

การตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอกในงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซอฟต์แวร์แมชชีนและ
การวัดค่าความละม้ายของข้อความ

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EXTRINSIC PLAGIARISM DETECTION IN ACADEMIC TEXTS USING A SUPPORT VECTOR
MACHINE MODEL AND TEXT SIMILARITY MEASUREMENT

Mr. Supawat Taerungruang

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Linguistics
Department of Linguistics
Faculty of Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2017
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การตรวจเทียบภายนอกหากลักลอกในงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซอฟต์แวร์เมชชีนและการวัดค่าความละม้ายของข้อความ

โดย

นายศุภวิชญ์ แต่รุ่งเรือง

สาขาวิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ก้องกาญจน์ เทพกาญจนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ก้องกาญจน์ เทพกาญจนา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ วัฒนาวุฒิ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาส โปธิแพทย์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.เทพชัย ทรัพย์นิธิ)

ศุภวัจน แต่รุ่งเรือง : การตรวจเทียบภายนอกหากลักลอกในงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความคล้ายของข้อความ (EXTRINSIC PLAGIARISM DETECTION IN ACADEMIC TEXTS USING A SUPPORT VECTOR MACHINE MODEL AND TEXT SIMILARITY MEASUREMENT) อ.ที่
 ปริญญาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล, หน้า.

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ประการแรกคือ เพื่อวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาที่จะใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ประการต่อมาคือ เพื่อพัฒนาระบบต้นแบบสำหรับตรวจเทียบภายนอกหากลักลอกงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความคล้ายของข้อความ ประการที่ 3 คือ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบต้นแบบที่พัฒนาขึ้นใน 2 แง่มุม ได้แก่ ความเหมาะสมของลักษณะของข้อมูลรับเข้าที่จะใช้ในระบบ และความเหมาะสมของลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก และประการสุดท้ายคือ เพื่อเปรียบเทียบวิธีวัดค่าความคล้ายของข้อความที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมจะนำมาใช้ระบบตรวจหากลักลอกมากที่สุด

ในด้านการดำเนินการวิจัย การศึกษาครั้งนี้ได้เพิ่มขึ้นตอนเพื่อศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย โดยเก็บข้อมูลจากการจำลองสถานการณ์การลักลอกแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยแนวคิดทางภาษาศาสตร์ ผลจากการศึกษาในขั้นนี้ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการออกแบบและสร้างคลังข้อมูล ตลอดจนนำมาใช้อ้างอิงในการอภิปรายข้อค้นพบในขั้นต่อไป นอกจากนี้ ยังมีกรอบแบบ สร้าง และตรวจสอบคุณภาพของคลังข้อมูลด้วยความรอบคอบและรัดกุม เพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้มาในตอนท้ายมีความหนักแน่นน่าเชื่อถือ

ผลการศึกษาในด้านการวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาสำหรับใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกปรากฏว่า สามารถวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์เข้ากับวิธีการทางการประมวลภาษาธรรมชาติได้ทั้งหมด 51 ลักษณะ ซึ่งแบ่งเป็นลักษณะทางศัพท์ 25 ลักษณะ ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ 23 ลักษณะ ลักษณะทางความหมาย 2 ลักษณะ และลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมาย 1 ลักษณะ

ส่วนผลการศึกษาในด้านการประเมินประสิทธิภาพของระบบต้นแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น ในแง่การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกันปรากฏว่า เมื่อทดสอบการจำแนกประเภทข้อมูลการลักลอกทุกประเภทแล้ว ข้อมูลรับเข้าประเภทย่อหน้ามีความเหมาะสมที่ใช้ในระบบมากกว่าข้อมูลรับเข้าประเภทหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ส่วนในแง่การประเมินประสิทธิภาพของลักษณะ ปรากฏว่าลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพสูงที่สุดเป็นลักษณะทางศัพท์ คือลักษณะคำสัมประสิทธิ์ความคล้ายโคเรนชัน-โคซของโบแกรมของคำ ($F = 0.9870$) และเมื่อพิจารณาผลในภาพรวมแล้ว พบว่าลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางอักขระให้ประสิทธิภาพสูงกว่าลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความหมาย ทั้งนี้ สาเหตุหลักเป็นเพราะลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางอักขระเป็นการแทนรูปคำและอักขระที่ชัดเจน ในขณะที่ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความหมายเป็นการแทนรูปความสัมพันธ์ของหน่วยทางภาษาซึ่งมีความเป็นนามธรรมกว่า

ส่วนผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีวัดค่าความคล้ายของข้อความ พบว่าค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำสามารถให้ค่าความคล้ายได้สอดคล้องกับค่าความคล้ายที่ให้โดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยมากที่สุด ($r = 0.9124$) จึงถือว่าเป็นวิธีวัดค่าความคล้ายของข้อความที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้แทนการระบุค่าความคล้ายโดยมนุษย์ในระบบตรวจหากลักลอกได้ สาเหตุที่ผลปรากฏเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความคล้ายของข้อความจากลำดับของรูปคำเช่นเดียวกับวิธีการวัดค่าความคล้ายข้างต้น

ภาควิชา ภาษาศาสตร์ .....ลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา ภาษาศาสตร์ .....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

ปีการศึกษา 2560

5380193222 : MAJOR LINGUISTICS

KEYWORDS: PLAGIARISM / THAI PLAGIARISM DETECTION / SUPPORT VECTOR MACHINE / TEXT SIMILARITY / NATURAL LANGUAGE PROCESSING

SUPAWAT TAERUNGRUANG: EXTRINSIC PLAGIARISM DETECTION IN ACADEMIC TEXTS USING A SUPPORT VECTOR MACHINE MODEL AND TEXT SIMILARITY MEASUREMENT. ADVISOR: ASSOC. PROF. WIROTE AROONMANAKUN, Ph.D., pp.

This research is based on 4 objectives: first, to analyze the linguistic features used to classify plagiarized text and non-plagiarized text. The next is to develop a prototype system for extrinsic academic plagiarism detecting using a support vector machine model and text similarity measurement. The third is to evaluate the effectiveness of the prototype system developed in 2 aspects: the suitability of the input characteristics to be used in the system and the suitability of the features used to classify plagiarized text and non-plagiarized text. And lastly, to compare the effectiveness of the text similarity measurement methods for use in the system.

In conducting this research, the analysis of plagiarism strategies in Thai academic texts, which collect data from the simulated plagiarism situation and analyzed them with linguistic concepts, is added in the research phase. The results of this analysis were used to design and construct a corpus. In addition, to make the final findings more credible, a corpus used for this research is also designed, created, and validated with care and circumspection.

The result of the analysis of linguistic features used to classify plagiarized text and non-plagiarized text shows that all 51 linguistic features are analyzed, based on linguistic knowledge applied to the methods of natural language processing, including 25 lexical features, 23 syntactic features, 2 semantic features, and 1 syntactic and semantic features.

For the results of the study on the effectiveness evaluation of the developed prototype system, in terms of the effectiveness of the input data, it is found that, when testing the classification of all types of plagiarized data, paragraph type input was more appropriate for the system than EDU type input. In terms of effectiveness of the features, it appears that the most effective feature is lexical feature i.e. Sørensen–Dice similarity coefficient of word bigram ($F = 0.9870$). Considering the overall results, lexical features and character features are more effective than syntactic features and semantic features. The main reason is that the lexical features and character features are derived from the representation of word and character form that is more tangible than syntactic features and semantic features, which derived from the representation of the linguistic relations.

And for the results of effectiveness evaluation of the text similarity measurement methods, it is found that the normalized longest common subsequence of word can calculated similarity correlated with Thai language experts the most ($r = 0.9124$). The reason for this may be because the experts consider the similarity of texts from the sequence of words, as well as the method of the normalized longest common subsequence of word.

Department: Linguistics

Field of Study: Linguistics

Academic Year: 2017

Student's Signature .....

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาให้ความรู้และข้อคิดเห็นทั้งทางด้านวิชาการและการดำเนินงานวิจัย ตลอดระยะเวลาหลายปีของการศึกษา หากผู้วิจัยไม่ได้รับความเมตตาและความทุ่มเทเอาใจใส่จากอาจารย์ก็คงยากยิ่งที่จะทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและรำลึกถึงพระคุณตลอดไป

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ วัฒนาวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาส โปธิแพทย์ และ ดร.เทพชัย ทรัพย์นธิ ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะและข้อแก้ไขอันมีประโยชน์ยิ่ง ยังผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางภาษาศาสตร์และภาษาไทยอันเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้มอบทุนอุดหนุนการศึกษาเฉพาะค่าเล่าเรียนประเภท 60/40 และทุน 90 ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณผู้จำลองข้อมูลการลักลอกทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือและสละเวลา ช่วยสร้างข้อมูลอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการทดลองในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณคุณธีรุตม์ สุขสกุลวัฒน์ ที่คอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ ซึ่งได้นำมาใช้ประโยชน์ในหลายขั้นตอนของการทำวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณคุณณลินี อินตะชาว คุณศิวพร ทวนโรสง ดร.ธารทอง แจ่มไพบูลย์ ดร.นัชชา ธิระสาโรช และนิสิตร่วมที่ปรึกษาอีกหลายคนที่ไม่ได้เอ่ยนาม ที่ให้ความช่วยเหลือและช่วยแลกเปลี่ยนความเห็นในประเด็นต่างๆ มาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนและพี่น้องชาวภาษาศาสตร์ จุฬาฯ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจตลอดระยะเวลาของการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.ชาฎิณี มณีนาวาชัย ผู้คอยช่วยเหลือและให้ข้อเสนอแนะเรื่อยมาตั้งแต่ครั้งที่ผู้วิจัยพัฒนาหัวข้อวิทยานิพนธ์

และสุดท้าย ขอขอบคุณแม่และพี่สาวทั้งสองคนของผู้วิจัยที่สนับสนุนเส้นทางที่ผู้วิจัยเลือก และเฝ้ารอความสำเร็จของผู้วิจัยด้วยความอดทน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐาน.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	6
1.6 นิยามคำศัพท์.....	6
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	9
2.1 นิยามของการลักลอก	9
2.2 ประเภทและลักษณะของการลักลอกงานวิชาการ	10
2.3 การถอดความ.....	20
2.3.1 การถอดความกับการลักลอกงานวิชาการ	21
2.3.2 หลักปฏิบัติในการถอดความ	24
2.3.3 การจัดประเภทการถอดความ.....	25
2.4 แนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ	31
2.4.1 แนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการโดยมนุษย์	31

2.4.2	แนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการด้วยเครื่อง.....	34
2.5	วิธีตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอกงานวิชาการ	35
2.5.1	วิธีอิงสายอักขระ (String-based method)	35
2.5.2	วิธีอิงเวกเตอร์ (Vector-based method).....	36
2.5.3	วิธีอิงวากยสัมพันธ์ (Syntax-based method)	36
2.5.4	วิธีอิงความหมาย (Semantic-based method).....	38
2.6	คลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการลักลอก	40
2.7	ความละม้ายของข้อความ	45
2.7.1	โมโนทัศน์พื้นฐานเกี่ยวกับความละม้ายของข้อความ.....	46
2.7.2	การจำแนกข้อความที่มีความละม้ายกันโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง	46
2.7.3	การวัดค่าความละม้ายของข้อความ	57
2.8	ทฤษฎีโครงสร้างวาตา	68
2.9	แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน	73
บทที่ 3	วิธีการวิจัย	78
3.1	ภาพรวมของระบบ	78
3.2	การวิเคราะห์หลักวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย.....	79
3.2.1	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
3.2.2	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
3.3	การออกแบบและสร้างคลังข้อมูล.....	84
3.3.1	การออกแบบคลังข้อมูล	84
3.3.2	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
3.3.3	การจำลองข้อมูลการลักลอก	86
3.3.3.1	การสร้างข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยตรง (Exact Copy: EC).....	87

3.3.3.2 การสร้างข้อมูลลัทธิลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง (Near Copy: NC).....	88
3.3.3.3 การสร้างข้อมูลลัทธิลอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลง (Modified Copy: MO) 89	
3.3.3.4 การสร้างข้อมูลลัทธิลอกประเภทถอดความ (Paraphrase: PA)	92
3.3.4 การจำลองข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก	94
3.3.5 การวิเคราะห์และตรวจสอบคลังข้อมูล.....	95
3.3.5.1 คุณสมบัติของคลังข้อมูล (corpus properties).....	95
3.3.5.2 ผลการวิเคราะห์และตรวจสอบคลังข้อมูล.....	99
3.4 การวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาสำหรับจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอก.....	105
3.4.1 การวิเคราะห์หาลักษณะทางศัพท์.....	105
3.4.2 การวิเคราะห์หาลักษณะทางวากยสัมพันธ์.....	107
3.4.3 การวิเคราะห์หาลักษณะทางความหมาย.....	108
3.5 การประเมินประสิทธิภาพของระบบ	109
3.5.1 เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการจำแนกประเภทของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน	109
3.5.2 การฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน	111
3.5.3 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกัน	115
3.5.3.1 ชุดข้อมูลทดลอง.....	116
3.5.3.2 ลักษณะและการให้คำตอบ.....	118
3.5.3.3 การฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพแบบจำลอง	119
3.5.4 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน.....	120
3.5.4.1 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ.....	120

3.5.4.2 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุด	120
3.5.4.3 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษา.....	121
3.6 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ	122
บทที่ 4 กลวิธีลึกลอกงานวิชาการภาษาไทย.....	125
4.1 ประเภทของกลวิธีลึกลอก	125
4.1.1 กลวิธีลึกลอกภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน	125
4.1.2 กลวิธีลึกลอกระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน.....	127
4.2 ปริมาณการใช้กลวิธีลึกลอก	134
4.3 รูปแบบการใช้กลวิธีลึกลอก	136
4.4 การประยุกต์ใช้กลวิธีลึกลอกในการพัฒนาระบบการลึกลอกงานวิชาการ	138
4.4.1 ด้านการสร้างคลังข้อมูล.....	138
4.4.2 ด้านการประยุกต์ใช้ลักษณะในการตรวจหาการลึกลอก	140
4.4.3 ด้านการอภิปรายผลการวิจัย	141
บทที่ 5 ลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลึกลอกและไม่มีการลึกลอก	143
5.1 ลักษณะอิงอักขระ.....	143
5.1.1 ขนาดของคู่หน่วยเทียบ (pair size: $size_{char}$).....	144
5.1.2 ผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ (difference of pair size: $diff_{Char}$).....	145
5.1.3 ค่าระยะการแก้ไขเลเวนชเติร์นของอักขระ (Levenshtein edit distance of character: LD_{Char}).....	146
5.1.4 ความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ (length of longest common subsequence of character: $len(lcs_{Char})$)	147
5.1.5 ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ (normalized longest common subsequence of character: $lcs_{norm-Char}$)	148

5.1.6 ค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระ (cosine similarity of character n -gram: cos_{Char}).....	149
5.1.7 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของอักขระ (Jaccard similarity coefficient of character n -gram: J_{Char}).....	151
5.1.8 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของอักขระ (Sørensen–Dice coefficient of character n -gram: QS_{Char})	152
5.2 ลักษณะทางภาษา.....	154
5.2.1 ลักษณะทางศัพท์.....	154
5.2.1.1 ขนาดของคู่หน่วยเทียบ (pair size: Size_w).....	154
5.2.1.2 ผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ (difference of pair size: diff_w).....	155
5.2.1.3 ค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของคำ (Levenshtein edit distance of word: LD_w)	155
5.2.1.4 ความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ (length of longest common subsequence of word: $\text{len}(\text{LCS}_w)$).....	156
5.2.1.5 ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ (normalized longest common subsequence of word: $\text{LCS}_{\text{norm-}w}$).....	157
5.2.1.6 ค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำ (cosine similarity of word n -gram: cos_w).....	158
5.2.1.7 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของคำ (Jaccard similarity coefficient of word n -gram: J_w).....	161
5.2.1.8 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของคำ (Sørensen–Dice coefficient of word n -gram: QS_w).....	162
5.2.1.9 ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight n -gram: $\text{cos}_{\text{tf-idf}}$).....	164
5.2.2 ลักษณะทางวากยสัมพันธ์.....	166

5.2.2.1	ค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของหมวดคำ (Levenshtein edit distance of POS: LD_{POS}).....	166
5.2.2.2	ความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำ (length of longest common subsequence of POS: $len(lcs_{POS})$).....	169
5.2.2.3	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำ (normalized longest common subsequence of POS: $lcs_{norm-POS}$).....	170
5.2.2.4	ค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของหมวดคำ (Cosine similarity of POS n-gram: cos_{POS}).....	171
5.2.2.5	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของหมวดคำ (Jaccard similarity coefficient of POS n-gram: J_{POS}).....	172
5.2.2.6	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของหมวดคำ (Sørensen–Dice coefficient of POS n-gram: QS_{POS}).....	173
5.2.2.7	ค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของคำ (cosine similarity of word n-gram range: cos_{W123}).....	174
5.2.2.8	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight n-gram range: $cos_{tf-idf-123}$).....	176
5.2.2.9	ค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของหมวดคำ (cosine similarity of POS n-gram range: cos_{POS123}).....	176
5.2.2.10	ค่าความคล้ายของลำดับคำ (word order similarity: sim_{wo}).....	177
5.2.2.11	ค่าความคล้ายโคไซน์ของลำดับคำ (cosine similarity of word order: cos_{wo}).....	179
5.2.3	ลักษณะทางความหมาย.....	180
5.2.3.1	ค่าความคล้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง (Cosine similarity of latent semantic vector: cos_{LSA}).....	180
5.2.3.2	ค่าความคล้ายทางความหมายของเวกเตอร์ของคำ (semantic similarity of word vector: sim_{ww}).....	183

5.2.4	ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมาย	187
5.2.4.1	ค่าความละม้ายของเวกเตอร์ทางความหมายและลำดับคำ (similarity of semantic and word order: sim_{sem+wo}).....	187
บทที่ 6	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบ.....	195
6.1	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกัน.....	195
6.2	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน.....	202
6.2.1	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ.....	203
6.2.2	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุด	212
6.2.3	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษา	213
บทที่ 7	ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ	217
7.1	ผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญ	218
7.2	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของค่าความละม้าย	219
บทที่ 8	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	229
8.1	สรุปผลการวิจัย.....	230
8.1.1	ผลการวิเคราะห์หาลักษณะ	230
8.1.2	ผลการพัฒนาระบบต้นแบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ	232
8.1.3	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบ	233
8.1.3.1	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกัน	233
8.1.3.2	ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน.....	234
8.1.4	ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ	236
8.2	อภิปรายผลการวิจัย.....	237
8.2.1	ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก	237
8.2.2	ประเภทของข้อมูลรับเข้า.....	238

8.2.3 ประสิทธิภาพของระบบเมื่อลักษณะผู้ใช้ที่ต่างกันในการจำแนกประเภทข้อความที่มี การ ลักลอกและไม่มีการลักลอก	239
8.2.4 ประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ.....	241
8.3 ข้อเสนอแนะ.....	241
8.3.1 การวิเคราะห์กลวิธีลักลอกในงานวิชาการภาษาไทย	241
8.3.2 การออกแบบและสร้างคลังข้อมูลจำลองการลักลอกงานวิชาการ	242
8.3.3 หน่วยปริจเฉทพื้นฐานในฐานะข้อมูลรับเข้าของระบบตรวจหาการลักลอกงาน วิชาการ 243	
8.3.4 ลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก.....	244
8.3.5 การวัดค่าความละม้ายของข้อความ.....	244
8.3.6 แนวทางการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอก	245
รายการอ้างอิง	249
ภาคผนวก.....	264
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลการลักลอกงานวิชาการภาษาไทย	265
ภาคผนวก ข รายการคำและปริบทสำหรับใช้แทรกและลบคำ ในการสร้างข้อมูลลักลอก ประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง	271
ภาคผนวก ค คำชี้แจงสำหรับผู้จำลองการลักลอกโดยดัดแปลง	276
ภาคผนวก ง คำชี้แจงสำหรับผู้จำลองการลักลอกโดยถอดความ.....	292
ภาคผนวก จ ตัวอย่างชุดข้อมูลทดลองสำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญระบุค่าความละม้ายของข้อความ ..	297
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	303

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 วิธีตรวจหาการลักลอบผลงานและประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอบประเภทต่างๆ.....	40
ตารางที่ 2.2 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการตรวจวัดความละม้ายด้วยการจำแนกประเภทโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง	56
ตารางที่ 2.3 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความ.....	63
ตารางที่ 2.4 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการตรวจวัดความละม้ายของข้อความ	65
ตารางที่ 3.1 จำนวนของย่อหน้าข้อมูลดิบจำแนกตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและขนาด	86
ตารางที่ 3.2 จำนวนข้อความในคลังข้อมูล.....	96
ตารางที่ 3.3 จำนวนเฉลี่ยของคำในย่อหน้าจำแนกตามขนาดและประเภทของข้อมูล.....	96
ตารางที่ 3.4 จำนวนคู่หน่วยเทียบที่บรรจุเข้าในคลังข้อมูล.....	98
ตารางที่ 3.5 ค่าสถิติของค่าความละม้ายของคู่หน่วยเทียบในระดับอักขระ	100
ตารางที่ 3.6 ค่าสถิติของค่าความละม้ายของคู่หน่วยเทียบในระดับคำ	102
ตารางที่ 3.7 ค่าตั้งต้นสำหรับคำนวณประสิทธิภาพของระบบ.....	110
ตารางที่ 3.8 การกำหนดค่าพารามิเตอร์ของคลาส SVC ในไลบรารี Scikit-learn	111
ตารางที่ 3.9 รายละเอียดของข้อมูลในชุดข้อมูลทดลอง.....	116
ตารางที่ 4.1 รายการประเภทของกลวิธีลักลอบ.....	133
ตารางที่ 4.2 จำนวนกลวิธีลักลอบที่ปรากฏในคู่ลักลอบและความถี่ในการปรากฏ.....	136
ตารางที่ 4.3 กลวิธีลักลอบที่ปรากฏร่วมกันสูงสุด 3 รูปแบบแรก	137
ตารางที่ 5.1 ชุดกำกับหมวดคำสากล.....	168
ตารางที่ 5.2 รายการลักษณะที่วิเคราะห์หาได้สำหรับใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอบและไม่มีการลักลอบ.....	188

ตารางที่ 6.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการล้กลอกและไม่มี การล้กลอกของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าประเภทย่อหน้าและหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน	197
ตารางที่ 6.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อมูลล้กลอกเฉพาะประเภท และข้อมูลที่ไม่มีการล้กลอก เปรียบเทียบระหว่างข้อมูลรับเข้าประเภทย่อหน้ากับหน่วยปริจเฉท พื้นฐาน.....	200
ตารางที่ 6.3 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบในการจำแนกข้อความที่มีการล้กลอกและไม่ มีการล้กลอกเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ เรียงตามลำดับจากประสิทธิภาพสูงไปหาประสิทธิภาพ สูงต่ำ	204
ตารางที่ 6.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะ 3 ประเภทในการจำแนก ประเภทข้อมูลล้กลอกเฉพาะประเภทและข้อมูลที่ไม่มีการล้กลอก	211
ตารางที่ 6.5 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุดในการจำแนก ประเภทข้อความที่มีการล้กลอกและข้อความที่ไม่มีการล้กลอก	213
ตารางที่ 6.6 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษาแบบรวมชุดในการ จำแนกประเภทข้อความที่มีการล้กลอกและข้อความที่ไม่มีการล้กลอก	214
ตารางที่ 7.1 รายการค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีการวัดต่างๆ จำแนกตามระดับของหน่วยที่ ประยุกต์ใช้ในการคำนวณ.....	219
ตารางที่ 7.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความ ละม้ายที่ได้จากวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ เรียงลำดับตามความสัมพันธ์ตั้งแต่มากไปหา น้อย	223
ตารางที่ 8.1 สถิติของค่าความละม้ายของคู่ล้กลอกและคู่มิ่ล้กลอก	247

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 การจัดแบ่งประเภทการลักลอบที่เสนอโดยอัลซะฮ์รานีและคณะ (Alzahrani et al., 2012, p. 134).....	15
ภาพที่ 2.2 รูปแบบของการลักลอบความคิด (การถอดความ) (Alzahrani et al., 2012, p. 135)...	16
ภาพที่ 2.3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอบโดยกิปป์และคณะ (Gipp et al., 2011, p. 257).....	18
ภาพที่ 2.4 บทบาททางความหมายที่แสดงในโครงสร้างแบบฟังก์ชัน (Kozłowski et al., 2003, p. 2).....	27
ภาพที่ 2.5 การจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง	47
ภาพที่ 2.6 ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ในตัวอย่าง 1 (Malakasiotis, 2009, p. 30)	52
ภาพที่ 2.7 ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ในตัวอย่าง 2 (Malakasiotis, 2009, p. 30)	53
ภาพที่ 2.8 แผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะแสดงวาทสัมพันธ์แบบหลักฐาน	69
ภาพที่ 2.9 แผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะแสดงวาทสัมพันธ์ตามแบบที่คาร์ลสันและคณะเสนอ	71
ภาพที่ 2.10 การหาไฮเปอร์เพลนของซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน	74
ภาพที่ 2.11 ไฮเปอร์เพลนที่สอดคล้องกับสมการที่ 2.14	75
ภาพที่ 3.1 ภาพรวมของระบบ	78
ภาพที่ 3.2 แผนภูมิแสดงสัดส่วนของข้อมูลในคลังข้อมูล.....	85
ภาพที่ 3.3 แผนภูมิแสดงสัดส่วนของข้อมูลที่มีการลักลอบแต่ละประเภท	85
ภาพที่ 3.4 กระบวนการสุ่มเลือกย่อหน้าข้อมูลดิบสำหรับใช้เป็นข้อความต้นฉบับในการลักลอบประเภทต่างๆ.....	87
ภาพที่ 3.5 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอบด้วยการคัดลอกโดยตรง	88
ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอบด้วยการคัดลอกโดยใกล้เคียง	89
ภาพที่ 3.7 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอบด้วยการคัดลอกโดยดัดแปลง (การแทรก).....	90

ภาพที่ 3.8 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ถูกลอกด้วยการคัดลอกโดยดัดแปลง (การลบ)..	91
ภาพที่ 3.9 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ถูกลอกด้วยการคัดลอกโดยดัดแปลง (การย้าย).....	91
ภาพที่ 3.10 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ถูกลอกด้วยการถอดความ	93
ภาพที่ 3.11 ตัวอย่างข้อมูลที่ไม่มีการถูกลอก.....	94
ภาพที่ 3.12 ตัวอย่างชื่อไฟล์ที่บรรจุในคลังข้อมูล.....	98
ภาพที่ 3.13 ตัวอย่างการกำกับข้อมูลในคลังข้อมูล	99
ภาพที่ 3.14 การแจกแจงของข้อมูลในคลังข้อมูลที่ค่าความละเอียดระดับต่างๆ	104
ภาพที่ 3.15 ตัวอย่างชุดข้อมูล 20 กรณีแรกของคลังข้อมูล	113
ภาพที่ 3.16 การแบ่งข้อมูลฝึกฝนและทดสอบในการตรวจสอบไขว้ 10 ทบ.....	114
ภาพที่ 3.17 การจัดแนวเทียบหาคู่ถูกลอกในข้อมูลรับเข้าประเภทหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน	118
ภาพที่ 3.18 การให้คำตอบของการจำแนกประเภทการถูกลอกในคู่หน่วยเทียบที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน	119
ภาพที่ 4.1 แผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะจากข้อความในตัวอย่างที่ 4.19	132
ภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงร้อยละของปริมาณการใช้กลวิธีถูกลอกเป็นรายกลวิธี.....	134
ภาพที่ 5.1 ตัวอย่างของลักษณะขนาดของคู่หน่วยที่เทียบ (อักขระ).....	144
ภาพที่ 5.2 ตัวอย่างลักษณะผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ	145
ภาพที่ 5.3 ความละเอียดโคไซน์ระหว่างเวกเตอร์ V กับ W	149
ภาพที่ 5.4 การแยกค่าเชิงเดี่ยว	181
ภาพที่ 5.5 เมตริกซีใหม่ที่ได้จากการคูณเมตริกซีที่ผ่านการลดขนาดมิติทั้งสาม.....	182
ภาพที่ 5.6 ตารางคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำของตัวอย่างข้อความ T_1 ..	185
ภาพที่ 5.7 ตารางคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำของตัวอย่างข้อความ T_2 ..	185

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน การลักลอกงานวิชาการ (plagiarism) ถือว่าเป็นปัญหาที่พบบ่อยและเป็นอย่างยิ่ง เพราะการกระทำดังกล่าวนอกจากจะทำให้ความน่าเชื่อถือของสถาบันการศึกษาลดลงแล้ว ยังส่งผลให้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประชาคมวิชาการลดลงหรือหยุดลงได้อีกด้วย (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554, บทนำ) (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554, บทนำ) ยิ่งในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าด้วยแล้ว ปัญหาการลักลอกงานวิชาการก็ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นตามไปด้วย

ในการป้องกันปัญหาข้างต้นได้มีผู้พยายามพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอก (plagiarism detection system) ขึ้นเป็นจำนวนมากโดยอาศัยความรู้ทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และการประมวลผลภาษาธรรมชาติทำให้ประหยัดเวลาและทรัพยากรในการตรวจหาการลักลอกได้มาก อย่างไรก็ตาม ระบบตรวจหาการลักลอกที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันก็ยังไม่สามารถให้ผลได้ในระดับที่น่าพอใจ โดยเฉพาะในกรณีที่ข้อความถูกลักลอกโดยการเปลี่ยนลำดับของคำหรือวลี การถอดความ หรือการสรุปความ ทั้งนี้เนื่องมาจากระบบตรวจหาการลักลอกที่พัฒนาขึ้นโดยมากนั้นจะใช้วิธีตรวจหาแบบอิงสายอักขระ ซึ่งแม้จะเป็นวิธีที่มีขั้นตอนก่อนการประมวลผลไม่ซับซ้อนและไม่จำเป็นต้องประยุกต์ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ทำให้ง่ายต่อการพัฒนาระบบ แต่ก็มีประสิทธิภาพตรวจหาในระดับสายอักขระพื้นผิวเท่านั้น (Alzahrani, Salim, & Abraham, 2012, p. 143) ยกตัวอย่างเช่นข้อความต่อไปนี้

ข้อความ (1) สงคราม คือ ความขัดแย้งเป็นวงกว้าง และก่อให้เกิดผลกระทบอย่างร้ายแรง สงครามนั้นเกิดขึ้นเมื่อเกิดความขัดแย้งและไม่สามารถแก้ไขด้วยวิธีสันติ สุดท้ายจึงลงเอยด้วยการทำสงครามหรือการใช้กำลัง เพื่อลิดรอนหรือกำจัดบทบาททางการเมืองของรัฐอื่น สงครามนั้นเกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ สงครามนั้นมีตั้งแต่ระดับ รัฐ ชาติและจักรวรรดิ¹

¹ คัดลอกจาก <http://th.wikipedia.org/wiki/สงคราม>

ข้อความ (2) สงคราม หมายถึง ความขัดแย้งในวงกว้าง ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบที่ร้ายแรง ทั้งนี้ สงครามจะเกิดได้เมื่อมีความขัดแย้งซึ่งแก้ไขไม่ได้ โดยใช้สันติวิธี นำไปสู่การใช้กำลังหรือการก่อสงครามเพื่อลดทอนหรือขจัดบทบาททางการเมืองของประเทศอื่น ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาตินั้น สงครามเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเสมอมาโดยมีทั้งในระดับรัฐ ชาติ รวมถึงจักรวรรดิ

จากตัวอย่างข้างต้น ข้อความ (1) เป็นข้อความที่ผู้วิจัยคัดลอกมาจากอินเทอร์เน็ต ส่วนข้อความ (2) ผู้วิจัยได้ตัดแปลงจากข้อความ (1) โดยการแทรกคำ ลบคำ เปลี่ยนคำ และสลับตำแหน่งของคำและข้อความ เมื่อทดลองนำข้อความ (1) และข้อความ (2) ไปตรวจสอบความคล้ายกันของเอกสารในระบบ Anti-Kobpae² ซึ่งพัฒนาโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ผลปรากฏว่าระบบตรวจพบว่าข้อความ (1) ใกล้เคียงกับข้อความในเว็บไซต์อื่นๆ ในขณะที่ข้อความ (2) นั้น ระบบตรวจไม่พบว่ามีข้อความคล้ายกับข้อความในเว็บไซต์ใด กรณีตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเทคนิควิธีตรวจหาที่ใช้อยู่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะใช้ตรวจหาการลักลอบบางประเภท

หากพิจารณาถึงเทคนิควิธีตรวจหาอื่นแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าการเรียนรู้ของเครื่องแบบมีการสอน (supervised machine learning) เป็นอีกเทคนิควิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพเหมาะจะนำมาประยุกต์ใช้ในระบบตรวจหาการลักลอบ เนื่องจากเทคนิควิธีนี้จะช่วยให้ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างที่จัดเตรียมให้และสร้างสมมติฐานทั่วไปเพื่อทำนายหรือตัดสินใจเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างในอนาคตได้ (Kotsiantis, 2007, p. 249) ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (Support Vector Machines: SVMs) ซึ่งเป็นแบบจำลองการเรียนรู้แบบมีการสอน (Supervised learning model) ในการทำหน้าที่เป็นเสมือนตัวกรอง (filter) จำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอบและไม่มีการลักลอบโดยตรวจเทียบกับข้อความต้นฉบับ ทั้งนี้ ในการแยกประเภทดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ลักษณะต่างๆ ในการตัดสินใจ ดังนั้น ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงต้องมีการวิเคราะห์หาลักษณะที่เหมาะสมเพื่อให้การทำงานของซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ภารกิจขั้นต่อมาที่จำเป็นต้องมีในระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพนั้นก็คือ การระบุข้อความต้องสงสัยมีปริมาณการลักลอบมากน้อยเพียงใด ในขั้นนี้ การวัดค่าความคล้ายของข้อความก็เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่เหมาะสมจะนำมาประยุกต์ใช้ เนื่องจากหลักในการทำงานของแนวคิดดังกล่าวนี้คือการระบุค่าเป็นตัวเลขว่ข้อความ 2 ข้อความในฐานะข้อมูลรับเข้ามีความสมมูลกันทางความหมาย (semantic equivalence) มากน้อยเพียงใด ด้วยหลักในการทำงานดังกล่าวนี้จึงทำการวัดความคล้ายของข้อ

² ตรวจสอบเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2555 ในเว็บไซต์ <http://www.anti-kobpae.in.th/>

ความถูกนำไปใช้ในโปรแกรมประยุกต์ต่างๆ อย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นการทำเหมืองข้อความ (Atkinson-Abutridy, Mellish, & Aitken, 2004) การค้นคืนสารสนเทศ (Feng, Zhou, & Martin, 2008; Ganguly, Leveling, & Jones, 2011; E.-K. Park, Ra, & Jang, 2005) ระบบคำถามคำตอบ (De Boni & Manandhar, 2003; Y. Li, Bandar, McLean, & O'Shea, 2004) การจำแนกประเภทข้อความ (Yang & Wen, 2007) การสรุปย่อข้อความ (Aliguliyev, 2009; Liang, Wang, & Huang, 2010; C.-Y. Lin & Hovy, 2003; P.-y. Zhang & Li, 2009) การแปลด้วยเครื่อง (Kauchak & Barzilay, 2006; Liu & Zong, 2004) ตลอดจนการประเมินผลอัตโนมัติของการแปลด้วยเครื่อง (Papineni, Roukos, Ward, & Zhu, 2002) และเช่นเดียวกับขั้นตอนการจำแนกประเภทส่วนของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ในขั้นตอนการวัดค่าความละม้ายระหว่างส่วนของข้อความนี้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องวิเคราะห์และเปรียบเทียบหาวิธีการวัดความละม้ายที่เหมาะสมกับข้อมูลที่มีการลักลอกให้มากที่สุด

ในแง่การประมวลผล ความยาวของส่วนที่เป็นข้อมูลรับเข้าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ต้องพิจารณา โดยทั่วไปแล้วนั้น การจำแนกประเภทและการวัดความละม้ายสามารถทำได้ตั้งแต่ระดับคำไปกระทั่งถึงระดับเอกสาร อย่างไรก็ตาม งานที่เกี่ยวข้องในระยะหลัง ไม่ว่าจะเป็นการรู้จำการถอดความหรือการสรุปย่อข้อความจะนิยมใช้ข้อมูลรับเข้าที่เป็นประโยคเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุผลที่ว่าข้อมูลรับเข้าที่เป็นประโยคซึ่งมีความสมบูรณ์นั้นจะมีขนาดสั้นกว่าข้อมูลรับเข้าที่เป็นบรรทัดหรือย่อหน้า ทำให้ง่ายต่อการประมวลผลมากกว่า เนื่องจากประโยคเป็นตัวแทนของหน่วยทางความหมายที่เป็นธรรมชาติมากกว่าข้อความขนาดยาว (Ganguly et al., 2011, p. 63) นอกจากนี้แล้ว ประโยคหนึ่งๆนั้นก็มีความเกี่ยวข้องกันกับหัวเรื่องใดหัวเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ในขณะที่ข้อมูลระดับบรรทัด ย่อหน้า หรือทั้งเอกสาร มักเกี่ยวข้องกับหัวเรื่องที่หลากหลาย (Feng et al., 2008, p. 833) อย่างไรก็ตาม ในภาษาไทยนั้นไม่สามารถระบุขอบเขตของประโยคได้ชัดเจน ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงยึดแนวคิดตามทฤษฎีโครงสร้างวาทะ (rhetorical structure theory: RST) ของแมนน์และทอมป์สัน (Mann & Thompson, 1988) ที่มองว่าปริจเฉทประกอบไปด้วยหน่วยย่อยๆ เรียกว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (elementary discourse units: EDUs) ซึ่งเป็นหน่วยสร้างที่เล็กที่สุดในปริจเฉทที่มีข้อมูลเชิงเนื้อหาและความหมาย และจะได้เลือกใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าในการประมวลแทนประโยค

ทั้งนี้ แนวคิดในทฤษฎีโครงสร้างวาทะได้ถูกประยุกต์ใช้งานกับภาษาไทยในหลายแขนง ไม่ว่าจะเป็นงานของธนา สุขวารี และคณะ (Sukvaree, Charoensuk, Wattanamethanont, & Kultrakul, 2004) ที่ได้เสนอการสรุปย่อข้อความ (text summarization) ในวงการเกษตรโดยอิงทฤษฎีโครงสร้างวาทะ ในขณะที่จิรวรรณ เจริญสุข (2549) ได้เสนอวิธีการตัดอนุพากย์ด้วยวิธีการผสม

ระหว่างการเรียนรู้ด้วยเครื่องและการใช้กฎ โดยกำหนดขอบเขตหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในภาษาไทย โดยอิงทฤษฎีโครงสร้างวาทะ หรืองานของเมทีนี วัฒนเมธานนท์ และคณะ (Wattanamethanont, Suvakree, & Kawtrakul, 2005) ที่เสนอวิธีการระบุความสัมพันธ์ในปริจเฉทโดยใช้แบบจำลองนาอ็ฟเบย์เป็นตัวแยกประเภทจากลักษณะที่ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ความสัมพันธ์ในปริจเฉท (discourse relation marker) วลีสำคัญ (key phrase) และการเกิดร่วมของคำ นอกจากนี้ยังมีงานของสมนึก สินธุปวน และโอม ศรีนิล (Sinthupoun & Sornil, 2010) ที่ได้เสนอแนวทางการวิเคราะห์โครงสร้างวาทะ (rhetorical structure) ในภาษาไทยโดยได้ใช้แบบจำลองฮิดเดนมาร์คอฟในการตัดแบ่งหน่วยปริจเฉทพื้นฐานด้วย

นอกจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานแล้ว ข้อความอีกประเภทหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจเลือกใช้ในงานชิ้นนี้คือย่อหน้า (paragraph) ทั้งนี้เนื่องมาจากโดยธรรมชาติของการลักลอกแล้วอาจมีการตัดหรือยุบรวมข้อความในระดับประโยคให้กลายเป็นหน่วยอื่นๆในระดับย่อหน้าได้ จึงน่าสนใจว่าข้อมูลรับเข้าที่เป็นประโยคจะให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทและการวัดความละม้ายได้ดีหรือไม่ในกรณีของการลักลอก ด้วยเหตุนี้ ในงานชิ้นนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ข้อความ (text) 2 ประเภทเป็นข้อมูลรับเข้า ได้แก่ ย่อหน้าและหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน เพื่อประเมินว่าข้อความชนิดใดเป็นข้อมูลรับเข้าที่ให้ประสิทธิภาพดีที่สุดในระบบ โดยในการประเมินนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของการลักลอกงานวิชาการออกเป็น 4 ประเภทตามความยากของการตรวจหา (difficulty of detection) และระดับความคลุมเครือ (degree of obfuscation) ได้แก่ การคัดลอกโดยตรง (exact copy) การคัดลอกโดยใกล้เคียง (near copy) การคัดลอกโดยดัดแปลง (modified copy) และการถอดความ (paraphrase) ทั้งนี้ เพื่อจะได้ประเมินผลการตรวจหาในการลักลอกประเภทต่างๆ ด้วย

ด้วยเหตุผลดังได้กล่าวมาข้างต้น ในงานชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาระบบตรวจเทียบภายนอกการลักลอกงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนร่วมกับการวัดความละม้ายของข้อความ โดยมีการวิเคราะห์หาหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและวิเคราะห์หาวิธีวัดความละม้ายที่เหมาะสม รวมทั้งวิเคราะห์หาประเภทข้อมูลรับเข้าที่เหมาะสมกับระบบที่พัฒนาขึ้นด้วย ซึ่งเป็นไปได้ว่าระบบที่พัฒนาขึ้นในงานชิ้นนี้จะมีประสิทธิภาพในการตรวจหาและให้ผลที่น่าพึงพอใจกว่าวิธีตรวจหาแบบอิงสายอักขระ ทั้งนี้ ผลจากงานวิจัยชิ้นนี้นอกจากจะแสดงถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมแล้ว ยังเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกให้มีประสิทธิภาพต่อไปด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) วิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาที่จะใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มี การลักลอก
- 2) พัฒนาระบบต้นแบบตรวจเทียบภายนอกหาลักษณะการลักลอกงานวิชาการโดยใช้แบบจำลอง ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความคล้ายของข้อความ
- 3) ประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจเทียบภายนอกหาลักษณะการลักลอกงานวิชาการโดยใช้ แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความคล้ายของข้อความที่พัฒนาขึ้นใน ประเด็นต่อไปนี้
  - 3.1) ประเภทข้อมูลรับเข้าที่เหมาะสมจะใช้ในการตรวจหาลักษณะการลักลอกแต่ละประเภท
  - 3.2) ลักษณะที่เหมาะสมจะใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มี การลักลอก
- 4) เปรียบเทียบวิธีวัดค่าความคล้ายของข้อความเพื่อหาวิธีวัดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.3 สมมติฐาน

- 1) ลักษณะทางภาษาที่สามารถนำมาใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มี การลักลอก มีดังต่อไปนี้
  - 1.1) ลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ค่าความคล้ายจากเวกเตอร์ทางความหมาย
  - 1.2) ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ ได้แก่ POS common subsequence, POS trigram, และ ความสัมพันธ์แบบพึ่งพาในข้อความ
  - 1.3) ลักษณะทางศัพท์ ได้แก่ ลำดับเหมือนที่ยาวที่สุดในชุดคำ (longest common subsequence: lcs), ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ด (Jaccard similarity coefficient), และไตรแกรมของคำ
- 2) ข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานสามารถตรวจหาลักษณะการลักลอกแบบคัดลอกโดยตรง การลักลอกแบบคัดลอกโดยใกล้เคียง และการลักลอกแบบคัดลอกโดยดัดแปลง ได้ดีกว่า ข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้า ในขณะที่ข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้าสามารถตรวจหาลักษณะการลักลอก แบบถอดความได้ดีกว่าข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน
- 3) ลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึกจะมีประสิทธิภาพในการตรวจหาลักษณะการลักลอกได้ดีกว่าลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิว และลักษณะที่ไม่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ตามลำดับ

- 4) วิธีการวัดค่าความละม้ายที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึกจะให้ผลดีกว่าวิธีการวัดที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิว

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกเพื่อนำไปใช้จริง
- 2) เป็นแนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) โปรแกรมภาษาไพทอน (Python) เวอร์ชัน 3.6.3 พัฒนาโดยมูลนิธิซอฟต์แวร์ไพทอน (Python Software Foundation: PSF)
- 2) Anaconda Distribution เวอร์ชัน 5.1.0 พัฒนาโดย Anaconda, Inc.
- 3) ซอฟต์แวร์ไลบรารีภาษาไพทอน scikit-learn เวอร์ชัน 0.19.1 (Pedregosa et al., 2011)
- 4) ชุดเครื่องมือ Gensim เวอร์ชัน 3.3.0 พัฒนาโดยบริษัท RaRe Technologies
- 5) แพ็กเกจภาษาไพทอน ttik เวอร์ชัน 0.3.5 พัฒนาโดยวิโรจน์ อรุณมานะกุล

1.6 นิยามคำศัพท์

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของคำศัพท์ซึ่งเป็นคำสำคัญที่ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1) การลักลอก (plagiarism)

การลักลอก หมายถึง การนำผลงาน ข้อเขียน คำพูด ความคิด หรือการแสดงเนื้อหาออกมาในรูปแบบอื่นๆ ไม่ว่าจะป็นรูปภาพ แผนภูมิ ตาราง สมการ หรือสิ่งอื่นใด ทั้งที่เป็นของผู้อื่นหรือเป็นผลผลิตเก่าของตนเองมานำเสนอในลักษณะเสมือนว่าเป็นผลผลิตใหม่ของตน โดยมีได้แสดงการรับรู้ความเป็นเจ้าของผลงานและระบุถึงแหล่งที่มาของผลงานหรือความคิดนั้นๆ ให้ชัดเจนด้วยวิธีการอ้างอิงที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

2) การตรวจเทียบภายนอกหากลักลอก (extrinsic plagiarism detection)

การตรวจเทียบภายนอกหากลักลอกเป็นแนวทางหนึ่งของการตรวจหาการลักลอกงานวิชาการด้วยเครื่อง การตรวจหาการลักลอกด้วยแนวทางนี้ เครื่องจะเปรียบเทียบเอกสารที่ต้องสงสัยว่าเป็นการลักลอกกับข้อมูลเอกสารภายนอกอื่นๆ ที่ต้องสงสัย ข้อมูลดังกล่าวอาจมาจากแหล่งเดียวหรือเกิดจากการรวบรวมจากที่หลายแหล่งก็ได้ (Alzahrani et al., 2012, p. 137) ด้วยแนวคิดนี้

ระบบจะประเมินว่าเอกสารที่ต้องสงสัยมีความละม้ายกับข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบหรือไม่ อย่างไร จากนั้นจึงรายงานผลดังกล่าวออกมา

3) การตรวจเทียบภายในหาการลักลอก (intrinsic plagiarism detection)

การตรวจเทียบภายในหาการลักลอกเป็นแนวทางหนึ่งของการตรวจหาการลักลอกงานวิชาการด้วยเครื่อง การตรวจหาการลักลอกด้วยแนวทางนี้ เครื่องจะวิเคราะห์ว่าลีลา (style) การเขียนที่ปรากฏภายในเอกสารที่ต้องสงสัยมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ โดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานว่า เอกสารที่เขียนโดยผู้เขียนคนเดียวกันย่อมมีลีลาการเขียนที่คงที่ในระดับหนึ่ง (Stein, Lipka, & Prettenhofer, 2011, p. 64) ด้วยแนวคิดนี้ ระบบจะประเมินว่าเอกสารที่ต้องสงสัยนั้นเขียนโดยผู้เขียนคนเดียวกันตลอดทั้งเอกสารหรือไม่ จากนั้นจึงรายงานผลดังกล่าวออกมา

4) แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (support vector machines: SVMs)

แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนเป็นวิธีเรียนรู้เชิงสถิติของเครื่องที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อมูล 2 หรือหลายประเภทออกจากกันโดยอาศัยแนวคิดเรื่องปริภูมิเวกเตอร์ (vector space) และใช้ประโยชน์จากระนาบหลายมิติเพื่อสร้างเส้นแบ่งประเภทของข้อมูลที่ตีที่ที่สุด (optimal separating hyperplane)

5) การเรียนรู้ของเครื่อง (machine learning)

การเรียนรู้ของเครื่องเป็นการศึกษาและการสร้างอัลกอริทึมที่สามารถเรียนรู้ชุดข้อมูลและทำนายข้อมูลได้ อัลกอริทึมของการเรียนรู้ของเครื่องจะต้องอาศัยแบบจำลองที่สร้างมาจากชุดข้อมูลรับเข้า เพื่อทำนายหรือตัดสินใจในภายหลัง แทนที่จะทำงานตามลำดับของคำสั่งโปรแกรมคอมพิวเตอร์

6) ลักษณะ (feature)

ในการเรียนรู้ของเครื่องและการรู้จำรูปแบบ (pattern recognition) ลักษณะคือคุณสมบัติหรือลักษณะ (characteristic) ของปรากฏการณ์ใดๆ ที่สามารถสังเกตและวัดค่าได้ ในงานวิจัยขั้นนี้ ลักษณะมีบทบาทเป็นข้อมูลรับเข้าในการฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน โดยแบบจำลองจะใช้ลักษณะในการสร้างสมมติฐานทั่วไปเพื่อตัดสินใจแบ่งแยกประเภทของข้อมูล

7) การวัดค่าความละม้ายของข้อความ (text similarity measurement)

การวัดความละม้ายของข้อความ คือ การคำนวณเพื่อเปรียบเทียบและระบุว่าข้อความ 2 ข้อความใดๆ ในฐานะข้อมูลรับเข้ามีการสมมูลทางความหมาย (semantic equivalence) กันใน

ระดับใด โดยจะให้ค่าความละม้ายเป็นค่าตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 1 ในกรณีที่ค่าความละม้ายเท่ากับ 0 หมายความว่าข้อความทั้ง 2 ข้อความที่นำมาเปรียบเทียบกันไม่มีความละม้ายกันโดยสิ้นเชิง ในขณะที่หากค่าความละม้ายเท่ากับ 1 หมายความว่าข้อความทั้ง 2 ข้อความที่นำมาเปรียบเทียบกันเหมือนกันทุกประการ

8) คู่หน่วยเทียบ

คู่หน่วยเทียบ หมายถึง คู่ของหน่วยทางข้อความในระดับต่างๆ ที่อยู่ในระดับที่เท่ากัน ซึ่งต้องสงสัยว่าเป็นคู่ลักลอกของกันและกัน โดยข้อความหนึ่งเป็นข้อความที่ต้องสงสัยว่าเป็นข้อความต้นฉบับที่ใช้สำหรับการลักลอก ส่วนอีกข้อความหนึ่งเป็นข้อความที่ต้องสงสัยว่าเป็นข้อความที่เกิดจากการลักลอกข้อความต้นฉบับ ในงานวิจัยชิ้นนี้มีคู่หน่วยเทียบ 2 ประเภท ได้แก่ คู่หน่วยเทียบที่เป็นคู่ของย่อหน้า และคู่หน่วยเทียบที่เป็นคู่ของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

9) คู่ลักลอก

คู่ลักลอก หมายถึง คู่ของหน่วยทางข้อความในระดับต่างๆ ที่อยู่ในระดับที่เท่ากัน ซึ่งพิสูจน์ได้ว่าการลักลอกเกิดขึ้น โดยข้อความหนึ่งเป็นข้อความต้นฉบับที่ใช้สำหรับการลักลอก ส่วนอีกข้อความหนึ่งเป็นข้อความที่เกิดจากการลักลอกข้อความต้นฉบับ

10) โครงสร้างวาทะ (rhetorical structure)

ตามทฤษฎีโครงสร้างวาทะฉบับของคาร์ลสันและคณะ (Carlson, Marcu, & Okurowski, 2001) โครงสร้างวาทะ คือ โครงสร้างทางปริจเฉทที่ประกอบขึ้นจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานหลายๆ หน่วย หน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยในโครงสร้างวาทะจะมีสถานะความสำคัญแตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์กับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานอื่นๆ ภายในโครงสร้างวาทะเดียวกัน

11) หน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (elementary discourse units: EDUs)

ตามทฤษฎีโครงสร้างวาทะฉบับของคาร์ลสันและคณะ (Carlson et al., 2001) หน่วยปริจเฉทพื้นฐาน คือ หน่วยที่เล็กที่สุดภายในโครงสร้างวาทะ ซึ่งสามารถสื่อข้อมูลเชิงเนื้อหาและความหมายได้สมบูรณ์ ทั้งนี้ หน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยจะมีสถานะความสำคัญ (nuclearity status) และมีความสัมพันธ์กับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานอื่นๆ ภายในโครงสร้างวาทะเดียวกัน

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยชิ้นนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับศาสตร์ต่างๆ หลายแขนง ไม่ว่าจะเป็นการลักลอกงานวิชาการ ประเภทและลักษณะของการลักลอกงานวิชาการ แนวทางตรวจหาการลักลอก วิธีตรวจเทียบ ภายนอกหาการลักลอก การตรวจวัดความละม้ายของข้อความ ทฤษฎีโครงสร้างวาทะ รวมถึงแบบจำลองซอฟต์แวร์เตอร์แมชชีน ในบทนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวไว้ เพื่อเป็นการเชื่อมโยงความรู้ทางวิชาการในอดีตกับงานวิจัยชิ้นนี้และเพื่อใช้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยได้จัดประเภทของทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

2.1 นิยามของการลักลอก

นิยามของการลักลอก (plagiarism) นั้นสามารถตีความได้หลากหลายตามบริบทที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้จึงไม่ปรากฏนิยามทั่วไปของการลักลอกที่สอดคล้องเหมาะสมกับทุกสถานการณ์ (Sutherland-Smith, 2008, p. 57) อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถแบ่งนิยามของการลักลอกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่นิยามการลักลอกงานวิชาการว่าเป็นการขโมยหรือโจรกรรมความคิด ผลงาน ข้อเขียน หรือคำพูดของผู้อื่นมาใช้ในงานของตนเอง ผู้ที่นิยามการลักลอกในกลุ่มนี้จะเห็นว่าการลักลอกงานวิชาการเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งที่สามารถขโมยได้ ด้วยเหตุนี้จึงอาจพิจารณาได้ว่านิยามการลักลอกในกลุ่มแรกนี้ปรากฏเจตนาของผู้ลักลอกอย่างชัดเจน ดังที่ปรากฏในนิยามที่ให้โดยพาร์ก (C. Park, 2003, p. 472), รอสส์และโทมัส (Ross & Thomas, 2003, p. 211), ศรีคเนศท์และไอเยอร์ (Sriganesh & Iyer, 2007, p.146) และยง ภู่วรรณ (2553 อ้างถึงใน กัญญา บุญเกียรติ และ ประไพพิศ มงคลรัตน์, 2554, น. 7) รวมถึงในพจนานุกรมจำนวนหนึ่งเช่น *The Compact Edition of the Oxford English Dictionary* (Henry, 1971, p. 2192) หรือศัพท์บัญญัติสาขาวรรณกรรม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545)

ส่วนกลุ่มที่สองนั้นได้ให้นิยามการลักลอกในเชิงการหลอกลวงและเสแสร้ง กล่าวคือพิจารณาว่าการลักลอกเป็นการนำความคิด ข้อเขียน หรือคำพูดของผู้อื่นมาใช้ในงานของตนโดยผู้ลักลอกมีเจตนาหลอกลวง เสแสร้ง หรือชักจูงให้ผู้อ่านเชื่อว่าเป็นประหนึ่งงานของผู้ลักลอกเอง นิยามของการลักลอกในแง่นี้ถูกใช้โดยแพร่หลายในวงการการศึกษา ดังได้ปรากฏในการให้นิยามของทิกเนอร์และฟิลด์ส (Ticknor & Fields, 1989 อ้างถึงใน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554, น. 5),

วอร์น (Warn, 2007, p. 196), เพโครารี (Pecorari, 2008, p. 4), บริแทกและมาห์มุด (Bretag & Mahmud, 2009, p. 50) และวิลาวรรณ ศรีสงคราม (2554, น. 11)

นิยามกลุ่มสุดท้ายพิจารณาว่าการลักลอกเป็นการใช้ซ้ำซึ่งความคิด คำพูด หรือข้อเขียนของผู้อื่นอย่างไม่เหมาะสม การใช้ซ้ำอย่างไม่เหมาะสมในที่นี้หมายถึง การใช้ข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่แสดงแหล่งที่มา หรือใช้ผลงานของผู้อื่นโดยไม่แสดงการรับรู้ (unacknowledged use) นิยามในแง่หลังนี้ เป็นที่แพร่หลายในงานวิชาการในยุคหลังๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากการทำความเข้าใจนิยามในแง่นี้ไม่ต้องอาศัยการตีความเจตนาที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของผู้ลักลอก ยกตัวอย่างเช่นนิยามที่ปรากฏในงานของสินธุ.แอลและคณะ (Sindhu.L, Thomas, & Idicula, 2011, p. 65), บาร์รอน-เซเดญอและคณะ (Barrón-Cedeño, Vila, Martí, & Rosso, 2013, p. 918), โรนัลด์และซูฮาร์จีโต (Ronald & Suharjito, 2014, p. 168) และโมฮ์ตัจญ์และคณะ (Mohtaj, Asghari, & Zarrabi, 2015, p. 1)

เมื่อพิจารณานิยามของการลักลอกทั้ง 3 กลุ่มข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่าการลักลอกเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเจตนาและการให้เกียรติเจ้าของผลงาน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าในงานวิจัยชิ้นนี้ควรหลีกเลี่ยงการยึดเจตนาของการลักลอกเป็นส่วนหนึ่งของคำจำกัดความการลักลอก เนื่องจากเจตนาการลักลอกนั้นเป็นสิ่งที่ไม่อาจตรวจจับได้โดยง่าย ในทางตรงกันข้าม ผู้วิจัยเห็นว่าควรให้นิยามของการลักลอกในเชิงลักษณะของข้อความ (textual characteristics) มากกว่า ด้วยลักษณะทางข้อความนั้นสามารถพิจารณาด้วยวิธีการทางภาษาศาสตร์และการประมวลผลภาษาธรรมชาติได้

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงสรุปนิยามของการลักลอกขึ้นมาโดยอิงตามนิยามในกลุ่มที่ 3 ซึ่งมุ่งพิจารณาลักษณะทางข้อความและการแสดงการรับรู้ความเป็นเจ้าของผลงานมากกว่าการพิจารณาเจตนาของผู้ลักลอกกว่า การลักลอก คือ การนำผลงาน ข้อเขียน คำพูด ความคิด หรือการแสดงเนื้อหาออกมาในรูปแบบอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ แผนภูมิ ตาราง สมการ หรือสิ่งอื่นใด ทั้งที่เป็นของผู้อื่นหรือเป็นผลผลิตเก่าของตนเองมานำเสนอในลักษณะเสมือนว่าเป็นผลผลิตใหม่ของตน โดยมีได้แสดงการรับรู้ความเป็นเจ้าของผลงานและระบุถึงแหล่งที่มาของผลงานหรือความคิดนั้นๆ ให้ชัดเจนด้วยวิธีการอ้างอิงที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

2.2 ประเภทและลักษณะของการลักลอกงานวิชาการ

ประเภทและลักษณะของการลักลอกงานวิชาการนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญเบื้องต้นที่ต้องศึกษาเพื่อใช้ในการพัฒนาระบบการตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ เนื่องจากความเข้าใจในลักษณะทางภาษา และรูปแบบของข้อมูลในข้อความที่ต้องการตรวจหาจะส่งผลให้สามารถเลือกใช้วิธีการตรวจหาที่

สอดคล้องกันได้นอกจากนี้ ความรู้ในส่วนนี้ยังจำเป็นต่อการออกแบบข้อมูลเพื่อใช้ในการฝึกฝนและทดสอบระบบซึ่งจะส่งผลให้การประเมินประสิทธิภาพน่าเชื่อถือยิ่งขึ้นด้วย ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมการจัดแบ่งประเภทและลักษณะของการลักลอกไว้ดังนี้

การจัดประเภทและลักษณะของการลักลอกงานวิชาการนั้นมีจุดเริ่มต้นจากวงการการศึกษา โดยเป็นไปเพื่อศึกษาวิธีการลักลอกและช่วยให้ผู้ตรวจ (examiner) สามารถตรวจจับการลักลอกที่ปรากฏอยู่ในงานเขียนได้ ประเภทและลักษณะของการลักลอกตามมุมมองนี้จึงมักอิงกับกลวิธีการเขียนที่ใช้ในการลักลอกและเจตนาในการลักลอกของผู้เขียน

ทั้งนี้ สามารถยกตัวอย่างการจัดประเภทของการลักลอกที่อิงตามเจตนาของผู้ลักลอกได้ เช่น งานของเพโครารี (Pecorari, 2008, pp. 1-7) ซึ่งจัดประเภทลักลอกทางข้อความ (textual plagiarism) ไว้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การลักลอกต้นแบบ (prototypical plagiarism) และการเขียนแบบปะติดปะต่อ (patch writing) การลักลอกทั้ง 2 ประเภทนี้มีความแตกต่างกันในด้านเจตนาในการลักลอก กล่าวคือ ในกรณีของการลักลอกต้นแบบนั้น ผู้ลักลอกจะมีเจตนาปิดบังแหล่งที่มาของข้อมูล ลักษณะของข้อความจะปรากฏการลักลอกจากแหล่งข้อมูล โดยมีการลบคำทิ้ง มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ การแทนที่คำหนึ่งด้วยคำไวพจน์อีกคำหนึ่ง ส่วนการเขียนแบบปะติดปะต่อนั้น ผู้เขียนไม่มีเจตนาจะปิดบังหรือหลอกลวง ลักษณะของข้อความที่สามารถสังเกตได้จะมีความละม้ายกับข้อมูลที่ปรากฏในต้นฉบับ แต่อาจขาดลักษณะบางประการในการเขียนไป เช่น ขาดเครื่องหมายปริศนิ เป็นต้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือผู้ที่ลักลอกโดยเจตนา นั้นย่อมมีความพยายามที่จะดัดแปลงแก้ไขข้อความอันเกิดจากการลักลอกให้แตกต่างไปจากต้นฉบับมากกว่าผู้ลักลอกโดยไม่เจตนา

จากการจัดประเภทข้างต้น แม้ว่าการลักลอกที่เกิดขึ้นโดยเจตนาจะปรากฏลักษณะที่สามารถตรวจจับได้ แต่รายละเอียดทางลักษณะของข้อความที่เพโครารีกล่าวไว้ก็ยังมีไม่มากพอที่จะใช้ตัดสินได้ว่าการลักลอกนั้นๆ เกิดขึ้นจากความตั้งใจหรือไม่ ทั้งนี้เป็นเพราะการเขียนแบบปะติดปะต่อนั้นก็อาจเกิดจากความตั้งใจจะลักลอกได้เช่นกัน

งานอีกหนึ่งชิ้นที่กล่าวถึงประเภทของการลักลอกในเชิงเจตนาคืองานของกัญญา บุณยเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ (2554) งานชิ้นนี้ได้เสนอให้จัดแบ่งประเภทของการลักลอกงานวิชาการไว้โดยใช้เกณฑ์ 3 เกณฑ์ ได้แก่ จัดแบบตามระดับเจตนา จัดแบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูล และจัดแบ่งตามวิธีการ

ในส่วนของการจัดแบบตามระดับเจตนา นั้น กัญญา บุณยเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ (2554, น. 12) ได้จัดแบ่งการลักลอกงานวิชาการเป็น 2 ประเภทคือ การลักลอกงานวิชาการแบบ

ตั้งใจ อันเป็นการที่บุคคลตั้งใจหรือมีเจตนาจะลอกเลียนงานของผู้อื่นทั้งที่ทราบดีว่าเป็นความผิดทางวิชาการ และเสนองานนั้นเสมือนว่าเป็นงานของตนโดยปราศจากการอ้างอิงแหล่งที่มาที่ถูกต้อง ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ การลักลอกงานวิชาการแบบไม่ตั้งใจ ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลไม่มีเจตนาจะลอกเลียนงานของผู้อื่น แต่ไม่เข้าใจขอบข่ายของการลักลอกว่าการกระทำใดที่ถือว่าเข้าข่ายการลักลอกตลอดจนอาจขาดความรู้เรื่องหลักการอ้างอิงที่ถูกต้อง สำหรับการจัดแบ่งประเภทด้วยวิธีนี้ ผู้วิจัยเห็นด้วยว่ามีความเป็นไปได้ที่ผู้ลักลอกจะกระทำการที่เข้าข่ายการลักลอกได้โดยไม่มีเจตนาตามที่กัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ ได้เสนอไว้

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเจตนา ผู้วิจัยเห็นว่าเจตนาการลักลอกโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจนั้นสามารถสะท้อนผ่านลักษณะของข้อความ (textual feature) ได้ เช่น พฤติกรรมการลักลอกที่ใช้ความพยายามมากอย่างการถอดความหรือการสรุปความก็ย่อมปรากฏร่องรอยที่ชี้ให้เห็นว่าเกิดจากความตั้งใจลักลอก เช่น การเลือกหาคำไวพจน์มาแทนที่คำในต้นฉบับ การสลับตำแหน่งของประโยคที่มีประเด็นความคิดในต้นฉบับ การใช้คำผิดในตำแหน่งเดียวกันบ่อยครั้ง ลักษณะเหล่านี้สามารถพิจารณาได้ถึงลีลาการเขียนซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้ลักลอกที่ยังปรากฏอยู่โดยเกิดจากความตั้งใจ

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาในแง่การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการลักลอกงานวิชาการ โดยเฉพาะการตรวจหาการลักลอกแล้ว จะเห็นได้ว่าวิธีจัดแบ่งประเภทของการลักลอกงานวิชาการตามเจตนานี้อาจทำให้เกิดปัญหาและข้อโต้แย้งได้ง่ายเมื่อเข้าสู่กระบวนการศึกษาวิจัยหรือกระบวนการตัดสินใจ ทั้งนี้เป็นเพราะประเภทของการลักลอกที่จัดโดยใช้มุมมองนี้มักมีลักษณะที่เหลื่อมซ้อน ไม่สามารถแยกขาดออกจากกันได้ (Bretag & Mahmud, 2009, p. 51) ด้วยเหตุนี้ การตรวจจับจากเจตนาหรือความตั้งใจของผู้ลักลอกนั้นจึงไม่สามารถทำได้โดยง่าย และอาจต้องอาศัยความรู้จากหลายสาขามาใช้ในการพิจารณา เช่น จิตวิทยา และภาษาศาสตร์ เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการตรวจหาการลักลอกจากเจตนาที่น่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมจะใช้โดยมนุษย์มากกว่าเครื่อง

ทั้งนี้ เมื่อกลับมาพิจารณาเกณฑ์การจัดแบ่งประเภทการลักลอกของกัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ (2554) ที่เหลืออีก 2 เกณฑ์ ได้แก่ จัดแบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูล และจัดแบ่งตามวิธีการ แล้วก็จะพบว่าเกณฑ์ทั้งสองมีความน่าสนใจให้อภิปรายเช่นกัน

การจัดแบ่งประเภทของการลักลอกงานวิชาการตามแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น กัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ (2554, น. 10) ได้แบ่งย่อยเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การลักลอกงานวิชาการของผู้อื่น และการลักลอกงานวิชาการของตนเอง (self-plagiarism) ในส่วนของการลักลอกงานวิชาการของผู้อื่นนั้นเป็นที่เข้าใจได้ว่าตรงกับนิยามของการลักลอกโดยทั่วไป ส่วนการลักลอกงาน

วิชาการของตนเองนั้นได้อธิบายว่าเป็นการนำงานบางส่วนของตนหรือเป็นงานของตนที่ผลิตร่วมกับผู้อื่นมาใช้ซ้ำให้ดูเหมือนเป็นงานใหม่โดยไม่ระบุว่าเคยปรากฏในแหล่งอื่นมาแล้ว ทั้งนี้ พฤติกรรมที่เข้าข่ายการลักลอกงานวิชาการของตนเองนั้นแบ่งย่อยได้ 3 ประเภท ตั้งแต่การตีพิมพ์เกินความจำเป็น กล่าวคือ นำผลงานของตนที่ตีพิมพ์แล้วมาตีพิมพ์ซ้ำโดยแก้ไขเล็กน้อย การตีพิมพ์ซ้ำ ได้แก่ การแก้ไขรายละเอียดในงานเล็กน้อย เช่น เปลี่ยนชื่อเรื่องหรือลำดับเนื้อหาแล้วส่งตีพิมพ์ในแหล่งต่างๆ พร้อมกันให้ดูเหมือนมีงานหลายชิ้น จนกระทั่งถึงการแบ่งขอยงานออกเป็นส่วนๆ ให้มีหลายชิ้น อย่างไรก็ตาม ในส่วนพฤติกรรมการลักลอกงานของตนเองที่กล่าวไว้นี้ ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีความกำกวมกันอยู่ระหว่างประเภทย่อยต่างๆ เช่น การตีพิมพ์ซ้ำและการแบ่งขอย เป็นต้น

ส่วนการจัดแบ่งประเภทของการลักลอกงานวิชาการตามวิธีการนั้นก็น่าสนใจอยู่ไม่น้อย เนื่องจากได้จัดแบ่งประเภทย่อยของการลักลอกไว้ถึง 8 ประเภท (กัญจนา บุญเกียรติ และประไพ พิศ มงคลรัตน์, 2554, น. 13) ดังนี้

- 1) การลักลอกแบบคำต่อคำ (word-by-word plagiarism หรือ verbatim หรือ outright copying)
- 2) การลักลอกแบบนำวลีหลายๆ วลีมาปะติดปะต่อกัน (patchwork plagiarism) โดยวลีนั้นอาจมีที่มาจากแหล่งเดียวกันหรือหลายแหล่งก็ได้
- 3) การแปลงงานจากภาษาที่ปรากฏในต้นฉบับมาเป็นงานของตนเอง
- 4) การอ้างอิงและใส่ข้อมูลเท็จ คือการลอกข้อมูลมาแล้วอ้างอิงแหล่งที่มา แต่การอ้างอิงนั้นจงใจใส่ให้เป็นเท็จ
- 5) การถอดความ (paraphrase) คือการที่ผู้ลักลอกได้ถอดความหรือเปลี่ยนโครงสร้างของประโยคเดิมในแหล่งที่มาโดยยังคงความคิดของเจ้าของงานไว้
- 6) การนำข้อความจากแหล่งที่มามาใช้โดยไม่คร่อมอัญประกาศแต่ไม่ได้อ้างอิงถึงแหล่งที่มา
- 7) การนำโครงสร้างของประโยคในแหล่งที่มามาใช้โดยเปลี่ยนคำในประโยคและไม่ได้อ้างอิงแหล่งที่มา
- 8) การคัดลอกคำบางคำที่มีความหมายเหมาะสม (apt term) หรือนำแนวความคิดจากแหล่งอื่นมาใช้เป็นเนื้อหาส่วนใหญ่ของตนเอง ไม่ว่าจะอ้างอิงแหล่งที่มาหรือไม่ก็ตาม

จากการจัดแบ่งประเภทการลักลอกงานวิชาการตามวิธีการข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างจากวิธีการจัดแบ่งประเภทจากที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ กล่าวคือ การจัดแบ่งประเภทการลักลอกงานวิชาการตามวิธีการนี้ทำให้เห็นความเกี่ยวข้องกับลักษณะของภาษาและข้อความที่เกิดจากลักลอกมากกว่าวิธีการจัดแบ่งประเภทที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าการจัดแบ่งประเภทการลักลอกงานวิชาการตามวิธีการนี้ยังอาจนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ในแง่การตรวจหาการลักลอกได้ไม่

มากนัก เนื่องจากประเภทของการลักลอบยังมีลักษณะคลุมเครือและมีลักษณะเป็นอัตวิสัยสูง จำเป็นต้องใช้วิจารณญาณของผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินว่าลักษณะที่ปรากฏเข้าข่ายการลักลอบหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น วิธีการที่ 8) ซึ่งต้องตีความว่าการนำแนวคิดจากผู้อื่นมาใช้เป็นเนื้อหานั้นต้องมีปริมาณมากน้อยเพียงใดจึงจะเข้าข่ายการลักลอบงานวิชาการ นอกจากนี้ ยังปรากฏประเภทของการลักลอบที่ทับซ้อน ได้แก่ วิธีการที่ 5) และวิธีการที่ 7) ซึ่งสามารถพิจารณาเป็นการถอดความได้ทั้งสองวิธี

วิธีการจัดแบ่งประเภทการลักลอบงานวิชาการอีกวิธีหนึ่งที่มีรายละเอียดสอดคล้องเป็นไปในทางเดียวกันกับงานของกัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ (2554) นั้นปรากฏอยู่ในงานของอัลซะฮ์รานีและคณะ (Alzahrani et al., 2012, p. 134) ที่ได้จัดแบ่งประเภทการลักลอบงานวิชาการโดยอิงกับพฤติกรรมการลักลอบของผู้ลักลอบ เริ่มต้นจากเสนอให้แบ่งการลักลอบงานวิชาการออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ การลักลอบตามตัวอักษร (literal plagiarism) และการลักลอบความคิด (intelligent plagiarism)

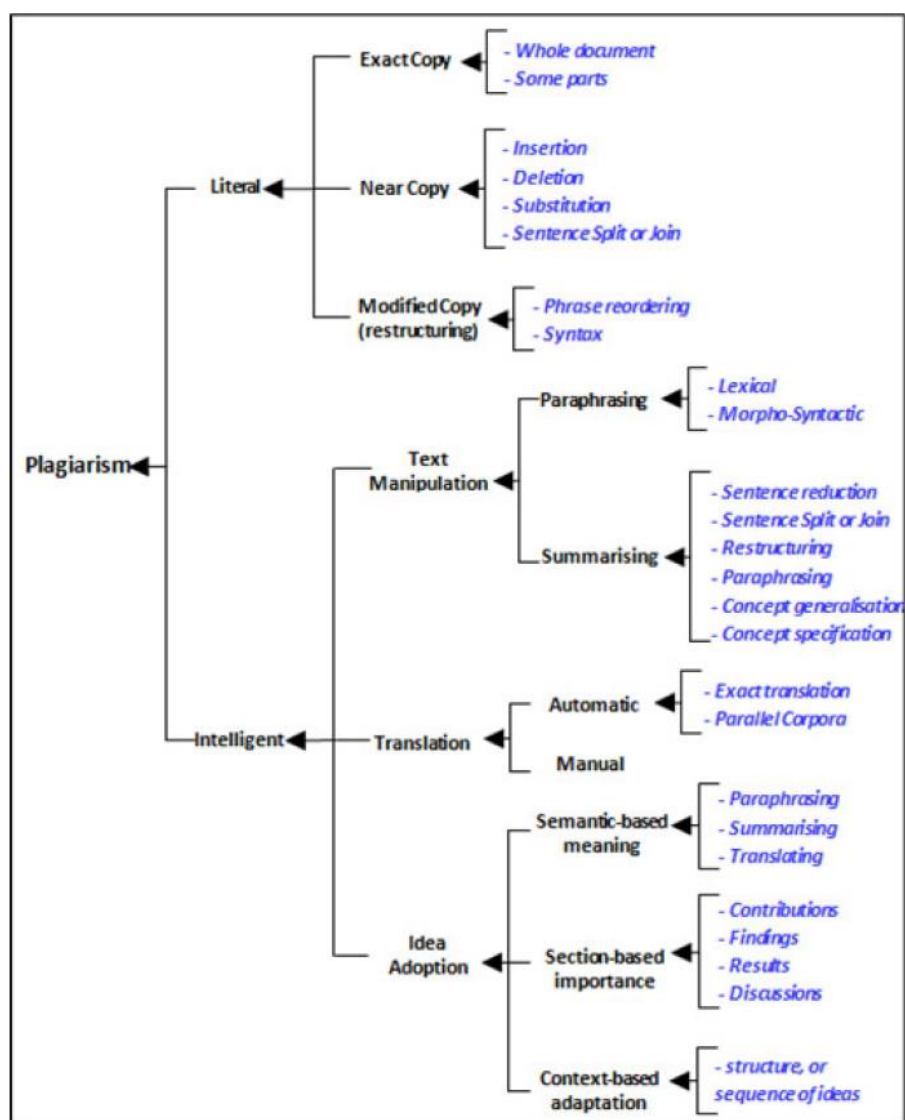
ในส่วนของการลักลอบตามตัวอักษรนั้นเป็นวิธีการลักลอบที่ทำได้ง่ายและใช้เวลาไม่มาก ยกตัวอย่างเช่น การคัดลอกและวาง (copy & paste) จากอินเทอร์เน็ตที่ปรากฏในการลักลอบแบบคัดลอกโดยตรง (exact copy) การแทรกหรือลบคำบางคำปรากฏในการลักลอบแบบคัดลอกโดยใกล้เคียง (near copy) รวมถึงการสลับลำดับคำในวลีใหม่ที่ปรากฏในการลักลอบแบบคัดลอกโดยดัดแปลง (modified copy)

ส่วนการลักลอบความคิดนั้นเป็นการกระทำที่ตั้งใจจะให้ผู้อ่านเชื่อว่าข้อความนี้เป็นผลงานของตนโดยเปลี่ยนแปลงข้อความไปจากต้นฉบับ วิธีการลักลอบประเภทนี้สามารถแบ่งย่อยได้อีก 3 วิธี วิธีแรกคือ การจัดการกับข้อความ (text manipulation) เช่น การถอดความและสรุปความข้อความซึ่งเป็นต้นฉบับ วิธีถัดมาคือ การแปล (translation) ข้อความจากภาษาหนึ่งเป็นภาษาอื่นโดยอาจใช้การแปลด้วยเครื่องหรือแปลด้วยตัวผู้ลักลอบเอง ส่วนอีกวิธีหนึ่งคือ การรับความคิด (idea adoption) ซึ่งถือเป็นการลักลอบที่ร้ายแรงและตรวจหายากมากที่สุด ในวิธีนี้ผู้ลักลอบจะเลือกเอาส่วนใดส่วนหนึ่งของผลงานมาใช้ไม่ว่าจะเป็นผลการวิจัย ข้อค้นพบ หรือข้อสรุป โดยวิธีการลักลอบก็เป็นไปเช่นเดียวกับการจัดการกับข้อความคือใช้วิธีถอดความและสรุปความเป็นหลัก

ภาพที่ 2.1 แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของการจัดแบ่งประเภทการลักลอบงานวิชาการในงานของอัลซะฮ์รานีและคณะ (Alzahrani et al., 2012, pp. 133-137) เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่างานชิ้นนี้ไม่เพียงจัดประเภทการลักลอบตามพฤติกรรมการลักลอบเท่านั้น แต่ยังให้รายละเอียดของวิธีการลักลอบที่เกี่ยวกับการแก้ไขลักษณะของข้อความและรูปแบบของภาษาในพฤติกรรมการลักลอบนั้นๆ ด้วย ทั้งนี้ จะสังเกตได้ว่างานชิ้นนี้ได้จัดการถอดความเป็นพฤติกรรมหรือวิธีการลักลอบอย่างหนึ่ง

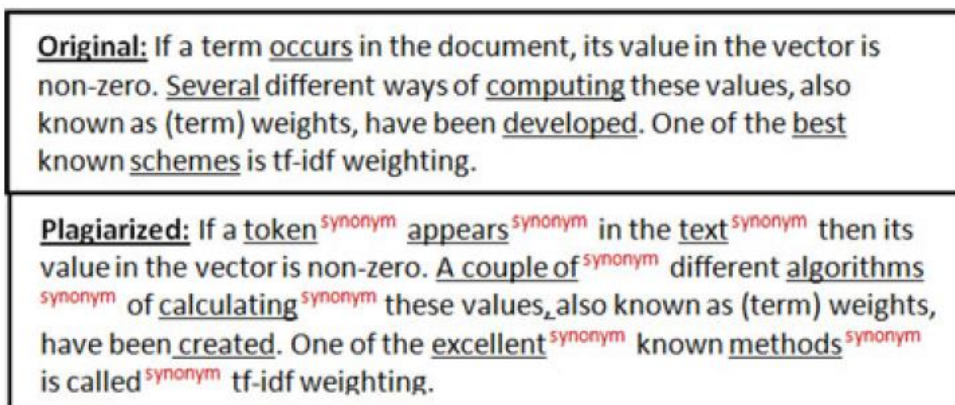

เช่นเดียวกับงานของ กัญจนา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ (2554) อย่างไรก็ตาม ในงานชิ้นนี้นั้นได้แสดงลักษณะการถอดความที่เข้าข่ายการลักลอบไว้อย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 2.2 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะของการถอดความที่แม้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านคำศัพท์และวากยสัมพันธ์ แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งลำดับคำและลำดับโครงสร้างของงานต้นฉบับไว้มาก ผู้ลักลอบเพียงเปลี่ยนแค่คำไวพจน์ และเพิ่มเติมคำเชื่อมในบางตำแหน่งเท่านั้น การถอดความในลักษณะนี้ก็ถือเป็นการถอดความที่ไม่เหมาะสมตามหลักการเขียนด้วย เมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะของการถอดความที่เสนอโดยกัญจนา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ (2554, น. 13) แล้ว จะเห็นได้ว่าอัลซะฮ์รานีและคณะได้แสดงตัวอย่างของการถอดความที่เข้าข่ายเป็นการลักลอบได้ชัดเจนกว่า

ภาพที่ 2.1 การจัดแบ่งประเภทการลักลอบที่เสนอโดยอัลซะฮ์รานีและคณะ

(Alzahrani et al., 2012, p. 134)

ภาพที่ 2.2 รูปแบบของการลักลอกความคิด (การถอดความ) (Alzahrani et al., 2012, p. 135)

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจในงานของอัลซะฮ์รานีและคณะนั้น ผู้วิจัยขอให้กลับมาพิจารณารูป 2.1 อีกครั้ง จะสังเกตเห็นได้ว่าการถอดความ (paraphrasing) นั้นปรากฏอยู่ในกึ่งต่างๆ ในแผนภาพถึง 3 กึ่งในลำดับชั้นที่แตกต่างกันตั้งแต่เป็นประเภทหนึ่งของการจัดการกับข้อความ (text manipulation) เป็นรายละเอียดวิธีการภายใต้การสรุปความ (summarizing) และเป็นรายละเอียดวิธีการของการรับความคิดในประเภทการเลือกโดยอิงความหมายอีกชั้นหนึ่ง ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำคัญประการหนึ่งของวิธีการลักลอก คือ การมีความสัมพันธ์แบบส่วนย่อย-ส่วนใหญ่ (part-whole relation) ระหว่างวิธีการลักลอกต่างๆ โดยวิธีการลักลอกในลำดับชั้นที่ลึกกว่าจะเป็นส่วนประกอบของวิธีการลักลอกในลำดับชั้นที่เหนือขึ้นไป ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นภายในประเภทเดียวกันเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นระหว่างประเภทย่อยของการลักลอกด้วย ดังจะเห็นได้ว่าการลักลอกที่ใช้ความสามารถสูงกว่าอย่างการรับความคิดนั้นก็มีการถอดความเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการ รวมถึงการสรุปความที่เชื่อได้ว่าใช้ความสามารถในการเขียนมากกว่าการถอดความก็ยิ่งปรากฏว่ามีการถอดความเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการสรุปความ และหากพิจารณาจากมุมมองที่ว่า การถอดความ เป็นทักษะที่ใช้ความสามารถสูงกว่าแล้ว การถอดความก็มีทักษะของการคัดลอกโดยใกล้เคียงและการคัดลอกโดยดัดแปลงเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการถอดความด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มและลบคำในข้อความหรือการเรียงลำดับวลีในข้อความใหม่ และหากเป็นกรณีที่ข้อความต้นฉบับใช้ภาษาได้สื่อความหมายชัดเจนดีแล้ว ในการถอดความก็อาจเลือกคัดลอกข้อความบางส่วนจากต้นฉบับดังกล่าวโดยตรงได้

ความสัมพันธ์แบบส่วนประกอบที่มีในการลักลอกงานวิชาการประเภทต่างๆ ที่ปรากฏผ่านการจัดประเภทของอัลซะฮ์รานีและคณะนั้นได้แสดงให้เห็นว่าการลักลอกงานวิชาการแต่ละประเภทใช้ระดับความสามารถและทักษะในการลักลอกแตกต่างกัน ตั้งแต่สามารถทำได้ง่ายอย่างการคัดลอกโดยตรงจนกระทั่งถึงการลักลอกที่ต้องอาศัยทักษะการเขียนในขั้นสูงอย่างการรับความคิด หากพิจารณาในแง่ของการตรวจหาการลักลอกในงานวิชาการแล้ว ก็เป็นที่แน่นอนว่าการลักลอกประเภท

ที่ใช้ความสามารถในการลักลอบระดับต่ำย่อมมีความยากของการตรวจหา (difficulty of detection) ต่ำกว่าการลักลอบประเภทที่ใช้ความสามารถในการลักลอบในระดับสูง หรืออาจกล่าวเปรียบเทียบให้เข้าใจโดยง่ายได้ว่าการลักลอบด้วยวิธีคัดลอกโดยตรงย่อมถูกตรวจหาได้ง่ายกว่าการลักลอบด้วยวิธีถอดความนั่นเอง เหตุผลที่เป็นเช่นนี้เพราะการลักลอบประเภทที่ใช้ความสามารถในการลักลอบต่ำนั้น จะทำให้ข้อความที่ได้จากการลักลอบมีระดับความคลุมเครือ (degree of obfuscation) ต่ำไปด้วย เช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ ระดับความคลุมเครือถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญตัวหนึ่งที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอบงานวิชาการ กล่าวคือ ยิ่งระบบตรวจหาการลักลอบสามารถตรวจหาการลักลอบในข้อความที่มีระดับความคลุมเครือได้ผลมากเท่าไรก็ยิ่งแสดงว่าระบบดังกล่าวมีประสิทธิภาพเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ ระดับความคลุมเครือจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สัมพันธ์สอดคล้องไปกับประเภทและรูปแบบทางภาษาของการลักลอบ และยังถือเป็นปัจจัยที่ผู้พัฒนาระบบตรวจหาการลักลอบต้องคำนึงถึงเมื่อสร้างคลังข้อมูลฝึกฝนหรือทดสอบด้วย

งานกลุ่มหนึ่งที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทและรูปแบบทางภาษาของการลักลอบงานวิชาการกับระดับความคลุมเครือของข้อความได้แก่งานของพอตแทสต์และคณะ (Potthast, Barrón-Cedeño, Stein, & Rosso, 2011; Potthast, Eiselt, Barrón-Cedeño, Stein, & Rosso, 2011; Potthast, Hagen, Völske, & Stein, 2013; Potthast, Stein, Barrón-Cedeño, & Rosso, 2010; Potthast, Stein, Eiselt, Barrón-Cedeño, & Rosso, 2009) งานกลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและเปรียบเทียบประสิทธิภาพการตรวจหาระหว่างแนวการตรวจหาการลักลอบต่างๆ ที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว พอตแทสต์และคณะต้องสร้างคลังข้อมูลที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของระบบซึ่งประกอบด้วยข้อความที่มีระดับความคลุมเครือต่างกัน งานกลุ่มนี้ได้แสดงให้เห็นว่าข้อความที่สร้างขึ้นด้วยเครื่องโดยใช้แบบจำลองการค้นคืนซึ่งโดยมากจะมีความละม้ายสูงอย่างการคัดลอกโดยตรงนั้นจะมีค่าความคลุมเครือต่ำกว่าข้อความที่สร้างโดยมนุษย์ที่ได้จากแปลข้อความข้ามภาษา ลักษณะดังกล่าวจึงยืนยันได้ว่าประเภทและรูปแบบทางภาษาของการลักลอบงานวิชาการที่ใช้ความสามารถในการลักลอบสูงก็ย่อมมีระดับความคลุมเครือสูงตามไปด้วย

นอกจากนี้ ในแง่ของความยากของการตรวจหา (difficulty of detection) นั้นยังมีงานอีกชิ้นหนึ่งซึ่งช่วยยืนยันแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเภทและรูปแบบทางภาษาของการลักลอบงานวิชาการกับความยากของการตรวจหาได้คืองานของกิปป์และคณะ (Gipp, Meuschke, & Beel, 2011) ที่ต้องการจะเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการตรวจหาการลักลอบระหว่างแนวทางการตรวจหาแบบอิงข้อความ (text-based plagiarism detection approaches) กับแนวทางการตรวจหาแบบอิงการอ้างอิง (citation-based plagiarism detection approaches) ในงานชิ้นนี้

กิปป์และคณะได้สร้างคลังข้อมูลที่ประกอบด้วยข้อความจากการลักลอก 4 ประเภท ได้แก่ การคัดลอกและวาง (copy & paste) การลักลอกแบบปลอมแปลง (disguised plagiarism) การลักลอกความคิด/โครงสร้าง (idea/structure plagiarism) และการแปลภาษา ทั้งนี้ หากพิจารณาการจัดประเภทการลักลอกงานวิชาการในงานชิ้นนี้แล้วจะเห็นได้ว่ามีลักษณะคล้ายกับการจัดประเภทงานของอัลซอร์ธานีและคณะ ต่างกันที่งานชิ้นนี้จะแบ่งประเภทย่อยไม่ละเอียดเท่ากับงานดังกล่าว กล่าวคือ ประเภทของการลักลอกระหว่างการคัดลอกและวางและการลักลอกความคิดและโครงสร้างนั้น กิปป์และคณะแทนด้วยการลักลอกแบบปลอมแปลงทั้งหมด ซึ่งในประเภทนี้จะรวมถึงแต่การลบหรือเพิ่มคำไปจนถึงการถอดความ จนอาจกล่าวได้ว่าการจัดประเภทเช่นนี้อาจหยابเกินกว่าที่จะให้ผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องและแม่นยำ อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ที่ออกมาก็ช่วยทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเภทและรูปแบบทางภาษาของการลักลอกงานวิชาการกับความยากของการตรวจหาได้

Plagiarism type	Text-based	Citation-based
Copy&paste	~ 70 % Good results even for short fragments	Unsuitable as short fragments cannot be detected
Disguised plagiarism	< 10 %	Depending on the fragments length ~ 30 %
Idea / structure plagiarism	0 %	Some cases could be identified
Translated plagiarism	< 5 %	~ 80 %. 13 out of 16 fragments could be identified.

ภาพที่ 2.3 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกโดยกิปป์และคณะ

(Gipp et al., 2011, p. 257)

ภาพที่ 2.3 แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกระหว่างแนวทางการตรวจหาแบบอิงข้อความกับแนวทางการตรวจหาแบบอิงการอ้างอิง จะเห็นได้ว่าระบบการตรวจหาการลักลอกแบบอิงข้อความซึ่งเป็นแนวทางที่ใช้กันโดยทั่วไปนั้นสามารถตรวจหาการลักลอกประเภทการคัดลอกและวางได้ดีที่สุด แม้จะมีปัญหาในแนวทางการตรวจหาแบบอิงการอ้างอิงก็ตาม รองลงมาคือการลักลอกแบบปลอมแปลง การลักลอกโดยการแปล และการลักลอกความคิด/โครงสร้าง หากพิจารณาเฉพาะผลจากการลักลอกแบบอิงข้อความแล้วจะเห็นว่าความยากของการตรวจหานั้นมีทิศทางสอดคล้องไปกับประเภทและรูปแบบทางภาษาของการลักลอกงานวิชาการ อีกทั้งยังสอดคล้องกับระดับความคลุมเครือดังได้กล่าวมาแล้วอีกด้วย และลักษณะดังกล่าวยังสอดคล้องกับลักษณะที่เป็นลำดับขั้นของประเภทการลักลอกตามที่อัลซอร์ธานีและคณะได้เสนอไว้อีกด้วย

หากนำผลการศึกษาข้างต้นของกิปป์และคณะ (Gipp et al., 2011) มาเปรียบเทียบกับ การจัดแบ่งประเภทการลักลอกงานวิชาการในงานของอัลซะฮ์รานีและคณะ (Alzahrani et al., 2012) แล้ว จะเห็นได้ว่าการจัดประเภทของอัลซะฮ์รานีและคณะนั้นไม่เพียงแต่จะให้รายละเอียดที่มากพอจะ ใช้ในการศึกษาวิจัยด้านการลักลอกงานวิชาการต่อไปเท่านั้น แต่ลำดับชั้นในการจัดประเภทดังกล่าว ยังสอดคล้องไปกับระดับความคลุมเครือ (degree of obfuscation) และความยากของการตรวจหา (difficulty of detection) จากน้อยไปหามาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ยังตรงกับเกณฑ์การประเมิน ประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกที่ยอมกันทั่วไปด้วย ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงเห็นด้วย กับงานของอัลซะฮ์รานีและคณะเป็นพิเศษ เนื่องจากสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัย ด้านการลักลอกงานวิชาการได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแขนงงานตรวจหาการลักลอกทาง วิชาการ

จากเหตุผลที่ได้กล่าวข้างต้น ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงออกแบบข้อมูลการลักลอกเพื่อใช้ ทดสอบระบบโดยยึดแนวคิดของอัลซะฮ์รานีและคณะเป็นหลัก โดยจะลดทอนรายละเอียดของ ประเภทการลักลอกในงานชิ้นดังกล่าวลงเพื่อให้เหมาะกับแนวทางการตรวจหาการลักลอก ทั้งนี้ ประเภทของการลักลอกงานวิชาการที่สรุปได้ใหม่นั้นสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) การคัดลอกโดยตรง (Exact copy)

การคัดลอกโดยตรงถือได้ว่าเป็นการลักลอกที่ทำได้ง่ายและใช้เวลาน้อยที่สุด ทั้งนี้ ผู้ลักลอก อาจทำได้โดยคัดลอกข้อความจากอินเทอร์เน็ตและวางในเอกสาร (copy & paste: C&P) ลักษณะ ของข้อความที่ลักลอกจะมีลักษณะเหมือนกับต้นฉบับแบบคำต่อคำโดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของ ข้อมูล ทั้งนี้การคัดลอกโดยตรงอาจเกิดขึ้นทั้งหมดของเอกสารหรือปรากฏเฉพาะบางส่วนในเอกสารก็ได้ ในแง่การตรวจหาการลักลอกนั้น การคัดลอกโดยตรงจะสามารถตรวจหาได้ง่ายที่สุดโดยใช้วิธี พื้นฐานอย่างเช่นการจับคู่สายอักขระพื้นฐาน

2) การคัดลอกโดยใกล้เคียง (Near copy)

การคัดลอกโดยใกล้เคียงนั้นแตกต่างจากการคัดลอกโดยตรงในแง่ของการแก้ไข กล่าวคือ แทนที่จะคัดลอกและวางเพียงขึ้นตอนเดียว การคัดลอกโดยใกล้เคียงจะใช้วิธีแทรกคำ (insertion) ลบ คำ (deletion) ในแง่การตรวจหาการลักลอก การลักลอกโดยใกล้เคียงยังสามารถถูกตรวจหาได้จาก การจับคู่สายอักขระพื้นฐานหากประยุกต์ใช้ค่าระยะการแก้ไข (edit distance) ของชุดอักขระทั้งสอง ชุด

3) การคัดลอกโดยดัดแปลง (Modified copy)

การคัดลอกโดยดัดแปลงนั้นจะมุ่งแก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับวลีและอนุพยางค์เป็นหลัก กล่าวคือ ผู้ลักลอกจะแทรก ลบ และเรียงลำดับวลีและวลีในตัวฉบับใหม่ให้แตกต่างจากข้อความต้นฉบับ ทั้งนี้ในบางกรณีอาจรวมเอาการแทรกคำ ลบคำ หรือสลับตำแหน่งของคำเอาไว้ด้วย ทำให้ในการตรวจหาการลักลอกจำเป็นต้องใช้วิธีที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงในหัวข้อวิธีตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอก

4) การถอดความ (Paraphrase)

การถอดความถือได้ว่าเป็นการลักลอกที่ใช้ทักษะและความสามารถในการเขียนสูงกว่าการลักลอกทั้ง 3 ประเภทที่ได้กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือ ผู้ลักลอกจะต้องเปลี่ยนแปลงคำศัพท์และลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของข้อความต้นฉบับไป ในขณะที่เดียวกันก็ต้องคงไว้ซึ่งลำดับคำและลำดับโครงสร้างด้วย โดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะเป็นเพียงการแทนที่คำเดิมด้วยคำไวพจน์และเพิ่มเติมคำเชื่อมในบางจุดเท่านั้น จึงกล่าวได้ว่า การถอดความมีความเกี่ยวข้องกับระดับต่างๆ ทางภาษาหลายระดับ ทั้งระดับคำศัพท์ ระดับวากยสัมพันธ์ และระดับความหมาย ซึ่งเป็นเหตุให้ไม่สามารถตรวจหาการถอดความในฐานะการลักลอกงานวิชาการได้โดยง่าย ด้วยเหตุนี้ ในหัวข้อถัดไป ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมแง่มุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถอดความไว้โดยละเอียดเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกต่อไป

2.3 การถอดความ

การถอดความ (paraphrase) ถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่น่าสนใจทั้งในเชิงภาษาศาสตร์และในการประมวลภาษาธรรมชาติ ในด้านภาษาศาสตร์นั้นสามารถพิจารณาการถอดความเป็นการปริวรรต (transform) ข้อความต้นฉบับไปสู่รูปแบบอื่นๆ การปริวรรตนี้อาจเกิดได้ทั้งในระดับคำศัพท์และระดับประโยค อย่างไรก็ตาม กระบวนการถอดความที่เกิดขึ้นนี้ต้องพยายามรักษาข้อมูลในระดับความหมายเอาไว้ให้คงที่หรือใกล้เคียงกับข้อความต้นฉบับมากที่สุด ส่วนในด้านการประมวลผลภาษาธรรมชาตินั้นได้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การถอดความคือทางเลือกที่รูปภาษาใดๆ ไม่ว่าจะ เป็นวลี ประโยค หรือข้อความขนาดยาว ใช้ถ่ายทอดข้อมูล (information) ที่เหมือนกัน (Androutsopoulos & Malakasiotis, 2010, p. 135) ด้วยลักษณะของการถอดความที่เกี่ยวกับโครงสร้างและความหมายในรูปภาษาดังกล่าวนี้ จึงทำให้เป็นการยากที่จะตรวจหาการลักลอกในข้อความที่ผ่านการถอดความมา ดังนั้น เพื่อเป็นการประมวลความรู้มาประยุกต์ใช้ในการสร้างชุดข้อมูลฝึกฝนและออกแบบระบบตรวจหาการลักลอกต่อไป ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงข้อแตกต่าง

ระหว่างการลักลอกงานวิชาการกับการถอดความ หลักทั่วไปที่ใช้ในการถอดความ รวมถึงงานที่ศึกษาเกี่ยวกับหมวดหมู่และรูปแบบของการถอดความในภาษาต่างๆ รายละเอียดมีดังนี้

2.3.1 การถอดความกับการลักลอกงานวิชาการ

หากกล่าวถึงการเรียบเรียงและนำเสนอความคิดในงานวิชาการแล้ว การถอดความถือเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการดังกล่าว กล่าวคือ การถอดความจะช่วยให้ผู้ผลิตงานวิชาการเข้าใจเอกสารอันเป็นแหล่งที่มาได้อย่างแจ่มแจ้ง และยังช่วยให้ผู้ผลิตงานวิชาการนำเอาสาระสำคัญที่ปรากฏในเอกสารแหล่งที่มานั้นๆ ไปสู่ผู้อ่านได้ (Behrens & Rosen, 2008, p. 36) จึงอาจกล่าวได้ว่าการถอดความเป็นทักษะสำคัญประการหนึ่งของผู้ผลิตงานวิชาการพึงมี อย่างไรก็ตาม การถอดความและการลักลอกงานวิชาการนั้นก็มีความคาบเกี่ยวกันอยู่น้อย ในที่นี้ผู้วิจัยจึงจะชี้ให้เห็นถึงข้อแตกต่างระหว่างการลักลอกงานวิชาการและการถอดความที่ถูกต้องตามหลักการ ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ประการ ดังนี้

ข้อแตกต่างระหว่างการลักลอกงานวิชาการและการถอดความประการแรกนั้นสามารถพิจารณาได้จาก การอ้างอิงแหล่งที่มาของเอกสารต้นฉบับ ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนเชิงวิชาการหลายคน ไม่ว่าจะเป็นเฮฟเฟอร์นันและลินคอล์น (Heffernan & Lincoln, 1982, p. 457), สแปตต์ (Spatt, 1987, p. 92), เกลาและจาคอบเซน (Glau & Jacobsen, 2001, p. 57), มัลเวเนียและโจลลิฟฟ์ (Mulvaney & Jolliffe, 2005, p. 335) ต่างก็กล่าวตรงกันว่าในการถอดความจำเป็นต้องมีการอ้างอิงให้ถูกต้อง เพราะแม้จะมีหรือไม่มีเจตนาในการลักลอกก็ตาม หากข้อเขียนที่ถอดความมาจากผู้อื่นไม่มีการอ้างอิงที่ถูกต้องแล้ว ข้อเขียนดังกล่าวก็จะเข้าข่ายการลักลอกทันที

ข้อแตกต่างประการต่อมาที่สังเกตได้จากการลักลอกและการถอดความคือ พฤติกรรมการเขียนของผู้ผลิตงานวิชาการซึ่งจะแสดงผ่านลักษณะของข้อความ กล่าวคือ ในการเขียนเพื่อลักลอกนั้นผู้ลักลอกสามารถเขียนได้หลายวิธี ตั้งแต่คัดลอกข้อความจากเอกสารต้นฉบับ การเลือกนำวลีหรือข้อความจากเอกสารต้นฉบับมาเขียนปะติดปะต่อ (patch writing) ในงานของตน การถอดความแบบนำวลีหลายๆ วลีมาปะติดปะต่อกัน (patchwork paraphrasing) (กัญญา บุญเกียรติ และประไพ พิศ มงคลรัตน์, 2554, น. 13) จนกระทั่งถึงสรุปความจากเอกสารต้นฉบับ ดังนั้นข้อความที่ปรากฏในเอกสารที่มาจากการลักลอกก็อาจมีลักษณะการใช้ภาษาที่ไม่สม่าเสมอ เช่น มีการสะกดคำคำเดียวกันผิดหรือมีการใช้คำเชื่อมบางคำที่สูงเฉพาะในบางตำแหน่งของเอกสาร เป็นต้น ในขณะที่การเขียนเพื่อถอดความนั้น ผู้ถอดความจะต้องพิจารณาหาประเด็นความคิดหลักในระดับประโยคหรือย่อหน้าเท่านั้นเสียก่อน (Behrens & Rosen, 2008, p. 37) จากนั้นจึงสร้างรูปภาษาที่เป็นการถอดความจากประเด็นความคิดในประโยคหรือย่อหน้านั้น ด้วยวิธีดังกล่าวนี้จะทำให้การถอดความที่ได้จึงมีลักษณะ

การใช้ภาษาของตัวผู้ถอดความเอง ลักษณะการใช้ภาษาดังกล่าวจะสอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งเอกสารอย่างไรก็ดี ในประเด็นนี้อาจเกิดคำถามเกิดขึ้นได้ว่า หากผู้ลักลอกใช้การถอดความเพื่อลักลอกทั้งหมดแล้วข้อแตกต่างระหว่างการลักลอกและการถอดความจะพิจารณาได้จากลักษณะใด ในลักษณะเช่นนี้ยังสามารถพิจารณาความแตกต่างจากลักษณะภาษาของรูปถอดความได้

ลักษณะภาษาของรูปถอดความเป็นลักษณะประการสุดท้ายที่สามารถบ่งชี้ให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างการลักลอกและการถอดความได้ โดยเฉพาะในกรณีที่มีการลักลอกนั้นใช้วิธีการถอดความเป็นเครื่องมือในการลักลอก ทั้งนี้ ฟริก (Frick, 2005) และกัญญา บุญยเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์ (2554, น. 24-25) ได้ยกกรณีตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า แม้ข้อเขียนจะเป็นการถอดความจากต้นฉบับแต่หากไม่เรียงร้อยด้วยลักษณะการใช้ภาษาของตนเองก็ถือว่าข้อเขียนนั้นเป็นการลักลอกเช่นเดียวกัน ดังนี้

ข้อความต้นฉบับ : The rise of industry, the growth of cities, and the expansion of the population were the three great developments of late nineteenth century American history. As new, larger, steam-powered factories became a feature of the American landscape in the East, they transformed farm hands into industrial laborers, and provided jobs for a rising tide of immigrants. With industry came urbanization the growth of large cities (like Fall River, Massachusetts, where the Bordens lived) which became the centers of production as well as of commerce and trade.

ข้อความ (1) : The increase of industry, the growth of cities, and the explosion of the population were three large factors of nineteenth century America. As steam-driven companies became more visible in the eastern part of the country, they changed farm hands into factory workers and provided jobs for the large wave of immigrants. With industry came the growth of large cities like Fall River where the Bordens lived which turned into centers of commerce and trade as well as production.

ข้อความ (2) : Fall River, where the Borden family lived, was typical of northeastern industrial cities of the nineteenth century. Steam-powered production had shifted labor from agriculture to manufacturing, and as immigrants arrived in the US, they found work in these new factories. As a result, populations grew, and large urban areas arose. Fall River was one of these manufacturing and commercial centers (Joyce Williams et al., 1981, p.1).

จากข้อความ (1) เป็นข้อความที่ถือเป็นการลักลอกแม้ว่าจะมีการถอดความ ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผล 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก ผู้เขียนถอดความโดยไม่ได้ใช้ลักษณะภาษาของตัวเอง เป็นเพียงเปลี่ยนถ้อยคำและวลีบางวลีหรือเปลี่ยนลำดับประโยคเท่านั้น นอกจากนี้ การใช้คำว่า *companies* แทนคำว่า *factories* ก็ยังสื่อถึงความหมายที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาโครงสร้างโดยรวมจะเห็นว่ามีความละม้ายกับข้อความต้นฉบับมาก และที่สำคัญคือข้อความนี้ไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา แตกต่างจากข้อความ (2) ซึ่งนอกจากจะมีการอ้างอิงถูกต้องแล้ว ในส่วนของการถอดความยังเรียบเรียงด้วยภาษาของตนเอง ซึ่งจะทำให้ข้อเขียนที่ได้มีลักษณะภาษาที่สม่ำเสมออย่างที่ผู้เขียนได้กล่าวไปแล้ว

อย่างไรก็ดี ข้อแตกต่างระหว่างการลักลอกงานวิชาการกับการถอดความนั้นอาจจะไม่สามารถพิจารณาได้จากลักษณะใดเพียงลักษณะเดียวจากที่กล่าวมาทั้ง 3 ประการ ทั้งนี้ ในกรณีของงานวิชาการนั้นจำเป็นต้องพิจารณาลักษณะทั้ง 3 ประการร่วมกันทุกครั้งจึงจะสามารถทำให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างการลักลอกงานวิชาการกับการถอดความจากต้นฉบับที่ยอมรับในงานวิชาการได้อย่างชัดเจน

จากข้อแตกต่างระหว่างการลักลอกงานวิชาการกับการถอดความที่กล่าวมาสามารถทำให้เห็นได้ว่าการถอดความที่ไม่ถูกต้องตามหลักการเขียนนั้นอาจส่งผลให้ข้อเขียนเข้าข่ายการลักลอกงานวิชาการได้ นอกจากนี้ การถอดความยังถือเป็นวิธีอ้างอิงที่ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ในการเรียบเรียงงานวิชาการ เพราะแม้ว่าเราจะสามารถยกเอาคำพูด (quote) ของต้นฉบับมาไว้ในงานได้ แต่หากข้อเขียนต้นฉบับนั้นมีการใช้ภาษาที่ไม่ชัดเจน เป็นนามธรรม หรือเป็นภาษาที่ล้าสมัย ก็อาจก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้อ่านได้ การถอดความด้วยภาษาที่เรียบเรียงใหม่จึงแก้ปัญหาดังกล่าวได้ดีกว่า (Behrens & Rosen, 2008, p. 34) ด้วยเหตุนี้ การเรียนรู้ถึงหลักการถอดความที่ถูกต้องจึงถือเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตงานวิชาการพึงปฏิบัติ

2.3.2 หลักปฏิบัติในการถอดความ

หลักปฏิบัติที่ใช้กันในการถอดความที่ปรากฏอยู่ในตำราการเขียนเชิงวิชาการไม่ว่าจะเป็นงานของสแปตต์ (Spatt, 1987), โกลด์และคณะ (Gould, DiYanni, & Smith, 1989), แมเรียสและวีเนอร์ (Marius & Wiener, 1994), เกลาและจาคอบเซน (Glau & Jacobsen, 2001), ลันส์ฟอร์ดและบริดจ์ส (Lunsford & Bridges, 2005), ครูเซียสและชานเนลล์ (Crusius & Channell, 2006), เบห์เรนส์และโรเซน (Behrens & Rosen, 2008), และเคลาส์ (Clouse, 2008) นั้นต่างก็มีเนื้อหาสอดคล้องไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ ชั้นแรก ผู้ถอดความจำเป็นต้องทำความเข้าใจข้อเขียนต้นฉบับให้แจ่มแจ้งเสียก่อน ทั้งนี้เพราะการถอดความนั้นจำเป็นต้องถ่ายทอดความคิดหรือประเด็นสำคัญที่ปรากฏในข้อเขียนต้นฉบับแบบประเด็นต่อประเด็น ทั้งนี้ เบห์เรนส์และโรเซน (Behrens & Rosen, 2008, p. 37) ได้กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วการถอดความจะอิงตามย่อหน้าหรือประโยคที่เข้าใจยากหรือมีความสำคัญในข้อเขียนต้นฉบับ หลักปฏิบัติในขั้นต่อมาจึงเป็นการเรียบเรียงย่อหน้าหรือประโยคในข้อเขียนต้นฉบับออกมาด้วยลักษณะการใช้ภาษาของผู้ถอดความ ในขั้นตอนนี้ ครูเซียสและชานเนลล์ (Crusius & Channell, 2006, p. 112) ได้ให้ข้อควรคำนึงไว้ว่า การถอดความไม่ใช่การรักษาลำดับคำในต้นฉบับไว้แล้วแทนที่ด้วยคำไวพจน์ ผู้ถอดความอาจต้องแยกประโยคที่ซับซ้อนออกมาและเรียบเรียงใหม่ให้เป็นประโยคพื้นฐาน 2-3 ประโยคโดยยังคงความหมายของประเด็นความคิดสำคัญไว้ นอกจากนี้ยังไม่ควรตกเป็นทาสของอรรถาภิธาน (thesaurus) หากคำที่ปรากฏในข้อเขียนเป็นคำที่มีความหมายพื้นฐานที่เข้าใจง่ายแล้วก็ไม่จำเป็นต้องหาคำไวพจน์อื่นมาแทนที่ ด้วยวิธีดังกล่าวนี้นำไปสู่หลักปฏิบัติประการต่อมาคือ ให้นำเสนอประเด็นความคิดตามที่ปรากฏในข้อเขียนต้นฉบับโดยไม่มีการเลือก ย่อ หรือเพิ่มเติมความคิดลงไป ด้วยวิธีนี้การถอดความที่ได้อาจมีความยาวเท่ากับข้อเขียนต้นฉบับหรืออาจยาวกว่าต้นฉบับได้ในกรณีที่ต้องอธิบายความคิดที่ซับซ้อน และในกรณีที่ถอดความจากภาษาต่างประเทศ ผู้ถอดความต้องพยายามเลือกใช้ประโยคและคำศัพท์ที่สื่อความหมายได้ตรงกับข้อเขียนต้นฉบับ

ส่วนหลักการเรียบเรียงภาษาในการถอดความนั้น สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chulalongkorn University Language Institute, n.d.) ได้เสนอขั้นตอนการปฏิบัติไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ ชั้นแรกให้ใช้คำไวพจน์หรือคำที่มีความหมายใกล้เคียง ชั้นที่สองให้เปลี่ยนโครงสร้างของประโยคด้วยวิธีต่างๆ เช่น การใช้โครงสร้าง There + V_{be} + NP การลดฐานะของอนุพากย์ให้เป็นวลี การย้ายที่คุณาอนุประโยค หรือการใช้รูปกรรตุหรือกรรมวาจกของกริยา เป็นต้น ส่วนในขั้นตอนสุดท้ายนั้นคือทำการเปลี่ยนแปลงหน่วยอื่นๆ ให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม เช่น การย้ายส่วนขยายในประโยค การสับตำแหน่งของอนุพากย์ในประโยค เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปข้อควรคำนึงในการถอดความเพิ่มเติมได้อีก 3 ประเด็น ประเด็นแรกคือ ขนาดของข้อความที่ได้จากถอดความต้องมีความยาวเท่ากับหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับเพื่อจะเก็บรายละเอียดของต้นฉบับให้ครบทุกประเด็นความคิด ประเด็นที่สองคือ การถอดความควรเป็นไปตามโครงสร้างและลำดับของประเด็นความคิดในข้อเขียนต้นฉบับ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดลักษณะโครงสร้างของการถอดความ ดังจะเห็นได้จากหลักปฏิบัติในการถอดความที่ได้กล่าวไปข้างต้นที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในย่อหน้าของประโยคเป็นสำคัญ และประเด็นสุดท้ายคือ การใช้ภาษาในการถอดความที่ผู้ถอดความต้องใช้สำนวนภาษาของตนเองไม่ว่าจะเป็นระดับคำหรือประโยค และภาษาที่เลือกใช้นั้นต้องสื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ

2.3.3 การจัดประเภทการถอดความ

การถอดความถือเป็นปรากฏการณ์ที่ได้รับความสนใจจากนักภาษาศาสตร์มานานแล้ว โดยพยายามอธิบายธรรมชาติของกระบวนการถอดความดังที่ปรากฏในงานของโนแลน (Nolan, 1970) เป็นต้น กระทั่งถึงปัจจุบัน ประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถอดความไม่ได้จำกัดอยู่ในแวดวงภาษาศาสตร์เท่านั้น แต่ยังขยายไปถึงสาขาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และการประมวลผลภาษาธรรมชาติด้วย โดยปัจจุบัน ความสนใจเกี่ยวกับการถอดความจะมุ่งไปที่การสรุปลักษณะร่วมและการจัดประเภทรูปแบบของการถอดความเพื่อประยุกต์ใช้ในงานคอมพิวเตอร์เป็นหลัก

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตของฟูจิตะ (Fujita, 2005) เรื่อง *Automatic generation of syntactically well-formed and semantically appropriate paraphrases* เป็นตัวอย่างหนึ่งของความพยายามจัดแบ่งหมวดหมู่ของการถอดความทางคำศัพท์และโครงสร้างในภาษาญี่ปุ่น เพื่อนำไปใช้ในการสร้างการถอดความอัตโนมัติ

ในการสร้างการถอดความนั้น ขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งคือการจัดแบ่งหมวดหมู่ของการถอดความทางคำศัพท์และโครงสร้างในภาษาญี่ปุ่น ฟูจิตะได้รวบรวมปรากฏการณ์ทางภาษาญี่ปุ่นไว้อย่างหลากหลายและบางส่วนก็ได้รวบรวมจากผู้ที่เคยศึกษาเรื่องการถอดความไว้แล้ว จากนั้นจึงวิเคราะห์การถอดความในแง่ของคำศัพท์และโครงสร้างเท่านั้น มิได้คำนึงถึงสถานการณ์ในการสื่อสารจริง ด้วยการวิเคราะห์โดยใช้คำศัพท์เป็นเกณฑ์ทำให้พบว่า ในภาษาญี่ปุ่นนั้นมีการรักษาความหมายในกระบวนการปริวรรตเป็นรูปถอดความไว้ด้วยการใช้รูปไวยากรณ์ ส่วนการวิเคราะห์โดยอาศัยโครงสร้างเป็นเกณฑ์นั้นก็ทำให้ฟูจิตะพิจารณาโครงสร้างในแง่กายสัมพันธ์ได้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่มีระบบการก ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างคู่ถอดความต่อไปนี้

Src.	<i>kare-wa</i>	<i>kikai-sousa-ga</i>	<i>jouzu-da.</i>
	he-TOP	machine-operation-NOM	be good-COP
	He is good at operating the machine.		
Pa.	<i>kare-wa</i>	<i>kikai-o</i>	<i>jouzu-ni sousa-suru.</i>
	he-TOP	machine-DAT well-ADV	to operate-PRES
	He operates the machine well.		

จากตัวอย่างคู่ถอดความ คำว่า *kikai-sousa* ‘machine-operation’ นั้นเป็นคำนามที่เป็นกรรมของประโยคสังเกตได้จะตัวบ่งการก *-ga* แต่เมื่อปริวรรตสู่รูปถอดความแล้วคำว่า *kikai* ‘machine’ นั้นกลายเป็นคำที่ถูกบ่งการกรรมรอง *-o* ส่วนคำ *sousa* ‘to operate’ นั้นกลับกลายเป็นกริยาของประโยคที่ถูกระบุการกปัจจุบันกาล *-suru* ตัวอย่างดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์จัดประเภทการถอดความในภาษาญี่ปุ่นโดยอิงโครงสร้างในกรอบของระบบการกนั้นทำให้การถอดความของรูปประสมได้อย่างชัดเจน

ด้วยการวิเคราะห์โดยอาศัยเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้ฟูจิตะสามารถจัดประเภทการถอดความในภาษาญี่ปุ่นได้เป็น 6 ประเภทใหญ่ ได้แก่ การถอดความโดยใช้คำไวพจน์ของคำนาม การถอดความโดยใช้รูปเชิงหน้าที่ เช่น การถอดความคำหน้าที่หรือรูปทัศนภาวะ (modality expression) การถอดความรูปประสมของนาม กริยา หรือตัวบ่งชี้การก การถอดความในโครงสร้างของอนุพากย์ เช่น การเปลี่ยนรูปแสดงการเปรียบเทียบหรือรูปแสดงการก การถอดความระดับพหุอนุพากย์ (multi-clausal paraphrase) และการถอดความรูปที่มีลักษณะเฉพาะ (idiosyncratic expression) เช่น ส่วนนเฉพาะ

โดยส่วนตัวแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดประเภทการถอดความจากต้นฉบับที่ปรากฏในงานของฟูจิตะนั้นมีข้อได้เปรียบกว่าการจัดประเภทการถอดความในงานชิ้นอื่นๆ ในด้านเลือกวิเคราะห์และจัดประเภทภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นภาษาที่ระบบการกชัดเจน ในการวิเคราะห์เพื่อจัดประเภทจึงไม่จำเป็นต้องพึ่งพาทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ในเชิงลึกมากเท่าใดนัก ข้อเสนอสนใจอีกประการในงานชิ้นนี้คือการศึกษาการถอดความในระดับพหุอนุพากย์ คือการยุบรวมหรือแตกอนุพากย์หรือประโยค 2 ประโยคในการถอดความ ซึ่งเป็นลักษณะที่เกิดขึ้นจริงในการปรากฏการณ์ทางภาษาแต่มีถูกละเลยในการศึกษาการถอดความ อย่างไรก็ตาม หากจะนำกรอบการวิเคราะห์ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับภาษาไทยก็คงเป็นไปได้โดยไม่สะดวกนัก เนื่องด้วยภาษาไทยไม่มีระบบบ่งชี้การกดังเช่นที่ภาษาญี่ปุ่นมี

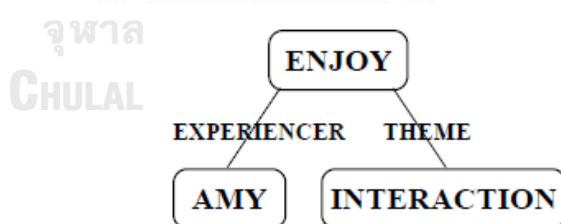
งานที่จัดประเภทการถอดความชิ้นต่อไปเป็นงานของคอสโลว์สกีและคณะ (Kozłowski, McCoy, & Vijay-Shanker, 2003) ที่ต้องการสร้างการถอดความเช่นเดียวกับงานของฟูจิตะ (Fujita,

2005) ในงานชิ้นนี้คอสลอร์สกีและคณะได้จัดประเภทการถอดความโดยอาศัยการพิจารณาจากลำดับชั้นในโครงสร้างแบบเพรดิเคต/อาร์กิวเมนต์เป็นหลัก กล่าวอีกนัยหนึ่งคือพิจารณาการปรากฏของเพรดิเคตและอาร์กิวเมนต์ระหว่างคู่ของประโยคโดยอิงเกณฑ์บทบาททางความหมายของหน่วยต่างๆ ที่เกิดร่วมกับคำกริยาในประโยค หากพบว่าคู่ของประโยคมีเพรดิเคตและอาร์กิวเมนต์ปรากฏในบทบาทตรงกันก็จะถือว่าเป็นการถอดความ ยกตัวอย่างเช่นคู่ถอดความ

Src. Amy enjoyed the interaction.

Pa. The interaction pleased Amy.

ตัวอย่างคู่ถอดความนี้ คอสลอร์สกีและคณะ (Kozlowski et al., 2003, p. 2) ได้จัดให้เป็น การถอดความประเภทหนึ่งเรียกว่าตำแหน่งที่ต่างกันของการปรากฏของอาร์กิวเมนต์ (different placement of argument realizations) จะสังเกตได้ว่าทั้ง 2 ประโยคมีอาร์กิวเมนต์ที่เป็นคำนาม คำเดียวกันแต่มีตำแหน่งที่ต่างกัน ทั้งนี้หากพิจารณาในโครงสร้างแบบฟังก์ชันจะเห็นได้ว่ากริยา *enjoy* ในประโยคต้นฉบับเป็นส่วนหลัก และคำนาม *Amy* และ *the interaction* เป็นส่วนฟังก์ชัน ตำแหน่งของอาร์กิวเมนต์ในประโยคดังกล่าวเป็นผลมาจากเงื่อนไขว่าส่วนฟังก์ชัน (อาร์กิวเมนต์) ต้องมีบทบาททางความหมายสอดคล้องกับส่วนหลักดังได้แสดงในภาพที่ 2.4 ด้านล่างที่จะเห็นได้ว่า *Amy* มีบทบาททางความหมายเป็นผู้มีประสบการณ์ และ *the interaction* ก็มีบทบาทเป็นอิม ในทางกลับกันเมื่อเปลี่ยนเป็นรูปถอดความแล้ว ผู้มีประสบการณ์ *Amy* ก็สามารถถูกวางในตำแหน่งกรรมของประโยคได้ และ *the interaction* ประธานในประโยคได้ในกรณีที่มีบทบาทสอดคล้องกับกริยา *please* ซึ่งเป็นส่วนหลัก (เพรดิเคต)

ภาพที่ 2.4 บทบาททางความหมายที่แสดงในโครงสร้างแบบฟังก์ชัน (Kozlowski et al., 2003, p. 2)

ด้วยเกณฑ์การจัดประเภทดังได้กล่าวมาทำให้คอสลอร์สกีและคณะสามารถจัดประเภทการถอดความในภาษาอังกฤษได้ 9 ประเภทด้วยกัน ซึ่งแบบได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่พิจารณาความหมายในระดับคำ เช่น การใช้คำไวพจน์ การใช้คำที่มีความหมายทับซ้อนกัน ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งจะเน้นพิจารณาลักษณะทางวากยสัมพันธ์ เช่น การถอดความที่ปรากฏผ่านประเภททางวากยสัมพันธ์ (syntactic categories) ที่แตกต่างกัน หรือการสลับตำแหน่งของหน่วยในประโยค เป็นต้น ทั้งนี้ลักษณะที่น่าสนใจในการจัดประเภทดังกล่าวมี 2 ประเด็นคือ ประเด็นแรก คอสลอร์สกีและคณะได้

แสดงให้เห็นว่าการถอดความอาจไม่จำเป็นต้องอยู่ในของรูปภาษาต่อรูปภาษาเป็นคู่เสมอไป การถอดความอาจทำให้เกิดรูปภาษามากกว่า 1 รูปได้ เช่น การถอดความประเภทที่มีคำที่มีความหมายทับซ้อนอย่างประโยค 3 ประโยคต่อไปนี้

- (a) Charles flew across the ocean.
- (b) Charles crossed the ocean by plane.
- (c) Charles went across the ocean by plane.

จากตัวอย่างประโยค (a)-(c) จะเห็นได้ว่ากริยา *fly* นั้นไม่ได้มีความหมายว่า ‘ไป’ โดยตรง แต่มีความว่า ‘ไปโดยเครื่องบิน’ อย่างที่ประโยค (c) ได้แสดงให้เห็นรูปถอดความ เช่นเดียวกันกับกริยา *cross* ก็เป็นหมายถึงการไปและแสดงความหมายส่วนหนึ่งของคำว่า *across* เช่นกัน ลักษณะของประโยคที่ประกอบด้วยคำที่มีความหมายทับซ้อนกันเช่นนี้จึงแสดงให้เห็นว่าการถอดความ 1 รูปไม่จำเป็นต้องสร้างรูปถอดความได้เพียงรูปเดียวเสมอไป

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอื่น ๆ อีกที่มุ่งจัดประเภทการถอดความอีก ได้แก่ งานของวิลลาและคณะ (Vila, Martí, & Rodríguez, 2011) ที่เสนอแบบลักษณ์การถอดความ (paraphrase typology) โดยใช้การวิเคราะห์ทางภาษาร่วมกับแนวทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ในงานคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในงานชิ้นนี้ วิลลาและคณะได้เสนอว่า ในการถอดความนั้นมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างเนื้อหาประพจน์ (propositional content) กับการเลือกใช้ถ้อยคำ โดยอาศัยแนวคิดดังกล่าวนี้ วิลลาและคณะได้จัดแบบลักษณ์ของการถอดความออกเป็น 5 ประเภทตามลำดับชั้นของหน่วยทางภาษา โดยแต่ละประเภทก็มีกลไกการถอดความที่แตกต่างกันไป

นอกจากงานของวิลลาและคณะแล้ว ยังมีงานอีกชิ้นที่นำเสนอการจัดประเภทการถอดความ ได้แก่งานของภาคัตและโฮวี (Bhagat & Hovy, 2013) จุดเด่นของงานชิ้นนี้คือ นอกจากคณะผู้วิจัยจากเสนอประเภทของการถอดความ 25 ประเภทแล้ว ยังตรวจสอบขอบเขตและความถูกต้องของประเภทการถอดความที่เสนอมาโดยการวิเคราะห์คลังข้อมูลการถอดความด้วย

เมื่อพิจารณางานของวิลลาและคณะ (Vila et al., 2011) และภาคัตและโฮวี (Bhagat & Hovy, 2013) เปรียบเทียบกันแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าประเภทย่อยของการถอดความที่งานทั้งสองชิ้นนำเสนอ นั้นคล้ายคลึงกัน เพียงแต่งานของวิลลาและคณะมีการจัดกลุ่มประเภทของการถอดความโดยอิงกับระดับของหน่วยทางภาษา ทำให้เอื้อต่อการทำความเข้าใจมากกว่า อย่างไรก็ตาม งานทั้ง 2 ชิ้นนี้ก็ไม่ได้ระบุนิยามของทฤษฎีไวยากรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์อย่างชัดเจน อีกทั้งยังมุ่งวิเคราะห์ภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว จึงเป็นข้อน่าสังเกตว่าหากนำกรอบการวิเคราะห์นี้มาประยุกต์ใช้กับภาษาไทยอาจจะพบข้อจำกัดบางประการอันเนื่องมาจากลักษณะภาษาที่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ดี ยังมีงานที่มุ่งวิเคราะห์ประเภทของการถอดความในภาษาไทยปรากฏอยู่ชิ้นหนึ่ง คืองานของกฤตดาพร พืชระสุภา และพรฤดี เนติโสภาคกุล (Phucharasupa & Netisopakul, 2012) ในงานชิ้นนี้ คณะผู้วิจัยได้ยึดบทบาททางความหมายและชนิดของคำกริยาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ กล่าวคือคณะผู้วิจัยจะพิจารณาทบทวนบทบาททางความหมายของอาร์กิวเมนต์ที่เกิดร่วมกับกริยา ซึ่งเป็นวิธีที่คล้ายกับงานของคอซโลว์สกีและคณะ (Kozlowski et al., 2003) แต่แตกต่างกันในส่วนที่งานชิ้นนี้ใช้ชนิดของกริยาและบทบาททางความหมายที่ถูกกำหนดไว้แล้วในงานของภาณุ สังขะวร (2527) ที่แบ่งบทบาททางความหมายไว้ 16 บทบาทและแบ่งชนิดของกริยาออกเป็น 18 ชนิด ยกตัวอย่างการวิเคราะห์คู่ถอดความเช่น

- Src. ตำรวจ/a policeman-Agent ต่อสู้/fight-ReciprocityAction
กับ/with-ParallelMarker อาชญากร/a criminal-Participant
A policeman fight with a criminal.
- Pa. อาชญากร/a criminal-Agent ต่อสู้/fight-ReciprocityAction
กับ/with-ParallelMarker ตำรวจ/a policeman-Participant
A criminal fight with a policeman.

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าประโยคต้นฉบับและประโยคที่ถูกถอดความนั้นมีการสลับตำแหน่งระหว่างอาร์กิวเมนต์ ตำรวจ และ อาชญากร ที่เป็นเช่นนี้ได้เพราะกริยาในประโยคดังกล่าวเป็นกริยาประเภทการกระทำซึ่งกันและกัน (reciprocity action) ซึ่งแสดงการกระทำระหว่างอาร์กิวเมนต์อย่างเท่าเทียม ทำให้สามารถจัดประเภทการถอดความประเภทนี้ออกมาได้เรียกว่าการสลับอาร์กิวเมนต์ในการกระทำซึ่งกันและกัน (argument switching in reciprocity action) จึงแสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์ตามกรอบบทบาททางความหมายและชนิดของกริยาช่วยให้สามารถวิเคราะห์และจัดประเภทการถอดความได้

ด้วยวิธีนี้ กฤตดาพร พืชระสุภา และพรฤดี เนติโสภาคกุลสามารถจัดประเภทของการถอดความในภาษาไทยได้อย่างละเอียดโดยแบ่งออกถึง 14 ประเภท ตั้งแต่ระดับคำศัพท์พื้นฐานที่สามารถแทนที่ได้ด้วยคำไวพจน์ การแสดงเจตนาในระดับประโยค ไปจนกระทั่งถึงระดับพหุอนุภาคย์ (multi-clause level)

กรอบการวิเคราะห์ที่ปรากฏในงานของกฤตดาพร พืชระสุภา และพรฤดี เนติโสภาคกุล นี้ถือเป็นวิธีการวิเคราะห์ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการวิเคราะห์การถอดความในภาษาไทยที่การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างนามและกริยาไม่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดเมื่อเปรียบเทียบกับภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาอังกฤษในงานที่ได้กล่าวตอนต้น

เมื่อก้าวถึงงานที่วิจัยให้ความสนใจกับการถอดความแล้ว งานวิจัยอีกแง่มุมหนึ่งที่ต้องกล่าวถึงในที่นี้คืองานที่มุ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการถอดความกับการลักลอกโดยตรง งานชิ้นดังกล่าวได้แก่งานของบาร์รอน-เซเตโญและคณะ (Barrón-Cedeño et al., 2013) ซึ่งเสนอว่าการถอดความเป็นกลไกทางภาษาที่อยู่เบื้องหลังการลักลอก ทั้งยังเป็นกระบวนการที่การลักลอกใช้เป็นหลัก การทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางภาษาในการถอดความจึงช่วยแก้ไขปัญหการตรวจจับการลักลอกได้ ทั้งนี้ บาร์รอน-เซเตโญและคณะได้แบ่งขั้นการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอน ขั้นแรกคือเสนอแบบลักษณะการลักลอก โดยได้ประยุกต์ใช้แบบลักษณะการลักลอกที่วิลลาและคณะ (Vila et al., 2011) เสนอไว้แต่จัดแบ่งการลักลอกใหม่เป็น 3 ประเภท ขั้นต่อมาจึงสร้างคลังข้อมูลการลักลอกขึ้น และใช้กลไกทางภาษาที่ปรากฏในแบบลักษณะการลักลอกในการกำกับข้อมูล จากการวิเคราะห์คลังข้อมูลการลักลอกทำให้คณะผู้วิจัยได้ข้อค้นพบ 3 ประการ ประการแรก ความยากง่ายในการตรวจจับการลักลอกขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของกลไกที่ใช้ในการถอดความ ประการต่อมา การแทนที่ด้วยคำศัพท์เป็นกลไกการถอดความที่พบมากที่สุดในการลักลอก และประการสุดท้าย กลไกการถอดความมีแนวโน้มที่จะทำให้ข้อความที่ถูกลักลอกมีขนาดสั้นลงจากข้อความต้นฉบับ

จากการทบทวนการจัดประเภทการถอดความจากต้นฉบับที่ผ่านมา พบว่าการถอดความนั้นมุ่งวิเคราะห์รูปภาษาทั้งระดับคำศัพท์ ระดับประโยค และระดับความหมายเหมือนกัน และประเภทของการถอดความที่งานทุกชิ้นกล่าวถึงตรงกัน ได้แก่ การถอดความโดยใช้คำไวพจน์แทนที่ การถอดความประโยคกรตุเป็นประโยคกรรม การถอดความโดยการทำให้เป็นคำนาม และการถอดความในการกรรมรอง ส่วนข้อแตกต่างนั้นเป็นรายละเอียดปลีกย่อยถึงแสดงถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษา นอกจากนี้ ข้อแตกต่างอีกประการหนึ่งคืองานแต่ละชิ้นนั้นอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการวิเคราะห์และจัดประเภทที่ต่างกันไป ทั้งนี้ จะสังเกตได้ว่างานที่พึงพาทฤษฎีภาษาศาสตร์ในการจัดประเภทมากก็จะได้จำนวนประเภทที่ละเอียดและมีความน่าเชื่อถือมากกว่า

ส่วนในแง่การลักลอกนั้น การถอดความยังถือเป็นกลวิธีสำคัญที่ถูกใช้ในการลักลอก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยใคร่ขอชี้ให้เห็นถึงข้อน่าสังเกตประการหนึ่งคือ งานทุกชิ้นที่กล่าวมาข้างต้นมุ่งวิเคราะห์การถอดความที่เกิดขึ้นในระดับประโยคเท่านั้น ทั้งนี้ ในการสถานการณ์การลักลอกจริงแล้ว ผู้ลักลอกมิได้ลักลอกโดยถอดความประโยคต่อประโยค หากแต่เป็นการจัดการกับข้อความในระดับย่อหน้าหรือปริจเฉท ประเด็นนี้เองที่มุ่งใจให้ผู้วิจัยสนใจทำความเข้าใจกลวิธีลักลอกในระดับปริจเฉทโดยใช้ทฤษฎี Rhetorical Structure Theory ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

นอกจากนี้ ประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่เชื่อมโยงการลักลอกและการถอดความไว้ด้วยกันคือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในเชิงวากยสัมพันธ์และคำศัพท์ จากงานของวิลลาและคณะ (Vila et al., 2011) ก็ดี งานของภาคัตและโฮวี (Bhagat & Hovy, 2013) ก็ดี หรืองานของบาร์รอน-เซเตโญและ

คณะ (Barrón-Cedeño et al., 2013) ก็ที่ งานทุกชิ้นล้วนกล่าวถึงกลวิธีถอดความได้อย่างน่าสนใจ ผู้วิจัยสามารถยึดเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และจำลองการลักลอกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานของกฤตพร พัชระสุภา และพรฤดี เนติโสภาคกุล (Phucharasupa & Netisopakul, 2012) ที่ใช้บทบาททางความหมายเป็นกรอบการวิเคราะห์นั้นถือเป็นแนวทางที่เอื้อต่อการวิเคราะห์การลักลอกในภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่อาร์กิวเมนต์มีต่อภาคแสดงเป็นกรอบในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจลักษณะทางวากยสัมพันธ์และคำศัพท์ของการถอดความเป็นสิ่งสำคัญ

2.4 แนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ

แนวทางในการตรวจหาการลักลอกงานวิชาการนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แนวทางหลัก ได้แก่ แนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการโดยมนุษย์ และแนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการด้วยเครื่อง ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมรายละเอียดของการตรวจหาทั้ง 2 แนวทางเอาไว้ ดังนี้

2.4.1 แนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการโดยมนุษย์

สุวิมล ว่องวานิช และวิไลวรรณ ศรีสงคราม (2553 อ้างถึงใน กัญญา บุญเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์, 2554, น. 76) ได้กล่าวถึงวิธีการตรวจหาการลักลอกในแง่ที่ผู้ตรวจมิได้พึ่งพาซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการตรวจหาการลักลอกงานวิชาการไว้ว่า ผู้ตรวจควรใช้หลายวิธีควบคู่กันไปทั้งจากประสบการณ์ของผู้ตรวจเอง รวมถึงการวิเคราะห์ทางด้านภาษา เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพในการตรวจหาที่ถูกต้องและแม่นยำ

ในแง่การตรวจหาโดยใช้ประสบการณ์ส่วนตัวหรือใช้สามัญสำนึก (common sense) นั้น สุวิมลและวิไลวรรณได้กล่าวว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมกับอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้และคุ้นเคยกับสาขาวิชาที่ตนสอนอยู่ เพราะบุคคลกลุ่มนี้ได้อ่านและประเมินงานของนักศึกษามาพอสมควร จึงสามารถใช้ความรู้สึก ความรู้ และประสบการณ์ที่มีอยู่สืบจับงานที่ลอกมาได้ อย่างไรก็ตาม สุวิมลและวิไลวรรณก็ได้เสนอว่าการตรวจหาด้วยวิธีนี้อาจจำเป็นต้องใช้ตัวชี้วัดในด้านภาษาเข้ามาช่วยในการพิจารณาด้วย เพราะลักษณะทางภาษาก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สะท้อนการลักลอกงานของนักศึกษาได้

การวิเคราะห์ทางด้านภาษา (linguistic analysis) เป็นวิธีการตรวจหาการลักลอกงานอีกวิธีหนึ่งที่สุวิมลและวิไลวรรณได้เสนอไว้ โดยตรวจสอบคุณภาพของลักษณะภาษาที่ใช้ในเชิงปริมาณภายใต้แนวคิดที่ว่าผู้เขียนแต่ละคนย่อมมีลีลา (style) การเขียนเป็นของตนเอง หากรู้สึกลีลาบางตอนผิดแผกไปจากภาพรวมของเอกสาร ก็ให้ตั้งข้อสงสัยได้ว่างานชิ้นดังกล่าวมีการลักลอกปนอยู่ การตรวจหาในแง่ที่สอดคล้องกับข้อสังเกตของเมเยอร์ ซู ไอส์เซนและคณะ (Meyer zu Eissen, Stein, &

Kulig, 2007, p. 360) ที่กล่าวว่า ผู้อ่านงานที่เป็นมนุษย์นั้นอาจจะบ่งชี้ได้ว่าข้อเขียนใดเป็นข้อเขียนที่ต้องสงสัยว่ามีการลักลอบได้แม้จะไม่มีแหล่งข้อมูลของเอกสารอ้างอิงอยู่ในใจ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของภาษาจากที่สละสลวยกลายเป็นการใช้ภาษาที่คลุมเครือหรือก่อให้เกิดความสับสนในข้อเขียนหรือการเปลี่ยนการเรียกแทนตัวของผู้เขียน เหล่านี้ล้วนเป็นการบ่งชี้ถึงการลักลอบทั้งสิ้น

แนวคิดด้านการวิเคราะห์ภาษาโดยไม่ใช้เอกสารอ้างอิงเพื่อตรวจเทียบดังกล่าวข้างต้นได้พัฒนาต่อมาเป็นแนวคิดหลักของแนวทางการตรวจหาการลักลอบงานวิชาการด้วยเครื่องอีกแนวทางหนึ่งที่เรียกว่า การตรวจหาการลักลอบภายใน (intrinsic plagiarism detection) ในที่นี้ ผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างลักษณะที่ใช้ในการตรวจหาการลักลอบภายในออกมาแสดงให้เห็นเพื่อให้ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ภาษาในกรณีที่ผู้ตรวจเป็นมนุษย์ได้ ทั้งนี้ ลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะที่ใช้ในการพิจารณาลีลาการเขียนเป็นสำคัญเรียกว่าลักษณะลีลามাত্র (stylometric feature) (Meyer zu Eissen et al., 2007, p. 361) ลักษณะดังกล่าวสามารถพิจารณาได้จากรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) ลักษณะทางข้อความ ลักษณะประเภทนี้จะพิจารณาในระดับอักขระเป็นหลัก ในกรณีที่ผู้ตรวจเป็นมนุษย์อาจพิจารณาได้จากการสังเกตความถี่บ่อยของการใช้เครื่องหมายวรรคตอนของผู้เขียน เช่น เครื่องหมายจุลภาค หรือเครื่องหมายปรัศนี เป็นต้น
- 2) ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ เป็นการพิจารณาจากลีลาการเขียนในระดับประโยค ทั้งนี้ ผู้ตรวจอาจสังเกตได้จากความยาวของประโยค การผูกประโยคให้ซับซ้อน หรือการใช้คำหน้าที่ ได้ เช่น หากภาพรวมของเอกสารนั้น ผู้เขียนใช้ประโยคที่มีขนาดสั้นและผู้ประโยคง่ายมาโดยตลอด ส่วนของเอกสารที่มีประโยคขนาดยาวหรือมีการผูกประโยคที่ขยายอย่างซับซ้อนก็ให้ตั้งข้อสงสัยได้ว่าส่วนดังกล่าวมีการลักลอบแน่นอน
- 3) ลักษณะหมวดคำ ลักษณะประเภทนี้เป็นการให้พิจารณาจำนวนของการใช้คำในแต่ละหมวดเปรียบเทียบกันว่าแต่ละส่วนของเอกสารมีปริมาณเฉลี่ยของการใช้คำในแต่ละหมวดผิดแผกไปจากภาพรวมของทั้งเอกสารหรือไม่ ลักษณะประเภทนี้อาจใช้พิจารณาได้ไม่สะดวกเท่าใดนัก ในกรณีที่ผู้ตรวจเป็นมนุษย์ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาในส่วนที่คำคุณศัพท์หรือคำสรรพนามก็ยังสามารถทำได้ เช่น การใช้สรรพนามเรียกแทนตัวผู้เขียนที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือใช้ไม่สม่ำเสมอ เป็นต้น
- 4) ลักษณะชุดหมวดคำปิด ลักษณะประเภทนี้ให้ผู้ตรวจสังเกตลีลาการใช้คำพิเศษในการเขียนเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นคำหยุด (stop word) คำภาษาต่างประเทศ หรือคำยาก ลีลาการเขียนที่ผิดแผกไปนั้นอาจเกิดจากการจงใจใช้คำประเภทนี้โดยไม่มีความจำเป็น ซึ่งจะสังเกตพบได้ โดยเฉพาะกรณีที่ลักลอบโดยการถอดความที่ผู้เขียนต้องการจะใช้คำไวพจน์แทนที่คำในต้นฉบับ

- 5) ลักษณะเชิงโครงสร้าง ลักษณะประเภทสุดท้ายนี้พิจารณาภาพสะท้อนของการเรียบเรียงข้อความ ผู้ตรวจสามารถสังเกตได้จากขนาดและความยาวของย่อหน้าและบทว่ามีความผิดแผกไปจากภาพรวมหรือไม่ เช่น หากย่อหน้าหรือบทใดมีขนาดยาวหรือสั้นกว่าปกติให้สงสัยได้ว่าย่อหน้าหรือข้อความดังกล่าวมีการลักลอกปะปนอยู่

ในส่วนของการตรวจหาการลักลอกที่ผ่านการถอดความมาโดยเฉพาะนั้น เซาซา-ซิลวาและคณะ (Sousa-Silva, Grant, & Maia, 2010) ได้วิเคราะห์หาลักษณะที่ใช้การระบุการถอดความในการลักลอกงานวิชาการไว้โดยเฉพาะโดยเก็บข้อมูลจากงานของนักศึกษาโดยตรง ผลปรากฏว่าลักษณะที่บ่งชี้ถึงการถอดความในการลักลอกได้ดีนั้นได้แก่ การแทนที่คำในสาระสำคัญด้วยคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน และการจงใจเปลี่ยนแปลงลำดับคำในประโยคอย่างเห็นได้ชัด ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าลักษณะทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวนั้นตรงกับหลักที่ใช้ในการถอดความโดยทั่วไป ทั้งนี้ ผู้ตรวจสามารถใช้ลักษณะดังกล่าวในการตรวจหาการลักลอกได้ กล่าวคือ ผู้ตรวจอาจพิจารณาประโยคใจความสำคัญของข้อเขียนว่ามีการใช้คำที่ไม่คุ้นตาหรือไม่ ทั้งนี้ คำที่ไม่คุ้นตาดังกล่าวอาจเป็นคำไวพจน์ที่ถูกแทนที่มาด้วยการถอดความ หรืออาจพิจารณาการเรียงลำดับคำในประโยคว่าเป็นการเรียงลำดับคำให้แปลกตาโดยไม่จำเป็นหรือไม่ หากพบลักษณะดังกล่าวก็ให้ตั้งข้อสงสัยได้ว่าเป็นการลักลอกที่ผ่านการถอดความมา

วิธีการตรวจหาการลักลอกวิธีสุดท้ายที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในที่นี้เป็นวิธีที่ปรากฏในงานของเมาเรอร์และคณะ (Maurer, Kappe, & Zaka, 2006, p. 1058) วิธีดังกล่าวได้แก่การค้นหาที่มีลักษณะเฉพาะด้วยตนเอง (manual search of characteristic phrases) วิธีนี้ทำได้โดยให้ผู้ตรวจเลือกลีหรือประโยคที่นำเสนอความคิดรวบยอดของงานวิชาการออก จากนั้นจึงใช้เครื่องมือค้นหา (search engine) ค้นหาหรือประโยคดังกล่าวในอินเทอร์เน็ต หากค้นหาพบก็ให้สงสัยได้ว่างานชิ้นดังกล่าวมีการลักลอกมา ด้วยวิธีนี้ผู้ตรวจอาจพบทั้งการลักลอกแบบคำต่อคำไปจนถึงการลักลอกโดยการถอดความ ผู้ตรวจจึงอาจต้องใช้ลักษณะในการวิเคราะห์ลีลาการเขียนที่กล่าวมาข้างต้นในการพิจารณาการถอดความอีกชั้นหนึ่ง

ทั้งนี้ ดังได้กล่าวไปแล้วในตอนต้นว่าในการตรวจหาการลักลอกงานวิชาการหรือการถอดความนั้น เพื่อให้เกิดความถูกต้องและความแม่นยำมากที่สุด ตัวผู้ตรวจเองควรตรวจหาด้วยวิธีที่หลากหลายทั้งการใช้สามัญสำนึกส่วนตัวในฐานะผู้คุ้นเคยกับสาขาวิชานั้นๆ และวิธีการวิเคราะห์ทางภาษาด้วยลักษณะที่แสดงถึงลีลาการเขียนส่วนตัวของผู้เขียน หรืออาจพึ่งพาการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตด้วยก็ย่อมได้ อย่างไรก็ตาม แนวทางการตรวจหาการลักลอกงานวิชาการโดยมนุษย์นี้ก็มิใช่ข้อจำกัดหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรบุคคลที่อาจมีไม่เพียงพอหรือไม่มีมาตรฐานในการตรวจหาที่คงที่ในกรณีที่ต้องตรวจหาการลักลอกในปริมาณมาก หรือด้านเวลาที่แน่นอนว่าการ

ตรวจหาการลักลอกโดยมนุษย์ย่อมกินเวลาพอสมควร ซึ่งข้อจำกัดที่ได้กล่าวมานี้ก็เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ผลักดันให้เกิดงานวิจัยชิ้นนี้ขึ้น

2.4.2 แนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการด้วยเครื่อง

แนวทางตรวจหาการลักลอกงานวิชาการด้วยเครื่องเป็นแนวทางที่ใช้ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกเพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นได้ในการตรวจหาการลักลอกโดยมนุษย์ ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันดีว่า ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกนั้น ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจถึงแนวทางการตรวจหาการลักลอกด้วยเครื่องเสียก่อน เพื่อจะได้เลือกใช้ประเภทที่เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลที่ต้องการตรวจหาได้ แนวทางการตรวจหาการลักลอกด้วยเครื่องนี้สามารถแบ่งย่อยออกได้เป็นอีก 2 แนวทาง ได้แก่ การตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอก (extrinsic plagiarism detection) และการตรวจเทียบภายในหาการลักลอก (intrinsic plagiarism detection)

สำหรับการตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอกนั้น แนวคิดที่สำคัญในด้านระเบียบวิธีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจหาคือ เพื่อเปรียบเทียบเอกสารที่ต้องสงสัยว่าเป็นการลักลอกกับแหล่งข้อมูลอื่นๆ โดยแหล่งข้อมูลดังกล่าวอาจมาจากแหล่งเดียวหรือเกิดจากการรวบรวมจากที่มาหลายแหล่งก็ได้ (Alzahrani et al., 2012, p. 137) ด้วยแนวคิดนี้ระบบจะประเมินว่าเอกสารที่ต้องสงสัยมีความคล้ายกับแหล่งข้อมูลที่น่ามาเปรียบเทียบหรือไม่อย่างไร จากนั้นจึงรายงานผลดังกล่าวออกมา

ส่วนแนวคิดที่ใช้ในการตรวจเทียบภายในหาการลักลอกคือ เพื่อวิเคราะห์ว่าเอกสารที่ต้องสงสัยนั้นมีความเปลี่ยนแปลงในด้านลีลาการเขียนหรือไม่ โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่าผู้เขียนคนเดียวกันย่อมมีลีลาการเขียนที่คงที่ในระดับหนึ่ง (Stein, Lipka, & Prettenhofer, 2011, p. 64) ด้วยวิธีนี้การตรวจหาจึงสามารถทำได้โดยมีเอกสารที่ต้องสงสัยเพียงชิ้นเดียวเท่านั้น เพราะการเปรียบเทียบที่เกิดขึ้นจะเป็นไปภายในตัวเอกสารเอง ไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบจากแหล่งอื่น

ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางตรวจเทียบภายนอกนั้นเหมาะสมจะใช้ตรวจหาการลักลอกในงานวิชาการมากกว่าแนวทางการตรวจเทียบภายใน ทั้งนี้เนื่องจากงานวิชาการนั้นจำเป็นต้องอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งอื่นเป็นส่วนใหญ่ การตรวจเทียบภายในเฉพาะลีลาการเขียนอาจไม่ครอบคลุมถึงการลักลอกข้อมูลจากแหล่งอื่น ดังนั้นการตรวจเทียบภายนอกซึ่งเป็นการตรวจเทียบในเชิงเนื้อหาของข้อความจึงตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยมากกว่า

2.5 วิธีตรวจเทียบภายนอกหาค่าการล้กลองงานวิชาการ

ดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ผ่านมาว่างานวิจัยชิ้นนี้จะใช้แนวทางการตรวจเทียบภายนอกหาค่าการล้กลอง ดังนั้นในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีตรวจหาค่าการล้กลองที่นิยมใช้โดยทั่วไปในแนวทางการตรวจเทียบภายนอก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.5.1 วิธีอิงสายอักขระ (String-based method)

วิธีตรวจหาโดยอิงสายอักขระถือได้ว่าเป็นวิธีตรวจหาที่ได้รับความนิยมและใช้อย่างกว้างขวางในการตรวจหาค่าการล้กลอง อัลกอริทึมการตรวจหาที่ใช้วิธีนี้จะเปรียบเทียบเอกสารสอบถาม (query document) d_q กับเอกสารที่เป็นไปได้ (candidate document) $d_x \in D_x$ ในระดับอักขระของคำหรือประโยค ซึ่งการจับคู่สายอักขระในปริบทอาจเป็นไปในแบบตรงตัว (exact) หรือแบบใกล้เคียง (approximate) ก็ได้

ในกรณีของการจับคู่สายอักขระแบบตรงตัวระหว่างสายอักขระนั้น การจับคู่จะดำเนินการโดยมีแนวคิดที่ว่าสายอักขระทั้งสองมีอักขระเหมือนกันในลำดับที่เหมือนกัน ยกตัวอย่างเช่นในกรณีของสายอักขระที่มี 8 แกรม สายอักขระ $x = "aaabbbcc"$ จะสามารถจับคู่แบบแม่นยำได้กับ $"aaabbbcc"$ แต่ไม่สามารถจับคู่ได้กับสายอักขระ $y = "aaabbbcd"$ ส่วนในอีกกรณีหนึ่งที่เป็น การจับคู่สายอักขระแบบใกล้เคียงนั้นจะแสดงค่าความเหมือนหรือไม่เหมือนกันระหว่างสายอักขระ 2 สาย เช่นในกรณีของอักขระ 9 แกรม อย่าง $x = "aaabbbccc"$ และ $y = "aaabbbccd"$ สายอักขระทั้งสองจะถือได้ว่ามีความละม้ายกันสูง เพราะอักขระทุกตัวสามารถจับคู่กันได้ยกเว้นตัวสุดท้าย ค่าความละม้ายนี้ได้นำไปสู่แนวคิดของการวัดค่าระยะระหว่างสายอักขระ $d(x,y)$ เพื่อใช้พิจารณาว่าเอกสารที่ต้องสงสัยถูกคัดลอกมาจากเอกสารต้นฉบับที่เป็นไปได้หรือไม่ โดยให้นิยามของค่าดังกล่าวไว้ว่าเป็นค่าที่น้อยที่สุดในการแปลง x ไปสู่ y (Navarro, 2001, p. 37) ด้วยแนวคิดนี้จึงทำให้การจับคู่สายอักขระแบบใกล้เคียงสามารถรองรับการตรวจวัดความละม้ายระหว่างสายอักขระ 2 สายในกรณีที่มีการแทรก (insertion) การลบ (deletion) การสลับที่ (substitution) หรือการย้ายที่ (transportation) อักขระในสายอักขระได้ การจับคู่ลักษณะนี้ใช้อย่างกว้างขวางในการตรวจหาค่าการล้กลองและการใช้ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ สามารถยกตัวอย่างค่าการแก้ไขระยะที่ใช้กันอย่างแพร่หลายได้ เช่น ระยะการแก้ไขเลเวนชเตย์น (Levenshtein edit distance) และระยะของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequence distance) เป็นต้น ส่วนในด้าน การนำไปประยุกต์ใช้นั้น งานตรวจหาค่าการล้กลองที่ใช้วิธีนี้สามารถยกตัวอย่างได้เช่นงานของบาซีเลและคณะ (Basile et al., 2009) หรืองานของกรอเซียและคณะ (Grozea, Gehl, & Popescu, 2009) เป็นต้น

แม้วิธีอิงสายอักขระจะเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในระบบตรวจหาการลักลอก เนื่องจากมีขั้นตอนที่ไม่ซับซ้อนทั้งในขั้นก่อนการประมวลผล (pre-processing) หรือการจัดการคลังข้อมูล อีกทั้งไม่จำเป็นต้องประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ แต่ก็พบว่าระบบที่ใช้วิธีนี้ไม่สามารถให้ผลได้ในระดับที่น่าพอใจ โดยเฉพาะในกรณีที่ข้อความถูกลักลอกโดยการเปลี่ยนลำดับของคำหรือวลี การถอดความ หรือการสรุปความ

2.5.2 วิธีอิงเวกเตอร์ (Vector-based method)

เช่นเดียวกับวิธีที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้ วิธีอิงเวกเตอร์ก็มีแนวคิดสำคัญอยู่ที่การตรวจหาการลักลอกจากค่าความคล้ายที่วัดได้จากข้อมูลรับเข้า ค่าดังกล่าวสามารถคำนวณได้เป็นค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายของเวกเตอร์ การตรวจหาตามวิธีนี้มักทำในระดับคำ กล่าวคือ คำในข้อมูลรับเข้าจะถูกพิจารณาเป็นเอ็นแกรมของคำ แล้วจึงแปลงเอ็นแกรมของคำดังกล่าวให้เป็นเวกเตอร์ของ n token หรือเวกเตอร์ของเอ็นแกรมของคำ จากนั้นจะสามารถประเมินความเหมือนกันได้โดยใช้การจับคู่ ทั้งนี้วิธีการวัดความคล้ายของเวกเตอร์ที่นิยมใช้กันในการตรวจหาการลักลอกนั้นมี 2 วิธี ได้แก่ สัมประสิทธิ์ความคล้ายโคไซน์ (cosine similarity coefficient) และสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ด (Jaccard similarity coefficient) ยกตัวอย่างเช่นที่ปรากฏในงานของบารรอน-เซเดโญ และคณะ (Barrón-Cedeño, Basile, Degli Esposti, & Rosso, 2010) เป็นต้น

วิธีการตรวจหาการลักลอกแบบอิงเวกเตอร์นี้เป็นวิธีการตรวจหาอีกวิธีหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรนำมาพัฒนาต่อยอดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะเดิมนั้นผู้ที่ใช้วิธีนี้มักเลือกแปลงเวกเตอร์จากสายอักขระหรือสายคำ ทำให้ประสิทธิภาพของการตรวจหาการลักลอกถูกจำกัดอยู่ในระดับการคัดลอกโดยดัดแปลงเท่านั้น ทั้งนี้ หากได้ทดลองแทนรูปข้อมูลรับเข้าด้วยวิธีอื่นๆ ที่อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์มากกว่าเดิมและแปลงให้เป็นเวกเตอร์ ก็เชื่อได้ว่าวิธีนี้จะให้ประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกที่มากขึ้น

2.5.3 วิธีอิงวากยสัมพันธ์ (Syntax-based method)

วิธีตรวจหาการลักลอกโดยอิงวากยสัมพันธ์นั้นกล่าวได้ว่ามีความแตกต่างจาก 2 วิธีที่กล่าวถึงไปข้างต้น เนื่องจากการนำความรู้ทางภาษาศาสตร์มาใช้วัดค่าความคล้ายในกระบวนการตรวจหา นั่นคือข้อมูลทางวากยสัมพันธ์ ทั้งนี้ ข้อมูลทางวากยสัมพันธ์ที่จะกล่าวถึงในที่นี้ได้แก่หมวดคำ (Part of speech: POS) และลำดับคำ (word order)

ในการตรวจหาการลักลอกด้วยหมวดคำนั้นจะต้องนำข้อมูลทั้งหมดมากำกับหมวดคำ (POS tagging) ก่อนตามสายอักขระที่ปรากฏในเอกสาร จากนั้นจึงวิเคราะห์และคำนวณค่าความคล้ายระหว่างเอกสารออกมา โดยมีแนวคิดพื้นฐานว่าเอกสารที่เหมือนกันจากการคัดลอกโดยตรงย่อมมี

ลำดับของป้ายกำกับทางหมวดคำเหมือนกัน ในการนี้อาจมีการผลิตตัวกำกับหมวดคำที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อจุดประสงค์ในการวัดค่าความเหมือนกันโดยเฉพาะด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่นงานของเอลฮาดีและอัลโตบี (Elhadi & Al-Tobi, 2008) ที่ได้ใช้โปรแกรม TreeTagger กำกับหมวดคำในข้อมูลและใช้อัลกอริทึมลำดับร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequences: *lcs*) ในการจับคู่สายหมวดคำ เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างการตรวจหาการลักลอกด้วยหมวดคำในข้อความภาษาไทยต่อไปนี้

$$S_1 = \text{“แมว|ขโมย|ปลา|ของ|น้อง|ไป|กิน”}$$

$$S_2 = \text{“วิหาร|ขโมย|מצฉา|ของ|น้อง|ไป|กิน”}$$

จากตัวอย่างนี้ข้างต้น จะเห็นได้ว่าข้อความ S_1 และ S_2 มีความหมายเหมือนกัน แต่ข้อความ S_2 เลือกใช้คำไวพจน์ “วิหาร” และ “מצฉา” แทนที่คำว่า “แมว” และ “ปลา” ในข้อความ S_1 ตามลำดับ การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องหมวดคำสามารถช่วยแก้ไขปัญหาลักษณะข้างต้นได้ส่วนหนึ่ง ในที่นี้จะแสดงให้เห็นโดยการแทนรูปข้อความ S_1 และ S_2 ข้างต้นให้อยู่ในรูปลำดับของหมวดคำ ดังนี้

$$S_{1-POS} = \text{“NOUN|VERB|NOUN|ADP|NOUN|VERB|VERB”}$$

$$S_{2-POS} = \text{“NOUN|VERB|NOUN|ADP|NOUN|VERB|VERB”}$$

จากตัวอย่าง S_{1-POS} และ S_{2-POS} เป็นลำดับของหมวดคำที่แทนรูปได้จากข้อความ S_1 และ S_2 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าเมื่อแทนรูปเป็นหมวดคำแล้ว ลำดับของหมวดคำของข้อความ S_1 และ S_2 เหมือนกันทุกประการ ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้แทนที่ระบบจะตรวจหาข้อมูลในระดับสายอักขระหรือสายคำ ข้อมูลที่ระบบตรวจหาจะมีความเป็นนามธรรมในระดับโมโนทัศน์ที่สะท้อนผ่านคำได้มากขึ้น เพราะระบบอาจตรวจจับการแทนที่คำอื่นในหมวดคำเดียวกันแต่สะท้อนโมโนทัศน์เดียวกันหรือใกล้เคียงกันได้ ทำให้สามารถจับลีลาของผู้เขียนหรือข้อมูลทางความหมายบางประการได้

ส่วนลำดับคำ (word order) นั้นก็สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการตรวจหาการลักลอกในฐานะข้อมูลทางวากยสัมพันธ์ได้ โดยใช้ในการเปรียบเทียบความคล้ายในระดับประโยค ยกตัวอย่างเช่นในงานของลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li, McLean, Bandar, O'Shea, & Crockett, 2006) ที่เปรียบเทียบความคล้ายของประโยคโดยกำหนดลำดับให้คำแต่ละคำในประโยค จากนั้นจึงแปลงเป็นเวกเตอร์ของลำดับคำเพื่อใช้หาความคล้ายของประโยคต่อไป ยกตัวอย่างเช่น

$$T_1: \quad \text{RAM keeps things being worked with.}$$

$$T_2: \quad \text{The CPU uses RAM as a short-term memory store.}$$

$$T= \quad [\text{RAM, keeps, things, being, worked, with, The, CPU, uses, as, a, short-term, memory, store}]$$

จากข้างต้น จะเห็นได้ว่าข้อความ T_1 และ T_2 มีค่าที่ปรากฏอยู่ร่วมกันจำนวนหนึ่งแต่ปรากฏในลำดับที่แตกต่างกัน ในการนี้ ลีและคณะได้เสนอให้สร้างชุดค่ารวมของคู่หน่วยเทียบ T แล้ว จากนั้นสร้างเวกเตอร์ของลำดับค่า r_1 และ r_2 ขึ้นโดยเทียบกับค่าที่ปรากฏในประโยค T_1 และ T_2 และลำดับของค่าในชุดค่ารวมของคู่หน่วยเทียบ T ดังนี้

$$r_1 = \{1 \ 2 \ 3 \ 4 \ 5 \ 6 \ 0 \ 3 \ 3 \ 0 \ 0 \ 1 \ 1\}$$

$$r_2 = \{4 \ 0 \ 3 \ 0 \ 0 \ 0 \ 1 \ 2 \ 3 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8 \ 9\}$$

เมื่อได้สร้างเวกเตอร์ของลำดับค่า r_1 และ r_2 แล้วจึงเวกเตอร์ทั้งสองไปวัดค่าความละม้ายระหว่างเวกเตอร์ต่อไป ทั้งนี้ โดยส่วนตัวของผู้วิจัยแล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการใช้ข้อมูลทางวากยสัมพันธ์อันได้แก่ลำดับคำนี้มีความเหมาะสมจะใช้งานวิจัยขึ้นนี้ โดยอาจรวมเข้ากับข้อมูลชนิดอื่นเพื่อให้ผลที่ได้มีความถูกต้องมากขึ้น

ในด้านประสิทธิภาพการตรวจหาการลักลอกผลงานนั้น วิธีอิงวากยสัมพันธ์จะสามารถตรวจหาการลักลอกที่เกิดจากการคัดลอกโดยตรง การคัดลอกโดยใกล้เคียง รวมทั้งการคัดลอกโดยดัดแปลงที่มีการเรียงลำดับวลีที่มีภายในเอกสารใหม่ได้ (Alzahrani et al., 2012, p. 144) อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของวิธีนี้ก็ไม่น้อย ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการประมวลผลก่อน (pre-processing) อันได้แก่การตัดคำและการกำกับหมวดคำ ซึ่งในกระบวนการของการพัฒนาตัวกำกับหมวดก็ยังคงต้องวิเคราะห์เพิ่มเติมว่าลักษณะใดที่ควรกำกับลงไปจึงจะเหมาะกับการนำมาใช้ในการหาค่าความละม้ายกัน และที่สำคัญตัวกำกับหมวดคำที่จะพัฒนาขึ้นมาขึ้นอยู่กับความรู้ทางภาษาศาสตร์ที่ตั้งอยู่บนฐานของภาษาใดภาษาหนึ่ง ซึ่งนั่นหมายความว่าระบบที่พัฒนาด้วยวิธีนี้จะตรวจหาการลักลอกได้ภาษาเดียวเท่านั้น

2.5.4 วิธีอิงความหมาย (Semantic-based method)

วิธีอิงความหมายนี้มีแนวคิดพื้นฐานว่าสามารถพิจารณาประโยคเป็นกลุ่มของคำที่เรียงกันตามลำดับ ดังนั้นประโยค 2 ประโยคจึงสามารถมีความละม้ายกันทางความหมายได้แม้จะมีโครงสร้างต่างกัน ยกตัวอย่างเช่นในกรณีของการใช้รูปกรรตุวากและกรรมวาก หรือความแตกต่างของประโยคจากการหลากคำ เป็นต้น ในส่วนของการตรวจหา นั้น ข้อมูลทางความหมายที่นำมาใช้ถือเป็นหัวใจสำคัญของวิธีนี้ ข้อมูลทางความหมายในที่นี้ได้แก่ การเป็นคำไวพจน์ การเป็นคำความหมายตรงกันข้าม การเป็นคำจำกัดกลุ่ม และการเป็นคำลูกกลุ่ม ซึ่งได้จากฐานข้อมูลคำศัพท์

ในด้านการทำงานนั้น วิธีนี้จะใช้การเปรียบเทียบความละม้ายกันทางความหมายของเอกสารยกตัวอย่างงานของลีและคณะ (Y. Li et al., 2006) ที่คำนวณค่าความละม้ายกันทางความหมายระหว่างประโยคโดยใช้ความรู้จากฐานข้อมูลคำศัพท์ที่ถูกสร้างขึ้น ทั้งนี้ ค่าความละม้ายกันของ 2

ประโยคจะได้รับการเปรียบเทียบเวกเตอร์ของคำเฉพาะ (unique term) และคำไวพจน์จากเครือข่ายคำ (WordNet) เทียบกับคำนำหน้าจากคลังข้อมูล นอกจากนี้ยังปรากฏในงานของ ซัตซารอนิสและคณะ (Tsatsaronis, Varlamis, Giannakouloupoulos, & Kanellopoulos, 2010) ที่ได้วัดค่าความเหมือนกันทางความหมายในเอกสารโดยใช้การคำนวณระยะทางระหว่างคำไวพจน์ที่มีลักษณะเป็นลำดับชั้นจากเครือข่ายคำแล้วเปรียบเทียบกันระหว่างเอกสารด้วย

หากพิจารณาในแง่ของประสิทธิภาพการตรวจหาการลักลอกจะพบว่าวิธีอิงความหมายสามารถตรวจหาได้ตั้งแต่การลักลอกที่เกิดจากการคัดลอกโดยตรง การคัดลอกโดยใกล้เคียง การคัดลอกโดยดัดแปลง รวมไปถึงการลักลอกจากการถอดความที่รวมการใช้คำไวพจน์และการเปลี่ยนตำแหน่งของคำในประโยคไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากวิธีนี้ไม่ได้คำนวณค่าความละม้ายกันของเอกสารจากการเปรียบเทียบอักขระในระดับผิว แต่เป็นการเปรียบเทียบความหมายแทนที่มีประจำอยู่ในคำศัพท์ ซึ่งสามารถสะท้อนความหมายออกมาได้ในระดับประโยคนั้นเอง อย่างไรก็ตาม วิธีนี้ก็มีข้อจำกัดอยู่ไม่น้อย ทั้งในด้านการคิดค้นรูปแบบทางความหมายที่จะต้องใช้ในการคำนวณค่าความละม้าย หรือการต้องประยุกต์กระบวนการตรวจหาให้ทำงานร่วมกับระบบเครือข่ายคำ ซึ่งแน่นอนว่าจะทำให้เกิดข้อจำกัดด้านภาษาตามมา เนื่องจากเครือข่ายคำที่ใช้นั้นย่อมเป็นภาษาเดียว การตรวจจับที่เกิดขึ้นจึงจำเพาะเพียงภาษาใดภาษาหนึ่งไปด้วย ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้วิธีนี้ได้รับความสนใจน้อย

กล่าวโดยสรุป จะเห็นว่าการศึกษาทางภาษาศาสตร์ที่ปรากฏใช้ในวิธีตรวจหาแบบอิงวากยสัมพันธ์และอิงความหมายนั้นเหมาะสมจะใช้นในงานวิจัยชิ้นนี้ เนื่องจากการตรวจหาการลักลอกจากข้อมูลดังกล่าวย่อมจะเข้าถึงข้อมูลทางความหมายได้มากกว่าการตรวจหาจากอักขระระดับผิวหรือเวกเตอร์ของคำ ซึ่งทำให้สามารถตรวจหาการลักลอกได้ถึงระดับที่เป็นการลักลอกด้วยการถอดความ (Alzahrani et al., 2012, p. 145) ดังตารางสรุปวิธีตรวจหาการลักลอกและประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกประเภทต่างๆ ดังตารางที่ 2.1

จากตารางที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าวิธีตรวจหาโดยอิงความหมายนั้นมีประสิทธิภาพในการตรวจหามากที่สุด รองลงมาคือวิธีตรวจหาโดยอิงความหมายอิงวากยสัมพันธ์และอิงเวกเตอร์ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรเลือกพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกแบบผสมระหว่างวิธีอิงวากยสัมพันธ์และอิงความหมาย เพื่อให้ระบบให้ผลการตรวจหาที่ถูกต้องและแม่นยำมากที่สุด

ตารางที่ 2.1 วิธีตรวจหาการลักลอบผลงานและประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอบประเภทต่างๆ

วิธีตรวจหา	ภาษา	ประเภทของการลักลอบ				
		คัดลอก โดยตรง	คัดลอกโดย ใกล้เคียง	คัดลอกโดย ดัดแปลง	ถอดความ	สรุปความ
อิงสายอักขระ	ใดๆ	✓	✓			
อิงเวกเตอร์	ใดๆ	✓	✓	✓		
อิงวากยสัมพันธ์	จำเพาะ	✓	✓	✓		
อิงความหมาย	จำเพาะ	✓	✓	✓	✓	

จากวิธีตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอบงานวิชาการจะเห็นได้ว่าหลักสำคัญที่ทุกวิธีล้วนใช้พิจารณาร่วมกันว่าข้อความเป็นการลักลอบหรือไม่ นั่นก็คือความละม้ายของข้อความ ดังนั้น ในหัวข้อต่อไปผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงเทคนิคและวิธีที่ใช้ในการตรวจวัดความละม้ายระหว่างข้อความโดยละเอียด ซึ่งมีทั้งแนวทางที่อาศัยการเรียนรู้ของเครื่องและไม่อาศัยการเรียนรู้ของเครื่อง ทั้งนี้ ในส่วนของแนวทางการตรวจวัดความละม้ายด้วยการเรียนรู้ของเครื่องนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่ายังไม่ปรากฏว่ามีการใช้แนวทางดังกล่าวในงานพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอบเลย ในหัวข้อรองสุดท้ายของการทบทวนวรรณกรรมนี้ ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนซึ่งเป็นแบบจำลองหนึ่งของการเรียนรู้ของเครื่องแบบมีการสอนที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในงานชิ้นนี้ด้วย

2.6 คลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบ

เมื่อกล่าวถึงการเรียนรู้ของเครื่องแบบมีผู้สอนแล้ว ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพของเครื่องคือข้อมูลที่ใช้ในการฝึกฝน และเนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการตรวจหาการลักลอบงานวิจัยโดยใช้แบบจำลองการเรียนรู้ของเครื่องแบบมีการสอน จึงจำเป็นต้องสร้างคลังข้อมูลสำหรับฝึกฝนและทดสอบแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนซึ่งเป็นแบบจำลองการเรียนรู้ของเครื่องแบบหนึ่งที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในงานชิ้นนี้ ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมงานว่าด้วยการสร้างคลังข้อมูลที่ใช้ในการฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอบเอาไว้ ทั้งนี้ เพื่อทำความเข้าใจกรอบคิดและประยุกต์เป็นแนวทางในการสร้างคลังข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ในวิจัยชิ้นนี้

ก่อนหน้าที่วงวิชาการจะให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการลักลอบอย่างแพร่หลายเช่นในปัจจุบัน ในวงการวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และสารสนเทศได้มีความสนใจเกี่ยวกับการประมวลข้อความเกิดขึ้น ในช่วงดังกล่าว หัวข้อการศึกษาหนึ่งที่ใกล้เคียงกับการลักลอบคือการศึกษาทำความเข้าใจ

เข้าใจเกี่ยวกับการใช้ข้อความซ้ำ (text reuse) ด้วยความสนใจดังกล่าวนี้ ไกเซาส์และคณะ (Gaizauskas et al., 2001) ได้สร้างคลังข้อมูล METER ขึ้นสำหรับใช้ศึกษาและวิเคราะห์การใช้ข้อความซ้ำในทางวารสารศาสตร์

คลังข้อมูล METER ประกอบขึ้นจากชุดของข่าวที่เขียนโดยสมาคมสื่อมวลชนอังกฤษ (Press Association: PA) ข่าวดังกล่าวเป็นข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องหรือเหตุการณ์เดียวกันแต่ถูกเขียนโดยหนังสือพิมพ์ต่างฉบับกันจำนวน 9 ฉบับ ในการรวบรวมข่าวเข้าเป็นคลังข้อมูลนั้น แต่ละข่าวจากหนังสือพิมพ์จะได้รับการกำหนดระดับของการใช้ข้อความซ้ำโดยพิจารณาอิงจากจำนวนข้อความของเหตุการณ์เดียวกันที่เขียนขึ้นโดยสมาคมสื่อมวลชน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ นำมาทั้งหมด (wholly derived), นำมาบางส่วน (partially derived), และไม่นำมาเลย (non-derived) เนื่องด้วยลักษณะและวิธีการแบ่งข้อมูลออกเป็นระดับต่างๆ เช่นที่กล่าวมา จึงทำให้คลังข้อมูล METER ถูกใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกอย่างแพร่หลายในช่วงเวลาต่อมา (Cheema et al., 2015, p. 2) อย่างไรก็ตาม การสร้างคลังข้อมูลนี้ต้องอาศัยแรงงานมนุษย์ในการคัดเลือกข้อความและกำกับข้อมูลในเอกสารแต่ละชิ้น จึงส่งผลให้คลังข้อมูลมีขนาดเล็ก กล่าวคือ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 1,716 ข้อความ หรือคิดเป็นจำนวนคำประมาณ 50,000 คำเท่านั้น

ในระยะเวลาต่อมา การลักลอกได้กลายเป็นหัวข้อที่มีผู้สนใจศึกษาในหลากหลายสาขาวิชา หนึ่งในหัวข้อที่ได้รับการพัฒนาไปมากที่สุดหัวข้อหนึ่งก็คือการตรวจหาการลักลอก ในการดังกล่าวคลังข้อมูลการลักลอกได้ถูกสร้างขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อใช้เป็นเกณฑ์กลางในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกที่ได้รับการพัฒนาขึ้น และคลังข้อมูลการลักลอกงานวิชาการภาษาอังกฤษกลุ่มหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในวงการได้แก่คลังข้อมูลในชุด PAN-PC (Potthast, Eiselt, et al., 2011; Potthast et al., 2010; Potthast et al., 2009) ซึ่งถูกใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบสมรรถนะของระบบตรวจหาการลักลอกในการแข่งขันซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประชุมวิชาการการวิเคราะห์การลักลอก การระบุตัวตนของผู้เขียน และการตรวจจับการทำซ้ำโดยใกล้เคียง (Plagiarism analysis, Authorship identification, and Near-duplicate detection: PAN) ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี

ในการสร้างคลังข้อมูล PAN-PC-10 พอตแทสต์และคณะ (Potthast et al., 2010, pp. 4-6) ได้เสนอแนวคิดเรื่องลักษณะของแท้ของการลักลอก (plagiarism authenticity) ขึ้นเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลเข้าในคลังข้อมูล พอตแทสต์และคณะได้กล่าวว่าลักษณะของแท้ของการลักลอกสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ ได้แก่

- 1) การลักลอกจริง (*real plagiarism*) อันได้แก่กรณีการลักลอกที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง

- 2) การลักลอกเลียนแบบ (*simulated plagiarism*) อันได้แก่กรณีการลักลอกที่จำลองขึ้นด้วยน้ำมือมนุษย์
- 3) การลักลอกประดิษฐ์ (*artificial plagiarism*) อันได้แก่กรณีการลักลอกที่สร้างขึ้นโดยอัลกอริทึมของเครื่อง

ในการรวบรวมกรณีการลักลอกเพื่อสร้างเป็นคลังข้อมูลนั้น พอตแทสต์และคณะ (Potthast et al., 2010, p. 4) ได้ชี้ให้เห็นข้อจำกัดการหาข้อมูลการลักลอกจริงหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านปริมาณของข้อมูลที่มีน้อย ข้อจำกัดด้านราคาอันเนื่องมาจากค่าธรรมเนียมในการเข้าถึงเอกสารที่เป็นความลับ ข้อจำกัดด้านการยินยอมจากผู้ลักลอก ข้อจำกัดด้านการเผยแพร่คลังข้อมูลซึ่งอาจนำมาซึ่งการตั้งคำถามด้านกฎหมายและจริยธรรม นอกจากนี้ การปกปิดตัวตนของผู้ลักลอกยังทำได้ยาก เนื่องจากเทคโนโลยีด้านการสืบค้นข้อมูลที่พัฒนาไปมากในปัจจุบัน

จากข้อจำกัดดังกล่าว พอตแทสต์และคณะจึงได้เลือกใช้กรณีการลักลอกจากการลักลอกเลียนแบบและการลักลอกประดิษฐ์เป็นข้อมูลในคลังข้อมูล อย่างไรก็ตาม พอตแทสต์และคณะก็ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อมูลทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวไว้ใน 2 แง่มุม กล่าวคือ ในแง่จิตวิทยา ผู้ที่จำลองการลักลอกขึ้นมีทัศนคติทางจิต (*mental attitude*) ที่แตกต่างจากผู้ลักลอกในสถานการณ์จริง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมชาติของข้อมูลการลักลอกได้ ส่วนในด้านภาษานั้นก็ยังไม่อาจพิสูจน์ได้แน่ชัดว่าลักษณะทางภาษาที่ปรากฏในการลักลอกจริงจะแตกต่างจากการลักลอกจำลองหรือไม่อย่างไร

ส่วนการสร้างข้อมูลนั้น ในส่วนการลักลอกเลียนแบบ พอตแทสต์และคณะ (Potthast et al., 2010, pp. 4-5) ได้ว่าจ้างผู้จำลองการลักลอกผ่านเว็บไซต์ Amazon's Mechanical Turk (AMT) ซึ่งเป็นเว็บไซต์สำหรับรวบรวมกลุ่มคนเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน (*crowdsourcing*) โดยในเบื้องต้น ผู้จำลองการลักลอกต้องกรอกข้อมูลส่วนบุคคลของตนอันประกอบไปด้วยอายุ การศึกษา เพศ และภาษาแม่ จากนั้นจึงให้ผู้จำลองการลักลอกเขียนข้อความที่กำหนดให้ขึ้นใหม่โดยให้จินตนาการว่าตนเองกำลังลอกงานของเพื่อนในชั้นเรียน หรือเป็นผู้ลักลอกที่พยายามจะลักลอกงานของผู้อื่นโดยปราศจากการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างเหมาะสม

ส่วนการลักลอกประดิษฐ์ พอตแทสต์และคณะ (Potthast et al., 2010, pp. 5-6) ได้เสนอกลวิธีประดิษฐ์การลักลอกด้วยเครื่อง 3 ประเภท ได้แก่

- 1) การดำเนินการสุ่มข้อความ (*random text operations*) ได้แก่ การสับเปลี่ยน ลบ แทรก แทนที่ คำหรือวลีสั้นๆ โดยสุ่ม

- 2) *การหลากคำ (semantic word variation)* ได้แก่ การสลับแทนที่คำด้วยคำไวพจน์ คำตรงกันข้าม คำจำกัดกลุ่ม คำลูกกลุ่ม
- 3) *การสลับเปลี่ยนคำโดยคงหมวดคำ (POS-preserving word shuffling)* ได้แก่ การสลับเปลี่ยนคำโดยรักษาลำดับของหมวดคำไว้ตามเดิม

ด้วยวิธีการสร้างข้อมูลการลักลอกดังกล่าวข้างต้น คลังข้อมูล PAN-PC-10 จึงประกอบไปด้วยกรณีการลักลอกที่หลากหลายซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่ได้มาจากทั้งมนุษย์และเครื่อง และด้วยเหตุนี้ PAN-PC-10 จึงเป็นคลังข้อมูลการลักลอกที่มีขนาดใหญ่กว่าคลังข้อมูลการลักลอกใดๆ ที่ได้เคยสร้างขึ้น กล่าวคือ ประกอบด้วยข้อความจำนวน 27,073 ข้อความซึ่งรวมกรณีลักลอกไว้ถึง 68,558 กรณี

คลังข้อมูลในชุด PAN ที่ได้รับการสร้างขึ้นในช่วงเวลาต่อมาต่างก็ได้รับการปรับปรุงสัดส่วนของข้อมูลให้สอดคล้องกับภารกิจที่ใช้ในการแข่งขันเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกที่แตกต่างกันไปในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม แนวคิดพื้นฐานที่ใช้ในการสร้างคลังข้อมูลยังอิงจากแนวคิดในการสร้างคลังข้อมูล PAN-PC-10 เป็นสำคัญ ยกตัวอย่างเช่น คลังข้อมูลการลักลอกที่สร้างโดยโมฮ์ตัจญ์และคณะ (Mohtaj et al., 2015) ซึ่งได้จำลองการลักลอกอัตโนมัติโดยอาศัยการค้นคืนข้อความที่มีค่าความละม้ายกันตามที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงนำข้อความดังกล่าวมาจับคู่กันเป็นกรณีลักลอก

ในทางตรงกันข้ามกับคลังข้อมูลในชุด PAN ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่สร้างขึ้นด้วยเครื่อง ก็ยังปรากฏคลังข้อมูลการลักลอกที่ข้อมูลทั้งหมดในคลังข้อมูลสร้างขึ้นด้วยน้ำมือของมนุษย์ คลังข้อมูลการลักลอกคำตอบขนาดสั้น (Clough & Stevenson, 2009, 2011) เป็นคลังข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ

ในการสร้างคลังข้อมูลการลักลอกคำตอบขนาดสั้นขึ้นนั้น คลอพและสติเวนสัน (Clough & Stevenson, 2011, p. 6) ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับคลังข้อมูลการลักลอกที่มีใช้อยู่ในขณะนั้นซึ่งรวมถึงคลังข้อมูล PAN-PC-09 (Potthast et al., 2009, p. 3) ด้วยว่าขาดรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการสร้างและให้ความสำคัญเฉพาะการลักลอกประเภทใดประเภทหนึ่ง ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ คลอพและสติเวนสันจึงตัดสินใจสร้างคลังข้อมูลการลักลอกขึ้นโดยอาศัยมนุษย์เป็นผู้จำลองข้อมูลการลักลอกทั้งหมด โดยได้ว่าจ้างนักศึกษาให้ตอบคำถามในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ความยาว 200-300 คำ โดยคลอพและสติเวนสันจะเตรียมตัวบทสำหรับใช้เป็นคำตอบไว้ให้นักศึกษาผู้จำลองการลักลอก ทั้งนี้ ผู้จำลองการลักลอกจะได้รับมอบหมายให้ตอบคำถามโดยใช้ความรู้จากตัวบทในระดับที่แตกต่างเป็น 4 ระดับ ตั้งแต่ใช้ความรู้จากตัวบททั้งหมดจนถึงไม่ใช้เลย (Clough & Stevenson, 2011, p. 11) ได้แก่

- 1) *การคัดลอกโดยใกล้เคียง (near copy)* ได้แก่ การใช้ข้อมูลจากตัวบทเตรียมไว้ให้ทั้งหมดในการตอบคำถาม โดยไม่แก้ไขภาษาจากตัวบทที่เตรียมไว้ให้เลย
- 2) *การแก้ไขอย่างเบา (light revision)* ได้แก่ การใช้ข้อมูลจากตัวบทเตรียมไว้ในการตอบคำถาม โดยปรับเปลี่ยนข้อความจากตัวบทด้วยวิธีพื้นฐาน เช่น แทนที่คำหรือวลีด้วยรูปไวยากรณ์ หรือปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ด้วยการถอดความ
- 3) *การแก้ไขอย่างหนัก (heavy revision)* ได้แก่ การใช้ข้อมูลจากตัวบทเตรียมไว้ในการตอบคำถาม แต่ให้แก้ไขภาษาที่ใช้ให้แตกต่างจากตัวบทโดยคงความหมายเดิมไว้ด้วยการใช้คำและโครงสร้างที่แตกต่างจากเดิม รวมถึงการแยกหรือรวมประโยคใดๆ ในตัวบทที่เตรียมไว้ให้
- 4) *ไม่ลักลอก (non-plagiarism)* ได้แก่ การตอบคำถามโดยใช้ความรู้ที่นักศึกษามีอยู่แล้ว หรือใช้ข้อมูลที่นักศึกษาได้เตรียมมาล่วงหน้า

ด้วยวิธีการดังกล่าวข้างต้น คลอพและสติเวนสันสามารถสร้างคลังข้อมูลการลักลอกคำตอบขนาดสั้นในภาษาอังกฤษได้ โดยประกอบด้วยข้อความที่เป็นคำตอบขนาดสั้นจำนวนทั้งหมด 100 ข้อความ แบ่งเป็นคำตอบที่ได้จากผู้จำลองการลักลอก 95 ข้อความ และข้อความที่เป็นตัวบทต้นฉบับให้ผู้จำลองการลักลอกอีก 5 ข้อความ อย่างไรก็ตาม จะสังเกตได้ว่าคลังข้อมูลของคลอพและสติเวนสันนี้มีขนาดค่อนข้างเล็ก อันเป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการสร้างข้อมูลการลักลอกที่ใช้มนุษย์

นอกจากคลังข้อมูลการลักลอกภาษาอังกฤษที่ได้กล่าวไปทั้งหมดข้างต้นแล้ว ยังมีคลังข้อมูลการลักลอกในภาษาอื่นๆ อีกที่สร้างขึ้นเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์และตรวจหาการลักลอก ยกตัวอย่างเช่น คลังข้อมูลการลักลอกแบบถอดความภาษาอูรดู (Urdu Paraphrase Plagiarism Corpus: UPPC) (Sharjeel, Rayson, & Nawab, 2016) อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ก็ยังไม่พบว่ามีการพัฒนาคลังข้อมูลการลักลอกภาษาไทยขึ้นสำหรับใช้ประโยชน์ในการประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในหัวข้อนี้ จะเห็นได้ว่าในการสร้างคลังข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ในการตรวจหาการลักลอกงานวิชาการนั้น การแบ่งประเภทของข้อมูลในคลังข้อมูลเป็นเรื่องหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญยิ่ง อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าคลังข้อมูลการลักลอกแต่ละคลังที่กล่าวไปข้างต้นต่างก็มีวิธีการจัดประเภทและสร้างข้อมูลการลักลอกของตนเอง เป็นต้นว่าพอตแทสต์และคณะ (Potthast et al., 2010) แบ่งข้อมูลตามวิธีการสร้างด้วยเครื่องและสร้างโดยมนุษย์แต่ก็ไม่ได้มีการกำหนดปริมาณการลักลอกในแต่ละกรณีการลักลอกให้มากนักน้อยแตกต่างกันอย่างชัดเจน ในขณะที่คลอพและสติเวนสัน (Clough & Stevenson, 2009, 2011) แม้จะได้จัดประเภทข้อมูลการลักลอกภายในคลังข้อมูลตามระดับความเข้มข้นของการลักลอกแล้ว แต่กลวิธีที่ใช้ในการลักลอกก็ยังไม่ชัดเจน เช่น การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์ในข้อมูลประเภทการแก้ไขอย่างเบากับการแก้ไขทาง

โครงสร้างในข้อมูลประเภทการแก้ไขอย่างหนักก็ไม่อาจจะระบุได้โดยชัดเจนว่าแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้หากเปรียบเทียบกับประเภทของการล้กลอกที่เสนอโดยอัลซะฮ์รานีและคณะ (Alzahrani et al., 2012, pp. 133-137) ที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 2.3.3 แล้ว ก็ดูเหมือนจะมีความชัดเจนกว่าในทั้งแง่ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และในแง่การปฏิบัติการสร้างคลังข้อมูล ด้วยการจัดประเภทของอัลซะฮ์รานีและคณะนั้นยึดโยงอยู่กับลำดับชั้นทางภาษาที่เรียงไปตั้งแต่การตัดแปลงแก้ไขหน่วยทางภาษาดังแต่หน่วยขนาดเล็กไปกระทั่งถึงหน่วยขนาดใหญ่ ลักษณะดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นถึงความยากง่ายที่แตกต่างกันระหว่างประเภทของการล้กลอกทั้งในแง่การสร้างข้อมูลและการตรวจหาการล้กลอก ผู้วิจัยจึงสามารถยืนยันได้อย่างมั่นใจว่าจะเลือกใช้กรอบคิดของของอัลซะฮ์รานีและคณะในการทำ ความใจและสร้างข้อมูลการล้กลอกในงานวิจัยชิ้นนี้

ด้วยเหตุผลด้านความขาดแคลนคลังข้อมูลการล้กลอกงานวิชาการภาษาไทยสำหรับใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของระบบดังได้กล่าวไปข้างต้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงจำเป็นต้องสร้างคลังข้อมูลการล้กลอกภาษาไทยที่มีขนาดใหญ่พอที่ฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพของแบบจำลองซอฟต์แวร์แมชชีน อย่างไรก็ตาม งานสร้างคลังข้อมูลการล้กลอกที่ได้กล่าวถึงในหัวข้อนี้ก็ทำให้แนวคิดและกระบวนการที่เลือกใช้ในการสร้างข้อมูลการล้กลอกทั้งแบบที่ใช้เครื่องและทำโดยมนุษย์ ผู้วิจัยสามารถยึดเอาแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้ในการสร้างคลังข้อมูลให้มีขนาดที่เหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์ในการวิจัยได้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงรายละเอียดของการออกแบบและสร้างคลังข้อมูลการล้กลอกงานวิชาการภาษาไทยในบทต่อไป

2.7 ความคล้ายของข้อความ

ความคล้ายของข้อความ (text similarity) เป็นแนวคิดหนึ่งที่ใช้ในการประมวลผลข้อความในระดับความหมาย งานวิจัยชิ้นนี้ได้เลือกใช้แนวคิดดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของระบบตรวจหาการล้กลอก ดังนั้นในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมงานที่เกี่ยวกับความคล้ายของข้อความไว้ โดยในหัวข้อย่อแรก ผู้วิจัยจะกล่าวถึงนิทศน์พื้นฐานเกี่ยวกับความคล้ายของข้อความ และจากการทบทวนงานแขนงต่างๆ ทำให้พบว่า ในการตรวจวัดความคล้ายของข้อความด้วยเครื่องนั้นสามารถแบ่งเทคนิควิธีที่ใช้ออกได้เป็น 2 แนวทางใหญ่ๆ ได้แก่ การจำแนกประเภทข้อความที่มีความคล้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง และการวัดค่าความคล้ายระหว่างข้อความ ในหัวข้อย่ออีก 2 หัวข้อ ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปรายละเอียดของเทคนิคและวิธีการตรวจวัดทั้งสองแนวทางไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งยังได้อภิปรายถึงการนำความรู้ทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในแต่ละแนวทางอีกด้วย รายละเอียดดังกล่าวผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

2.7.1 มโนทัศน์พื้นฐานเกี่ยวกับความหมายของข้อความ

ความหมายของข้อความ เป็นแนวคิดหนึ่งในงานประมวลผลภาษาธรรมชาติที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในแขนงงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาสารสนเทศ (information retrieval) การจำแนกประเภทข้อความ (text classification) การรวมกลุ่มเอกสาร (document clustering) การตรวจหาหัวข้อ (topic detection) การติดตามหัวข้อ (topic tracking) การสร้างคำถาม (questions generation) การตอบคำถาม (question answering) การให้คะแนนความเรียง (essay scoring) การให้คะแนนคำตอบขนาดสั้น (short answer scoring) การแปลภาษาด้วยเครื่อง (machine translation) การสรุปความจากข้อความ (text summarization) การระบุการถอดความ (paraphrase identification) การรู้จำการโยงไปสู่ข้อสรุปทางข้อความ (recognizing textual entailment: RTE) รวมถึงการตรวจหาการลักลอบงานวิชาการ (Gomaa & Fahmy, 2013, p. 13)

จุดประสงค์ของการวัดความหมายนั้นเป็นไปเพื่อเปรียบเทียบและระบุว่าข้อความ 2 ข้อความใดๆ ในฐานะข้อมูลรับเข้ามีการสมมูลทางความหมายกันหรือไม่ ทั้งนี้ การวัดความหมายของข้อความสามารถอิงกับหน่วยทางภาษาได้หลายระดับ

ปัจจุบัน แนวโน้มของการวัดความหมายมักนิยมวัดในระดับวลีหรือประโยคระหว่างข้อความ ที่มีขนาดใกล้เคียงกัน (Agirre, Cer, Diab, & Gonzalez-Agirre, 2012; Agirre, Cer, Diab, Gonzalez-Agirre, & Guo, 2013; Agirre et al., 2014) อย่างไรก็ตาม ระดับทางภาษาที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายตลอดมาสำหรับการวัดความหมายคือระดับคำ (Finkelstein et al., 2002; Rubenstein & Goodenough, 1965) นอกจากระดับทางภาษาที่กล่าวมา ยังปรากฏการวัดความหมายในระดับสายอักขระ (Barrón-Cedeño, Rosso, Agirre, & Labaka, 2010) บ้างประปราย

ในหัวข้อย่อยถัดไป ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงวิธีการวัดความหมายด้วยใน 2 แนวทาง โดยอิงจากรูปทางภาษาในระดับต่างๆ ดังได้กล่าวมาเป็นตัวอย่างข้างต้นนำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

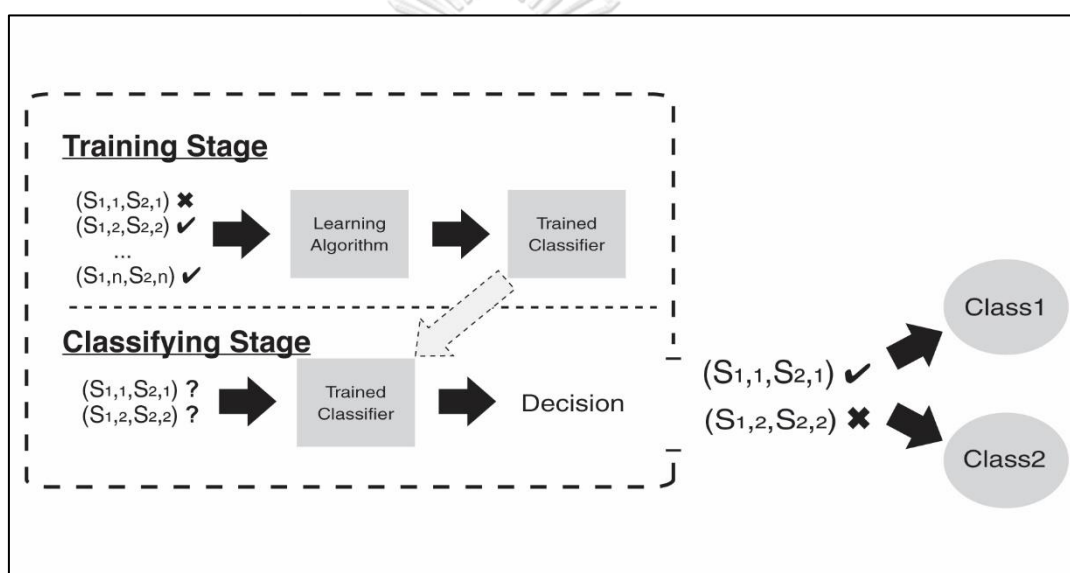
2.7.2 การจำแนกข้อความที่มีความหมายกันโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง

การเรียนรู้ของเครื่อง (machine learning) ถือเป็นเทคนิคหนึ่งที่ได้ถูกนำมาใช้ในงานต่างๆ ในสาขาการประมวลผลภาษาธรรมชาติอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการกำกับหมวดคำ (Brill, 1995; Toutanova, Klein, Manning, & Singer, 2003; Tseng, Jurafsky, & Manning, 2005) การแก้ปัญหาความกำกวมของคำ (Bruce & Wiebe, 1994; Leacock, Towell, & Voorhees, 1993; Palmer, Fellbaum, Cotton, Delfs, & Dang, 2001) หรือการรู้จำชื่อเฉพาะ (Lee et al., 2006; Turian, Ratinov, & Bengio, 2010; นัชชา ธีระสาโรช, 2553) ในส่วนของการตรวจวัดความหมายของข้อความนั้น การใช้เทคนิคการเรียนรู้ของเครื่องจะมีบทบาทมากในงานการระบุการถอดความและ

การรู้จำการโยงไปสู่ข้อสรุปทางข้อความ กล่าวคือ การเรียนรู้ของเครื่องจะมีหน้าที่จำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายและไม่มีความละม้ายออกจากกันนั่นเอง

การจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายและข้อความไม่มีความละม้ายออกจากกันดังกล่าวข้างต้นจะเกิดขึ้นภายใต้แนวทางการเรียนรู้ของเครื่องแบบมีการสอน (supervised machine learning) ซึ่งเป็นการให้แบบจำลองการเรียนรู้แบบมีการสอน (supervised learning model) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างที่จัดเตรียมให้ จากนั้นแบบจำลองจึงจะสร้างสมมติฐานทั่วไปเพื่อทำนายหรือตัดสินใจเกี่ยวกับกรณีตัวอย่างในอนาคต (Kotsiantis, 2007, p. 249) กรณีตัวอย่างที่จำเป็นต้องจัดเตรียมไว้ให้เครื่องเรียนรู้ในที่นี้ ได้แก่ ลักษณะ (feature) ต่างๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจและค่าการตัดสินใจว่าคู่ของข้อความมีความละม้ายกันหรือไม่

ภาพที่ 2.5 การจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง

จากภาพที่ 2.5 จะเห็นได้ว่าการทำงานของการเรียนรู้ของเครื่องแบบมีการสอนนั้นแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ได้แก่ ชั้นการฝึกฝน (training stage) และชั้นการจำแนกประเภท (classifying stage) ในชั้นการฝึกฝนนั้น แบบจำลองการเรียนรู้จะรับเข้าส่วนของข้อความ (segment of text) ซึ่งปกติแล้วจะเป็นประโยคเข้าไปเป็นคู่ คู่ของส่วนของความดังกล่าวนี้จะถูกกำกับหรือแทนรูปด้วยลักษณะชนิดต่างๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจ และยังคงกำกับค่าการตัดสินใจในการจำแนกประเภทไว้โดยผู้สอน (มนุษย์) ด้วยว่าเป็นคู่ของส่วนของข้อความที่มีความละม้ายกันหรือเป็นคู่ของส่วนของข้อความที่ไม่มีความละม้ายกัน จากนั้นคู่ของส่วนของความเหล่านี้จะผ่านเข้าสู่อัลกอริทึมการเรียนรู้ (learning algorithm) เพื่อเก็บและคำนวณข้อมูลเชิงสถิติจากลักษณะและค่าการตัดสินใจที่ถูกกำกับมาเพื่อสร้างเป็นสมมติฐานทั่วไปในการตัดสินใจ เมื่อเสร็จสิ้นจากขั้นตอนแล้วก็จะได้ตัวจำแนกประเภทที่ถูกฝึกฝน (trained classifier) ซึ่งรวบรวมข้อมูลเชิงสถิติไว้เพียงพอต่อการตัดสินใจแล้ว ตัวจำแนกประเภทที่

ถูกฝึกฝนแล้วนี่เองจะถูกนำมาใช้ในขั้นตอนการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายหรือไม่มีความละม้ายออกจากกัน ในขั้นนี้แบบจำลองจะรับเอาคู่ของส่วนของข้อความที่ถูกกำกับหรือแทนรูปด้วยลักษณะเรียบริ้อยแล้วเข้ามา แต่ค่าการตัดสินใจในการจำแนกประเภทนั้นจะไม่ถูกกำกับไปด้วย เพราะเป็นหน้าที่ที่แบบจำลองจะต้องตัดสินใจจากข้อมูลที่มีอยู่แล้วในตัวจำแนกประเภท เมื่อส่วนของข้อความถูกส่งเข้าไปยังตัวจำแนกประเภทที่ถูกฝึกฝนแล้ว หากแบบจำลองตัดสินใจว่าคู่ของส่วนของข้อความมีความละม้ายกัน คู่ดังกล่าวก็จะถูกจัดไว้เป็นประเภท (class) หนึ่ง ในทางตรงกันข้าม คู่ของส่วนของข้อความที่ระบบตัดสินใจว่าไม่มีความละม้ายกันก็จะถูกจัดไว้เป็นอีกประเภทหนึ่ง ด้วยวิธีนี้จึงทำให้สามารถตรวจวัดความละม้ายของข้อความได้ ทั้งนี้ ประสิทธิภาพของการใช้เทคนิควิธีนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะชนิดต่างๆ ให้เครื่องได้เรียนรู้และฝึกฝนการตัดสินใจ จึงอาจกล่าวได้ว่านอกจากการเลือกใช้แบบจำลองการเรียนรู้แล้ว ลักษณะก็ถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ของเครื่องแบบมีการสอนด้วยเช่นกัน

ดังได้กล่าวไปแล้วว่าลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้สอนกำหนดให้นั้นมีผลโดยต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจของแบบจำลองการเรียนรู้ ในที่นี้ ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมและสรุปประเภทของลักษณะที่ใช้ในการตัดสินใจจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายที่ปรากฏในงานต่างๆ เอาไว้เป็นกลุ่มและได้แสดงไว้เป็นลำดับด้านล่าง ทั้งนี้ ลักษณะประเภทต่างๆ นั้นก็อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการสร้างหรือสกัดมาน้อยแตกต่างกันไป ผู้วิจัยจะได้อภิปรายถึงประเด็นนี้ด้วย

1) ลักษณะทางข้อความ (textual feature)

ลักษณะชนิดนี้เป็นลักษณะที่ไม่ได้อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการสร้าง เพราะเป็นเพียงการแทนลักษณะของข้อความออกมาในเชิงปริมาณของสายอักขระหรือสายคำเท่านั้น ได้แก่ ความยาวของข้อความ ไม่ว่าจะมีความยาวของประโยค ความยาวของย่อหน้า ความยาวของบท หรือความยาวของข้อเขียน โดยปกติแล้วลักษณะชนิดนี้จะปรากฏใช้ในการตรวจจับการลักลอกงานวิชาการภายใน (intrinsic plagiarism detection) เป็นส่วนใหญ่ดังที่ปรากฏในงานของเมาเรอร์และคณะ (Maurer et al., 2006) และเมเยอร์ ชู ไอส์เซนและคณะ (Meyer zu Eissen et al., 2007)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะประเภทนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยขั้นนี้ได้ โดยจะใช้เป็นลักษณะการตรวจหาการลักลอกซึ่งอาจช่วยเสริมประสิทธิภาพการทำงานเมื่อฝึกฝนร่วมกับลักษณะชนิดอื่นๆ ได้

2) ลักษณะอักขระ (character feature)

ลักษณะอักขระเป็นลักษณะอีกประเภทหนึ่งที่นิยมใช้ในการตรวจจับการลักลอกงานวิชาการภายใน ลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ ความถี่ของอักขระ จำนวนอักขระแต่ละชนิด เช่น ตัวอักษร ตัวเลข

เครื่องหมายวรรคตอน ความถี่ของอักขระพิเศษ รวมถึงความถี่ของอักขระเอ็นแกรม ทั้งนี้ เช่นเดียวกับ ลักษณะทางข้อความ ลักษณะชนิดนี้ก็เป็นลักษณะที่ไม่ได้อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการสร้างเช่นกัน เนื่องจากเป็นเพียงการแทนรูปข้อความตามอักขระเท่านั้น

3) ลักษณะทางศัพท์ (lexical feature)

ลักษณะทางศัพท์นี้เป็นลักษณะที่อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์เล็กน้อยในระดับคำ กล่าวคือ ในการจะสร้างลักษณะประเภทนี้ได้ต้องใช้ความรู้ในการตัดแบ่งคำซึ่งอาจต้องพึ่งพาทักษะทางไวยากรณ์ หรืออาจต้องใช้ความรู้ในด้านวิทยาหน่วยคำในกรณีที่ภาษาต้นทางเป็นภาษาที่มีระบบวิภक्तिที่ชัดเจนเพื่อจะทำได้ทำให้คำอยู่ในรูปต้นเค้า (stemming) อย่างไรก็ตาม ความรู้ทางภาษาศาสตร์ที่ใช้นั้นจะไม่เกินเลยไปถึงระดับวากยสัมพันธ์ ทั้งนี้เพราะลักษณะทางศัพท์ที่นี้จะอิงแนวคิดเรื่องถุงใส่คำ (bag-of-words) ซึ่งพิจารณาคำในข้อความเป็นชุดของคำที่ไม่มีลำดับและไม่สนใจตำแหน่งที่แท้จริงของคำในประโยค (Jurafsky & Martin, 2009, p. 641)

ทั้งนี้ เมื่อข้อความได้รับการตัดแบ่งคำแล้ว ลักษณะทางศัพท์สามารถหาได้จากคำคำทับซ้อนที่ปรากฏร่วมกันระหว่างส่วนของข้อความ ดังที่ปรากฏในงานของโคซาเรวาและมอนโตโย (Kozareva & Montoyo, 2006) ที่ได้ระบุการถอดความด้วยลักษณะชนิดนี้ โดยอาศัยแนวคิดที่ว่ายิ่งจำนวนคำที่มีร่วมกันในทั้งสองส่วนของข้อความมีสูงเท่าใด ยิ่งชี้ให้เห็นว่าส่วนของข้อความทั้งคู่นั้นมีความละม้ายกัน ทั้งนี้ สมมติให้มีส่วนของข้อความ S_1 และ S_2 คำคำทับซ้อนของส่วนของข้อความทั้งคู่อาจหาอย่างง่ายได้จากการเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนคำรวมของทั้งสองส่วนของข้อความ S_1/S_2 หรือมีเช่นนั้น การหาค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ด (Jaccard similarity coefficient) ก็เป็นอีกแนวทางที่ใช้เป็นลักษณะในกลุ่มนี้ โดยหาได้จากการนำจำนวนคำที่ S_1 และ S_2 มีร่วมกันหารด้วยจำนวนคำทั้งหมดของ S_1 และ S_2 ก็จะได้ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดดังสมการ

$$sim_{Jaccard}(S_1, S_2) = \frac{|S_1 \cap S_2|}{|S_1 \cup S_2|}$$

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีประโยคมีคำที่เหมือนกัน เช่นในกรณีของประโยค “Mary calls the police” และ “The police calls Mary” ซึ่งแม้ทั้งสองประโยคจะมีคำที่เหมือนกันแต่ก็มิได้แสดงถึงความหมายอย่างเดียวกัน ในกรณีนี้ โคซาเรวาและมอนโตโย (Kozareva & Montoyo, 2006, p. 526) จึงได้เสนอให้หลีกเลี่ยงลักษณะที่เป็นข้อจำกัดของลำดับคำโดยการใช้คำ Skip-grams และการหาลำดับเหมือนที่ยาวที่สุดในชุดอักขระ (longest common subsequence: lcs)

Skip-grams เป็นการพิจารณาปริบทโดยกระโดดข้ามหน่วย³ที่อยู่ระหว่างกลางไป ยกตัวอย่าง หากพิจารณาเป็น skip bigram ของคำก็จะเป็นการพิจารณาคู่ของคำในลำดับประโยคซึ่งยอมให้มีคำอื่นแทรกอยู่ระหว่างคู่คำดังกล่าว (Jurafsky & Martin, 2009, p. 806) ในงานของโคซาเรวาและมอนโตโยเลือกใช้คำ skip-grams เป็นลักษณะในการจำแนกการถอดความด้วยเครื่อง โดยจะพิจารณาลำดับที่ไม่ต่อเนื่องกันของคำซึ่งยอมให้เกิดช่องว่างขึ้นระหว่างลำดับเปรียบเทียบกับผลรวมทั้งหมดของคำที่สามารถปรากฏในประโยคได้ ซึ่งสามารถหาได้จากการวัดค่า 2 อย่าง ได้แก่ skip-gram $S_1 = \frac{\text{skip-gram}(S_1, S_2)}{C(n, \text{skip-gram}(S_1, S_2))}$ และ skip-gram $S_2 = \frac{\text{skip-gram}(S_1, S_2)}{C(m, \text{skip-gram}(S_1, S_2))}$ ทั้งนี้ skip-gram(S_1, S_2) คือจำนวนของ skip grams (คู่ของคำตามลำดับในประโยคซึ่งยอมให้เกิดช่องว่างขึ้นใดๆได้) ซึ่งพบใน S_1 และ S_2 และ $C(n, \text{skip-gram}(S_1, S_2))$ คือ combinatorial function ซึ่ง n เป็นจำนวนคำในส่วนของข้อความ S_1 ในขณะที่ m ก็แทนจำนวนคำใน S_2 ความยาวสูงสุดของการคำนวณ Skip-gram ถูกจำกัดถึงสี่เท่า นั้น เพราะลำดับที่สูงกว่านี้ไม่ปรากฏบ่อยครั้ง

การหาลำดับเหมือนที่ยาวที่สุดในชุดอักขระ (longest common subsequence: lcs) ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีที่สามารถใช้เป็นลักษณะทางศัพท์ได้ ทั้งนี้ lcs จะหาค่าลำดับเหมือนของคำขนาดยาวใน 2 ประโยคออกมา ค่าดังกล่าวจะแสดงให้เห็นได้ว่ามีความละม้ายกันระหว่างประโยคมากน้อยเท่าใด

นอกจากนี้แล้ว จางและแพตทริก (Y. Zhang & Patrick, 2005) ยังได้ใช้ลักษณะอีกตัวหนึ่งในงาน ได้แก่ การหาระยะการแก้ไข (edit distance) ระหว่างส่วนของข้อความ วิธีการนี้จะให้รายละเอียดถึงจำนวนครั้งของการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่ม การลบ การย้ายที่ ของคำ ซึ่งเกิดจากการแก้ไขข้อความต้นฉบับให้กลายเป็นข้อความที่ถูกกลั่นกรองหรือถอดความได้

ลักษณะทางศัพท์อีกชนิดที่ถูกเสนอในงานของชงและคณะ (Chong, Specia, & Mitkov, 2010) ได้แก่การหาค่าความละม้ายของไตรแกรม วิธีการนี้ทำได้โดยหาไตรแกรมของคำในประโยค ยกตัวอย่างเช่นประโยค ["This is an example."] จะสามารถทำเป็นไตรแกรมได้เป็น ["This", "is", "an"] ["is", "an", "example"] ["an", "example", "."] เมื่อได้ชุดของไตรแกรมออกมาแล้วก็สามารถนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแฉีกการ์ดได้ด้วยสมการ $\text{sim}_{\text{Jaccard}}(A, B) = \frac{|S(A) \cap S(B)|}{|S(A) \cup S(B)|}$ โดยให้ $S(A)$ และ $S(B)$ ชุดของไตรแกรมในส่วน of ข้อความที่ต้องการวัดความละม้าย

นอกจากการพิจารณาค่าความละม้ายของทั้งข้อความดังได้กล่าวมาทั้งหมดแล้ว โคซาเรวาและมอนโตโย (Kozareva & Montoyo, 2006, p. 527) ยังได้เสนอให้ใช้ลักษณะอีกประเภทได้แก่ ชื่อ

³ ในกรณีนี้คือคำ

เฉพาะ ด้วย ลักษณะชนิดนี้สร้างได้จากการจับคู่ชื่อเฉพาะที่ตรงกันในส่วนของคุณค่า หากพบว่ามีชื่อเฉพาะที่ตรงกันจะกำหนดค่าให้เป็น 1 ในขณะที่เดียวกันก็จะกำหนดค่าให้เป็น 0 ในกรณีที่คู่ของส่วนของคุณค่าไม่ปรากฏชื่อเฉพาะที่ตรงกัน อย่างไรก็ตาม การจะสร้างลักษณะชนิดนี้ได้ระบบก็จำเป็นต้องพึ่งพาความรู้เกี่ยวกับการรู้จำชื่อเฉพาะมาใช้ในระดับด้วย ซึ่งแน่นอนว่าต้องอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์เกี่ยวกับโครงสร้างของคำที่มีลักษณะเป็นชื่อเฉพาะและโครงสร้างของคำที่ไม่ใช่ชื่อเฉพาะด้วย

4) ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ (syntactic feature)

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์เป็นลักษณะพิจารณาเอาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนของประโยคมาใช้เป็นลักษณะในการฝึกฝนแบบจำลองการเรียนรู้ ทั้งนี้ งานที่ใช้ลักษณะประเภทนี้สามารถยกตัวอย่างได้ เช่นงานของวานและคณะ (Wan, Dras, Dale, & Paris, 2006) ที่เลือกใช้ค่าความแม่นยำจากความสัมพันธ์แบบพึ่งพาและค่าความครบถ้วนจากความสัมพันธ์แบบพึ่งพาเป็นลักษณะในการฝึกฝน ในกรณีนี้แต่ละประโยคจะถูกแจงส่วน (parse) เพื่อให้ได้ชุดของชุดของความสัมพันธ์แบบพึ่งพา (1 ชุดต่อประโยค) ความสัมพันธ์แบบพึ่งพานี้จะอยู่ในรูปคู่ของคำในแผนผังต้นไม้แบบพึ่งพาในฐานะส่วนหลักและส่วนพึ่งพา ทั้งนี้ค่าความแม่นยำและค่าความครบถ้วนสามารถคำนวณได้จากสมการที่ 2.1 และ 2.2 ตามลำดับ

$$\text{precision}_d = \frac{|\text{relations}(\text{sentence}_1) \cap \text{relations}(\text{sentence}_2)|}{|\text{relations}(\text{sentence}_1)|} \quad (2.1)$$

$$\text{recall}_d = \frac{|\text{relations}(\text{sentence}_1) \cap \text{relations}(\text{sentence}_2)|}{|\text{relations}(\text{sentence}_2)|} \quad (2.2)$$

นอกจากจะใช้ค่าความแม่นยำและค่าความครบถ้วนของความสัมพันธ์แบบพึ่งพาแล้ว วานและคณะยังเสนอให้ค่าระยะแก้ไขต้นไม้ (tree edit distance) เป็นลักษณะอีกชนิดหนึ่งด้วย

งานของมาลาเกซิโอติส (Malakasiotis, 2009) เป็นงานอีกชิ้นหนึ่งที่ใช้ประโยชน์จากความสัมพันธ์แบบพึ่งพาในการจำแนกประเภทการถอดความ โดยนอกจากจะอาศัยค่าความแม่นยำและค่าความครบถ้วนดังเช่นที่ปรากฏในงานของวานและคณะ งานชิ้นนี้ยังได้เพิ่มค่า F เป็นลักษณะอีกตัวหนึ่งด้วยดังปรากฏในสมการที่ 2.3

$$F = \frac{2 \cdot \text{precision}_d \cdot \text{recall}_d}{\text{precision}_d + \text{recall}_d} \quad (2.3)$$

ทั้งนี้ เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น ขอให้สังเกตคู่ของประโยคในตัวอย่างต่อไปนี้

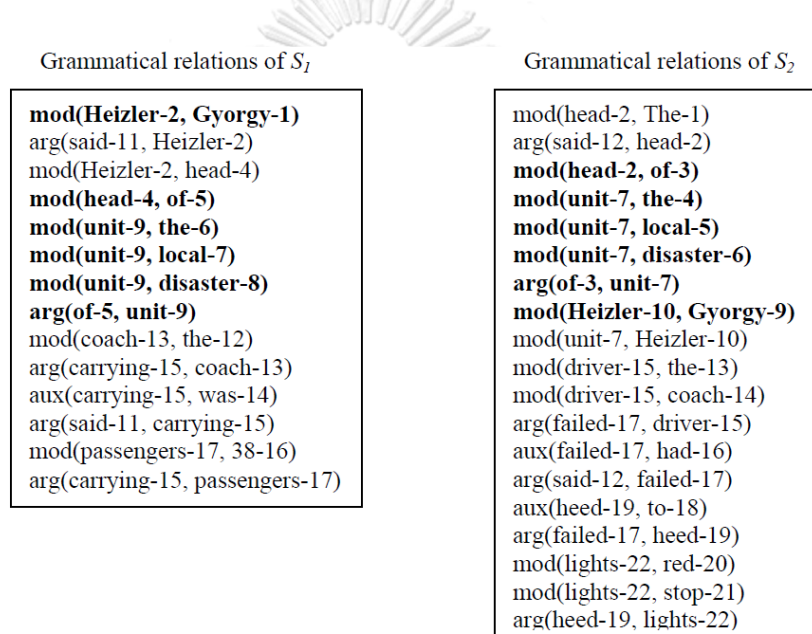
ตัวอย่าง 1:

S₁: Gyorgy Heizler, head of the local disaster unit, said the coach was carrying 38 passengers.

S₂: The head of the local disaster unit, Gyorgy Heizler, said the coach driver had failed to heed red stop lights.

precision_d = 0.43, recall_d = 0.32, F = 0.36

ประโยค S₁ และ S₂ ในตัวอย่างนี้ไม่ได้เป็นการถอดความซึ่งกันและกันทำให้ค่าคะแนนที่ได้ออกมาต่ำ ดังจะเห็นได้จากความสัมพันธ์แบบฟังก์ชันที่แสดงให้เห็นในภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ในตัวอย่าง 1 (Malakasiotis, 2009, p. 30)

ตัวอย่าง 2:

S₁: Amrozi accused his brother, whom he called “the witness”, of deliberately distorting his evidence.

S₂: Referring to him as only “the witness”, Amrozi accused his brother of deliberately distorting his evidence.

precision_d = 0.69, recall_d = 0.6, F = 0.64

ในตัวอย่างที่ 2 นี้จะเห็นได้ว่าประโยค S_1 และ S_2 นี้มีความหมายเกือบเหมือนกัน ค่าคะแนนที่วัดได้จึงออกมาสูงมาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวก็สอดคล้องไปกับความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ที่แจ่มส่วนได้ดังปรากฏในภาพที่ 2.7

Grammatical relations of S_1	Grammatical relations of S_2
<p>arg(accused-2, Amrozi-1) mod(brother-4, his-3) arg(accused-2, brother-4) arg(called-8, whom-6) arg(called-8, he-7) mod(brother-4, called-8) mod(witness-11, the-10) dep(called-8, witness-11) mod(brother-4, of-14) mod(distorting-16, deliberately-15) arg(of-14, distorting-16) mod(evidence-18, his-17) arg(distorting-16, evidence-18)</p>	<p>dep(accused-12, Referring-1) mod(Referring-1, to-2) arg(to-2, him-3) cc(him-3, as-4) dep(as-4, only-5) mod(witness-8, the-7) conj(him-3, witness-8) arg(accused-12, Amrozi-11) mod(brother-14, his-13) arg(accused-12, brother-14) mod(brother-14, of-15) mod(distorting-17, deliberately-16) arg(of-15, distorting-17) mod(evidence-19, his-18) arg(distorting-17, evidence-19)</p>

ภาพที่ 2.7 ความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ในตัวอย่าง 2 (Malakasiotis, 2009, p. 30)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการสร้างลักษณะทางวากยสัมพันธ์จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์พอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากในการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่างๆ ในประโยคนั้นต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีไวยากรณ์ ยกตัวอย่างเช่นที่ปรากฏในงานของวานและคณะ (Wan et al., 2006); มาลากาซิโอดีติส (Malakasiotis, 2009); และชงและคณะ (Chong et al., 2010) คณะผู้วิจัยก็จำเป็นต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีไวยากรณ์พึงพาในการแจ่มส่วนประโยคเช่นกัน

5) ลักษณะทางความหมาย (semantic feature)

ลักษณะทางความหมายเป็นลักษณะอีกประเภทหนึ่งที่ต้องอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการสร้างหรือสกัดมาก เนื่องมาจากลักษณะชนิดนี้จะมุ่งพิจารณาความสัมพันธ์ทางความหมายเป็นสำคัญ เพื่อที่จะตรวจจับความละม้ายให้ได้ถึงระดับความหมายของส่วนของข้อความได้ ความสัมพันธ์ทางความหมายดังกล่าวจะถูกพิจารณาในระดับคำเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นคำไวพจน์ คำที่มีความหมายตรงกันข้าม คำจำกัดกลุ่ม คำลูกกลุ่ม ทั้งนี้ การสร้างลักษณะประเภทนี้ได้ ระบบจำเป็นต้องพึ่งพาเครือข่ายคำ (WordNet) ซึ่งมีการจัดลำดับชั้นและความสัมพันธ์ตามความหมายของคำเอาไว้

ในส่วนของงานที่ใช้ลักษณะทางความหมายในการฝึกฝนแบบจำลองการเรียนรู้นั้นสามารถยกตัวอย่างได้เช่นงานของบรอกเคตต์และโดแลน (Brockett & Dolan, 2005) ซึ่งได้ใช้ลักษณะหลายประเภทในการระบุการถอดความ ลักษณะประเภทหนึ่งที่น่าสนใจได้แก่การจับคู่ทางศัพท์ใน

เครือข่ายคำ (WordNet lexical mapping) ที่จะพิจารณาจับคู่คำไวพจน์ในคลังข้อมูลขนาดใหญ่ จากนั้นจึงใช้คู่ของคำที่มีความหมายเหมือนกันเหล่านั้นมาใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภท

นอกจากนี้ แล้วยังมีงานของโคซาเรวาและมอนโตโย (Kozareva & Montoyo, 2006) ซึ่งนอกจากจะใช้ลักษณะทางศัพท์ดังได้กล่าวไปแล้ว งานชิ้นนี้ยังใช้ลักษณะทางความหมายในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการถอดความอีกด้วย โดยประยุกต์ใช้ค่าความละม้ายของคำปรากฏในงานของลิน (D. Lin, 1998) ซึ่งหาได้จากเครือข่ายคำเพื่อคำนวณหาอัตราส่วนความละม้ายของคำนาม/คำกริยาระหว่าง 2 ประโยค จากสมการ
$$sim_{Lin} = \frac{\sum_{i=1}^n sim(T_1, T_2)_{Lin}}{n}$$
 ทั้งนี้ ค่าความละม้ายของคำของลินนั้นสามารถเรียกใช้ได้จาก WordNet::Similarity package (Pedersen, Patwardhan, & Michelizzi, 2004) ซึ่งเป็นแพ็คเกจที่ใช้หาค่าความละม้ายของคำในเครือข่ายคำ (WordNet)

ทั้งนี้ หากพิจารณาจากความรู้ทางภาษาศาสตร์ที่ลักษณะทางความหมายแล้วอาจทำให้เข้าใจได้ว่าลักษณะประเภทนี้จะสามารถจับ (capture) ข้อมูลในระดับความหมายซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความละม้ายได้ดีกว่าลักษณะประเภทอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในการใช้งานจริงนั้นลักษณะทางความหมายอาจไม่ให้ประสิทธิภาพที่ดีที่สุดเสมอไป ดังจะเห็นได้จากงานของโคซาเรวาและมอนโตโย (Kozareva & Montoyo, 2006, p. 530) ที่เปรียบเทียบการระบุการถอดความโดยใช้ลักษณะ 2 ประเภท ได้แก่ ลักษณะทางศัพท์ และลักษณะทางความหมาย ผลปรากฏว่าลักษณะทางศัพท์สามารถระบุการถอดความได้มีประสิทธิภาพดีกว่าลักษณะทางความหมาย

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าลักษณะทางความหมายที่ปรากฏใช้ในงานที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นการประยุกต์ใช้เพียงค่าความละม้ายของคำ ในแง่นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าหากนำค่าความละม้ายของคำดังกล่าวมาคำนวณรวมในระดับประโยคแล้วใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายได้ก็อาจทำให้ได้ผลการจำแนกในระดับที่น่าพอใจมากขึ้น ดังนั้น ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะใช้ค่าความละม้ายทางความหมายที่วัดได้จากการคำนวณรวมค่าความละม้ายของคำในประโยคเป็นลักษณะในการฝึกฝนด้วย

6) ลักษณะค่าการประเมินผลการแปลภาษาด้วยเครื่อง (MT evaluation metric feature)

ลักษณะค่าการประเมินผลการแปลภาษาด้วยเครื่องนี้เป็นลักษณะที่ได้จากการประยุกต์ใช้เทคนิคการประเมินผลของการแปลภาษาด้วยเครื่อง โดยมีแนวคิดว่าในการแปลภาษาต้นทางไปสู่ภาษาเป้าหมายด้วยเครื่องที่มีประสิทธิภาพนั้น ผล (output) ที่ได้ออกมาต้องมีความความใกล้ชิด (closeness) กับประโยคที่ระบบรับเข้าไป (input) ความใกล้ชิดดังกล่าวเป็นเทคนิคที่ลักษณะประเภทนี้นำมาใช้จับ (capture) ความหมายในการสมมูลกันของประโยค ในที่นี้จะยกตัวอย่างงานที่ใช้ลักษณะ

ประเภทนี้ 2 ขึ้นได้แก่งานของฟินช์และคณะ (Finch, Hwang, & Sumita, 2005) และมัทนานีและคณะ (Madnani, Tetreault, & Chodorow, 2012)

งานของฟินช์และคณะ (Finch et al., 2005) ได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการประเมินผลของการแปลภาษาด้วยเครื่อง โดยอาศัยหลักการที่ว่า การแปลที่ได้นั้น ข้อมูลส่งออกจากการแปลภาษาด้วยเครื่องจะต้องมีความใกล้เคียงกับการแปลอ้างอิง (reference translation) ด้วยแนวคิดดังกล่าว งานชิ้นนี้จึงได้เลือกใช้ค่าการประเมินภาษาด้วยเครื่อง 4 วิธี ได้แก่ การใช้ค่าคะแนน WER (Word error rate), PER (Position-independent word error rate) BLEU (Bilingual evaluation understudy), และ NIST (National institute of standards and technology) ในการฝึกฝนแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนพิจารณาว่าคู่เทียบของประโยคเป็นคู่ถอดความกันหรือไม่ โดยให้ประโยคถอดความแทนการแปลอ้างอิง (reference translation) และประโยคเทียบแทนข้อความที่ได้จากการแปลภาษาด้วยเครื่อง และใช้ชุดข้อมูลจากคลังข้อมูล 2 แหล่ง ได้แก่ Microsoft Research Paraphrase Corpus (MSRP) และ PASCAL Challenge's entailment recognition corpus (PASCAL) ทั้งนี้ ผลจากการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่าเทคนิคการประเมินผลของการแปลด้วยเครื่องสามารถนำมาใช้เป็นลักษณะในการจำแนกการถอดความได้เป็นอย่างดี

มัทนานีและคณะ (Madnani et al., 2012) ได้นำแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในงานของฟินช์และคณะ (Finch et al., 2005) มาพัฒนาต่อโดยเพิ่มค่าการประเมินผลการแปลภาษาด้วยเครื่องที่ได้จากการทบทวนงานของผู้อื่นเข้าไปอีก 6 ตัว ได้แก่ TER, TERp, METEOR, SEPIA, BADGER, และ MAXSIM นอกจากนี้ยังได้ขยายขอบเขตของการวิจัยเพิ่มเติมขึ้นโดยแทนที่จะจำแนกความละม้ายในการถอดความเพียงอย่างเดียว งานชิ้นนี้ยังได้เพิ่มการจำแนกความละม้ายในการล่อกงานวิชาการเข้าไปด้วย ซึ่งผลที่ได้ออกมาปรากฏว่าให้ประสิทธิภาพในระดับที่น่าพอใจมากกว่างานของฟินช์และคณะโดยประเมินจากค่าความถูกต้องและค่า F ที่ได้ถึง 77.4 และ 84.1 ตามลำดับ เปรียบเทียบกับงานของฟินช์และคณะที่ได้เพียง 75.0 และ 82.7 ตามลำดับเท่านั้น

อย่างไรก็ดี การทำงานของมัทนานีและคณะให้ผลที่มีประสิทธิภาพดีกว่างานของฟินช์และคณะนั้นอาจเป็นผลมาจากการที่ค่าการประเมินผลที่มัทนานีและคณะใช้เป็นลักษณะบางตัวมีการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์มากกว่า เช่น TERp ที่ใช้พิจารณาการแก้ไขโดยอิงการทำให้เป็นต้นเค้า การมีความหมายเหมือนกันของคำ และการถอดความ หรือ METEOR ที่อาศัยข้อมูลคำไวพจน์จากเครือข่ายคำ เป็นต้น ทั้งนี้ จะสังเกตได้ว่าจากเดิมที่ลักษณะในงานของฟินช์และคณะใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับคำก็ได้พัฒนาสู่การใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับความหมายในงานของมัทนานีและคณะ ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นข้อสนับสนุนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นได้ว่าการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึกกว่าย่อมให้ผลในการจำแนกประเภทที่ดีกว่า

ตารางที่ 2.2 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการตรวจวัดความละม้ายด้วยการจำแนกประเภทโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง

Reference	Description	Features	Acc.	F
Finch et al. (2005)	combination of MT evaluation measures as features	MT matrix	75.0	82.7
Kozareva and Montoyo (2006)	combination of lexical and semantic features	Lexical + semantic	76.6	76.9
Qiu, Kan, and Chua (2006)	sentence dissimilarity classification	syntactic	72.0	81.6
Wan et al. (2006)	dependency-based features	syntactic	75.6	83.0
Madhani et al. (2012)	combination of eight MT metrics	MT matrix	77.4	84.1

จากลักษณะประเภทต่างๆ ที่ได้กล่าวถึงมาทั้งหมดนี้จะทำให้ได้ว่าการตรวจวัดความละม้ายข้อความด้วยแนวทางการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่องอาศัยการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์มากขึ้นแตกต่างกันไป ตั้งแต่ระดับที่ไม่ได้อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ใดๆ เป็นเพียงวิธีอิงสถิติ เรื่อยมาจนกระทั่งใช้ความรู้ในระดับคำ ระดับวากยสัมพันธ์ และระดับความหมาย เน้นอนว่าการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ที่แตกต่างกันยอมให้ประสิทธิภาพในจำแนกประเภทเพื่อตรวจวัดความละม้ายของข้อความแตกต่างกันด้วย ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 2.2 ซึ่งยกตัวอย่างงานที่จำแนกประเภทความละม้ายในการถอดความซึ่งใช้ชุดข้อมูลจากแหล่งเดียวกันได้แก่ Microsoft Research Paraphrase Corpus (MSRP) (Dolan, Quirk, & Brockett, 2004) ซึ่งประกอบด้วยคู่ประโยคจำนวน 5,801 คู่ แบ่งเป็นชุดข้อมูลฝึกฝนจำนวน 4,076 คู่ของประโยค (คู่ของประโยค 2,753 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 67.5 ได้รับการตัดสินโดยมนุษย์ว่าเป็นการถอดความจริง) และเป็นชุดข้อมูลทดสอบจำนวน 1,725 คู่ของประโยค (คู่ของประโยค 1,147 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 66.5 ได้รับการตัดสินโดยมนุษย์ว่าเป็นการถอดความจริง)

ทั้งนี้ จากตารางที่ 2.2 จะเห็นได้ลักษณะที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดในการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายในกรณีของการถอดความนั้น ได้แก่ ลักษณะค่าการประเมินผลการแปลภาษาด้วยเครื่อง ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ และลักษณะทางศัพท์ ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าการอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับที่ต่างกันยอมมีผลต่อประสิทธิภาพการจำแนกประเภท กล่าวคือ ลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับสูงกว่ายอมให้ผลการจำแนกที่ดีกว่า ดังจะเห็นได้จากงาน

ของโคซาราเวาและมอนโตโย (Kozareva & Montoyo, 2006) และมัทนานีและคณะ (Madnani et al., 2012) ที่ได้นำความรู้ในระดับความหมายมาใช้ตั้งได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

อย่างไรก็ดี ในการเรียนรู้ของเครื่องนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องทดลองใช้ลักษณะหลายประเภทเพื่อทดสอบว่าลักษณะประเภทใดให้ประสิทธิภาพในการจำแนกที่ดีที่สุด ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะมักไม่ปรากฏว่างานชิ้นใดใช้ลักษณะประเภทใดประเภทหนึ่งเพียงประเภทเดียว กล่าวคือ ลักษณะที่ดีที่สุดในการจำแนกประเภทนั้นอาจผสมกันระหว่างลักษณะหลายตัวหรือหลายประเภทได้

2.7.3 การวัดค่าความคล้ายของข้อความ

ในหัวข้อ 2.7.2 ที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้กล่าวถึงแนวทางการจำแนกข้อความที่มีความคล้ายกันโดยอาศัยเทคนิคการเรียนรู้ของเครื่องไปแล้ว ซึ่งเป็นการตัดสินใจว่าข้อความคู่ที่เทียบกันนั้นมีความคล้ายหรือไม่ ในหัวข้อย่อยนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวทางการตรวจวัดความคล้ายของข้อความซึ่งไม่จำเป็นต้องอาศัยเทคนิคการจำแนกประเภทด้วยการเรียนรู้ของเครื่อง แต่ใช้วิธีการวัดค่าความคล้ายระหว่างข้อออกมาเป็นตัวเลข และตัดสินใจว่าข้อความคล้ายกันหรือไม่จากการกำหนดค่าขีดแบ่ง (threshold) แนวทางดังกล่าวนี้เรียกว่า การวัดค่าความคล้ายของข้อความ (text similarity measure) อย่างไรก็ตาม ค่าความคล้ายที่จะกล่าวถึงในหัวข้อนี้บางชนิด เช่น ค่าความคล้ายจากคำศัพท์ อาจปรากฏใช้เป็นลักษณะในการฝึกฝนการเรียนรู้ของเครื่องด้วย ดังได้กล่าวไปในหัวข้อ 2.7.2 แล้ว

การวัดค่าความคล้ายของข้อความ (text similarity measure) เป็นแนวคิดที่มีใช้มานานในด้านประมวลผลภาษาธรรมชาติและสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการค้นคืนสารสนเทศ (information retrieval) จุดประสงค์ของการวัดความคล้ายนั้นเป็นไปเพื่อระบุข้อความ 2 ข้อความที่รับเข้ามีความสมมูลกันทางความหมายหรือไม่ (Achananuparp, Hu, & Shen, 2008, p. 1) โดยคะแนนค่าความคล้ายที่ได้จากการวัดนั้นจะเป็นค่าจำนวนจริงที่ทำให้เป็นบรรทัดฐาน (normalized real number value) จาก 0 ถึง 1 ด้วยเหตุนี้ การวัดความคล้ายจึงอาจเป็นที่รู้จักในชื่ออื่นด้วย เช่น การวัดค่าความคล้ายทางความหมาย (semantic similarity measure) หรือความสัมพันธ์ทางความหมาย (semantic relatedness) เป็นต้น

ในการวัดค่าความคล้ายระหว่างข้อความใดๆ นั้นมีปัจจัยที่ต้องพิจารณาอยู่ 3 ประการด้วยกัน ประการแรก ได้แก่ ความยาวของข้อความ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ความยาวที่เหมาะสมของข้อความนั้นขึ้นอยู่กับประเภทและวัตถุประสงค์ของงานที่นำไปใช้ เช่น ในงานค้นคืนสารสนเทศอาจจะต้องหาค่าความคล้ายของเอกสารที่จับกับข้อความคำถาม (query) ซึ่งอาจเป็นเพียงคำหรือวลีสั้น ในขณะที่งานบางประเภทอย่างการรู้จำการถอดความจะต้องการข้อความที่มีความยาวในระดับ

ประโยคเท่านั้น ปัจจัยที่ต้องพิจารณาประการต่อมาได้แก่ การแทนรูปข้อความ (text representation) กล่าวได้ว่าการแทนรูปข้อความเป็นส่วนสำคัญที่ต้องพิจารณาในการวัดค่าความ ละเอียด เนื่องจากเกี่ยวข้องกับวิธีที่จะใช้วัด กล่าวคือ รูปแทนบางชนิดอาจทำงานได้ดีกับวิธีการ วัดบางวิธีเท่านั้น ทั้งนี้ ข้อความนั้นสามารถแทนรูปได้หลายแบบ (Metzler, Dumais, & Meek, 2007, p. 17) ไม่ว่าจะเป็นรูปอักขระพื้นผิวอันเป็นรูปแทนที่เรียบง่ายที่สุด หรืออาจแทนเป็นรูปต้นเค้า (stemmed representation) ตลอดจนการแทนรูปด้วยข้อมูลทางวากยสัมพันธ์หรือความหมาย และ ปัจจัยประการสุดท้ายที่ต้องพิจารณาคือ วิธีการวัดค่าความละเอียด ซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับ ความต้องการของงานแต่ละประเภท

ดังกล่าวไปแล้วข้างต้นว่าแนวคิดเรื่องการวัดค่าความละเอียดระหว่างข้อความนั้นเป็นที่ แพร่หลายไปในแขนงงานต่างๆ ดังนั้นในส่วนของวิธีการวัดค่าความละเอียดนี้ ผู้วิจัยจึงได้รวบรวม วิธีการวัดค่าความละเอียดจากงานแขนงต่างๆ ไว้ ไม่ว่าจะเป็นการค้นคืนสารสนเทศ การระบุการถอด ความ การรู้จำการโยงไปสู่ข้อสรุปทางข้อความ และการกลั่นกรองงานวิชาการ โดยได้จัดประเภทวิธีการ วัดค่าใหม่ พร้อมกันนั้นจะได้อภิปรายถึงการนำความรู้ทางภาษาศาสตร์มาใช้ในแต่ละวิธีอีกด้วย ทั้งนี้ วิธีการวัดค่าความละเอียดต่างๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การวัดค่าความละเอียดจากคำศัพท์

การวัดค่าความละเอียดจากคำศัพท์นี้เป็นวิธีพื้นฐานที่ใช้ทั่วไปในการวัดความละเอียดของ ข้อความ ทั้งนี้สามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยได้ 2 ประเภท ได้แก่ การวัดค่าคำทับซ้อน และการวัดค่า ความละเอียดระหว่างสายคำ

ในส่วนของ การวัดค่าคำทับซ้อน (word overlap similarity measure) นั้นเป็นการคำนวณ จำนวนคำที่สองข้อความมีร่วมกัน ในการคำนวณแบบง่ายนั้นจะคำนวณจากจำนวนคำที่สองข้อความ มีร่วมกันแล้วหารด้วยจำนวนคำในข้อความแรกดังสมการต่อไปนี้

$$sim_{overlap}(S_1, S_2) = \frac{|S_1 \cap S_2|}{|S_1|} \quad (2.4)$$

สมการที่ 2.4 กำหนดให้ $sim_{overlap}(S_1, S_2)$ เป็นค่าความละเอียดของข้อความที่คำนวณจากคำ ทับซ้อนใน 2 ข้อความ ในขณะที่ S_1 และ S_2 เป็นคำที่มีอยู่ข้อความ 2 ข้อความตามลำดับ

นอกจากการคำนวณค่าคำทับซ้อนแบบง่ายแล้ว ค่าคำทับซ้อนอีกตัวที่เป็นที่นิยมใช้คือค่า สัมประสิทธิ์ความละเอียดแจ็กการ์ด (Jaccard similarity coefficient) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบจำนวน

คำที่ 2 ข้อความมีส่วนร่วมกันกับจำนวนคำทั้งหมดของทั้งสองข้อความ ดังได้แสดงสมการให้เห็นไปบ้างแล้วในหัวข้อ 2.7.2

จากวิธีการวัดค่าต้นจะเห็นได้ว่าด้วยเหตุที่วัดค่าความละม้ายของข้อความจากคำทับซ้อนทำได้โดยไม่ซับซ้อน ค่าความละม้ายที่ได้ออกมาจึงไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าใดนัก ทั้งนี้เพราะเป็นการเทียบอัตราส่วนระหว่างจำนวนคำในสองข้อความเท่านั้น

วิธีการวัดค่าความละม้ายทางศัพท์อีกประเภทหนึ่ง ได้แก่ การวัดค่าความละม้ายระหว่างสายคำ (string similarity measure between word) ในวิธีนี้นอกจากจะวัดได้จากการหาลำดับเหมือนที่ยาวที่สุดในชุดอักขระ (longest common subsequence: *lcs*) และการหาสายคำเหมือนที่ยาวที่สุดในชุดอักขระ (longest common substring) ดังได้กล่าวมาในข้างต้นบ้างแล้ว ยังอาจประยุกต์การวัดดังกล่าวเพิ่มเติมได้ด้วย ดังเช่นที่ปรากฏใช้ในงานของอิสลามและอิงเพน (Islam & Inkpen, 2009) ที่ได้หาค่าที่ทำให้เป็นบรรทัดฐานของ *lcs* จากนั้นจึงใช้อัลกอริทึม maximal consecutive longest common subsequence (MCLSC) เพื่อหาช่วงที่ต่อเนื่องกันมากที่สุดของสายคำ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการวัดความละม้ายด้วยวิธีนี้นั้นได้อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับคำเท่านั้น กล่าวคือ ต้องสามารถแบ่งคำได้ หรือสามารถหารูปต้นเค้าของคำได้ด้วยความรู้ด้านวิทยาหน่วยคำ

2) การวัดค่าความละม้ายจากค่าน้ำหนักคำ

การให้ค่าน้ำหนักคำในข้อความเป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่ใช้ในการวัดค่าความละม้ายของข้อความ วิธีการนี้มีแนวคิดพื้นฐานที่ว่าคำแต่ละคำในข้อความนั้นมีความสำคัญไม่เท่ากัน คำที่ปรากฏถี่สูงในเอกสารที่เกี่ยวข้องหรือในคลังข้อมูลย่อมมีความสำคัญมากกว่า

ค่า $tf \cdot idf$ (term frequency-inverse document frequency) เป็นวิธีการหาค่าน้ำหนักของคำที่สนใจในเอกสารวิธีหนึ่งที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย โดยค่า tf คือจำนวนครั้งที่คำที่สนใจ (term) ที่ปรากฏในเอกสาร (document) หากค่า tf มากจะแสดงว่าคำที่สนใจปรากฏในเอกสารมาก ในขณะที่ df คือจำนวนของเอกสารที่ปรากฏคำที่สนใจอยู่ หากค่า df น้อยจะแสดงว่าคำที่สนใจปรากฏอยู่ในเอกสารไม่มาก ไม่ได้เป็นคำที่ปรากฏโดยทั่วไปในเอกสาร ลักษณะนี้อ่านาจจำแนก (discrimination power) จะสูง การคิดค่า idf จะเป็นค่าแทนอำนาจจำแนกดังกล่าว โดยคำนวณได้จากสมการที่ 2.5 ซึ่งกำหนดให้ D เป็นจำนวนเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ในคลังข้อมูล ส่วน $d: t \in d$ นั้นหมายถึงจำนวนของเอกสารซึ่งมีคำ t ปรากฏอยู่ ทั้งนี้ เมื่อหาค่า idf ได้แล้วก็จะสามารถหาค่า $tf \cdot idf$ ได้จากสมการที่ 2.6

$$idf(t) = \log \frac{|D|}{\{d: t \in d\}} \quad (2.5)$$

$$tf \times idf(t,d) = tf(t,d) \times idf(t) \quad (2.6)$$

ในการวัดค่าความคล้ายของข้อความด้วยค่า $tf \times idf$ นี้จำเป็นต้องการแทนรูปข้อความในแบบจำลองปริภูมิเวกเตอร์ (vector space model) กล่าวคือเป็นการแทนขนาดแต่ละมิติของเวกเตอร์ด้วยค่าน้ำหนัก $tf \times idf$ จึงคำนวณค่าความคล้ายจากค่าความคล้ายโคไซน์ (cosine similarity) ระหว่างเวกเตอร์ของ 2 ข้อความ

มิฮัลเซียและคณะ (Mihalcea, Corley, & Strapparava, 2006) ได้ประยุกต์แนวคิดเรื่องการให้น้ำหนักค่า idf มาใช้ในการวัดค่าความคล้ายแบบคำต่อคำ (word-to-word similarity) ด้วยสมการที่ 2.7 ซึ่งกำหนดให้ $T1$ และ $T2$ เป็นประโยคที่ต้องการหาค่าความคล้าย $idf(w)$ เป็นค่าน้ำหนักที่ได้จากการคำนวณในคลังข้อมูลขนาดใหญ่ (ในงานชิ้นนี้ได้ใช้คลังข้อมูล BNC) ส่วน $\max Sim$ นั้นเป็นค่าความคล้ายแบบคำต่อคำ (word-to-word similarity) ที่สูงที่สุด ซึ่งงานชิ้นนี้ มิฮัลเซียและคณะได้ทดลองหาค่าดังกล่าวจากวิธีการวัด 8 วิธีเพื่อให้ได้ค่าที่ดีที่สุดซึ่งรวมถึงวิธีการวัดที่อาศัยเครือข่ายคำด้วย อย่างไรก็ตาม ผลปรากฏว่าค่าที่ใช้ในการหาค่า $\max Sim$ ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดนั้น ได้แก่ PMI-IR ที่ได้จากสมการที่ 2.8

$$sim(T1, T2) = \frac{1}{2} \left(\frac{\sum_{w \in \{T1\}} (\max_{w \in \{T2\}} Sim(w, T2) * idf(w))}{\sum_{w \in \{T1\}} idf(w)} + \frac{\sum_{w \in \{T2\}} (\max_{w \in \{T1\}} Sim(w, T1) * idf(w))}{\sum_{w \in \{T2\}} idf(w)} \right) \quad (2.7)$$

$$PMI - IR(w1, w2) = \log_2 \frac{hits(w1 \text{ AND } w2) * WebSize}{hits(w1) * hits(w2)} \quad (2.8)$$

หากพิจารณาจากภาพรวมแล้ววิธีนี้ถือว่าเป็นวิธีการหาค่าความคล้ายที่อิงสถิติของคำเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์น้อย อย่างไรก็ตามพบว่าวิธีการวัดค่าความคล้ายแบบคำต่อคำ (word-to-word similarity) ที่ปรากฏในงานของมิฮัลเซียและคณะ (Mihalcea et al., 2006) นี้ให้ประสิทธิภาพดีกว่าวิธีการวัดบางวิธีที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงในตอนท้ายของการสรุปวิธีการวัดค่าความคล้ายของข้อความ

3) การวัดค่าความคล้ายทางวากยสัมพันธ์

การวัดค่าความคล้ายทางวากยสัมพันธ์นี้เป็นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางวากยสัมพันธ์ ได้แก่ตำแหน่งของคำในข้อความเป็นหลัก ในด้านการใช้ลำดับของคำเพื่อวัดค่าความคล้ายของประโยคนั้น ลีและคณะ (Y. Li et al., 2006, p. 1143) ได้เสนอว่า การใช้แนวคิดถุงใส่คำ (bag-of-word) เพียงอย่างเดียวจะทำให้ไม่สามารถวัดความคล้ายของประโยคได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะ

แม้จะสามารถตัดคำออกมาได้แต่ลำดับของคำในประโยคส่งผลทำให้ความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่นประโยค T_1 และ T_2 ต่อไปนี้

T_1 : A quick brown dog jumps over the lazy fox.

T_2 : A quick brown fox jumps over the lazy dog.

จากประโยค T_1 และ T_2 จะเห็นได้ว่าแม้รูปคำในทั้ง 2 ประโยคจะเหมือนกันแต่การสลับตำแหน่งของคำว่า dog และ fox กลับทำให้ความหมายของประโยคต่างกัน หากใช้แนวคิดถ่วงคำในการวัดค่าความคล้ายของประโยคทั้งสอง ผลที่ออกมา ก็จะแสดงว่าประโยค T_1 และ T_2 สมมูลกัน ดังนั้นลีและคณะจึงได้เลือกแปลงประโยค T_1 และ T_2 ไปเป็นเวกเตอร์ของลำดับคำ r_1 และ r_2 โดยเทียบคำชุดคำรวมของทั้ง 2 ประโยค T ทั้งนี้ แต่ละตำแหน่งของคำในเวกเตอร์ของลำดับคำ r_i จะได้มาโดยการคำนวณค่าความคล้ายของคำระหว่างคำที่สนใจ w กับทุกคำในประโยค s_i ด้วยการคิดค่าน้ำหนักคำเช่นนี้ ตำแหน่งของคำใน s_i ที่ให้ค่าความคล้ายของคำได้ใกล้เคียงกับ w มากที่สุดจะถูกเลือกมาใช้ในเวกเตอร์ ดังตัวอย่างด้านล่าง

T : [A quick brown dog jumps over the lazy fox]

r_1 = [1 2 3 4 5 6 7 8 9]

r_2 = [1 2 3 9 5 6 7 8 4]

ด้วยเหตุที่เวกเตอร์ของลำดับเป็นข้อมูลทางโครงสร้างพื้นฐานที่ปรากฏอยู่ในประโยค การวัดความคล้ายของประโยคจึงเป็นไปเพื่อวัดว่าลำดับของคำใน 2 ประโยคนั้นแตกต่างกันอย่างไร โดยใช้สมการที่ 2.9 โดย S_r แทนค่าความคล้ายของลำดับคำระหว่างเวกเตอร์ของลำดับคำ r_1 ที่แปลงได้จากประโยค T_1 กับเวกเตอร์ของลำดับคำ r_2 ที่แปลงได้จากประโยค T_2

$$S_r = 1 - \frac{\|r_1 - r_2\|}{\|r_1 + r_2\|} \quad (2.9)$$

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการวัดค่าความคล้ายทางวากยสัมพันธ์นี้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้วิธีการวัดความคล้ายที่ประยุกต์ใช้แนวคิดถ่วงใส่คำได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรนำวิธีการวัดค่าความคล้ายจากลำดับคำมาทดสอบในการวิจัยชิ้นนี้ด้วย ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงการประยุกต์ใช้วิธีการวัดค่าความคล้ายนี้โดยละเอียดในบทที่ 6

4) การวัดค่าความคล้ายทางความหมาย

ในการวัดค่าความคล้ายระหว่างข้อความด้วยวิธีการวัดประเภทนี้ ข้อมูลทางความหมายถือเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการวัด ทั้งนี้ ข้อมูลทางความหมายที่ใช้พิจารณาในที่นี้ได้แก่ ความสัมพันธ์ทาง

ความหมายระหว่างคำซึ่งได้จากการอาศัยเครือข่ายคำ (WordNet) ในส่วนของงานที่ใช้วิธีการวัดค่าประเภท ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างงาน 2 ชิ้น ได้แก่งานของลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) และงานของเฟอร์นันโดและสตีเวนสัน (Fernando & Stevenson, 2008)

งานของลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) นั้น นอกจากจะเสนอวิธีการวัดค่าความละม้ายของประโยคจากลำดับคำของประโยคตั้งได้กล่าวไปแล้ว งานชิ้นนี้ยังได้เสนอวิธีการวัดค่าความละม้ายทางความหมายของประโยคอีกด้วย โดยได้เสนอให้ใช้เวกเตอร์ทางความหมาย (semantic vector) ของประโยคที่สร้างขึ้นจากค่าความละม้ายของแต่ละคำในประโยค ในวิธีนี้ค่าน้ำหนักคำจะหาได้จากคะแนนความละม้ายทางความหมายสูงสุดระหว่างคำในเวกเตอร์ลักษณะ (feature vector) กับคำในชุดคำรวมของทั้ง 2 ประโยคที่ตรงกัน จากนั้นจึงหาค่าความละม้ายทางความหมายระหว่างประโยคได้จากค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโคไซน์ (cosine similarity) ระหว่างเวกเตอร์ทางความหมายของสองประโยค ดังปรากฏในสมการที่ 2.10 โดย S_s แทนค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโคไซน์ระหว่างเวกเตอร์ทางความหมายของประโยคที่ 1 (s_1) กับเวกเตอร์ทางความหมายของประโยคที่ 2 (s_2)

$$S_s = \frac{s_1 \cdot s_2}{\|s_1\| \|s_2\|} \quad (2.10)$$

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ค่าความละม้ายของประโยคที่มีความถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น ลีและคณะ (Y. Li et al., 2004, p. 4; Y. Li et al., 2006, p. 1144) ได้รวมการวัดค่าทางความหมายกับการวัดค่าทางวากยสัมพันธ์เข้าด้วยกันโดยอาศัยเวกเตอร์ทางความหมายและเวกเตอร์ลำดับคำ ดังปรากฏในสมการที่ 2.11 ด้านล่าง โดย $S(T_1, T_2)$ แทนค่าความละม้ายทางวากยสัมพันธ์และความหมายของประโยค T_1 และ T_2 ซึ่งคำนวณได้จากการนำสมการที่ 2.9 และ 2.10 มารวมกันโดยมีสัมประสิทธิ์ δ เป็นตัวควบคุมความสัมพันธ์เกื้อหนุน (relative contribution) ของค่าความละม้ายจากเวกเตอร์ของลำดับคำและค่าความละม้ายทางความหมาย ทั้งนี้ ลีและคณะแนะนำให้ค่าสัมประสิทธิ์ควบคุมความสัมพันธ์เกื้อหนุนดังกล่าวมีค่าอยู่ระหว่าง 0.5 ถึง 1 โดยลีและคณะได้ใช้ค่า $\delta = 0.85$

$$S(T_1, T_2) = \delta S_s + (1-\delta) S_r = \delta \frac{S_1 \times S_2}{\|S_1\| \times \|S_2\|} + (1-\delta) \frac{\|r_1 - r_2\|}{\|r_2 + r_1\|} \quad (2.11)$$

ส่วนงานของเฟอร์นันโดและสตีเวนสัน (Fernando & Stevenson, 2008) นั้นเป็นการสร้างเมตริกซ์เพื่อวัดความละม้ายของคำระหว่างทุกคู่ของคำในคู่ของประโยคที่ต้องการวัดค่าความละม้ายโดยอาศัยค่าจากเครือข่ายคำ จากนั้นจึงตั้งค่าขีดแบ่ง (threshold) เพื่อระบุการถอดความ อย่างไรก็ตามงานชิ้นนี้มีข้อน่าสังเกตที่พึงชี้ให้เห็นอยู่ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก งานชิ้นนี้ไม่ให้ความสนใจกับ

โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ของข้อความ เนื่องจากการวัดในเมทริกซ์นั้นเป็นการวัดเปรียบเทียบคำเดี่ยวแบบคู่ต่อคู่ ลักษณะดังกล่าวนี้แตกต่างจากงานของลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) ที่พยายามจะใช้ความรู้ทั้งทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ในการวัดค่าความละม้าย นอกจากนี้แล้ว งานชิ้นนี้ยังไม่ให้ความสนใจกับลักษณะอื่นๆ ของคำในเมทริกซ์ ยกตัวอย่างเช่น การเปรียบเทียบสายอักขระ หรือค่าน้ำหนักของคำ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ งานชิ้นนี้สนใจคำนวณเพียงแค่ว่าความหมายของคำเท่านั้น

จากงานที่ยกตัวอย่างมาทำให้เห็นได้ว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายทางความหมายนี้มีทั้งส่วนที่ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ไล่เรียงเรื่อยมาตั้งแต่ลำดับคำ วากยสัมพันธ์ และอรรถศาสตร์ ดังที่ปรากฏให้เห็นในงานของลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) และส่วนที่ใช้ความรู้เฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ทางความหมายของคำเพียงอย่างเดียวโดยไม่สนใจความรู้ทางวากยสัมพันธ์ใดๆ

จากวิธีการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความวิธีต่างๆ ที่ได้กล่าวถึงมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าการตรวจวัดความละม้ายด้วยแนวทางนี้ก็อาศัยการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์เล็กน้อยแตกต่างกัน ตั้งแต่ระดับที่ไม่ได้อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ใดๆ จนกระทั่งถึงระดับคำ ระดับวากยสัมพันธ์ และระดับความหมาย ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบผลจากตัวอย่างงานวัดค่าความละม้ายในการถอดความซึ่งใช้ชุดข้อมูลในการทดสอบจากแหล่งเดียวกันได้แก่ Microsoft Research Paraphrase Corpus (MSRP) (Dolan et al., 2004) แล้วจะเห็นได้ว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายที่มีการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในขั้นสูงกว่านั้นย่อมให้มีประสิทธิภาพในการวัดที่ดีกว่าดังได้แสดงในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความ

Reference	Description	method	Acc.	F
Mihalcea et al. (2006)	combination of several word similarity measures	word weight	70.3	81.3
Islam and Inkpen (2007)	combination of semantic and string similarity	Lexical + semantic	72.6	81.3
Fernando and Stevenson (2008)	WordNet similarity with matrix	semantic	74.1	82.4
Rus et al. (2008)	dependency graph subsumption	syntactic	70.6	80.5

จากตารางที่ 2.3 ด้านบน หากพิจารณาจากค่าความถูกต้อง (accuracy) แล้วจะเห็นได้ว่า วิธีการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความที่อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในขั้นสูงกว่าอันได้แก่งานเฟอร์นัน

โด้และสตีเวนสัน (Fernando & Stevenson, 2008) ที่ใช้ความสัมพันธ์ทางความหมายในการวัดค่านั้นให้ค่าความถูกต้องมากที่สุด รองลงมาเป็นงานของอิสลามและอิงเพน (Islam & Inkpen, 2009) ที่ประยุกต์ใช้การวัดค่าทางความหมายเข้ากับกรวัดค่าทางศัพท์ อันดับต่อมาจึงเป็นงานของรัสและคณะ (Rus, McCarthy, Lintean, McNamara, & Graesser, 2008) ที่ใช้โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ในการวัดค่าความละม้าย และงานของมิฮัลเซียและคณะ (Mihalcea et al., 2006) ที่ใช้การวัดค่าน้ำหนักคำอิงจากคลังข้อมูล ตามลำดับ ผลที่ได้นี้จึงเป็นเครื่องยืนยันได้ในทางหนึ่งว่าในการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความนั้น หากเลือกใช้วิธีการวัดที่อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์สูงแล้วก็จะทำให้การวัดมีความถูกต้องมากกว่าวิธีที่อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับต้นเช่นระดับคำศัพท์ อย่างไรก็ตามก็ดี หากพิจารณาจากค่า F ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยฮาร์มอนิกระหว่างค่าความแม่นยำกับค่าความครบถ้วนแล้วจะเห็นได้ว่าวิธีการวัดแต่ละวิธีให้ประสิทธิภาพที่ใกล้เคียงกัน ยกเว้นงานของของรัสและคณะ (Rus et al., 2008) ที่ให้ค่า F ค่อนข้างต่ำกว่างานอื่นๆ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นผลมาจากระเบียบวิธีในการวัดที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ซึ่งทำให้วิธีนี้มีประสิทธิภาพต่ำลงดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงไปแล้วข้างต้น

อย่างไรก็ตาม ตารางที่ 2.3 ข้างต้นไม่รวมงานของลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) ไว้ในการเปรียบเทียบด้วย เนื่องจากใช้ชุดข้อมูลในการทดสอบคนละชุดกัน แต่จากผลการทดสอบประสิทธิภาพที่ปรากฏในงานของพลากร อาชานานูภาพ และคณะ (Achananuparp et al., 2008, pp. 312-315) ก็ช่วยสนับสนุนได้ว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายจากเวกเตอร์ของลำดับคำและเวกเตอร์ทางความหมายที่ลีและคณะเสนอนั้นก็ให้ประสิทธิภาพในระดับที่น่าพอใจเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจจะประยุกต์ใช้แนวคิดของลีและคณะในวิจัยชิ้นนี้ด้วยโดยจะกล่าวถึงรายละเอียดอีกครั้งในบทที่ 6

เมื่อได้แสดงเทคนิควิธีการตรวจวัดความละม้ายของข้อความไปทั้ง 2 แนวทางแล้ว ในส่วนต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการตรวจวัดความละม้ายจากทั้งสองแนวทางพร้อมกันนั้นจะได้ชี้ให้เห็นถึงข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละวิธีด้วย ทั้งนี้ ขอให้พิจารณาดังตารางที่ 2.4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2.4 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการตรวจวัดความละม้ายของข้อความ

Reference	Description	ML	Acc.	F
Finch et al. (2005)	combination of MT evaluation measures as features	+	75.0	82.7
Kozareva & Montoyo (2006)	combination of lexical and semantic features	+	76.6	76.9
Mihalcea et al. (2006)	combination of word similarity measures	-	70.3	81.3
Qiu et al. (2006)	sentence dissimilarity classification	+	72.0	81.6
Wan et al. (2006)	dependency-based features	+	75.6	83.0
Islam and Inkpen (2007)	combination of semantic and string similarity	-	72.6	81.3
Fernando & Stevenson (2008)	WordNet similarity with matrix	-	74.1	82.4
Rus et al. (2008)	dependency graph subsumption	-	70.6	80.5
Socher et al. (2011)	recursive auto encoder with dynamic pooling	+	76.8	83.6
Madnani et al. (2012)	combination of eight MT metrics	+	77.4	84.1

ตารางที่ 2.4 ข้างต้นเป็นตารางแสดงการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการระบุการถอดความโดยใช้แหล่งข้อมูลทดสอบเดียวกันคือ Microsoft Research Paraphrase Corpus (MSRP) (Dolan et al., 2004) ซึ่งประกอบด้วยคู่ประโยคจำนวน 5,801 คู่ แบ่งเป็นชุดข้อมูลฝึกฝนจำนวน 4,076 คู่ของประโยค (คู่ของประโยค 2,753 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 67.5 ได้รับการตัดสินโดยมนุษย์ว่าเป็นการถอดความจริง) และเป็นชุดข้อมูลทดสอบจำนวน 1,725 คู่ของประโยค (คู่ของประโยค 1,147 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 66.5 ได้รับการตัดสินโดยมนุษย์ว่าเป็นการถอดความจริง) ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าวิธีการตรวจวัดความละม้ายของข้อความที่ใช้ในการระบุการถอดความที่ปรากฏในตารางนี้มีทั้งที่เป็นแนวทางการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่อง (+ML) และแนวทางการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความ (-ML) จากตารางดังกล่าวจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า แนวทางการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่องนั้นให้ประสิทธิภาพในการตรวจวัดความละม้ายที่ดีกว่าแนวทางการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความ ดังจะเห็นได้จากงานของ

มัทนานีและคณะ (Madhani et al., 2012) ที่ได้ค่าความถูกต้องและค่า F ถึง 77.4 และ 84.1 ตามลำดับ ในขณะที่งานของเฟอร์นันโดและสตีเวนสัน (Fernando & Stevenson, 2008) นั้นได้ค่าความถูกต้องและค่า F เพียง 74.1 และ 82.4 ตามลำดับ ค่าตัวเลขดังกล่าวนี้สามารถยืนยันได้ว่าแนวทางการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่องให้ประสิทธิภาพที่ดีกว่าแม้กระนั้นเองทั้งสองแนวทางดังกล่าวก็มีข้อดีและข้อจำกัดให้ผู้พัฒนาระบบต้องพิจารณาในการเลือกใช้เช่นเดียวกัน

หากกล่าวถึงข้อดีของแนวทางการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่องแล้วจะพบว่าประสิทธิภาพของแนวทางนี้ขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้และเรียงลำดับลักษณะในการฝึกฝนเป็นสำคัญ การที่สามารถเลือกใช้ลักษณะได้อย่างหลากหลายจึงถือเป็นข้อดีของแนวทาง ซึ่งลักษณะดังกล่าวก็สามารถรวมเอาการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความด้วยวิธีต่างๆ มาใช้ได้ด้วยเช่นกัน กล่าวได้ว่าลักษณะเช่นนี้เองที่เป็นปัจจัยทำให้แนวทางนี้มีประสิทธิภาพเหนือกว่าแนวทางการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความ อย่างไรก็ตาม แนวทางนี้ก็มีข้อจำกัดที่เห็นเด่นชัดอยู่ 2 ประการ กล่าวคือ ประการแรก แนวทางนี้ไม่สามารถคืนค่าความละม้ายระหว่างข้อความที่ต้องการออกมาเป็นตัวเลขได้จริง ผู้ที่เลือกใช้แนวทางนี้จึงไม่อาจทราบได้ว่าคู่ของข้อความที่ส่งให้ระบบตรวจจับความละม้ายนั้นมีความละม้ายคล้ายหรือไม่คล้ายกันมากน้อยเพียงใด เพราะระบบได้ทำเพียงจำแนกประเภทจากสมมติฐานที่ได้จากการเรียนรู้ฝึกฝนเท่านั้น ข้อจำกัดอีกประการหนึ่งปรากฏในงานของอิสลามและอิงเพน (Islam & Inkpen, 2009, p. 292) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การหาหลักเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและการจะได้ค่าสำหรับลักษณะจากประโยคนั้นเป็นเรื่องที่ปฏิบัติได้ยากและอาจต้องใช้เวลานาน ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยก็เห็นคล้ายตามกับความคิดของอิสลามและอิงเพน อย่างไรก็ตาม ยังปรากฏว่ามีงานหลายชิ้นที่ใช้แนวทางนี้ออกมาอย่างสม่ำเสมอและงานเหล่านั้นก็ได้ให้ประสิทธิภาพในขั้นที่น่าพอใจ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การหาหลักเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพนั้นคงไม่เป็นการยากเกินไปนัก

อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการวิเคราะห์เพื่อหาหลักเกณฑ์ที่จะนำมาใช้ในระบบจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่ลักลอกออกจากกันนั้น เนื่องด้วยในภาษาไทยยังไม่มีผู้ศึกษาการลักลอกไว้ในเชิงภาษาศาสตร์ ผู้วิจัยจึงไม่อาจปรับประยุกต์ข้อค้นพบงานวิจัยใดๆ มาสร้างเป็นลักษณะ ฉะนั้นแล้ว ผู้วิจัยจึงเห็นจำเป็นต้องวิเคราะห์กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทยจากมุมมองเชิงภาษาศาสตร์ เพื่อสามารถนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการสร้างลักษณะ ตลอดจนไขข้อปริยายทำความเข้าใจผลอันจะเกิดขึ้นจากการใช้ลักษณะทางภาษานั้นๆ

ในอีกด้านหนึ่ง หากพิจารณาข้อดีที่ได้จากการใช้แนวทางการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความนั้น จะเห็นได้ว่าการวัดค่าความละม้ายด้วยแนวทางนี้ ระบบสามารถคืนค่าความละม้ายออกมาเป็นตัวเลขได้ตั้งแต่ 0 ถึง 1 ทำให้ทราบได้ว่าคู่ของข้อความที่ส่งเข้าไปในระบบเพื่อวัดความ

ละม้ายนั้นมีความละม้ายคล้ายกันมากหรือน้อยเพียงใดในเชิงปริมาณ อย่างไรก็ตาม แนวทางนี้ก็ยังมีข้อจำกัดที่ผู้วิจัยใคร่ชี้ให้เห็น ได้แก่ ประการแรก จะสังเกตได้ว่างานที่ใช้แนวทางนี้แล้วได้ผลที่มีประสิทธิภาพสูงนั้นจะอาศัยการพิจารณาความสัมพันธ์ทางความหมายของคำจากเครือข่ายคำทั้งสิ้น การจะพัฒนาการตรวจวัดความละม้ายในแนวทางนี้ให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมกับงานอื่นๆ จึงถือเป็นข้อจำกัดประการหนึ่งในภาษาที่ยังไม่มีเครือข่ายคำที่สมบูรณ์ไว้ใช้งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีของภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาที่งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอก

แม้ว่าการตรวจวัดความละม้ายด้วยแนวทางการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่องและแนวทางการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความจะมีข้อดีและข้อจำกัดให้เลือกพัฒนาแตกต่างกันไป แต่จะเห็นได้ว่าลักษณะส่วนหนึ่งที่ใช้ในแนวทางการเรียนรู้ของเครื่องนั้นก็ได้มาจากวิธีการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความ ในขณะที่เดียวกันลักษณะที่ใช้ในแนวทางการเรียนรู้ของเครื่องบางตัวก็เสนอวิธีการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความที่ไม่เคยปรากฏใช้ในแนวทางการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความมาก่อน ลักษณะดังกล่าวถือเป็นลักษณะที่ทั้งสองแนวทางมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถนำวิธีการวัดค่าความละม้ายนี้มาปรับประยุกต์ใช้ซึ่งกันและกันได้หากผู้พัฒนาระบบได้ทบทวนงานทั้งแนวทางไว้อย่างเพียงพอ นอกจากนี้แล้วยังอาจกล่าวได้ว่าข้อดีและข้อจำกัดที่ทั้งสองแนวทางมีต่างกันนั้นก็ประเด็นวิจัยที่น่าสนใจในการพัฒนาระบบ ทั้งนี้ ผู้พัฒนาระบบอาจศึกษาการใช้ทั้ง 2 แนวทางร่วมกันในระบบเดียวเพื่อให้ข้อดีของแต่ละแนวทางช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกันก็ได้ หรือมีเช่นนั้น ผู้พัฒนาระบบอาจศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการตรวจวัดความละม้ายของข้อความของทั้งสองแนวทางโดยใช้ข้อมูลชุดเดียวกันก็ย่อมได้เช่นกัน

อย่างไรก็ดี จะเห็นได้ว่างานที่ผู้วิจัยยกมาอ้างอิงถึงประสิทธิภาพในการตรวจวัดความละม้ายในตารางที่ 2.4 ข้างต้นนั้นเป็นงานที่ตรวจจัดการถอดความทั้งหมด ทั้งนี้ หากได้ประยุกต์ใช้แนวทางการตรวจวัดดังกล่าวในข้อความที่มีระดับความคลุมเครือ (degree of obfuscation) ต่ำกว่าการถอดความ เช่น ข้อความที่มีการคัดลอกจากกันและกันโดยตรง หรือข้อความที่มีการคัดลอกโดยเปลี่ยนแปลงบางส่วน ผลที่ได้ก็ย่อมมีประสิทธิภาพสูงขึ้นไปอีก ดังที่ปรากฏในงานของมัทธานีและคณะ (Madhani et al., 2012) ที่นอกจากตรวจวัดความละม้ายในข้อความที่มีการถอดความจาก Microsoft Research Paraphrase Corpus แล้ว งานชิ้นนี้ยังตรวจวัดความละม้ายจากข้อความที่มีการลักลอกประเภทต่างๆ จากคลังข้อมูลการลักลอก PAN อีกด้วย ซึ่งได้ผลที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าการตรวจวัดความละม้ายในข้อความที่มีการถอดความ ข้อค้นพบดังกล่าวนี้จึงช่วยสนับสนุนได้ว่าสมควรนำระเบียบวิธีในงานระบุการถอดความมาประยุกต์ใช้ในงานตรวจจัดการลักลอกงานวิชาการด้วยเช่นกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาทั้งหมดนี้เอง ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงได้ตัดสินใจพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการโดยใช้ทั้งแนวทางการจำแนกประเภทข้อความที่มีความลุ่มม้ายโดยใช้การเรียนรู้ของเครื่องและแนวทางการวัดค่าความลุ่มม้ายระหว่างข้อความร่วมกัน ซึ่งเชื่อได้ว่าระบบที่พัฒนาขึ้นจะให้ประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกที่ดีกว่างานชิ้นอื่นๆ ที่ผ่านมา

2.8 ทฤษฎีโครงสร้างวาทะ

ดังได้กล่าวไปในตอนท้ายของหัวข้อที่แล้ว การจะทำเข้าใจการลักลอกงานวิชาการภาษาไทย เพื่อสร้างคลังข้อมูลการลักลอก วิเคราะห์ลักษณะที่ใช้สำหรับจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มี การลักลอก กำหนดลักษณะของข้อมูลรับเข้า ตลอดจนอภิปรายผลที่ได้จากใช้งานระบบตรวจหาการลักลอกที่พัฒนาขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกงาน วิชาการภาษาไทยในเชิงภาษาศาสตร์ ดังนั้นในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงทฤษฎีโครงสร้างวาทะ (rhetorical structure theory: RST) ซึ่งเป็นทฤษฎีหลักที่งานวิจัยชิ้นนี้เลือกใช้ในการศึกษาทำความเข้าใจกลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย

ทฤษฎีโครงสร้างวาทะเป็นทฤษฎีว่าด้วยการจัดองค์ประกอบของข้อความที่พัฒนาขึ้นโดยแมนน์และทอมป์สัน (Mann & Thompson, 1988) เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของโครงการสร้างข้อความอิงคอมพิวเตอร์ (computer-based text generation) แนวคิดหลักของทฤษฎีนี้คือการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยในปริจเฉทโดยยึดเจตนาของผู้ส่งสารและสารของตัวสาร และแสดงออกมาโดยใช้แผนผังต้นไม้

ในทางทฤษฎีนั้น แมนน์และทอมป์สันได้กำหนดให้ช่วงของข้อความ⁴ (text span) ใดๆ มีความสัมพันธ์กันในฐานะที่ช่วงของข้อความหนึ่งมีสถานะเป็นแกนกลาง (nucleus) และอีกช่วงของข้อความหนึ่งมีสถานะเป็นบริวาร (satellite) ช่วงของข้อความที่มีสถานะแกนกลางจะเป็นใจความหลัก เป็นส่วนที่จำเป็นและไม่สามารถละทิ้งได้ ในขณะที่ช่วงของข้อความที่มีสถานะบริวารคือข้อความส่วนที่ทำหน้าที่ขยายความให้ช่วงของข้อความที่มีสถานะแกนกลาง เป็นส่วนที่สามารถละทิ้งได้โดยไม่กระทบใจความหลัก ช่วงของข้อความแต่ละช่วงไม่ว่าจะมีสถานะใดก็ตามเมื่อประกอบเข้าด้วยกันในโครงสร้างปริจเฉทจะแสดงความสัมพันธ์หรือมีวาทสัมพันธ์ (rhetorical relation) อย่างใดอย่างหนึ่งต่อกันเสมอ โดยแมนน์และทอมป์สันเสนอให้มีวาทสัมพันธ์ทั้งหมด 23 แบบ

⁴ ช่วงของข้อความในทฤษฎีฉบับดั้งเดิมมักอยู่ในรูปของอนุภาคหรือประโยค

ในทฤษฎีฉบับดั้งเดิมของแมนน์และทอมป์สัน วาทสัมพันธ์จะได้รับการนิยามด้วยชุดของข้อบังคับ (constraint) ของแกนกลาง (nucleus: N) และบริวาร (satellite: S) ซึ่งเกี่ยวข้องกับเป้าหมายและความเชื่อของผู้เขียน (writer: W) และผู้อ่าน (reader: R) อันจะก่อให้เกิดผลกระทบ (effect) ต่อผู้อ่าน (reader: R) เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้นขอให้พิจารณาข้อความตัวอย่าง ข้อบังคับของวาทสัมพันธ์แบบหลักฐาน (evidence) และแผนผังต้นไม้ต่อไปนี้

ข้อความตัวอย่าง : สมชายต้องอยู่ที่นี้ เพราะรถของเขาจอดอยู่ข้างนอก

ข้อความสัมพันธ์ : หลักฐาน

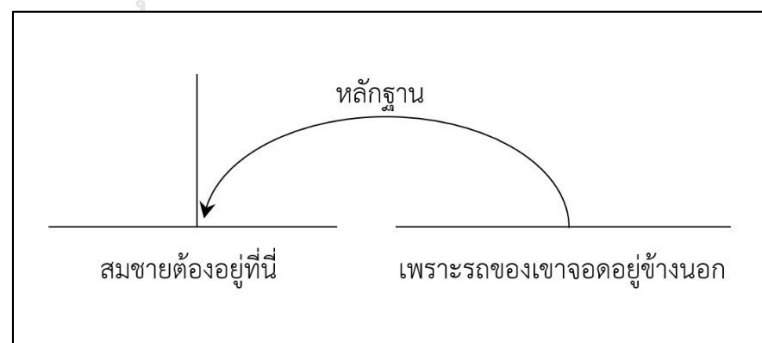
ข้อบังคับของ N : R อาจจะไม่เชื่อ N ในระดับที่ W พอใจ

ข้อบังคับของ S : R เชื่อมั่นใน S หรือพบว่า S เชื่อถือได้

ข้อบังคับของ N+S : ความเข้าใจของ R ใน S ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นที่มีต่อ N

ผลกระทบ : ความเชื่อมั่นของ R ใน N เพิ่มมากขึ้น

ข้อความตัวอย่างข้างต้นสามารถแบ่งช่วงของข้อความได้ 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงของข้อความ [สมชายต้องอยู่ที่นี้] ซึ่งมีสถานะแกนกลาง (N) และช่วงของข้อความ [เพราะรถของเขาจอดอยู่ข้างนอก] หากพิจารณาตามข้อบังคับจะเห็นได้ว่าผู้อ่าน (R) อาจไม่เชื่อว่าสมชายอยู่ในตำแหน่งตามที่ข้อความระบุในระดับที่ผู้เขียนพอใจ แต่ในขณะที่ข้อความ [เพราะรถของเขาจอดอยู่ข้างนอก] (S) ก็สามารถช่วยเป็นหลักฐานยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อความ [สมชายต้องอยู่ที่นี้] (N) ได้ตามข้อบังคับของ N+S เป็นผลให้ความเชื่อมั่นของผู้อ่าน (R) ที่มีต่อข้อความ [สมชายต้องอยู่ที่นี้] (N) เพิ่มมากขึ้น ความสัมพันธ์ของช่วงของข้อความทั้งสองนี้สามารถแสดงให้เห็นได้ดังแผนผังต้นไม้ภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2.8 แผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะแสดงวาทสัมพันธ์แบบหลักฐาน

ภาพที่ 2.8 เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยในปริจเฉทผ่านแผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะ จะเห็นได้ว่าข้อความ “สมชายต้องอยู่ที่นี้ เพราะรถของเขาจอดอยู่ข้างนอก” สามารถแบ่งเป็นช่วงของข้อความได้ 2 ช่วง สังเกตเห็นได้จากเส้นตรงแนวนอนที่มีข้อความกำกับอยู่ ช่วงของข้อความที่มีสถานะแกนกลางจะมีเส้นตรงตั้งฉากกับเส้นตรงแนวนอนที่มีข้อความของช่วงนั้น ส่วนช่วง

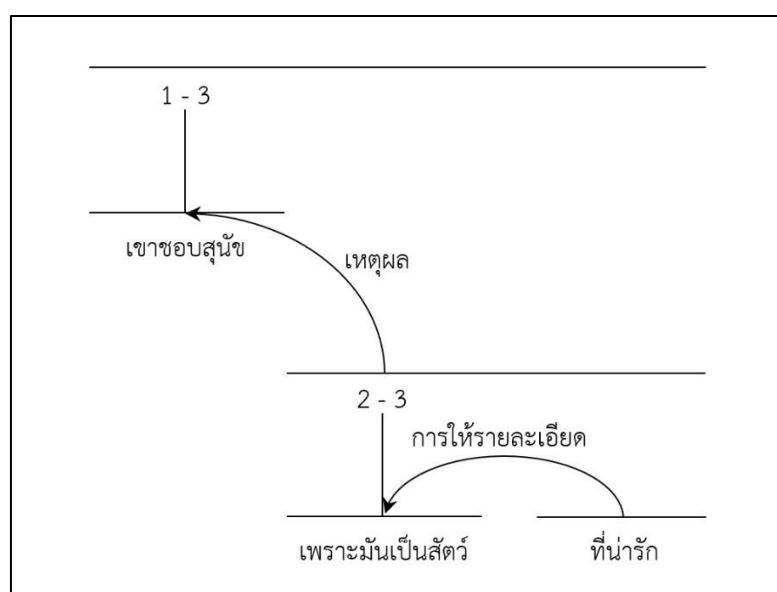
ของข้อความที่มีสถานะบริวารจะมีเส้นโค้งที่ปลายด้านหนึ่งเป็นรูปลูกศรกำกับอยู่ โดยหัวลูกศรนี้จะชี้ไปยังเส้นแนวตั้งของช่วงของข้อความที่มีสถานะแกนกลางเพื่อแสดงสถานะความเป็นบริวารของอีกช่วงของข้อความหนึ่ง และมีชนิดของวาทสัมพันธ์ “หลักฐาน” กำกับอยู่เหนือเส้นโค้งดังกล่าว จากแผนผังในภาพที่ 2.8 จึงแปลความได้ว่าช่วงของข้อความ [เพราะรถของเขาจอดอยู่ข้างนอก] มีสถานะบริวาร ทำหน้าที่เป็นหลักฐานสนับสนุนช่วงของข้อความ [สมชายต้องอยู่ที่นี้] ซึ่งมีสถานะแกนกลาง

แนวคิดเชิงทฤษฎีของทฤษฎีโครงสร้างวาทะได้รับการพัฒนาให้สามารถนำไปใช้จริงได้มากยิ่งขึ้นเมื่อคาร์ลสันและคณะ (Carlson et al., 2001) ได้เสนอว่า ในโครงสร้างปริจเฉทมีหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งสามารถสื่อข้อมูลเชิงเนื้อหาและความหมายได้สมบูรณ์ เรียกว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (elementary discourse units: EDUs) และได้ใช้แนวคิดเรื่องหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนี้แทนแนวคิดเรื่องช่วงของข้อความ (text span) ที่เสนอไว้ในทฤษฎีฉบับดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม คาร์ลสันและคณะยังคงแนวคิดเรื่องสถานะความสำคัญ (nuclearity status) ระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยไว้เช่นเดิม กล่าวคือ หน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยในโครงสร้างปริจเฉทยังคงมีความสัมพันธ์ในสถานะแกนกลางหรือบริวารอยู่เช่นเดิม แต่สิ่งที่ถือว่าการพัฒนาในทฤษฎีฉบับของคาร์ลสันและคณะนี้คือการกำหนดหลักการในการแบ่งขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ชัดเจน (Carlson & Marcu, 2001) หลักการดังกล่าวสัมพันธ์กับชุดของวาทสัมพันธ์ที่คาร์ลสันและคณะได้เสนอขึ้นใหม่ทั้งหมด 16 กลุ่ม แบ่งเป็นชนิดของวาทสัมพันธ์ได้ 78 แบบ ยกตัวอย่างเช่น วาทสัมพันธ์แบบเปรียบเทียบ (contrast) วาทสัมพันธ์แบบลักษณะ (attribution) วาทสัมพันธ์แบบรายการ (list) วาทสัมพันธ์แบบภูมิหลัง (background) เป็นต้น และด้วยเหตุที่ทฤษฎีฉบับนี้ใช้การพิจารณาสถานะความสำคัญควบคู่ไปกับประเภทของวาทสัมพันธ์จึงทำให้ไม่ต้องอาศัยข้อบังคับ (constraint) ในการกำหนดประเภทของวาทสัมพันธ์อีกต่อไป

ภาพที่ 2.9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยในปริจเฉทของข้อความ “เขาชอบสุนัข เพราะมันเป็นสัตว์ที่น่ารัก” ผ่านแผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะ จะเห็นได้ว่าข้อความดังกล่าวสามารถตัดแบ่งหน่วยปริจเฉทพื้นฐานได้เป็น 3 หน่วย ได้แก่ [เขาชอบสุนัข] [เพราะมันเป็นสัตว์] และ [ที่น่ารัก] โดยระหว่างปริจเฉทพื้นฐาน [เพราะมันเป็นสัตว์] กับ [ที่น่ารัก] มีวาทสัมพันธ์แบบการให้รายละเอียด (elaboration) ซึ่งคาร์ลสันและมาร์คู (Carlson & Marcu, 2001, p. 33) ได้ระบุไว้ในวาทสัมพันธ์แบบนี้ หน่วยปริจเฉทที่มีสถานะเป็นบริวารจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มีสถานะเป็นแกนกลาง ในที่นี้ หน่วยปริจเฉทพื้นฐาน [ที่น่ารัก] จึงมีสถานะเป็นบริวาร เนื่องจากทำหน้าที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “สัตว์” ในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน [เพราะมันเป็นสัตว์] และในลำดับขั้นที่สูงขึ้นไป หน่วยปริจเฉทพื้นฐาน [เพราะมันเป็นสัตว์] และ [ที่น่ารัก] ก็มีสถานะเป็นบริวารของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน [เขาชอบสุนัข] ตามที่คาร์ลสันและมาร์คู (Carlson & Marcu,

2001, p. 65) ระบุไว้ว่าในวาทสัมพันธ์แบบเหตุผล (reason) นั้น หน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มีสถานะเป็นแกนกลางจะต้องเป็นการกระทำของสิ่งมีชีวิต และหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มีสถานะเป็นบริวารจะแสดงเหตุผลของการกระทำดังกล่าว จากตัวอย่างนี้จึงเห็นได้ว่าทฤษฎีฉบับของคาร์ลสันและคณะนั้นได้พรรณนาหลักการในการตัดสินสถานะความสำคัญของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานไปพร้อมกับการระบุวาทสัมพันธ์ของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานคู่หนึ่งๆ จึงไม่ต้องอาศัยข้อบังคับในการทำความเข้าใจประเภทของวาทสัมพันธ์ดังเช่นทฤษฎีฉบับดั้งเดิม

ภาพที่ 2.9 แผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะแสดงวาทสัมพันธ์ตามแบบที่คาร์ลสันและคณะเสนอ

ด้วยทฤษฎีฉบับที่เสนอโดยคาร์ลสันและคณะนี้มีหลักการในการกำหนดขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ชัดเจน อีกทั้งยังช่วยลดความยุ่งยากจากการตีความข้อบังคับในขั้นตอนการระบุประเภทของวาทสัมพันธ์ ทฤษฎีฉบับจึงเป็นที่ยอมรับและถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในหลายภาษา ในส่วนของภาษาไทยนั้น นลินี อินตะชาว และวิโรจน์ อรุณมานะกุล (Intasaw & Aroonmanakun, 2013) ก็ได้กำหนดหลักการในการตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในภาษาไทยเอาไว้

ตลอดระยะเวลา นับตั้งแต่มีการเสนอทฤษฎีโครงสร้างวาทะขึ้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน ทฤษฎีดังกล่าวได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลทางภาษาเรื่อยมา ไม่เฉพาะสาขาภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงสาขาปริจเฉทวิเคราะห์ ภาษาศาสตร์เชิงทฤษฎี และภาษาศาสตร์จิตวิทยาด้วย (Taboada & Mann, 2006) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยนั้นก็มีงานวิจัยหลายชิ้นที่นำแนวคิดจากทฤษฎีโครงสร้างวาทะไปใช้ ไม่ว่าจะเป็นงานที่เสนอแนวทางการตัดแยกอนุภาคในภาษาไทยโดยอิงขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (Ketui, Theeramunkong, &

Onsuwan, 2012; จีรวรรณ เจริญสุข, 2549; นลินี อินตะชาว, 2556) งานของธนา สุขวารี และคณะ (Sukvaree et al., 2004) ที่ได้เสนอการสรุปย่อข้อความ (text summarization) ในวงการเกษตร โดยอิงทฤษฎีโครงสร้างวาทะ หรืองานของเมทีนี วัฒนะเมธานนท์ และคณะ (Wattanamethanont et al., 2005) ที่เสนอเทคนิคการระบุวาทสัมพันธ์โดยใช้แบบจำลองนาอ็พเบย์เป็นตัวแยกประเภทจากลักษณะที่ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ปริจเฉทสัมพันธ์ วลีสำคัญ และการเกิดร่วมของคำ งานของสมนึก สินธุปวน และโอม ศรีนิล (Sinthupoun & Sornil, 2010) ที่ได้เสนอแนวทางการวิเคราะห์โครงสร้างปริจเฉทในภาษาไทยโดยได้ใช้แบบจำลองฮิดเดนมาร์คอฟในการตัดแยกหน่วยปริจเฉทพื้นฐานด้วย นอกจากนี้ยังมีงานของนงนุช เกตุ้ย และคณะ (Ketui, Theeramunkong, & Onsuwan, 2015) ที่นำเสนอแนวทางการสรุปย่อพหุเอกสาร (multi-document) โดยอิงจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานภาษาไทย (Thai Elementary Discourse Units: TEDUs) ตัวอย่างงานเหล่านี้เป็นเครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดีถึงความนิยมและความน่าเชื่อถือของทฤษฎีโครงสร้างวาทะในการประยุกต์ใช้กับภาษาไทย

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ ดังได้กล่าวไปในตอนต้นหัวข้อนี้ว่าการคลังข้อมูลการลักลอก การวิเคราะห์ลักษณะที่ใช้สำหรับจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีลักลอก การกำหนดลักษณะของข้อมูลรับเข้า ตลอดจนการอธิบายผลที่ได้จากใช้งานระบบตรวจหาการลักลอกที่พัฒนาขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกงานวิชาภาษาไทยในเชิงภาษาศาสตร์ อีกทั้งงานที่ศึกษาเกี่ยวกับการลักลอกหรือการถอดความที่ผ่านมานั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ในระดับปริจเฉทเท่าที่ควร เป็นผลให้มุมมองเกี่ยวกับการลักลอกถูกจำกัดไว้เพียงระดับประโยคเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้ทฤษฎีโครงสร้างวาทะซึ่งเป็นทฤษฎีที่ใช้พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่างๆ ในปริจเฉทในการศึกษาวิธีการลักลอกและประยุกต์ใช้ในระบบตรวจหาการลักลอก ทั้งนี้ เหตุผลสนับสนุนที่ทำให้ผู้วิจัยเลือกใช้ทฤษฎีดังกล่าวนี้ยังมีอยู่อีก 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์การลักลอกหรือการถอดความนั้นควรเป็นหน่วยที่มีเนื้อหาประพจน์ (propositional content) สมบูรณ์เพื่อใช้แทนข้อมูลที่เป็นความคิดสำคัญ (idea) เพียงความคิดเดียว ทั้งนี้ เป็นที่เข้าใจกันว่าหน่วยดังกล่าวได้แก่ประโยค อย่างไรก็ตาม ประโยคในภาษาไทยนั้นไม่อาจจะระบุขอบเขตได้โดยชัดเจน หากนำประโยคมาใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ก็ย่อมก่อให้เกิดความยุ่งยากในการให้นิยามและระบุขอบเขตของประโยคซึ่งอาจมีได้หลากหลายตามแนวทฤษฎีไวยากรณ์สำนักต่างๆ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นหน่วยสร้างที่เล็กที่สุดที่มีข้อมูลเชิงเนื้อหาและความหมายสมบูรณ์ตามแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างวาทะ

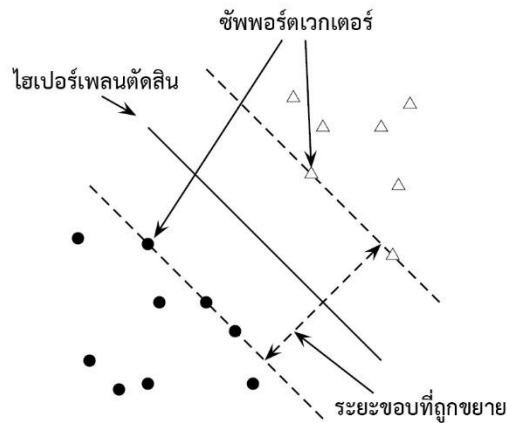
เหตุผลอีกประการหนึ่งนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุผลประการแรก ทั้งนี้ หากพิจารณาในแง่วากยสัมพันธ์แล้ว หน่วยปริจเฉทพื้นฐานจะได้แก่นุพากย์และวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น อันเป็นหน่วยที่สามารถระบุขอบเขตได้แน่นอน ลักษณะที่ชัดเจนของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนี้เอื้อให้สามารถนำหน่วยดังกล่าวไปใช้ได้จริงในชั้นประมวลผลข้อความ หรือหากจะมีผู้นำข้อค้นพบจากงานวิจัยชิ้นนี้ไปพัฒนาต่อในเชิงคอมพิวเตอร์ก็ย่อมทำได้โดยสะดวก ด้วยมีความเข้าใจเกี่ยวกับหน่วยที่ใช้ในการประมวลผลตรงกัน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าทฤษฎีโครงสร้างวาทะมีลักษณะที่เอื้อต่องานวิจัยชิ้นนี้ทั้งในเชิงแนวคิดทฤษฎีและการนำไปประยุกต์ใช้จริง ทั้งนี้ ผู้เขียนจะกล่าวถึงการนำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบวิเคราะห์การลักลอกในบทถัดไป

2.9 แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน

แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (support vector machines: SVMs) เป็นวิธีเรียนรู้เชิงสถิติของเครื่องที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อมูล เช่นเดียวกับแบบจำลองอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นแบบจำลองต้นไม้ตัดสินใจ (decision tree model) แบบจำลองถดถอยแบบลอจิสติก (logistic regression model) หรือแบบจำลองโครงข่ายประสาทเทียม (neural network model) แต่แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนนั้นจะอาศัยแนวคิดเรื่องปริภูมิเวกเตอร์ (vector space) เพื่อแบ่งข้อมูล 2 ประเภทใดๆ ออกจากกันโดยสร้างระยะห่างที่กว้างที่สุด กล่าวคือ แบบจำลองนี้จะใช้ลักษณะ (feature) ในข้อมูลฝึกฝนสร้างเวกเตอร์ในปริภูมิลักษณะ (feature space) ออกเป็นหลายมิติ (n มิติ) จากนั้นจึงหาไฮเปอร์เพลน (hyperplane) หรือระนาบเกินที่ใช้ในการแบ่งข้อมูลออกจากกัน (Manning, Raghavan, & Schütze, 2008, p. 293) โดยระนาบนี้จะถูกสร้างให้มีระยะห่างจากข้อมูลที่ต้องการแบ่งให้มากที่สุด (optimal margin hyperplane)

ภาพที่ 2.10 แสดงการทำงานของซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนที่สร้างไฮเปอร์เพลนสำหรับตัดสินใจแบ่งข้อมูลขึ้นก่อน จากนั้นจึงขยายขอบ (margin) ออกไปเรื่อยๆ จนกระทั่งสัมผัสซัพพอร์ตเวกเตอร์ทั้ง 5 จุด

ภาพที่ 2.10 การหาไฮเปอร์เพลนของซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน

ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนสามารถใช้แยกข้อมูลได้ทั้งปัญหาที่แยกแบบเชิงเส้นได้และปัญหาที่ไม่สามารถแยกแบบเชิงเส้นได้ (ณรงค์ บุญสิริสัมพันธ์, 2546, น. 4) ในการแยกข้อมูลแบบเชิงเส้นนั้น สมมติให้มีเซตของข้อมูล D ที่ประกอบด้วยตัวอย่างจำนวน l ตัวในปริภูมิอันดับที่มี 2 ประเภทคือ $+1$ และ -1

$$D = \{(x_k, y_k) | k \in \{1, \dots, l\}, x_k \in \mathbb{R}^n, y_k \in \{+1, -1\}\} \quad (2.12)$$

ระนาบหลายมิติในปริภูมิอันดับ n ถูกกำหนดโดย (w, b) เมื่อ w คือเวกเตอร์ในปริภูมิอันดับที่ n ที่ตั้งฉากกับระนาบหลายมิติ และ b เป็นค่าคงที่ ระนาบหลายมิติ $(w \cdot x) + b$ จะแบ่งข้อมูลได้ก็ต่อเมื่อ

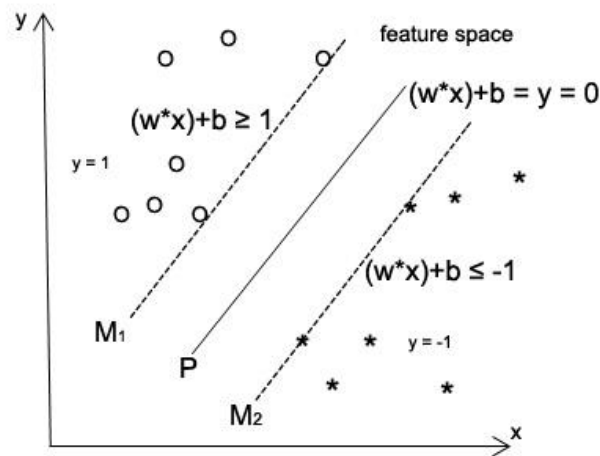
$$\begin{aligned} (w \cdot x_i) + b &> 0 \text{ ถ้า } y_i = +1 \\ (w \cdot x_i) + b &< 0 \text{ ถ้า } y_i = -1 \end{aligned} \quad (2.13)$$

หากต้องการค่า w และ b ที่ทำให้จุดที่อยู่ใกล้ระนาบหลายมิติมากที่สุดที่มีระยะห่าง $\frac{1}{|w|}$ แล้ว จะได้

$$\begin{aligned} (w \cdot x_i) + b &\geq 1 \text{ ถ้า } y_i = +1 \\ (w \cdot x_i) + b &\leq -1 \text{ ถ้า } y_i = -1 \end{aligned} \quad (2.14)$$

ซึ่งจะเท่ากับ

$$y_i[(w \cdot x_i) + b] \geq 1 \quad \forall i \quad (2.15)$$

ภาพที่ 2.11 ไฮเปอร์เพลนที่สอดคล้องกับสมการที่ 2.14

ในการค้นหาไฮเปอร์เพลนหลายมิติที่ใช้แบ่งข้อมูลที่ดีที่สุดนั้นจะต้องค้นหาไฮเปอร์เพลนหลายมิติที่มีระยะห่างระหว่างข้อมูลที่ใช้สอนกับไฮเปอร์เพลนหลายมิติที่น้อยที่สุดมีค่ามากที่สุด ระยะห่างระหว่างข้อมูลตัวอย่างสองตัวจากประเภทที่แตกต่างกันมีค่าเท่ากับ

$$d(w, b) = \min_{\{x_i | y_i=1\}} \frac{(w \cdot x_i) + b}{|w|} - \max_{x_i | y_i=-1} \frac{(w \cdot x_i) + b}{|w|} \quad (2.16)$$

ส่วนกรณีของการแยกข้อมูลที่ไม่อาจแบ่งแบบเชิงเส้นได้ ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนจะแก้ปัญหาโดยอาศัยหลักการแปลงข้อมูลจากปริภูมิขาเข้า (input space) ให้เป็นปริภูมิลักษณะ (feature space) ที่มีมิติสูงขึ้น (นันทนัฐ พันธุ์สีดา, 2556, น. 18-19) โดยมีสมมติฐานว่าข้อมูลที่ไม่สามารถแบ่งแบบเชิงเส้นได้ในปริภูมิอันดับต่ำ เมื่อส่งแปลงไปอยู่ในปริภูมิอันดับสูงจะมีความสัมพันธ์แบบเชิงเส้นได้ ในการนี้ ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนจะใช้ฟังก์ชันการแปลง (map) ของฟังก์ชันเคอร์เนล (kernel mapping function) โดยมีฟังก์ชันเคอร์เนลที่นิยมใช้มีอยู่ 3 ประเภท ดังนี้

ฟังก์ชันโพลีโนเมียล (Polynomial function) คำนวณได้จากสมการที่ 2.17

$$K(\vec{x}_i, \vec{x}_j) = [\vec{x}_i \cdot \vec{x}_j + 1]^d \quad (2.17)$$

ฟังก์ชันเรเดียลเบสิส (Radial Basis Function: RBF) คำนวณได้จากสมการที่ 2.18

$$K(\vec{x}_i, \vec{x}_j) = \exp(-\|\vec{x}_i - \vec{x}_j\|^2 / (2\sigma^2)) \quad (2.18)$$

ฟังก์ชันซิกมอยด์ (Sigmoid) คำนวณได้จากสมการที่ 2.19

$$K(\vec{x}_i, \vec{x}_j) = \tanh[\gamma(\vec{x}_i - \vec{x}_j) + c] \quad (2.19)$$

ในส่วนของตัวอย่างงานประมวลผลภาษาธรรมชาติที่เลือกใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนนั้นก็มิใช่น้อย ยกตัวอย่างเช่นงานของฟินช์และคณะ (Finch et al., 2005) ที่ได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการประเมินผลของการแปลด้วยเครื่อง 4 วิธี ได้แก่ การใช้ค่าคะแนน BLEU NIST WER และ PER ในการฝึกฝนซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนเพื่อให้ทำนายความสมมูลทางความหมายระหว่างประโยค ทั้งนี้ ผลจากการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่าเทคนิคการประเมินผลของการแปลด้วยเครื่องสามารถนำมาใช้เป็นลักษณะในการจำแนกการถอดความได้เป็นอย่างดี

นอกจากงานของฟินช์และคณะแล้วยังมีงานของฉิวและคณะ (Qiu et al., 2006) ที่ใช้การประมวลผล 2 ชั้นเพื่อรู้จำการถอดความจากการตรวจหาความไม่ละม้ายกัน (dissimilarity) ระหว่างประโยค โดยในชั้นแรกจะเป็นการหาก่อนข้อมูล (information nuggets) หรือหน่วยที่เป็นเนื้อหาสำคัญทางความหมายในแต่ละประโยคจากแผนผังต้นไม้ทางวากยสัมพันธ์แล้วจับคู่ที่เหมือนกัน หากมีก่อนข้อมูลใดๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องหลงเหลืออยู่จากการจับคู่ ก่อนข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาใช้เป็นลักษณะในการตัดสินใจการถอดความระหว่างประโยคในชั้นที่ 2 กล่าวคือ หากคู่ของประโยคไม่มีก่อนข้อมูลที่ ไม่ได้รับการจับคู่บรรจุอยู่หรือก่อนข้อมูลทั้งหมดไม่มีนัยสำคัญจะแสดงว่าประโยคคู่ นั้น ๆ เป็นการถอดความ ในกรณีนี้ ฉิวและคณะได้เลือกใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน SVM^{Light} ในการแยกประเภทคู่ของประโยคที่มีการถอดความและไม่มีการถอดความ ทั้งนี้ ก่อนข้อมูลในที่นี้คือทูเพิลที่แสดงความสัมพันธ์แบบเพรดิเคต-อาร์กิวเมนต์ (predicate-argument tuples) ที่เปรียบเทียบโดยใช้เทคนิคการจับคู่ศัพท์แบบพื้นฐาน (simple lexical matching technique)

ในส่วนการประมวลผลภาษาไทย นลินี อินตะชาว (2556) ได้ใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนในการแยกอนุภาคภาษาไทย โดยใช้ฟังก์ชัน SMO ของโปรแกรมวิก้า (Weka) และฟังก์ชันคอร์เนลที่ใช้คือโพลีโนเมียล เพื่อให้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนตัดสินใจว่าข้อมูลรับเข้าในระดับคำเป็นคำขอบเขตเริ่มต้นอนุภาคหรือไม่ การตัดสินใจของแบบจำลองอาศัยลักษณะทางภาษา ได้แก่ ลักษณะหมวดคำปัจจุบัน หมวดคำก่อนหน้า หมวดคำตามหลัง รายการคำเชื่อมอนุภาค ความน่าจะเป็นของช่องว่างที่จะเป็นตัวแบ่งอนุภาค และเครื่องหมายวรรคตอน การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแต่ละลักษณะทำโดยกำหนดชุดของลักษณะรูปแบบต่างๆ แล้วนำไปทดสอบ ผลปรากฏว่ารูปแบบของลักษณะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบมากที่สุด คือการใช้ทุกลักษณะร่วมกันทั้งหมด โดยให้ค่า F เท่ากับ 81.17 จากนั้น นลินีได้ทดลองปรับค่าพารามิเตอร์ของฟังก์ชันโพลีโนเมียลให้สูงขึ้น พบว่าระบบมีประสิทธิภาพดีขึ้น คือให้ค่า F เท่ากับ 84.74 เมื่อปรับค่าพารามิเตอร์ไว้ที่ $D = 4$

นอกจากนี้ยังปรากฏงานที่ใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนในการตรวจการลักลอกงานวิชาการภาษาไทยด้วย ได้แก่ งานของศิวพร ทวนไธสง (2556) ที่พัฒนาระบบการตรวจเทียบ

ภายในทำการล้กลอกงานวิชาการในภาษาไทยโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนของของโปรแกรมวิก้า (Weka) ในงานชิ้นนี้ คิวพรได้เปรียบเทียบประสิทธิภาพระบบที่สร้างขึ้นในแง่ของลักษณะข้อมูลรับเข้า ระหว่างข้อมูลรับเข้าที่เป็นคำกับข้อมูลรับเข้าที่เป็นตัวอักษร นอกจากนี้ยังทดสอบผลของขนาดความยาวของสายคำที่ล้กลอกมาจากต้นฉบับที่มีต่อค่าความแม่นยำในการตรวจจับ ผลการวิจัยพบว่าชุดลักษณะที่ให้ผลดีที่สุดในการตรวจหาย่อหน้าที่มีการล้กลอกคือชุดลักษณะทางสถิติ จำนวน 7 ลักษณะ จากข้อมูลรับเข้าแบบคำ กล่าวคือ สามารถตรวจจับย่อหน้าที่ล้กลอกได้ถูกต้อง 318 ย่อหน้า จาก 735 ย่อหน้า มีค่าความครบถ้วนเท่ากับ 0.43 ส่วนการทดลองกับลักษณะทางภาษาที่เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยค่าที่มีความถี่สูงสุด การเลือกใช้คำ และชุดคำเขียนผิดพบว่า ลักษณะประเภทนี้ไม่สามารถแยกประเภทของย่อหน้าที่มีการล้กลอกและไม่มีการล้กลอก ในประเด็นนี้ คิวพรให้ความเห็นว่าลักษณะกลุ่มดังกล่าวมีการกระจายที่ไม่สม่ำเสมอในคลังข้อมูล ส่วนปัจจัยเรื่องความยาวของย่อหน้าล้กลอกต่อการตรวจเทียบหาการล้กลอกภายในนั้น ผลจากการทดลองยังไม่สามารถระบุถึงความสัมพันธ์ของความยาวย่อหน้าที่มีต่อความแม่นยำในการตรวจจับได้ เพราะย่อหน้าล้กลอกที่ตรวจจับได้ถูกต้องมากที่สุดในการทดลองคือย่อหน้าล้กลอกขนาดกลางและขนาดยาว ซึ่งมีผลตรวจจับผิดพลาดร้อยละ 16.55 และ 36.67 ตามลำดับ ส่วนย่อหน้าขนาดสั้นนั้นไม่สามารถตรวจจับได้เลย

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนนั้นเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ เนื่องจากสามารถใช้แยกข้อมูล 2 ประเภทออกจากกันได้ซึ่งในงานจะใช้ข้อความที่มีการล้กลอกและไม่มีการล้กลอกออกจากกัน นอกจากนี้ งานด้านการประมวลภาษาธรรมชาติที่ยกมาในหัวข้อนี้ยังชี้ให้เห็นอีกว่าแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนสามารถใช้แยกประเภทข้อมูลทางภาษาที่มีความเกี่ยวกันในระดับวากยสัมพันธ์และระดับความหมายได้เป็นอย่างดี ประเด็นดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะสามารถใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนในการจำแนกข้อความที่ถูกล้กลอกในลักษณะต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

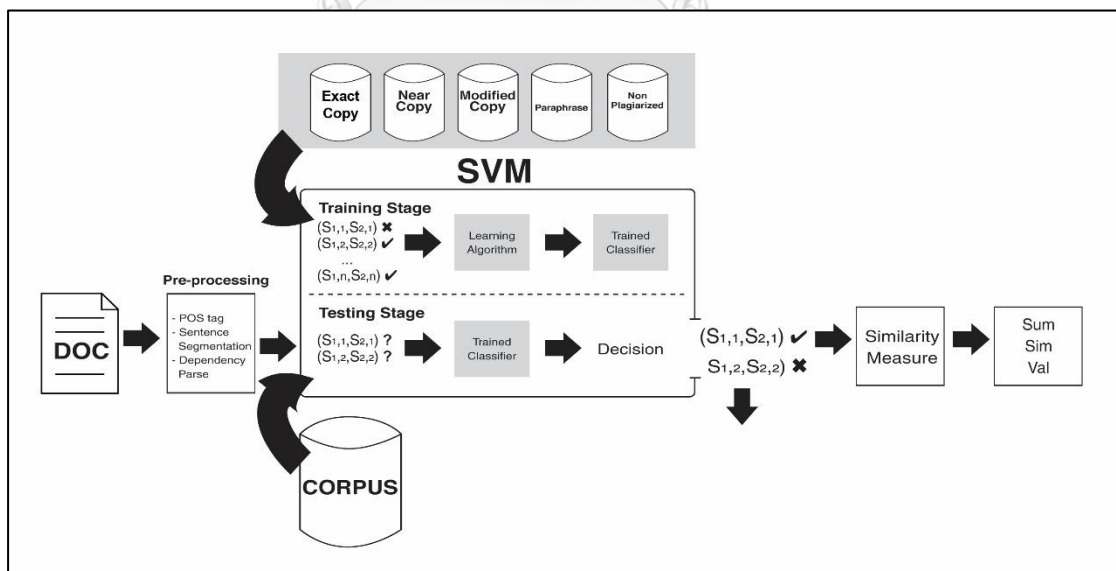
อย่างไรก็ตาม ผลจากงานของคิวพร ทวนไธสง (2556) ซึ่งใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนในการตรวจหาการล้กลอกงานวิชาการภาษาไทยนั้นได้ชี้ให้เห็นว่าการออกแบบและสร้างคลังข้อมูลเพื่อใช้สำหรับฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพของระบบเป็นขั้นตอนหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้เพิ่มขั้นตอนการวิเคราะห์และทดสอบคุณภาพของคลังข้อมูล (corpus analysis & validation) ด้วย เพื่อให้มั่นใจได้ว่าคลังข้อมูลที่สร้างขึ้นจะเอื้อให้ระบบสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้ รายละเอียดจะได้กล่าวถึงในบทต่อไป

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การดำเนินการพัฒนาระบบตรวจเทียบภายนอกหาค่าการลักลอกงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความคล้ายของข้อความนั้นมีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องหลายขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นภาพรวมของระบบ การวิเคราะห์ทฤษฎีการลักลอกงานวิชาการภาษาไทย การสร้างและออกแบบคลังข้อมูล การฝึกฝนและทดสอบระบบ ตลอดจนวิธีประเมินประสิทธิภาพของระบบที่พัฒนาขึ้น ดังนั้นในบทนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังกล่าวซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับต่อไปนี้

3.1 ภาพรวมของระบบ

ระบบตรวจเทียบภายนอกหาค่าการลักลอกงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความคล้ายของข้อความที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยชิ้นนี้มีขั้นตอนการประมวลผลหลักอยู่ 2 ขั้นตอน (phase) ได้แก่ การจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก และการวัดค่าความคล้ายระหว่างส่วนของข้อความ ดังจะเห็นได้จากภาพรวมของระบบที่แสดงอยู่ในภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3.1 ภาพรวมของระบบ

จากภาพที่ 3.1 จะเห็นได้ว่ากระบวนการทั้งหมดของระบบเริ่มต้นจากการส่งเอกสารที่ต้องสงสัยว่ามีลักลอกเข้าสู่ระบบ จากนั้นเอกสารจะเข้าสู่ขั้นก่อนการประมวลผล (pre-processing) ได้แก่

การตัดคำ การกำกับหมวดคำ การตัดเอกสารเพื่อให้ได้ส่วนของข้อความ (segment of text) ซึ่งเป็นหน่วยเทียบที่จะเข้าสู่การประมวลผลในขั้นแรกคือการจำแนกประเภทส่วนของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ในขั้นนี้ หน่วยเทียบที่เป็นข้อมูลรับเข้าจะถูกจับคู่กับหน่วยเทียบที่ค้นคืนได้จากคลังข้อมูลเอกสารต้นฉบับขนาดใหญ่ คู่หน่วยเทียบนี้จะเข้าสู่แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนที่ได้รับการฝึกฝนแล้วซึ่งทำหน้าที่เป็นเสมือนตัวกรอง (filter) ที่จะจำแนกประเภทคู่ของส่วนของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกออกจากกัน คู่หน่วยเทียบที่ถูกจำแนกประเภทว่าไม่มีการลักลอกจะหลุดออกจากระบบในขั้นนี้ ส่วนคู่หน่วยเทียบที่ถูกจำแนกประเภทว่ามีการลักลอกจะคงอยู่ในระบบต่อไปเพื่อเข้าสู่การประมวลผลในขั้นที่ 2 ได้แก่การวัดค่าความคล้ายของข้อความ ในขั้นนี้ คู่หน่วยเทียบจะเข้าสู่อัลกอริทึมที่ใช้ในการวัดค่าความคล้ายระหว่างกันและกัน ค่าที่ได้คำนวณได้ออกมาจะเป็นค่าจำนวนจริงที่ทำให้เป็นบรรทัดฐาน (normalized real number value) ตั้งแต่ 0 ถึง 1 ซึ่งระบบจะเก็บค่าความคล้ายของแต่ละคู่หน่วยเทียบเอาไว้จนกระทั่งไม่มีข้อมูลรับเข้าจากเอกสารต้องสงสัยแล้วจึงจะนำค่าความคล้ายดังกล่าวมารวมกันเพื่อระบุว่าเอกสารต้องสงสัยที่รับเข้ามาในระบบนั้นมีการลักลอกในปริมาณมากน้อยเพียงใด จากนั้นระบบจึงจะรายงานผลดังกล่าวออกมาถือเป็นจุดสิ้นสุดของกระบวนการทั้งหมด

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยเห็นว่าในขั้นก่อนการประมวลผลซึ่งเป็นขั้นตอนของการกำกับหมวดคำและตัดเอกสารออกเป็นส่วนนั้นได้มีผู้อื่นศึกษาวิจัยไว้เพียงพอแล้ว ดังนั้นในงานขั้นนี้จะศึกษาในการประมวลผลเท่านั้น กล่าวคือ จะเริ่มพัฒนาระบบเฉพาะขั้นตอนการจำแนกประเภทการลักลอกด้วยซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนไปจนกระทั่งถึงขั้นตอนการวัดค่าความคล้ายของข้อความเท่านั้น ทั้งนี้ข้อมูลที่เข้าสู่ระบบจะเป็นส่วนของข้อความที่ผู้วิจัยได้ตัดไว้เรียบร้อยแล้วจึงไม่ต้องอาศัยกระบวนการค้นคืนคลังข้อมูลเอกสารต้นฉบับขนาดใหญ่

3.2 การวิเคราะห์ทฤษฎีการลักลอกงานวิชาการภาษาไทย

ดังได้กล่าวไปในบทที่แล้วว่าในขั้นตอนการสร้างคลังข้อมูลการลักลอก วิเคราะห์หาลักษณะที่ใช้สำหรับจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก กำหนดลักษณะของข้อมูลรับเข้าตลอดจนอภิปรายผลที่ได้จากใช้งานระบบตรวจหาการลักลอกที่พัฒนาขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยองค์ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการลักลอกงานวิชาการภาษาไทยในเชิงภาษาศาสตร์ ซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ศึกษาไว้ ดังนั้นในงานวิจัยขั้นนี้จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ทฤษฎีการลักลอกงานวิชาการในภาษาไทยเพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในขั้นตอนการวิจัยที่ได้กล่าวไปข้างต้น ซึ่งจะส่งผลให้ข้อค้นพบในภาพรวมของงานวิจัยขั้นนี้มีความหนักแน่นน่าเชื่อถือ

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนการวิเคราะห์กลวิธีการลักลอกงานวิชาการภาษาไทย อันประกอบด้วยการสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนวิธีวิเคราะห์ข้อมูลชั้นต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการลักลอกเพื่อนำมาวิเคราะห์นั้น ย่อมเป็นไปได้ยากยิ่งที่ผู้วิจัยจะหาข้อความที่ผ่านการลักลอกที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริงได้ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เอง ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องจำลองการลักลอกขึ้น โดยเก็บข้อมูลการลักลอกจากแบบสอบถาม 2 ชุด แต่ละชุดจะประกอบด้วยย่อหน้าจำนวนที่มีขนาดแตกต่างกัน 5 ย่อหน้า และมีคำสั่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามสวมบทบาทสมมติเป็นผู้ลักลอกดังนี้

“ในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้เตรียมข้อความต้นฉบับไว้จำนวน 5 ข้อความ สมมติให้ท่านเป็นนิสิตที่กำลังทำรายงานส่งอาจารย์ ให้ท่านนำข้อความต้นฉบับมาเขียนขึ้นใหม่ให้สื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับข้อความต้นฉบับมากที่สุด ทั้งนี้ ท่านต้องระมัดระวังมิให้อาจารย์สงสัยหรือตรวจสอบได้ว่าท่านลอกข้อความต้นฉบับมา”

ในส่วนที่มาของย่อหน้าต้นฉบับที่ปรากฏในแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้คัดมาจากย่อหน้าในวิทยานิพนธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 10 เล่ม เพื่อให้เป็นตัวแทนของงานเขียนทางวิชาการในภาษาไทย โดยแบ่งเป็นข้อความจากวิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์ 5 ย่อหน้า และข้อความจากวิทยานิพนธ์สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 5 ย่อหน้า ทั้งนี้ ในส่วนเนื้อหาของย่อหน้าต้นฉบับ ผู้วิจัยได้เลือกคัดเฉพาะย่อหน้าที่มีเนื้อหาเป็นกลางซึ่งไม่จำเป็นต้องอาศัยความรู้เฉพาะทางในศาสตร์นั้น ๆ ในการอ่านทำความเข้าใจ ทั้งนี้ก็เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความลำเอียงอันอาจเกิดขึ้นจากความรู้เฉพาะศาสตร์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนมีอยู่ก่อน จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำย่อหน้าทั้ง 2 สาขาวิชามาคละกันเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด โดยเรียงลำดับย่อหน้าตามขนาดยาวและสั้นสลับกัน เพื่อเป็นการช่วยลดความเหนื่อยล้าซึ่งอาจเกิดจากการลักลอกย่อหน้าที่มีขนาดยาวติดต่อกันให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้ได้รับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 50 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจะได้รับแบบสอบถามคนละ 1 ชุด หรือกล่าวคือผู้ตอบแบบสอบถาม 1 คนจะต้องลักลอกย่อหน้าทางวิชาการ 5 ย่อหน้าในสถานที่ที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้ ภายในเวลาที่กำหนดให้ 1 ชั่วโมง ด้วยวิธีนี้ทำให้ผู้วิจัยได้ย่อหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนขึ้นทั้งสิ้น 250 ย่อหน้า ซึ่งจะถูกนำไปวิเคราะห์ขั้นตอนต่อไป

3.2.2 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ย่อหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนแรกของผู้วิจัยต้องทำคือการตัดแยกย่อหน้าที่ไม่ถือว่าเป็นการลักลอบออก ทั้งนี้ การคัดแยกจะพิจารณาจากเนื้อหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนมา กล่าวคือ หากย่อหน้าที่เขียนมาไม่สื่อความได้ใกล้เคียงกับเนื้อหาที่ย่อหน้าต้นฉบับมีอยู่เดิมเลยก็จะไม่ถือว่าเป็นการลักลอบและถูกคัดออกไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (ก)_{src} การเรียนกวดวิชาแม้จะก่อให้เกิดประโยชน์ แต่การเรียนกวดวิชาก็ได้ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบพอสมควร โดยเฉพาะการสร้างภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ปกครองอย่างมาก นอกจากการสร้างภาระค่าใช้จ่ายกับผู้ปกครองแล้ว การกวดวิชายังก่อให้เกิดผลกระทบต่อนักเรียน เนื่องจากนักเรียนต้องใช้เวลาว่างไปกับการเรียนกวดวิชา ก่อให้เกิดความห่างเหินระหว่างเด็กกับผู้ปกครองมีผลต่อความอบอุ่นในครอบครัว
- (ข)_{plg} ถึงทำให้ไม่มีความอบอุ่นแก่ครอบครัว แต่ทำให้เด็กมีความรู้มีวิชาติดตัว ถึงจะสร้างภาระค่าใช้จ่ายแก่ผู้ปกครองมาก็ตาม แต่ผู้ปกครองก็ยอมให้ลูกได้มีการเรียนการสอนที่ดี

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเนื้อหาในย่อหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียน (ข) ไม่สามารถสื่อความให้ใกล้เคียงกับเนื้อหาที่ย่อหน้าต้นฉบับ (ก) ได้ จึงไม่ถือว่าเป็นย่อหน้าที่ผ่านการลักลอบหรือมีการลักลอบเกิดขึ้น และจะถูกคัดออกไม่นำไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไป ในทางตรงกันข้าม ย่อหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนขึ้นและสามารถสื่อความได้ใกล้เคียงกับเนื้อหาที่ย่อหน้าต้นฉบับ จะถือว่าเป็นย่อหน้าที่ผ่านการลักลอบหรือมีการลักลอบเกิดขึ้น ย่อหน้าดังกล่าวจะถูกนำไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

ดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 2.8 ว่า หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในโครงสร้างปริจเฉทที่สามารถสื่อข้อมูลเชิงเนื้อหาและความหมายได้สมบูรณ์ จึงเหมาะสำหรับใช้วิเคราะห์กลวิธีลักลอบที่เกิดขึ้นระหว่างข้อความต้นฉบับกับข้อความที่ผ่านการลักลอบ ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจึงจะนำย่อหน้าต้นฉบับและย่อหน้าที่ผ่านการลักลอบมาตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานตามหลักการที่นลินี อินตะชาว และวิโรจน์ อรุณมานะกุล (Intasaw & Aroonmanakun, 2013) ได้เสนอไว้ โดยเฉพาะในส่วนย่อหน้าต้นฉบับ ผู้วิจัยจะได้ระบุสถานะความสำคัญและชนิดของวาทสัมพันธ์ที่หน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยในย่อหน้าต้นฉบับมีต่อกันไว้ด้วย โดยยึดหลักที่คาร์ลสันและมาร์คู (Carlson & Marcu, 2001) เสนอไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์กลวิธีลักลอบที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในระดับปริจเฉท

หลังจากที่ได้ตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานแล้ว ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยจะดำเนินการหาคู่ลักลอก (plagiarism pair) อันเป็นหน่วยหลักที่จะใช้ในการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ คู่ลักลอกดังกล่าวนี้เกิดจากการจับคู่กันระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานเดิมก่อนเกิดการลักลอกในย่อหน้าต้นฉบับกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มีเนื้อหาเดียวกันแต่ผ่านการลักลอกจากผู้ลักลอก

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการหาคู่ลักลอกนั้นจำเป็นต้องมีหลักที่ใช้พิสูจน์เพื่อยืนยันว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่นำมาจับคู่กันเป็นคู่ลักลอกนั้นเป็นต้นฉบับและรูปที่เกิดจากลักลอกของกันและกันจริง ในขั้นตอนนี้เองที่ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่อาร์กิวเมนต์มีต่อภาคแสดงมาประยุกต์ใช้

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวในหัวข้อที่ 2.8 แล้วว่า หากพิจารณาในแง่วากยสัมพันธ์แล้ว หน่วยปริจเฉทพื้นฐานก็คืออนุภาคหรือวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น คุณสมบัติการเป็นอนุภาคของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนี้เองที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถนำบทบาททางความหมายที่คำกริยามีต่ออาร์กิวเมนต์ต่างๆ ภายในอนุภาคมาเปรียบเทียบกันได้ เพื่อพิสูจน์และช่วยยืนยันว่าคู่ลักลอกของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนั้นเป็นต้นฉบับและรูปที่เกิดจากลักลอกของกันและกันหรือไม่ โดยในที่นี้ ผู้วิจัยได้เลือกเอาชุดบทบาททางความหมายที่พรพิลาส เรื่องโชติวิทย์ (2545) ได้เสนอไว้มาประยุกต์ใช้ ดังจะแสดงให้เห็นในตัวอย่างต่อไปนี้

(ก)_{src} เด็ก มักกลัว เข็ม

E A

(ข)_{plg} เด็ก อาจกลัว เข็ม

CHALONGKORN UNIVERSITY

จากตัวอย่างคู่ของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ก) และ (ข) ข้างต้น จะเห็นได้ว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ข) ซึ่งถูกลักลอกมาจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ก) มีบทบาททางความหมายตรงกันทุกประการ กล่าวคือ “เด็ก” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ประสบ (E) และ “เข็ม” มีบทบาททางความหมายเป็นผู้ทำ (A) ซึ่งบทบาททางความหมายทั้งสองสัมพันธ์กับคำกริยา “กลัว” นอกจากนี้แล้วเมื่อพิจารณาความหมายโดยรวมของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานทั้งสองก็ยิ่งสื่อความหมายสอดคล้องไปในทำนองเดียวกัน จึงสรุปได้ว่าคู่เทียบหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ก) และ (ข) เป็นคู่ลักลอกของกันและกัน ซึ่งจะถูกนำไปวิเคราะห์กลวิธีที่ใช้ในการลักลอกในขั้นต่อไป

การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องบทบาททางความหมายที่กล่าวไปข้างต้น ไม่เพียงแต่จะมีประโยชน์ในการใช้พิสูจน์คู่ลักลอกเท่านั้น แต่ยังเอื้อประโยชน์ในขั้นตอนการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกอีก

ด้วย กล่าวคือ แม้โครงสร้างของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานจะเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการลักลอก แต่บทบาททางความหมายของอาร์กิวเมนต์ที่ปรากฏในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานจะยังคงอยู่เช่นเดิม ลักษณะดังกล่าวนี้ช่วยให้ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีลักลอกที่มุ่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ได้ชัดเจนขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ก) _{src}	เด็ก	มักกลัว	เข็ม	
	E		A	
(ข) _{plg}	เข็ม	มักทำให้	เด็ก	กลัว
	A		E	

จากตัวอย่างนี้ จะเห็นได้ว่าแม้จะมีการสลับตำแหน่งกันระหว่างประธานกับกรรมในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ก) จนอยู่ในรูปหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ข) แต่บทบาททางความหมายที่ภาคแสดงและอาร์กิวเมนต์มีต่อกันก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลง จึงกล่าวได้ว่าการกำกับบทบาททางความหมายให้กับอาร์กิวเมนต์ในคู่ลักลอกทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าคู่ลักลอกข้างต้นใช้การสลับวากยสัมพันธ์ในการลักลอก

นอกจากด้านวากยสัมพันธ์แล้ว การกำกับบทบาททางความหมายในคู่ลักลอกยังช่วยให้ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีลักลอกทางที่มุ่งเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในข้อความต้นฉบับด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ก) _{src}	มนุษย์	อาศัยอยู่	ในบ้าน	
	O		L	
(ข) _{plg}	มนุษย์	อาศัยอยู่	ในที่พัก	
	O		L	

จากตัวอย่างคู่ลักลอกข้างต้น จะเห็นว่าผู้ลักลอกตั้งใจแทนที่คำว่า “บ้าน” ในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานต้นฉบับ (ก) ด้วยคำว่า “ที่พัก” ตามที่ปรากฏในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (ข) ทั้งนี้ หากพิจารณาบทบาททางความหมายร่วมด้วยแล้ว จะพบว่าทั้ง “บ้าน” และ “ที่พัก” ต่างก็มีบทบาททางความหมายเป็นบริเวณ (L) ด้วยกันทั้งคู่ ซึ่งบทบาททางความหมายดังกล่าวก็สอดคล้องกับกริยา “อาศัยอยู่” และคำนาม “มนุษย์” ที่มีบทบาททางความหมายเป็นผู้มีสภาพ (O) จึงสรุปได้ว่าในคู่ลักลอกนี้ ผู้ลักลอกใช้กลวิธีแทนที่คำศัพท์ในข้อเดียวกัน

หลังจากได้วิเคราะห์กลวิธีลักลอกตามกระบวนการที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ในขั้นต่อมาผู้วิจัยจะนับปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกแต่ละวิธีที่ถูกใช้โดยผู้ลักลอก เพื่อวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมการลักลอกงานวิชาการในภาษาไทยมีลักษณะอย่างไร

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังจะวิเคราะห์รูปแบบการใช้กลวิธีลักลอก โดยพิจารณาว่าคู่ลักลอกแต่ละคู่มีการใช้กลวิธีลักลอกร่วมกันหรือไม่ หากมีการใช้กลวิธีลักลอกร่วมกัน ผู้ลักลอกใช้กลวิธีลักลอกร่วมกันก็กลวิธี เป็นกลวิธีใดบ้าง และถูกใช้ร่วมกันในปริมาณเท่าใด

ด้วยวิธีการวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาในหัวข้อนี้ ทำให้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในขั้นตอนการวิจัยส่วนอื่นๆ ของงานวิจัยขั้นนี้ได้ ทั้งนี้ จะได้กล่าวถึงรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ในบทต่อไป

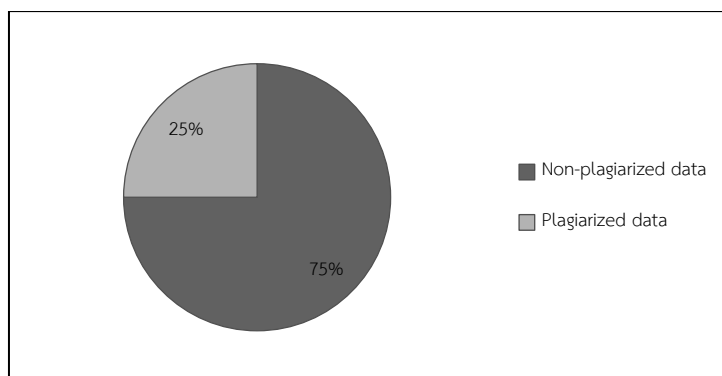
3.3 การออกแบบและสร้างคลังข้อมูล

กล่าวได้ว่าคลังข้อมูลถือเป็นหัวใจสำคัญของงานวิจัยขั้นนี้ ในแง่การฝึกฝนการจำแนกประเภทด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนนั้นจำเป็นต้องใช้ข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกเป็นจำนวนมากในการฝึกฝนให้เครื่องสามารถจำแนกประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพ คลังข้อมูลที่ออกแบบและสร้างขึ้นโดยประกอบด้วยข้อมูลการลักลอกที่หลากหลายก็จะเอื้อให้ระบบทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และในแง่ของการทดสอบประสิทธิภาพของระบบที่สร้างขึ้น คลังข้อมูลที่ออกแบบและสร้างตามขั้นตอนและกระบวนการที่รัดกุมก็จะช่วยให้ผลการทดสอบประสิทธิภาพของระบบมีความหนักแน่นและน่าเชื่อถือ ในหัวข้อย่อยนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงกระบวนการออกแบบและการสร้างข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้ในการฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพของการจำแนกประเภท โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 การออกแบบคลังข้อมูล

ดังได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 2.6 แล้วว่าการจะได้มาซึ่งข้อมูลการลักลอกที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริงนั้นมีข้อจำกัดหลายประการ (Potthast et al., 2010, p. 4) ในงานวิจัยขั้นนี้ ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบให้สร้างคลังข้อมูลโดยจำลองการลักลอกงานวิชาการขึ้น และเพื่อให้การฝึกฝนและทดสอบระบบตรวจหาการลักลอกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้คลังข้อมูลมีขนาด 50,000 คู่หน่วยเทียบ ทั้งนี้ คู่หน่วยเทียบในที่นี้คือคู่ของย่อหน้า ย่อหน้าหนึ่งแทนข้อความต้องสงสัยว่าเป็นข้อความต้นฉบับในการลักลอก ส่วนอีกย่อหน้าหนึ่งแทนข้อความต้องสงสัยว่าเป็นการลักลอกจากข้อความต้นฉบับ

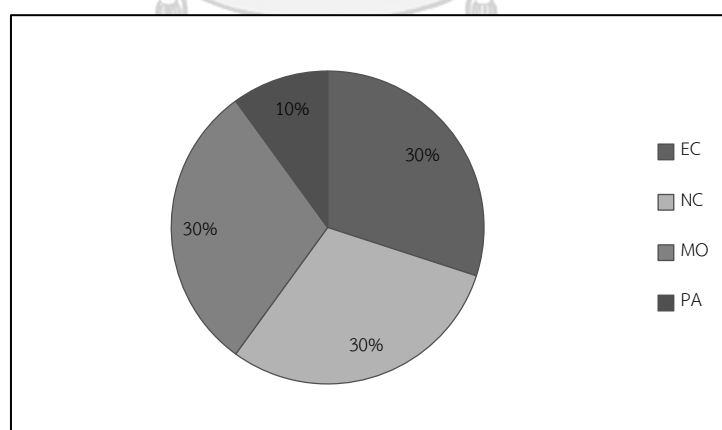
ข้อมูลทั้ง 50,000 คู่หน่วยเทียบข้างต้นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ข้อมูลที่ไม่มีการลักลอกจำนวน 37,500 คู่หน่วยเทียบ คิดเป็นร้อยละ 75 ของคลังข้อมูล และข้อมูลที่มีการลักลอก จำนวน 12,500 คู่หน่วยเทียบ คิดเป็นร้อยละ 25 ของคลังข้อมูล ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิวงกลมในภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 แผนภูมิแสดงสัดส่วนของข้อมูลในคลังข้อมูล

ในส่วนของข้อมูลที่มีการลักลอก จำนวน 12,500 คู่หน่วยเทียบนั้น ยังแบ่งย่อยออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

- 1) ข้อมูลที่มีการลักลอกแบบคัดลอกโดยตรง (Exact Copy: EC) จำนวน 3,750 คู่หน่วยเทียบ หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ของข้อมูลที่มีการลักลอกทั้งหมด
- 2) ข้อมูลที่มีการลักลอกแบบคัดลอกโดยใกล้เคียง (Near Copy: NC) จำนวน 3,750 คู่หน่วยเทียบ หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ของข้อมูลที่มีการลักลอกทั้งหมด
- 3) ข้อมูลที่มีการลักลอกแบบคัดลอกโดยดัดแปลง (Modified Copy: MO) จำนวน 3,750 คู่หน่วยเทียบ หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ของข้อมูลที่มีการลักลอกทั้งหมด
- 4) ข้อมูลที่มีการลักลอกแบบถอดความ (paraphrase: PA) จำนวน 1,250 คู่หน่วยเทียบ หรือคิดเป็นร้อยละ 10 ของข้อมูลที่มีการลักลอกทั้งหมด

ภาพที่ 3.3 แผนภูมิแสดงสัดส่วนของข้อมูลที่มีการลักลอกแต่ละประเภท

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องด้วยงานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกในงานวิชาการเป็นหลัก ผู้วิจัยจึงได้เลือกเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและดุษฎีบัณฑิต

ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทยใน 4 ภาคการศึกษา ได้แก่ ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,069 เล่ม, ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2557 จำนวน 258 เล่ม, ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,080 เล่ม, และภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2558 จำนวน 217 เล่ม รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,624 เล่ม โดยได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลส่วนดังกล่าวในรูปแบบไฟล์สกุล .docx จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้น ผู้วิจัยจะแบ่งข้อมูลวิทยานิพนธ์ทั้งหมดออกเป็น 2 กลุ่ม ตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องได้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (SC) และสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (HS)

ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยได้แปลงวิทยานิพนธ์ในรูปแบบไฟล์สกุล .docx ทั้งหมดให้อยู่ในรูปแบบไฟล์ข้อความเรียบ (plain text) สกุล .txt เข้ารหัสตัวอักษรแบบ UTF-8 โดยใช้โปรแกรม Doxillion Document Converter เวอร์ชัน 2.43 จากนั้นจึงกำกับขอบเขตของคำภาษาไทยในไฟล์ดังกล่าวด้วยโปรแกรม Thai word segmentation เวอร์ชัน 2.2 (Aroonmanakun, 2002)

หลังจากนั้น ผู้วิจัยจะนำไฟล์ข้อความมาคัดเลือกย่อหน้าที่มีขนาดตามที่ได้กำหนดไว้ว่าเป็นขนาดที่เหมาะสมของการเขียนย่อหน้า (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสำราญ, 2548, น. 194) โดยแบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ย่อหน้าขนาดสั้น (S) มีความยาว 50-100 คำ, ย่อหน้าขนาดกลาง (M) มีความยาว 101-150 คำ และย่อหน้าขนาดยาว (L) มีความยาว 151-200 คำ จากขั้นตอนนี้ทำให้ได้ย่อหน้าข้อมูลดิบสำหรับใช้สร้างคลังข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 489,713 ย่อหน้า ดังมีรายละเอียดแจกแจงไว้ในตารางที่ 3.1 ทั้งนี้ แต่ละย่อหน้าจะถูกแยกบันทึกไว้ในรูปแบบข้อความล้วนสกุล .txt ย่อหน้าละไฟล์ ตารางที่ 3.1 จำนวนของย่อหน้าข้อมูลดิบจำแนกตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและขนาด

สาขาวิชาและขนาดของย่อหน้าข้อมูลดิบ					
วิทยาศาสตร์			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		
ขนาดสั้น	ขนาดกลาง	ขนาดยาว	ขนาดสั้น	ขนาดกลาง	ขนาดยาว
93,500	49,108	23,856	180,896	95,452	46,901

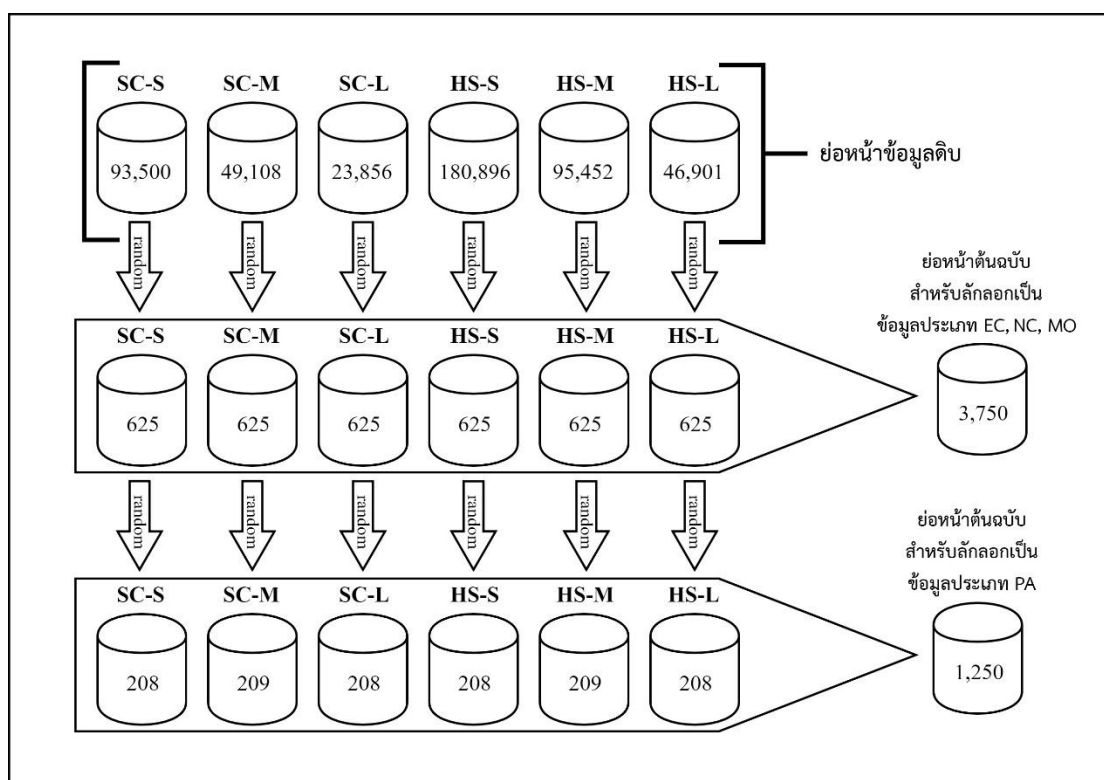
ย่อหน้าข้อมูลดิบทั้งหมดที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้จะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลตั้งต้นสำหรับจำลองข้อมูลการลักลอกและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก ดังจะกล่าวในรายละเอียดในหัวข้อย่อยถัดไป

3.3.3 การจำลองข้อมูลการลักลอก

หลังจากเก็บรวบรวมย่อหน้าข้อมูลดิบได้แล้ว ในขั้นตอนต่อมา ผู้วิจัยจะได้จำลองข้อมูลการลักลอกสำหรับบรรจุในคลังข้อมูลจากย่อหน้าข้อมูลดิบดังกล่าว โดยในขั้นตอนแรก ผู้วิจัยจะสุ่มเลือก

ย่อหน้าต้นฉบับสำหรับใช้สกัด ดึงปรากฏในภาพที่ 3.4 ย่อหน้าข้อมูลดิบแต่ละสาขาวิชาและขนาด ได้รับการเลือกโดยการสุ่มกลุ่มละ 625 ย่อหน้า สำหรับใช้เป็นต้นฉบับในการจำลองข้อมูลการสกัดลอก ประเภทคัดลอกโดยตรง (EC) คัดลอกโดยใกล้เคียง (NC) และคัดลอกโดยดัดแปลง ในขั้นตอนนี้จะทำให้ได้ย่อหน้าต้นฉบับทั้งหมด 3,250 ย่อหน้า จากนั้นจะนำย่อหน้ากลุ่มดังกล่าวมาสุ่มเลือกอีกครั้งตามสาขาวิชาและขนาด กลุ่มละ 208 ย่อหน้าสำหรับย่อหน้าขนาดสั้นและขนาดยาว และกลุ่มละ 209 ย่อหน้าสำหรับย่อหน้าขนาดกลาง ในขั้นนี้จะได้ย่อหน้าต้นฉบับทั้งหมด 1,250 ย่อหน้าสำหรับใช้เป็นต้นฉบับในการจำลองข้อมูลการสกัดลอกประเภทถอดความ (PA)

ภาพที่ 3.4 กระบวนการสุ่มเลือกย่อหน้าข้อมูลดิบสำหรับใช้เป็นข้อความต้นฉบับในการสกัดลอกประเภทต่างๆ

หลังจากได้ย่อหน้าต้นฉบับเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำย่อหน้าดังกล่าวไปสร้างเป็นข้อมูลการสกัดลอกประเภทต่างๆ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.3.1 การสร้างข้อมูลสกัดลอกประเภทคัดลอกโดยตรง (Exact Copy: EC)

ข้อมูลการสกัดลอกประเภทคัดลอกโดยตรงจะสร้างด้วยเครื่องโดยอัตโนมัติ เนื่องจากข้อมูลประเภทนี้ไม่ต้องอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการสร้าง ทั้งนี้ ในกระบวนการสร้าง ผู้วิจัยได้เขียนโปรแกรมให้คัดลอกข้อความในย่อหน้าต้นฉบับแต่ละข้อความไปบันทึกไว้ในไฟล์ใหม่ ด้วยแนวคิดดังกล่าวนี้ การสร้างข้อมูลการสกัดลอกประเภทคัดลอกโดยตรงจะเป็นการจำลองการสกัดลอกแบบ

คัดลอกและวาง (copy & paste) ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์การลักลอกจริง ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 3.5 ซึ่งแสดงตัวอย่างของย่อหน้าต้นฉบับสาขาวิชาภาษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ขนาดสั้น และย่อหน้าลักลอกที่จำลองขึ้นตามแนวคิดนี้

<p>ข้อความต้นฉบับ (SR)</p> <p>นอกจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>
<p>ข้อความคัดลอกโดยตรง (EC)</p> <p>นอกจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>

ภาพที่ 3.5 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอกด้วยการคัดลอกโดยตรง

จากนั้น ผู้วิจัยจะนำย่อหน้าที่ได้จากการจำลองการลักลอกทั้งหมด 3,750 ย่อหน้าไปจัดเรียงเทียบกับย่อหน้าต้นฉบับให้อยู่ในรูปคู่หน่วยเทียบของไฟล์ และบรรจุเข้าในคลังข้อมูลต่อไป

3.3.3.2 การสร้างข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง (Near Copy: NC)

ข้อมูลการลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียงเป็นตัวแทนของการลักลอกที่เกิดขึ้นในระดับคำ ได้แก่ การแทรกและการลบคำจากข้อความต้นฉบับ ทั้งนี้ ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ทฤษฎีลักลอกได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ลักลอกจะเลือกใช้กลวิธีดังกล่าวเป็นอันดับต้นๆ ในการลักลอก⁵ อีกทั้ง การลักลอกประเภทยังมีลักษณะสอดคล้องกับลำดับชั้นข้อเสนอที่ผู้วิจัยได้กล่าวในการทบทวรรณกรรมหัวข้อที่ 2.6 ให้สร้างข้อมูลการลักลอกอิงกับลำดับชั้นของหน่วยทางภาษาเพื่อประโยชน์ในประเมินประสิทธิภาพของลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการจำแนกข้อความลักลอกและไม่ลักลอก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดประเภทการลักลอกประเภทยังขึ้นเป็นกลุ่มหนึ่งต่างหาก

ในการสร้างข้อมูลการลักลอกประเภทยังนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้สร้างกระบวนการกึ่งมนุษย์และกึ่งเครื่อง กล่าวคือ ในขั้นต้น ผู้วิจัยได้จัดเตรียมกฎสำหรับแก้ไขคำในข้อความต้นฉบับซึ่งอยู่ในรูปแบบ

⁵ รายละเอียดจะกล่าวถึงในบทที่ 4

ของรายการคำพร้อมปริบทในการปรากฏของคำดังกล่าวทั้งด้านซ้ายและด้านขวา⁶ โดยการแทรกหรือลบคำดังกล่าวในข้อความต้นฉบับจะไม่ส่งผลกระทบต่อความหมายโดยรวมของข้อความเปลี่ยนแปลงไป จากนั้น ผู้วิจัยจึงเขียนโปรแกรมให้เครื่องประยุกต์กฎดังกล่าว โดยกำหนดให้เครื่องค้นหาคำและปริบทด้านซ้ายและขวาในข้อความต้นฉบับที่เตรียมไว้ หากเครื่องพบคำในปริบทด้านซ้ายและขวาตามที่กำหนดไว้รายการก็จะดำเนินการแทรกหรือลบคำดังกล่าวโดยอัตโนมัติ โดยมีเงื่อนไขบังคับว่าทุกย่อหน้าต้องได้รับการแก้ไขด้วยกฎข้างต้นอย่างน้อย 1 ครั้ง ดังภาพที่ 3.6 ที่แสดงตัวอย่างของย่อหน้าต้นฉบับสาขาวิชาภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ขนาดสั้น และย่อหน้าลึกลอกมีการแทรกและลบคำตามกฎที่ได้กำหนดไว้

<p>ข้อความต้นฉบับ (SR)</p> <p>นอกจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>
<p>ข้อความคัดลอกโดยใกล้เคียง (NC)</p> <p>นอกจากผล^{แทรก}จากการ^{ลบ}วิเคราะห์^{ลบ}องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ~~ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น~~^{ลบ} ~~ยังมีผลสรุปรวม~~^{ลบ}จากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>

ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอกด้วยการคัดลอกโดยใกล้เคียง

ด้วยกระบวนการดังกล่าวข้างต้นทำให้ได้ข้อมูลการลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียงทั้งหมด 3,750 ย่อหน้าตามข้อความต้นฉบับที่เตรียมไว้ จากนั้น ผู้วิจัยจะนำย่อหน้าที่ได้จากการจำลองการลักลอกทั้งหมดไปจัดเรียงเทียบกับย่อหน้าต้นฉบับให้อยู่ในรูปคู่หน่วยเทียบของไฟล์ และบรรจุเข้าในคลังข้อมูลต่อไป

3.3.3.3 การสร้างข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลง (Modified Copy: MO)

ข้อมูลการลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียงเป็นตัวแทนของการลักลอกที่เกิดขึ้นในระดับคำและวากยสัมพันธ์ ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์หากลวิธีการลักลอกงานวิชาการภาษาไทยได้ชี้ให้เห็นว่ากลวิธีการลักลอกส่วนหนึ่งที่ผู้ลักลอกเลือกใช้ขึ้นนั้นเกิดขึ้นในระดับอนุพยางค์ เช่น แทรก ลบ ย้าย แยก หรือรวม

⁶ ดูภาคผนวก ข

อนุพากย์ที่มีอยู่ในข้อความต้นฉบับ โดยเฉพาะกลวิธีตัดทอนเนื้อหาในระดับอนุพากย์นั้น มีผู้ลักลอกใช้มากเป็นอันดับที่ 2⁷ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้เสนอจึงกำหนดประเภทการลักลอกประเภทนี้ขึ้นอีกกลุ่มหนึ่งเพื่อเป็นตัวแทนของลำดับชั้นทางภาษาที่สูงขึ้นและซับซ้อนระดับคำในข้อมูลการลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง

ข้อมูลประเภทนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้สร้างโดยผู้จำลองการลักลอกจำนวน 3 คน โดยผู้จำลองการลักลอกต้องมีคุณสมบัติคือ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางภาษาไทยหรือภาษาศาสตร์ และต้องสอนวิชาเกี่ยวกับการเขียนภาษาไทยในระดับมหาวิทยาลัย

<p>ข้อความต้นฉบับ (SR)</p> <p>นอกจากผลการวิเคราะห์ห้องประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>
<p>ข้อความคัดลอกโดยดัดแปลง (MO)</p> <p>นอกจากผลจากการวิเคราะห์ห้องประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้มาจากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้นข้างต้นแล้ว ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของคนในสังคม ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>

ภาพที่ 3.7 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอกด้วยการคัดลอกโดยดัดแปลง (การแทรก)

ในส่วนของการกระบวนการสร้างข้อมูล ผู้จำลองการลักลอกจะต้องสร้างข้อมูลการลักลอกขึ้นโดยแทรก ลบ หรือย้าย วลีหรืออนุพากย์ในข้อความลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง (NC) ข้อความละ 1 ครั้ง โดยผู้วิจัยได้เตรียมคำชี้แจงลักษณะของวลีและอนุพากย์ที่สามารถแก้ไขในการลักลอก⁸ และวิธีการกำกับข้อมูลการลักลอกไว้เพื่อให้ผู้จำลองการลักลอกอ่านและทำความเข้าใจ ลักษณะและขอบเขตของวลีและอนุพากย์ดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นโดยอิงจากลักษณะของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ระบุไว้ในงานของนลินี อินตะชา และวิโรจน์ อรุณมานะกุล (Intasaw & Aroonmanakun, 2013) ขอให้สังเกตภาพที่ 3.7 ที่แสดงการแทรกอนุพากย์ใหม่เข้าไปในข้อความต้นฉบับ จะเห็นได้ว่าอนุพากย์ดังกล่าวเป็นคุณาปุระโยคที่ทำหน้าที่ขยาย อันเป็นลักษณะหนึ่งของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานตามทฤษฎี

⁷ ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 4.2

⁸ ดูภาคผนวก ค

และวิโรจน์ได้ระบุไว้ ในขณะภาพที่ 3.8 แสดงการลบคุณาประโยชน์ขยายนามในตอนต้นย่อหน้าทิ้งไป และภาพที่ 3.9 แสดงการย้ายวลี “ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้” ที่เดิมปรากฏอยู่ท้ายย่อหน้าไปอยู่ใน ตำแหน่งต้นย่อหน้าแทน ทั้งนี้ จะสังเกตเห็นได้ว่าวลีดังกล่าวเป็นวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น (strong marker) จึงถือได้ว่าวลีดังกล่าวเป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (Intasaw & Aroonmanakun, 2013, p. 495) ที่สามารถแก้ไขได้ตามข้อกำหนดของการสร้างข้อมูลประเภทนี้

<p>ข้อความต้นฉบับ (SR)</p> <p>นอกจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>
<p>ข้อความคัดลอกโดยดัดแปลง (MO)</p> <p>นอกจากผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ~~ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้~~</p>

ภาพที่ 3.8 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอกด้วยการคัดลอกโดยดัดแปลง (การลบ)

<p>ข้อความต้นฉบับ (SR)</p> <p>นอกจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>
<p>ข้อความคัดลอกโดยดัดแปลง (MO)</p> <p>~~ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้~~ นอกจากผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>

ภาพที่ 3.9 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอกด้วยการคัดลอกโดยดัดแปลง (การย้าย)

ทั้งนี้ ผู้จำลองการลักลอกจะได้ค่าตอบแทนย่อหน้าละ 5 บาท โดยผู้วิจัยจะตรวจทานย่อหน้าทีละย่อหน้าก่อนจ่ายค่าตอบแทน และมีสิทธิ์ร้องขอให้ผู้จำลองการลักลอกกลับไปแก้ไขย่อหน้าลักลอกใหม่ในกรณีที่ผู้วิจัยเห็นว่าย่อหน้านั้นๆ มีลักษณะไม่ถูกต้องตามที่ระบุในคำชี้แจง

ด้วยกระบวนการดังกล่าวข้างต้นทำให้ได้ข้อมูลการลักลอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลงทั้งหมด 3,750 ย่อหน้าตามข้อความต้นฉบับที่เตรียมไว้ จากนั้น ผู้วิจัยจะนำย่อหน้าที่ได้จากการจำลองการลักลอกทั้งหมดไปจัดเรียงเทียบกับย่อหน้าต้นฉบับให้อยู่ในรูปคู่หน่วยเทียบของไฟล์ และบรรจุเข้าในคลังข้อมูลต่อไป

3.3.3.4 การสร้างข้อมูลลักลอกประเภทถอดความ (Paraphrase: PA)

ข้อมูลการลักลอกประเภทถอดความเป็นตัวแทนของการลักลอกที่เกิดขึ้นในระดับคำ วากยสัมพันธ์ และความหมาย ผลการวิเคราะห์ทฤษฎีการลักลอกงานวิชาการภาษาไทยได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ลักลอกใช้การแทนที่ด้วยหน่วยทางศัพท์ (lexical unit) หรือหน่วยทางหน้าที่ (functional unit) เพื่อคงความหมายที่ใกล้เคียงกันของต้นฉบับไว้มากเป็นอันดับที่ 4 ของกลวิธีลักลอกทั้งหมดที่วิเคราะห์พบ⁹ ลักษณะดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความต้นฉบับในเชิงความหมายเป็นกลวิธีลักลอกลำดับแรกๆ ที่ผู้ลักลอกเลือกใช้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการปรากฏร่วมกันของกลวิธีลักลอกยังปรากฏว่าการวิธีดังกล่าวยังปรากฏร่วมกับการแก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับคำซึ่งได้แก่การแทรกและการลบคำเป็นอันดับต้นๆ¹⁰ ลักษณะดังกล่าวถือได้ว่าตรงกับนิยามของการถอดความตามที่ได้ทบทวนวรรณกรรมไว้ ในการสร้างข้อมูลสำหรับการฝึกฝนและทดสอบระบบตรวจหาการลักลอกนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้มีข้อมูลส่วนหนึ่งเป็นข้อมูลการลักลอกประเภทการถอดความเพื่อยังผลให้ระบบที่ได้รับการฝึกฝนด้วยข้อมูลประเภทดังกล่าวสามารถตรวจจับการลักลอกด้วยการถอดความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างข้อมูลการลักลอกประเภทถอดความ (PA) เป็นไปในลักษณะที่คล้ายคลึงกับการสร้างข้อมูลการลักลอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลง (MO) กล่าวคือ สร้างโดยผู้จำลองการลักลอกจำนวน 3 คน โดยผู้จำลองการลักลอกต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันกับผู้จำลองการลักลอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลง ทั้งนี้ ผู้จำลองการลักลอกจะได้รับคำชี้แจงในการลักลอกโดยถอดความและการกำกับข้อมูลการลักลอกที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ โดยอาศัยคุณสมบัติของผู้จำลองการลักลอกซึ่งถือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนภาษาไทย ในการถอดความข้อความต้นฉบับเพื่อให้ได้ข้อมูลการลักลอก

⁹ ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 4.2

¹⁰ ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 4.3

ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้จำลองการลักลอบสามารถใช้กลวิธีการเขียนใดๆ ก็ได้ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อใจความสำคัญในข้อความต้นฉบับเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการลักลอบทุกชิ้นที่ผู้จำลองการลักลอบถอดความนั้นจะได้รับการตรวจทานโดยผู้วิจัย หากผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลการลักลอบส่วนใดหรือชิ้นใดมีความไม่ถูกต้องเหมาะสมทั้งในด้านปริมาณและกลวิธีถอดความ ผู้วิจัยจะร้องขอให้ผู้จำลองการลักลอบกลับไปแก้ไขข้อความส่วนหรือชิ้นดังกล่าวอีกครั้ง ทั้งนี้ ผู้จำลองการลักลอบจะได้รับค่าตอบแทน 20 บาทต่อการลักลอบด้วยการถอดความย่อหน้าต้นฉบับ 1 ย่อหน้า

ภาพที่ 3.10 แสดงตัวอย่างข้อมูลการลักลอบประเภทถอดความ จากภาพดังกล่าวจะเห็นว่าข้อความลักลอบมีกลวิธีการแก้ไขต้นฉบับที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแทนที่ด้วยหน่วยทางศัพท์และหน่วยทางหน้าที่เดียวกัน การแทรกคำ การลบคำ และการย้ายตำแหน่งวลี ลักษณะการแก้ไขดังกล่าวนี้เกิดขึ้นโดยผู้จำลองการลักลอบทั้งสิ้น แต่ด้วยเหตุที่การใช้ผู้จำลองการลักลอบในการถอดความในระดับย่อหน้านั้นต้องอาศัยระยะเวลาและกำลังสติปัญญาค่อนข้างมาก ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้ข้อมูลประเภทนี้มีปริมาณเพียงร้อยละ 10 จากจำนวนข้อมูลการลักลอบทั้งหมด

<p>ข้อความต้นฉบับ (SR)</p> <p>นอกจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่ได้จากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้</p>
<p>ข้อความถอดความ (PA)</p> <p>ดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้ นอกจากผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานของทุนทางสังคมในกรณีศึกษาสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ซึ่งได้มาจากการศึกษาภาคสนามดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้ ยังมีผลสรุปรวมจากการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนทางสังคมในสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนอีกด้วย</p>

ภาพที่ 3.10 ตัวอย่างข้อความต้นฉบับและข้อความที่ลักลอบด้วยการถอดความ

ด้วยกระบวนการดังได้กล่าวไปข้างต้น ย่อหน้าต้นฉบับที่ได้จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 1,250 ย่อหน้าจะถูกลักลอบโดยการถอดความเป็นข้อมูลการลักลอบ จากนั้น ผู้วิจัยจะนำย่อหน้าที่ได้จากการจำลองการลักลอบทั้งหมดไปจัดเรียงเทียบกับย่อหน้าต้นฉบับให้อยู่ในรูปคู่หน่วยเทียบของไฟล์ และบรรจุเข้าในคลังข้อมูลต่อไป

3.3.4 การจำลองข้อมูลที่ไม่มีการล้กลอก

ข้อมูลที่ไม่มีการล้กลอกเป็นข้อมูลส่วนใหญ่ของคลังข้อมูลที่ออกแบบขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยขึ้นนี้ ข้อมูลส่วนดังกล่าวนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกฝนระบบตรวจหาการล้กลอกให้เรียนรู้ลักษณะของข้อความที่ไม่มีการล้กลอก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบให้คู่หน่วยเทียบของข้อมูลกลุ่มนี้มีลักษณะเป็นคู่ของย่อหน้า โดยสมมติให้ข้อความหนึ่งเป็นข้อความต้องสงสัยว่าเป็นต้นฉบับที่ใช้ในการล้กลอก ส่วนอีกข้อความหนึ่งเป็นข้อความที่ต้องสงสัยว่าล้กลอกจากข้อความแรก

เพื่อให้เป็นไปตามแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ในการสร้างข้อมูลประเภทนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องสร้างขึ้นโดยอัตโนมัติ โดยเขียนโปรแกรมให้เครื่องจับคู่ย่อหน้าข้อมูลดิบที่ได้จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดเงื่อนไขว่าย่อหน้าที่จะจับคู่กันได้นั้นต้องมีชุดของคำที่เหมือนกันในระดับหนึ่ง ในการนี้ ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ (Sørensen-Dice coefficient similarity)¹¹ เพื่อหาความคล้ายของโปรแกรมของคำระหว่างย่อหน้าซึ่งเป็นข้อมูลดิบทั้งหมด 489,713 ย่อหน้า โดยแบ่งตามสาขาวิชาและขนาดของย่อหน้า หากย่อหน้าคู่ใดมีค่าความคล้ายอยู่ระหว่าง 0.2 กับ 0.5 เครื่องจะคัดคู่ของย่อหน้านั้นมาใช้เป็นข้อมูลส่วนที่ไม่มีการล้กลอก ทั้งนี้ เครื่องจะจับคู่ของย่อหน้าลักษณะดังกล่าวนี้จนกระทั่งได้คู่ของย่อหน้าในแต่ละสาขาวิชาและขนาดในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

ข้อความ (ก)

จากตารางข้างต้น สามารถสรุปเป็นผลการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับเด็กปฐมวัยที่เป็นผลจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและแนวคิดประสบการณ์ที่นำไปสู่ศักยภาพการเรียนรู้สูงสุดเพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับเด็กปฐมวัยดังในตาราง

ข้อความ (ข)

คำถามวิจัยข้อที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาและแนวคิดประสบการณ์ที่นำไปสู่ศักยภาพการเรียนรู้สูงสุดเพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับเด็กปฐมวัย ส่งผลต่อครูอย่างไร ในด้าน 1) การเคารพ ขอมรับเด็ก 2) ความรัก ความผูกพัน และ 3) การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ภาพที่ 3.11 ตัวอย่างข้อมูลที่ไม่มีการล้กลอก

¹¹ รายละเอียดเกี่ยวกับการคำนวณแสดงในหัวข้อที่ 3.3.5

ภาพที่ 3.11 แสดงตัวอย่างข้อมูลที่ไม่มีการล้กลอกเป็นคู่ของย่อหน้าที่มีค่าความละม้ายเท่ากับ 0.5 จะสังเกตได้ว่าข้อความ (ก) ซึ่งต้องสงสัยว่าเป็นข้อความต้นฉบับ และข้อความ (ข) ที่ต้องสงสัยว่าเป็นข้อความที่ถูกล้กลอกจากข้อความ (ก) มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน กล่าวคือ กล่าวถึงการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับเด็กปฐมวัยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพราะอัลกอริทึมของเครื่องได้จับคู่ย่อหน้าดังกล่าวโดยพิจารณาจากค่าความละม้ายของไตรแกรมของคำระหว่างย่อหน้า อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในเนื้อหาแล้ว จะพบว่าย่อหน้าทั้งสองมีใจความสำคัญที่แตกต่างและไม่จัดว่าเป็นการล้กลอก

ด้วยกระบวนการที่กล่าวไปข้างต้นทำให้ได้คู่ของย่อหน้าที่ไม่มีการล้กลอกครบ 37,500 ย่อหน้าตามที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการออกแบบคลังข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดคู่ของย่อหน้าดังกล่าวให้อยู่ในลักษณะคู่หน่วยเทียบ จากนั้นจึงบรรจุเข้าในคลังข้อมูล

3.3.5 การวิเคราะห์และตรวจสอบคลังข้อมูล

ดังได้กล่าวไปในตอนท้ายของการทบทวนวรรณกรรมหัวข้อ 2.9 ว่าคลังข้อมูลถือเป็นหัวใจสำคัญของระบบตรวจหาการล้กลอกงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยชิ้นนี้ ด้วยคลังข้อมูลนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจหาการล้กลอก กล่าวคือ ระบบจะเรียนรู้ลักษณะที่สกัดได้จากข้อมูลภายในคลังข้อมูล ในแง่นี้ คลังข้อมูลที่ออกแบบและสร้างขึ้นโดยประกอบด้วยข้อมูลการล้กลอกในรูปแบบและลักษณะที่หลากหลายก็จะเอื้อให้ระบบทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และอีกแง่มุมหนึ่งคือการทดสอบประสิทธิภาพของระบบนั้น คลังข้อมูลที่ออกแบบและสร้างตามขั้นตอนและกระบวนการที่รัดกุมก็จะช่วยให้ผลการทดสอบประสิทธิภาพของระบบมีความหนักแน่นและน่าเชื่อถือ

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์และตรวจสอบคลังข้อมูล รวมถึงผลที่ได้จากการสร้างคลังข้อมูลตามกระบวนการออกแบบและสร้างที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.3.1–3.3.4 โดยจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ได้แก่ คุณสมบัติของคลังข้อมูล และการวิเคราะห์และตรวจสอบคลังข้อมูล รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

3.3.5.1 คุณสมบัติของคลังข้อมูล (corpus properties)

หลังจากได้สร้างคลังข้อมูลจำลองการล้กลอกตามกระบวนการออกแบบและสร้างที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.3.1-3.3.4 แล้ว ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่แสดงถึงลักษณะโดยรวมของคลังข้อมูลที่สร้างขึ้น รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

คลังข้อมูลที่สร้างขึ้นประกอบด้วยข้อความทั้งหมด 91,250 ย่อหน้า ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนข้อความทั้งหมดในคลังข้อมูลจำแนกตามประเภทและขนาดของข้อความ จากตารางดังกล่าวจะเห็นได้ว่าคลังข้อมูลประกอบด้วยข้อความ 3 ประเภทหลัก ได้แก่ ประเภทแรก ข้อความที่ใช้เป็นต้นฉบับในการล้กลอก มีจำนวน 3,750 ย่อหน้า ข้อความประเภทต่อมาคือข้อความล้กลอก ซึ่งเป็น

ข้อความที่เกิดจากการล้กลอกข้อความต้นฉบับ (SR) แบ่งออกเป็น 4 ประเภทย่อย ได้แก่ ข้อความล้กลอกประเภทคัดลอกโดยตรง (EC) ข้อความล้กลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง (NC) ข้อความล้กลอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลง (MO) และข้อความล้กลอกประเภทถอดความ (PA) ข้อความประเภทนี้มีทั้งหมด 12,500 ย่อหน้า และข้อความประเภทสุดท้ายคือข้อความที่ไม่มีกรล้กลอก (NA และ NB) ข้อความประเภทนี้ได้มาจากการจับคู่ข้อความที่มีความละม้ายกันในกลุ่มย่อหน้าข้อมูลดิบตามที่กำหนดไว้ในหัวข้อที่ 3.3.4 เป็นข้อความที่มีสัดส่วนมากที่สุดในคลังข้อมูลคือ 75,000 ย่อหน้า

ตารางที่ 3.2 จำนวนข้อความในคลังข้อมูล

ประเภทข้อความ	ประเภทย่อยของข้อความ	จำนวนข้อความ (ย่อหน้า)		
		ย่อหน้าขนาดเล็ก (S)	ย่อหน้าขนาดกลาง (M)	ย่อหน้าขนาดใหญ่ (L)
ต้นฉบับ	SR	1,250	1,250	1,250
ล้กลอก	EC	1,250	1,250	1,250
	NC	1,250	1,250	1,250
	MO	1,250	1,250	1,250
	PA	416	418	416
ไม่ล้กลอก	NA	13,444	13,444	10,612
	NB	13,444	13,444	10,612

ตารางที่ 3.3 จำนวนเฉลี่ยของคำในย่อหน้าจำแนกตามขนาดและประเภทของข้อมูล

ประเภทข้อความ	ประเภทย่อยของข้อความ	จำนวนคำเฉลี่ย		
		ย่อหน้าขนาดเล็ก (S)	ย่อหน้าขนาดกลาง (M)	ย่อหน้าขนาดใหญ่ (L)
ต้นฉบับ	SR _{EC, NC, MO}	75.01	122.10	173.18
	SR _{PA}	74.92	122.67	173.21
ล้กลอก	EC	75.01	122.10	173.18
	NC	75.78	123.27	174.41
	MO	72.60	118.16	167.68
	PA	73.64	116.98	164.52
ไม่ล้กลอก	NA	73.62	118.84	171.45
	NB	74.17	121.95	171.63

เมื่อพิจารณาจากจำนวนคำ คลังข้อมูลนี้จะมีขนาด 11,933,188 คำ (word token) ซึ่งประกอบขึ้นจากแบบชนิดของคำ (word type) จำนวน 51,874 คำ ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนเฉลี่ยของคำในย่อหน้าจำแนกตามขนาดและประเภทของข้อมูล

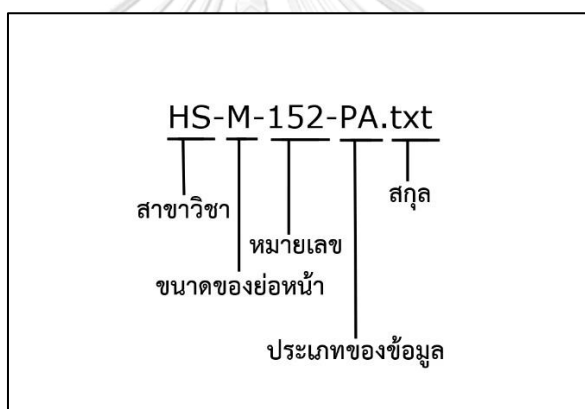
ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าย่อหน้าที่มีการลักลอกจะมีขนาดสั้นกว่าย่อหน้าต้นฉบับ ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบของบาร์รอน-เซเดญและคณะ (Barrón-Cedeño et al., 2013, p. 943) รวมถึงข้อค้นพบของผู้วิจัยเองที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 4.2 ว่าข้อความที่ผ่านการลักลอกย่อมมีแนวโน้มที่จะมีขนาดสั้นกว่าข้อความต้นฉบับ ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อบรรจุในคลังข้อมูลมีลักษณะใกล้เคียงกับการลักลอกที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจำนวนคำเฉลี่ยของย่อหน้าประเภทลักลอกแบบคัดลอกโดยใกล้เคียง (NC) จะพบว่าย่อหน้าประเภทดังกล่าวมีขนาดยาวกว่าย่อหน้าประเภทต้นฉบับ เกี่ยวกับลักษณะดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลมาจากกระบวนการที่ใช้ในการสร้างข้อมูลชนิดนี้ที่กำหนดให้แทรกและลบคำจากข้อความต้นฉบับ โดยอิงจากรายการและปริบทด้านซ้ายและขวาของคำที่ได้เตรียมไว้ กล่าวคือ อาจเป็นไปได้ว่ารายการคำดังกล่าวเอื้อให้เกิดการแทรกคำในข้อความต้นฉบับเดิมในปริมาณที่มากกว่ากว่าการลบคำจากข้อความต้นฉบับ

ข้อความในคลังข้อมูลทั้งหมดจะถูกจับคู่ให้อยู่ในรูปของคู่หน่วยเทียบ ในกรณีของข้อมูลลักลอก คู่หน่วยเทียบจะได้รับการจับคู่ของย่อหน้าต้นฉบับที่ใช้ในการลักลอกกับย่อหน้าที่ได้จากการลักลอกย่อหน้าต้นฉบับดังกล่าว ส่วนกรณีของข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก คู่หน่วยเทียบจะเป็นได้จากการจับคู่กันของย่อหน้าที่ค่าความคล้ายกันอยู่ระหว่าง 0.2 กับ 0.5 อันเป็นผลมาตั้งแต่การสร้างข้อมูลชนิดนี้ตามที่ระบุไว้ในหัวข้อที่ 3.3.4 คู่หน่วยเทียบประเภทนี้จะเป็นการสมมติให้ย่อหน้าหนึ่งเป็นข้อความต้องสงสัยว่าเป็นข้อความต้นฉบับที่ใช้ในการลักลอก ส่วนอีกย่อหน้าหนึ่งเป็นข้อความต้องสงสัยว่าเกิดจากลักลอกข้อความต้นฉบับดังกล่าว

ทั้งนี้ เมื่อจัดข้อความในคลังข้อมูลทั้งหมดให้อยู่ในรูปคู่หน่วยเทียบแล้ว จะได้คู่หน่วยเทียบทั้งหมด 50,000 คู่ ตามที่ได้กำหนดและอธิบายไว้ในหัวข้อที่ 3.3.1 ดังตารางที่ 3.4 ที่แสดงจำนวนของคู่หน่วยเทียบที่บรรจุในคลังข้อมูลจำแนกตามประเภท สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และขนาดของย่อหน้า

ตารางที่ 3.4 จำนวนคู่หน่วยเทียบที่บรรจุเข้าในคลังข้อมูล

ประเภท ของข้อมูล	ประเภท ของ คู่หน่วย เทียบ	สาขาวิชาและขนาดของย่อหน้าในคู่หน่วยเทียบ						รวม
		วิทยาศาสตร์			มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์			
		สั้น	กลาง	ยาว	สั้น	กลาง	ยาว	
ลักลอก	SR-EC	625	625	625	625	625	625	3,750
	SR-NC	625	625	625	625	625	625	3,750
	SR-MO	625	625	625	625	625	625	3,750
	SR-PA	208	209	208	208	209	208	1,250
ไม่ลักลอก	NA-NB	7,194	7,194	4,362	6,250	6,250	6,250	37,500

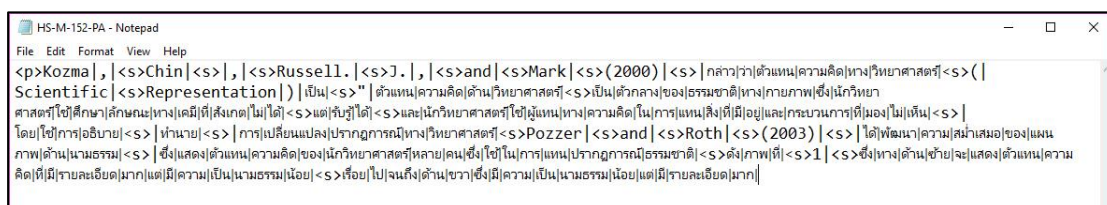

ภาพที่ 3.12 ตัวอย่างชื่อไฟล์ที่บรรจุในคลังข้อมูล

คลังข้อมูลที่สร้างขึ้นจะได้รับบันทึกในรูปแบบข้อความล้วน (plain text) สกุล .txt ใช้รหัสแบบ UTF-8 โดยแต่ละย่อหน้าจะได้รับการแยกบันทึกเป็นหนึ่งไฟล์ ชื่อของไฟล์แต่ละไฟล์จะถูกตั้งให้แสดงเมทาดาทา (metadata) ของย่อหน้านั้นๆ ซึ่งเชื่อมโยงกับไฟล์ซึ่งบันทึกข้อมูลย่อหน้าที่เป็นคู่เทียบ ดังตัวอย่างในภาพที่ 3.12 ซึ่งแสดงการตั้งชื่อไฟล์ข้อความบันทึกย่อหน้าลักลอกประเภทถอดความ จากภาพดังกล่าวจะเห็นว่าอักษร 2 ตัวแรกของชื่อไฟล์จะแสดงสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องของเนื้อหาในย่อหน้า ในที่นี้คืออักษร “HS” บ่งชี้ว่ามีเนื้อหาในสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อักษรตัวที่ 3 แสดงขนาดของย่อหน้า ในที่นี้คืออักษร “M” บ่งชี้ว่าเป็นย่อหน้าขนาดกลาง อักษรตัวที่ 4-6 แสดงลำดับหมายเลขของย่อหน้า ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการจัดเป็นคู่หน่วยเทียบ ในที่นี้จึงกำหนดให้ลำดับหมายเลขนี้เป็นหมายเลขเดิมที่ตรงกันกับย่อหน้าต้นฉบับ อักษร 2 ตัวถัดมาแสดงประเภทของข้อมูล

ในที่นี้คืออักษร “PA” บ่งชี้ว่าเป็นข้อมูลลักลอบประเภทถอดความ และอักษร 4 ตัวสุดท้ายของชื่อไฟล์ แสดงรูปแบบของไฟล์ข้อความเรียบที่บันทึกในสกุล txt

ส่วนการกำกับข้อมูลในคลังข้อมูลนั้น ในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้กำกับขอบเขตของคำในข้อความ ทุกย่อหน้า ดังตัวอย่างในภาพที่ 3.13

ภาพที่ 3.13 ตัวอย่างการกำกับข้อมูลในคลังข้อมูล

3.3.5.2 ผลการวิเคราะห์และตรวจสอบคลังข้อมูล

ในการตรวจหาการลักลอบ แนวคิดหนึ่งที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอบคือการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความที่ต้องสงสัยว่าเป็นต้นฉบับกับข้อความที่ต้องสงสัยว่าได้มาจากการลักลอบ งานวิจัยชิ้นนี้ได้ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์คลังข้อมูลโดยอิงตามแนวทางที่เสนอโดยคลอฟและสตีเวนสัน (Clough & Stevenson, 2011, p. 17) ที่ใช้ค่าความละม้ายในการกำหนดและแยกแยะประเภทต่างๆ ของข้อมูลที่รวมเข้าเป็นคลังข้อมูล การลักลอบ หากผลการวิเคราะห์ระบุว่าข้อมูลแต่ละประเภทสามารถแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด ก็จะสามารถยืนยันได้ว่ากระบวนการที่ใช้ในการสร้างคลังข้อมูลและคุณภาพของข้อมูลในคลังข้อมูลนั้นๆ มีคุณภาพ กล่าวคือ กระบวนการสร้างคลังข้อมูลที่ได้รับการออกแบบขึ้นนั้นสามารถจำลองการลักลอบแต่ละประเภทได้โดยไม่ทับซ้อนกัน

โดยอาศัยแนวคิดข้างต้น งานวิจัยชิ้นนี้ได้เลือกใช้วิธีวัดค่าความละม้าย 2 วิธีในการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับที่แตกต่างได้แก่

1) ลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequence: *lcs*)

ลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequence: *lcs*) เป็นแนวคิดพื้นฐานที่ถูกใช้อย่างกว้างขวางในงานด้านการประมวลผลภาษาธรรมชาติ แนวคิดของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดคือการเปรียบเทียบลำดับของสายอักขระ 2 สายจากซ้ายไปขวาแล้วคืนค่าเป็นลำดับของอักขระที่ยาวที่สุดที่สายอักขระทั้งสองสายนั้นมีร่วมกัน

ในส่วนการประยุกต์ใช้เป็นค่าความละม้าย คลอฟและสตีเวนสัน (Clough & Stevenson, 2011, p. 17) ได้เสนอให้ทำลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดเป็นค่าบรรทัดฐาน (normalize) โดยนำค่าความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของข้อความ 2 ข้อความมาหารด้วยค่าความยาวของข้อความใด

ข้อความหนึ่งจากทั้งสองข้อความ วิธีการคำนวณเช่นนี้ได้ให้ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุด (normalized lcs : lcs_{norm}) ซึ่งมีค่าเป็นตัวเลขอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 หากค่า lcs_{norm} เท่ากับ 0 แปลว่าคู่ของข้อความนั้นๆ ไม่มีความละม้ายกันเลย แต่หากค่า lcs_{norm} เท่ากับ 1 แปลว่าคู่ของข้อความนั้นๆ เหมือนกันทุกประการ

ในแง่ของข้อมูลที่บรรจุในคลังข้อมูลการลักลอกนั้น ค่า lcs_{norm} ที่แตกต่างกันย่อมแสดงถึงระดับของการแก้ไขข้อความต้นฉบับที่แตกต่างกันของคู่หน่วยเทียบแต่ละคู่ โดยอาศัยแนวคิดนี้ ผู้วิจัยจะวัดค่า lcs_{norm} ในระดับอักษรของคู่หน่วยเทียบแต่ละคู่ ทั้งหมด 50,000 คู่ เพื่อเป็นตัวแทนของการแก้ไขข้อความต้นฉบับให้กลายเป็นข้อความที่ต้องสงสัยว่าลักลอกในระดับอักษร จากนั้น ผู้วิจัยจะนำค่าความละม้ายที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงสถิติต่อไป

ตารางที่ 3.5 ค่าสถิติของค่าความละม้ายของคู่หน่วยเทียบในระดับอักษร

ประเภทของข้อมูล	ประเภทของคู่หน่วยเทียบ	ค่าความละม้าย (lcs_{norm})	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ลักลอก	SR-EC	1.0000	0.0000
	SR-NC	0.9788	0.1616
	SR-MO	0.9493	0.4909
	SR-PA	0.8932	0.0741
ไม่ลักลอก	NA-NB	0.5298	0.1068

ตารางที่ 3.5 แสดงค่าสถิติซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ค่าความละม้ายระหว่างคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูล เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดแล้ว จะเห็นได้ว่าค่าความละม้ายในกลุ่มข้อมูลลักลอกนั้นลดลงเป็นลำดับจากคู่หน่วยเทียบลักลอกประเภทคัดลอกโดยตรง (SR-EC) ไปหาคู่หน่วยเทียบลักลอกประเภทถอดความ (SR-PA) ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับข้อสรุปจากการทบทวรรณกรรมในหัวข้อที่ 2.2 ที่ระบุว่าการลักลอกที่อาศัยการประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาในระดับต่ำย่อมตรวจหาได้ง่ายกว่า ดังจะเห็นได้จากคู่หน่วยเทียบลักลอกประเภทคัดลอกโดยตรง (SR-EC) ซึ่งเป็นการคัดลอกข้อความจากต้นฉบับโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยของค่าความละม้ายเท่ากับ 1 ในขณะที่คู่หน่วยเทียบลักลอกประเภทถอดความ (SR-PA) ที่ต้องอาศัยกลไกทางภาษาที่หลากหลายในการลักลอกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 จากลักษณะดังกล่าวนี้ หากนำคู่หน่วยเทียบทั้งสองประเภทไปตรวจหาการลักลอกด้วยเครื่อง ย่อมเป็นที่แน่นอนว่าคู่หน่วยเทียบลักลอกประเภทคัดลอกโดยตรง (SR-EC) จะถูกตรวจหาพบได้ง่ายกว่า ในทางตรงกันข้าม คู่หน่วยเทียบ

ประเภทไม่มีการลักลอก (NA-NB) มีค่าเฉลี่ยของค่าความละม้ายเพียง 0.53 เท่านั้น ค่าดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หากพิจารณาในระดับอักษรแล้ว หน่วยเทียบประเภทไม่มีการลักลอก (NA-NB) มีความละม้ายกันประมาณครึ่งหนึ่งเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าเฉลี่ยของค่าความละม้ายของคู่หน่วยเทียบประเภทลักลอกแต่ละประเภทย่อยนั้นมีความใกล้เคียงกันมาก ลักษณะดังกล่าวนำไปสู่ข้อสังเกตประการหนึ่งว่า ในกรณีการตรวจหาการลักลอกในสถานการณ์จริง การประยุกต์ใช้วิธีการตรวจในระดับอักษรอาจให้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ข้อมูลลักลอกมีความคล้ายคลึงกับข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก และจากข้อสังเกตดังกล่าวนี้ จึงคาดได้ว่าหากใช้คลังข้อมูลที่สร้างขึ้นเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอก ระบบที่ประยุกต์ใช้เพียงวิธีการตรวจหาในระดับอักษรในขั้นพื้นฐานอาจไม่สามารถผ่านการประเมินประสิทธิภาพได้ในระดับที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตาม ก็ดี ลักษณะดังกล่าวก็ถือเป็นข้อยืนยันได้ถึงคุณภาพของคลังข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยขั้นนี้ได้เช่นกัน

2) ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์

ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ (Sørensen-Dice coefficient similarity) (Dice, 1945; Sørensen, 1948) สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความละม้ายของสองตัวอย่าง แนวคิดพื้นฐานของค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์นั้นคล้ายกับค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ด (Jaccard coefficient similarity) ซึ่งถูกใช้อย่างแพร่หลายในงานค้นคืนสารสนเทศ กล่าวคือ สามารถคำนวณได้จากจำนวนสมาชิกที่ทั้งสองตัวอย่างมีร่วมกันต่อจำนวนสมาชิกทั้งหมด แต่หลักการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์จะลดผลกระทบจากการมีสมาชิกร่วมกันของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นจึงสามารถพิจารณาค่าที่คำนวณได้ในฐานะค่าความละม้ายของข้อมูลทั้งคู่

ในงานขั้นนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ในการวัดความละม้ายระหว่างข้อความในระดับคำ ทั้งนี้ กำหนดให้เอ็นแกรมของคำมีความยาว n , $S(A, n)$ แทนชุดของเอ็นแกรมของคำในข้อความ A , $S(B, n)$ แทนชุดของเอ็นแกรมของคำในข้อความ B , QS_n ซึ่งแทนผลหารของความละม้าย (quotient of similarity) ระหว่างข้อความ A กับข้อความ B จะหาได้จากสมการที่ 3.1 ค่า QS_n เป็นตัวเลขระหว่าง 0 ถึง 1 เช่นเดียวกันกับค่า lcs_{norm} หากค่า QS_n เท่ากับ 0 แปลว่าข้อความ A และข้อความ B ไม่ปรากฏชุดของเอ็นแกรมร่วมกันเลย แต่หากค่า QS_n เท่ากับ 1 แปลว่าข้อความ A และข้อความ B เหมือนกันทุกประการ

$$QS_n = \frac{2|S(A, n) \cap S(B, n)|}{|S(A, n)| + |S(B, n)|} \quad (3.1)$$

ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมการแก้ไขข้อความต้นฉบับในปริมาณที่มากน้อยแตกต่างกันและเพื่อระบุระดับความละเอียดของการลักลอกประเภทต่างๆ ที่มีบรรจุอยู่ในคลังข้อมูลนี้ การวิเคราะห์ในขั้นนี้จะเปรียบเทียบค่าความละเอียดระหว่างคู่ของหน่วยเทียบในคลังข้อมูลทั้งหมด 50,000 คู่ โดยกำหนดค่าเอ็นแกรมของค่าไว้ตั้งแต่ 1 ถึง 5 จากนั้น ผู้วิจัยจะนำค่าความละเอียดที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงสถิติต่อไป

ตารางที่ 3.6 ค่าสถิติของค่าความละเอียดของคู่หน่วยเทียบในระดับค่า

ประเภทของข้อมูล	ประเภทของคู่หน่วยเทียบ	สถิติ	ค่าความละเอียด					
			QS ₁	QS ₂	QS ₃	QS ₄	QS ₅	
ลักลอก	SR-EC	Mean	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	
		SD	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	
	SR-NC	Mean	0.9660	0.9259	0.8871	0.8500	0.8145	
		SD	0.2108	0.0416	0.0620	0.0890	0.0162	
	SR-MO	Mean	0.9220	0.8731	0.8272	0.7838	0.7425	
		SD	0.0564	0.0658	0.0787	0.0926	0.1065	
	SR-PA	Mean	0.8808	0.7691	0.6839	0.6124	0.5510	
		SD	0.0727	0.1225	0.1554	0.1784	0.1948	
	ไม่ลักลอก	NA-NB	Mean	0.5598	0.3830	0.3025	0.2458	0.2029
			SD	0.0884	0.0870	0.0809	0.0811	0.0834

ตารางที่ 3.6 แสดงค่าสถิติของความละเอียดที่วัดได้เปรียบเทียบกับกันระหว่างข้อมูลประเภทต่างๆ ภายในคลังข้อมูล จากตารางดังกล่าวจะเห็นว่าผลการวิเคราะห์ค่าความละเอียดระหว่างข้อมูลประเภทต่างๆ ในคลังข้อมูลมีแนวโน้มเป็นเช่นเดียวกันกับผลการวิเคราะห์ค่าความละเอียดในระดับอักษร กล่าวคือ ระดับความละเอียดมีค่าลดลงเมื่อระดับของการลักลอกสูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าวิธีการลักลอกในระดับที่สูงกว่ามีแนวโน้มที่จะแบ่งแยกลำดับของค่าที่ปรากฏในต้นฉบับเดิมมากกว่าวิธีการลักลอกในระดับที่ต่ำกว่า ในขณะที่เดียวกัน ค่าความละเอียดของข้อมูลลักลอกก็มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดจากค่าความละเอียดของข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก

นอกจากนี้ยังพบว่าเมื่อขนาดของเอ็นแกรมของค่าเพิ่มขึ้น ค่าความละเอียดจะลดต่ำลง ดังจะเห็นได้จากค่าความละเอียดในกลุ่มข้อมูลลักลอกว่าค่าเฉลี่ยของค่าความละเอียดของ 5 แกรมของค่า (QS₅) มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของค่าความละเอียดของ 4 แกรมของค่า (QS₄) ค่าเฉลี่ยของค่าความละเอียด

ของไตรแกรมของคำ (QS_3) ค่าเฉลี่ยของค่าความล้มร้ายของไบแกรมของคำ (QS_2) และค่าเฉลี่ยของค่าความล้มร้ายของยูนิแกรมของคำ (QS_1) เป็นลำดับลดหลั่นกันไป ลักษณะเช่นนี้นำไปสู่ข้อสังเกตว่า ในกรณีที่คลังข้อมูลที่สร้างขึ้นเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอก ระบบตรวจหาการลักลอกที่พัฒนาขึ้นโดยประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางภาษาศาสตร์ที่หลากหลายและซับซ้อนกว่าย่อมให้ผลการตรวจหาการลักลอกที่น่าพอใจกว่าระบบตรวจหาการลักลอกที่พัฒนาขึ้นโดยประยุกต์ใช้วิธีการตรวจหาขั้นพื้นฐานวิธีใดเพียงวิธีเดียว

เมื่อคำนวณได้ค่าความล้มร้ายทั้งในระดับอักษรและระดับคำมาแล้ว ขั้นตอนต่อมา ผู้วิจัยจะนำค่าที่ได้มาวิเคราะห์เชิงสถิติ โดยผู้วิจัยจะนำค่าความล้มร้ายของข้อมูลในคลังข้อมูลแต่ละประเภทข้างต้นมาเปรียบเทียบกัน เพื่อทดสอบว่าข้อมูลแต่ละกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ทั้งนี้ แม้ผลการวิเคราะห์ค่าความล้มร้ายในระดับอักษรและระดับคำจะแสดงให้เห็นความแตกต่างของข้อมูลแต่ละประเภทในคลังข้อมูล แต่ผลดังกล่าวก็ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลแต่ละประเภทที่บรรจุอยู่ในคลังข้อมูลจะไม่ได้มาจากกลุ่มประชากรเดียวกัน ทั้งนี้ หากข้อมูลภายในคลังข้อมูลมาจากกลุ่มประชากรเดียวกันก็อาจส่งผลให้การทดสอบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกผิดพลาดได้ เนื่องจากระบบจะไม่สามารถจำแนกประเภทข้อความที่ลักลอกและไม่มีการลักลอกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด อันเป็นผลมาจากการที่ระบบเรียนรู้ข้อมูลที่ไม่มีความแตกต่างกันนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ การวิเคราะห์คลังข้อมูลในขั้นตอนสุดท้ายจึงเป็นไปเพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลแต่ละประเภทที่บรรจุอยู่ในคลังข้อมูลมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

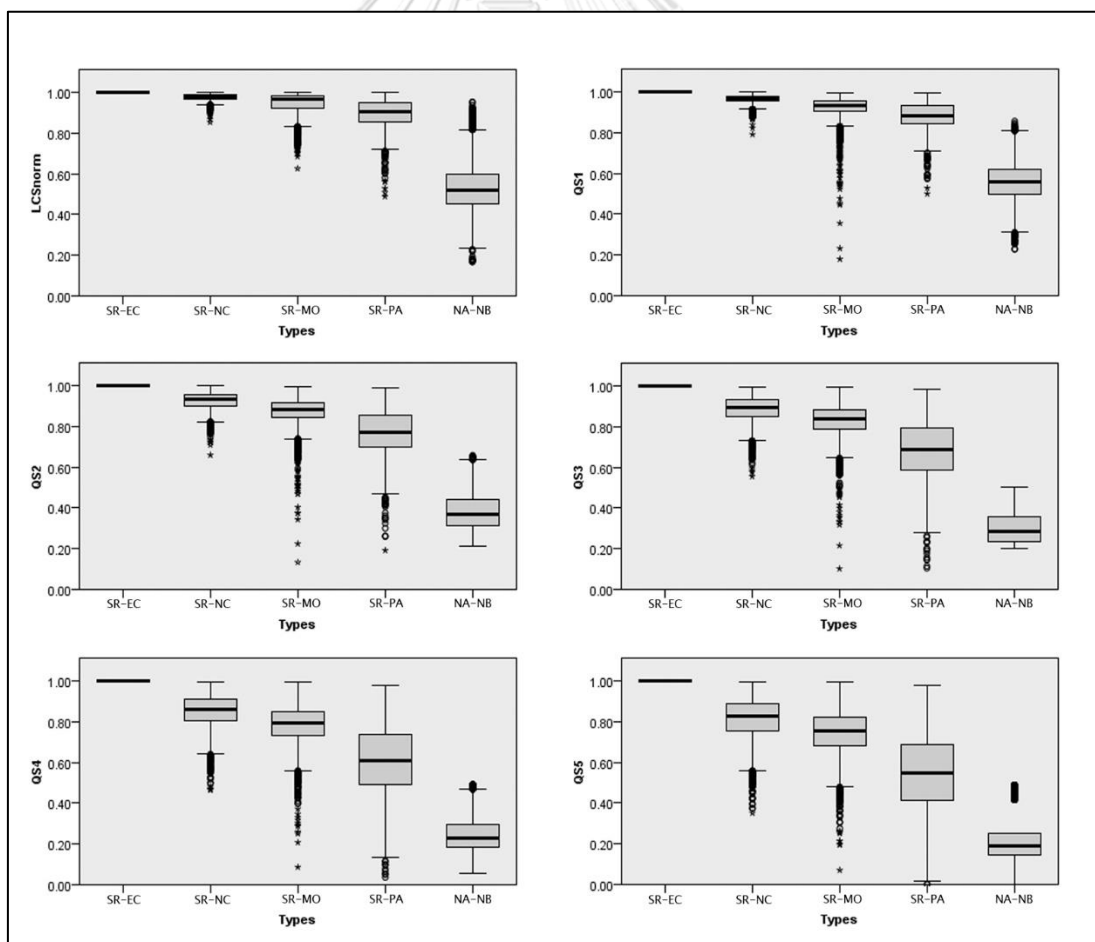
โดยทั่วไปแล้ว การทดสอบว่ากลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มหรือมากกว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่นั้นสามารถทำได้โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม หรือที่รู้จักกันในฐานะการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance: one-way ANOVA) ซึ่งอาจใช้ค่าเฉลี่ยของค่าความล้มร้ายในการทดสอบได้ อย่างไรก็ตาม การใช้ค่าเฉลี่ยของค่าความล้มร้ายที่ได้ข้อมูลในคลังข้อมูลนี้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบมีความแปรปรวนไม่เท่ากัน ลักษณะดังกล่าวค่าความล้มร้ายของสมาชิกทุกตัวในกลุ่มข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยตรง (SR-EC) มีค่าเท่ากับ 1 เสมอ ดังนั้นในกรณีนี้จึงไม่สามารถใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลแต่ละประเภทในคลังข้อมูลได้

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ในขั้นนี้ ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้การทดสอบครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis test) (Kruskal & Wallis, 1952) แทน การทดสอบครัสคาล-วอลลิส หรือที่รู้จักกันในอีกชื่อว่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวตามลำดับ (one-way ANOVA on ranks) เป็นการทดสอบทางสถิติแบบนอนพาราเมตริกเพื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างอิสระ 2 กลุ่มหรือมากกว่าที่มีขนาดของ

กลุ่มตัวอย่างเท่ากันหรือต่างกัน แนวคิดพื้นฐานของสถิติดังกล่าวคือทดสอบว่าการทดสอบว่ากลุ่มตัวอย่าง k กลุ่มมีค่ามัธยฐานเท่ากันหรือไม่ โดยอาศัยแนวคิดดังกล่าวนี้ การทดสอบครัสคาล-วอลลิสจึงมักถูกใช้เมื่อไม่สามารถทดสอบด้วยสถิติแบบพารามетริกได้

ด้วยวิธีการทดสอบทางสถิติดังกล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยได้นำค่าความละม้ายทั้ง 6 ค่าที่คำนวณได้จากคู่หน่วยเทียบแต่ละประเภท (กลุ่มตัวอย่าง) ได้แก่ ค่าความละม้ายจากค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยรวมยาวสุดที่ยาวที่สุด (LCS_{norm}) ค่าความละม้ายของยูนิแกรมของคำ (QS_1) ค่าความละม้ายของไบแกรมของคำ (QS_2) ค่าความละม้ายของไตรแกรมของคำ (QS_3) ค่าความละม้ายของ 4 แกรมของคำ (QS_4) และค่าความละม้ายของ 5 แกรมของคำ (QS_5) มาทดสอบแยกต่างหากทีละค่า เพื่อเปรียบเทียบว่าค่าความละม้ายดังกล่าวมีความแตกต่างกันระหว่างประเภทของข้อมูลหรือไม่

ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าค่าความละม้ายทั้ง 6 ค่ามีความแตกต่างกันระหว่างประเภทข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญ (ทดสอบหลังการวิเคราะห์ด้วยวิธี Bonferroni, $p < 0.05$) ภาพที่ 3.14 แสดงการแจกแจงของข้อมูลในคลังข้อมูลที่ระดับค่าความละม้ายต่างๆ

ภาพที่ 3.14 การแจกแจงของข้อมูลในคลังข้อมูลที่ระดับค่าความละม้ายระดับต่างๆ

ผลการวิเคราะห์คลังข้อมูลดังกล่าวมาทั้งหมดสามารถเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าวิธีการที่ใช้ใน ออกแบบและสร้างคลังข้อมูลที่ผู้วิจัยได้เสนอเพื่อใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นไปอย่างรัดกุมและมี ประสิทธิภาพ กล่าวคือ วิธีการดังกล่าวสามารถจำลองข้อมูลที่มีลักษณะและข้อมูลที่ไม่มีการล้กออก ออกมาได้อย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยเหตุนี้ คลังข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัย ชิ้นนี้จึงสามารถใช้ฝึกฝนและทดสอบระบบตรวจหาการล้กออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 การวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาสำหรับจำแนกประเภทข้อความล้กออกและข้อความที่ไม่มีการล้กออก

หลังจากสร้างคลังข้อมูลการล้กออกเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในขั้นตอนการวิเคราะห์หาลักษณะทาง ภาษาสำหรับจำแนกประเภทข้อความล้กออกและข้อความที่ไม่มีการล้กออกนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ ความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการวิเคราะห์กลวิธีล้กออกงานวิชาการภาษาไทยมาใช้ในการ วิเคราะห์หาลักษณะ โดยจะแบ่งกลุ่มลักษณะทางภาษาออกเป็น 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

3.4.1 การวิเคราะห์หาลักษณะทางศัพท์

ลักษณะทางศัพท์จัดเป็นลักษณะทางภาษาที่วิเคราะห์จากข้อความในระดับคำ ทั้งนี้ จากการ ทบทวนวรรณกรรมหัวข้อที่ 2.7.2 ว่าด้วยการจำแนกประเภทข้อความที่มีความล้กออกกันโดยใช้การ เรียนรู้ของเครื่อง พบว่ามีการจำนวนไม่น้อยใช้ลักษณะทางศัพท์ในการจำแนกประเภทข้อความที่มี ความล้กออกกันแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ อีกทั้งข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์กลวิธีล้กออกงาน วิชาการภาษาไทยในหัวข้อที่ 4.2 ก็ชี้ให้ว่าผู้ล้กออกมีแนวโน้มจะแก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับคำเป็น อันดับดับๆ ดังนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้จึงจะวิเคราะห์หาลักษณะทางศัพท์เพื่อนำมาใช้ในการจำแนกประเภท ข้อความล้กออกและข้อความที่ไม่มีการล้กออก

การวิเคราะห์หาลักษณะทางศัพท์จำเป็นต้องพิจารณาขอบเขตของคำในภาษาไทย ในงานวิจัย ชิ้นนี้ จึงได้กำกับข้อมูลขอบเขตของคำในคลังข้อมูลไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อให้สะดวกต่อการวิเคราะห์หาและ สกัดลักษณะ ทั้งนี้ หากพิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมและผลการวิเคราะห์กลวิธีล้กออกแล้ว ลักษณะทางศัพท์สามารถวิเคราะห์หาได้โดยประยุกต์แนวคิดที่หลากหลายซึ่งสามารถแสดงวิธีวิเคราะห์ หาลักษณะจำแนกตามกลุ่มแนวคิดได้ดังต่อไปนี้

1) ลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequence: *lcs*)

ลักษณะชนิดนี้วิเคราะห์หาโดยพิจารณาลำดับคำที่เหมือนกันที่ปรากฏในข้อความในคู่หน่วย เทียบ ทั้งนี้ งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะเขียนโปรแกรมเพื่อหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดในชุดคำของคู่หน่วย

เทียบแล้วทำให้เป็นค่าบรรทัดฐานซึ่งจะคืนค่าออกมาเป็นตัวเลข ค่าดังกล่าวจะแสดงให้เห็นได้ว่ามีความละม้ายกันระหว่างประโยคมากน้อยเท่าใด

2) จำนวนคำ (word count)

ลักษณะชนิดนี้วิเคราะห์หาการนับจำนวนคำในข้อความ ดังนั้นในขั้นตอนของการวิเคราะห์หาจึงจำเป็นกำกับขอบเขตของคำ จากนั้น ผู้วิจัยจะเขียนโปรแกรมสำหรับนับจำนวนคำในข้อความต้นฉบับ และข้อความต้องสงสัยว่าลักลอก จากนั้นจึงจะนำค่าที่ได้ออกมาใช้เป็นลักษณะ

3) เอ็นแกรมของคำ (word n -gram)

เอ็นแกรมเป็นแนวคิดที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในการประมวลภาษาธรรมชาติ และถูกประยุกต์ใช้ในการแทนรูปภาพในหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับอักขระ คำ หรือวลีสัมพันธ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อนี้คือการแทนรูปเอ็นแกรมในระดับคำ เอ็นแกรมหนึ่งๆ นั้นคือเอ็นโทเค็น (n -token) ชุดของคำ (Jurafsky & Martin, 2009, p. 83) ยกตัวอย่างเช่น ในข้อความ “This is an example.” ไบแกรมของข้อความดังกล่าวจะเป็นชุดของคำชุดละ 2 คำ ได้แก่ [“This”, “is”], [“is”, “an”], [“an”, “example”], และ [“example”, “. ”] แต่หากพิจารณาเป็นไตรแกรม ไตรแกรมของข้อความข้างต้นจะได้เป็นชุดของคำชุดละ 3 คำ ได้แก่ [“This”, “is”, “an”], [“is”, “an”, “example”], [“an”, “example”, “. ”]

แนวคิดเรื่องเอ็นแกรมดังได้กล่าวไปข้างต้นนี้ยังสามารถประยุกต์ในการวิเคราะห์หาลักษณะได้อีกหลายรูปแบบ เช่น ประยุกต์ใช้กับการให้น้ำหนักค่าแบบ *tf-idf* หรือประยุกต์ใช้กับการวัดค่าความละม้ายในระดับเอ็นแกรมแล้วนำค่าความละม้ายดังกล่าวมาใช้เป็นลักษณะ

อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยข้อจำกัดของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนที่ไม่สามารถรับเข้าลักษณะที่ไม่เป็นตัวเลขได้ ดังนั้นในทวิเคราะห์ลักษณะด้วยแนวคิดเอ็นแกรมนี้จึงจำเป็นต้องแปลงเอ็นแกรมที่วิเคราะห์ได้ให้เป็นเวกเตอร์ก่อน จากนั้นจึงนำไปดำเนินการต่อ

4) ค่าความละม้ายที่วัดได้ในระดับคำ

จากการทบทวนวรรณกรรมหัวข้อที่ 2.7.2 จะเห็นได้ว่ามีงานจำนวนหนึ่งที่นำค่าความละม้ายที่วัดได้ในระดับคำมาใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภทของข้อความที่มีความละม้ายกัน ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าว โดยนำค่าความละม้ายที่คำนวณได้ในระดับคำมาใช้เป็นลักษณะในการจำแนกข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอก ในการนี้ ผู้วิจัยจะเขียนโปรแกรมสำหรับวัดค่าความละม้ายในระดับคำด้วยวิธีการวัดต่างๆ ขึ้น จากนั้นจึงนำค่าตัวเลขที่แสดงความละม้ายระหว่างคู่หน่วยเทียบมาใช้เป็นลักษณะ

เมื่อวิเคราะห์หาลักษณะทางศัพท์ได้จากวิธีการดังได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจะเขียนโปรแกรมสกัดลักษณะแต่ละตัวจากข้อมูลทั้งหมดในคลังข้อมูล และนำข้อมูลดังกล่าวไปฝึกฝนและทดสอบระบบตรวจการลักลอกต่อไป

3.4.2 การวิเคราะห์หาลักษณะทางวากยสัมพันธ์

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์เป็นลักษณะทางภาษาที่วิเคราะห์จากข้อความในระดับวลีและประโยค จากการทบทวนวรรณกรรมหัวข้อที่ 2.7.2 พบว่ามีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่นำความสัมพันธ์ภายในประโยคมาประยุกต์ใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายกัน อีกทั้งผลจากการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทยในหัวข้อ 4.2 ได้ชี้ให้เห็นว่ากลวิธีลักลอกกลุ่มหนึ่งที่ถูกเลือกใช้ในการแก้ไขข้อความในระดับวากยสัมพันธ์ เช่น การแยกอนุภาค การซ้อนความ การรวมความ ด้วยเหตุนี้ ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงจะวิเคราะห์หาลักษณะทางวากยสัมพันธ์เพื่อนำมาทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทข้อความลักลอกที่มีการแก้ไขในระดับวากยสัมพันธ์

จากการทบทวนวรรณกรรมทำให้เห็นว่าลักษณะทางวากยสัมพันธ์สามารถวิเคราะห์หาได้โดยประยุกต์แนวคิดที่หลากหลายซึ่งสามารถแสดงวิธีวิเคราะห์หาลักษณะจำแนกตามกลุ่มแนวคิดได้ดังต่อไปนี้

1) หมวดคำ (Part of Speech: POS)

กล่าวได้ว่าหมวดคำมีความสำคัญยิ่งในงานด้านการประมวลผลภาษา เนื่องด้วยหมวดคำนั้นให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำและปริบทแวดล้อมคำได้เป็นอย่างมาก (Jurafsky & Martin, 2009, p. 123) ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่อยู่เบื้องหลังหมวดคำสามารถแสดงถึงหน้าที่เชิงวากยสัมพันธ์ของคำ การปรากฏของคำในประโยค และคุณสมบัติภายในของคำนั้นๆ ส่วนในแง่การลักลอก การแก้ไขโดยเปลี่ยนคำในต้นฉบับไปใช้คำในหมวดคำเดียวกันยังเป็นกลวิธีหนึ่งที่ผู้ลักลอกเลือกใช้ด้วย ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงจะกำกับหมวดคำให้แก่ข้อมูลทั้งหมดภายในคลังข้อมูล จากนั้นจึงนำมาชุดของหมวดคำที่ได้จากคู่หน่วยเทียบไปดำเนินการแปลงเป็นลักษณะต่างๆ โดยอาศัยแนวคิดต่างๆ ที่ได้ใช้ในการวิเคราะห์หาลักษณะในระดับคำมาประยุกต์ใช้ร่วมด้วย เช่น ลำดับร่วมที่ยาวที่สุด (*lcs*) เอ็นแกรม หรือการวัดค่าความละม้าย

2) ความสัมพันธ์แบบพึ่งพา (dependency relation)

ลักษณะชนิดนี้เป็นการนำแนวคิดของวานและคณะ (Wan et al., 2006) และมาลาคาซิโอติส (Malakasiotis, 2009) มาใช้ กล่าวคือเป็นการพิจารณาความสัมพันธ์แบบพึ่งพาระหว่างคู่หน่วยเทียบ โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวได้จากการแจกส่วนประโยคแบบพึ่งพา ในกรณีนี้แต่ละข้อความในหน่วยคู่เทียบจะถูกแจกส่วน (parse) เพื่อให้ได้ชุดของชุดของความสัมพันธ์แบบพึ่งพา (1 ชุดต่อประโยค)

ความสัมพันธ์แบบฟังก์ชันจะอยู่ในรูปคู่ของค่าในแผนผังต้นไม้แบบฟังก์ชันในฐานะส่วนหลักและส่วนฟังก์ชัน ทั้งนี้ ลักษณะชนิดนี้จะนำค่าความแม่นยำ ค่าความครบถ้วน และค่า f ซึ่งคำนวณได้จากสมการที่ 2.1, 2.2, และ 2.3 ในหัวข้อที่ 2.7.2 ตามลำดับ และนำค่าดังกล่าวมาใช้เป็นลักษณะ

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้สำรวจเครื่องมือที่ใช้สำหรับแจกส่วนประโยคและกำกับความสัมพันธ์แบบฟังก์ชันในภาษาไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้ว พบว่ายังไม่มีเครื่องมือขึ้นใดที่ให้ผลการแจกส่วนและกำกับความสัมพันธ์ในระดับที่น่าพอใจ ทั้งนี้ หากนำเครื่องมือเหล่านั้นมาใช้ก็อาจส่งผลกระทบต่อผลในภาพรวมของงานวิจัยชิ้นนี้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงตัดสินใจไม่ใช้ความสัมพันธ์แบบฟังก์ชันเป็นลักษณะสำหรับจำแนกข้อความลักลอกและไม่ลักลอกในงานวิจัยชิ้นนี้ และจะวิเคราะห์หาลักษณะชนิดอื่นที่คาดว่าจะให้ประสิทธิภาพในระดับที่ทัดเทียมกันมาใช้แทน

3) ค่าความละเอียดที่วัดได้ในระดับวากยสัมพันธ์

เช่นเดียวกับกับลักษณะทางศัพท์ ข้อมูลเชิงวากยสัมพันธ์ที่กล่าวมาข้างต้นก็สามารถนำมาคำนวณเป็นค่าความละเอียดของหน่วยเทียบได้ด้วยวิธีต่างๆ ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะเขียนโปรแกรมสำหรับวัดค่าความละเอียดในระดับวากยสัมพันธ์ด้วยวิธีการวัดต่างๆ ขึ้น จากนั้นจึงนำค่าตัวเลขที่แสดงความละเอียดระหว่างหน่วยเทียบมาใช้เป็นลักษณะ

3.4.3 การวิเคราะห์หาลักษณะทางความหมาย

ลักษณะทางความหมายถือเป็นลักษณะที่มีความท้าทายมากที่สุดในแง่การวิเคราะห์หา จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่างานวิจัยที่ใช้ลักษณะทางความหมายในการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละเอียดก็ดี หรือใช้ในการตรวจหาการลักลอกก็ดี ล้วนแล้วแต่พึ่งพาการคืนค่าทางความหมายจากเครือข่ายคำ (WordNet) ทั้งสิ้น ในกรณีของภาษาไทยนั้น ไม่ปรากฏว่ามีเครือข่ายคำที่เสร็จสมบูรณ์พร้อมใช้งาน ในการวิเคราะห์หาลักษณะทางความหมายนี้ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดอื่นที่สามารถเป็นตัวแทนของความหมายได้โดยอ้อม ได้แก่ การวิเคราะห์ความหมายแอบแฝง (Latent Semantic Analysis: LSA) และการฝังคำ (word embedding) โดยผู้วิจัยจะนำค่าทางความหมายของแต่ละคำที่ได้จากแนวคิดดังกล่าวมาคำนวณให้ค่าโดยรวมของข้อความจากนั้นจึงนำไปใช้เป็นลักษณะต่อไป

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้แสดงผลที่ได้จากการวิเคราะห์หาลักษณะ ซึ่งได้แก่แนวคิดที่ใช้ในการแทนรูปลักษณะ วิธีการสกัดลักษณะจากข้อมูล รวมถึงการอภิปรายถึงลักษณะเด่นของลักษณะแต่ละตัว โดยละเอียดในบทที่ 5

3.5 การประเมินประสิทธิภาพของระบบ

การประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอบที่ถูกสร้างขึ้นถือเป็นวัตถุประสงค์หลักอีกข้อหนึ่งของงานวิจัยชิ้นนี้ ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงวิธีการประเมินประสิทธิภาพของระบบโดยละเอียด อันประกอบไปด้วยเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการจำแนกประเภทของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน การฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน การประเมินประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้าแต่ละประเภท และการประเมินประสิทธิภาพของลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความลักลอบและข้อความที่ไม่มีการลักลอบ รายละเอียดมีดังต่อไปนี้ดังต่อไปนี้

3.5.1 เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการจำแนกประเภทของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน

ในหัวข้อย่อยนี้จะกล่าวถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกประเภทของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน ซึ่งจะถูกใช้เป็นค่าอ้างอิงประสิทธิภาพทั้งในขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้าและการทดสอบประสิทธิภาพของลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความลักลอบและข้อความที่ไม่มีการลักลอบ ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าใจเกณฑ์การประเมินดังกล่าว ผู้วิจัยจะขอกกล่าวถึงค่าพื้นฐานอันเป็นที่มาของการคำนวณค่าที่ใช้เป็นเกณฑ์ประเมินประสิทธิภาพก่อน ค่าดังกล่าวเป็นผลของการจำแนกประเภทข้อความลักลอบและไม่ลักลอบโดยเครื่องเปรียบเทียบกับผลของการจำแนกการลักลอบและไม่ลักลอบโดยมนุษย์ ได้แก่

- 1) *ผลบวกจริง (true positive: tp)* คือจำนวนตัวอย่างของข้อความที่เครื่องและมนุษย์จำแนกว่าเป็นการลักลอบเหมือนกัน
- 2) *ผลบวกปลอม (false positive: fp)* คือจำนวนตัวอย่างของข้อความที่เครื่องจำแนกว่าเป็นการลักลอบ แต่มนุษย์จำแนกว่าไม่เป็นการลักลอบ
- 3) *ผลลบจริง (true negative: tn)* คือจำนวนตัวอย่างของข้อความที่เครื่องและมนุษย์จำแนกว่าไม่เป็นการลักลอบเหมือนกัน
- 4) *ผลลบปลอม (false negative: fn)* คือจำนวนตัวอย่างของข้อความที่เครื่องจำแนกว่าไม่เป็นการลักลอบ แต่มนุษย์จำแนกว่าเป็นการลักลอบ

ทั้งนี้ ผลการจำแนกประเภททั้ง 4 ค่าข้างต้นสามารถแสดงในรูปตารางได้ดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 ค่าตั้งต้นสำหรับคำนวณประสิทธิภาพของระบบ

ผลโดยเครื่อง ผลโดยมนุษย์	ล้กลอก	ไม่ล้กลอก
ล้กลอก	ผลบวกจริง (true positive: tp)	ผลลบปลอม (false negative: fn)
ไม่ล้กลอก	ผลบวกปลอม (false positive: fp)	ผลลบจริง (true negative: tn)

จากค่าตั้งต้นทั้ง 4 ค่าข้างต้น สามารถนำมาคำนวณค่าที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพของระบบได้ดังต่อไปนี้

1) ค่าความแม่นยำ (precision)

ค่าความแม่นยำคืออัตราส่วนระหว่างผลการจำแนกข้อความล้กลอกที่ถูกต้องต่อผลที่เครื่องจำแนกว่าล้กลอกทั้งหมด ในแง่นี้ ค่าความแม่นยำจึงสะท้อนความถูกต้อง (accuracy) ของการจำแนกประเภท (L. Li, Wu, & Ye, 2015, p. 77) ทั้งนี้ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 3.2

$$precision = \frac{tp}{tp + fp} \quad (3.2)$$

2) ค่าความครบถ้วน (recall)

ค่าความครบถ้วนคืออัตราส่วนระหว่างผลการจำแนกข้อความล้กลอกที่ถูกต้องต่อผลที่มนุษย์จำแนกว่าล้กลอกทั้งหมด ในแง่นี้ ค่าความครบถ้วนจึงสะท้อนความครอบคลุม (comprehensiveness) ของการจำแนกประเภท (L. Li et al., 2015, p. 77) ทั้งนี้ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 3.3

$$recall = \frac{tp}{tp + fn} \quad (3.3)$$

3) ค่า F (F-measure or F_1)

ค่า F ถือเป็นวิธีการวัดแบบบูรณาการของค่าความแม่นยำและค่าความครบถ้วน แนวคิดในการคำนวณค่าดังกล่าวนี้คือการหาค่าเฉลี่ยฮาร์โมนิกแบบถ่วงน้ำหนักของค่าความแม่นยำและค่าความครบถ้วน (Manning et al., 2008, p. 144) ทั้งนี้ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 3.4

$$F = 2 \cdot \frac{precision \cdot recall}{precision + recall} \quad (3.4)$$

ทั้งนี้ ในการประเมินประสิทธิภาพของระบบในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาค่า F เป็นค่าหลักในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้าหรือลักษณะ หากพบว่าค่า F มีค่าเท่ากัน ผู้วิจัยจึงจะพิจารณาตัดสินประสิทธิภาพจากค่าความแม่นยำและค่าความครบถ้วน

3.5.2 การฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน

ในหัวข้อย่อยนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนการฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน รวมถึงการตั้งค่าแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนซึ่งเป็นถือเป็นตัวแปรควบคุมในการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้าและการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของลักษณะที่ใช้ในการจำแนกข้อความลึกลับและข้อความที่ไม่มีการลึกลับ

แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้คือ SVC ซึ่งเป็นคลาสหนึ่งในไลบรารี Scikit-learn เวอร์ชัน 0.19.1 ซึ่งเป็นไลบรารีการเรียนรู้ของเครื่องสำหรับโปรแกรมภาษาไพทอน (python)

คลาส SVC ใน Scikit-learn นั้นทำให้เกิดผล (implement) โดยอิงจากไลบรารี libsvm ซึ่งพัฒนาโดยชางและลิน (Chang & Lin, 2011) มีประสิทธิภาพในการเป็นตัวจำแนกประเภทชุดข้อมูลทั้งในแบบ 2 ประเภท (2 classes classification) และแบบหลายประเภท (multi-class classification)

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยใช้คลาส SVC ในการจำแนกแบบ 2 ประเภท คือจำแนกประเภทข้อความลึกลับและข้อความที่ไม่มีการลึกลับ โดยใช้ค่าพารามิเตอร์ปริยายของคลาส ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 การกำหนดค่าพารามิเตอร์ของคลาส SVC ในไลบรารี Scikit-learn

พารามิเตอร์	การตั้งค่า	คำอธิบาย
C	1.0	ค่าควบคุมการหาระนาบ (hyperplane) ที่ดีที่สุดของการจำแนกข้อมูลในปริภูมิเวกเตอร์
kernel	'rbf'	ฟังก์ชันเคอร์เนลของแบบจำลอง ในที่นี้ตั้งค่าปริยายเป็นฟังก์ชันเรเดียลเบสิส
degree	3	องศาของฟังก์ชันเคอร์เนลโพลีโนเมียล ในที่นี้ไม่สนใจ (ignore) เนื่องจากใช้ฟังก์ชันเรเดียลเบสิส
gamma	auto	สัมประสิทธิ์ของฟังก์ชันเคอร์เนล ในกรณีที่ตั้งค่าเป็น 'auto' จะใช้ค่า $1/n$ feature แทน

พารามิเตอร์	การตั้งค่า	คำอธิบาย
coef0	0.0	ข้อตกลงอิสระในฟังก์ชันเคอร์เนล มีนัยสำคัญเฉพาะในฟังก์ชันโพลีโนเมียลและซิกมอยด์
probability	False	เปิดใช้การประมาณความน่าจะเป็น ในที่นี้คือไม่เปิดใช้งาน
shrinking	True	เปิดใช้งานการแก้ปัญหาแบบ shrinking (shrinking heuristic) ในที่นี้คือเปิดใช้งาน
tol	1e-3	ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ
cache_size	-	จำกัดขนาดแคชของเคอร์เนล (เป็น MB) ในที่นี้ไม่ระบุ
class_weight	-	การกำหนดค่าน้ำหนักให้ประเภทที่จำแนก ในที่นี้ไม่ระบุทุกประเภทจึงมีค่าน้ำหนักเดียวกัน
verbose	False	เปิดใช้งานการแสดงผลข้อมูลออกแบบ verbose ในที่นี้ไม่เปิดใช้งาน
max_iter	-1	ค่าขีดจำกัดในการแก้ปัญหา ในที่นี้ระบุเป็น -1 คือไม่จำกัด
decision_function_shape	'ovr'	ระบุประเภทของฟังก์ชันการตัดสินใจ ในที่นี้ระบุเป็น 'ovr' หรือ "one-vs-rest" เครื่องจะตัดสินใจแบบ n_samples, n_classes
random_state	None	ระบุค่าของการสุ่มเมื่อต้องสับเปลี่ยนข้อมูล ในที่นี้ระบุว่าไม่มี

ในการฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน แบบจำลองต้องอาศัยชุดข้อมูล (data set) ซึ่งประกอบด้วยลักษณะ (feature) และคำตอบที่ถูกต้องของการจำแนกประเภทโดยมนุษย์เป็นข้อมูลรับเข้า (input) ในการตัดสินใจจำแนกประเภทข้อความลักษณะและข้อความที่ไม่มีลักษณะ ในงานวิจัยชิ้นนี้ ลักษณะแต่ละตัวจะสกัดได้จากโปรแกรมที่ผู้วิจัยเขียนขึ้น โดยอิงจากผลการวิเคราะห์หาหลักตามหัวข้อที่ 3.5.1 ทั้งนี้ ลักษณะและคำตอบที่ถูกต้องที่ใช้ในแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนจำเป็นต้องมีลักษณะเป็นตัวเลข (numeric) เท่านั้น

ในการป้อนชุดข้อมูลให้แก่แบบจำลอง ลักษณะและคำตอบที่ถูกต้องในชุดข้อมูลต้องได้รับการแปลงให้อยู่ในรูปของ numpy array ก่อน ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะบันทึกลักษณะที่สกัดได้และคำตอบที่ถูกต้องให้อยู่รูปไฟล์สกุล .csv เมื่อเข้าสู่ก่อนตอนก่อนการฝึกฝน จึงใช้คำสั่งในไลบรารี pandas เพื่ออ่านไฟล์ .csv ออกมาในรูปกรอบข้อมูล (data frame) จากนั้นจึงใช้คำสั่งแปลงกรอบข้อมูลดังกล่าวให้อยู่ในรูป numpy array 2 ชุด ชุดหนึ่งเป็น numpy array ที่บรรจุข้อมูลของลักษณะ ส่วนอีกชุดบรรจุข้อมูลที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องของการจำแนกประเภท โดยจำนวนกรณีของลักษณะและจำนวน

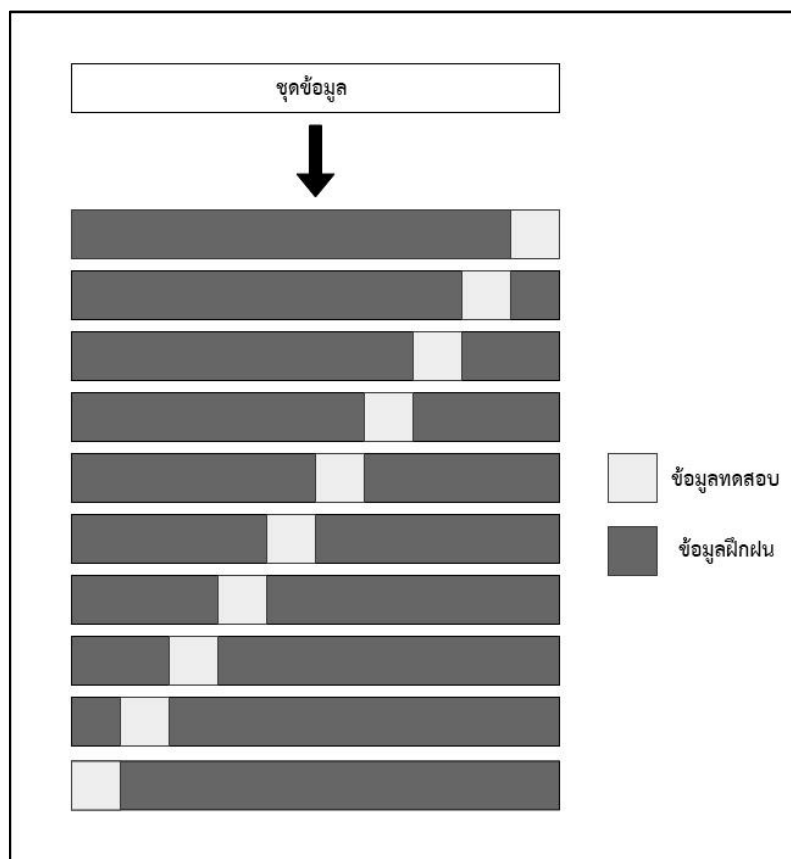
กรณีของคำตอบต้องเท่ากันเสมอ ทั้งนี้ numpy array ที่บรรจุข้อมูลของลักษณะสามารถบรรจุข้อมูลของลักษณะได้มากกว่า 1 ชนิด ซึ่งลักษณะดังกล่าวยังเอื้อต่อการทดลองรวมชุดของลักษณะในการจำแนกประเภท

Case No.	Text A	Text B	lcs_w	Ans
1	HS-L-001-SR.txt	HS-L-001-EC.txt	163	1
2	HS-L-002-SR.txt	HS-L-002-EC.txt	196	1
3	HS-L-003-SR.txt	HS-L-003-EC.txt	183	1
4	HS-L-004-SR.txt	HS-L-004-EC.txt	184	1
5	HS-L-005-SR.txt	HS-L-005-EC.txt	197	1
6	HS-L-006-SR.txt	HS-L-006-EC.txt	193	1
7	HS-L-007-SR.txt	HS-L-007-EC.txt	156	1
8	HS-L-008-SR.txt	HS-L-008-EC.txt	180	1
9	HS-L-009-SR.txt	HS-L-009-EC.txt	152	1
10	HS-L-010-SR.txt	HS-L-010-EC.txt	194	1
11	HS-L-011-SR.txt	HS-L-011-EC.txt	180	1
12	HS-L-012-SR.txt	HS-L-012-EC.txt	190	1
13	HS-L-013-SR.txt	HS-L-013-EC.txt	152	1
14	HS-L-014-SR.txt	HS-L-014-EC.txt	189	1
15	HS-L-015-SR.txt	HS-L-015-EC.txt	184	1
16	HS-L-016-SR.txt	HS-L-016-EC.txt	189	1
17	HS-L-017-SR.txt	HS-L-017-EC.txt	163	1
18	HS-L-018-SR.txt	HS-L-018-EC.txt	182	1
19	HS-L-019-SR.txt	HS-L-019-EC.txt	166	1
20	HS-L-020-SR.txt	HS-L-020-EC.txt	188	1
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮

ภาพที่ 3.15 ตัวอย่างชุดข้อมูล 20 กรณีแรกของคลังข้อมูล

ภาพที่ 3.15 แสดงชุดข้อมูลซึ่งบันทึกค่าลักษณะและคำตอบที่ถูกต้องในการจำแนกประเภทโดยมนุษย์ในรูปแบบไฟล์ .csv และแสดงผลในโปรแกรมไมโครซอฟต์เอกซ์เซล (Microsoft Excel) จากภาพจะเห็นกรณีต้องสงสัย 20 กรณีแรกของคลังข้อมูลแสดงในคอลัมน์ “Case No.” จากนั้นจะเป็นชื่อไฟล์ของคู่หน่วยเทียบ คอลัมน์ “Text A” แสดงย่อหน้าต้นฉบับ ส่วนคอลัมน์ “Text B” แสดงย่อหน้าลึกลอกประเภทคัดลอกโดยตรง ต่อมาในคอลัมน์ “ lcs_w ” เป็นลักษณะ โดยลักษณะในที่นี้คือค่า

ความยาวของลำดับรวมที่ยาวที่สุดในชุดคำของคู่หน่วยเทียบ และคอลัมน์ “Ans” เป็นคำตอบที่ถูกต้องของการจำแนกประเภทโดยมนุษย์ หากกำหนดค่าเป็น 1 หมายถึงลึกลอก หากกำหนดค่าเป็น 0 หมายถึงไม่ลึกลอก

ภาพที่ 3.16 การแบ่งข้อมูลฝึกฝนและทดสอบในการตรวจสอบไขว้ 10 ทบ

เมื่อแปลงลักษณะและคำตอบที่ต้องการให้อยู่ในรูป numpy array เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการฝึกฝนและทดสอบแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนด้วยลักษณะและคำตอบดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อความน่าเชื่อถือของการประเมินประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้การตรวจสอบไขว้ k ทบ (k -fold cross validation) (Fushiki, 2011) ในการฝึกฝนและทดสอบแบบจำลอง กล่าวคือ ข้อมูลในชุดข้อมูลทั้งหมดจะถูกแบ่งออกโดยการสุ่มเป็น k ส่วนเท่าๆ กัน โดยข้อมูลจำนวน $k-1$ ส่วนจะถูกกำหนดให้เป็นข้อมูลสำหรับฝึกฝน และข้อมูลที่เหลืออีก $\frac{1}{k}$ ส่วนจะถูกกำหนดให้เป็นข้อมูลสำหรับทดสอบ กระบวนการฝึกฝนและทดสอบทั้งหมดจะทำซ้ำทั้งหมด k ครั้ง โดยจะเวียนข้อมูลทั้ง k ส่วนเป็นข้อมูลทดสอบ 1 ครั้ง การฝึกฝนและทดสอบแต่ละครั้งจะคืนค่าการประเมินประสิทธิภาพออกมา 4 ค่า ได้แก่ ค่าความถูกต้อง ค่าความแม่นยำ ค่าความครบถ้วน และค่า F ดังได้กล่าวไปในหัวข้อที่

3.5.1 ผู้วิจัยจะนำค่าการประเมินแต่ละค่าที่ได้จากการทดสอบทั้ง k ครั้งมาหาค่าเฉลี่ยและใช้เป็นผลลัพธ์ของการประเมินประสิทธิภาพ

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้ฝึกฝนและทดสอบแบบจำลองด้วยการตรวจสอบไขว้ 10 ทบ ($k = 10$) ดังแสดงในภาพที่ 3.16 จากภาพจะเห็นได้ว่าชุดข้อมูลที่ป้อนให้แก่แบบจำลองถูกแบ่งออกเป็น 10 ส่วน และดำเนินการฝึกฝนและทดสอบทั้งหมด 10 ครั้ง แต่ละครั้งข้อมูล 9 จาก 10 ส่วนจะถูกกำหนดให้เป็นข้อมูลสำหรับฝึกฝนและข้อมูล 1 จาก 10 ส่วนจะถูกกำหนดให้เป็นข้อมูลทดสอบ ข้อมูลทั้ง 10 ส่วนจะถูกเวียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลทดสอบ 1 ครั้ง ด้วยวิธีการนี้ การตรวจสอบไขว้แต่ละรอบจะคืนค่าการประเมินประสิทธิภาพทั้ง 4 ค่าออกมาทั้งหมด 10 ครั้ง ผู้วิจัยจะหาค่าเฉลี่ยทั้ง 10 ครั้งของค่าการประเมินประสิทธิภาพแต่ละค่าและใช้เป็นผลลัพธ์ของการประเมิน

3.5.3 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกัน

กล่าวได้ว่าลักษณะของข้อมูลรับเข้า (input) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจำแนกประเภทข้อความที่มีการล้กลอกและไม่มีการล้กลอก ทั้งนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อที่ 2.8 ที่ว่าด้วยทฤษฎีโครงสร้างวาเทะนั้น ผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะเด่นของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานอันเป็นหน่วยย่อยในการวิเคราะห์โครงสร้างและความสัมพันธ์ภายในปริจเฉทตามทฤษฎีดังกล่าว กระทั่งนำมาสู่การวิเคราะห์กลวิธีล้กลอกงานวิชาการภาษาไทยโดยพิจารณาการแก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.2.2 อีกทั้งผลจากการวิเคราะห์กลวิธีล้กลอกงานวิชาการภาษาไทยยังชี้ให้เห็นว่าผู้ล้กลอกใช้กลวิธีล้กลอกทั้งภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานเดียวกันและระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน¹² ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจและต้องการพิสูจน์ว่าระหว่างย่อหน้าซึ่งเป็นหน่วยของข้อมูลรับเข้าที่ใช้ในการออกแบบและสร้างคลังข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้กับหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ข้อมูลรับเข้าลักษณะใดจะเอื้อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีกว่าในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการล้กลอกและไม่มีการล้กลอก จนนำมาสู่การออกแบบการทดลองเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้าทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าว

ในหัวข้อย่อยนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกันในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการล้กลอกและไม่มีการล้กลอก ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยและขั้นตอนย่อยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

¹² ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 4.1

3.5.3.1 ชุดข้อมูลทดลอง

ขั้นตอนแรกของการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกันคือการเตรียมชุดข้อมูลทดลอง ชุดข้อมูลทดลองในที่นี้จะถูกใช้ในการสกัดลักษณะและให้คำตอบที่ถูกต้องจากการจำแนกประเภทโดยมนุษย์ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในกรณีของภาษาไทยนั้นยังไม่มีเครื่องมือสำหรับตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจ ฉะนั้นการทดลองในขั้นนี้จึงไม่สามารถใช้ข้อมูลจากคลังข้อมูลการล้กลอกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมดได้ เพราะจำนวนข้อมูลมีมากเกินไปจะตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานได้โดยตัวผู้วิจัยเองและนำมาใช้เป็นข้อมูลรับเข้าในการทดลอง ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดข้อมูลขนาดย่อมขึ้นเพื่อใช้ในการทดลอง

ข้อมูลที่นำมาสร้างเป็นชุดข้อมูลทดลองนั้นได้มาจากการสุ่มตัวอย่างข้อมูลจากคลังข้อมูลการล้กลอกที่สร้างขึ้นตามที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 3.3 โดยผู้วิจัยจะสุ่มตัวอย่างคู่หน่วยเทียบตามสาขาวิชาขนาดของย่อหน้า และประเภทของการล้กลอก ให้ได้จำนวนทั้งสิ้น 150 คู่หน่วยเทียบ ดังได้แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.9 รายละเอียดของข้อมูลในชุดข้อมูลทดลอง

สาขาวิชา	ขนาดของย่อหน้า	ประเภทของข้อมูลการล้กลอก	จำนวน (คู่)
วิทยาศาสตร์ (SC)	ยาว (L)	คัดลอกโดยตรง (EC)	5
		คัดลอกโดยใกล้เคียง (NC)	5
		คัดลอกโดยดัดแปลง (MO)	5
		ถอดความ (PA)	5
		ไม่ล้กลอก (NO)	5
	กลาง (M)	คัดลอกโดยตรง (EC)	5
		คัดลอกโดยใกล้เคียง (NC)	5
		คัดลอกโดยดัดแปลง (MO)	5
		ถอดความ (PA)	5
		ไม่ล้กลอก (NO)	5
	สั้น (S)	คัดลอกโดยตรง (EC)	5
		คัดลอกโดยใกล้เคียง (NC)	5
		คัดลอกโดยดัดแปลง (MO)	5
		ถอดความ (PA)	5

สาขาวิชา	ขนาดของ ย่อหน้า	ประเภทของข้อมูลการลักลอก	จำนวน (คู่)
		ไม่ลักลอก (NO)	5
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (HS)	ยาว (L)	คัดลอกโดยตรง (EC)	5
		คัดลอกโดยใกล้เคียง (NC)	5
		คัดลอกโดยดัดแปลง (MO)	5
		ถอดความ (PA)	5
		ไม่ลักลอก (NO)	5
	กลาง (M)	คัดลอกโดยตรง (EC)	5
		คัดลอกโดยใกล้เคียง (NC)	5
		คัดลอกโดยดัดแปลง (MO)	5
		ถอดความ (PA)	5
		ไม่ลักลอก (NO)	5
สั้น (S)	คัดลอกโดยตรง (EC)	5	
	คัดลอกโดยใกล้เคียง (NC)	5	
	คัดลอกโดยดัดแปลง (MO)	5	
	ถอดความ (PA)	5	
	ไม่ลักลอก (NO)	5	
รวม			150

หลังจากการสุ่มตัวอย่างข้อมูลจากคลังข้อมูลการลักลอกได้ตามรายละเอียดข้างต้นแล้ว ในขั้นตอนต่อมา ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลดังกล่าวสร้างเป็นชุดข้อมูลทดลอง 2 ชุดตามลักษณะของข้อมูลรับเข้าที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ชุดข้อมูลทดลอง PRG และชุดข้อมูลทดลอง EDU ชุดข้อมูลทดลอง PRG เป็นตัวแทนของข้อมูลรับเข้าเป็นย่อหน้า ผู้วิจัยจะคงรูปแบบของคู่หน่วยเทียบที่เป็นย่อหน้าไว้เช่นเดิมตามที่สุ่มได้จากคลังข้อมูลการลักลอก ส่วนชุดข้อมูลทดลอง EDU นั้น ผู้วิจัยจะนำย่อหน้าที่อยู่ในรูปคู่หน่วยเทียบมาตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานตามหลักการของนลินี อินตะชา และวิโรจน์ อรุณมานะกุล (Intasaw & Aroonmanakun, 2013) ทั้งย่อหน้าต้นฉบับและย่อหน้าที่ผ่านการลักลอก เพื่อใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

เมื่อได้ชุดข้อมูลทดลองทั้งสองชุดข้างต้น ผู้วิจัยจะสกัดลักษณะและให้คำตอบที่ถูกต้องของการจำแนกจากชุดข้อมูลทดลองทั้งสองชุดเป็นขั้นตอนต่อไป

3.5.3.2 ลักษณะและการให้คำตอบ

ดังได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 3.5.2 แล้วว่าข้อมูลรับเข้าในกระบวนการฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนนั้นได้แก่ลักษณะและคำตอบที่ถูกต้องจากการจำแนกประเภทโดยมนุษย์ ในการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้าในตอนต้นของระบบตรวจหาการลักลอบอันได้แก่ย่อหน้าและหน่วยปริจเฉทพื้นฐานจึงต้องกระทำผ่านลักษณะและคำตอบที่ได้จากข้อมูลรับเข้าทั้งสองประเภท

ในการทดลองขั้นนี้ ประเภทของลักษณะถือเป็นตัวแปรควบคุม ผู้วิจัยได้เลือกใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโชนเซน-ไดซ์ (Sørensen-Dice coefficient similarity) ที่เอ็นแกรมของค่าตั้งแต่ 1-5 แกรมเป็นลักษณะที่ใช้ฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้า

ในขั้นตอนการสกัดลักษณะนั้น ในชุดข้อมูลทดลอง PRG ผู้วิจัยจะเขียนโปรแกรมเพื่อวัดค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโชนเซน-ไดซ์ระหว่างย่อหน้าของคู่หน่วยเทียบขึ้น และใช้ค่าความคล้ายดังกล่าวเป็นลักษณะที่ได้จากข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้า ดังนั้นลักษณะที่ได้ในขั้นนี้จะมีจำนวนทั้งหมด 600 ค่าเท่ากับจำนวนของคู่หน่วยเทียบที่เป็นคู่ของย่อหน้าคูณด้วยจำนวนประเภทของลักษณะทั้ง 5 ตัว ส่วนชุดข้อมูลทดลอง EDU ซึ่งเป็นตัวแทนของข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนั้น ผู้วิจัยจะใช้โปรแกรมวัดค่าความคล้ายระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มาจากย่อหน้าต้นฉบับกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มาจากย่อหน้าลักลอบแบบพบกันทั้งหมด กล่าวคือ หน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มาจากย่อหน้าต้นฉบับแต่ละหน่วยจะถูกเทียบกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มาจากย่อหน้าลักลอบแต่ละหน่วย และวัดค่าความคล้ายออกมาใช้เป็นลักษณะ คู่หน่วยเทียบในขั้นนี้จึงเป็นคู่ของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานซึ่งเป็นตัวสะท้อนประสิทธิภาพของระบบที่ใช้ข้อมูลรับเข้าที่เป็นคู่หน่วยเทียบ

SRC EDU CODE	SOURCE TEXT	PLG EDU CODE	PLAGIARIZED TEXT
HS-S-497-SR_01.txt	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	HS-S-497-PA_01.txt	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2
HS-S-497-SR_02.txt	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนักศึกษา นิสิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	HS-S-497-PA_02.txt	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
HS-S-497-SR_03.txt	และได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มารวมกับข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์	HS-S-497-PA_03.txt	เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
HS-S-497-SR_04.txt	และได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มารวมกับข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์	HS-S-497-PA_04.txt	และได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
HS-S-497-SR_05.txt	ในขั้นนี้	HS-S-497-PA_05.txt	ที่ได้
HS-S-497-SR_06.txt	จึงสามารถสรุปปัญหาและวิธีการแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ตามองค์ประกอบทางด้านนาฏศิลป์	HS-S-497-PA_06.txt	มารวมกับข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์
HS-S-497-SR_07.txt	ดังนั้น	HS-S-497-PA_07.txt	จึงสามารถสรุปปัญหาและวิธีการแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ตามองค์ประกอบทางด้านนาฏศิลป์
HS-S-497-SR_08.txt	ดังนั้น	HS-S-497-PA_08.txt	ดังนั้น

ภาพที่ 3.17 การจัดแนวเทียบหาคู่ลักลอบในข้อมูลรับเข้าประเภทหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

ส่วนการให้คำตอบของการจำแนกประเภทนั้น ในชุดข้อมูลทดลอง PRG สามารถใช้คำตอบเดิมที่ได้จากการกำกับข้อมูลในขั้นการสร้างคลังข้อมูลการลักลอบได้ทันที ส่วนชุดข้อมูลทดลอง EDU นั้น เนื่องจากมีการเทียบคู่หน่วยเทียบแบบพบกันทั้งหมด ผู้วิจัยจึงต้องให้คำตอบของการจำแนก

ประเภทใหม่ โดยในขั้นแรก ผู้วิจัยจะจัดแนว (align) เทียบระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในย่อหน้าต้นฉบับกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในย่อหน้าลักลอกเพื่อหาคู่ลักลอก (plagiarism pair) ด้วยวิธีที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.2.2 ดังตัวอย่างในภาพที่ 3.17 เมื่อได้คู่ลักลอกเรียบร้อยแล้ว จึงนำคู่ลักลอกที่ได้ไปค้นหาในกลุ่มของคู่หน่วยเทียบ หากปรากฏว่าตรงกันแสดงว่าคู่หน่วยเทียบนั้นเป็นคู่ลักลอกและสามารถให้จัดประเภทเป็นการลักลอกได้ดังตัวอย่างในภาพที่ 3.18

PLG EDU CODE	SRC EDU CODE	PLAGIARIZED TEXT	SOURCE TEXT	ANS
HS-S-497-PA_01.txt	HS-S-497-SR_01.txt	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	1
HS-S-497-PA_01.txt	HS-S-497-SR_02.txt	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนักศึกษา นิสิต สาขาวิชาอายุศิลป์ ๒	0
HS-S-497-PA_01.txt	HS-S-497-SR_03.txt	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	และได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มารวมกับข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	0
HS-S-497-PA_01.txt	HS-S-497-SR_04.txt	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	ในที่นี้	0
HS-S-497-PA_01.txt	HS-S-497-SR_05.txt	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	จึงสามารถสรุปปัญหาและวิธีการแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ตามองค์	0
HS-S-497-PA_01.txt	HS-S-497-SR_06.txt	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	ดังนี้	0
HS-S-497-PA_02.txt	HS-S-497-SR_01.txt	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชา	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	0
HS-S-497-PA_02.txt	HS-S-497-SR_02.txt	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชา	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนักศึกษา นิสิต สาขาวิชาอายุศิลป์ ๒	1
HS-S-497-PA_02.txt	HS-S-497-SR_03.txt	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชา	และได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มารวมกับข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	0
HS-S-497-PA_02.txt	HS-S-497-SR_04.txt	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชา	ในที่นี้	0
HS-S-497-PA_02.txt	HS-S-497-SR_05.txt	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชา	จึงสามารถสรุปปัญหาและวิธีการแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ตามองค์	0
HS-S-497-PA_02.txt	HS-S-497-SR_06.txt	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชา	ดังนี้	0
HS-S-497-PA_03.txt	HS-S-497-SR_01.txt	เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	0
HS-S-497-PA_03.txt	HS-S-497-SR_02.txt	เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนักศึกษา นิสิต สาขาวิชาอายุศิลป์ ๒	0
HS-S-497-PA_03.txt	HS-S-497-SR_03.txt	เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	และได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มารวมกับข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	0
HS-S-497-PA_03.txt	HS-S-497-SR_04.txt	เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ในที่นี้	0
HS-S-497-PA_03.txt	HS-S-497-SR_05.txt	เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จึงสามารถสรุปปัญหาและวิธีการแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ตามองค์	0
HS-S-497-PA_03.txt	HS-S-497-SR_06.txt	เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ดังนี้	0
HS-S-497-PA_04.txt	HS-S-497-SR_01.txt	และได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ในการทดลองผลงานครั้งที่ 2	0
HS-S-497-PA_04.txt	HS-S-497-SR_02.txt	และได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ผู้วิจัยได้แสดงผลงานให้กับนักศึกษา นิสิต สาขาวิชาอายุศิลป์ ๒	0
HS-S-497-PA_04.txt	HS-S-497-SR_03.txt	และได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	และได้นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มารวมกับข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ	1
HS-S-497-PA_04.txt	HS-S-497-SR_04.txt	และได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ในที่นี้	0
HS-S-497-PA_04.txt	HS-S-497-SR_05.txt	และได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จึงสามารถสรุปปัญหาและวิธีการแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ตามองค์	0
HS-S-497-PA_04.txt	HS-S-497-SR_06.txt	และได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ดังนี้	0

ภาพที่ 3.18 การให้คำตอบของการจำแนกประเภทการลักลอกในคู่หน่วยเทียบที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

เมื่อได้ลักษณะและคำตอบ จากชุดข้อมูลทดลองทั้งสองชุดแล้ว ผู้วิจัยจะนำลักษณะและคำตอบดังกล่าวไปฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ทเวกเตอร์แมชชีนต่อไป

3.5.3.3 การฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพแบบจำลอง

เมื่อได้ลักษณะและคำตอบที่ถูกต้องจากการจำแนกประเภทโดยมนุษย์จากชุดข้อมูลทดลองทั้งสองชุดซึ่งเป็นตัวแทนของข้อมูลรับเข้าประเภทย่อหน้าและข้อมูลรับเข้าประเภทหน่วยปริจเฉทพื้นฐานแล้ว ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำลักษณะและคำตอบทั้งสองชุดมาฝึกฝนและทดสอบด้วยแบบจำลองซัพพอร์ทเวกเตอร์แมชชีนทีละชุดตามวิธีการที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 3.5.2

การทดสอบจากให้ค่าการประเมินประสิทธิภาพของแบบจำลองที่ใช้ลักษณะจากข้อมูลรับเข้าที่ต่างกันในการฝึกฝนทั้งหมด 3 ค่า ได้แก่ ค่าความแม่นยำ ค่าความครบถ้วน และค่า F และเนื่องมาจากลักษณะที่ใช้ฝึกฝนและทดสอบในขั้นตอนนี้มีด้วยกัน 5 ตัวตามจำนวนเอ็นแกรมของค่าของค่าความละม้ายที่ได้กำหนดไว้ในหัวข้อที่แล้ว ดังนั้นนอกจากจะเปรียบเทียบประสิทธิภาพเป็นรายลักษณะแล้ว ผู้วิจัยจะได้ฝึกฝนและทดสอบแบบจำลองโดยรวมชุดของลักษณะทั้ง 5 ตัวเข้าด้วยกันด้วยเพื่อพิจารณา

ประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้าในภาพรวม จากนั้นจึงสรุปและอภิปรายผลการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้าต่อไป

3.5.4 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน

การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกันในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการของงานวิจัยชิ้นนี้ ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำลักษณะที่วิเคราะห์ได้จากวิธีการที่แสดงในหัวข้อที่ 3.4 มาเปรียบเทียบและประเมินประสิทธิภาพ โดยสกัดลักษณะแต่ละตัวจากข้อมูลทั้งหมดภายในคลังข้อมูลที่ได้สร้างไว้ตามวิธีการในหัวข้อที่ 3.3 ซึ่งประกอบด้วยคู่หน่วยเทียบซึ่งมีลักษณะข้อมูลรับเข้าเป็นคู่ของย่อหน้าจำนวน 50,000 คู่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกันออกเป็น 3 ชั้น รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

3.5.4.1 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ

การทดลองในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพของลักษณะที่มีผลในการจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกแต่ละลักษณะเป็นรายลักษณะทั้งลักษณะทางภาษาและลักษณะอิงอักขระ

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำลักษณะที่ไม่ใช่ทางภาษา อันได้แก่ลักษณะที่สกัดได้จากลักษณะด้านความยาวของข้อความ และลักษณะที่สกัดได้จากลักษณะทางอักขระของข้อความ รวมถึงลักษณะที่วิเคราะห์ได้จากวิธีการที่แสดงในหัวข้อที่ 3.4 แต่ละตัวมาฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนเป็นรายตัวตามวิธีการที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.5.2

ลักษณะแต่ละตัวที่ผ่านการทดสอบในขั้นนี้จะคืนค่าการประเมินทั้ง 3 ค่า ได้แก่ ค่าความแม่นยำ ค่าความครบถ้วน และค่า F ผู้วิจัยจะพิจารณาค่าการประเมินเหล่านี้ตามวิธีที่ระบุไว้ในหัวข้อที่ 3.5.1 และเปรียบเทียบประสิทธิภาพของลักษณะแต่ละตัวจากค่าประเมินดังกล่าว จากนั้นจึงอภิปรายผลการประเมิน

3.5.4.2 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุด

การทดลองในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่าควรจัดชุดรวมของลักษณะโดยประกอบด้วยลักษณะตัวใดบ้างจึงจะส่งผลให้แบบจำลองสามารถจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกได้ผลดีที่สุด

ทั้งนี้ หลังจากทดสอบและประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะตามขั้นตอนในหัวข้อที่ 3.5.4.1 แล้วจะทำให้ทราบอันดับของลักษณะที่มีประสิทธิภาพในการจำแนก

ประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกมากไปหาน้อย ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำลักษณะที่มีประสิทธิภาพดีที่สุด 10 อันดับแรกมารวมเป็นชุดของลักษณะและนำไปฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนตามขั้นตอนในหัวข้อที่ 3.5.2 จากนั้นจะทดลองรวมชุดของลักษณะใหม่โดยตัดลักษณะที่มีประสิทธิภาพอยู่ในอันดับที่ต่ำที่สุดออกไป 1 ลักษณะ และนำไปฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนอีกรอบ ผู้วิจัยจะจัดชุดของลักษณะใหม่และนำไปฝึกฝนและทดสอบเช่นนี้จนกระทั่งเหลือลักษณะที่มีประสิทธิภาพอยู่ในอันดับที่สูงที่สุดเพียงตัว จากวิธีการดังกล่าวนี้จะทำให้ได้ชุดของลักษณะทั้งหมด 10 ชุดที่ผ่านการฝึกและทดสอบด้วยแบบจำลอง

การฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองแต่ละรอบตามขั้นตอนข้างต้นจะให้ค่าการประเมิน 3 ค่าที่เป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ชุดรวมของลักษณะแต่ละชุดออกมา ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ จะทำให้สามารถประเมินได้ว่าการรวมชุดของลักษณะตัวใดบ้างที่ให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกดีที่สุดในขั้นตอนนี้

3.5.4.3 การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษา

การประเมินประสิทธิภาพของลักษณะในขั้นสุดท้ายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษาในการจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอก ด้วยงานวิจัยชิ้นนี้ตั้งสมมติฐานในตอนต้นไว้ว่าลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาในการสร้างและสกัดจะมีประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกได้ดีกว่าลักษณะที่ไม่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการทดลองรวมชุดของลักษณะทางภาษาและนำไปฝึกฝนและทดสอบด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนเพื่อประเมินประสิทธิภาพของลักษณะทางภาษา

ในการรวมชุดของลักษณะทางภาษานั้น ผู้วิจัยจะใช้ลักษณะ 3 ตัวตามระดับของหน่วยภาษา 3 กลุ่ม ได้แก่ ลักษณะทางศัพท์ ลักษณะทางวายสัมพันธ์ และลักษณะทางความหมาย โดยจะนำลักษณะที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดของแต่ละกลุ่มจากการทดลองในหัวข้อที่ 3.5.4.1 กลุ่มละ 1 ตัว มาจัดเป็นชุดทั้งหมด 4 ชุด ได้แก่

- 1) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 1 (LF_1) ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางวายสัมพันธ์
- 2) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 2 (LF_2) ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางความหมาย
- 3) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 3 (LF_3) ประกอบด้วยลักษณะทางวายสัมพันธ์และลักษณะทางความหมาย

- 4) **ลักษณะทางภาษาชุดที่ 4 (LF_4)** ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์ ลักษณะทางวैयाกรณ์ และ ลักษณะทางความหมาย

เมื่อนำลักษณะทางภาษาทั้ง 4 ชุดไปฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนตามขั้นตอนในหัวข้อที่ 3.5.2 แล้ว ผู้วิจัยประเมินประสิทธิภาพของลักษณะทางภาษาแต่ละชุดโดยพิจารณาจากค่าการประเมินประสิทธิภาพตามที่กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.5.1 จากนั้นจึงอภิปรายผลการประเมิน

3.6 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ เป็นวัตถุประสงค์ประการสุดท้ายของงานวิจัยชิ้นนี้ ทั้งนี้ ดังได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 3.1 แล้วว่าระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่ออกแบบไว้นั้นประกอบด้วยขั้นตอนการตรวจหา 2 ชั้น ชั้นแรกเป็นการตรวจหาโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ซึ่งสามารถประเมินประสิทธิภาพได้ดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.5.3 และ 3.5.4 ส่วนอีกชั้นนั้นเป็นการวัดค่าความละม้ายของข้อความที่ระบบชั้นแรกจำแนกประเภทได้ว่าเป็นการลักลอก ด้วยระบบในชั้นแรกนั้นไม่สามารถคืนค่าเป็นตัวเลขบ่งชี้ปริมาณการลักลอกในเอกสารได้ จึงจำเป็นต้องวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความต้นฉบับและข้อความลักลอกในชั้นที่ 2 อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏผลการศึกษาที่ชี้ชัดว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีใดเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความเพื่อหาวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้แทนมนุษย์ได้ มาใช้ในระบบ

แนวคิดสำคัญที่ใช้ในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความในขั้นนี้คือการนำค่าที่ได้วิธีการวัดแต่ละวิธีมาเปรียบเทียบกับผลการวัดค่าความละม้ายโดยมนุษย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือใช้ค่าความละม้ายที่ให้โดยมนุษย์เป็นบรรทัดฐาน หากวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีใดให้ค่าได้ใกล้เคียงกับค่าความละม้ายที่ให้โดยมนุษย์มากที่สุด จะถือว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีดังกล่าวมีประสิทธิภาพเหมาะสมจะใช้ในระบบตรวจหาการลักลอกมากที่สุด

เพื่อให้บรรลุตามแนวคิดข้างต้น ในขั้นแรกของการทดลอง ผู้วิจัยจะให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 คนเป็นผู้ระบุค่าความละม้ายของคู่หน่วยเทียบในชุดข้อมูลทดลอง โดยผู้เชี่ยวชาญต้องมีคุณสมบัติคือต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางภาษาไทยหรือภาษาศาสตร์ และสอนวิชาเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา ส่วนชุดข้อมูลทดลองนั้น ผู้วิจัยจะใช้ชุดข้อมูลทดลอง PRG ที่สร้างขึ้นตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในหัวข้อที่ 3.5.3.1 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แก้ไขชุดข้อมูลทดลองดังกล่าว

เล็กน้อยโดยสุ่มลำดับของคู่หน่วยเทียบใหม่เพื่อไม่ให้ประเภทการลักลอกและขนาดของคู่หน่วยเทียบที่เหมือนกันอยู่ติดกัน ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เชี่ยวชาญคาดเดาค่าความละม้ายได้ตามรูปแบบประเภทของการลักลอก

ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยทั้ง 3 คนจะได้รับมอบหมายให้อ่านคู่หน่วยเทียบในชุดข้อมูลทดลองและระบุค่าความละม้ายเป็นร้อยละตั้งแต่ 0 ถึง 100 ซึ่งบ่งชี้ถึงความไม่ละม้ายกันและความเหมือนกันทุกประการ โดยมีคำชี้แจงกำกับไว้ดังนี้

ในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้เตรียมคู่ของย่อหน้าไว้จำนวน 150 คู่ ให้ท่านอ่านย่อหน้าเปรียบเทียบกับกันภายในคู่และพิจารณาว่าแต่ละคู่มีความเหมือนกันมากน้อยเพียงใด จากนั้น **ให้ท่านระบุตัวเลขตั้งแต่ 0% ถึง 100%** โดย 0% หมายถึงคู่ของย่อหน้าไม่เหมือนกันเลย ส่วน 100% หมายถึงคู่ของย่อหน้าเหมือนกันทุกประการ

เมื่อได้ค่าความละม้ายจากผู้เชี่ยวชาญครบทุกคนแล้ว ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยจะนำค่าความละม้ายของที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาทดสอบความเป็นเอกพันธ์ (test of homogeneity) ทั้งนี้ หากพบว่าค่าความละม้ายของข้อความที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทุกคนมีความเป็นเอกพันธ์ ผู้วิจัยจะหาค่าเฉลี่ยของค่าความละม้ายที่ให้โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนในแต่ละคู่หน่วยเทียบแล้วนำไปเปรียบเทียบกับค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ แต่ถ้าหากพบว่าค่าความละม้ายของที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทุกคนไม่มีความเป็นเอกพันธ์ ผู้วิจัยจะนำค่าความละม้ายที่ให้โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาเปรียบเทียบกับค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ เป็นรายบุคคลแล้วหาค่าเฉลี่ย

ส่วนค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีวัดวิธีต่างๆ นั้น ผู้วิจัยจะใช้ค่าความละม้ายทุกประเภทที่วิเคราะห์ได้และถูกใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความลักลอกและไม่ลักลอกตามขั้นตอนในหัวข้อที่ 3.4 และ 3.5.4 ตามลำดับ ค่าความละม้ายเหล่านี้จะให้ระหว่าง 0 กับ 1 ซึ่ง หากค่าเท่ากับ 0 จะบ่งชี้ถึงความไม่ละม้ายกันเลยของคู่หน่วยเทียบ และหากค่าเท่ากับ 1 จะบ่งชี้ว่าคู่หน่วยเทียบของย่อหน้าเหมือนกันทุกประการ โดยในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้จะแบ่งกลุ่มวิธีการวัดค่าความละม้ายเป็น 5 กลุ่มตามลำดับขั้นของหน่วยทางภาษา เพื่อให้สอดคล้องกับการแนวทางการวิเคราะห์หาลักษณะ และเพื่อให้สะดวกแก่การวิเคราะห์และอภิปรายผล ดังนี้

- 1) วิธีวัดค่าความละม้ายอิงอักขระ
- 2) วิธีวัดค่าความละม้ายอิงคำและศัพท์
- 3) วิธีวัดค่าความละม้ายอิงวลีสัมพันธ์
- 4) วิธีวัดค่าความละม้ายอิงความหมาย

5) วิธีวัดค่าความละม้ายอิงวาทสัมพันธ์และความหมาย

โดยอาศัยแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยจะใช้โปรแกรมที่ได้เขียนไว้ก่อนแล้วในขั้นตอนการวิเคราะห์ และสกัดหาหลักเกณฑ์มาวัดค่าความละม้ายของชุดข้อมูลทดลอง PRG และนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบค่าความละม้ายของข้อความที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

ส่วนขั้นตอนการเปรียบเทียบค่าความละม้ายที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีวัดวิธีต่างๆ นั้น ผู้วิจัยจะนำค่าความละม้ายที่วัดได้จากแต่ละวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ กับค่าความละม้ายที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมาหาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าความละม้ายที่วัดได้จากแต่ละวิธีการวัดกับค่าความละม้ายที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ หากผลปรากฏว่าค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีใด สอดคล้องสัมพันธ์กับค่าความละม้ายที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด จะถือว่าวิธีวัดค่าความละม้ายดังกล่าวมีประสิทธิภาพ เหมาะสมจะใช้ระบุค่าความละม้ายแทนมนุษย์ในระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการได้

บทที่ 4

กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย¹³

ดังได้กล่าวไปในแล้วว่าในขั้นตอนการสร้างคลังข้อมูลการลักลอก การวิเคราะห์หาลักษณะที่ใช้สำหรับจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก การกำหนดลักษณะของข้อมูลรับเข้าตลอดจนการอภิปรายผลที่ได้จากใช้งานระบบตรวจหาการลักลอกที่พัฒนาขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยองค์ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทยในเชิงภาษาศาสตร์ ดังนั้นในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ ประเภทของกลวิธีลักลอก ปริมาณการใช้กลวิธีลักลอก รูปแบบการใช้กลวิธีลักลอก และการประยุกต์ข้อค้นพบที่ได้ในงานวิจัยขึ้น

ทั้งนี้ จากการคัดแยกย่อหน้าที่ไม่ถือว่าเป็นการลักลอกในขั้นต้นของการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการที่ได้ระบุไว้ในหัวข้อที่ 3.2.2 ทำให้เหลือย่อหน้าที่จะนำมาวิเคราะห์กลวิธีลักลอกจำนวน 188 ย่อหน้า หรือคิดเป็นร้อยละ 75.2 ของย่อหน้าที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเขียนขึ้นใหม่จากย่อหน้าต้นฉบับที่กำหนดให้ จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกตามวิธีการวิเคราะห์ที่ได้กำหนดไว้ กระทั่งได้ข้อค้นพบดังจะกล่าวต่อไปนี้

4.1 ประเภทของกลวิธีลักลอก

จากการวิเคราะห์คู่ลักลอก พบว่าผู้ลักลอกใช้กลวิธีลักลอกทั้งหมด 15 ประเภท ซึ่งแบ่งได้เป็นกลวิธีลักลอกภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน 5 ประเภท และกลวิธีลักลอกระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน 10 ประเภท ทั้งนี้ กลวิธีลักลอกดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 กลวิธีลักลอกภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

กลวิธีลักลอกภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนี้เป็นกลวิธีที่ผู้ลักลอกใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่างๆ ภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน กลวิธีประเภทนี้ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 5 ประเภท ได้แก่

¹³ ข้อค้นพบส่วนหนึ่งที่แสดงในบทนี้ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่แล้วในบทความเรื่อง “กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์” (ศุภวัฒน์ แต่รุ่งเรือง และวิโรจน์ อรุณมานะกุล, 2558)

1) การแทนที่ในข้อเดียวกัน

การแทนที่ในข้อเดียวกัน หมายถึง การแทนที่หน่วยใดๆ ในข้อความต้นฉบับด้วยหน่วยอื่น แต่หน่วยดังกล่าวยังคงคุณสมบัติเช่นเดียวกันกับหน่วยที่ถูกแทนที่ไป ในที่นี้ได้แก่ การแทนที่ด้วยหน่วยทางศัพท์ (lexical unit) หรือหน่วยทางหน้าที่ (functional unit) เพื่อคงความหมายที่ใกล้เคียงกันของคู่ลึกลอกไว้ กลวิธีนี้อาจปรากฏในรูปการแทนที่ด้วยคำไวพจน์ การแทนที่ด้วยคำที่มีความหมายทั่วไปกับคำที่มีความหมายเฉพาะ การแทนที่ด้วยสรรพนามหรือรูปแสดงการอ้างถึง ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ 4.1 ที่แสดงการแทนที่ด้วยหน่วยทางศัพท์ในข้อเดียว และตัวอย่างที่ 4.2 ที่แสดงการแทนที่ด้วยหน่วยทางหน้าที่ชนิดเดียวกัน ซึ่งในที่นี้ได้แก่คำเชื่อม

- (4.1) (ก)_{src} [โดยเฉพาะคนในเมืองใหญ่]¹⁴
 (ข)_{plg} [โดยเฉพาะมนุษย์ในเมืองใหญ่]
- (4.2) (ก)_{src} [นอกจากนี้ป่าชายเลนยังเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน]
 (ข)_{plg} [และป่าชายเลนยังเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน]

2) การแทนที่ในข้อตรงกันข้าม

การแทนที่ในข้อตรงกันข้าม หมายถึง การแทนที่หน่วยใดๆ ในข้อความต้นฉบับด้วยหน่วยอื่น โดยหน่วยดังกล่าวจะมีคุณสมบัติตรงกันข้ามกับหน่วยเดิมที่ถูกแทนที่ ในที่นี้ได้แก่ การแทนที่ด้วยหน่วยทางศัพท์หรือหน่วยทางหน้าที่ เพื่อคงความหมายที่ใกล้เคียงกันของคู่ลึกลอกไว้ โดยจะปรากฏร่วมกับคำแสดงการปฏิเสธ ดังตัวอย่างที่ 4.3

- (4.3) (ก)_{src} [จะมีรูปร่างหน้าตาว่าเกลียดน่ากลัว]
 (ข)_{plg} [หน้าตาจะไม่งาม]

3) การแทรก

การแทรก คือ การเพิ่มเติมหน่วยทางศัพท์หรือหน่วยทางหน้าที่ เช่นในตัวอย่างที่ 4.4 มีการแทรกคำนาม “ก้าชธรรมชาติ” ที่เดิมไม่มีอยู่ในต้นฉบับ พร้อมกันนั้นยังเป็นการแทรกหน่วยที่ทำหน้าที่เป็นประธานด้วย อย่างไรก็ตาม การใช้กลวิธีนี้อาจมีผลให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้างเล็กน้อย ยกตัวอย่างเช่นในกรณีที่มีการแทรกคำขยายหรือแทรกคำช่วยหน้ากริยา เช่น ควร จะ อาจ จะ เป็นต้น

¹⁴ เครื่องหมาย [...] ในที่นี้ใช้เพื่อระบุขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วย

- (4.4) (ก)_{src} [และเป็นพลังงานอีกทางเลือกหนึ่ง]
 (ข)_{plg} [และก๊าซธรรมชาติเป็นพลังงานอีกทางเลือกหนึ่ง]

4) การลบและการละ

กลวิธีลบลอกนี้ได้แก่การลบหรือละหน่วยทางศัพท์หรือหน่วยทางหน้าที่ออกไป เช่นในตัวอย่างที่ 4.5 ที่แสดงการลบคำนาม “บ้านเรือน” ออกไป หรือในตัวอย่างที่ 4.6 ที่แสดงให้เห็นถึงการละหน่วยที่ทำหน้าที่กรรมไปในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2

- (4.5) (ก)_{src} [มลพิษทางอากาศภายในอาคาร *บ้านเรือน* เป็นปัญหาหนึ่ง]
 (ข)_{plg} [มลพิษทางอากาศภายในอาคารเป็นปัญหาหนึ่ง]
 (4.6) (ก)_{src} [จึงทำให้มีพฤติกรรมต่อต้าน]₁ [ขัดขวาง*การฉ้อฉล*]₂
 (ข)_{plg} [จึงทำให้มีพฤติกรรมต่อต้าน]₁ [ขัดขวาง]₂

5) การเปลี่ยนลำดับ

การเปลี่ยนลำดับในที่นี้ได้แก่ การเปลี่ยนลำดับของคำ วลี หรืออนุภาค ที่ทำหน้าที่ต่างๆ ภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน เช่นในตัวอย่างที่ 4.7 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงลำดับคำในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน หรือในตัวอย่างที่ 4.8 ที่แสดงให้เห็นการสลับตำแหน่งกันระหว่างประธานกับส่วนเติมเต็มของประธานโดยอาศัยคุณสมบัติของสัมพันธกริยา (copula) “เป็น” และ “คือ”

- (4.7) (ก)_{src} [ชอบกิน*เนื้อมนุษย์*และ*ซากศพ*]
 (ข)_{plg} [ชอบกิน*ซากศพ*และ*เนื้อมนุษย์*]
 (4.8) (ก)_{src} [*การฉ้อฉลเฉพาะที่เป็นสิ่ง*]₁ [ที่ทันตแพทย์เกือบทั้งหมดทำ]₂
 (ข)_{plg} [*สิ่ง*]_{1.1} [ที่ทันตแพทย์เกือบทั้งหมดทำ]₂ [*คือการฉ้อฉลเฉพาะที่เป็นสิ่ง*]_{1.2}

4.1.2 กลวิธีลบลอกระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

กลวิธีลบลอกระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ได้แก่ กลวิธีลบลอกที่ผู้ลบลอกใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างปริจเฉทพื้นฐานที่มีอยู่เดิมโดยอาจใช้กลไกทางภาษาในด้านคำศัพท์หรือวากยสัมพันธ์เป็นเครื่องมือ กลวิธีประเภทนี้ประกอบด้วยกลวิธีย่อย 10 ประเภท ดังนี้

1) การซ้อนความ

การซ้อนความ (subordination) ในที่นี้ได้แก่ การทำให้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่เดิมเป็นอนุภาคอิสระ (independent clause) กลายเป็นอนุภาคไม่อิสระ (dependent clause) กล่าวคือ

ทำให้กลายเป็นอนุพจน์ซ้อน (embedded clause) กลวิธีนี้อาจเกิดขึ้นกับกริยาตัวใดตัวหนึ่งในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานดังได้แสดงให้เห็นในตัวอย่างที่ 4.9 หรือเกิดขึ้นกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานทั้งหน่วยเช่นในตัวอย่างที่ 4.10 ก็ได้

- (4.9) (ก)_{src} [จะมีรูปกายงดงาม]₁
 (ข)_{plg} [จะมีรูปกาย]₁ [ที่งดงาม]₂
- (4.10) (ก)_{src} [มีบริษัทผลิตละครโทรทัศน์รายใหญ่]₁ [เป็นที่รู้จักของประชาชนอยู่หลายบริษัท]₂
 (ข)_{plg} [มีบริษัทรายใหญ่]_{1.1} [ที่เป็นที่รู้จักของประชาชน]₂ [หลายบริษัท]_{1.2}

2) การยุบเลิกความซ้อน

การยุบเลิกความซ้อน คือ การทำให้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานซึ่งเดิมเป็นอนุพจน์ซ้อนกลายเป็นอนุพจน์อิสระ ยกตัวอย่างเช่นในตัวอย่างที่ 4.11 เป็นต้น

- (4.11) (ก)_{src} [ถ้าการได้รับมลพิษในอากาศของประชากรในเขตเมืองจะเกิดขึ้นภายในอาคารมากกว่า]₁ [ที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรมอยู่ภายนอกอาคาร]₂
 (ข)_{plg} [หากการได้รับมลพิษในอากาศของประชากรในเขตเมืองเกิดขึ้นภายในอาคารมากกว่าการทำกิจกรรมอยู่ภายนอกอาคาร]₁

3) การเชื่อมความ

การเชื่อมความ (coordination) เป็นการเชื่อมหน่วยปริจเฉทพื้นฐานมากกว่า 1 หน่วยที่เดิมเป็นอนุพจน์ใดๆ ที่เป็นอิสระต่อกันให้กลายเป็นอนุพจน์ความรวม (coordinate clause) ที่มีความเท่าเทียมกันในเชิงหน้าที่โดยแทรกคำเชื่อมเข้าไปให้ชัดเจน ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ 4.12 ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการฝึกสุนัข เป็นต้น

- (4.12) (ก)_{src} [ดมกลิ่นระเบิด]₁ [ตรวจค้นหาสารเสพติด เป็นต้น]₂
 (ข)_{plg} [ค้นหาวัตถุระเบิด]₁ [หรือตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น]₂

4) การยุบเลิกความรวม

การยุบเลิกความรวม ได้แก่ การทำให้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานซึ่งเดิมเป็นอนุพจน์ความรวมกลายเป็นอนุพจน์ใดๆ ซึ่งไม่ได้แสดงความเท่าเทียมกันในเชิงหน้าที่ ดังตัวอย่างที่ 4.13 ผู้ลักลอบได้ยุบหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 ซึ่งเป็นความรวมที่มีความเท่าเทียมกันในเชิงหน้าที่กับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 1 ในข้อความต้นฉบับ (ก) ลงโดยนำมาซ้อนความไว้ด้วยกัน ดังเช่นที่ปรากฏให้เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 ในข้อความลักลอบ (ข)

- (4.13) (ก)_{src} [เพราะนอกจากจะเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาครอบครัวแตกแยก]₁ [และนำมาซึ่งปัญหาสังคมอีกมากมายแล้ว]₂
- (ข)_{plg} [เพราะเป็นสาเหตุ]₁ [ที่ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยกและปัญหาสังคมอื่นๆ]₂

5) การแปลงเป็นนามวลี

การแปลงให้เป็นนามวลี คือ กลวิธีที่ผู้ลักลอกใช้เพื่อแปลงหน่วยหน่วยปริจเฉทพื้นฐานให้กลายเป็นนามวลี ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ 4.14 ที่แสดงให้เห็นการแปลงหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 3 ในข้อความ (ก) ให้กลายเป็นนามวลีแล้วนำไปรวมกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 จนได้เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 ในข้อ (ข)

- (4.14) (ก)_{src} [รวมไปถึงอาจมีประสบการณ์]₁ [ที่ไม่ดีจากการฉีควัวคีน]₂ [เจาะเลือด]₃
- (ข)_{plg} [รวมไปถึงอาจมีประสบการณ์]₁ [ที่ไม่ดีจากการฉีควัวคีนหรือการเจาะเลือด]₂

6) การแปลงเป็นส่วนเติมเต็ม

การแปลงเป็นส่วนเติมเต็ม คือ การแปลงหน่วยปริจเฉทพื้นฐานหนึ่งให้กลายเป็นส่วนเติมเต็มของอีกหน่วยปริจเฉทพื้นฐานหนึ่ง ดังได้แสดงให้เห็นในตัวอย่างที่ 4.15 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการแปลงหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 2 ในข้อ (ก) ให้เป็นบุพพทลเพื่อนำมาใช้เป็นส่วนเติมเต็มในข้อ (ข)

- (4.15) (ก)_{src} [พลังงานจากก๊าซธรรมชาติมีบทบาทมากขึ้น]₁ [โดยเป็นแนวทางหนึ่งในการลดการใช้พลังงานจากน้ำมัน]₂
- (ข)_{plg} [พลังงานจากก๊าซธรรมชาติมีบทบาทมากขึ้นในการลดการใช้พลังงานจากน้ำมันมาเป็นตัวเลือก]₁

7) การเพิ่มเติมเนื้อหา

การเพิ่มเติมเนื้อหา คือ การเพิ่มเติมเนื้อหาที่ไม่มีอยู่ในข้อความต้นฉบับลงไปข้อความหลัก โดยข้อมูลดังกล่าวอาจได้จากประสบการณ์หรือความรู้อันเป็นภูมิหลังของผู้ลักลอกเอง ทั้งนี้ ดังได้กล่าวไปในตอนต้นแล้วว่า หน่วยปริจเฉทพื้นฐาน 1 หน่วยสามารถใช้แทนข้อมูลเชิงเนื้อหาที่สมบูรณ์ได้ 1 ข้อมูล ฉะนั้นแล้ว หากในขั้นการวิเคราะห์พบว่า ข้อความลักลอกมีจำนวนหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ไม่สามารถจับคู่เทียบกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในต้นฉบับได้มากเท่าใดก็แสดงว่าผู้ลักลอกเพิ่มเติมเนื้อหาขึ้นเองมากเท่านั้น ดังตัวอย่างที่ 4.16 จะเห็นได้ว่าผู้ลักลอกไม่ได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาในต้นฉบับ (ก) เลย แต่เลือกใช้กลวิธีเพิ่มเติมเนื้อหาภายนอกเข้ามาเป็นจำนวนมากถึง 9 ข้อมูล

- (4.16) (ก)_{src} [ในวรรณคดีสันสกฤต]₁ [ยักษเป็นอมมนุษย์]₂ [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₃ [ดุร้าย]₄ [ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ]₅ [แต่ในทางพุทธศาสนา]₆ [ยักษมีทั้งพวก]_{7.1} [ที่มีรูปร่างงดงาม]₈ [และพวก]_{7.2} [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₉ [โดยยักษ]_{10.1} [ที่เคยสร้างกุศล]₁₁ [จะมีรูปร่างงดงาม]_{10.2} [ทรงสง่าราศี]₁₂ [ส่วนยักษ]_{13.1} [ที่เคยสร้างบาปกรรม]₁₄ [จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]_{13.2}
- (ข)_{plg} [ในวรรณคดีสันสกฤต]₁ [ยักษเป็นอมมนุษย์]₂ [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₃ [ดุร้าย]₄ [ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ]₅ [แต่ในทางพุทธศาสนา]₆ [ยักษมีทั้งพวก]_{7.1} [ที่มีรูปร่างงดงาม]₈ [และพวก]_{7.2} [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]₉ [โดยยักษ]_{10.1} [ที่เคยสร้างกุศล]₁₁ [จะมีรูปร่างงดงาม]_{10.2} [ทรงสง่าราศี]₁₂ [ส่วนยักษ]_{13.1} [ที่เคยสร้างบาปกรรม]₁₄ [จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]_{13.2} [นั่นคือ ยักษในวรรณคดี]₁₅ [แต่เทียบในปัจจุบัน]₁₆ [พุทธศาสนาสั่งสอนให้ทุกศาสนาเป็นคนดี]₁₇ [ทำความดี]₁₈ [ละเว้นความชั่ว]₁₉ [สร้างสมบุญเก่า]₂₀ [เกิดมาอีกชาติภพอีกครั้ง]₂₁ [ก็จะส่งผลทำให้มนุษย์เกิดมาตามบุญและกรรม]₂₂ [ที่ทำมาแต่ชาติปางก่อน]₂₃

8) การตัดทอนเนื้อหา

การตัดทอนเนื้อหา คือ กลวิธีที่ผู้ล่อกใช้เพื่อตัดข้อมูลที่เป็นเนื้อหาบางส่วนที่มีอยู่เดิมในข้อความต้นฉบับออกไป โดยเป็นการตัดหน่วยปริจเฉทพื้นฐานออกไปทั้งหน่วย ดังตัวอย่างที่ 4.17 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ล่อกตัดหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 3 ในข้อความต้นฉบับ (ก) ออกไป

(4.17) (ก) _{src}	(ข) _{plg}
[ความรุนแรงในสังคมและความรุนแรงในครอบครัวมีความคล้ายคลึงกัน] ₁	[ความรุนแรงในสังคมและความรุนแรงในครอบครัวมีความคล้ายคลึงกัน] ₁
[ที่เหยื่อ คือผู้อ่อนแอและมีสถานภาพต่ำกว่า] ₂	[คือ เหยื่อเป็นผู้อ่อนแอและสถานภาพต่ำกว่า] ₂
[เช่น สตรี เด็ก ฯลฯ] ₃	∅
[แต่ผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัวรุนแรงและยาวไกลกว่าความรุนแรงในสังคม] ₄	[แต่ความรุนแรงในครอบครัวร้ายแรงกว่าความรุนแรงในสังคม] ₃

9) การย้ายลำดับเนื้อหา

การย้ายลำดับเนื้อหา คือ การเรียบเรียงเนื้อหาของข้อความลักลอกให้ต่างไปจากเดิมในข้อความต้นฉบับ โดยย้ายลำดับของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานไปไว้ด้านหน้าหรือหลังตำแหน่งเดิม ขอให้สังเกตจากตัวอย่างที่ 4.18 ที่หน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 6 และ 7 ในข้อความต้นฉบับ (ก) ถูกย้ายลำดับไปเป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 5 และ 4 ในข้อความลักลอก (ข) ตามลำดับ

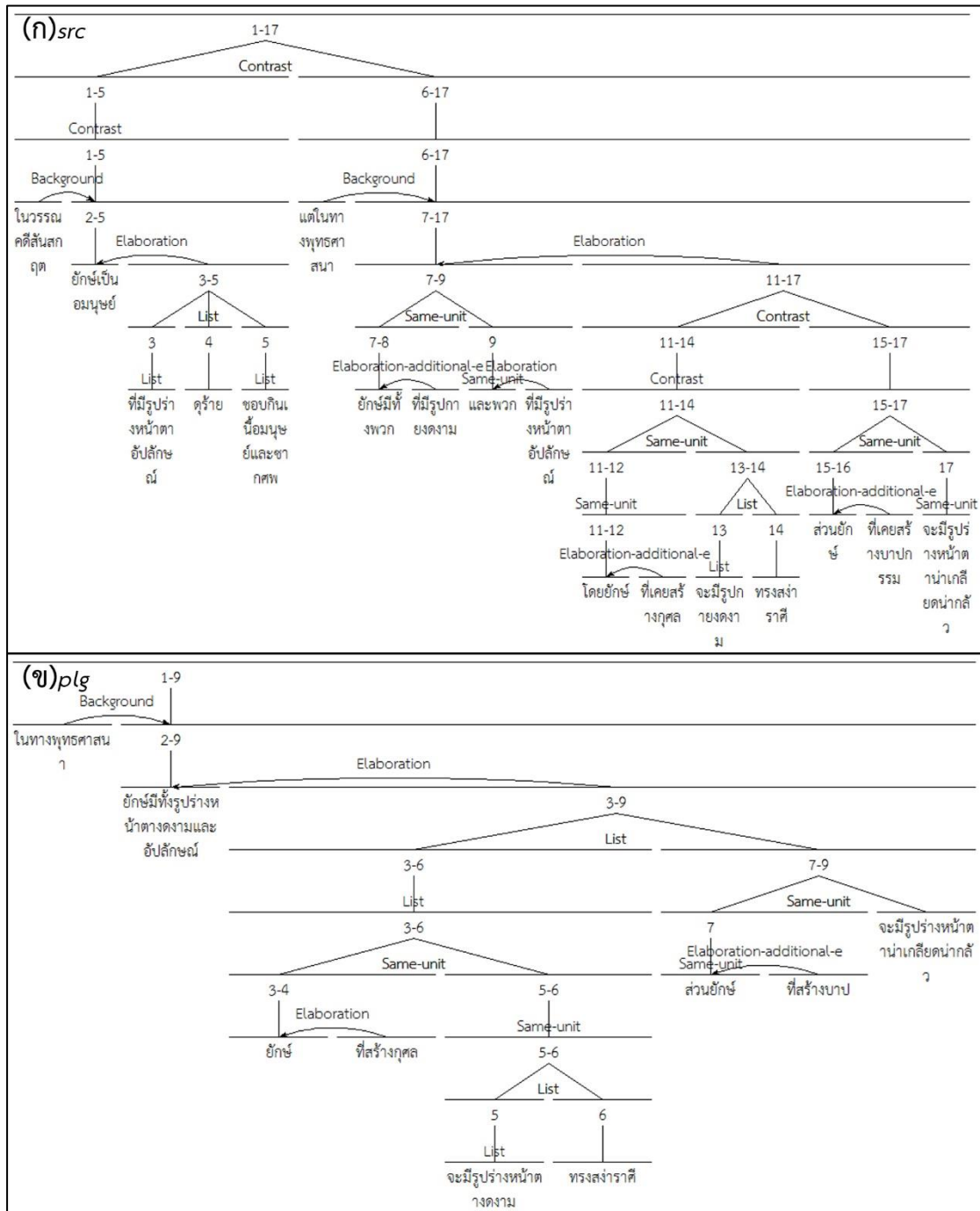
- (4.18) (ก)_{src} [การเรียนรู้ทฤษฎีบทพีทาโกรัส]1 [แต่การเรียนรู้ทฤษฎีบทพีทาโกรัสก็ได้อีก]2 [โดยเฉพาะการสร้างภาพประกอบ]3 [นอกจากการสร้างภาพประกอบแล้ว]4 [การเรียนรู้ทฤษฎีบทพีทาโกรัส]5 [เนื่องจากนักเรียนต้องใช้เวลาว่างไปกับการเรียนรู้ทฤษฎีบทพีทาโกรัส]6 [ก่อให้เกิดความห่างเหินระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง]7 [มีผลต่อความอบอุ่นในครอบครัว]8
- (ข)_{plg} [การเรียนรู้ทฤษฎีบทพีทาโกรัส]1 [แต่ขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดผลในด้านลบด้วย]2 [เพราะการสร้างภาพประกอบแล้ว]3 [อีกทั้งยังก่อให้เกิดความห่างเหินระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง]4 [เพราะเด็กต้องใช้เวลาว่างไปกับการเรียนรู้ทฤษฎีบทพีทาโกรัสแทนการใช้เวลาร่วมกับคนในครอบครัว]5

10) การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์

การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ ได้แก่ การเปลี่ยนสถานะความสำคัญ (nuclearity) และการเปลี่ยนวาทสัมพันธ์ (rhetorical relation) ที่มีอยู่ระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการแทรกหรือแทนที่คำเชื่อมในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน การเพิ่มเติมเนื้อหา การตัดทอนเนื้อหา หรือการย้ายลำดับเนื้อหา ทั้งนี้ เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในข้อความต้นฉบับถูกเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีผลทำให้เจตนาเดิมที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดสู่ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังตัวอย่างที่ 4.19 ที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้กลวิธีตัดทอนเนื้อหาเป็นกลวิธีหลักในการลักลอก

- (4.19) (ก)_{src} [ในวรรณคดีสันสกฤต]1 [ยักษ์เป็นอมมนุษย์]2 [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]3 [ดุร้าย]4 [ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ]5 [แต่ในทางพุทธศาสนา]6 [ยักษ์มีทั้งพวก]7.1 [ที่มีรูปร่างงดงาม]8 [และพวก]7.2 [ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์]9 [โดยยักษ์]10.1 [ที่เคยสร้างกุศล]11 [จะมีรูปร่างงดงาม]10.2 [ทรงสง่าราศี]12 [ส่วนยักษ์]13.1 [ที่เคยสร้างบาปกรรม]14 [จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]13.2

(ข)_{plg} [ในทางพุทธศาสนา]₁ [ยักข์มีทั้งรูปร่างหน้าตาต่างดงามและอัปลักษณ์]₂
 [ยักข์]_{3,1} [ที่สร้างกุศล]₄ [จะมีรูปร่างหน้าตาต่างดงาม]_{3,2} [ทรงสง่าราศี]₅ [ส่วน
 ยักข์]_{6,1} [ที่สร้างบาป]₇ [จะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว]_{6,2}

ภาพที่ 4.1 แผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะจากข้อความในตัวอย่างที่ 4.19

จากตัวอย่างที่ 4.19 ข้างต้นจะเห็นได้ว่าเจตนาของผู้เขียนข้อความต้นฉบับ (ก) คือต้องการแสดงการเปรียบเทียบระหว่างยักข์ในวรรณคดีสันสกฤตกับยักข์ในความเชื่อทางพุทธศาสนา ดังจากเห็น

ได้จากภาพที่ 4.1 ที่แสดงถึงวาทสัมพันธ์เปรียบเทียบต่าง (contrast) ที่ถูกกำกับไว้ในจุดแตกกิ่งบนสุดในแผนผังต้นไม้โครงสร้างวาทะ แต่ในข้อความลักลอก (ข) ผู้ลักลอกได้เลือกตัดทอนเนื้อหาส่วนที่กล่าวถึงยักษ์ในวรรณคดีสันสกฤตในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ 1-5 ของข้อความต้นฉบับ (ก) ออกไปทั้งหมด คงเหลือเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับยักษ์ในความเชื่อทางพุทธศาสนา เจตนาหลักของข้อความลักลอก (ข) จึงเปลี่ยนเป็นการแสดงรายละเอียดของยักษ์ 2 ประเภทตามความเชื่อของพุทธศาสนาแทน โดยใช้วาทสัมพันธ์การให้รายละเอียด (elaboration)

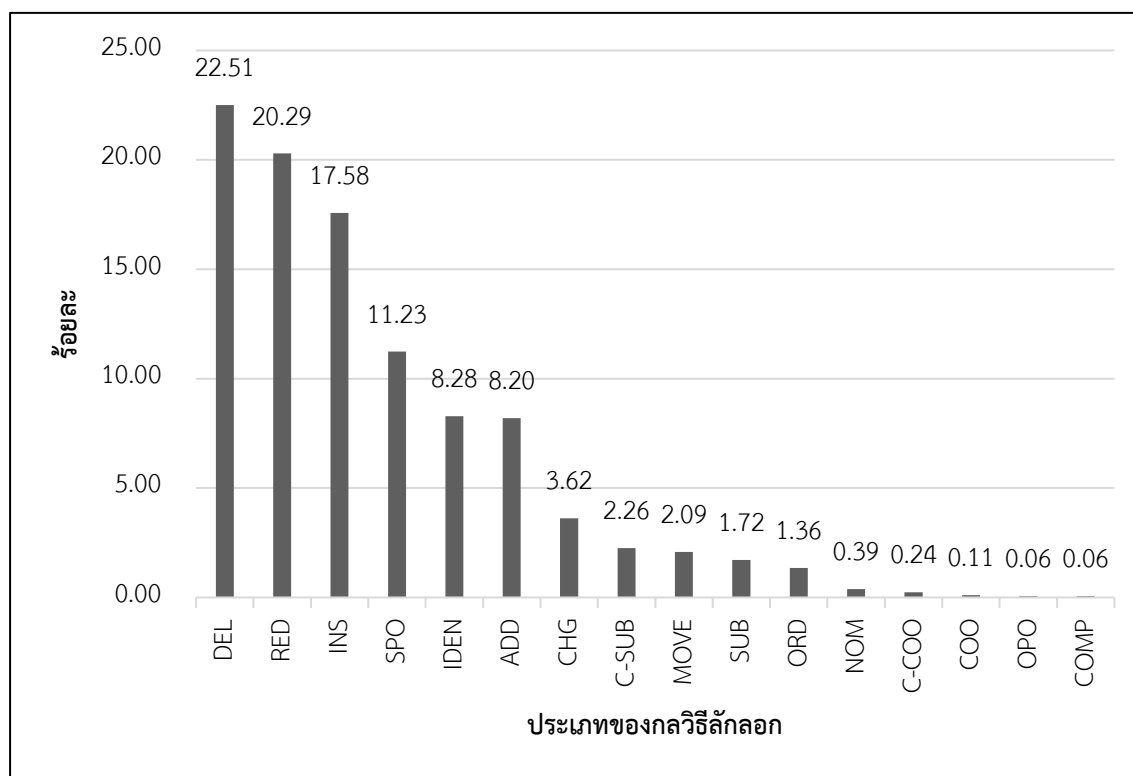
จากประเภทของกลวิธีลักลอกทั้งหมดที่ได้กล่าวไปแล้ว ในส่วนท้ายของในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะได้สรุปรายการประเภทของกลวิธีทั้งหมด พร้อมทั้งกำกับสัญลักษณ์ไว้เพื่อให้ง่ายต่อการแสดงผลการวิเคราะห์ในหัวข้อต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 4.1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 รายการประเภทของกลวิธีลักลอก

ประเภท	ประเภทย่อย	สัญลักษณ์
กลวิธีลักลอกภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน	การแทนที่ในข้อเดียวกัน	SPO
	การแทนที่ในข้อตรงกันข้าม	OPO
	การแทรก	INS
	การลบและการละ	DEL
	การเปลี่ยนลำดับ	ORD
กลวิธีลักลอกระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน	การซ้อนความ	SUB
	การยุบเลิกความซ้อน	C-SUB
	การเชื่อมความ	COO
	การยุบเลิกความรวม	C-COO
	การแปลงเป็นนามวลี	NOM
	การแปลงเป็นส่วนเติมเต็ม	COMP
	การเพิ่มเติมเนื้อหา	ADD
	การตัดทอนเนื้อหา	RED
	การย้ายลำดับเนื้อหา	MOVE
การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์	CHG	

4.2 ปริมาณการใช้กลวิธีลักลอก

หลังจากวิเคราะห์ที่ได้กลวิธีลักลอกมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นับจำนวนครั้งของการใช้กลวิธีลักลอกแต่ละวิธีที่ถูกใช้ในคู่มือลักลอก ผลปรากฏว่ามีการใช้กลวิธีลักลอกทั้งหมด 4,647 ครั้ง ทั้งนี้สามารถแจกแจงปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกแต่ละวิธีเป็นร้อยละได้ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 แผนภูมิแสดงร้อยละของปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกเป็นรายกลวิธี

จากแผนภูมิในภาพที่ 4.2 ข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้ลักลอกใช้กลวิธีการลบ/การละ (DEL) ในการลักลอกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.51 ของปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกทั้งหมด กลวิธีที่ผู้ลักลอกใช้มากรองลงมา ได้แก่ การตัดทอนเนื้อหา (RED) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20.29 และกลวิธีที่ผู้ลักลอกใช้มากเป็นอันดับที่ 3 ได้แก่ การแทรก (INS) คิดเป็นร้อยละ 17.58 จากนั้นจึงเป็นกลวิธีอื่นๆ ไล่เรียงกันตามลำดับ

ข้อค้นพบข้างต้นนี้ได้เผยให้เห็นถึงธรรมชาติที่แท้จริงของการลักลอกว่า ในสถานการณ์การลักลอกที่ผู้ลักลอกไม่ได้ถูกกำหนดให้ลักลอกหรือถอดความประโยคต่อประโยค แต่เป็นการลักลอกในระดับข้อความนั้น ผู้ลักลอกย่อมเลือกใช้กลวิธีที่ง่ายและซับซ้อนน้อยกว่าเป็นลำดับแรกๆ แต่ในขณะเดียวกันผู้ลักลอกก็ต้องการให้ข้อความต้นฉบับกับข้อความลักลอกแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้ว่าการลบ/การละ (DEL) และการแทรก (INS) ที่มีปริมาณการใช้มากเป็นอันดับต้นๆ นั้นเป็น

กลวิธีที่อาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับคำศัพท์เท่านั้น ในขณะที่กลวิธีอื่นๆ ที่มุ่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์กลับถูกเลือกใช้ในปริมาณที่ต่ำมาก ส่วนการตัดทอนเนื้อหา (RED) อันเป็นกลวิธีที่ถูกใช้มากเป็นอันดับที่ 2 นั้นก็เป็นกลวิธีที่ส่งผลให้ความยาวของข้อความลึกลงสั้นลงจากข้อความต้นฉบับอย่างชัดเจน ซึ่งข้อค้นพบเรื่องความยาวของข้อความนี้ยังสอดคล้องกับข้อสรุปของ บาร์รอน-เซเดโญและคณะ (Barrón-Cedeño et al., 2013, p. 943) ที่ระบุว่าข้อความที่ถูกลึกลงมีแนวโน้มที่จะสั้นลงจากข้อความต้นฉบับอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบข้างต้นก็มีส่วนที่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบางประเด็น ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ประเด็นแรก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นงานของฟูจิตะ (Fujita, 2005), วิลลาและคณะ (Vila et al., 2011), ภาคัตและโฮวี (Bhagat & Hovy, 2013), หรือ บาร์รอน-เซเดโญและคณะ (Barrón-Cedeño et al., 2013) ล้วนแล้วแต่ให้ความสำคัญกับการแทนที่ในชั่วเดียวกัน (SPO) หรือการแทนที่ด้วยคำไวพจน์ในฐานะกลวิธีพื้นฐานในการลึกลงและถอดความ และในกรณีที่มีการนับปริมาณการใช้ก็จะปรากฏเป็นกลวิธีที่ใช้มากที่สุด ลักษณะดังกล่าวแตกต่างกับผลวิเคราะห์ในงานวิจัยชิ้นนี้ที่พบปริมาณการใช้กลวิธีแทนที่ในชั่วเดียวกัน (SPO) มากเป็นอันดับที่ 4 ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นผลมาจากการที่ในงานเหล่านั้น ผู้ลึกลงถูกกำหนดให้ลึกลงหรือถอดความประโยคต่อประโยค ทั้งนี้ แน่นนอนว่าประโยคย่อมมีปริมาณเนื้อหาให้ดัดแปลงแก้ไขน้อยกว่าข้อความในระดับย่อหน้า ผู้ลึกลงจึงต้องมุ่งแทนที่คำศัพท์ที่มีอยู่ในประโยคด้วยคำในชั่วเดียวกันเพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างประโยคต้นฉบับกับประโยคปลายทาง

อีกประเด็นที่ผู้วิจัยจะยกมากล่าวในที่นี้คือ จากการวิเคราะห์ไม่พบว่าผู้ลึกลงใช้กลวิธีสลับวาก (voice alternation) เลย ต่างกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องชิ้นอื่นๆ ที่วิเคราะห์พบกลวิธีดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ไม่พบกลวิธีสลับวากนั้น เนื่องมาจากในภาษาไทย การใช้รูปประโยคกรรมวากมักจะถูกต่อต้าน โดยให้เหตุผลว่าเป็นรูปภาษาต่างประเทศ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2542, น. 132-133) ยิ่งในบริบทเชิงวิชาการที่ต้องการความน่าเชื่อถือเช่นในสถานการณ์การลึกลงที่กำหนดให้ในการเก็บข้อมูลด้วยแล้ว ผู้ลึกลงยังต้องหลีกเลี่ยงการใช้รูปประโยคดังกล่าว นอกจากนั้นแล้ว การสลับวากยังทำให้เกิดโครงสร้างประโยคที่ผู้ใช้ภาษาไทยทั่วไปไม่ใช้กันโดยปกติ ด้วยเหตุนี้ กลวิธีดังกล่าวจึงไม่ถูกนำมาใช้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ ภาคัตและโฮวี (Bhagat & Hovy, 2013, p. 470) และ บาร์รอน-เซเดโญและคณะ (Barrón-Cedeño et al., 2013, p. 932) ต่างก็พบการใช้กลวิธีสลับวากในปริมาณที่ต่ำมากเช่นกัน

นอกจากนี้แล้ว ยังมีอีกข้อน่าสังเกตอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยใคร่ชี้ให้เห็น ได้แก่ การคงรูปคู่ ลักลอกให้เหมือนเดิมทุกประการ (IDEN) ซึ่งจากภาพที่ 4.2 จะได้เห็นว่าปรากฏในปริมาณเป็นอันดับที่ 5 เมื่อนับรวมกับกลวิธีลักลอกอื่นๆ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะดังกล่าวเป็นผลมาจากการกำหนดให้ผู้ ลักลอกลักลอกในระดับย่อหน้าเช่นกัน เนื่องจากเมื่อกำหนดให้ลักลอกในระดับย่อหน้า ผู้ลักลอกย่อม มีโอกาสเลือกที่จะตัดแปลงแก้ไขเนื้อหาได้หลากหลายกว่าการกำหนดให้ลักลอกในระดับประโยค ใน ขณะเดียวกัน ผู้ลักลอกก็อาจเลือกคงรูปภาษาและเนื้อหาที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องตัดแปลงแก้ไขไว้ได้ เช่นกัน

4.3 รูปแบบการใช้กลวิธีลักลอก

จากการวิเคราะห์รูปแบบการใช้กลวิธีลักลอก ผู้วิจัยพบว่า ในคู่ลักลอกแต่ละคู่ นั้น ผู้ลักลอก อาจเลือกใช้กลวิธีใดกลวิธีหนึ่งในการลักลอก หรือใช้หลายกลวิธีร่วมกันก็ได้ ทั้งนี้ สามารถแสดง จำนวนกลวิธีที่ปรากฏในคู่ลักลอกและความถี่ในการปรากฏได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนกลวิธีลักลอกที่ปรากฏในคู่ลักลอกและความถี่ในการปรากฏ

จำนวนกลวิธีลักลอกที่ปรากฏในคู่ลักลอก (ประเภท)	ความถี่ในการปรากฏ (ครั้ง)	ร้อยละ
5	10	0.37
4	78	2.86
3	194	7.10
2	348	12.74
1	2,102	76.93
รวม	2,732	100.00

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าในคู่ลักลอก 1 คู่สามารถปรากฏกลวิธีลักลอกร่วมกันได้ถึง 5 ประเภท อย่างไรก็ดี หากพิจารณาความถี่ในการปรากฏร่วมด้วยแล้ว จะเห็นว่าการลักลอกที่ใช้กลวิธี ร่วมกันน้อยกว่าปรากฏในความถี่สูงกว่าการลักลอกที่ใช้กลวิธีร่วมกันมาก ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้ เห็นถึงพฤติกรรมของผู้ลักลอกได้ว่า ในการลักลอกข้อมูลที่เป็นความคิดสำคัญครั้งหนึ่งๆ ผู้ลักลอกมี แนวโน้มจะใช้กลวิธีลักลอกร่วมกันในจำนวนน้อยหรือเลือกใช้กลวิธีใดกลวิธีหนึ่งเท่านั้น

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาในด้านรูปแบบการปรากฏร่วมกันของกลวิธีลักลอกนั้นแล้ว จะพบว่า ผู้ลักลอกมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้การลบ/การละ (DEL) และกลวิธีแทรก (INS) ร่วมกันเป็นรูปแบบ พื้นฐาน และหากผู้ลักลอกต้องการเลือกใช้กลวิธีอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ก็จะใช้การแทนที่ในชั่วเดียวกัน

(SPO) การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ (CHG) และการยุบเลิกความซ้อน (C-SUB) เพิ่มเข้ามา อันจะสังเกตได้จากรูปแบบที่ปรากฏเป็นอันดับที่ 1 ของจำนวนกลวิธีลัทธิที่ปรากฏร่วมกัน 2, 3, 4 และ 5 ประเภท ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 กลวิธีลัทธิที่ปรากฏร่วมกันสูงสุด 3 รูปแบบแรก

จำนวนกลวิธีลัทธิที่ปรากฏร่วมกัน	อันดับ	รูปแบบ	ร้อยละ	
5	1	DEL, INS, SPO, CHG, C-SUB	30.00	
	2	DEL, INS, SPO, ORD, MOVE	20.00	
		DEL, INS, SPO, ORD, SUB	10.00	
	3	DEL, INS, SPO, SUB, CHG	10.00	
	3	DEL, INS, SPO, C-SUB, MOVE	10.00	
		DEL, INS, SPO, ORD, CHG	10.00	
		DEL, SPO, SUB, C-COO, MOVE	10.00	
	4	1	DEL, INS, SPO, CHG	17.95
		2	DEL, INS, SPO, C-SUB	11.54
		3	DEL, INS, SPO, MOVE	10.26
...		อื่นๆ	60.25	
3	1	DEL, INS, SPO	23.71	
	2	DEL, INS, CHG	11.34	
	3	DEL, SPO, C-SUB	8.25	
	...	อื่นๆ	56.70	
2	1	DEL, INS	21.84	
	2	DEL, SPO	13.79	
	3	INS, SPO	12.07	
	...	อื่นๆ	52.30	

เมื่อพิจารณารูปแบบการปรากฏร่วมกันของกลวิธีลัทธิทั้งหมดแล้ว พบว่ากลวิธีลัทธิทั้งหมดสามารถปรากฏร่วมกับกลวิธีลัทธิประเภทอื่นได้ ยกเว้นการตัดทอนเนื้อหา (RED) และการเพิ่มเติมเนื้อหา (ADD) ทั้งนี้ เนื่องมาจากกลวิธีดังกล่าวเป็นการดัดแปลงแก้ไขหน่วยปริจเฉทพื้นฐานทั้งหน่วย

อย่างไรก็ดี เมื่อไม่นับรวมกลวิธีการตัดทอนเนื้อหาและการเพิ่มเติมเนื้อหาแล้ว จะพบว่า พฤติกรรมการเลือกกลวิธีลึกลอกเพื่อให้ปรากฏร่วมกันนั้นสอดคล้องกับปริมาณการใช้กลวิธีลึกลอกใน ภาพที่ 3 กล่าวคือ กลวิธีที่มีปริมาณการใช้มากกว่าจะถูกผู้ลึกลอกเลือกเข้ามาให้ปรากฏร่วมกันก่อน กลวิธีที่มีปริมาณการใช้ต่ำกว่า ลักษณะดังกล่าวช่วยยืนยันให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่าผู้ลึกลอกย่อม เลือกใช้กลวิธีที่ซับซ้อนน้อยกว่าก่อนจะเลือกกลวิธีที่ซับซ้อนมากขึ้น

4.4 การประยุกต์ใช้กลวิธีลึกลอกในการพัฒนาระบบการลึกลอกงานวิชาการ

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์กลวิธีลึกลอกงานวิชาการ ภาษาไทยมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการประยุกต์ใช้ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน การสร้างคลังข้อมูล ด้านการวิเคราะห์หาลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความลึกลอกและ ข้อความที่ไม่มีการลึกลอก และด้านการอธิบายผลที่ได้จากงานวิจัยชิ้นนี้ รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

4.4.1 ด้านการสร้างคลังข้อมูล

จากข้อค้นพบด้านปริมาณการใช้กลวิธีลึกลอกที่ได้แสดงข้างต้น จะเห็นได้ว่ากลวิธีลึกลอกที่ผู้ ลึกลอกมีแนวโน้มจะใช้ในอันดับต้นๆ นั้นสอดคล้องกับการออกแบบคลังข้อมูลในเบื้องต้นที่ผู้วิจัยได้ สรุปลงไว้จากการทบทวนวรรณกรรม กล่าวคือ ออกแบบให้ข้อมูลส่วนที่มีการลึกลอกแบ่งเป็นหลาย ประเภทตามลำดับขั้นของหน่วยทางภาษาในการแก้ไขข้อความต้นฉบับ

หากพิจารณาลักษณะของข้อมูลลึกลอกประเภทคัดลอกโดยตรง (Exact Copy: EC) ที่ได้ กล่าวถึงไปในหัวข้อที่ 3.3.3.1 แล้ว จะเห็นได้ว่าลักษณะของข้อมูลประเภทดังกล่าวคือการคัดลอก ข้อความต้นฉบับโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับกลวิธี การคงรูปคู่ลึกลอกให้เหมือนเดิมทุกประการ (IDEN) ที่ปรากฏใช้มากเป็นอันดับที่ 5 ของปริมาณการใช้กลวิธีลึกลอก ทั้งหมด ข้อค้นพบประการนี้จึงช่วยยืนยันได้ว่าการออกแบบให้มีข้อมูลลึกลอกประเภทคัดลอกโดยตรง ในคลังข้อมูลนั้นไม่ได้มีความคลาดเคลื่อนไปจากธรรมชาติของการลึกลอกโดยที่กระทำโดยมนุษย์แต่ อย่างไม่ใด อีกทั้งกลวิธีดังกล่าวยังถูกใช้ในปริมาณมากจนสามารถจูงใจให้ผู้วิจัยใช้กลวิธีดังกล่าวนี้สร้าง เป็นข้อมูลลึกลอกประเภทหนึ่งในคลังข้อมูลได้

เมื่อพิจารณาข้อค้นพบด้านปริมาณการใช้กลวิธีลึกลอกเพิ่มเติมอีกจะเห็นได้ว่ากลวิธีที่ถูกใช้ มากที่สุด 3 อันดับแรกนั้นเป็นการแก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับคำและวากยสัมพันธ์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ใช้กลวิธีแทรกคำ (INS) และกลวิธีลบคำ (DEL) เป็นกลวิธีหลักที่ใช้ในการจำลอง ข้อมูลลึกลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง (Near Copy: NC) ด้วยกลวิธีทั้งสองดังกล่าวถูกใช้มากกว่า

ร้อยละ 40 ของกลวิธีทั้งหมด ซึ่งปริมาณดังกล่าวมากพอให้แยกข้อมูลส่วนดังกล่าวเป็นประเภทหนึ่งของข้อมูลหลักนอกในคลังข้อมูลได้

ส่วนกลวิธีการตัดทอนเนื้อหา (RED) ที่ปรากฏใช้มากเป็นอันดับที่ 2 ของปริมาณการใช้กลวิธีหลักนอกทั้งหมดนั้น แม้นิยามหนึ่งจะสามารถพิจารณาให้เป็นการแก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับปริจเฉทได้ แต่ด้วยวิธีการวิเคราะห์กลวิธีในงานชิ้นนี้อิงกับทฤษฎีโครงสร้างวาทะที่มีหน่วยพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์คือหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน จึงกล่าวได้กลวิธีการตัดทอนเนื้อหาเป็นการแก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับวากยสัมพันธ์ได้เช่นกัน ด้วยหน่วยปริจเฉทพื้นฐานอยู่ในรูปอนุพากย์หรือวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น การตัดทอนเนื้อหาใดๆ ในข้อความต้นฉบับจึงเป็นการตัดหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในข้อความต้นฉบับออกไป และเพื่อให้มีการแก้ไขข้อความต้นฉบับในระนาบเดียวกันทางลำดับชั้นของหน่วยทางภาษา ผู้วิจัยจึงได้นำกลวิธีอีก 2 กลวิธีที่สัมพันธ์กันคือการเพิ่มเติมเนื้อหา (ADD) และการย้ายลำดับเนื้อหา (MOVE) มาใช้ร่วมกับกลวิธีการตัดทอนเนื้อหา (RED) ในการจำลองข้อมูลหลักนอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลง (Modified Copy: MO) โดยดัดแปลงจากข้อมูลหลักนอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง (Near Copy: NC) อีกชั้นหนึ่ง ในแง่ข้อมูลหลักนอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลงจะมีความซับซ้อนมากขึ้นจากข้อมูลหลักนอก 2 ประเภทแรกที่กำลังกล่าวไป และรวมกลวิธีที่ใช้ในการลักลอกมากถึง 5 กลวิธี

ส่วนข้อมูลหลักนอกประเภทสุดท้ายที่ออกแบบให้บรรจุเข้าในคลังข้อมูลคือข้อมูลหลักนอกประเภทถอดความ (Paraphrase: PA) นั้น ดังได้กล่าวไว้ในแล้วในหัวข้อข้อที่ 3.3.3.4 แม้ผู้วิจัยจะไม่ได้กำหนดให้ผู้จำลองการลักลอกใช้กลวิธีใดโดยตรง เป็นเพียงการกำหนดกรอบโดยกว้างว่าให้ถอดความข้อความต้นฉบับ เพื่อเปิดโอกาสให้จำลองการลักลอกได้ใช้กลวิธีต่างๆ อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตามก็ดี ผู้วิจัยก็พบว่าผู้จำลองการลักลอกถอดความข้อความต้นฉบับโดยใช้กลวิธีที่หลากหลายสอดคล้องกับข้อค้นพบจากการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกที่ได้กล่าวไปแล้ว ทั้งนี้ ผู้วิจัยยังสังเกตพบว่าผู้จำลองการลักลอกเหลือใช้กลวิธีแทนที่ในชั่วเดียวกัน (SPO) ในปริมาณมาก รวมถึงมีการแก้ไขข้อความต้นฉบับทั้งในระดับคำ วากยสัมพันธ์ และความหมาย ลักษณะดังกล่าวถือได้ว่าตรงกับนิยามของการถอดความตามที่ได้ทบทวนวรรณกรรมไว้และสอดคล้องกับเจตนาเบื้องหลังการออกแบบคลังข้อมูลที่ตั้งไว้แต่ต้นที่ตั้งใจจะให้ข้อมูลหลักนอกประเภทนี้มีระดับความคลุมเครือสูงที่สุดและตรวจหาการลักลอกได้ยากที่สุด

4.4.2 ด้านการประยุกต์ใช้ลักษณะในการตรวจหาการลักลอก

จากข้อค้นพบด้านประเภทของกลวิธีลักลอกทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจถึงลักษณะการแก้ไขข้อความต้นฉบับและนำมาสู่ความเข้าใจด้านการประยุกต์ใช้ลักษณะต่างๆ ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกได้

จากการทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อที่ 2.5 ว่าด้วยวิธีตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอกงานวิชาการ และหัวข้อที่ 2.7.3 ว่าด้วยแนวทางการวัดค่าความละม้ายของข้อความ จะเห็นได้ว่าวิธีการตรวจหาการลักลอกภายนอกและวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความนั้นอิงกับลำดับชั้นของหน่วยทางภาษาเช่นเดียวกันกับกลวิธีการลักลอก ลักษณะดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยเลือกนำแนวทางการตรวจหาและค่าความละม้ายที่วัดได้จากหน่วยทางภาษาในลำดับชั้นต่างๆ มาใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก

ทั้งนี้ หากพิจารณาการลักลอกที่วิเคราะห์พบแล้ว จะเห็นได้ว่ากลวิธีดังกล่าวสามารถตรวจหาได้ด้วยลักษณะประเภทต่างๆ กล่าวคือ กลวิธีการแทรก และการลบ/การละ นั้นสามารถตรวจหาการลักลอกได้โดยใช้ลักษณะทางศัพท์ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะที่ได้จากลำดับรวมที่ยาวที่สุดของชุดคำ ลักษณะที่ได้จากการประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องเอ็นแกรมของคำ ตลอดจนลักษณะที่นำค่าความละม้ายที่วัดได้ในระดับคำมาประยุกต์

ส่วนกลวิธีการซ่อนความ การยุบเลิกความซ่อน การเชื่อมความ การยุบเลิกความรวม การแปลงเป็นนามวลี การแปลงเป็นส่วนเติมเต็ม นั้น นอกจากจะสามารถตรวจหาได้จากลักษณะทางศัพท์แล้ว ยังอาจตรวจหาได้ด้วยลักษณะทางวากยสัมพันธ์ได้ด้วย เช่น ลักษณะที่ได้จากลำดับคำในข้อความหมวดคำ ความสัมพันธ์แบบพึงพา และค่าความละม้ายที่วัดได้จากลักษณะทางวากยสัมพันธ์ดังกล่าว

ส่วนกลวิธีลักลอกที่แก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับความหมายนั้น ผู้วิจัยคิดว่าลักษณะทางวากยสัมพันธ์บางชนิดที่ประยุกต์ใช้ลักษณะการเรียงลำดับของหมวดคำก็อาจจะตรวจหาการลักลอกที่ใช้กลวิธีการแทนที่ในข้อเดียวกันได้ หากผู้ลักลอกแทนที่คำในข้อความต้นฉบับด้วยคำในหมวดคำเดียวกัน นอกจากนี้ ลักษณะที่ได้จากลักษณะทางความหมาย เช่น การวิเคราะห์ความหมายแฝง ก็น่าจะมีประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกในระดับความหมายได้

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาการเพิ่มเติมเนื้อหา การตัดทอนเนื้อหา และการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ แล้ว จะเห็นได้ว่ากลวิธีดังกล่าวมุ่งเปลี่ยนแปลงข้อความต้นฉบับในระดับปริจเฉท ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ยังมีข้อจำกัดด้านการวิเคราะห์หาลักษณะจากหน่วยทางภาษาในระดับดังกล่าว การตรวจหาการลักลอกในระดับปริจเฉทในงานวิจัยชิ้นนี้จึงอาจต้องอาศัยลักษณะที่ได้จากหน่วยทางภาษาระดับอื่นๆ แทน อย่างไรก็ตาม ดังได้กล่าวไปในหัวข้อย่อยที่แล้วว่าหน่วยพื้นฐานในที่ที่ใช้

ในการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกในงานวิจัยชิ้นนี้คือหน่วยปริจเฉทพื้นฐานซึ่งเป็นอยู่ในรูปของอนุภาคหรือวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น ฉะนั้นแล้ว ผู้วิจัยจึงคาดว่ากลวิธีลักลอกประเภทที่มุ่งแก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับปริจเฉทน่าจะสามารถตรวจหาได้โดยใช้ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่างานวิจัยชิ้นนี้ได้วางแนวทางในการตรวจหาการลักลอกที่เกิดจากกลวิธีลักลอกต่างๆ ไว้อย่างรัดกุม ครอบคลุมลักษณะการลักลอกทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง โดยการประยุกต์ใช้ลักษณะที่ได้จากหน่วยทางภาษาระดับต่างๆ ในการตรวจหา ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมั่นใจว่าระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นตามแนวทางและองค์ความรู้ที่เสนอในงานวิจัยชิ้นนี้จะมีประสิทธิภาพสามารถตรวจหาการลักลอกได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

4.4.3 ด้านการอภิปรายผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาข้อค้นพบด้านประเภทของกลวิธีลักลอกและปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกแล้ว จะเห็นว่าข้อค้นพบดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในฐานะฐานความรู้ที่ใช้ในการอภิปรายผลการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีของผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกที่พัฒนาขึ้นตามแนวทางที่เสนอในงานวิจัยชิ้นนี้

ในด้านการประเมินประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้า ผลการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจธรรมชาติของการลักลอกที่เกิดขึ้นทั้งภายในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานและระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน อันเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลรับเข้าที่งานวิจัยชิ้นนี้สนใจศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพดังนั้นองค์ความรู้ในส่วนนี้จึงประโยชน์อย่างต่อการทำความเข้าใจและอภิปรายผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้า

ส่วนในด้านการประเมินประสิทธิภาพของลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกนั้น นอกจากข้อค้นพบด้านประเภทของกลวิธีลักลอกจะช่วยในการอภิปรายประสิทธิภาพของลักษณะแต่ละตัวได้แล้ว ข้อค้นพบในด้านปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกยังช่วยในการอภิปรายประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกในภาพรวมด้วย กล่าวคือ ในกรณีที่ผลการประเมินประสิทธิภาพของลักษณะตัวที่ดีที่สุดไม่เป็นที่น่าพอใจ เช่น ให้ค่า F ไม่ถึง 0.5 ผู้วิจัยจะประเมินผลการตรวจหาข้อมูลลักลอกแยกเป็นรายประเภทจากทั้งหมด 4 ประเภท ทั้งนี้ ผลจากการวิเคราะห์ปริมาณการใช้กลวิธีลักลอกชี้ให้เห็นว่าประมาณร้อยละ 50 ของปริมาณกลวิธีที่ผู้ลักลอกเลือกใช้เป็นกลวิธีที่แก้ไขข้อความต้นฉบับในระดับคำและวากยสัมพันธ์ ได้แก่ กลวิธีการลบ/ละ (DEL) การตัดทอนเนื้อหา (RED) และการแทรก (INS) กลวิธีทั้งสามนี้ปรากฏใช้อยู่ในข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียง (NC) และข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลง (MO) ดังนั้น การทดสอบ

ประสิทธิภาพของลักษณะในข้อมูลลัทธิทั้งสองประเภทนี้จะช่วยให้เข้าใจประสิทธิภาพการจำแนกประเภทในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้อภิปรายผลได้การวิจัยในเบื้องต้นได้ชัดเจนมากขึ้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์กลวิธีลัทธิภาษาไทยไม่ได้เป็นเพียงการทำความเข้าใจการลัทธิในเชิงภาษาศาสตร์เท่านั้น แต่ข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์ในบทนี้ยังเป็นฐานความรู้ที่สำคัญในการพัฒนาระบบตรวจหาการลัทธิในขั้นต่อไป ทั้งในด้านการสร้างคลังข้อมูลการลัทธิที่ใช้ในการฝึกฝนและทดสอบระบบ การใช้ลักษณะที่เหมาะสมในการตรวจหาการลัทธิ รวมถึงการอภิปรายผลการวิจัยในด้านการประเมินประสิทธิภาพของระบบอีกด้วย

บทที่ 5

ลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก

ลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยชิ้นนี้ กล่าวคือ หากลักษณะที่นำมาใช้สร้างขึ้นจากลักษณะ (characteristics) ที่ชัดเจนและปรากฏอย่างสม่ำเสมอในข้อความที่มีการลักลอกและข้อความไม่มีการลักลอกแล้ว เครื่องก็จะสามารถเรียนรู้รูปแบบและลักษณะของข้อความที่มีการลักลอกและข้อความไม่มีการลักลอกนั้นผ่านลักษณะที่ป้อนเข้าสู่ระบบได้ จนกระทั่งส่งผลให้เครื่องสามารถจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกออกจากได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ การวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาเพื่อใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกจึงเป็นวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งที่ผลักดันให้เกิตงานวิจัยชิ้นนี้ขึ้น ด้วยผู้วิจัยเชื่อว่าลักษณะที่วิเคราะห์และสร้างขึ้นจากลักษณะทางภาษานั้นจะให้ผลในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกเป็นที่น่าพอใจ

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงลักษณะทั้งหมดที่ถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกด้วยแบบจำลองซัพพอร์เวกเตอร์แมชชีน จำนวนทั้งสิ้น 71 ลักษณะ โดยจะแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ลักษณะอิงอักขระ และลักษณะทางภาษา ลักษณะอิงอักขระเป็นลักษณะที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในฐานะเส้นฐาน (baseline) ในการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกันในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ส่วนลักษณะทางภาษานั้นเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์หาตามวิธีการวิจัยที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.4 ในส่วนนี้จึงเป็นการนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของงานวิจัยชิ้นนี้ด้วย ทั้งนี้ รายละเอียดของลักษณะทั้งหมดมีดังต่อไปนี้

5.1 ลักษณะอิงอักขระ

ลักษณะอิงอักขระคือลักษณะที่ไม่ต้องประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการวิเคราะห์และสร้าง กล่าวคือ ในการวิเคราะห์และสร้างลักษณะประเภทนี้ไม่ต้องอาศัยความเข้าใจเรื่องขอบเขตของคำและลักษณะของคำ ลักษณะและความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์ รวมถึงลักษณะและความสัมพันธ์ทางความหมาย เมื่อกล่าวเช่นนั้น ลักษณะเพียงประการที่จะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อวิเคราะห์และสร้างลักษณะประเภทนี้ได้คือลักษณะของอักขระ (character) ในข้อความ

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงลักษณะอิงอักขระที่นำมาใช้ในการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีมีการลักลอกด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน รวมจำนวนทั้งหมด 20 ลักษณะ โดยจะแบ่งการนำเสนอลักษณะดังกล่าวออกเป็น 8 กลุ่ม ตามวิธีวิเคราะห์หาและสร้าง ดังต่อไปนี้

5.1.1 ขนาดของคู่หน่วยเทียบ (pair size: $\text{size}_{\text{char}}^{15}$)

การใช้ขนาดของย่อหน้าในคู่หน่วยเทียบเป็นลักษณะเป็นแนวคิดขั้นพื้นฐานในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างย่อหน้า 2 ย่อหน้า ด้วยแนวคิดนี้ ย่อหน้าที่ผ่านการลักลอกย่อมมีความยาวแตกต่างจากย่อหน้าต้นฉบับ ดังจะเห็นได้จากข้อค้นพบของบารรอน-เซเดโญและคณะ (Barrón-Cedeño et al., 2013, p. 943) และข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทยที่ได้กล่าวถึงไปแล้วหัวข้อที่ 4.2 ว่าข้อความที่ถูกลักลอกย่อมมีแนวโน้มที่จะมีขนาดสั้นลงจากข้อความที่ปรากฏเป็นต้นฉบับ

ลักษณะขนาดของคู่หน่วยเทียบวิเคราะห์หาได้จากการนับจำนวนอักขระของย่อหน้าที่เป็นคู่หน่วยเทียบของกันและกันทั้ง 2 ย่อหน้าแยกต่างหากออกจากกัน ลักษณะที่ได้จึงมีลักษณะเป็นจำนวนนับ เมื่อนำมาใช้ทดลองจำแนกประเภทของข้อความ ความยาวของทั้งสองย่อหน้าจะถูกป้อนเข้าเครื่องพร้อมกันเป็นคู่

Case No.	src	plg	len(src)	len(plg)
11301	HS-L-158-SR.txt	HS-L-158-PA.txt	766	759
11302	HS-L-160-SR.txt	HS-L-160-PA.txt	692	681
11303	HS-L-165-SR.txt	HS-L-165-PA.txt	779	571
11304	HS-L-167-SR.txt	HS-L-167-PA.txt	848	776
11305	HS-L-168-SR.txt	HS-L-168-PA.txt	992	968
11306	HS-L-169-SR.txt	HS-L-169-PA.txt	770	757
11307	HS-L-170-SR.txt	HS-L-170-PA.txt	683	643
11308	HS-L-174-SR.txt	HS-L-174-PA.txt	964	895
11309	HS-L-176-SR.txt	HS-L-176-PA.txt	809	805
11310	HS-L-183-SR.txt	HS-L-183-PA.txt	753	745

ภาพที่ 5.1 ตัวอย่างของลักษณะขนาดของคู่หน่วยที่เทียบ (อักขระ)

ภาพที่ 5.1 แสดงตัวอย่างของลักษณะขนาดของคู่หน่วยเทียบที่วิเคราะห์หาได้จากการนับจำนวนอักขระในย่อหน้าขนาดยาวของคู่หน่วยเทียบประเภทลักลอกแบบถอดความ 10 กรณีในคลังข้อมูล จากภาพ คอลัมน์ “len(src)” และ “len(plg)” แสดงจำนวนอักขระที่นับได้จากข้อความต้นฉบับในคอลัมน์ “src” และข้อความลักลอกในคอลัมน์ “plg” ตามลำดับ จากภาพจะเห็นได้ว่า

¹⁵ สัญลักษณ์ภายในวงเล็บนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นสำหรับใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้สะดวกแก่การอ้างอิงและนำเสนอผลการวิจัยในส่วนต่อไป

จำนวนอักขระในข้อความลักลอกมีจำนวนลดลงจากจำนวนอักขระในข้อความต้นฉบับ อันเป็นผลเนื่องมาจากการแก้ไขของผู้จำลองการลักลอก ผู้วิจัยจะนำจำนวนอักขระดังกล่าวไปใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกได้ทันที

ทั้งนี้ ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.1.2 ผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ (difference of pair size: $\text{diff}_{\text{Char}}$)

ลักษณะผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบเป็นลักษณะมุ่งพิจารณาความแตกต่างระหว่างคู่หน่วยเทียบเป็นสำคัญ โดยมีแนวคิดเบื้องหลังคือให้เครื่องเรียนรู้จากลักษณะที่เป็นตัวแทนของความแตกต่างด้านความยาวของย่อหน้าในคู่เทียบโดยตรง ต่างจากลักษณะขนาดของคู่หน่วยเทียบ ($\text{size}_{\text{char}}$) ที่เครื่องต้องเรียนรู้ขนาดของย่อหน้าทั้งสองย่อหน้าภายในคู่หน่วยเทียบ

ส่วนการวิเคราะห์หาและสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยจะนำจำนวนอักขระที่นับได้จากย่อหน้าข้อความต้นฉบับลบด้วยจำนวนอักขระที่นับได้จากย่อหน้าข้อความลักลอก ค่าที่ได้จากการคำนวณจะมีทั้งจำนวนเต็มบวกในกรณีที่ข้อความในย่อหน้าลักลอกมีขนาดสั้นกว่าข้อความในย่อหน้าต้นฉบับ จำนวนเต็มลบในกรณีที่ข้อความในย่อหน้าลักลอกมีขนาดยาวกว่าข้อความในย่อหน้าต้นฉบับ และมีค่าเป็น 0 ในกรณีที่ข้อความในย่อหน้าต้นฉบับและข้อความในย่อหน้าลักลอกมีขนาดเท่ากัน

Case No.	src	plg	$\text{diff}_{\text{Char}}$
11301	HS-L-158-SR.txt	HS-L-158-PA.txt	7
11302	HS-L-160-SR.txt	HS-L-160-PA.txt	11
11303	HS-L-165-SR.txt	HS-L-165-PA.txt	208
11304	HS-L-167-SR.txt	HS-L-167-PA.txt	72
11305	HS-L-168-SR.txt	HS-L-168-PA.txt	24
11306	HS-L-169-SR.txt	HS-L-169-PA.txt	13
11307	HS-L-170-SR.txt	HS-L-170-PA.txt	40
11308	HS-L-174-SR.txt	HS-L-174-PA.txt	69
11309	HS-L-176-SR.txt	HS-L-176-PA.txt	4
11310	HS-L-183-SR.txt	HS-L-183-PA.txt	8

ภาพที่ 5.2 ตัวอย่างลักษณะผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ

ภาพที่ 5.2 แสดงตัวอย่างของลักษณะผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบประเภทลักลอกแบบถอดความ 10 กรณีเดียวกันกับตัวอย่างในภาพที่ 5.1 แต่ในกรณีนี้ ลักษณะที่นำมาใช้จะมีลักษณะเป็นค่าเดียว ต่างจากลักษณะขนาดของคู่หน่วยเทียบ ($\text{size}_{\text{char}}$) ที่ความยาวของย่อหน้าทั้งสองของคู่หน่วยเทียบจะถูกป้อนเข้าเครื่องพร้อมกันเป็นคู่ ในแง่จึงเป็นที่น่าสนใจว่าระหว่างลักษณะที่ประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องขนาดของข้อความในลักษณะที่เป็นคู่เช่นในกรณีของลักษณะขนาดของคู่หน่วยเทียบกับ

ลักษณะที่เป็นค่าเดียวเช่นในกรณีนี้ ลักษณะประเภทใดจะให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการล้กลอกและไม่มีการล้กลอกที่ดีกว่ากัน

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.1.3 ค่าระยะการแก้ไขเลเวนชเตย์นของอักขระ (Levenshtein edit distance of character: LD_{Char})

ค่าระยะการแก้ไขเลเวนชเตย์น (Levenshtein edit distance) (Levenshtein, 1965) เป็นแนวคิดที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในวงการวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และสารสนเทศศาสตร์ เพื่อใช้วัดความแตกต่างระหว่างลำดับของสายอักขระ 2 สาย โดยมีแนวคิดพื้นฐานในการเปรียบเทียบลำดับของสายอักขระว่าการแก้ไขโดยการแทรก ลบ หรือแทนที่อักขระ 1 ครั้งจะมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1

หากจะยกตัวอย่างที่สอดคล้องแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยขอให้พิจารณารณีการหาค่าระยะการแก้ไขของสายอักขระ “kitten” และ “sitting” ในกรณีนี้ สายอักขระทั้งสองจะมีค่าระยะการแก้ไขเลเวนชเตย์นเท่ากับ 3 เนื่องจากมีกระบวนการแก้ไขเกิดขึ้นทั้งหมด 3 ครั้ง ได้แก่

- (1) kitten $\rightarrow$ sitten มีการแก้ไขโดยแทนที่ “k” ด้วย “s”
- (2) sitten $\rightarrow$ sittin มีการแก้ไขโดยแทนที่ “e” ด้วย “i”
- (3) sittin $\rightarrow$ sitting มีการแก้ไขโดยแทรก “g” ข้างท้ายสายอักขระ

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการหาค่าระยะการแก้ไขเลเวนชเตย์นเป็นวิธีที่สามารถสะท้อนความแตกต่างระหว่างสายอักขระได้ดีวิธีหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความที่เกิดจากการล้กลอกโดยนำค่าระยะการแก้ไขเลเวนชเตย์นของอักขระมาใช้เป็นลักษณะสำหรับจำแนกประเภทของข้อความที่มีการล้กลอกและไม่มีการล้กลอก

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้เขียนโปรแกรมคำนวณค่าระยะการแก้ไขเลเวนชเตย์นขึ้นด้วยภาษาไพทอน จากนั้นจึงใช้โปรแกรมหาค่าระยะการแก้ไขของคู่หน่วยเทียบทุกคู่ในคลังข้อมูลแล้วนำมาค่าที่ได้มาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.1.4 ความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ (length of longest common subsequence of character: $\text{len}(lcs_{\text{Char}})$)

ลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequence: lcs) เป็นอีกหนึ่งแนวคิดพื้นฐานที่ถูกใช้อย่างกว้างขวางในงานด้านการประมวลผลภาษาธรรมชาติ แนวคิดของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดคือการเปรียบเทียบลำดับของสายอักขระ 2 สายจากซ้ายไปขวาโดยไม่จำเป็นต้องมาจากลำดับที่ติดกัน แล้วคืนค่าเป็นลำดับของอักขระที่ยาวที่สุดที่สายอักขระทั้งสองสายนั้นมีร่วมกัน

เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ในที่นี้จะยกตัวอย่างเกี่ยวกับลำดับย่อยและลำดับย่อยร่วมยาวที่สุดที่ยาว เช่น กำหนดให้มีสายอักขระ “ACBBDDCC” ลำดับย่อย (subsequence) ของสายอักขระดังกล่าวสามารถปรากฏเป็นสายอักขระได้หลากหลาย เช่น “ACB”, “ADDC”, “D”, “AC”, “ACBBDC” จะเห็นได้ว่าลำดับย่อยมีการเรียงลำดับไล่จากด้านซ้ายไปด้านขวาโดยไม่จำเป็นต้องมีลำดับที่ติดกันได้ ในขณะที่สายอักขระ “DDA” ไม่ถือว่าเป็นลำดับย่อยของสายอักขระดังกล่าว เนื่องจากหลังอักขระ “D” ไม่ปรากฏอักขระ “A” จึงไม่ใช่ลำดับย่อยที่เรียงจากด้านซ้ายไปด้านขวา

ส่วนลำดับร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequence) นั้นหาได้จากลำดับร่วมที่สายอักขระ 2 สายมีร่วมกัน เช่น

$$S_1 = \underline{AA} \underline{ACC} \underline{BDB} \underline{ABDD} \underline{ADDC} \underline{BDDC} \underline{DABAA}$$

$$S_2 = \underline{CACC} \underline{CCDA} \underline{ABBD} \underline{ACDD} \underline{DDBB} \underline{DDDC}$$

$$lcs(S_1, S_2) = \underline{ACCD} \underline{ABD} \underline{ACDD} \underline{DB}$$

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด $lcs(S_1, S_2)$ เกิดจากการนำลำดับย่อยที่สายอักขระ S_1 และสายอักขระ S_2 มีร่วมกันมาเรียงต่อกันจากด้านซ้ายไปด้านขวาตามลำดับการปรากฏ

ในแง่การตรวจหาการลักลอกที่เป็นการเปรียบเทียบข้อความต้นฉบับกับข้อความที่ผ่านการลักลอก ลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดจะสะท้อนให้เห็นส่วนของข้อความที่คงเหลืออยู่จากการแก้ไข ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะที่เป็นข้อมูลรับเข้าสำหรับแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนนั้นต้องเป็นค่าตัวเลขเท่านั้น ในที่นี้ ผู้วิจัยจึงประยุกต์แนวเรื่องลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดโดยนำจำนวนอักขระที่ปรากฏในลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดมาใช้เป็นลักษณะ

ในการสร้างลักษณะข้างต้น ขั้นแรก ผู้วิจัยต้องเขียนโปรแกรมเพื่อหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระภายในคู่หน่วยเทียบก่อน จากนั้นจึงหาความยาวของลำดับย่อยร่วมดังกล่าว โดยเขียนโปรแกรมเพื่อนับจำนวนอักขระปรากฏในลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดที่หาได้ กระบวนการหาลำดับย่อย

ร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระและหาความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดจะดำเนินไปจนกระทั่งได้ข้อมูลครบจากทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูล

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.1.5 ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ (normalized longest common subsequence of character: $lcs_{norm-Char}$)

ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ (normalized longest common subsequence of character) เป็นวิธีการวัดค่าความคล้ายที่เสนอโดยคลอปและสติเวนสัน (Clough & Stevenson, 2011, p. 17) เพื่อใช้ในการตรวจสอบคลังข้อมูลการล็อกที่สร้างขึ้น

ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระคำนวณได้จากหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของสายอักขระ 2 สายก่อนในขั้นแรก จากนั้นจึงแปลงลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดให้เป็นค่าบรรทัดฐาน (normalize) โดยนำค่าความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของสายอักขระ 2 สายมาหารด้วยค่าความยาวของสายอักขระใดสายอักขระหนึ่งจากทั้งสองสายอักขระ (งานชิ้นนี้กำหนดให้หารด้วยค่าความยาวของข้อความล็อกเสมอ) ดังสมการที่ 5.1 ค่าที่ได้จากการคำนวณนี้จะมีลักษณะเป็นค่าความคล้ายระหว่าง 0 ถึง 1 หากมีค่าเท่ากับ 0 แปลว่าคู่ของสายอักขระไม่มีความคล้ายกันเลย แต่หากค่าเท่ากับ 1 แปลว่าคู่ของสายอักขระเหมือนกันทุกประการ

$$lcs_{norm-Char} = \frac{\text{len}(lcs_{Char}(S_{src}, S_{plg}))}{\text{len}(S_{plg})} \quad (5.1)$$

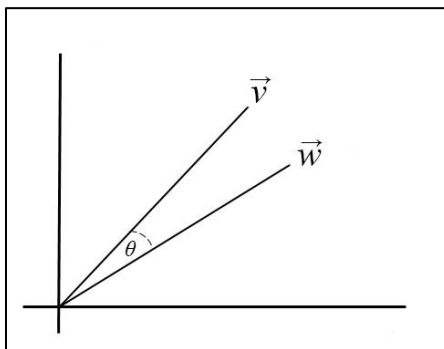
เนื่องจากค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระมีฐานะเป็นค่าความคล้าย จึงสามารถสะท้อนความแตกต่างของข้อความที่ผ่านการล็อกกับต้นฉบับออกมาในเชิงปริมาณได้ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำค่าดังกล่าวมาใช้เป็นลักษณะในการทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทข้อความที่มีการล็อกและไม่มีการล็อก

ส่วนการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้แก้ไขโปรแกรมสำหรับหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระภายในหน่วยเทียบที่มีอยู่แล้ว โดยเพิ่มเติมส่วนของการคำนวณค่าความคล้ายตามแนวคิดที่ได้กล่าวไปแล้วในตอนต้น จากนั้นจึงนำไปใช้หาค่า $lcs_{norm-Char}$ ของคู่หน่วยเทียบทุกคู่ในคลังข้อมูล แล้วนำค่าที่ได้มาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.1.6 ค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระ (cosine similarity of character n -gram: $\cos_{\text{Char}}$)

ค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระ (cosine similarity of character n -gram) เป็นการประยุกต์แนวคิด 2 แนวในการประมวลผลภาษาธรรมชาติเข้าไว้ด้วยกัน ได้แก่ แนวคิดเรื่องความคล้ายโคไซน์ (cosine similarity) และแนวคิดเรื่องเอ็นแกรม (n -gram)

ภาพที่ 5.3 ความคล้ายโคไซน์ระหว่างเวกเตอร์ v กับ w

ความคล้ายโคไซน์หรือความคล้ายเชิงมุมเป็นแนวคิดที่แพร่หลายในงานด้านการค้นคืนสารสนเทศ (information retrieval) แนวคิดหลักในการคำนวณค่าดังกล่าวคือการวัดค่าความคล้ายระหว่างเวกเตอร์ไม่ศูนย์ (non-zero vector) 2 เวกเตอร์ในพื้นที่ผลคูณภายใน เวกเตอร์ที่คล้ายกันจะทำมุมระหว่างกันน้อย ภาพที่ 5.3 แสดงตัวอย่างการวัดค่าความคล้ายโคไซน์ระหว่างเวกเตอร์ v กับ w จากภาพจะเห็นได้ว่าเวกเตอร์ v และ w ทำมุมระหว่างกัน (θ) เป็นมุมแคบ แสดงให้เห็นว่าเวกเตอร์ทั้งสองมีความคล้ายกันสูงในระดับหนึ่ง

ในแง่การคำนวณ ความคล้ายโคไซน์สามารถคำนวณได้จากการนำผลคูณ (dot product) ของเวกเตอร์ 2 เวกเตอร์แล้วนำมาหารด้วยขนาดของทั้งสองเวกเตอร์ วิธีการนี้จะทำให้ได้ค่าบรรทัดฐานของผลคูณ (normalized dot product) ซึ่งให้ค่าเดียวกันกับค่าโคไซน์ของมุมระหว่าง 2 เวกเตอร์ (Jurafsky & Martin, 2009, p. 665) ดังแสดงในสมการที่ 5.2 ความคล้ายโคไซน์จะมีค่าเป็นตัวเลขตั้งแต่ 0 ถึง 1 หากมีค่าเท่ากับ 0 แปลว่าคู่ของสายอักขระไม่มีความคล้ายกันเลย แต่หากค่าเท่ากับ 1 แปลว่าคู่ของสายอักขระเหมือนกันทุกประการ

$$\cos(\vec{v}, \vec{w}) = \frac{\vec{v} \cdot \vec{w}}{|\vec{v}| |\vec{w}|} = \frac{\sum_{i=1}^N v_i \times w_i}{\sqrt{\sum_{i=1}^N v_i^2} \sqrt{\sum_{i=1}^N w_i^2}} \quad (5.2)$$

ส่วนเอ็นแกรม (n -gram) นั้นเป็นแนวคิดที่ประยุกต์ความรู้เรื่องความน่าจะเป็นมาสร้างเป็นแบบจำลองซึ่งใช้ทำนายหน่วยถัดไปจากหน่วยที่ $n - 1$ (Jurafsky & Martin, 2009, p. 83) หากกำหนดให้หน่วยดังกล่าวเป็นอักขระ เอ็นแกรมจะเป็นลำดับ n โทเค็นของอักขระ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กำหนดให้สายอักขระ $S = \text{"AABBBCCDDD"}$

2 แกรม (โดยทั่วไปเรียกว่า “ไบแกรม”) ของสายอักขระ S จะได้แก่ “AA”, “AB”, “BB”, “BB”, “BC”, “CC”, “CD”, “DD”, และ “DD”

3 แกรม (โดยทั่วไปเรียกว่า “ไตรแกรม”) ของสายอักขระ S จะได้แก่ “AAB”, “ABB”, “BBB”, “BBC”, “BCC”, “CCD”, และ “DDD”

ในกรณีของค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดทั้ง 2 แนวที่ได้กล่าวมาข้างต้นมาใช้เป็นลักษณะ โดยแปลงเอ็นแกรมของสายอักขระของข้อความในคู่หน่วยเทียบแต่ละข้อความให้อยู่ในรูปของเวกเตอร์จำนวนนับ (count vector) ของเอ็นแกรมของอักขระ ยกตัวอย่างเช่นในกรณีของสายอักขระ S ข้างต้นจะสามารถแปลงเป็นเวกเตอร์จำนวนนับของไบแกรมของอักขระได้ดังนี้

อักขระไบแกรม	AA	AB	BB	BC	CC	CD	DD
เวกเตอร์	1	1	2	1	1	1	2

$$S_{\text{bigram}} = [1 \ 1 \ 2 \ 1 \ 1 \ 1 \ 2]$$

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าจำนวนนับของอักขระไบแกรม S_{bigram} เกิดจากการนับจำนวนครั้งของรูปไบแกรมของอักขระที่เกิดขึ้นในสายอักขระ

ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดข้างต้นนี้สร้างเวกเตอร์จำนวนนับของเอ็นแกรมของอักขระของแต่ละย่อหน้าในคู่หน่วยเทียบขึ้น โดยใช้ชุดของรูปอักขระเอ็นแกรมจากย่อหน้าทั้ง 2 ย่อหน้าร่วมกันเพื่อให้เวกเตอร์ที่ได้มีขนาดเท่ากัน จากนั้นจึงนำเวกเตอร์ที่ได้จากแต่ละย่อหน้ามาคำนวณค่าความคล้ายโคไซน์ตามสมการที่ 5.2 แล้วนำค่าความคล้ายที่วัดได้จากคู่หน่วยเทียบแต่ละคู่มาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของอักขระ (cosine similarity of character unigram: $\text{COS}_{\text{Char1}}$)
- 2) ค่าความคล้ายโคไซน์ของไบแกรมของอักขระ (cosine similarity of character bigram: $\text{COS}_{\text{Char2}}$)

- 3) ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของอักขระ (cosine similarity of character trigram: $\text{COS}_{\text{Char3}}$)
- 4) ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของอักขระ (cosine similarity of character 4-gram: $\text{COS}_{\text{Char4}}$)
- 5) ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของอักขระ (cosine similarity of character 5-gram: $\text{COS}_{\text{Char5}}$)

จะเห็นได้ว่าลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระทั้ง 5 ลักษณะข้างต้นได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมที่ต่างกัน ผู้วิจัยเชื่อว่าลักษณะแต่ละตัวยอมให้ตรวจจับการแก้ไขข้อความที่ผ่านการลักลอกได้ในระดับที่ต่างกัน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกที่แตกต่างกันด้วย

5.1.7 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของอักขระ (Jaccard similarity coefficient of character n -gram: J_{Char})

ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ด (Jaccard similarity coefficient) (Jaccard, 1908, 1912) เป็นสถิติที่ประยุกต์แนวคิดในทฤษฎีเซตเพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบความคล้ายและความหลากหลายของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อแรกเริ่มค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดถูกเสนอขึ้นเพื่อเปรียบเทียบความหลากหลายในเชิงพฤกษศาสตร์ ต่อมาจึงแพร่หลายไปสู่วงการอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในงานค้นคืนสารสนเทศ

แนวคิดของค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดคือการวัดค่าความคล้ายระหว่างกลุ่มประชากร 2 กลุ่ม โดยคำนวณจากขนาดของประชากรที่ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีร่วมกัน (อินเตอร์เซกชันในทฤษฎีเซต)หารด้วยขนาดของประชากรทั้งหมดจากทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง (ยูเนียนในทฤษฎีเซต)

ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำโปรแกรมเพื่อนำค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดมาใช้วัดความคล้ายระหว่างข้อความภายในคู่หน่วยเทียบในระดับเอ็นแกรมของอักขระ จากนั้นจึงนำค่าที่คำนวณได้มาใช้เป็นลักษณะ

กำหนดให้เอ็นแกรมของอักขระมีความยาว n , $S(A, n)$ แทนชุดของเอ็นแกรมของอักขระในข้อความ A , $S(B, n)$ แทนชุดของเอ็นแกรมของอักขระในข้อความ B , J_n ซึ่งแทนค่าความคล้ายระหว่างข้อความ A กับข้อความ B จะหาได้จากสมการที่ 5.3 ค่า J_n ที่คำนวณได้จะเป็นตัวเลขระหว่าง 0 ถึง 1 หากค่า J_n เท่ากับ 0 แปลว่าข้อความ A และข้อความ B ไม่ปรากฏชุดของเอ็นแกรมของอักขระร่วมกันเลย แต่หากค่า J_n เท่ากับ 1 แปลว่าข้อความ A และข้อความ B เหมือนกันทุกประการ

$$J_n = \frac{|S(A,n) \cap S(B,n)|}{|S(A,n) \cup S(B,n)|} \quad (5.3)$$

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของอักขระ (Jaccard similarity coefficient of character unigram: J_{Char1})
- 2) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของอักขระ (Jaccard similarity coefficient of character bigram: J_{Char2})
- 3) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไตรแกรมของอักขระ (Jaccard similarity coefficient of character trigram: J_{Char3})
- 4) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของอักขระ (Jaccard similarity coefficient of character 4-gram: J_{Char4})
- 5) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของอักขระ (Jaccard similarity coefficient of character 5-gram: J_{Char5})

ทั้งนี้ เช่นเดียวกับค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมของอักขระที่ต่างกัน ลักษณะแต่ละตัวยอมให้ตรวจจับการแก้ไขข้อความที่ผ่านการลักลอกได้ในระดับที่ต่างกัน และมีประสิทธิภาพในจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกที่แตกต่างกัน

5.1.8 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของอักขระ (Sørensen–Dice coefficient of character n -gram: QS_{Char})

ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ (Sørensen–Dice coefficient similarity) (Dice, 1945; Sørensen, 1948) เป็นสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความคล้ายของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม แนวคิดพื้นฐานของค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์นั้นคล้ายกับค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ด กล่าวคือ ประยุกต์ใช้ทฤษฎีเซตในการคำนวณค่าความคล้ายจากจำนวนสมาชิกที่ทั้งสองตัวอย่างมีร่วมกันต่อจำนวนสมาชิกทั้งหมด แต่หลักการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์จะลดผลกระทบจากการมีสมาชิกร่วมกันของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นจึงสามารถพิจารณาค่าที่คำนวณได้ในฐานะค่าความคล้ายของข้อมูลทั้งคู่

ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำโปรแกรมเพื่อนำค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์มาใช้วัดความคล้ายระหว่างข้อความภายในคู่หน่วยเทียบในระดับเอ็นแกรมของอักขระ จากนั้นจึงนำค่าที่คำนวณได้มาใช้เป็นลักษณะ

ทั้งนี้ กำหนดให้เอ็นแกรมของอักขระมีความยาว n , $S(A, n)$ แทนชุดของเอ็นแกรมของอักขระในข้อความ A , $S(B, n)$ แทนชุดของเอ็นแกรมของอักขระในข้อความ B , QS_n ซึ่งแทนผลหารของความคล้าย (quotient of similarity) ระหว่างข้อความ A กับข้อความ B จะหาได้จากสมการที่ 5.4 ค่า QS_n เป็นตัวเลขระหว่าง 0 ถึง 1 หากค่า QS_n เท่ากับ 0 แปลว่าข้อความ A และข้อความ B ไม่ปรากฏชุดของเอ็นแกรมร่วมกันเลย แต่หากค่า QS_n เท่ากับ 1 แปลว่าข้อความ A และข้อความ B เหมือนกันทุกประการ

$$QS_n = \frac{2|S(A, n) \cap S(B, n)|}{|S(A, n)| + |S(B, n)|} \quad (5.4)$$

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของอักขระ (Sørensen–Dice similarity coefficient of character unigram: QS_{Char1})
- 2) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของอักขระ (Sørensen–Dice similarity coefficient of character bigram: QS_{Char2})
- 3) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของอักขระ (Sørensen–Dice similarity coefficient of character trigram: QS_{Char3})
- 4) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของอักขระ (Sørensen–Dice similarity coefficient of character 4-gram: QS_{Char4})
- 5) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของอักขระ (Sørensen–Dice similarity coefficient of character 5-gram: QS_{Char5})

จะเห็นว่าลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมของอักขระที่ต่างกัน จึงอาจส่งผลให้มีประสิทธิภาพตรวจจับการแก้ไขข้อความที่ผ่านการลักลอกได้ในระดับที่ต่างกัน และมีประสิทธิภาพในจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกที่แตกต่างกัน

5.2 ลักษณะทางภาษา

ลักษณะทางภาษาคือลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอิงจากลักษณะทางภาษาของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์หา ลักษณะทางภาษาตามวิธีการวิจัยที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.4 เพื่อนำมาใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก

ลักษณะทางภาษาที่จะนำเสนอต่อไปนี้จะถือเป็นข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย การสังเกตลักษณะทางภาษาของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก แล้วนำมาประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้และเทคนิควิธีทางการประมวลผลภาษารวมชาติที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน ในการนำเสนอ ผู้วิจัยได้แบ่งลักษณะทั้งหมด 51 ลักษณะออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ตามระดับของหน่วยทางภาษา ได้แก่ ลักษณะทางศัพท์ ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ ลักษณะทางความหมาย และลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมาย รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

5.2.1 ลักษณะทางศัพท์

ลักษณะทางศัพท์คือลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับคำ ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะทางศัพท์ต้องเอื้อให้เครื่องได้เรียนรู้ถึงขอบเขต ลักษณะ และคุณสมบัติของคำในภาษา และด้วยเหตุนี้ กระบวนการวิเคราะห์หาและสร้างลักษณะประเภทจึงต้องอาศัยเครื่องมือช่วยในการกำกับขอบเขตของคำในขั้นก่อนการประมวลผล

ในหัวข้อย่อยนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดของลักษณะทางศัพท์ทั้งหมด 25 ลักษณะซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์หาตามวิธีการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 9 กลุ่มย่อย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1.1 ขนาดของคู่หน่วยเทียบ (pair size: $Size_w$)

แนวคิดหลักของการใช้ขนาดของคู่หน่วยเทียบในระดับเป็นลักษณะในที่นี้เป็นเช่นเดียวกับ การนำขนาดของคู่หน่วยเทียบในระดับอักขระมาใช้เป็นลักษณะที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 5.1.1 กล่าวคือ อิงจากข้อค้นพบที่ว่าย่อหน้าที่ผ่านการลักลอกย่อมมีความยาวแตกต่างจากย่อหน้าต้นฉบับ การนำขนาดของแต่ละย่อหน้าในคู่หน่วยเทียบมาใช้เป็นลักษณะจึงอาจเอื้อให้เครื่องสามารถจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่ลักลอกออกจากกันได้

ในระดับคำ ขนาดของคู่หน่วยเทียบได้มากจากการนับจำนวนคำที่ปรากฏในย่อหน้าแต่ละย่อหน้าของคู่หน่วยเทียบ เนื่องจากคลังข้อมูลที่สร้างขึ้นสำหรับใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้มีการกำกับข้อมูลขอบเขตของคำไว้แล้ว ในการวิเคราะห์และสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยจึงสามารถเขียนโปรแกรมเพื่อนับ

จำนวนคำที่ปรากฏในแต่ละย่อหน้าของคู่หน่วยเทียบแล้วนำมาใช้เป็นลักษณะได้ทันที ลักษณะที่ได้จึงมีลักษณะเป็นจำนวนนับ เมื่อนำมาใช้ทดลองจำแนกประเภทของข้อความ ความยาวของทั้งสองย่อหน้าจะถูกป้อนเข้าเครื่องพร้อมกันเป็นคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.1.2 ผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ (difference of pair size: diff_w)

ลักษณะผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบในระดับคำก็เป็นลักษณะที่ประยุกต์ขึ้นตามแนวคิดเดียวกันกับลักษณะผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบในระดับอักขระ กล่าวคือ เป็นลักษณะมุ่งพิจารณาความแตกต่างระหว่างคู่หน่วยเทียบเป็นสำคัญ โดยอาศัยความแตกต่างกันด้านความยาวของย่อหน้าในคู่เทียบมาใช้เป็นลักษณะให้เครื่องเรียนรู้โดยตรง

ในการวิเคราะห์หาและสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยจะนำจำนวนคำที่นับได้จากย่อหน้าข้อความต้นฉบับลบด้วยจำนวนคำที่นับได้จากย่อหน้าข้อความลักลอก ค่าที่ได้จากการคำนวณจะมีทั้งจำนวนเต็มบวกในกรณีที่ย่อหน้าข้อความลักลอกมีขนาดสั้นกว่าข้อความในย่อหน้าต้นฉบับ จำนวนเต็มลบในกรณีที่ย่อหน้าข้อความลักลอกมีขนาดยาวกว่าข้อความในย่อหน้าต้นฉบับ และมีค่าเป็น 0 ในกรณีที่ข้อความในย่อหน้าต้นฉบับและข้อความในย่อหน้าลักลอกมีขนาดเท่ากัน

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.1.3 ค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของคำ (Levenshtein edit distance of word: LD_w)

ลักษณะค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของคำเป็นลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างโดยประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ (Levenshtein edit distance) เช่นเดียวกับลักษณะค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของอักขระที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 5.1.3 แต่ปรับเปลี่ยนให้พิจารณาการแก้ไขรูปคำแทนการแก้ไขรูปอักขระ

การประยุกต์แนวคิดเรื่องระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ในระดับคำนี้จะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างข้อความต้นฉบับกับข้อความที่ถูกลักลอกซึ่งเป็นผลจากการแก้ไขของผู้ลักลอกได้โดยพิจารณาจากรูปคำที่ปรากฏอยู่ในข้อความต้นฉบับและข้อความลักลอก ยกตัวอย่างเช่นข้อความ “เขามีสุนัขตัวใหญ่” และ “เขาเลี้ยงสุนัขใหญ่ไว้ในบ้าน” ข้อความทั้งสองนี้จะมีค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์เท่ากับ 5 เนื่องจากมีกระบวนการแก้ไขเกิดขึ้นทั้งหมด 5 ครั้ง ได้แก่

- 1) “เขา|มี|สุนัข|ตัว|ใหญ่” → “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ตัว|ใหญ่” มีการแก้ไขโดยแทนที่คำว่า “มี” ด้วย “เลี้ยง”
- 2) “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ตัว|ใหญ่” → “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่” มีการแก้ไขโดยลบคำว่า “ตัว” ออกไป
- 3) “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่” → “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่|ไว้” มีการแก้ไขโดยแทรกคำว่า “ไว้” ท้ายข้อความ
- 4) “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่|ไว้” → “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่|ไว้ใน” มีการแก้ไขโดยแทรกคำว่า “ใน” ท้ายข้อความ
- 5) “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่|ไว้ใน” → “เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่|ไว้ใน|บ้าน” มีการแก้ไขโดยแทรกคำว่า “บ้าน” ท้ายข้อความ

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้เขียนโปรแกรมคำนวณค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ในระดับคำขึ้นด้วยภาษาไพทอน จากนั้นจึงใช้โปรแกรมดังกล่าวคำนวณหาค่าระยะการแก้ไขของคู่หน่วยเทียบทุกคู่ในคลังข้อมูลแล้วนำมาค่าที่ได้มาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.1.4 ความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ (length of longest common subsequence of word: $\text{len}(lcs_w)$)

ลักษณะความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำเป็นลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างโดยประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequence: lcs) เช่นเดียวกับกับลักษณะความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของสายอักขระที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.4 แต่ลักษณะความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำนี้ได้ปรับเปลี่ยนระดับของภาษาที่ใช้พิจารณาให้สูงคือจากการพิจารณารูปอักขระเป็นการพิจารณารูปคำแทน โดยมีแนวคิดที่ว่าลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำจะแสดงค่าที่คงเหลืออยู่จากการแก้ไข ยกตัวอย่างเช่นข้อความ “เขามีสุนัขตัวใหญ่” และ “เขาเลี้ยงสุนัขใหญ่ไว้ในบ้าน” ดังนี้

$$S_1 = \text{“เขา|มี|สุนัข|ตัว|ใหญ่”}$$

$$S_2 = \text{“เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่|ไว้ใน|บ้าน”}$$

$$lcs_w(S_1, S_2) = \text{“เขา|สุนัข|ใหญ่”}$$

$$\text{len}(lcs_w(S_1, S_2)) = 3$$

จากตัวอย่างข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่าลำดับย่อยร่วมยาวที่สุดที่ยาวที่สุดของคำของข้อความ S_1 และ S_2 ($lcs_w(S_1, S_2)$) คือ “เขา|สุนัข|ใหญ่” ลำดับย่อยร่วมนี้ประกอบด้วยคำจำนวน 3 คำ ดังนั้น ความยาวของลำดับย่อยร่วมดังกล่าว ($len(lcs_w(S_1, S_2))$) จึงเท่ากับ 3

ส่วนการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้เขียนโปรแกรมเพื่อหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำ ภายในหน่วยเทียบก่อน จากนั้นจึงหาความยาวของลำดับย่อยร่วมดังกล่าว โดยเขียนโปรแกรมเพื่อนับจำนวนคำปรากฏในลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดที่ได้ กระบวนการหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำและหาความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดจะดำเนินไปจนกระทั่งได้ข้อมูลครบจากทุกหน่วยเทียบในคลังข้อมูล จากนั้นจึงนำค่าความยาวที่หาได้มาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.1.5 ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวที่สุดที่ยาวที่สุดของคำ (normalized longest common subsequence of word: lcs_{norm-w})

ลักษณะค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวที่สุดที่ยาวที่สุดของคำเป็นลักษณะที่อาศัยแนวคิดเรื่องการนำลำดับย่อยร่วมยาวที่สุดที่ยาวที่สุดมาคำนวณเป็นค่าความละม้ายเช่นเดียวกันกับลักษณะค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.5 แต่ปรับเปลี่ยนระดับของหน่วยทางภาษาที่ใช้พิจารณาให้สูงคือการพิจารณารูปอักขระเป็นการพิจารณารูปคำ

ดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.5 ว่าค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดคำนวณได้จาก การนำความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวที่สุดที่ยาวที่สุดมาหารด้วยค่าความยาวของข้อความใดข้อความหนึ่งจากทั้งสองข้อความ ซึ่งในงานชิ้นนี้จะกำหนดให้หารด้วยค่าความยาวของข้อความหลักลอกเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น จะขอตัวอย่างการคำนวณค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวที่สุดที่ยาวที่สุดของคำระหว่างข้อความ “เขามีสุนัขตัวใหญ่” กับ “เขาเลี้ยงสุนัขใหญ่ไว้ในบ้าน” ดังนี้

$$S_1 = \text{“เขา|มี|สุนัข|ตัว|ใหญ่”}$$

$$S_2 = \text{“เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่|ไว้|ใน|บ้าน”}$$

$$lcs_w(S_1, S_2) = \text{“เขา|สุนัข|ใหญ่”}$$

$$len(lcs_w(S_1, S_2)) = 3$$

$$len(S_2) = 7$$

$$lcs_{norm-w} = len(lcs_w(S_1, S_2)) / len(S_2) = 3/7 = 0.4286$$

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการคำนวณค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำโดยการนำค่าความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวที่สุดที่ยาวที่สุดของทั้งสองข้อความ ($\text{len}(lcs_w(S_1, S_2))$) มาหารด้วยค่าความยาวของข้อความหลักลอก ($\text{len}(S_2)$) ผลที่ได้ออกมาจึงเท่ากับ 0.4286

เนื่องด้วยค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำเป็นค่าความละเอียดจึงสามารถแสดงความแตกต่างระหว่างข้อความหลักลอกกับข้อความต้นฉบับที่เกิดจากการแก้ไขในระดับคำออกมาในเชิงปริมาณได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงนำค่าดังกล่าวมาใช้เป็นลักษณะในการทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทข้อความที่มีการหลักลอกและไม่มีการหลักลอก

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้แก้ไขโปรแกรมสำหรับหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำภายในหน่วยเทียบที่มีอยู่เดิมให้สามารถคำนวณค่าความละเอียดดังกล่าวที่ยกมาข้างต้นได้ จากนั้นจึงนำไปใช้หาค่า $lcs_{\text{norm-w}}$ ของคู่หน่วยเทียบทุกคู่ในคลังข้อมูลแล้วนำค่าที่ได้มาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.1.6 ค่าความละเอียดโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำ (cosine similarity of word n-gram: $\cos_w$)

ลักษณะค่าความละเอียดโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำอาศัยแนวคิดในการวิเคราะห์หาและสร้างเช่นเดียวกับกับลักษณะค่าความละเอียดโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระ กล่าวคือ เป็นการประยุกต์แนวคิดเรื่องความละเอียดโคไซน์ (cosine similarity) และแนวคิดเรื่องเอ็นแกรม (n-gram) เข้าไว้ด้วย แต่เอ็นแกรมที่ใช้ในลักษณะประเภทนี้เป็นเอ็นแกรมของคำที่ปรากฏในข้อความ

เช่นเดียวกับกับค่าความละเอียดโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระ ในการสร้างลักษณะค่าความละเอียดโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำ ผู้วิจัยต้องแปลงเอ็นแกรมของคำของข้อความในคู่หน่วยเทียบแต่ข้อความให้อยู่ในรูปของเวกเตอร์จำนวนนับ (count vector) ของเอ็นแกรมของคำก่อนในขั้นแรก ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีของข้อความ “เขามีสุนัขตัวใหญ่” และ “เขาเลี้ยงสุนัขตัวใหญ่” จะสามารถแปลงเป็นเวกเตอร์จำนวนนับของไบนารีของคำได้ดังนี้

$$S_1 = \text{“เขา|มี|สุนัข|ตัว|ใหญ่”}$$

$$S_2 = \text{“เขา|เลี้ยง|สุนัข|ตัว|ใหญ่”}$$

ไวยากรณ์ ของคำ	“ตัวใหญ่”	“มี สุนัข”	“สุนัข ตัว”	“เขามี”	“เขา เลี้ยง”	“เลี้ยง สุนัข”
เวกเตอร์ ของ S_1	1	1	1	1	0	0
เวกเตอร์ ของ S_2	1	0	1	0	1	1

$$\vec{S}_1 = [1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0]$$

$$\vec{S}_2 = [1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1 \ 1]$$

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าข้อความ S_1 และ S_2 มีชุดของไวยากรณ์ของคำร่วมกันอยู่ 6 ชุด ได้แก่ “ตัวใหญ่”, “มี|สุนัข”, “สุนัข|ตัว”, “เขามี”, “เขา|เลี้ยง”, และ “เลี้ยง|สุนัข” เวกเตอร์จำนวนนับ $\vec{S}_1$ และ $\vec{S}_2$ ได้มาจากการนับจำนวนชุดของไวยากรณ์ดังกล่าวที่ปรากฏในข้อความ S_1 และ S_2 ตามลำดับ

จากนั้น ผู้วิจัยจะนำเวกเตอร์ที่แปลงได้ทั้งสองเวกเตอร์ข้างต้นมาคำนวณค่าความคล้ายโคไซน์ตามสมการที่ 5.2 ที่ได้แสดงในหัวข้อที่ 5.1.6 แล้ว จะได้ค่าความคล้ายระหว่างข้อความทั้งสองเท่ากับ 0.5 และนำค่าที่ได้นี้มาใช้เป็นลักษณะ กระบวนการสร้างลักษณะดังกล่าวมานี้จะดำเนินไปจนกระทั่งได้ค่าความคล้ายจากทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของคำ (cosine similarity of word unigram: $\cos_{w1}$)
- 2) ค่าความคล้ายโคไซน์ของไบแกรมของคำ (cosine similarity of word bigram: $\cos_{w2}$)
- 3) ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของคำ (cosine similarity of word trigram: $\cos_{w3}$)
- 4) ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของคำ (cosine similarity of word 4-gram: $\cos_{w4}$)
- 5) ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของคำ (cosine similarity of word 5-gram: $\cos_{w5}$)

ลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำทั้ง 5 ลักษณะข้างต้นได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมที่ต่างกัน ผู้วิจัยเชื่อว่าลักษณะแต่ละตัวยอมให้ตรวจจับการแก้ไขข้อความที่ผ่านการลอกได้ในระดับที่ต่างกัน นอกจากนี้แล้ว การประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมที่ต่างกันอย่างนี้ยังช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากแนวคิดเรื่องถุงใส่คำ (bag-of-words) ด้วย

ถุงใส่คำ (bag-of-words) หมายถึงชุดของคำที่ไม่เรียงตามลำดับการปรากฏจริงในข้อความ (Jurafsky & Martin, 2009, p. 641) แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากการจัดการกับข้อความโดยมุ่ง

ความสำคัญไปที่รูปคำโดยไม่สนใจลำดับในการปรากฏของคำในข้อความซึ่งเป็นการพิจารณาข้อความในระดับวากยสัมพันธ์ ด้วยเหตุนี้จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาบางประการตามมา ยกตัวอย่างเช่นกรณีของการคำนวณค่าความคล้ายของยูนิแกรมของคำระหว่างข้อความต่อไปนี้

$$S_1 = \text{“แมว|ขโมย|ปลา|ของ|น้อง|ไป|กิน”}$$

$$S_2 = \text{“น้อง|ขโมย|ปลา|ของ|แมว|ไป|กิน”}$$

ยูนิแกรม ของคำ	“กิน”	“ของ”	“ขโมย”	“น้อง”	“ปลา”	“แมว”	“ไป”
เวกเตอร์ ของ S_1	1	1	1	1	1	1	1
เวกเตอร์ ของ S_2	1	1	1	1	1	1	1

$$\vec{S}_1 = [1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1]$$

$$\vec{S}_2 = [1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1]$$

$$\cos_{w_1}(\vec{S}_1, \vec{S}_2) = 1.0$$

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงปัญหาของแนวคิดเรื่องคู่ใส่คำในกรณีของการวัดค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของคำ จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าข้อความ S_1 และ S_2 แม้จะประกอบขึ้นจากรูปคำชุดเดียวกันแต่ก็มีความหมายแตกต่างกันเนื่องจากลำดับของคำไม่เหมือนกัน แต่เนื่องด้วยการวัดค่าความคล้ายจากยูนิแกรมของคำนั้นไม่สนใจลำดับของคำที่ปรากฏในแต่ละข้อความจึงทำให้แปลงเวกเตอร์จำนวนนับออกมาได้เหมือนกัน และเมื่อคำนวณค่าความคล้ายแล้วก็ให้ผลเท่ากับ 1 ซึ่งแปลว่าข้อความ S_1 และ S_2 เหมือนกันทุกประการ

อย่างไรก็ดี การประยุกต์ใช้ช่วงของเอ็นแกรมที่แตกต่างกันในการคำนวณค่าความคล้ายสามารถช่วยแก้ปัญหาข้างต้นได้ ยกตัวอย่างเช่นกรณีของการคำนวณค่าความคล้ายของไบแกรมของคำระหว่างข้อความ S_1 กับ S_2 ดังต่อไปนี้

ไบแกรม ของคำ	“ของ น้อง”	“ของ แมว”	“ขโมย ปลา”	“น้อง ขโมย”	“น้อง ไป”	“ปลา ของ”	“แมว ขโมย”	“แมว ไป”	“ไป กิน”
เวกเตอร์ ของ S_1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
เวกเตอร์ ของ S_2	0	1	1	1	0	1	0	1	1

$$\vec{S}_1 = [1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1]$$

$$\vec{S}_2 = [0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1 \ 1]$$

$$\cos_{w_2}(\vec{S}_1, \vec{S}_2) = 0.5$$

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าเมื่อปรับช่วงของเอ็นแกรมของคำจากยูนิแกรมเป็นไบแกรมแล้ว ค่าความคล้ายโคไซน์ของข้อความ S_1 และ S_2 มีค่าเท่ากับ 0.5 ซึ่งสะท้อนความเป็นจริงว่าข้อความทั้งสองมีความหมายแตกต่างกัน จึงกล่าวได้ว่าการประยุกต์ใช้ช่วงของเอ็นแกรมที่แตกต่างกันสามารถแก้ปัญหาถูกละค่าได้

อย่างไรก็ตาม การประยุกต์ใช้ช่วงของเอ็นแกรมที่แตกต่างกันในการวัดค่าความคล้ายยอมให้ค่าความคล้ายที่แตกต่าง ดังตัวอย่างข้อความ S_1 และ S_2 ข้างต้นสามารถคำนวณค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของคำ, 4 แกรมของคำ, และ 5 แกรมของคำ ได้เท่ากับ 0.8, 1.0, และ 1.0 ตามลำดับ ทั้งนี้ สาเหตุที่ทำให้ค่าความคล้ายกลับเพิ่มมากขึ้นนั้นเนื่องมาจากจำนวนคำในแต่ละข้อความมีจำนวนเพียง 7 คำ เมื่อจำนวนของเอ็นแกรมเพิ่มขึ้น ชุดของเอ็นแกรมที่ได้จากข้อความจึงมีไม่มากพอที่จะสะท้อนความแตกต่างของข้อความได้ ด้วยเหตุนี้เอง ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้กำหนดช่วงของเอ็นแกรมไว้ตั้งแต่ 1-5 แกรม เพื่อทดลองว่าเมื่อนำค่าความคล้ายมาใช้เป็นลักษณะแล้ว ขนาดของเอ็นแกรมใดที่ให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีลักลอกดีที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีของคลังข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ที่ประกอบด้วยข้อความขนาดแตกต่างกัน

5.2.1.7 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของคำ (Jaccard similarity coefficient of word n-gram: J_w)

ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของคำเป็นลักษณะที่อาศัยแนวคิดเรื่องค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดและแนวคิดเรื่องเอ็นแกรมมาวิเคราะห์หาและสร้างเป็นลักษณะเช่นเดียวกับกับค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของอักขระที่ได้กล่าวไปแล้ว

ในหัวข้อที่ 5.1.7 แต่ปรับเปลี่ยนระดับของหน่วยทางภาษาที่ใช้พิจารณาให้สูงคือจากการพิจารณารูปอักขระเป็นการพิจารณารูปคำ

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้เขียนโปรแกรมเพื่อนำค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแฉีกการคิดมาใช้ในฐานค่าความคล้ายในระดับเอ็นแกรมของคำระหว่างข้อความภายในคู่หน่วยเทียบ จากนั้นจึงนำค่าที่คำนวณได้มาใช้เป็นลักษณะ โดยอาศัยการคำนวณตามสมการที่ 5.3 ที่ได้แสดงไปแล้ว ในหัวข้อที่ 5.1.7 แต่ปรับเปลี่ยนให้ใช้ชุดของเอ็นแกรมของคำในข้อความในการคำนวณแทนชุดของเอ็นแกรมของอักขระ กระบวนการสร้างลักษณะจะดำเนินไปเช่นนี้จนกระทั่งได้ค่าความคล้ายจากคู่หน่วยเทียบครบทุกคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแฉีกการคิดของยูนิแกรมของคำ (Jaccard similarity coefficient of word unigram: J_{W1})
- 2) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแฉีกการคิดของไบแกรมของคำ (Jaccard similarity coefficient of word bigram: J_{W2})
- 3) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแฉีกการคิดของไตรแกรมของคำ (Jaccard similarity coefficient of word trigram: J_{W3})
- 4) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแฉีกการคิดของ 4 แกรมของคำ (Jaccard similarity coefficient of word 4-gram: J_{W4})
- 5) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแฉีกการคิดของ 5 แกรมของคำ (Jaccard similarity coefficient of word 5-gram: J_{W5})

ลักษณะดังกล่าวข้างต้นนี้ได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมของคำที่ต่างกัน เช่นเดียวกับลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเชื่อว่าลักษณะแต่ละตัวย่อมในกลุ่มนี้จะให้ประสิทธิภาพในจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกที่แตกต่างกัน และสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้เช่นเดียวกับลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำ

5.2.1.8 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของคำ (Sørensen-Dice coefficient of word n-gram: Q_{Sw})

ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของคำเป็นลักษณะอีกชนิดที่นำแนวคิดเรื่องค่าความคล้ายมาประยุกต์เข้ากับแนวคิดเรื่องเอ็นแกรม แนวคิดในการวิเคราะห์หาและสร้างลักษณะชนิดนี้คล้ายกับค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของอักขระที่

ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.8 แต่ปรับเปลี่ยนระดับของหน่วยทางภาษาที่พิจารณาจากระดับอักขระเป็นระดับคำ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเชื่อลักษณะชนิดนี้จะสามารถจะจำแนกข้อความลึกลับที่ผ่านแก้ไขในระดับคำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้เขียนโปรแกรมเพื่อวัดค่าความคล้ายระหว่างคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลในระดับเอ็นแกรมของคำจากนั้นจึงนำค่าที่คำนวณได้มาใช้เป็นลักษณะ ในการนี้ วิธีการคำนวณค่าความคล้ายจะเป็นไปตามสมการที่ 5.4 ที่ได้แสดงไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.8 แต่ปรับเปลี่ยนให้ใช้ชุดของเอ็นแกรมของคำในข้อความในการคำนวณแทนชุดของเอ็นแกรมของอักขระ กระบวนการสร้างลักษณะจะดำเนินไปเช่นนี้จนกระทั่งได้ค่าความคล้ายจากคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบทุกคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of word unigram: QS_{w1})
- 2) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of word bigram: QS_{w2})
- 3) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of word trigram: QS_{w3})
- 4) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of word 4-gram: QS_{w4})
- 5) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of word 5-gram: QS_{w5})

จะเห็นได้ว่าลักษณะในกลุ่มข้างต้นนี้ได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมของคำที่ต่างกัน เช่นเดียวกับลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำและลักษณะค่าความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของคำ ลักษณะแต่ละตัวย่อมจึงให้ประสิทธิภาพในจำแนกประเภทข้อความที่มีการลึกลับและไม่มีการลึกลับที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสามารถแก้ไขปัญหาถุงใส่คำได้เช่นเดียวกับลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำและลักษณะค่าความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของคำ

5.2.1.9 ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight n-gram: $\cos_{\text{tf-idf}}$)

ในงานด้านการค้นคืนสารสนเทศ การให้น้ำหนักคำถือเป็นแนวคิดหนึ่งที่ได้รับการนำไปประยุกต์ใช้ในหลายแขนง ทั้งนี้ การให้น้ำหนักแบบ tf-idf (term frequency-inverse document frequency) (Spärck Jones, 1972) ก็เป็นวิธีการให้น้ำหนักคำวิธีหนึ่งที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย

แนวคิดเบื้องหลังของการให้น้ำหนักคำแบบ tf-idf คือการพิจารณาว่าคำแต่ละคำในเอกสารนั้นมีความสำคัญไม่เท่ากัน โดยคำที่ปรากฏน้อยหรือปรากฏอยู่อย่างจำกัดในเอกสารที่สนใจจะมีความสำคัญ สามารถใช้เป็นตัวแทนสำหรับจำแนกเอกสารเหล่านั้นจากเอกสารทั้งหมดที่เหลือ ส่วนคำที่ปรากฏมากในทุกๆ เอกสารจะไม่มีค่าความสำคัญในแง่ (Jurafsky & Martin, 2009, p. 771) โดยการอาศัยแนวคิดดังกล่าวนี้ การให้น้ำหนักคำคำหนึ่งจึงพิจารณาจากความสัมพันธ์ในการปรากฏของคำ (term frequency: tf) ในเอกสารและจำนวนเอกสารทั้งหมด (document frequency: df) ที่มีคำนั้นๆ ปรากฏอยู่

ในแง่การคำนวณ tf คือความสัมพันธ์ในการปรากฏของคำที่สนใจ (term) ในเอกสาร (document) หากค่า tf มากจะแสดงว่าคำที่สนใจปรากฏในเอกสารมาก ในขณะที่ df คือจำนวนของเอกสารที่ปรากฏคำที่สนใจอยู่ หากค่า df น้อยจะแสดงว่าคำที่สนใจปรากฏอยู่ในเอกสารไม่มาก ไม่ได้เป็นคำที่ปรากฏโดยทั่วไปในเอกสาร คำในลักษณะนี้จะมีอำนาจจำแนก (discrimination power) สูง การคิดค่า idf (inverse document frequency) จะเป็นค่าแทนอำนาจจำแนกดังกล่าว โดยคิดจากสมการที่ 5.5 จากสมการกำหนดให้ D เป็นจำนวนเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ในคลังข้อมูล ส่วน $d: t \in d$ นั้นหมายถึงจำนวนของเอกสารซึ่งมีคำ t ปรากฏอยู่ ทั้งนี้เมื่อหาค่า idf ได้แล้วก็สามารถหาค่า tf-idf ได้จากสมการที่ 5.6

$$idf(t) = \log \frac{|D|}{|\{d: t \in d\}|} \quad (5.5)$$

$$tf - idf(t, d) = tf(t, d) \times idf(t) \quad (5.6)$$

ในการวิเคราะห์หาหลักเกณฑ์ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf นี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิด 3 แนวคิดเข้าด้วยกัน ได้แก่ แนวคิดเรื่องการให้น้ำหนักคำแบบ tf-idf ที่ได้กล่าวไปข้างต้น แนวคิดเรื่องการวัดค่าความคล้ายโคไซน์ และแนวคิดเรื่องเอ็นแกรม โดยแทนรูปคำในคลังข้อมูลด้วยค่าน้ำหนัก tf-idf แล้วนำเอ็นแกรมของค่าน้ำหนักดังกล่าวมาวัดค่าความคล้ายโคไซน์ ด้วยวิธีดังกล่าวนี้ หลักเกณฑ์ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf จึงสามารถพิจารณาข้อความที่จะได้รับการจำแนกประเภทผ่านความสำคัญของแต่ละคำในข้อความที่

ผ่านการให้ค่าน้ำหนัก ในแง่นี้ ในกรณีที่ผู้ลบลอกแก้ไขข้อความต้นฉบับด้วยการแทนที่คำเดิมด้วยคำที่มีค่าน้ำหนักเท่ากัน หรือเปลี่ยนแปลงคำในข้อความด้วยคำที่มีค่าน้ำหนักแตกต่างออกไป ลักษณะชนิดนี้ก็จะตรวจหาการแก้ไขดังกล่าวได้

ส่วนการสร้างลักษณะค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf นั้น ในขั้นแรก ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมเพื่อหาค่าน้ำหนักของแต่ละคำที่ปรากฏในคลังข้อมูลก่อน ในขั้นตอนนี้ต้องนำเข้าข้อมูลทั้งหมดคลังข้อมูลเพื่อสร้างเป็นคลังข้อมูลฝึกฝนของการให้น้ำหนักเอ็นแกรมของคำ เมื่อได้คลังข้อมูลฝึกฝนของการให้น้ำหนักคำแล้ว ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยจะนำคู่หน่วยเทียบแต่ละคู่ไปแปลงเป็นเวกเตอร์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำ เวกเตอร์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำนี้เกิดจากการเทียบเอ็นแกรมของคำที่ปรากฏในข้อความกับเอ็นแกรมของคำที่มีอยู่คลังข้อมูลฝึกฝนของการให้น้ำหนักคำ เมื่อเครื่องพบว่ารูปเอ็นแกรมของคำที่ปรากฏในข้อความกับรูปเอ็นแกรมของคำที่มีอยู่คลังข้อมูลฝึกฝนของการให้น้ำหนักคำปรากฏตรงก็จะดึงเอาน้ำหนักเอ็นแกรมของคำของรูปเอ็นแกรมของคำที่เก็บไว้ในคลังข้อมูลฝึกฝนมาใช้แทนรูปเอ็นแกรมของคำในเวกเตอร์ ด้วยวิธีการนี้จึงทำให้แต่ละข้อความในคู่หน่วยเทียบถูกแปลงเป็นเวกเตอร์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำ จากนั้นจึงนำเวกเตอร์ที่ได้มาวัดค่าความละม้ายโคไซน์ตามสมการที่ 5.2 แล้วนำค่าความละม้ายที่วัดได้มาใช้เป็นลักษณะกระบวนการสร้างลักษณะดังกล่าวนี้จะดำเนินไปจนกระทั่งได้ค่าความละม้ายจากคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบทุกคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักยูนิแกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight unigram: $\cos_{\text{tf-idf-1}}$)
- 2) ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักไบแกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight bigram: $\cos_{\text{tf-idf-2}}$)
- 3) ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักไตรแกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight trigram: $\cos_{\text{tf-idf-3}}$)
- 4) ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนัก 4 แกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight 4-gram: $\cos_{\text{tf-idf-4}}$)
- 5) ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนัก 5 แกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight 5-gram: $\cos_{\text{tf-idf-5}}$)

ลักษณะค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf ทั้ง 5 ลักษณะข้างต้นได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมที่ต่างกันเพื่อประโยชน์ในการทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภท

ในแต่ละขนาดของเอ็นแกรม และแก้ไขปัญหาสูงใส่คำได้เช่นเดียวกับลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำ ลักษณะค่าความล้มร้ายแฉีกการัดของเอ็นแกรมของคำ และลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของคำ

5.2.2 ลักษณะทางวากยสัมพันธ์

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์คือลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับวลี อนุพากย์ และประโยค ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะทางวากยสัมพันธ์จะเอื้อให้เครื่องได้เรียนรู้ถึงหน้าที่ ตำแหน่งในการปรากฏ และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยในวลี อนุพากย์ และประโยค และด้วยเหตุนี้ กระบวนการวิเคราะห์หาและสร้างลักษณะประเภทจึงต้องอาศัยเครื่องมือช่วยในการกำกับหมวดคำและแทนรูปความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์ในขั้นก่อนการประมวลผล

ในหัวข้อย่อยนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดของลักษณะทางวากยสัมพันธ์ทั้งหมด 23 ลักษณะ ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์หาตามวิธีการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 11 กลุ่มย่อย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.2.1 ค่าระยะการแก้ไขเลขเวชเตียนของหมวดคำ (Levenshtein edit distance of POS: LD_{POS})

ลักษณะค่าระยะการแก้ไขเลขเวชเตียนของหมวดคำเป็นลักษณะทางวากยสัมพันธ์ที่ประยุกต์ใช้แนวคิด 2 แนวคิดมาวิเคราะห์หาและสร้างเป็นลักษณะ ได้แก่ แนวคิดเรื่องระยะการแก้ไขเลขเวชเตียนที่ได้กล่าวในรายละเอียดไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.3 และแนวคิดเรื่องหมวดคำ (part of speech: POS)

หมวดคำหรือชนิดของคำถือเป็นประเภททางไวยากรณ์ที่มีบทบาทสำคัญในงานประมวลผลภาษาธรรมชาติแขนงต่างๆ เนื่องจากหมวดคำได้ให้ข้อมูลอันหลากหลายเกี่ยวกับคำรวมทั้งคำที่ปรากฏใกล้เคียงกัน (Jurafsky & Martin, 2009, p. 123) ยกตัวอย่างเช่น หน้าที่ของคำ คุณสมบัติของคำ ความสัมพันธ์ระหว่างคำภายในประโยค เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ ข้อมูลที่ได้จากหมวดคำนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแจงส่วนประโยค การแก้ไขความกำกวมทางความหมายของคำ การรู้จำชื่อเฉพาะ หรือการศึกษาวิจัยภาษาอิงคลังข้อมูล

ด้วยคุณสมบัติของหมวดคำดังได้กล่าวไปข้างต้น ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้เลือกนำหมวดคำมาแทนรูปเป็นลักษณะสำหรับจำแนกประเภทของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ทั้งนี้ ในแง่การตรวจหาการลักลอกนั้น ข้อความที่ถูกแทนรูปให้อยู่ในรูปหมวดคำย่อมมีสภาพที่เป็นนามธรรมมากขึ้น จึงเอื้อต่อการตรวจหาการลักลอกที่มีการแก้ไขโดยแทนที่หรือถอดความคำเดิมในข้อความต้นฉบับ

ด้วยคำในหมวดคำเดียวกันหรือคำที่ทำหน้าที่เดียวกัน เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอให้พิจารณาตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

S_1 = “แมว|ขโมย|ปลา|ของ|น้อง|ไป|กิน”

S_2 = “วิหาร|ขโมย|มัจฉา|ของ|น้อง|ไป|กิน”

จากตัวอย่างนี้ข้างต้น จะเห็นได้ว่าข้อความ S_1 และ S_2 มีความหมายเหมือนกัน แต่ข้อความ S_2 เลือกใช้คำไวพจน์ “วิหาร” และ “มัจฉา” แทนที่คำว่า “แมว” และ “ปลา” ในข้อความ S_1 ตามลำดับ ในกรณีนี้ หากเครื่องตรวจหาการลักลอกมีการประยุกต์ใช้เทคนิคการตรวจเพียงในระดับอักขระหรือระดับคำก็อาจให้ผลการตรวจหาว่าข้อความทั้งสองไม่เป็นคู่ลักลอกของกันและกัน เนื่องด้วยเครื่องตีความได้เพียงในรูปอักขระหรือรูปคำ ไม่สามารถตีความได้ว่า “วิหาร” และ “มัจฉา” และ “แมว” และ “ปลา” เป็นคำไวพจน์ของกันและกัน ตามลำดับ

อย่างไรก็ดี การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องหมวดคำสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ส่วนหนึ่ง ในที่นี้จะแสดงให้เห็นโดยการแทนรูปข้อความ S_1 และ S_2 ข้างต้นให้อยู่ในรูปลำดับของหมวดคำ ดังนี้

S_{1-POS} = “NOUN|VERB|NOUN|ADP|NOUN|VERB|VERB”

S_{2-POS} = “NOUN|VERB|NOUN|ADP|NOUN|VERB|VERB”

จากตัวอย่าง S_{1-POS} และ S_{2-POS} เป็นลำดับของหมวดคำที่แทนรูปได้จากข้อความ S_1 และ S_2 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าเมื่อแทนรูปเป็นหมวดคำแล้ว ลำดับของหมวดคำของข้อความ S_1 และ S_2 เหมือนกันทุกประการ ในแง่นี้ จึงอาจกล่าวได้ว่าเครื่องที่ประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องหมวดคำในการตรวจหาการลักลอกจะสามารถตรวจพบได้ว่าข้อความ S_1 และ S_2 เป็นคู่ลักลอกของกันและกัน

สำหรับภาระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์แล้ว การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องหมวดคำจะยังผลให้ตรวจหาความแตกต่างระหว่างข้อความต้นฉบับกับข้อความที่ถูกลักลอกซึ่งเป็นผลจากการแก้ไขของผู้ลักลอกได้โดยพิจารณาจากลำดับของหมวดคำที่ถูกแทนรูปอยู่ในข้อความต้นฉบับและข้อความลักลอก

ในส่วนลักษณะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของหมวดคำนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้โมดูล tltk เวอร์ชัน 0.3.5 ซึ่งเป็นแพ็คเกจภาษาไพทอนสำหรับประมวลผลภาษาไทยในการกำกับหมวดคำ ชุดกำกับหมวดคำ (tag set) ของแพ็คเกจ tltk นี้อิงตามชุดกำกับหมวดคำสากล (Petrov, Das, & McDonald, 2012) ของโครงการ Universal Dependencies (UD) ซึ่งพัฒนาการกำกับคลังต้นไม้อำนาจภาษาสำหรับหลายภาษา (De Marneffe et al., 2014) ชุดกำกับหมวดคำดังกล่าวประกอบด้วยหมวดคำและป้ายกำกับหมวดคำทั้งหมด 17 หมวด ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ชุดกำกับหมวดคำสากล

ลำดับที่	ป้ายกำกับ	ชื่อหมวดคำภาษาอังกฤษ	ชื่อหมวดคำภาษาไทย
1	ADJ	adjective	คำคุณศัพท์
2	ADP	adposition	คำสัณโยคบท
3	ADV	adverb	คำวิเศษณ์
4	AUX	auxiliary	คำช่วยกริยา
5	CCONJ	coordinating conjunction	คำเชื่อมอนุพากย์ความรวม
6	DET	determiner	คำบอกกำหนด
7	INTJ	interjection	คำอุทาน
8	NOUN	noun	คำนาม
9	NUM	numeral	คำบอกจำนวน
10	PART	particle	คำอนุภาค
11	PRON	pronoun	คำสรรพนาม
12	PROPN	proper noun	คำวิสามานยนาม
13	PUNCT	punctuation	เครื่องหมายวรรคตอน
14	SCONJ	subordinating conjunction	คำเชื่อมอนุพากย์ความซ้อน
15	SYM	symbol	สัญลักษณ์
16	VERB	verb	คำกริยา
17	X	other	อื่นๆ

เมื่อกำกับหมวดให้แก่อรรถในคู่มือเทียบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะดึงเอาลำดับชื่อหมวดคำที่ได้จากการกำกับมาคำนวณค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ด้วยวิธีการเช่นเดียวกับลักษณะค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของอักขระ และลักษณะค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของคำ ที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.3 และ 5.2.1.3 ตามลำดับ กระบวนการคำนวณค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์จากลำดับของหมวดคำจะดำเนินไปเช่นนี้จนกระทั่งได้ค่าความละม้ายจากคู่มือเทียบในคลังข้อมูลครบทุกคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.2.2 ความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำ (length of longest common subsequence of POS: $\text{len}(lcs_{\text{POS}})$)

ลักษณะความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำเป็นลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างโดยประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด (longest common subsequence: lcs) เช่นเดียวกันกับลักษณะความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของสายอักขระ และความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ ที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.4 และ 5.2.1.4 ตามลำดับ แต่ลักษณะความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของหมวดคำนี้มุ่งพิจารณาการลบลอกที่ปรากฏให้เห็นในระดับวากยสัมพันธ์โดยอาศัยความแตกต่างของลำดับของหมวดคำระหว่างข้อความต้นฉบับและข้อความลบลอกแทน

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้แทนรูปคำให้เป็นหมวดคำโดยใช้แพ็กเกจ `ltk` ก่อนในลำดับแรก จากนั้นจึงหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำภายในดังกล่าว แล้ววัดความยาวของลำดับย่อยร่วมนั้นโดยนับจำนวนป้ายกำกับหมวดคำที่ปรากฏในลำดับย่อยร่วม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

$$\begin{aligned} S_1 &= \text{“เขา|มี|สุนัข|ตัว|ใหญ่”} \\ S_2 &= \text{“เขา|เลี้ยง|สุนัข|ใหญ่|ไว้|ใน|บ้าน”} \\ S_{1-POS} &= \text{“PRON|VERB|NOUN|NOUN|ADJ”} \\ S_{2-POS} &= \text{“PRON|VERB|NOUN|ADJ|ADV|ADP|NOUN”} \\ lcs_{\text{POS}}(S_{1-POS}, S_{2-POS}) &= \text{“PRON|VERB|NOUN|ADJ”} \\ \text{len}(lcs_{\text{POS}}(S_{1-POS}, S_{2-POS})) &= 4 \end{aligned}$$

จากตัวอย่างข้างต้นกำหนดให้ข้อความ S_1 และ S_2 คือ “เขามีสุนัขตัวใหญ่” และ “เขาเลี้ยงสุนัขใหญ่ไว้ในบ้าน” ตามลำดับ จากนั้นจึงแทนรูปคำในข้อความ S_1 และ S_2 เป็นหมวดคำ ได้เป็นชุดของหมวดคำ S_{1-POS} และ S_{2-POS} ตามลำดับ ขั้นตอนมาจึงหาลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของหมวดคำในชุดของหมวดคำทั้งสอง ($lcs_{\text{POS}}(S_{1-POS}, S_{2-POS})$) ซึ่งประกอบไปด้วยป้ายกำกับหมวดคำจำนวน 4 ป้าย ดังนั้น ความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของหมวดคำของข้อความ S_1 และ S_2 ($\text{len}(lcs_{\text{POS}}(S_{1-POS}, S_{2-POS}))$) จึงเท่ากับ 4 ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.2.1.4 จะเห็นได้ว่า เมื่อใช้ข้อความ S_1 และ S_2 เหมือนกัน ค่าความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ ($\text{len}(lcs_w)$) กับค่าความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของหมวดคำ ($\text{len}(lcs_{\text{POS}})$) จะมีค่าแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นผลจากการแทนรูปคำกริยา “มี” ในข้อความ S_1 และ “เลี้ยง” ในข้อความ S_2 ออกมาเป็นป้ายกำกับคำกริยา

“VERB” เหมือนกัน จึงกล่าวได้ว่าลักษณะชนิดนี้สามารถสะท้อนความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์ออกมา ทำให้สามารถตรวจจับการแทนที่คำด้วยคำในหมวดคำเดียวกันได้

กระบวนการหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำและหาความยาวของลำดับย่อยร่วมจะดำเนินไปจนกระทั่งได้ข้อมูลครบจากทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูล จากนั้นจึงนำค่าความยาวที่วัดได้มาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.2.3 ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำ (normalized longest common subsequence of POS: $lcs_{norm-POS}$)

ลักษณะค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของหมวดคำอาศัยแนวคิดเรื่องการนำลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดมาคำนวณเป็นค่าความคล้ายเช่นเดียวกับลักษณะค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ และลักษณะค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ ที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.5 และ 5.2.1.5 ตามลำดับ แต่ปรับเปลี่ยนระดับของหน่วยทางภาษาที่ใช้พิจารณาเป็นหมวดคำ

ทั้งนี้ เนื่องด้วยค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำมีฐานะเป็นค่าความคล้ายจึงสามารถแสดงความแตกต่างระหว่างข้อความลักลอกกับข้อความต้นฉบับที่เกิดจากการแก้ไขออกมาในเชิงปริมาณได้ ในแง่ของการประยุกต์หมวดคำมาใช้เป็นลักษณะด้วยแล้ว ลักษณะชนิดนี้จึงสามารถสะท้อนการแก้ไขข้อความต้นฉบับด้วยการแทรก ลบ หรือแทนที่ ด้วยคำอื่นที่ทำหน้าที่เดียวกันได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงนำค่าดังกล่าวมาใช้เป็นลักษณะในการทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำหรับหาลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำ ภายในคู่หน่วยเทียบที่มีอยู่เดิมในการคำนวณค่าความคล้ายของลำดับของหมวดคำดังได้กล่าวในรายละเอียดไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.5 และ 5.2.1.5 จากนั้นจึงนำค่าที่ได้ไปใช้จากคู่หน่วยเทียบทุกคู่ในคลังข้อมูลมาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.2.4 ค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของหมวดคำ (Cosine similarity of POS n-gram: cos_{POS})

ลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของหมวดคำอาศัยแนวคิดในการวิเคราะห์หาและสร้างเช่นเดียวกับกับลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระ และลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำ ที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.6 และ 5.2.1.6 ตามลำดับ ทั้งนี้ นอกจากแนวคิดเรื่องความคล้ายโคไซน์และแนวคิดเรื่องเอ็นแกรมแล้ว ลักษณะชนิดนี้ยังประยุกต์แนวคิดเรื่องหมวดคำเข้าไว้ด้วย โดยเป็นการวัดค่าความคล้ายจากเอ็นแกรมของหมวดคำ

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ในขั้นแรก ผู้วิจัยจะแทนรูปคำให้เป็นหมวดคำโดยใช้แพ็กเกจ `tltk` ก่อน ขั้นตอนหลังจากนั้นจะเป็นเช่นเดียวกันกับการสร้างลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของอักขระและลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเอ็นแกรมของคำ กล่าวคือ ผู้วิจัยจะแปลงเอ็นแกรมของหมวดคำของที่แทนรูปจากข้อความในคู่หน่วยเทียบแต่ละข้อความให้อยู่ในรูปของเวกเตอร์จำนวนนับ (count vector) ของเอ็นแกรมของหมวดคำ จากนั้นจึงนำเวกเตอร์ที่แปลงได้ทั้งสองเวกเตอร์มาคำนวณค่าความคล้ายโคไซน์ตามสมการที่ 5.2 ที่ได้แสดงในหัวข้อที่ 5.1.6 แล้วนำค่าที่ได้นี้มาใช้เป็นลักษณะ กระบวนการสร้างลักษณะดังกล่าวมานี้จะดำเนินไปจนกระทั่งได้ค่าความคล้ายจากทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของหมวดคำ (cosine similarity of POS unigram: COS_{POS1})
- 2) ค่าความคล้ายโคไซน์ของไบแกรมของหมวดคำ (cosine similarity of POS bigram: COS_{POS2})
- 3) ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของหมวดคำ (cosine similarity of POS trigram: COS_{POS3})
- 4) ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของหมวดคำ (cosine similarity of POS 4-gram: COS_{POS4})
- 5) ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของหมวดคำ (cosine similarity of POS 5-gram: COS_{POS5})

จะเห็นว่าลักษณะในกลุ่มดังกล่าวข้างต้นได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมของหมวดคำที่ต่างกัน ในแง่นี้ ลักษณะแต่ละจะให้ประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกได้แตกต่างกันตามขนาด

ของข้อความ นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมที่ต่างกันยังสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วย

5.2.2.5 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของหมวดคำ (Jaccard similarity coefficient of POS n-gram: J_{POS})

ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของหมวดคำเป็นลักษณะที่อาศัยแนวคิดเรื่องค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดและแนวคิดเรื่องเอ็นแกรมมาวิเคราะห์หาและสร้างเป็นลักษณะเช่นเดียวกับกับค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของอักขระและลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของคำ ที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.7 และ 5.2.1.7 ตามลำดับ แต่ลักษณะชนิดนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องหมวดคำเป็นหน่วยที่ใช้ในการพิจารณาแทน ซึ่งจะยังผลให้สามารถตรวจหาการแก้ไขข้อความต้นฉบับด้วยการแทรก ลบ หรือแทนที่ ด้วยคำอื่นที่ทำหน้าที่เดียวกันได้

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้แทนรูปคำให้เป็นหมวดคำโดยใช้แพ็กเกจ tltk ก่อน จากนั้นจึงวัดค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดจากเอ็นแกรมของหมวดคำระหว่างข้อความภายในคู่หน่วยเทียบ แล้วจึงนำค่าที่คำนวณได้มาใช้เป็นลักษณะ โดยอาศัยการคำนวณตามสมการที่ 5.3 ที่ได้แสดงไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.7 แต่ปรับเปลี่ยนให้ใช้ชุดของเอ็นแกรมของหมวดคำในข้อความแทนชุดของเอ็นแกรมของอักขระ กระบวนการสร้างลักษณะจะดำเนินไปเช่นนี้จนกระทั่งได้ค่าความคล้ายจากคู่หน่วยเทียบครบทุกคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของหมวดคำ (Jaccard similarity coefficient of POS unigram: J_{POS1})
- 2) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของหมวดคำ (Jaccard similarity coefficient of POS bigram: J_{POS2})
- 3) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไตรแกรมของหมวดคำ (Jaccard similarity coefficient of POS trigram: J_{POS3})
- 4) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของหมวดคำ (Jaccard similarity coefficient of POS 4-gram: J_{POS4})
- 5) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของหมวดคำ (Jaccard similarity coefficient of POS 5-gram: J_{POS5})

ลักษณะดังกล่าวข้างต้นนี้ได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมของหมวดคำที่ต่างกัน ด้วยเหตุนี้ ลักษณะแต่ละตัวจึงให้ประสิทธิภาพในจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกที่ แตกต่างกัน และสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

5.2.2.6 ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของหมวดคำ (Sørensen–Dice coefficient of POS n-gram: QS_{POS})

ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของหมวดคำเป็นลักษณะที่นำแนวคิดเรื่องค่าความคล้ายมาประยุกต์เข้าและแนวคิดเรื่องเอ็นแกรมมาใช้ในการวิเคราะห์หาและสร้าง เช่นเดียวกับกับลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของอักขระและค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของคำ ที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.1.8 และ 5.2.1.8 แต่ได้ปรับประยุกต์ให้ใช้หมวดคำเป็นหน่วยที่ใช้ในการพิจารณาการลักลอกแทน ด้วยเชื่อว่าลักษณะชนิดนี้จะสามารถตรวจหาการแก้ไขข้อความต้นฉบับด้วยการแทรก ลบ หรือแทนที่ ด้วยคำอื่นที่ทำหน้าที่เดียวกันได้

การสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้แทนรูปคำให้เป็นหมวดคำโดยใช้แพ็คเกจ tltk ก่อน จากนั้นจึงวัดค่าความคล้ายระหว่างคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลในระดับเอ็นแกรมของหมวดคำจาก แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาใช้เป็นลักษณะ โดยมีวิธีการคำนวณค่าความคล้ายตามสมการที่ 5.4 ที่ได้แสดงไปแล้วในหัวข้อที่ 6.1.8 แต่ปรับเปลี่ยนให้ใช้ชุดของเอ็นแกรมของหมวดคำในข้อความแทนชุดของเอ็นแกรมของอักขระ กระบวนการสร้างลักษณะจะดำเนินไปเช่นนี้จนกระทั่งได้ค่าความคล้ายจากคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบทุกคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 5 ลักษณะ ตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1 ถึง 5 แกรม ได้แก่

- 1) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของหมวดคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of POS unigram: QS_{POS1})
- 2) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของหมวดคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of POS bigram: QS_{POS2})
- 3) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของหมวดคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of POS trigram: QS_{POS3})
- 4) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของหมวดคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of POS 4-gram: QS_{POS4})

- 5) ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไชนเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของหมวดคำ (Sørensen–Dice similarity coefficient of POS 5-gram: Q_{SPOS5})

ลักษณะข้างต้นนี้ได้ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมของหมวดคำที่ต่างกันเช่นเดียวกับลักษณะค่าความคล้ายไชนเรนเซนของเอ็นแกรมของหมวดคำและค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของเอ็นแกรมของหมวดคำ ด้วยเหตุนี้ ลักษณะแต่ละตัวจึงให้ประสิทธิภาพในจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีมีการลักลอกที่แตกต่างกันตามขนาดของข้อความ อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาถุงใส่คำได้เช่นกัน

5.2.2.7 ค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของคำ (cosine similarity of word n-gram range: $\cos_{w123}$)

ลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของคำเป็นลักษณะที่วิเคราะห์และสร้างขึ้นโดยมีแนวคิดเบื้องหลังที่ต้องการตรวจหาการลักลอกในกรณีที่มีผู้ลักลอกใช้วิธีเปลี่ยนลำดับของคำเพื่อแก้ไขข้อความต้นฉบับ โดยไม่ต้องอาศัยการตรวจหาด้วยลักษณะหลายชนิดที่ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมที่ต่างกัน

โดยอาศัยแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างลักษณะที่รวมชุดของเอ็นแกรมหลายขนาดเข้าด้วยกันภายในลักษณะตัวเดียวโดยเรียกว่า “ช่วงของเอ็นแกรม” ทั้งนี้ เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้พิจารณาตัวอย่างข้อความ S_1 และ S_2 ต่อไปนี้

$S_1 =$ “ผู้ใหญ่|หลาย|ต่อ|หลายคน|เชื่อว่า|เด็ก|ควร|ถูก|ตี|เมื่อ|ทำ|ผิด”

$S_2 =$ “ผู้ใหญ่|หลาย|ต่อ|หลายคน|เชื่อว่า|เมื่อ|ทำ|ผิด|เด็ก|ควร|ถูก|ตี”

จากตัวอย่างข้อความ S_1 และ S_2 สมมติให้ข้อความ S_2 เป็นข้อความที่ได้จากการลักลอกข้อความ S_1 โดยเปลี่ยนลำดับของคำ ในกรณีนี้จะเห็นได้ว่าใจความที่ข้อความทั้งสองสื่อออกมานั้นเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม หากเครื่องประยุกต์ใช้การตรวจหาในระดับคำโดยอิงจากยูนิแกรมของคำในข้อความก็จะพบปัญหาจากแนวคิดถุงใส่คำ ดังได้แสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างไปแล้วในหัวข้อที่ 5.2.1.6 กล่าวคือผลการตรวจหาการลักลอกที่ได้จะระบุว่าข้อความเหมือนกันทุกประการ ซึ่งไม่ได้สะท้อนลักษณะที่เป็นจริงของข้อความทั้งสองที่มีความคล้ายกันบางส่วนเท่านั้น ทั้งนี้ หากต้องการให้เครื่องรายงานผลว่าข้อความทั้งสองมีความคล้ายกันบางส่วนตามสภาพที่ปรากฏจริง ก็จำเป็นต้องอาศัยแนวคิดอื่นๆ ในการตรวจหา เช่นการใช้ลักษณะที่ประยุกต์ใช้ขนาดของเอ็นแกรมของคำที่แตกต่างกันหลายๆ ลักษณะ

ด้วยสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้แนวคิดช่วงของเอ็นแกรมของคำเพื่อให้สามารถสะท้อนลำดับคำที่เปลี่ยนแปลงไปในข้อความต้นฉบับและข้อความลักลอก

โดยผู้วิจัยได้เลือกรวมชุดของยูนิแกรม ไบแกรม และไตรแกรม ของคำไว้ในลักษณะเดียวแล้วแปลงช่วงของเอ็นแกรมที่ได้เป็นเวกเตอร์จำนวนนับ และนำไปวัดค่าความละม้ายโคไซน์ระหว่างเวกเตอร์ดังกล่าว

ทั้งนี้ จากข้อความ S_1 และ S_2 ข้างต้นจะได้ช่วงของเอ็นแกรมของคำที่ประกอบด้วยยูนิแกรม ไบแกรม และไตรแกรมของคำ ทั้งหมด 44 ชุด ได้แก่ “คน”, “คน|เชื่อ”, “คน|เชื่อ|ว่า”, “ควร”, “ควร|ถูก”, “ควร|ถูก|ดี”, “ดี”, “ดี|เมื่อ”, “ดี|เมื่อ|ทำ”, “ต่อ”, “ต่อ|หลาย”, “ต่อ|หลาย|คน”, “ถูก”, “ถูก|ดี”, “ถูก|ดี|เมื่อ”, “ทำ”, “ทำ|ผิด”, “ทำ|ผิด|เด็ก”, “ผิด”, “ผิด|เด็ก”, “ผิด|เด็ก|ควร”, “ผู้ใหญ่”, “ผู้ใหญ่|หลาย”, “ผู้ใหญ่|หลาย|ต่อ”, “ว่า”, “ว่า|เด็ก”, “ว่า|เด็ก|ควร”, “ว่า|เมื่อ”, “ว่า|เมื่อ|ทำ”, “หลาย”, “หลาย|คน”, “หลาย|คน|เชื่อ”, “หลาย|ต่อ”, “หลาย|ต่อ|หลาย”, “เชื่อ”, “เชื่อ|ว่า”, “เชื่อ|ว่า|เด็ก”, “เชื่อ|ว่า|เมื่อ”, “เด็ก”, “เด็ก|ควร”, “เด็ก|ควร|ถูก”, “เมื่อ”, “เมื่อ|ทำ”, “เมื่อ|ทำ|ผิด” และเมื่อนำข้อความ S_1 และ S_2 ไปแปลงเป็นเวกเตอร์จำนวนนับจากช่วงของเอ็นแกรมดังกล่าว จะได้ดังนี้

$$S_{1-w123} = [1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \ 2 \ 1 \ 1 \\ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1]$$

$$S_{2-w123} = [1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 1 \ 2 \ 1 \ 1 \\ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1]$$

เมื่อนำเวกเตอร์ S_{1-w123} และ S_{2-w123} ไปวัดค่าความละม้ายโคไซน์ตามสมการที่ 5.2 ผลปรากฏว่าได้ค่าความละม้ายเท่ากับ 0.1463 ผลดังกล่าวนี้ได้สะท้อนให้เห็นว่าแนวคิดนี้สามารถตรวจจับการเปลี่ยนแปลงลำดับของคำในข้อความต้นฉบับที่ถูกแก้ไขให้เปลี่ยนแปลงไปเป็นลำดับคำที่ปรากฏในข้อความลักลอกได้และรายงานผลที่สะท้อนสภาพที่ปรากฏจริงของข้อความทั้งว่ามีความละม้ายกันบางส่วน ไม่ได้เหมือนกันทุกประการ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยสังเกตได้ว่าค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีการดังกล่าวนี้จะใกล้เคียงกับสภาพจริงของคุณลักลอกมากขึ้นเมื่อข้อความมีความยาวที่เหมาะสม เช่น มีความยาวในระดับย่อหน้าตามปรากฏในคลังข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยขึ้นนี้

กระบวนการสร้างลักษณะจะดำเนินเช่นนี้จนกระทั่งได้ ค่าความละม้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของคำจากคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบทุกคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.2.8 ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf (cosine similarity of tf-idf term weight n-gram range: $\cos_{\text{tf-idf-123}}$)

ลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf เป็นลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดด้านการประมวลผลภาษา 4 แนวคิดเข้าไว้ด้วยกัน ได้แก่ แนวคิดเรื่องค่าความคล้ายโคไซน์ แนวคิดเรื่องการให้น้ำหนักคำ แนวคิดเรื่องเอ็นแกรม และแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคำ ในประโยคที่สะท้อนผ่านลำดับคำ โดยนำช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1-3 แกรมไปหาค่าน้ำหนักแบบ tf-idf จากนั้นจึงแปลงเป็นเวกเตอร์จำนวนนับแล้วนำไปคำนวณค่าความคล้ายโคไซน์

โดยอาศัยแนวคิดที่ใช้วิเคราะห์และสร้างลักษณะข้างต้น ลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf จึงไม่เพียงแต่จะสะท้อนการเปลี่ยนแปลงด้านลำดับในคู่หน่วยเทียบเท่านั้น แต่ยังสะท้อนความสำคัญของคำในคู่หน่วยเทียบผ่านค่าน้ำหนักที่ถูกกำหนดให้ด้วย ในแง่หนึ่งจึงกล่าวได้ว่าลักษณะชนิดนี้สามารถตรวจจับได้ทั้งการแก้ไขลำดับคำและการแก้ไขด้วยการแทรก ลบ หรือแทนที่ คำที่มีน้ำหนักเดียวกัน

ในการสร้างลักษณะดังกล่าวนี้ ในขั้นแรก ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมเพื่อหาค่าน้ำหนักของช่วงเอ็นแกรมทั้งหมดในคลังข้อมูลตั้งแต่ 1-3 แกรมเพื่อสร้างเป็นคลังข้อมูลฝึกฝนของการให้น้ำหนัก เมื่อได้คลังข้อมูลฝึกฝนแล้ว ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยจะนำคู่หน่วยเทียบแต่ละคู่ไปแปลงเป็นเวกเตอร์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำ โดยเทียบชุดของเอ็นแกรมของคำที่ปรากฏในข้อความแต่ละข้อความกับชุดของเอ็นแกรมในคลังข้อมูลฝึกฝน เมื่อเครื่องพบว่าชุดของเอ็นแกรมตรงกันจึงคืนค่าน้ำหนักของชุดเอ็นแกรม จากนั้น ผู้วิจัยจะนำเวกเตอร์ที่แปลงได้จากคู่หน่วยเทียบไปวัดค่าความคล้ายโคไซน์ตามสมการที่ 5.2 แล้วนำค่าความคล้ายที่วัดได้มาใช้เป็นลักษณะ กระบวนการสร้างลักษณะดังกล่าวนี้จะดำเนินไปจนกระทั่งได้ค่าความคล้ายจากคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบทุกคู่

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.2.9 ค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของหมวดคำ (cosine similarity of POS n-gram range: $\cos_{\text{POS123}}$)

ลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของหมวดคำอาศัยแนวคิดในการวิเคราะห์หาและสร้างคล้ายคลึงกับลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf กล่าวคือ เป็นการประยุกต์แนวคิดเรื่องค่าความคล้ายโคไซน์ การให้น้ำหนักคำ และเอ็นแกรม เข้าด้วยกัน แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือลักษณะชนิดเลือกพิจารณาช่วงเอ็นแกรมของหมวดคำแทนช่วงเอ็นแกรมของน้ำหนักคำ

ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะค่าความละม้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของหมวดคำจะสามารถตรวจจับการแก้ไขลำดับคำและการแก้ไขด้วยการแทรก ลบ หรือแทนที่คำ ได้เช่นเดียวกับลักษณะค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf แต่คำที่ถูกแก้ไขนั้นจะถูกพิจารณาในเชิงหน้าที่และความสัมพันธ์กับคำอื่นภายในข้อความ เนื่องจากคำในข้อความได้รับการแทนรูปให้อยู่รูปหมวดคำ ในแง่นี้ ลักษณะชนิดจึงเหมาะแก่การตรวจหาการลักลอกที่ผู้ลักลอกแก้ไขข้อความโดยการแทรก ลบ หรือแทนที่คำตามการทำหน้าที่ในประโยค พร้อมกับเปลี่ยนตำแหน่งของคำนั้นๆ ด้วย

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ในขั้นแรก ผู้วิจัยจะแทนรูปคำให้เป็นหมวดคำโดยใช้แพ็คเกจ tltk ก่อน จากนั้นจึงจัดชุดของหมวดคำในข้อความตามช่วงของเอ็นแกรมตั้งแต่ 1-3 แกรม แล้วแปลงช่วงของเอ็นแกรมของหมวดคำดังกล่าวให้อยู่ในรูปของเวกเตอร์จำนวนนับ จากนั้นจึงนำเวกเตอร์ที่แปลงได้ทั้งสองเวกเตอร์มาคำนวณค่าความละม้ายโคไซน์ตามสมการที่ 5.2 ที่ได้แสดงในหัวข้อที่ 5.1.6 แล้วนำค่าที่ได้นี้มาใช้เป็นลักษณะ กระบวนการสร้างลักษณะดังกล่าวมานี้จะดำเนินไปจนกระทั่งได้ค่าความละม้ายจากทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.2.10 ค่าความละม้ายของลำดับคำ (word order similarity: sim_{wo})

การวัดค่าความละม้ายของลำดับคำเป็นวิธีการคำนวณค่าความละม้ายทางวากยสัมพันธ์ที่ถูกเสนอโดยลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) เพื่อแก้ปัญหาถุงใส่คำที่ส่งผลให้ค่าความละม้ายที่วัดได้คลาดเคลื่อนไปจากลักษณะของข้อความที่ปรากฏจริงดังที่งานวิจัยชิ้นนี้ได้แสดงให้เห็นแล้วหัวข้อที่ 5.2.1.6 โดยลีและคณะได้รวมคำพร้อมลำดับการปรากฏของข้อความ 2 ข้อความที่ต้องการวัดค่าความละม้ายเข้าด้วยกัน จากนั้นจึงกำหนดลำดับของคำให้ใหม่จากชุดรวมของคำดังกล่าว แล้วแปลงข้อความทั้งสองข้อความเป็นเวกเตอร์ของลำดับคำ และวัดค่าความละม้ายระหว่างเวกเตอร์ดังกล่าว

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้ดัดแปลงแนวคิดที่ลีและคณะเสนอไว้สำหรับการสร้างเวกเตอร์ของลำดับคำ เพื่อให้รองรับกรณี 2 กรณีที่งานของลีและคณะไม่ได้ระบุ ได้แก่

- 1) มีการปรากฏซ้ำของคำในข้อความเดียวกัน
- 2) จำนวนคำของทั้งสองข้อความไม่เท่ากัน

ทั้งนี้ เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้พิจารณาตัวอย่างการสร้างเวกเตอร์ของลำดับคำต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 T_1 &= \text{“ช่วง|นี้|เป็น|ช่วง|ของ|การ|ปรับ|เปลี่ยน|โครงสร้าง|และ|รูปแบบ|การ|} \\
 &\quad \text{ทำงาน|ของ|หน่วยงาน”} \\
 T_2 &= \text{“ช่วง|นี้|เป็น|ช่วง|ที่|มี|การ|ปรับ|โครงสร้าง|และ|เปลี่ยน|รูปแบบ|การ|} \\
 &\quad \text{ทำงาน|ของ|หน่วยงาน|ฝ่าย|ต่าง|ๆ”} \\
 T_j &= [1: \text{“ช่วง”}, 2: \text{“นี้”}, 3: \text{“เป็น”}, 4: \text{“ของ”}, 5: \text{“การ”}, 6: \text{“ปรับ”}, 7: \\
 &\quad \text{“เปลี่ยน”}, 8: \text{“โครงสร้าง”}, 9: \text{“และ”}, 10: \text{“รูปแบบ”}, 11: \text{“ทำงาน”}, \\
 &\quad 12: \text{“หน่วยงาน”}, 13: \text{“ที่”}, 14: \text{“มี”}, 15: \text{“ฝ่าย”}, 16: \text{“ต่าง”}, 17: \text{“ๆ”}]
 \end{aligned}$$

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าข้อความ T_1 และ T_2 ประกอบด้วยคำและลำดับของคำที่เหมือนกันบางส่วน แต่จำนวนของคำในข้อความทั้งสองมีไม่เท่ากัน คือ ข้อความ T_1 มี 14 คำ ในขณะที่ข้อความ T_2 มี 19 คำ การเวกเตอร์ของลำดับคำในขั้นแรกทำได้โดยรวมคำที่ปรากฏในข้อความ T_1 และ T_2 เข้าในชุดรวมคำ T_j ตามลำดับจากด้านซ้ายไปขวา โดยดึงเอานำคำและลำดับคำจากข้อความ T_1 ก่อนแล้วตามด้วยคำและลำดับคำจากข้อความ T_2 หากปรากฏว่ามีคำซ้ำกันจะไม่เก็บคำนั้นเข้าในชุดรวมคำ T_j ซ้ำอีก จากนั้นจึงกำหนดหมายเลขลำดับให้คำแต่ละในชุดรวมคำ T_j จากนั้นจึงสร้างเวกเตอร์ของลำดับคำขึ้น โดยเทียบรูปคำในข้อความ T_1 และ T_2 กับรูปคำในชุดรวมคำ T_j หากปรากฏตรงกันจะดึงเอาหมายเลขลำดับของรูปคำมาแทนรูปคำในเวกเตอร์ของลำดับคำ

$$\begin{aligned}
 r_1 &= [1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8 \ 9 \ 10 \ 5 \ 11 \ 4 \ 12] \\
 r_2 &= [1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 13 \ 14 \ 5 \ 6 \ 8 \ 9 \ 7 \ 10 \ 5 \ 11 \ 4 \ 12 \ 15 \ 16 \ 17]
 \end{aligned}$$

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าเวกเตอร์ r_1 และ r_2 ที่แปลงได้จากข้อความ T_1 และ T_2 ตามลำดับนั้นมีขนาดไม่เท่ากัน จึงไม่สามารถดำเนินการบวกหรือลบกันได้ ในขั้นตอนต่อมา ผู้วิจัยจึงปรับขนาดของเวกเตอร์เพื่อแก้ปัญหาเวกเตอร์มีขนาดไม่เท่ากันเนื่องจากมีจำนวนการปรากฏของคำไม่เท่ากัน โดยการแทรกหมายเลขลำดับ 0 เข้าไปในเวกเตอร์ทั้งสองตามจำนวนที่ได้จากการเทียบกับรูปคำที่ปรากฏในชุดรวมคำ T_j แต่ไม่ปรากฏในข้อความ (เป็นคำที่ปรากฏอยู่ในอีกข้อความ)

$$\begin{aligned}
 r_1 &= [1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8 \ 9 \ 10 \ 5 \ 11 \ 4 \ 12 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0] \\
 r_2 &= [1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 13 \ 14 \ 5 \ 6 \ 8 \ 9 \ 7 \ 10 \ 5 \ 11 \ 4 \ 12 \ 15 \ 16 \ 17]
 \end{aligned}$$

ในขั้นตอนนี้จะเห็นได้ว่าเวกเตอร์ r_1 ได้รับแทรกหมายเลขลำดับ 0 เข้าไป 5 ครั้ง เนื่องจากมีคำที่ปรากฏในชุดรวมคำ T_j แต่ไม่ปรากฏในข้อความ T_1 5 คำ ได้แก่ “ที่”, “มี”, “ฝ่าย”, “ต่าง”, และ “ๆ” จากนั้นจะวัดขนาดเวกเตอร์อีกครั้ง หากเวกเตอร์ทั้งสองมีขนาดเท่ากันจะเสร็จสิ้นกระบวนการสร้างเวกเตอร์ของลำดับ แต่ถ้าหากเวกเตอร์ทั้งสองยังคงมีขนาดไม่เท่ากัน เครื่องจะดำเนินการแทรก

หมายเลขลำดับ 0 เข้าไปในเวกเตอร์ที่มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่าจนกระทั่งเวกเตอร์ทั้งสองขนาดเท่ากัน ในที่สุด

$$r_1 = [1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 4 \ 5 \ 6 \ 7 \ 8 \ 9 \ 10 \ 5 \ 11 \ 4 \ 12 \ 0 \ 0 \ 0 \ 0]$$

$$r_2 = [1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 13 \ 14 \ 5 \ 6 \ 8 \ 9 \ 7 \ 10 \ 5 \ 11 \ 4 \ 12 \ 15 \ 16 \ 17 \ 0]$$

เมื่อได้เวกเตอร์ที่มีขนาดเท่ากันแล้ว ในขั้นตอนต่อมาจะได้นำเวกเตอร์ลำดับค่าทั้งสองมา คำนวณค่าความละม้ายตามวิธีที่ลีและคณะ (Y. Li et al., 2006, p. 1143) เสนอไว้ดังสมการที่ 5.7

$$sim_{wo}(r_1, r_2) = 1 - \frac{\|r_1 - r_2\|}{\|r_1 + r_2\|} \quad (5.7)$$

เมื่อใช้วิธีการคำนวณข้างต้นแล้ว ตัวอย่างข้อความ T_1 และ T_2 จะมีค่าความละม้ายของลำดับค่าเท่ากับ 0.4197 จะเห็นได้ว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายดังกล่าวสามารถสะท้อนค่าความละม้ายของข้อความ 2 ข้อความที่มีรูปคำและลำดับของคำแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวัดค่าความละม้ายของลำดับค่าตามวิธีการที่ได้กล่าวมาข้างต้นและนำค่าที่ได้มาใช้เป็นลักษณะ โดยกระบวนการดังกล่าวมานี้จะดำเนินไปจนกระทั่งได้ค่าความละม้ายจากทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.2.11 ค่าความละม้ายโคไซน์ของลำดับค่า (cosine similarity of word order: $\cos_{wo}$)

ลักษณะค่าความละม้ายโคไซน์ของลำดับค่าเป็นลักษณะที่ประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องการเรียงลำดับของรูปคำในข้อความมาหาค่าความละม้ายเช่นเดียวกับลักษณะค่าความละม้ายของลำดับค่า แต่ในกรณีของลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนวิธีการวัดค่าความละม้ายระหว่างเวกเตอร์ของลำดับค่าไปใช้ค่าความละม้ายโคไซน์แทน ทั้งนี้ เป็นที่น่าสนใจว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายแบบใดจะให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความลึกลับและข้อความที่ไม่มีการลึกลับดีกว่ากัน

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ขั้นแรก ผู้วิจัยได้สร้างเวกเตอร์ของลำดับค่าของข้อความในคู่หน่วยเทียบขึ้นก่อนโดยใช้วิธีตามที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.2.2.10 เมื่อได้เวกเตอร์ของลำดับค่าแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการวัดค่าความละม้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทั้งสองตามสมการที่ 5.2 ที่ได้แสดงในหัวข้อที่ 5.1.6 แล้วนำค่าความละม้ายที่ได้มาใช้เป็นลักษณะ กระบวนการสร้างลักษณะดังกล่าวมานี้จะดำเนินไปจนกระทั่งได้ค่าความละม้ายจากทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.3 ลักษณะทางความหมาย

ลักษณะทางความหมายคือลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับความหมาย ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะทางความหมายจะเอื้อให้เครื่องได้เรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำในข้อความ ด้วยเหตุนี้ กระบวนการวิเคราะห์หาและสร้างลักษณะประเภทจึงต้องอาศัยเครื่องมือช่วยในการวัดหรือคำนวณความใกล้เคียงกันของความหมายระหว่างคำต่างๆ ในข้อความ

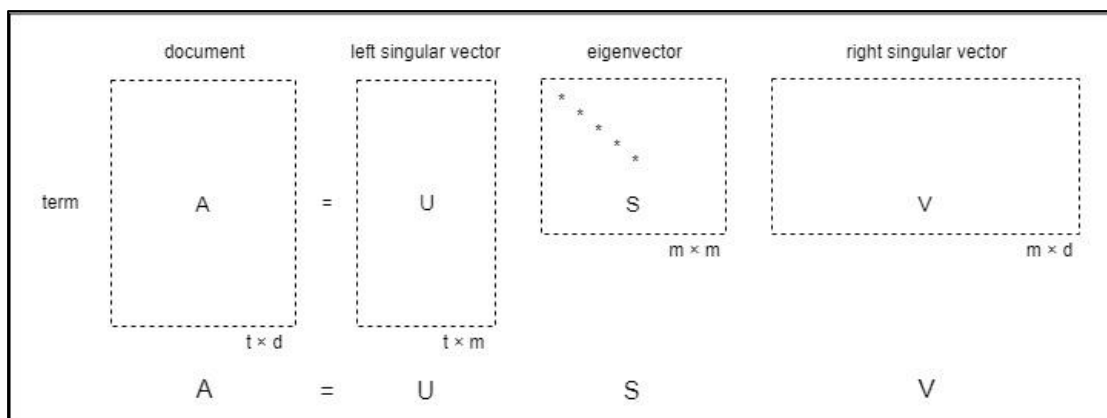
อย่างไรก็ตาม ดังได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 3.4.3 ซึ่งว่าด้วยวิธีการวิเคราะห์ลักษณะทางความหมายแล้วว่า จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่างานวิจัยที่ประยุกต์ใช้ลักษณะทางความหมายในการจำแนกประเภทข้อความที่มีความละม้ายก็ดี หรือใช้ในการตรวจหาการลักลอกก็ดี ล้วนแล้วแต่พึ่งพาการค้นค่าทางความหมายจากเครือข่ายคำ (WordNet) ทั้งสิ้น แต่ในกรณีของภาษาไทยนั้น ไม่ปรากฏว่ามีเครือข่ายคำที่เสร็จสมบูรณ์พร้อมใช้งาน ในการวิเคราะห์หาลักษณะทางความหมายนี้ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดหรือเทคนิควิธีอื่นที่สามารถใช้เป็นตัวแทนของความหมายได้โดยอ้อม

ในหัวข้อย่อยนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดของลักษณะทางความหมายทั้งหมด 2 ลักษณะซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์หาตามวิธีการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.3.1 ค่าความละม้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง (Cosine similarity of latent semantic vector: $\cos_{LSA}$)

ลักษณะค่าความละม้ายโคไซน์จากเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝงเป็นลักษณะที่ประยุกต์ใช้แนวคิด 2 แนวคิดในการวิเคราะห์หาและสร้างเป็นลักษณะ ได้แก่ แนวคิดเรื่องความละม้ายโคไซน์ และแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ความหมายแอบแฝง

การวิเคราะห์ความหมายแอบแฝง (Latent Semantic Analysis: LSA) หรือการทำดัชนีความหมายแอบแฝง (Latent Semantic Indexing: LSI) เป็นแนวคิดที่ประยุกต์ความรู้ด้านพีชคณิตเชิงเส้นและวิธีการคำนวณทางสถิติที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อแยกความหมายของคำจากข้อความหรือกลุ่มข้อความที่มีขนาดใหญ่ (Deerwester, Dumais, & Harshman, 1990 อ้างถึงใน ปิยธิดา อินทร์รักษ์, 2552, น. 5) โดยอาศัยแนวคิดที่ว่าคำที่มีความหมายคล้ายกันจะปรากฏอยู่ในเอกสารที่มีลักษณะคล้ายกัน (นัชชา ธีระสาโรช, 2559, น. 24) ในแง่นี้ การวิเคราะห์ความหมายแอบแฝงจึงนำมาใช้หาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำต่างๆ ได้

ภาพที่ 5.4 การแยกค่าเชิงเดี่ยว

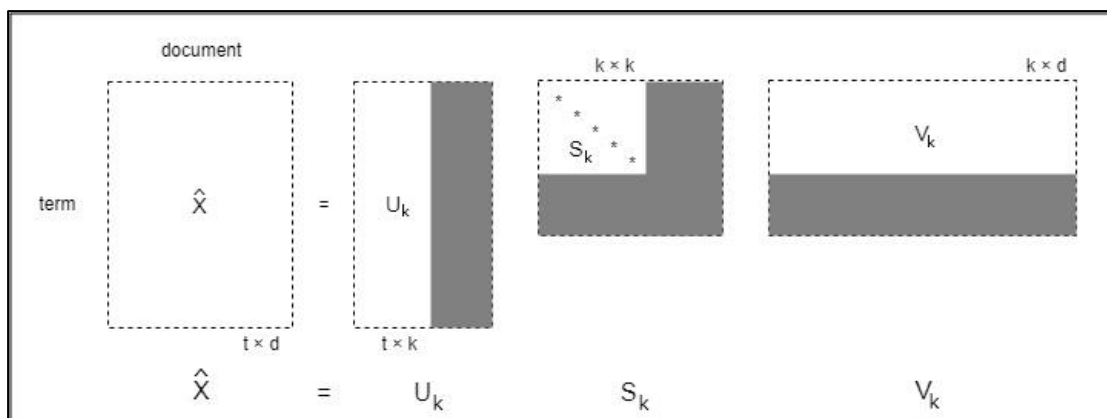
ในการแยกความหมายของคำนั้น ทำได้โดยสร้างเมทริกซ์ A ของคำและเอกสาร (term-document matrix) ขนาด $t \times d$ ขึ้น โดยกำหนดให้คอลัมน์ของเมทริกซ์แสดงเอกสารที่นำมาวิเคราะห์จำนวน d เอกสาร และแต่ละแถวของเมทริกซ์แสดงคำ แต่ละคำในข้อความไม่ซ้ำ (word type) จำนวน t คำ และแต่ละช่อง (cell) แสดงความถี่ของคำ a_{ij} ที่ปรากฏในแต่ละเอกสาร จากนั้นจะประยุกต์ใช้การแยกค่าแบบเดี่ยว (Singular Value Decomposition: SVD) แยกค่าเมทริกซ์ A ตามสมการที่ 5.8 ออกเป็น 3 เวกเตอร์ ได้แก่ เวกเตอร์เดี่ยวซ้าย (left singular vector) เวกเตอร์เดี่ยวขวา (right singular vector) และเวกเตอร์ไอเกน (eigenvectors) ซึ่งเป็นเวกเตอร์แนวทแยง ดังแสดงในภาพที่ 5.4

$$A = USV \quad (5.8)$$

จากนั้นจึงลดขนาดมิติ (dimension reduction) ของเวกเตอร์ทั้งสามเพื่อกำจัดสิ่งรบกวน (noise) ที่ไม่เป็นประโยชน์กับข้อมูล โดยการเลือกขนาดของ k ที่เหมาะสมเพื่อให้เหลือเพียงส่วนที่ความหมายกับเอกสาร ขั้นตอนนี้จะได้เมทริกซ์ของความสัมพันธ์ใหม่ที่มีขนาดเหมาะสม (the least square best fit) $\hat{X}$ ตามสมการที่ 5.9 เมทริกซ์นี้จะแสดงระนาบที่พยากรณ์ความถี่ที่เหมาะสมของแต่ละคำที่มีแนวโน้มการเกิดขึ้นในแต่ละเอกสารได้โดยมีขนาดเท่ากับ k

$$\hat{X} = \sum_{i=1}^k U_i \cdot S_i \cdot V_i \quad (5.9)$$

เมื่อลดขนาดมิติของเมทริกซ์แล้ว ขั้นตอนต่อมา จะนำเมทริกซ์ทั้งสามมาคูณกัน วิธีการนี้จะทำให้เมทริกซ์ใหม่เกิดที่แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำกับชุดข้อความอย่างมีนัย (ปิยธิดา อินทร์รักษ์, 2552, น. 6-9) ดังภาพที่ 5.5

ภาพที่ 5.5 เมทริกซ์ใหม่ที่ได้จากการคูณเมทริกซ์ที่ผ่านการลดขนาดมิติทั้งสาม

จากภาพที่ 5.5 จะเห็นได้ว่าเมทริกซ์ U , S , และ V ปรากฏพื้นที่สีขาวและพื้นที่สีเทา พื้นที่สีขาวคือพื้นที่ที่คงเหลือจากการลดขนาดมิติ ส่วนพื้นที่สีเทาเป็นขนาดมิติที่ถูกกลบไป เมทริกซ์ X เกิดขึ้นจากการคูณพื้นที่สีขาวเข้าด้วยกัน เมทริกซ์ X นี้จะถูกนำไปใช้ไปคำนวณค่าความสัมพันธ์กับระหว่างคำคำหนึ่งกับคำอื่นๆ ลักษณะเช่นนี้คือการแสดงความสัมพันธ์ที่แอบแฝง (latent) อยู่ออกมา

ในการสร้างลักษณะค่าความละม้ายโคลงจากเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝงนี้ ผู้วิจัยได้นำเข้าข้อมูลภายในคลังข้อมูลทั้งหมดเพื่อคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายของคำที่ปรากฏในคลังข้อมูล โดยแปลงคำให้อยู่ในรูปของค่าน้ำหนักค่าแบบ tf-idf แล้วสร้างเป็นเมทริกซ์ จากนั้นจึงนำเมทริกซ์ดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการแยกค่าเชิงเดี่ยวและลดขนาดมิติตามวิธีการที่ได้กล่าวไปข้างต้น โดยใช้ฟังก์ชัน Truncated SVD ในไลบรารี scikit-learn เวอร์ชัน 0.19.1 ด้วยวิธีการนี้ เมทริกซ์ที่ได้ออกมาจะมีฐานะเป็นเสมือนคลังข้อมูลฝึกฝนสำหรับเทียบค่าความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ จากนั้นจึงเป็นการวัดค่าความละม้ายของคู่หน่วยเทียบ ในขั้นนี้ ผู้วิจัยจะแปลงข้อความแต่ละข้อความในคู่หน่วยเทียบให้อยู่ในรูปเวกเตอร์ของน้ำหนักแบบ tf-idf ก่อนตามวิธีการที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.2.1.9 เมื่อได้เวกเตอร์ของน้ำหนักแบบ tf-idf แล้วจะนำเวกเตอร์ดังกล่าวไปลดขนาดมิติโดยเทียบกับเมทริกซ์ต้นแบบที่ได้สร้างไว้ใช้เป็นคลังข้อมูลฝึกฝนก่อนหน้านี้ วิธีการนี้จะทำให้ได้เวกเตอร์ที่บรรจุค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำออกมา จากนั้นจึงนำเวกเตอร์ดังกล่าวไปวัดค่าความละม้ายโคลงตามสมการที่ 5.2 ที่ได้แสดงในหัวข้อที่ 5.1.6 แล้วนำค่าความละม้ายที่ได้มาใช้เป็นลักษณะ กระบวนการสร้างลักษณะดังกล่าวมานี้จะดำเนินไปจนกระทั่งได้ค่าความละม้ายจากทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลครบ

ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ ลักษณะชนิดนี้จึงสามารถสะท้อนความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำได้ และในแง่การตรวจหาการลักลอก คาดว่าลักษณะชนิดจะสามารถตรวจจับการแทนที่คำด้วยคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

5.2.3.2 ค่าความคล้ายทางความหมายของเวกเตอร์ของคำ (semantic similarity of word vector: sim_{wv})

ลักษณะค่าความคล้ายทางความหมายของเวกเตอร์ของคำเป็นลักษณะที่ผู้วิจัยวิเคราะห์หาได้จากการประยุกต์แนวคิดเรื่องการฝังคำ (word embedding) และการวัดค่าความคล้ายทางความหมายที่เสนอโดยลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) เข้าด้วยกัน โดยหลักการแล้ว ลักษณะชนิดนี้จะสามารถเปรียบเทียบและคำนวณความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำระหว่างข้อความในคู่หน่วยเทียบแล้วรายงานผลค่าความคล้ายของคู่หน่วยเทียบออกมาได้

การฝังคำ (word embedding) เป็นแนวคิดที่ด้วยการสร้างแบบจำลองทางภาษาและวิธีการเรียนรู้ลักษณะ (feature learning technique) ในการประมวลผลภาษาธรรมชาติ โดยอาศัยการจับคู่คำกับเวกเตอร์ของจำนวนจริงในปริภูมิเวกเตอร์ การจับคู่ดังกล่าวนี้อาศัยการพิจารณาการปรากฏของคำนั้นๆ กับคำอื่นที่ปรากฏแวดล้อม ด้วยแนวคิดดังกล่าวนี้ คำที่ถูกแวดล้อมด้วยบริบทของคำที่คล้ายกันจึงควรมีความหมายใกล้เคียงกัน

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบจำลอง Word2vec (Mikolov, Sutskever, Chen, Corrado, & Dean, 2013) ซึ่งเป็นแบบจำลองกลุ่มหนึ่งที่ใช้สร้างการฝังคำ เพื่อคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำ แบบจำลอง Word2vec ที่ผู้วิจัยใช้นี้ได้รับการพัฒนาให้เป็นส่วนหนึ่งของไลบรารี Gensim ซึ่งเป็นชุดเครื่องมือจำลองปริภูมิเวกเตอร์ในภาษาไพทอน (Python) อย่างไรก็ตาม การใช้งานแบบจำลอง Word2vec ต้องอาศัยข้อมูลเฉพาะภาษาเพื่อสร้างเป็นแบบจำลองการเรียนรู้ซึ่งบรรจุเวกเตอร์ของคำภายในปริภูมิเวกเตอร์ ในงานชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลองซึ่งสร้างขึ้นจากข้อมูลภายในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus: TNC) เป็นแบบจำลองการเรียนรู้ของ Word2vec

ในการคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำ แบบจำลอง Word2vec จะใช้หลักการเปรียบเทียบเวกเตอร์ทางความหมายของคำทั้ง 2 คำแล้วคืนค่าออกมาเป็นตัวเลขตั้งแต่ -1 ถึง 1 ซึ่งบ่งชี้ความใกล้เคียงทางความหมายเป็นระดับตั้งแต่น้อยไปหามาก ยกตัวอย่างเช่น คำว่า “ชอบ” มีความใกล้เคียงกับคำว่า “ถูกใจ” มากที่สุด โดยมีค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำเท่ากับ 0.6246

ส่วนวิธีการวัดค่าความคล้ายที่เสนอโดยลีและคณะ (Y. Li et al., 2006, pp. 1142-1143) นั้นเป็นการสร้างเวกเตอร์ทางความหมายของแต่ละข้อความขึ้นจากการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทาง

ความหมายแบบคำต่อคำระหว่างข้อความ 2 ข้อความภายในคู่หน่วยเทียบโดยใช้ค่าระยะทางในเครือข่ายคำ (WordNet) ในการคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมาย จากนั้นจึงนำเวกเตอร์ที่ได้มาวัดค่าความละม้ายโคไซน์ระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในกรณีของภาษาไทยยังไม่มีเครือข่ายที่เสร็จสมบูรณ์พร้อมใช้ในงาน ในการสร้างลักษณะประเภทนี้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้ค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำที่คำนวณได้จากเวกเตอร์ของคำตามแนวคิดการฝังคำแทน ดังตัวอย่างที่จะแสดงต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 T_1 &= \text{“น้อง|ขโมย|ใส่กรอก|ของ|สุนัข|ไป|รับ|ประทาน”} \\
 T_2 &= \text{“น้อง|แย่ง|ใส่กรอก|ของ|หมา|ไป|กิน”} \\
 T_j &= [\text{“น้อง”, “ขโมย”, “ใส่กรอก”, “ของ”, “สุนัข”, “ไป”, “รับประทาน”,} \\
 &\quad \text{“น้อง”, “แย่ง”, “ใส่กรอก”, “ของ”, “หมา”, “ไป”, “กิน”}]
 \end{aligned}$$

จากตัวอย่างข้างต้น กำหนดให้มีข้อความ T_1 และ T_2 ที่ต้องการวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความทั้งสอง ในการสร้างเวกเตอร์ทางความหมายขั้นแรกนั้น ลีและคณะได้กำหนดให้สร้างชุดรวมคำ T_j ขึ้นโดยมีสมาชิกประกอบไปด้วยคำทุกคำจากข้อความ T_1 และ T_2 เรียงตามลำดับ จากนั้นในขั้นต่อมาจะสร้างตารางเพื่อคำนวณค่าความละม้ายแบบคำต่อคำ 2 ตาราง โดยกำหนดให้ส่วนคอลัมน์เป็นคำแต่ละคำในชุดรวมคำ T_j ส่วนแถวเป็นคำแต่ละคำในข้อความ T_1 หรือ T_2 จากนั้นจึงคำนวณค่าใช้ค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำไขว้กันแบบคำต่อคำระหว่างคำในคอลัมน์และคำในแถว ด้วยวิธีการนี้จะได้ค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำแบบคำต่อคำ จากนั้นจึงนำค่าความสัมพันธ์ทางความหมายที่มากที่สุดของแต่ละคอลัมน์มาสร้างเป็นเวกเตอร์ทางความหมายของข้อความแต่ละข้อความ

ภาพที่ 5.6 และภาพที่ 5.7 แสดงตารางคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำของข้อความ T_1 และ T_2 ตามลำดับ จากภาพจะเห็นได้ว่าค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำแบบคำต่อคำที่มากที่สุดของแต่ละคอลัมน์ได้ถูกดึงออกมาสร้างเป็นเวกเตอร์ทางความหมาย T_{1-wv} และ T_{2-wv} ของข้อความ T_1 และ T_2 ตามลำดับ

$$T_{1-wv} = [1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 0.6235 \ 1 \ 1 \ 0.7758 \ 1 \ 0.8337]$$

$$T_{2-wv} = [1 \ 0.6235 \ 1 \ 1 \ 0.7758 \ 1 \ 0.8337 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1 \ 1]$$

	น้อง	ขโมย	ใส่กรอก	ของ	สุนัข	ไป	รับประทาน	น้อง	แยง	ใส่กรอก	ของ	หมา	ไป	กิน
น้อง	1.0000	0.2040	0.0359	-0.2264	0.3238	0.0853	0.1387	1.0000	0.2084	0.0359	-0.2264	0.4441	0.0853	0.1939
ขโมย	0.2040	1.0000	0.0859	-0.1279	0.3109	-0.0304	0.2039	0.2040	0.6235	0.0859	-0.1279	0.3903	-0.0304	0.3847
ใส่กรอก	0.0359	0.0859	1.0000	-0.2806	0.3467	-0.0077	0.2599	0.0359	0.0931	1.0000	-0.2806	0.2957	-0.0077	0.3896
ของ	-0.2264	-0.1279	-0.2806	1.0000	-0.1148	0.0743	-0.1657	-0.2264	0.0046	-0.2806	1.0000	-0.1786	0.0743	-0.2590
สุนัข	0.3238	0.3109	0.3467	-0.1148	1.0000	0.1498	0.1051	0.3238	0.1277	0.3467	-0.1148	0.7758	0.1498	0.2328
ไป	0.0853	-0.0304	-0.0077	0.0743	0.1498	1.0000	0.0422	0.0853	0.0692	-0.0077	0.0743	0.1462	1.0000	0.0798
รับประทาน	0.1387	0.2039	0.2599	-0.1657	0.1051	0.0422	1.0000	0.1387	0.2707	0.2599	-0.1657	0.0618	0.0422	0.8337
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
$T_{1-WV} =$	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	0.6235	1.0000	1.0000	0.7758	1.0000	0.8337

ภาพที่ 5.6 ตารางคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำของตัวอย่างข้อความ T_1

	น้อง	ขโมย	ใส่กรอก	ของ	สุนัข	ไป	รับประทาน	น้อง	แยง	ใส่กรอก	ของ	หมา	ไป	กิน
น้อง	1.0000	0.2040	0.0359	-0.2264	0.3238	0.0853	0.1387	1.0000	0.2084	0.0359	-0.2264	0.4441	0.0853	0.1939
แยง	0.2084	0.6235	0.0931	0.0046	0.1277	0.0692	0.2707	0.2084	1.0000	0.0931	0.0046	0.2328	0.0692	0.3747
ใส่กรอก	0.0359	0.0859	1.0000	-0.2806	0.3467	-0.0077	0.2599	0.0359	0.0931	1.0000	-0.2806	0.2957	-0.0077	0.3896
ของ	-0.2264	-0.1279	-0.2806	1.0000	-0.1148	0.0743	-0.1657	-0.2264	0.0046	-0.2806	1.0000	-0.1786	0.0743	-0.2590
หมา	0.4441	0.3903	0.2957	-0.1786	0.7758	0.1462	0.0618	0.4441	0.2328	0.2957	-0.1786	1.0000	0.1462	0.2948
ไป	0.0853	-0.0304	-0.0077	0.0743	0.1498	1.0000	0.0422	0.0853	0.0692	-0.0077	0.0743	0.1462	1.0000	0.0798
กิน	0.1939	0.3847	0.3896	-0.2590	0.2328	0.0798	0.8337	0.1939	0.3747	0.3896	-0.2590	0.2948	0.0798	1.0000
	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
$T_{2-WV} =$	1.0000	0.6235	1.0000	1.0000	0.7758	1.0000	0.8337	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000	1.0000

ภาพที่ 5.7 ตารางคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำของตัวอย่างข้อความ T_2

เมื่อได้เวกเตอร์ทางความหมาย T_{1-WV} และ T_{2-WV} ขั้นตอนสุดท้ายคือการวัดค่าความละเอียดระหว่างเวกเตอร์ทั้งสอง ในกรณีนี้ ลีและคณะ (Y. Li et al., 2006, p. 1142) ได้เสนอให้ใช้วิธีวัดค่าความละเอียดโคไซน์ในการวัดเช่นเดียวกับสมการที่ 5.2 ที่ได้แสดงในหัวข้อที่ 5.1.6 ทั้งนี้ ผลจากการวัดค่าความละเอียดโคไซน์ระหว่างเวกเตอร์ทั้งสองเท่ากับ 0.9827

อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยนำวิธีการที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นไปทดลองวัดค่าความละเอียดระหว่างข้อความภายในคู่หน่วยเทียบจากคลังข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบ ผลปรากฏว่าเครื่องใช้เวลาในการคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำนานเกินไป

ในกรณีทดลองสร้างลักษณะ ผู้วิจัยได้ทดลองคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างข้อความที่ไม่มีการลักลอก (NA-NB) ของคู่หน่วยเทียบที่เป็นย่อหน้าสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ขนาดยาว (HS-L) ดังนี้

NA = “ความมุ่งหมายของบทนี้คือการชี้ให้เห็นภาพรวมงานด้านสังคมของพระศาสนจักรคาทอลิกไทยก่อนสภาสังคายนาวาติกันครั้งที่2 กล่าวคือ การดำเนินงานหรือภารกิจด้านสังคมของพระศาสนจักรคาทอลิกไทยในช่วงพ.ศ. 2500-2515 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อยู่ระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการประชุมสภาสังคายนาวาติกันครั้งที่2 ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญที่สะท้อนให้เห็นความคิดและการทำงานด้านสังคมของพระศาสนจักรคาทอลิกไทยก่อนที่จะมีการจัดตั้งหน่วยงานด้านสังคมอย่างเป็นทางการตามแนวทางที่สภา

สังคายนา|วาติกัน|ครั้งที่|2|ให้|ไว้|ดังนั้น|การ|จะ|บรรลุ|จุด|มุ่ง|หมาย|นี้|จำเป็น|ต้อง|เริ่มต้น|จาก|การศึกษา|และ|ทำ|ความ|เข้าใจ|ประวัติ|ศาสตร์|การ|เผย|แพร่|ศาสนา|และ|โครงสร้าง|ของ|พระ|ศาสน|จักร|คาทอลิก|สากล|อัน|เป็น|ที่มา|ของ|การ|กำ|เนิน|สถาปนา|ฐานานุกรม|(Hierarchy)|และ|การ|ดำเนิน|ภารกิจ|ใน|ด้าน|ต่าง|ๆ|ของ|พระ|ศาสน|จักร|คาทอลิก|ใน|ประเทศ|ไทย|โดยเฉพาะ|อย่าง|ยิ่ง|ภารกิจ|หรือ|งาน|ด้าน|สังคม|ที่|เป็น|ส่วน|สำคัญ|ที่|ขาด|ไม่|ได้|ใน|การ|เผย|แพร่|ศาสนา|หรือ|การ|ประกาศ|พระ|วร|สาร|(Evangelization)|ของ|บรรดา|ธรรม|ทูต|(Missionaries)”

NB = “ความ|มุ่ง|หมาย|ของ|บท|นี้|คือ|การ|ชี้|ให้|เห็น|ภาพ|รวม|ของ|การ|ทำงาน|ด้าน|สังคม|ของ|พระ|ศาสน|จักร|คาทอลิก|ไทย|หลัง|สภา|สังคายนา|สากล|วาติกัน|ครั้งที่|2|กล่าว|คือ|เป็น|การ|นำ|เสนอ|ความ|เป็น|มา|ของ|การ|ทำงาน|ด้าน|สังคม|ของ|พระ|ศาสน|จักร|คาทอลิก|ไทย|ตั้งแต่|พ.ศ.|2516-2543|เนื่อง|จาก|เป็น|ช่วง|เวลา|ของ|การ|เริ่มต้น|จัด|ตั้ง|หน่วยงาน|ที่|รับผิดชอบ|งาน|ด้าน|สังคม|อย่าง|เป็น|ระบบ|ใน|ระดับ|ชาติ|ครั้งแรก|ของ|พระ|ศาสน|จักร|คาทอลิก|ไทย|นั่น|ก็|คือ|คณะกรรมการ|สังคม|สงเคราะห์|และ|ใน|เวลา|ต่อมา|ได้|เปลี่ยน|มา|เป็น|สภา|คาทอลิก|แห่ง|ประเทศ|ไทย|เพื่อ|การ|พัฒนา|ซึ่ง|เป็น|หน่วยงาน|ที่|กำ|เนิน|ขึ้น|ตาม|ข้อ|แนะนำ|ของ|สำนัก|วาติกัน|ภาย|หลัง|เสร็จ|สิ้น|การ|ประชุม|สภา|สังคายนา|ฯ|(ค.ศ.|1962-1965/พ.ศ.|2505-2508)|ที่|ได้|เสนอ|ให้|พระ|ศาสน|จักร|ท้องถิ่น|ตั้ง|คณะกรรมการ|ว่า|ด้วย|การ|พัฒนา|สังคม|จน|กระทั่ง|ถึง|ช่วง|เวลา|ที่|มี|การ|ปรับ|เปลี่ยน|โครงสร้าง|การ|ทำงาน|ของ|หน่วยงาน|ฝ่าย|ต่าง|ๆ|ของ|สภา|พระ|สังฆราช|คาทอลิก|แห่ง|ประเทศ|ไทย|ในปี|ค.ศ.|2000/พ.ศ.|2543|ซึ่ง|เป็น|หน่วยงาน|บริหาร|สูงสุด|ของ|พระ|ศาสน|จักร|คาทอลิก|ไทย”

จากการทดลองคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างข้อความพบว่า เครื่องใช้เวลา ในคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำ ข้อความละประมาณ 50 นาที ทั้งนี้ เป็นผล เนื่องจากข้อความแต่ละข้อความในคู่หน่วยเทียบประกอบด้วยคำจำนวนมาก และมีคำปรากฏซ้ำกัน เพียงบางส่วนเท่านั้น เครื่องจึงต้องเวียนคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำหลายรอบ เป็นเหตุให้ใช้เวลานานในการสร้างตารางคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำ ให้เสร็จสมบูรณ์

ลักษณะที่เกิดในกรณีทดลองข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเป็นไปได้ยากหากต้องสร้างเวกเตอร์ทางความหมายจากคู่หน่วยเทียบทั้งหมดในคลังข้อมูลจำนวน 50,000 คู่หน่วยเทียบ ด้วยเหตุนี้จึงสรุปได้ว่าการสร้างลักษณะค่าความละม้ายทางความหมายของเวกเตอร์ของคำเป็นอันล้นเหลือ

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยเห็นว่าในการตรวจหาการลักลอกนั้น การประยุกต์ใช้ค่าความสัมพันธ์ทางความหมายจากเวกเตอร์ของคำตามแนวคิดการฝังคำยังมีความน่าสนใจและควรหาแนวทางพัฒนาต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากเห็นได้ว่าค่าความคล้ายที่วัดได้จากการทดลองวิเคราะห์หาลักษณะชนิดนี้ค่อนข้างสะท้อนสภาพจริงของข้อความที่มีความคล้ายกันสูง

5.2.4 ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมาย

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมายคือลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับวลี อนุพยางค์ และประโยค และระดับความหมาย ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมายจะเอื้อให้เครื่องได้เรียนรู้ความสัมพันธ์เชิงหน้าที่ระหว่างหน่วยต่างๆ ในข้อความพร้อมกับความสัมพันธ์ทางความหมายของคำในข้อความ

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมายที่วิเคราะห์หาและสร้างในงานวิจัยชนิดนี้มีจำนวน 1 ลักษณะ ได้แก่

5.2.4.1 ค่าความคล้ายของเวกเตอร์ทางความหมายและลำดับคำ (similarity of semantic and word order: sim_{sem+wo})

ค่าความคล้ายของเวกเตอร์ทางความหมายและลำดับคำเป็นวิธีการที่วัดค่าความคล้ายที่เสนอโดยลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) โดยเป็นการรวมเอาค่าความคล้ายของลำดับคำและค่าความคล้ายของเวกเตอร์ทางความหมายเข้าด้วยกัน ด้วยเหตุนี้ ในเชิงหลักการลักษณะชนิดนี้จึงมีคุณสมบัติในการตรวจจับข้อความที่ลักลอกที่ผ่านการแก้ไขโดยแทนที่คำเดิมด้วยคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันและถูกเปลี่ยนลำดับของคำได้

อย่างไรก็ตาม ดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 5.2.3.2 แล้วว่าในกรณีของภาษาไทยยังไม่มีเครือข่ายคำที่สมบูรณ์พร้อมใช้ในงาน การวิเคราะห์วิเคราะห์และสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยจึงดัดแปลงโดยการใช้ค่าความคล้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝงที่ได้แสดงการวิเคราะห์หาและสร้างไปแล้วในหัวข้อที่ 5.2.3.1 แทนค่าความคล้ายของเวกเตอร์ทางความหมาย และนำมารวมกับค่าความคล้ายของลำดับคำที่ได้แสดงการวิเคราะห์หาและสร้างไปแล้วในหัวข้อที่ 5.2.2.10

ส่วนการรวมค่าความคล้ายของลำดับคำและค่าความคล้ายของเวกเตอร์ทางความหมายเข้าด้วยกัน ลีและคณะ (Y. Li et al., 2006, p. 1144) ได้เสนอให้นำค่าความคล้ายทั้ง 2 ประเภทมาบวกกันโดยมีสัมประสิทธิ์ถ่วงน้ำหนักค่าความคล้ายทั้งสองไว้ ดังสมการที่ 5.10

$$\begin{aligned} sim_{sem+wo} &= \delta sim_{sem} + (1 - \delta) sim_{wo} \\ &= \delta \frac{s_1 \cdot s_2}{\|s_1\| \cdot \|s_2\|} + (1 - \delta) \frac{\|r_1 - r_2\|}{\|r_1 + r_2\|} \end{aligned} \quad (5.10)$$

โดย $\delta \leq 1$ และเป็นค่าสัมประสิทธิ์ที่ควบคุมความสัมพันธ์ที่เกี่ยวพัน (relative contribution) ระหว่างการวัดค่าความคล้ายทางความหมายและการวัดค่าความคล้ายของลำดับคำ ทั้งนี้ ในที่นี้ได้กำหนดให้ค่าดังกล่าวเท่ากับ 0.85 ตามที่ลีและคณะ (Y. Li et al., 2006, p. 1145) แนะนำไว้

ในการสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยจะนำค่าความคล้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝงและค่าความคล้ายของลำดับคำของทุกคู่หน่วยเทียบในคลังข้อมูลที่ได้คำนวณไว้ก่อนนี้มารวมกันตามสมการที่ 5.10 ข้างต้น จากนั้นจึงนำมาใช้เป็นลักษณะ

ในการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน ลักษณะที่ประยุกต์แนวคิดดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1 ลักษณะ

เมื่อได้กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิด การวิเคราะห์หา และการสร้าง ลักษณะอิงอักขระ และลักษณะทางภาษาเรียบร้อยแล้ว ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะสรุปรายการลักษณะที่วิเคราะห์หาได้ทั้งหมด 71 ลักษณะอีกครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 5.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 5.2 รายการลักษณะที่วิเคราะห์หาได้สำหรับการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก

#	ประเภท	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาอังกฤษ	สัญลักษณ์
1	อักขระ	ขนาดของคู่หน่วยเทียบ (อักขระ)	Pair size (characters)	Size _{Char}
2	อักขระ	ผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ (อักขระ)	Difference of pair size (character)	diff _{Char}
3	อักขระ	ค่าระยะการแก้ไข เลขเวกเตอร์ของอักขระ	Levenshtein edit distance of character	LD _{Char}
4	อักขระ	ความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ	Length of longest common subsequence of character	len(lcs _{Char})
5	อักขระ	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ	Normalized longest common subsequence of character	lcs _{norm-Char}
6	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของอักขระ	Cosine similarity of character unigram	COS _{Char1}
7	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไบแกรมของอักขระ	Cosine similarity of character bigram	COS _{Char2}
8	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของอักขระ	Cosine similarity of character trigram	COS _{Char3}

#	ประเภท	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาอังกฤษ	สัญลักษณ์
9	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของอักขระ	Cosine similarity of character 4-gram	CO_{Char4}
10	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของอักขระ	Cosine similarity of character 5-gram	CO_{Char5}
11	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของอักขระ	Jaccard similarity coefficient of character unigram	J_{Char1}
12	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของอักขระ	Jaccard similarity coefficient of character bigram	J_{Char2}
13	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไตรแกรมของอักขระ	Jaccard similarity coefficient of character trigram	J_{Char3}
14	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของอักขระ	Jaccard similarity coefficient of character 4-gram	J_{Char4}
15	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของอักขระ	Jaccard similarity coefficient of character 5-gram	J_{Char5}
16	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของอักขระ	Sørensen–Dice coefficient of character unigram	QS_{Char1}
17	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของอักขระ	Sørensen–Dice coefficient of character bigram	QS_{Char2}
18	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของอักขระ	Sørensen–Dice coefficient of character trigram	QS_{Char3}
19	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของอักขระ	Sørensen–Dice coefficient of character 4-gram	QS_{Char4}
20	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของอักขระ	Sørensen–Dice coefficient of character 5 gram	QS_{Char5}
21	ศัพท์	ขนาดของคู่หน่วยเทียบ (คำ)	Pair size (words)	$Size_W$
22	ศัพท์	ผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ (คำ)	Difference of pair size (words)	$diff_W$
23	ศัพท์	ค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของคำ	Levenshtein edit distance of word	LD_W
24	ศัพท์	ความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ	Length of longest common subsequence of word	$len(lcs_W)$
25	ศัพท์	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ	Normalized longest common subsequence of word	lcs_{norm-W}

#	ประเภท	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาอังกฤษ	สัญลักษณ์
26	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของคำ	Cosine similarity of word unigram	COS_{W1}
27	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไบแกรมของคำ	Cosine similarity of word bigram	COS_{W2}
28	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของคำ	Cosine similarity of word trigram	COS_{W3}
29	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของคำ	Cosine similarity of word 4-gram	COS_{W4}
30	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของคำ	Cosine similarity of word 5-gram	COS_{W5}
31	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของคำ	Jaccard similarity coefficient of word unigram	J_{W1}
32	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของคำ	Jaccard similarity coefficient of word bigram	J_{W2}
33	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไตรแกรมของคำ	Jaccard similarity coefficient of word trigram	J_{W3}
34	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของคำ	Jaccard similarity coefficient of word 4-gram	J_{W4}
35	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของคำ	Jaccard similarity coefficient of word 5-gram	J_{W5}
36	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ	Sørensen–Dice coefficient of word unigram	QS_{W1}
37	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ	Sørensen–Dice coefficient of word bigram	QS_{W2}
38	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของคำ	Sørensen–Dice coefficient of word trigram	QS_{W3}
39	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของคำ	Sørensen–Dice coefficient of word 4-gram	QS_{W4}
40	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของคำ	Sørensen–Dice coefficient of word 5 gram	QS_{W5}
41	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักยูนิแกรมของคำแบบ tf-idf	Cosine similarity of tf-idf term weight unigram	$COS_{tf-idf-1}$
42	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักไบแกรมของคำแบบ tf-idf	Cosine similarity of tf-idf term weight bigram	$COS_{tf-idf-2}$

#	ประเภท	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาอังกฤษ	สัญลักษณ์
43	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักรวมของคำแบบ tf-idf	Cosine similarity of tf-idf weight trigram	$COS_{tf-idf-3}$
44	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักรวมของคำแบบ tf-idf 4 แกรม	Cosine similarity of tf-idf weight 4-gram	$COS_{tf-idf-4}$
45	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักรวมของคำแบบ tf-idf 5 แกรม	Cosine similarity of tf-idf weight 5-gram	$COS_{tf-idf-5}$
46	วากยสัมพันธ์	ค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของหมวดคำ	Levenshtein edit distance of POS	LD_{POS}
47	วากยสัมพันธ์	ความยาวของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำ	Length of longest common subsequence of POS	$len(lcs_{POS})$
48	วากยสัมพันธ์	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำ	Normalized longest common subsequence of POS	$lcs_{norm-POS}$
49	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของหมวดคำ	Cosine similarity of POS unigram	COS_{POS1}
50	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไบแกรมของหมวดคำ	Cosine similarity of POS bigram	COS_{POS2}
51	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของหมวดคำ	Cosine similarity of POS trigram	COS_{POS3}
52	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของหมวดคำ	Cosine similarity of POS 4-gram	COS_{POS4}
53	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของหมวดคำ	Cosine similarity of POS 5-gram	COS_{POS5}
54	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของหมวดคำ	Jaccard similarity coefficient of POS unigram	J_{POS1}
55	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของหมวดคำ	Jaccard similarity coefficient of POS bigram	J_{POS2}
56	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของไตรแกรมของหมวดคำ	Jaccard similarity coefficient of POS trigram	J_{POS3}
57	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของหมวดคำ	Jaccard similarity coefficient of POS 4-gram	J_{POS4}
58	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของหมวดคำ	Jaccard similarity coefficient of POS 5-gram	J_{POS5}
59	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของหมวดคำ	Sørensen–Dice coefficient of POS unigram	QS_{POS1}

#	ประเภท	ชื่อภาษาไทย	ชื่อภาษาอังกฤษ	สัญลักษณ์
60	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไชนเรน เซน-ไดซ์ของไบแกรมของหมวดคำ	Sørensen–Dice coefficient of POS bigram	QS_{POS2}
61	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไชนเรน เซน-ไดซ์ของไตรแกรมของหมวดคำ	Sørensen–Dice coefficient of POS trigram	QS_{POS3}
62	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไชนเรน เซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของหมวดคำ	Sørensen–Dice coefficient of POS 4-gram	QS_{POS4}
63	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไชนเรน เซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของหมวดคำ	Sørensen–Dice coefficient of POS 5 gram	QS_{POS5}
64	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็น แกรมของคำ	Cosine similarity of word n- gram range	COS_{W123}
65	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนัก ช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf	Cosine similarity of tf-idf term weight n-gram range	$COS_{tf-idf-123}$
66	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็น แกรมของหมวดคำ	Cosine similarity of POS n- gram range	COS_{POS123}
67	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายของลำดับคำ	Word order similarity	sim_{WO}
68	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของลำดับคำ	Cosine similarity of word order	COS_{WO}
69	ความหมาย	ค่าความคล้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ ทางความหมายแอบแฝง	Cosine similarity of latent semantic vector	COS_{LSA}
70	ความหมาย	ค่าความคล้ายทางความหมายของ เวกเตอร์ของคำ ¹⁶	semantic similarity of word vector	sim_{ww}
71	วากยสัมพันธ์+ ความหมาย	ค่าความคล้ายของเวกเตอร์ทาง ความหมายและลำดับคำ	Similarity of semantic and word order	sim_{sem+wo}

จากรายละเอียดว่าด้วยการวิเคราะห์หาและการสร้างลักษณะที่กล่าวมาทั้งหมดในบทนี้ จะเห็นได้ว่าผู้วิจัยได้วิเคราะห์ลักษณะของข้อความที่มีการล้าลอกและไม่มีล้าลอกทั้งในแง่ที่เป็นลักษณะทางภาษาและไม่ใช้ลักษณะทางภาษาแล้วนำมาประยุกต์ให้เข้ากับวิธีการทางการประมวลผลภาษาธรรมชาติที่มีใช้แพร่หลายในปัจจุบันจนสามารถสร้างเป็นลักษณะชนิดต่างๆ ดังได้กล่าวมา

ในแง่ของลักษณะที่ไม่ใช่ลักษณะทางภาษานั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาลักษณะจากรูปอักขระ ความยาวของอักขระ ลำดับของอักขระ ในฐานะเส้นฐาน (baseline) ในการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการล้าลอกและไม่มีล้าลอก ลักษณะใน

¹⁶ ล้มเหลวในขั้นตอนการสร้างลักษณะ

กลุ่มนี้จะถูกใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจำแนกของลักษณะทางภาษาซึ่งเป็นลักษณะที่งานวิจัยชิ้นนี้สนใจ

ส่วนในแง่ของลักษณะทางภาษา เพื่อตอบคำถามวิจัยตามที่ปรากฏในวัตถุประสงค์ข้อแรกของงานวิจัยชิ้นนี้ ในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลวิธีการลักลอกงานวิชาการในภาษาไทยก่อน ส่งผลให้ถึงลักษณะและกลไกทางภาษาที่ใช้ในการลักลอก จนนำมาสู่การวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาโดยแบ่งประเภทของลักษณะตามระดับของหน่วยทางภาษา

ในระดับคำ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาและสร้างลักษณะทางศัพท์ขึ้น ลักษณะในกลุ่มนี้ได้วิเคราะห์หาได้จากลักษณะของรูปคำ ขอบเขตของคำ และลำดับของคำ (โดยผ่านการประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องระยะการแก้ไข ลำดับร่วมที่ยาวที่สุด และเอ็นแกรม)

ในระดับวลีและประโยค ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาและสร้างลักษณะทางวากยสัมพันธ์ขึ้น โดยวิเคราะห์หาจากหมวดคำ และการเรียงลำดับของคำและหมวดคำในข้อความ อย่างไรก็ตาม ในส่วนการแทนรูปความสัมพันธ์แบบพึ่งพาระหว่างหน่วยต่างๆ ในข้อความนั้น จากการสำรวจเครื่องมือที่ใช้สำหรับแจกส่วนประโยคและกำกับความสัมพันธ์แบบพึ่งพาในภาษาไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้ว พบว่ายังไม่มีเครื่องมือขึ้นใดที่ให้ผลการแจกส่วนและกำกับความสัมพันธ์ในระดับที่น่าพอใจ หากนำเครื่องมือเหล่านั้นมาใช้ก็อาจส่งผลกระทบต่อผลการวิจัยในภาพรวม ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงตัดสินใจไม่ใช้ความสัมพันธ์แบบพึ่งพาเป็นลักษณะสำหรับจำแนกข้อความลักลอกและไม่ลักลอกในงานวิจัยชิ้นนี้ อย่างไรก็ตาม ลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างได้ในกลุ่มนี้ก็สะท้อนสะท้อนความสัมพันธ์ในระดับวากยสัมพันธ์ได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งอาจเพียงพอต่อการใช้จำแนกการลักลอก

ในระดับความหมาย ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดต่างๆ ในการแทนรูปความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำในข้อความออกมาได้ และนำมาสร้างเป็นเวกเตอร์ทางความหมายเพื่อใช้วัดค่าความละม้ายของข้อความ อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าเสียดายว่าในขั้นตอนการสร้างลักษณะจากเวกเตอร์ทางความหมายของคำตามแนวคิดการฝังคำนั้นต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการคำนวณค่าความสัมพันธ์แบบคำต่อคำ จึงทำให้ไม่สามารถนำลักษณะค่าความละม้ายทางความหมายของเวกเตอร์ของคำมาใช้ในการทดสอบได้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นควรให้พัฒนาวิธีการตรวจหาการลักลอกโดยอาศัยแนวคิดการฝังคำต่อไป เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวสามารถคืนค่าที่เป็นรูปแทนในระดับความหมายได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการตัดสินใจความหมายโดยมนุษย์ จึงช่วยลดปัญหาอันเกิดจากอัตวิสัยของมนุษย์ลงได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นแนวทางที่ควรดำเนินไปในการสร้างนวัตกรรมในอนาคต

ลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างได้ตามที่กล่าวไปในบทนี้จะเข้าสู่กระบวนการทดสอบประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการล้กลอกและไม่มีการล้กลอกในลำดับต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการทดสอบประสิทธิภาพของลักษณะในบทถัดไป

บทที่ 6

ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบ

การประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกที่ถูกสร้างขึ้นถือเป็นวัตถุประสงค์หลักอีกประการหนึ่งของงานวิจัยชิ้นนี้ ในบทนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลประเมินประสิทธิภาพของระบบตามวิธีการประเมินที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในหัวข้อที่ 3.5 โดยจะแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ได้แก่ ผลการประเมินประสิทธิภาพของข้อมูลรับเข้า และผลการประเมินประสิทธิภาพของลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

6.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกัน

ลักษณะของข้อมูลรับเข้าถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกของระบบ การทดลองในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้า 2 ประเภทที่แตกต่างกัน ได้แก่ ย่อหน้า และหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน โดยได้ดำเนินการทดลองตามวิธีการที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 3.5.3

ในการทดลอง ผู้วิจัยได้ควบคุมให้จำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกในชุดข้อมูลทดลองที่สร้างขึ้นเป็นการเฉพาะ และใช้ลักษณะในการจำแนกประเภทเป็นรายลักษณะทั้งหมด 5 ลักษณะ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของยูนิแกรมของคำ (QS_{W1}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไบแกรมของคำ (QS_{W2}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไตรแกรมของคำ (QS_{W3}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 4 แกรมของคำ (QS_{W4}), และค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 5 แกรมของคำ (QS_{W5})

ในส่วนของคุณสมบัติที่ใช้ในการทดลองนั้น เนื่องมาจากในกรณีของภาษาไทยนั้นยังไม่มีเครื่องมือสำหรับตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจ ฉะนั้นการทดลองในขั้นนี้จึงไม่สามารถใช้ข้อมูลจากคลังข้อมูลการลักลอกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมดได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดข้อมูลขนาดย่อมขึ้นเพื่อใช้ในการทดลอง ชุดข้อมูลทดลองนี้ได้มาจากสุ่มตัวอย่างคูนหน่วยเทียบตามสาขาวิชา ขนาดของย่อหน้า และประเภทของการลักลอก ให้ได้จำนวนทั้งสิ้น 150 คูนหน่วยเทียบ จากนั้นจึงนำมาสร้างชุดข้อมูลทดลอง 2 ชุดตามลักษณะของข้อมูลรับเข้าที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ชุดข้อมูลทดลอง PRG และชุดข้อมูลทดลอง EDU ชุดข้อมูลทดลอง PRG เป็นตัวแทนของข้อมูลรับเข้าเป็นย่อหน้า ผู้วิจัยจะคงรูปแบบของคูนหน่วยเทียบที่เป็นย่อหน้าไว้เช่นเดิมตามที่สุ่มได้จาก

คลังข้อมูลการลักลอก ส่วนชุดข้อมูลทดลอง EDU นั้น ผู้วิจัยจะนำย่อหน้าที่อยู่ในรูปคู่หน่วยเทียบมา ตัดแยกขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานตามหลักการของนลินี อินตะชาว และวิโรจน์ อรุณมานะกุล (Intasaw & Aroonmanakun, 2013) ทั้งย่อหน้าต้นฉบับและย่อหน้าที่ผ่านการลักลอก เพื่อใช้เป็น ตัวแทนของข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

ในส่วนชุดข้อมูลทดลอง PRG ซึ่งเป็นข้อมูลตัวแทนของหน่วยรับเข้าประเภทย่อหน้านั้น ผู้วิจัย จะเขียนโปรแกรมเพื่อวัดค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโชนเรนเซน-ไดซ์ระหว่างย่อหน้าของคู่หน่วยเทียบ ขึ้น และใช้ค่าความละม้ายดังกล่าวเป็นลักษณะที่ได้จากข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้า ดังนั้นจำนวนของ ค่าที่ใช้เป็นลักษณะที่ได้ในขั้นนี้จะมีจำนวนทั้งหมด 600 ค่าตามจำนวนของคู่หน่วยเทียบที่เป็นคู่ของย่อ หน้า 150 คู่คุณด้วยจำนวนประเภทของลักษณะทั้ง 5 ลักษณะ ส่วนการให้คำตอบสำหรับการเรียนรู้ของ เครื่องจากคู่หน่วยเทียบทั้งหมด 150 คู่ นั้น คู่หน่วยเทียบของย่อหน้าที่ไม่เป็นคู่ลักลอกจะได้รับการ กำหนดค่าคำตอบเป็น 0 ส่วนหน่วยเทียบของย่อหน้าที่เป็นคู่ลักลอกจะได้รับการกำหนดค่าคำตอบ เป็น 1

ส่วนชุดข้อมูลทดลอง EDU ซึ่งเป็นตัวแทนของหน่วยรับเข้าประเภทหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนั้น เป็นการเทียบคู่ของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในคู่ของย่อหน้าแบบพบกันทั้งหมด ผู้วิจัยจึงต้องให้คำตอบ ของการจำแนกประเภทใหม่ โดยในขั้นแรก ผู้วิจัยจะจัดแนว (align) เทียบระหว่างหน่วยปริจเฉท พื้นฐานในย่อหน้าต้นฉบับกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานในย่อหน้าลักลอกเพื่อให้คำตอบสำหรับการเรียนรู้ ของเครื่อง ในการกรณีของคู่หน่วยเทียบของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ไม่เป็นคู่ลักลอกจะได้รับการ กำหนดค่าคำตอบเป็น 0 ส่วนคู่หน่วยเทียบของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่เป็นคู่ลักลอกจะได้รับการ กำหนดค่าคำตอบเป็น 1 ด้วยวิธีการนี้จะทำให้ได้ค่าคำตอบทั้งหมด 56,340 ค่าเท่ากับจำนวนคู่หน่วย เทียบของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ได้จากคู่ของย่อหน้าตั้งต้น 150 คู่ และได้จำนวนค่าที่ใช้เป็นลักษณะ ทั้งหมด 281,700 ค่าตามจำนวนของคู่หน่วยเทียบที่เป็นคู่ของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน 56,340 คู่คุณ ด้วยจำนวนประเภทของลักษณะทั้ง 5 ลักษณะ

ชุดข้อมูลทดลอง PRG และชุดข้อมูลทดลอง EDU จะถูกนำมาใช้ฝึกฝนและทดสอบ ประสิทธิภาพของระบบแยกต่างหากออกจากกันเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของลักษณะของข้อมูล รับเข้าตามวิธีการที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.5.2

ตารางที่ 6.1 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลัก ลอกและไม่มีการลักลอกของระบบที่ลักษณะต่างๆ ทั้ง 5 ลักษณะ เมื่อใช้ข้อมูลรับเข้า 2 ประเภทที่ แตกต่างกันได้แก่ ย่อหน้า (PRG) และหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน (EDU) จากตารางดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกด้วยลักษณะทั้ง 5 ลักษณะ ค่า F ที่ได้

จากการใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้าสูงกว่าค่า F ที่ได้จากการใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าทั้งหมดทุกลักษณะ

ตารางที่ 6.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าประเภทย่อหน้าและหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

ลักษณะ	ข้อมูลรับเข้า	ค่าการประเมิน		
		Prec.	Rec.	F
QS_{W1}	PRG	1.0000	0.9833	0.9913
	EDU	0.8443	0.8151	0.8263
QS_{W2}	PRG	1.0000	0.9750	0.9870
	EDU	0.8449	0.7835	0.8089
QS_{W3}	PRG	0.9917	0.9667	0.9786
	EDU	0.8671	0.6920	0.7678
QS_{W4}	PRG	0.9763	0.9417	0.9559
	EDU	0.8823	0.5882	0.7034
QS_{W5}	PRG	0.9780	0.9417	0.9562
	EDU	0.8842	0.4882	0.6268

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทของระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าต่ำกว่าระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้านั้น เนื่องจากสาเหตุหลัก 3 ประการ ดังนี้

สาเหตุประการแรกคือ ขนาดของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ทั้งนี้ เป็นที่ทราบแล้วว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนั้นประกอบด้วยจำนวนคำที่น้อยกว่าย่อหน้า บางหน่วยปริจเฉทอาจประกอบด้วยคำเพียง 1-3 คำเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้เมื่อประยุกต์ใช้ลักษณะค่าความละม้ายที่คำนวณจากเอ็นแกรมของคำที่มากขึ้นเรื่อยๆ ค่าความละม้ายก็อาจเท่ากับ 0 ได้ ยกตัวอย่างเช่น

$$T_1 = [\text{การ|แสดง|นี้|มิใช่|การ|ประกาศ|ชักชวน|ให้|ศิลปิน}]_{T1-1} \quad [\text{ที่|สนใจ}]_{T1-2}$$

$$T_2 = [\text{การ|แสดง|นี้|มิใช่|การ|ประกาศ|ชักชวน|ให้|นักร้อง}]_{T2-1} \quad [\text{ที่|สนใจ}]_{T2-2}$$

จากตัวอย่าง สมมติให้ข้อความ T_1 และ T_2 เป็นข้อความลักลอก จะเห็นได้ว่าข้อความทั้งสองประกอบด้วยหน่วยปริจเฉทพื้นฐานข้อความละ 2 หน่วย ในกรณีที่กำหนดให้ข้อมูลรับเข้าเป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน หน่วยปริจเฉทพื้นฐานทุกหน่วยจะถูกนำมาวัดค่าความละม้ายแบบพบกันทั้งหมดเพื่อ

หาค่าความลุ่มม้ายดังกล่าวมาใช้เป็นลักษณะ ในกรณีนี้ คู่หน่วยเทียบของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน T1-2 และ T2-2 จะให้เป็นคู่ลัทธิที่เหมือนกันทุกประการ แต่ผลการวัดค่าความลุ่มม้ายกลับปรากฏว่าคู่ลัทธิดังกล่าวมีค่า $Q_{S_{W1}}$, $Q_{S_{W2}}$, $Q_{S_{W3}}$, $Q_{S_{W4}}$, และ $Q_{S_{W5}}$ เท่ากับ 1, 1, 0, 0, และ 0 ตามลำดับสาเหตุที่ค่าความลุ่มม้ายตั้งแต่ไตรแกรมขึ้นไปเท่ากับ 0 นั้น เนื่องมาจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยในคู่หน่วยเทียบประกอบด้วยคำเพียง 2 คำ คือ “ที่” และ “สนใจ” ด้วยเหตุนี้ เมื่อวัดค่าความลุ่มม้ายในระดับไตรแกรมของคำจึงคืนค่าเป็น 0 ค่าความลุ่มม้ายที่เท่ากับ 0 ตามตัวอย่างนี้ส่งผลให้การตัดสินใจจำแนกประเภทของเครื่องเบี่ยงเบนไป แม้ว่าคู่หน่วยเทียบในตัวอย่างนี้จะได้รับการกำหนดคำตอบในการเรียนรู้ของเครื่องว่าเป็นการลัทธิ แต่ลักษณะที่ใช้เป็นค่าในการตัดสินใจกลับเท่ากับ 0 เหมือนกันกับคู่หน่วยเทียบอื่นๆ ที่ได้รับการกำหนดคำตอบว่าไม่ลัทธิ

ลักษณะดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการประเมินประสิทธิภาพในตารางที่ 6.1 ที่ค่า F ของการจำแนกที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้า ดังจะเห็นได้ว่าเมื่อขนาดของเอ็นแกรมของคำเพิ่มมากขึ้น ค่า F กลับต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุผลด้านจำนวนคำในหน่วยปริจเฉทพื้นฐานดังได้กล่าวมานี้ ในขณะที่ ค่า F ของการจำแนกที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้ากลับต่ำลงเพียงเล็กน้อยเมื่อขนาดของเอ็นแกรมของคำเพิ่มมากขึ้น

ส่วนสาเหตุประการต่อมานั้นเป็นสาเหตุที่เกี่ยวกับแนวคิดเชิงทฤษฎี ดังได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 2.8 ว่าด้วยทฤษฎีโครงสร้างวาทะแล้วว่า ตามทฤษฎีดังกล่าว หน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยที่ประกอบกันขึ้นเป็นปริจเฉทย่อมมีวาทสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อกัน ในกรณีของการนำหน่วยปริจเฉทพื้นฐานมาใช้เป็นข้อมูลรับเข้าในการตรวจหาการลัทธิ ผู้วิจัยเห็นว่าหากตัดแบ่งเฉพาะหน่วยปริจเฉทพื้นฐานมาใช้โดยไม่กำกับและพิจารณาวาทสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่างๆ หน่วยปริจเฉทพื้นฐานก็มีสถานะเป็นเพียงข้อความที่มีขนาดสั้นกว่าย่อหน้า ไม่สามารถสะท้อนความสัมพันธ์ภายในปริจเฉทอันเป็นแง่มุมหนึ่งที่ควรพิจารณาในการลัทธิและการตรวจหาการลัทธิได้ และจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการตรวจหาการลัทธิดังได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

สาเหตุประการสุดท้ายเป็นสาเหตุอันเนื่องมากรากวิธีที่ผู้ลัทธิใช้ในลัทธิ ทั้งนี้ กรากวิธีลัทธิวิธีหนึ่งที่ผู้ลัทธิสามารถทำได้คือการแทรกหรือลบเนื้อหาในข้อความในระดับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 4.1.2 ในบทที่ 4 ทั้งนี้ ในการวัดค่าความลุ่มม้ายเพื่อนำมาใช้เป็นลักษณะ คู่หน่วยเทียบของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่จับคู่จากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ถูกแทรกเข้าไปใหม่ย่อมคืนค่าความลุ่มม้ายเป็น 0 เสมอ ในขณะที่การลบหน่วยปริจเฉทพื้นฐานก็จะส่งผลให้ไม่สามารถจับคู่ลัทธิที่แท้จริงได้ เนื่องจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ปรากฏอยู่ในข้อความต้นฉบับได้ถูกลบออกไปในข้อความลัทธิ อย่างไรก็ตาม การกำหนดคำตอบสำหรับการเรียนรู้ของเครื่องจะกำหนดว่าลักษณะเช่นนี้ถือเป็นการลัทธิ กรณีเช่นนี้ก็จะส่งผลให้การตัดสินใจจำแนกประเภทของเครื่อง

เบี่ยงเบนไป เนื่องจากค่าความละม้ายที่เครื่องเรียนรู้มีลักษณะเหมือนกันทั้งจากการกำหนดคำตอบว่าเป็นการลักลอกและไม่เป็นการลักลอก เหตุผลประการสุดท้ายนี้ยิ่งเป็นการแสดงให้เห็นข้อจำกัดของหน่วยรับเข้าประเภทหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ไม่ได้รับการกำกับบาทสัมพันธ์มาพร้อมกันก่อนนำมาใช้เป็นข้อมูลรับเข้า

ด้วยเหตุดังได้กล่าวไปข้างต้นนี้ เมื่อพิจารณาในภาพรวม โดยเฉพาะในกรณีที่มีข้อมูลการลักลอกหลายประเภทปะปนกันเช่นในกรณีของชุดข้อมูลทดลอง ย่อหน้าจึงเหมาะสมจะใช้เป็นข้อมูลรับเข้าในระบบตรวจหาการลักลอกมากกว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

ทั้งนี้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3.1 ว่าด้วยความเหมาะสมของการใช้ข้อมูลรับเข้าแต่ละประเภทในการตรวจหาข้อมูลลักลอกแต่ละประเภทให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในการทดลองขั้นตอนต่อมา ผู้วิจัยได้จัดแบ่งชุดข้อมูลทดสอบเดิมออกเป็น 4 ชุดย่อย แต่ละชุดย่อยจะประกอบด้วยข้อมูลลักลอกเฉพาะประเภทกับข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก ได้แก่ ข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยตรงและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก (EC-NO), ข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียงและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก (NC-NO), ข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยตัดแปลงและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก (MO-NO), และข้อมูลลักลอกประเภทถอดความและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก (PA-NO) จากนั้นจึงนำชุดข้อมูลทดลองย่อยแต่ละชุดมาทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกของระบบ โดยใช้ข้อมูลรับเข้า 2 ประเภทที่แตกต่างกัน ได้แก่ ย่อหน้าและหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน และใช้ลักษณะค่าความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์จากเอ็นแกรมของคำทั้ง 5 ลักษณะ เช่นเดียวกันกับการทดลองในขั้นแรก

ตารางที่ 6.2 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบในการจำแนกประเภทข้อมูลลักลอกแต่ละประเภทในชุดทดสอบย่อย 4 ชุด เปรียบเทียบระหว่างระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้ากับระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้า จากตารางจะเห็นได้ว่าเมื่อใช้ลักษณะค่าความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของเอ็นแกรมของคำตั้งแต่ 1-5 แกรมในการทดสอบ ผลปรากฏว่าระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้าให้ค่า F สูงกว่าระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าทั้งหมดในข้อมูลลักลอกทุกประเภท นอกจากนี้ หากพิจารณาค่า F เปรียบเทียบกันระหว่างระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้ากับระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้า จะพบว่าเมื่อขนาดของเอ็นแกรมของคำเพิ่มมากขึ้น ค่า F ที่ได้จากระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าจะต่ำกว่าค่า F ที่ได้ระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้าอย่างเห็นได้ชัด ลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับข้ออภิปรายของผู้วิจัยที่ได้กล่าวไปในตอนต้นเกี่ยวกับข้อจำกัดอันเกิดจากขนาดของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

ตารางที่ 6.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อมูลลัทธิเฉพาะประเภทและข้อมูลที่ไม่มีการลัทธิ เปรียบเทียบระหว่างข้อมูลรับเข้าประเภทย่อหน้ากับหน่วยปริมาตรพื้นฐาน

ลักษณะ	ประเภท	ข้อมูลรับเข้า	ค่าการประเมิน		
			Prec.	Rec.	F
QS _{w1}	EC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000
		EDU	0.7812	1.0000	0.8700
	NC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000
		EDU	0.7014	0.8825	0.7725
	MO-NO	PRG	1.0000	0.9667	0.9800
		EDU	0.7295	0.8615	0.7808
PA-NO	PRG	1.0000	0.9667	0.9800	
	EDU	0.6407	0.5126	0.5449	
QS _{w2}	EC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000
		EDU	0.8096	0.9566	0.8728
	NC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000
		EDU	0.7257	0.7631	0.7337
	MO-NO	PRG	1.0000	0.9667	0.9800
		EDU	0.7627	0.7546	0.7497
PA-NO	PRG	1.0000	0.9333	0.9600	
	EDU	0.6595	0.4486	0.5123	
QS _{w3}	EC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000
		EDU	0.8211	0.8756	0.8444
	NC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000
		EDU	0.7781	0.6311	0.6910
	MO-NO	PRG	1.0000	0.9667	0.9800
		EDU	0.7657	0.6598	0.6997
PA-NO	PRG	0.9750	0.9000	0.9257	
	EDU	0.6616	0.3681	0.4525	
QS _{w4}	EC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000
		EDU	0.8562	0.7608	0.8035

ลักษณะ	ประเภท	ข้อมูลรับเข้า	ค่าการประเมิน			
			Prec.	Rec.	F	
	NC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000	
		EDU	0.8099	0.5416	0.6467	
	MO-NO	PRG	1.0000	0.9667	0.9800	
		EDU	0.8006	0.5548	0.6484	
	PA-NO	PRG	0.9250	0.8333	0.8557	
		EDU	0.7155	0.3003	0.4092	
	QS _{w5}	EC-NO	PRG	1.0000	1.0000	1.0000
			EDU	0.8769	0.6367	0.7332
NC-NO		PRG	1.0000	1.0000	1.0000	
		EDU	0.8137	0.4412	0.5697	
MO-NO		PRG	1.0000	0.9667	0.9800	
		EDU	0.7963	0.4578	0.5726	
PA-NO		PRG	0.9250	0.8000	0.8357	
		EDU	0.7331	0.2473	0.3514	

ผลการทดลองข้างต้นนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ในตอนต้นว่า ระบบที่ใช้ข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานจะสามารถตรวจหาการลักลอบแบบคัดลอกโดยตรง การลักลอบแบบคัดลอกโดยใกล้เคียง และการลักลอบแบบคัดลอกโดยดัดแปลง ได้ดีกว่า ระบบที่ใช้ข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้า ในขณะที่ระบบที่ใช้ข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้าสามารถตรวจหาการลักลอบแบบถอดความได้ดีกว่าระบบที่ใช้ข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน เพราะผลการทดลองได้ชี้ให้เห็นว่าข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้าเอื้อต่อการตรวจหาการลักลอบทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการลักลอบแบบคัดลอกโดยตรง การลักลอบแบบคัดลอกโดยใกล้เคียง และการลักลอบแบบคัดลอกโดยดัดแปลง หรือการลักลอบแบบถอดความ ทั้งนี้ สาเหตุที่ทำให้ข้อมูลรับเข้าประเภทย่อหน้าให้ประสิทธิภาพในการตรวจหาที่ดีกว่านั้นก็เนื่องมาจากข้อจำกัดทั้ง 3 ประการของข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ได้กล่าวไปแล้วในตอนต้น ในทางตรงกันข้าม ข้อมูลรับเข้าประเภทย่อหน้าก็มีข้อได้เปรียบในด้านขนาดความยาวที่มากกว่า ซึ่งเอื้อให้เครื่องเรียนรู้ความแตกต่างของข้อความในคู่หน่วยเทียบได้ชัดเจนกว่าคู่หน่วยเทียบที่เป็นคู่ของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

อย่างไรก็ดี ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการทดลองข้างต้น อาจมีความเห็นแย้งว่า ในทดลองนี้ใช้ลักษณะเพียง 5 ลักษณะ และเป็นลักษณะที่ประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องค่าความละม้ายของข้อความในระดับคำ หากเปลี่ยนไปใช้ลักษณะชนิดอื่น ประสิทธิภาพของจำแนกของระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าอาจเพิ่มขึ้นหรือดีกว่าระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้า ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นไปได้ที่ลักษณะชนิดอื่นจะเอื้อให้ระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้ามีประสิทธิภาพในการจำแนกสูงขึ้น แต่ลักษณะดังกล่าวอาจต้องเป็นลักษณะที่แทนรูปข้อความในระดับความหมายหรือระดับความสัมพันธ์ทางปริจเฉท ทั้งนี้ ลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นในงานวิจัยชิ้นนี้ต่างก็มีหน่วยพื้นฐานในการวิเคราะห์ที่อยู่ในระดับคำ แม้จะเป็นลักษณะทางวากยสัมพันธ์หรือลักษณะทางความหมาย ลักษณะทั้งสองกลุ่มนี้ก็เกิดจากการวิเคราะห์หาและแทนรูปลักษณะโดยพิจารณาความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์และความหมายในหน่วยทางภาษาระดับคำก่อน นอกจากนี้ ผลจากการวิเคราะห์ทักลือกการลักลอกงานวิชาการภาษาไทยยังชี้ให้เห็นว่าผู้ลักลอกมีแนวโน้มแก้ไขข้อความในระดับคำก่อนเป็นลำดับแรก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการใช้ค่าความละม้ายไซเรนเซนไดซ์จากเอ็นแกรมของคำทั้ง 5 ชนิดเป็นลักษณะในการทดลองจำแนกประเภท มีความเหมาะสม และสามารถเป็นตัวแทนของการใช้ลักษณะชนิดอื่นๆ ได้อย่างครอบคลุมแล้ว

ด้วยผลการทดลองที่ได้กล่าวทั้งหมดในหัวข้อนี้ จึงสามารถยืนยันได้ว่าการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ ประเภทของข้อมูลรับเข้าที่เหมาะสมจะใช้ในระบบคือย่อหน้า

6.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน

ลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยชิ้นนี้ ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างได้ดังมีรายละเอียดปรากฏในบทที่ 6 แล้ว

เพื่อประเมินว่าลักษณะชนิดใดเอื้อต่อประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอก เหมาะสมจะนำมาใช้ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงได้แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุด และการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษา โดยมีข้อมูลที่ใช้ทดสอบเป็นคู่หน่วยเทียบของย่อหน้าทั้งหมดในคลังข้อมูลจำนวน 50,000 คู่หน่วยเทียบ ตามวิธีการทดลองที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 3.5.4 ทั้งนี้ ผลการประเมินประสิทธิภาพในการทดลองแต่ละชั้นมีดังต่อไปนี้

6.2.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ

การทดลองในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพของลักษณะที่มีผลในการจำแนกประเภทข้อความลึกลับและข้อความที่ไม่มีการลึกลับแต่ละลักษณะเป็นรายลักษณะทั้งลักษณะทางภาษาและลักษณะอิงอักขระ

ในการทดลองขั้นนี้ ผู้วิจัยจะนำลักษณะที่วิเคราะห์และสร้างได้สำเร็จรวมจำนวนทั้งหมด 70 ลักษณะ ตามรายละเอียดที่ได้กล่าวไว้บทที่ 5 มาฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลึกลับและไม่มีการลึกลับทั้งหมดในคลังข้อมูลด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน โดยแยกทดสอบเป็นรายลักษณะ ตามวิธีการที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อที่ 3.5.2

ตารางที่ 6.3 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบในการจำแนกข้อความที่มีการลึกลับและไม่มีการลึกลับเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ เรียงตามลำดับจากประสิทธิภาพสูงไปหาประสิทธิภาพสูงต่ำ เมื่อพิจารณาค่า F จากตารางดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่าลักษณะที่เอื้อให้ระบบมีประสิทธิภาพสูงสุด 10 อันดับแรก ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์ ซึ่งจัดเป็นลักษณะทางภาษาใน 6 อันดับแรก โดยลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพสูงสุดคือลักษณะคำสัมประสิทธิ์ความล้มเหลวโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}) รองลงมาคือลักษณะคำสัมประสิทธิ์ความล้มเหลวแจ็กการ์ดของไบแกรมของคำ (U_{W2}) และลักษณะคำสัมประสิทธิ์ความล้มเหลวโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของคำ (QS_{W3}) ตามลำดับ ส่วน 4 อันดับที่เหลือเป็นลักษณะอิงอักขระ

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพสูงในอันดับที่ 7 และ 8 ซึ่งได้แก่ลักษณะคำสัมประสิทธิ์ความล้มเหลวโซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของอักขระ (QS_{Char4}) และลักษณะคำสัมประสิทธิ์ความล้มเหลวแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของอักขระ (U_{Char4}) ตามลำดับแล้ว จะสังเกตได้ว่าลักษณะทั้งสองอยู่ในอันดับรองจากลักษณะคำสัมประสิทธิ์ความล้มเหลวโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ (QS_{W1}) และคำสัมประสิทธิ์ความล้มเหลวแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของคำ (U_{W1}) ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเพราะอักขระ 4 ตัวนั้นมีขนาดใกล้เคียงกับขนาดของคำ 1 คำ แต่ด้วยขนาด 4 แกรมของอักขระดังกล่าวอาจมากกว่าหรือน้อยกว่าขนาดยูนิแกรมของคำที่ได้รับการกำกับขอบเขตของคำตามจริง จึงทำให้ลักษณะที่สร้างจาก 4 แกรมของอักขระให้ประสิทธิภาพเป็นรองลักษณะที่สร้างจากยูนิแกรมของอักขระ

ดังนั้น หากอาศัยแนวคิดที่กล่าวไปข้างต้น ก็อาจหาข้อสรุปในเบื้องต้นได้ว่าลักษณะค่าความล้มเหลวที่วิเคราะห์หาและสร้างโดยอิงแนวคิดเรื่องเอ็นแกรมของคำ โดยเฉพาะ ไบแกรมและไตรแกรม จะให้ประสิทธิภาพในจำแนกประเภทของที่มีการลึกลับและไม่มีการลึกลับได้ดีที่สุดในขณะเดียวกัน ก็อาจสรุปได้ด้วยว่าลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างโดยอิงรูปคำโดยตรงย่อมให้ประสิทธิภาพดีเช่นกัน

ตารางที่ 6.3 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบในการจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายการลักษณะ เรียงตามลำดับจากประสิทธิภาพสูงไปหาประสิทธิภาพสูงต่ำ

ที่	ประเภท	ลักษณะ	สัญลักษณ์	ค่าการประเมิน	
				Prec.	F
1	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของโปรแกรมของค่า	QS_{w2}	0.9998	0.9766
2	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของโปรแกรมของค่า	J_{w2}	0.9998	0.9760
3	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของโปรแกรมของค่า	QS_{w3}	1.0000	0.9758
4	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของโปรแกรมของค่า	J_{w3}	1.0000	0.9752
5	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของโปรแกรมของค่า	QS_{w1}	0.9959	0.9770
6	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของโปรแกรมของค่า	J_{w1}	0.9961	0.9766
7	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของ 4 โปรแกรมของอักขระ	QS_{Char4}	0.9965	0.9755
8	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของ 4 โปรแกรมของอักขระ	J_{Char4}	0.9967	0.9750
9	อักขระ	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยรวมยาวสุดที่ยาวที่สุดของค่า	$l_{CS_{norm-W}}$	0.9898	0.9806
10	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของ 5 โปรแกรมของอักขระ	QS_{Char5}	0.9974	0.9744
11	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของโปรแกรมของอักขระ	QS_{Char3}	0.9954	0.9754
12	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของไฮโปเธสิส-เด็คชันของโปรแกรมของอักขระ	J_{Char3}	0.9958	0.9750

ที่	ประเภท	ลักษณะ	สัญลักษณ์		ค่าการประเมิน	
			Prec.	Rec.	F	
13	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของอักขระ	J_{Char5}	0.9976	0.9739	0.9844
14	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของอักขระ	J_{Char2}	0.9923	0.9724	0.9814
15	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไฮเซนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของอักขระ	QS_{Char2}	0.9913	0.9732	0.9813
16	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไฮเซนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของคำ	QS_{W4}	1.0000	0.9618	0.9775
17	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของคำ	J_{W4}	1.0000	0.9614	0.9773
18	อักขระ	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ	$l_{CS_{norm-Char}}$	0.9834	0.9725	0.9772
19	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไฮเซนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของคำ	QS_{W5}	0.9929	0.9500	0.9660
20	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของคำ	J_{W5}	0.9929	0.9492	0.9654
21	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักไตรแกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-3}$	0.9781	0.9545	0.9619
22	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักไบแกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-2}$	0.9798	0.9503	0.9609
23	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-123}$	0.9811	0.9486	0.9603
24	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนัก 4 แกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-4}$	0.9769	0.9507	0.9585
25	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของอักขระ	COS_{Char2}	0.9617	0.9542	0.9552
26	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนักเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-1}$	0.9689	0.9462	0.9549

ที่	ประเภท	ลักษณะ	สัญลักษณ์	ค่าการประเมิน		
				Prec.	Rec. F	
27	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของน้ำหนัก 5 แกรมของค่าแบบ tf-idf	$\text{COS}_{\text{tf-idf}5}$	0.9770	0.9444	0.9540
28	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char}4}$	0.9662	0.9474	0.9528
29	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char}3}$	0.9630	0.9487	0.9522
30	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char}1}$	0.9589	0.9500	0.9518
31	อักขระ	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char}5}$	0.9677	0.9442	0.9513
32	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของคำ	$\text{COS}_{\text{W}123}$	0.9656	0.9370	0.9463
33	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของคำ	$\text{COS}_{\text{W}3}$	0.9760	0.9298	0.9459
34	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของคำ	$\text{COS}_{\text{W}4}$	0.9765	0.9294	0.9454
35	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายไซเรนเซน-โคซของยูนิแกรมของอักขระ	$QS_{\text{Char}1}$	0.9806	0.9198	0.9452
36	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของอักขระ	$J_{\text{Char}1}$	0.9815	0.9191	0.9451
37	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไบนแกรมของคำ	$\text{COS}_{\text{W}2}$	0.9660	0.9329	0.9445
38	อักขระ	ค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของอักขระ	LD_{Char}	0.9643	0.9269	0.9423
39	ศัพท์	ค่าระยะการแก้ไขเลขเวกเตอร์ของคำ	LD_{W}	0.9669	0.9250	0.9422
40	ศัพท์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของคำ	$\text{COS}_{\text{W}5}$	0.9747	0.9242	0.9406

ที่	ประเภท	ลักษณะ	สัญลักษณ์		ค่าการประเมิน
			Prec.	Rec.	
41	ศัพท์	ค่าความละเอียดของหน่วยประมวลผล	cos _{w1}	0.9490	0.9389
42	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 5 แกรมของหมวดคำ	Q5 _{POS5}	0.9706	0.9225
43	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 5 แกรมของหมวดคำ	J _{POS5}	0.9743	0.9187
44	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 4 แกรมของหมวดคำ	J _{POS4}	0.9714	0.9166
45	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 4 แกรมของหมวดคำ	Q5 _{POS4}	0.9672	0.9197
46	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 4 แกรมของหมวดคำ	Q5 _{POS3}	0.9637	0.9116
47	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 4 แกรมของหมวดคำ	J _{POS3}	0.9664	0.9093
48	วากยสัมพันธ์	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยรวมยาวที่สุดของหมวดคำ	l _{CS_{norm}-POS}	0.9278	0.9143
49	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 5 แกรมของหมวดคำ	Q5 _{POS2}	0.9555	0.8942
50	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดของ 5 แกรมของหมวดคำ	J _{POS2}	0.9586	0.8902
51	วากยสัมพันธ์	ค่าความละเอียดของ 5 แกรมของหมวดคำ	cos _{POS5}	0.9425	0.8729
52	วากยสัมพันธ์	ค่าระยะการแก้ไขเลขศูนย์ของหมวดคำ	LD _{POS}	0.9333	0.8594
53	วากยสัมพันธ์	ค่าความละเอียดของ 5 แกรมของหมวดคำ	cos _{POS123}	0.9320	0.8550
54	วากยสัมพันธ์	ค่าความละเอียดของ 4 แกรมของหมวดคำ	cos _{POS4}	0.9324	0.8574

ที่	ประเภท	ลักษณะ	สัญลักษณ์		F	
			Prec.	Rec.		
55	วากยสัมพันธ์ + ความหมาย	ค่าความคล้ายของเวกเตอร์ทางความหมายและลำดับคำ	sim _{sem+wo}	0.9003	0.8770	0.8800
56	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไตรแกรมของหมวดคำ	cos _{pos3}	0.9244	0.8446	0.8694
57	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของไบนแกรมของหมวดคำ	cos _{pos2}	0.9083	0.8406	0.8606
58	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของหมวดคำ	Q _S _{pos1}	0.9319	0.8151	0.8521
59	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของหมวดคำ	J _{pos1}	0.9353	0.8110	0.8507
60	ความหมาย	ค่าความคล้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแบบแฝง	cos _{LSA}	0.8253	0.8782	0.8400
61	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายของลำดับคำ	sim _{wo}	0.8921	0.6932	0.7593
62	ศัพท์	ความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ	len(lcs _w)	0.8927	0.6202	0.6986
63	ศัพท์	ขนาดของคู่หน่วยเทียบ (คำ)	Size _w	0.7153	0.6946	0.6893
64	ศัพท์	ผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ (คำ)	diff _w	0.7315	0.6640	0.6360
65	อักขระ	ความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของอักขระ	len(lcs _{Char})	0.8578	0.5104	0.5909
66	วากยสัมพันธ์	ค่าความคล้ายโคไซน์ของลำดับคำ	cos _{wo}	0.8793	0.4744	0.5562
67	อักขระ	ขนาดของคู่หน่วยเทียบ (อักขระ)	Size _{Char}	0.5885	0.4315	0.4700

ที่	ประเภท	ลักษณะ	สัญลักษณ์	ค่าการประเมิน		
				Prec.	Rec.	F
68	วากยสัมพันธ์	ความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของหมวดคำ	$\text{len}(\text{LCS}_{\text{POS}})$	0.3474	0.4527	
69	อักขระ	ผลต่างของขนาดของคู่นวเทียบ (อักขระ)	$\text{diff}_{\text{Char}}$	0.3902	0.4265	
70	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของหมวดคำ	COS_{POS1}	0.0000	0.0000	

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะในการทดสอบตามประเภทของลักษณะ จะพบว่าในภาพรวมแล้วลักษณะทางศัพท์และลักษณะอิงอักขระ ซึ่งเป็นลักษณะที่อาศัยแนวคิดด้านรูปคำ และรูปอักขระในการสร้าง จะให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความลึกลับและไม่ลึกลับสูงกว่าลักษณะที่อาศัยแนวคิดทางภาษาศาสตร์ในระดับสูงกว่าในการสร้างอย่างลักษณะทางวากยสัมพันธ์ และลักษณะทางความหมาย ลักษณะดังกล่าวนี้อาจเป็นผลจากคลังข้อมูลที่สร้างขึ้นในงานชิ้นนี้สร้าง โดยอาศัยการแก้ไขในระดับคำและวลีเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่การแก้ไขในระดับความหมายอย่างการถอดความปรากฏเป็นข้อมูลเพียงร้อยละ 10 ของข้อมูลการลึกลับทั้งหมด จึงส่งผลให้ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความหมายให้ค่า F ในระดับที่ต่ำกว่าลักษณะทางศัพท์และลักษณะอิงอักขระ

เพื่อพิสูจน์ว่าข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้นเป็นจริงหรือไม่ ผู้วิจัยจึงเลือกลักษณะที่อาศัยแนวคิดทางภาษาศาสตร์ในระดับสูงในการสร้าง จำนวน 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะค่าความคล้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) และลักษณะค่าความคล้ายของเวกเตอร์ทางความหมายและลำดับคำ ($\text{sim}_{\text{sem+wo}}$) และลักษณะทางศัพท์ จำนวน 1 ลักษณะ คือลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}) มาทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบในการจำแนกข้อมูลการลึกลับเป็นรายประเภท ได้แก่ ข้อมูลลึกลับประเภทคัดลอกโดยตรงและข้อมูลที่ไม่มีการลึกลับ (EC-NO), ข้อมูลลึกลับประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียงและข้อมูลที่ไม่มีการลึกลับ (NC-NO), ข้อมูลลึกลับประเภทคัดลอกโดยดัดแปลงและข้อมูลที่ไม่มีการลึกลับ (MO-NO), และข้อมูลลึกลับประเภทถอดความและข้อมูลที่ไม่มีการลึกลับ (PA-NO) ทั้งนี้ หากข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้นเป็นจริง ค่า F ที่ได้จากการจำแนกข้อมูลลึกลับประเภทถอดความและข้อมูลที่ไม่มีการลึกลับ (PA-NO) จะต้องสูงกว่าค่า F ที่ได้จากการจำแนกข้อมูลทั้งหมดในคลังข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 6.3 เนื่องจากลักษณะที่อาศัยแนวคิดทางภาษาศาสตร์ในระดับสูงในการสร้างอาจมีประสิทธิภาพสูงเมื่อตรวจหาการลึกลับในระดับความหมาย

ตารางที่ 6.4 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทั้ง 3 ประเภทข้างต้นในการจำแนกประเภทข้อมูลลึกลับเฉพาะประเภทและข้อมูลที่ไม่มีการลึกลับ เมื่อพิจารณาค่า F จากตารางดังกล่าว จะเห็นได้ว่าในส่วนลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความคล้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}) นั้น ค่า F มีแนวโน้มค่อยๆ ลดลงเมื่อจำแนกประเภทข้อความลึกลับที่มีการแก้ไขในระดับที่สูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวนี้สะท้อนธรรมชาติของข้อมูลในคลังข้อมูลตามที่ได้ออกแบบไว้ในขั้นตอนการสร้างคลังข้อมูล ซึ่งตั้งใจให้ข้อมูลในคลังข้อมูลมีระดับความยากง่ายในการตรวจหาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะการลดลงของค่า F เช่นนี้เป็นลักษณะร่วมที่ปรากฏร่วมกันในลักษณะทุกลักษณะที่ผ่านการทดสอบจำแนกประเภทข้อมูลลึกลับด้วยคลังข้อมูลนี้ ลักษณะดังกล่าวยัง

สอดคล้องกับค่า F ของลักษณะค่าความละม้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแฝง (cos_{LSA}) และลักษณะค่าความละม้ายของเวกเตอร์ทางความหมายและลำดับคำ ($\text{sim}_{\text{sem+wo}}$) ที่ลดลงตามลำดับเช่นกัน ด้วยลักษณะดังกล่าวนี้จึงพิสูจน์ได้ว่าลักษณะที่อาศัยแนวคิดทางภาษาศาสตร์ในระดับสูงกว่าในการสร้างไม่ได้ให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทที่ดีกว่าลักษณะที่อาศัยแนวคิดด้านรูปคำและรูปอักขระในการสร้าง แม้ในข้อมูลที่มีการล้กลอกในระดับวากยสัมพันธ์หรือความหมายก็ตาม

ตารางที่ 6.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะ 3 ประเภทในการจำแนกประเภทข้อมูลล้กลอกเฉพาะประเภทและข้อมูลที่ไม่มีการล้กลอก

ลักษณะ	ประเภทข้อมูล	ค่าการประเมิน		
		Prec.	Rec.	F
$Q_{S_{w2}}$	EC-NO	1.0000	1.0000	1.0000
	NC-NO	0.9989	1.0000	0.9995
	MO-NO	0.9895	0.9568	0.9726
	PA-NO	0.9538	0.8400	0.8908
cos_{LSA}	EC-NO	0.8299	1.0000	0.8978
	NC-NO	0.7620	0.8763	0.7997
	MO-NO	0.0000	0.0000	0.0000
	PA-NO	0.0000	0.0000	0.0000
$\text{sim}_{\text{sem+wo}}$	EC-NO	1.0000	1.0000	1.0000
	NC-NO	0.9072	0.8963	0.8995
	MO-NO	0.8325	0.6651	0.7259
	PA-NO	0.0000	0.0000	0.0000

อย่างไรก็ตาม จากตารางที่ 6.4 ข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีค่าความแม่นยำ ค่าความครบถ้วน และค่า F ของบางกรณีที่เท่ากับ 0 ลักษณะดังกล่าวนี้เป็นผลเนื่องมาจากวิธีการคำนวณค่าดังกล่าว กล่าวคือ ในการคำนวณค่าความแม่นยำและค่าความครบถ้วน จะใช้ผลบวกจริง (true positive: tp) เป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยผลรวมของผลบวกจริง (true positive: tp) กับผลบวกปลอม (false positive: fp) และผลรวมของผลบวกจริง (true positive: tp) กับผลลบปลอม (false negative: fn) ตามลำดับ ในกรณีที่เครื่องจำแนกประเภทกรณีล้กลอกไม่ตรงกับคำตอบที่ให้โดยมนุษย์เลยเช่นในกรณีนี้ ผลบวกจริง (true positive: tp) จะเท่ากับ 0 ส่งผลให้เมื่อนำมาหารแล้ว ค่าความแม่นยำและค่าความครบถ้วนจึงมีค่าเท่ากับ 0 ตามไปด้วย อีกทั้งยังส่งต่อไปให้ค่า F ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยฮาร์มอนิกของค่าความ

แม่นยำและค่าความครบถ้วนมีค่าเป็น 0 ตามไปด้วยเช่นกัน ค่าอธิบายนี้ยังใช้อธิบายผลการประเมินประสิทธิภาพของค่าความละม้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของหมวดคำ (COS_{POS1}) ที่ปรากฏอยู่ในอันดับที่ 70 ในตารางที่ 6.1 ได้ด้วย

6.2.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุด

การทดลองในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ว่าควรจัดชุดรวมของลักษณะโดยประกอบด้วยลักษณะใดบ้างจึงจะส่งผลให้แบบจำลองสามารถจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกได้ผลดีที่สุด

ในการทดลองขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะนำลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพดีที่สุด 10 อันดับแรกจากการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะในหัวข้อที่ 6.2.1 มารวมเป็นชุดของลักษณะและนำฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนตามขั้นตอนในหัวข้อที่ 3.5.2 จากนั้นจะทดลองรวมชุดของลักษณะใหม่โดยตัดลักษณะที่มีประสิทธิภาพอยู่ในอันดับที่ต่ำที่สุดออกไป 1 ลักษณะและนำฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนอีกรอบ ผู้วิจัยจะจัดชุดของลักษณะใหม่และนำไปฝึกฝนและทดสอบเช่นนี้จนกระทั่งเหลือลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพอยู่ในอันดับที่สูงที่สุดเพียงลักษณะเดียว จากวิธีการดังกล่าวนี้จะทำให้ได้ชุดของลักษณะทั้งหมด 10 ชุดที่ผ่านการฝึกและทดสอบด้วยแบบจำลอง

ตารางที่ 6.5 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุดในการจำแนกประเภทข้อมูลลักลอกเฉพาะประเภทและข้อมูลที่ไม่มีลักลอก โดยในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ทดลองสลับลำดับของลักษณะภายในชุดของลักษณะแต่ละชุดแล้ว ปรากฏว่าไม่มีผลทำให้ค่าการประเมินทั้ง 3 ค่าเปลี่ยนแปลงไป

เมื่อพิจารณาค่า F ในตารางที่ 6.5 แล้ว จะเห็นว่าชุดของลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกดีที่สุดคือชุดที่ 10 ซึ่งประกอบด้วยลักษณะเพียงลักษณะเดียวคือลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโคไซน์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเพราะลักษณะอื่นๆ ที่นำมารวมชุดกับลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโคไซน์ของไบแกรมของคำแล้วแต่มีประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทที่ต่ำกว่าลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโคไซน์ของไบแกรมของคำ เป็นเหตุให้ประสิทธิภาพโดยรวมของชุดของลักษณะต่ำลง

ตารางที่ 6.5 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุดในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอก

ชุดที่	ชุดของลักษณะ	ค่าการประเมิน		
		Prec.	Rec.	F
1	$QS_{W2}, J_{W2}, QS_{W3}, J_{W3}, QS_{W1}, J_{W1}, QS_{Char4}, J_{Char4}, lcs_{norm-W}, QS_{Char5}$	0.9981	0.9775	0.9866
2	$QS_{W2}, J_{W2}, QS_{W3}, J_{W3}, QS_{W1}, J_{W1}, QS_{Char4}, J_{Char4}, lcs_{norm-W}$	0.9981	0.9774	0.9866
3	$QS_{W2}, J_{W2}, QS_{W3}, J_{W3}, QS_{W1}, J_{W1}, QS_{Char4}, J_{Char4}$	0.9998	0.9738	0.9853
4	$QS_{W2}, J_{W2}, QS_{W3}, J_{W3}, QS_{W1}, J_{W1}, QS_{Char4}$	0.9998	0.9738	0.9853
5	$QS_{W2}, J_{W2}, QS_{W3}, J_{W3}, QS_{W1}, J_{W1}$	0.9999	0.9739	0.9854
6	$QS_{W2}, J_{W2}, QS_{W3}, J_{W3}, QS_{W1}$	1.0000	0.9745	0.9858
7	$QS_{W2}, J_{W2}, QS_{W3}, J_{W3}$	1.0000	0.9755	0.9864
8	QS_{W2}, J_{W2}, QS_{W3}	1.0000	0.9758	0.9865
9	QS_{W2}, J_{W2}	0.9998	0.9763	0.9868
10	QS_{W2}	0.9998	0.9766	0.9870

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จึงสรุปได้ว่าการสร้างระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ อาจไม่มีความจำเป็นต้องรวมลักษณะเป็นชุดเพื่อใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอก เนื่องจากจะมีผลให้ประสิทธิภาพของลักษณะที่ดีที่สุดต่ำลง

6.2.3 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษา

การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกันในระดับสูงสุดท้ายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกเมื่อใช้ ลักษณะทางภาษา ด้วยงานวิจัยชิ้นนี้ตั้งสมมติฐานในตอนต้นไว้ว่าลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษา ในการสร้างจะให้ประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกได้ดีกว่าลักษณะที่ไม่ประยุกต์ใช้ความรู้ทาง ภาษาศาสตร์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการทดลองรวมชุดของลักษณะทางภาษาและนำไปฝึกฝนและ ทดสอบด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน

ในการรวมชุดของลักษณะทางภาษานั้น ผู้วิจัยจะใช้ลักษณะ 3 ลักษณะตามระดับของหน่วยภาษา 3 กลุ่ม ได้แก่ ลักษณะทางศัพท์ ลักษณะทางวาทสัมพันธ์ และลักษณะทางความหมาย โดยจะนำลักษณะที่

ให้ประสิทธิภาพสูงที่สุดของแต่ละกลุ่มจากการทดลองประเมินประสิทธิภาพรายลักษณะในหัวข้อที่ 6.2.1 กลุ่มละ 1 ลักษณะ มาจัดเป็นชุดทั้งหมด 4 ชุด ได้แก่

- 1) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 1 (LF_1) ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางวากยสัมพันธ์ ได้แก่ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบนแกรมของคำ (QS_{W2}) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf ($\cos_{tf-idf-123}$) ตามลำดับ
- 2) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 2 (LF_2) ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบนแกรมของคำ (QS_{W2}) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) ตามลำดับ
- 3) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 3 (LF_3) ประกอบด้วยลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf ($\cos_{tf-idf-123}$) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) ตามลำดับ
- 4) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 4 (LF_4) ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์ ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ และลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบนแกรมของคำ (QS_{W2}) ลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf ($\cos_{tf-idf-123}$) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6.6 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษาแบบรวมชุดในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการกล่อกและข้อความที่ไม่มีการกล่อก

ชุด	ประเภทของลักษณะ	ชุดของลักษณะ	ค่าการประเมิน		
			Prec.	Rec.	F
LF_1	ศัพท์, วากยสัมพันธ์	$QS_{W2}, \cos_{tf-idf-123}$	0.9992	0.9750	0.9857
LF_2	ศัพท์, ความหมาย	$QS_{W2}, \cos_{LSA}$	0.9999	0.9748	0.9859
LF_3	วากยสัมพันธ์, ความหมาย	$\cos_{tf-idf-123}, \cos_{LSA}$	0.9798	0.9491	0.9598
LF_4	ศัพท์, วากยสัมพันธ์, ความหมาย	$QS_{W2}, \cos_{tf-idf-123}, \cos_{LSA}$	0.9995	0.9745	0.9855

ตารางที่ 6.6 แสดงผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษาแบบรวมชุดในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอก เมื่อพิจารณาค่า F ในตารางดังกล่าวจะเห็นได้ว่าชุดรวมลักษณะทางภาษาชุดที่ 2 (LF_2) ซึ่งประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความลุ่มม้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}) และลักษณะค่าความลุ่มม้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) ตามลำดับ เป็นชุดรวมลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพดีที่สุดในการจำแนกประเภท กล่าวคือมีค่า F เท่ากับ 0.9859 อย่างไรก็ตาม ค่าดังกล่าวก็ยังต่ำกว่าค่า F ที่ได้จากการจำแนกประเภทโดยใช้ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความลุ่มม้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}) เพียงลักษณะเดียว ซึ่งมีค่า F เท่ากับ 0.9870 ดังได้แสดงให้เห็นในการประเมินประสิทธิภาพรายลักษณะในตารางที่ 6.3 ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าลักษณะทางศัพท์ซึ่งเป็นลักษณะทางภาษาประเภทหนึ่งให้ประสิทธิภาพในการจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกสูงกว่าชุดรวมของลักษณะทางภาษาประเภทอื่นๆ

จากข้อค้นพบที่กล่าวมาทั้งหมดในหัวข้อนี้ สามารถสรุปได้ว่าลักษณะทางศัพท์ซึ่งอาจถือได้ว่าลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิวให้ประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกได้ดีกว่าลักษณะที่ไม่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ คือลักษณะอิงอักขระ และลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึก อันได้แก่ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความ ตามลำดับ ข้อสรุปดังกล่าวนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ในตอนต้น

ในแง่ที่ผลปรากฏดังได้กล่าวไปข้างต้นนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลมาจากสาเหตุ 3 ประการ ได้แก่

ประการแรก คือ การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องค่าความลุ่มม้ายในการวิเคราะห์และสร้างลักษณะดังจะเห็นได้ว่าลักษณะทางศัพท์ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้วิเคราะห์หาและสร้างจากรูปคำที่ปรากฏโดยตรง และแทนรูปออกมาเป็นค่าความลุ่มม้ายซึ่งมีช่วงของปริมาณตั้งแต่ 0 ถึง 1 ลักษณะเช่นนี้จึงเอื้อให้เครื่องเรียนรู้และตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับลักษณะชนิดอื่นที่ไม่ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องค่าความลุ่มม้าย เช่น ลักษณะขนาดของคู่หน่วยเทียบ ลักษณะผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ หรือลักษณะความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุด ลักษณะเหล่านี้เป็นค่าตัวเลขดิบที่ได้จากการคำนวณ ไม่ได้อยู่ในรูปช่วงของปริมาณที่จำกัด จึงเป็นการยากที่เครื่องจะใช้ในการสร้างสมมติฐานทั่วไปในการตัดสินใจจำแนกประเภท

ประการต่อมา คือ การแทนรูปลักษณะจากรูปในระดับผิว ดังข้อค้นพบที่ปรากฏให้เห็นว่าลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางอักขระให้ประสิทธิภาพในการจำแนกข้อความลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกดีกว่าลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความหมายซึ่งมุ่งแทนรูปความสัมพันธ์

ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึก ทั้งนี้ เป็นไปได้ว่าลักษณะทางศัพท์เป็นการแทนรูปจากคำซึ่งเป็นหน่วยทางภาษาที่มีขอบเขตชัดเจน เมื่อนำมาแปลงเป็นค่าตัวเลขแล้ว ค่าที่ได้ก็แสดงมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน เมื่อเข้าสู่อัลกอริทึมของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนแล้ว แบบจำลองจึงสามารถจำแนกประเภทได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

สาเหตุประการสุดท้ายเป็นเหตุที่มาจากลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการทดลอง ดังได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 6.2.1 ในส่วนการอภิปรายผลการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ แล้วว่าคลังข้อมูลที่สร้างขึ้นในงานชิ้นนี้สร้างโดยอาศัยการแก้ไขในระดับคำและวลีเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่การแก้ไขในระดับความหมายอย่างการถอดความปรากฏเป็นข้อมูลเพียงร้อยละ 10 ของข้อมูลที่ใช้ในการทดลอง ด้วยเหตุนี้ ลักษณะทางศัพท์จึงให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความ ลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกได้ดีกว่าลักษณะประเภทอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม คลังข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ก็ออกแบบโดยอิงจากผลการวิเคราะห์กลวิธีการลักลอกงานวิชาการภาษาไทย เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การลักลอกที่เกิดขึ้นจริง ด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงมั่นใจว่าลักษณะทางศัพท์เป็นลักษณะประเภทที่มีประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความลักลอก และข้อความที่ไม่มีการลักลอก เหมาะสมจะใช้ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการต่อไป

บทที่ 7

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ เป็นวัตถุประสงค์ประการสุดท้ายของงานวิจัยชิ้นนี้ ดังได้กล่าวไปในตอนต้นแล้วว่า ระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่ออกแบบไว้ในงานวิจัยชิ้นนี้ประกอบด้วยขั้นตอนการตรวจหา 2 ชั้น ชั้นแรกเป็นการตรวจหาโดยใช้แบบจำลองซอฟต์แวร์แมชชีนในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มี การลักลอก ซึ่งมีผลการประเมินประสิทธิภาพดังได้กล่าวไปในบทที่แล้ว ส่วนอีกชั้นนั้นเป็นการวัดค่าความละม้ายของข้อความที่ระบบชั้นแรกจำแนกประเภทได้ว่าเป็นการลักลอก ด้วยระบบในชั้นแรกนั้นไม่สามารถคืนค่าเป็นตัวเลขที่บ่งชี้ปริมาณการลักลอกในเอกสารได้ จึงจำเป็นต้องวัดค่าความละม้ายระหว่างข้อความต้นฉบับและข้อความลักลอกในชั้นนี้ อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏผลการศึกษาที่ชี้ชัดว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีใดเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความเพื่อหาวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความที่มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับมนุษย์มากที่สุดเพื่อนำมาใช้ในระบบ

แนวคิดสำคัญที่ผู้วิจัยใช้ในการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความในชั้นนี้คือ การนำค่าที่ได้วิธีการวัดค่าความละม้ายแต่ละวิธีมาเปรียบเทียบกับผลการวัดค่าความละม้ายโดยมนุษย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือใช้ค่าความละม้ายที่ให้โดยมนุษย์เป็นบรรทัดฐาน หากวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีใดให้ค่าได้ใกล้เคียงกับค่าความละม้ายที่ให้โดยมนุษย์มากที่สุด จะถือว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีดังกล่าวมีประสิทธิภาพเหมาะสมจะใช้ในระบบตรวจหาการลักลอกมากที่สุด

เพื่อให้บรรลุผลตามแนวคิดข้างต้น ในการทดลองขั้นแรก ผู้วิจัยจะให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติตรงตามที่ได้ระบุไว้ในวิธีการวิจัยหัวข้อที่ 3.6 กล่าวคือ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางภาษาไทยหรือภาษาศาสตร์ และสอนวิชาเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา เป็นผู้ระบุค่าความละม้ายของคู่หน่วยเทียบในชุดข้อมูลทดลองซึ่งประกอบไปด้วยคู่หน่วยเทียบของย่อหน้าสาขาวิชาและขนาดต่างๆ จำนวนทั้งหมด 150 คู่ โดยกำหนดให้ระบุเป็นร้อยละของความละม้ายตั้งแต่ 0 ถึง 100 เมื่อได้ร้อยละของความละม้ายดังกล่าวมา ผู้วิจัยจะแปลงร้อยละดังกล่าวให้เป็นค่าความละม้ายด้วยการนำมาหารด้วย 100 เพื่อให้ค่ามีอยู่ในช่วงตั้งแต่ 0 ถึง 1 และนำค่าความละม้ายดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับค่าความละม้ายที่เครื่องวัดได้จากวิธีต่างๆ

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความดังกล่าว เพื่อระบุว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีใดมีประสิทธิภาพเหมาะสมจะนำมาใช้ในระบบ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลออกเป็น 2 หัวข้อ หัวข้อแรกว่าด้วยผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของค่าความละม้ายที่ให้โดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วนอีกหัวข้อหนึ่งจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละม้ายที่เครื่องวัดได้จากวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

7.1 ผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญ

การทดลองในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความเป็นเอกพันธ์ (test of homogeneity) ของค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน เพื่อพิสูจน์ว่าค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน คนละ 150 ตัวอย่างจากชุดข้อมูลทดลอง มีความแตกต่างกันทางสถิติหรือไม่

ทั้งนี้ หากพบว่าค่าความละม้ายของข้อความที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญทุกคนมีความเป็นเอกพันธ์ ผู้วิจัยจะหาค่าเฉลี่ยของค่าความละม้ายที่ให้โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนในแต่ละคู่หน่วยเทียบแล้วนำไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ แต่ถ้าหากพบว่าค่าความละม้ายของที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญทุกคนไม่มีความเป็นเอกพันธ์ ผู้วิจัยจะนำค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ เป็นรายบุคคล

การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ในที่นี้ ผู้วิจัยพิจารณาด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) เพื่อทดสอบว่าตัวแปรตาม ซึ่งในกรณีนี้คือค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญ แตกต่างกันตามตัวแปรอิสระ ซึ่งในกรณีนี้คือผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนหรือไม่

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบว่า ณ ระดับนัยสำคัญ $\alpha = .05$ ค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนไม่แตกต่างกัน ($F = .856, p = .426$) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมีความเป็นเอกพันธ์ ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถนำค่าเฉลี่ยของค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนในแต่ละคู่หน่วยเทียบไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับค่าความละม้ายที่เครื่องวัดได้จากวิธีต่างๆ ได้

ผลจากการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ข้างต้นได้สะท้อนให้เห็นว่าภายใต้กรอบที่กำหนดขึ้นอย่างกว้างๆ ในการให้ระบุค่าความละม้าย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยทั้ง 3 คนก็สามารถระบุค่าความละม้ายได้สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ลักษณะดังกล่าวนี้ช่วยยืนยันถึงความเชื่อถือได้ (reliability) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน อันจะส่งผลให้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความ

ละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละม้ายที่เครื่องวัดได้จากวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ ที่จะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไปนั้นมีความหนักแน่นน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

7.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของค่าความละม้าย

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละม้ายที่เครื่องวัดได้จากวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ

การทดลองในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุว่าวิธีวัดค่าความละม้ายวิธีใดจากจำนวนทั้งหมด 60 วิธี สามารถวัดค่าความละม้ายของคู่หน่วยเทียบทั้งหมด จำนวน 150 คู่ ในชุดข้อมูลทดลองได้ สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำวิธีการวัดค่าความละม้ายดังกล่าวมาใช้ในระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่พัฒนาขึ้น

ในขั้นต้น ผู้วิจัยจะนำค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีการวัดทั้ง 60 วิธี ซึ่งเป็นผลที่ได้มาจากระดับการวิเคราะห์หาและลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มี การลักลอก ที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 5 มาเป็น 5 กลุ่มตามการประยุกต์ใช้ระดับของหน่วยในการคำนวณค่าความละม้าย เพื่อให้สอดคล้องกับการแนวทางการวิเคราะห์หาลักษณะ และเพื่อให้สะดวกแก่การวิเคราะห์และอภิปรายผล ดังนี้

- 1) ค่าความละม้ายอิงอักขระ
- 2) ค่าความละม้ายอิงศัพท์
- 3) ค่าความละม้ายอิงวาทสัมพันธ์
- 4) ค่าความละม้ายอิงความหมาย
- 5) ค่าความละม้ายอิงวาทสัมพันธ์และความหมาย

ตารางที่ 7.1 แสดงรายการค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีการวัดทั้ง 60 วิธีที่จะนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญ จำแนกตามระดับของหน่วยที่ประยุกต์ใช้ในการคำนวณ

ตารางที่ 7.1 รายการค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีการวัดต่างๆ จำแนกตามระดับของหน่วยที่ประยุกต์ใช้ในการคำนวณ

ที่	ระดับ	ค่าความละม้าย	สัญลักษณ์
1	อักขระ	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ	$CS_{\text{norm-Char}}$
2	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char1}}$
3	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไบแกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char2}}$
4	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไตรแกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char3}}$

ที่	ระดับ	ค่าความละม้าย	สัญลักษณ์
5	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char4}}$
6	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของอักขระ	$\text{COS}_{\text{Char5}}$
7	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของอักขระ	J_{Char1}
8	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของอักขระ	J_{Char2}
9	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของไตรแกรมของอักขระ	J_{Char3}
10	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของอักขระ	J_{Char4}
11	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของอักขระ	J_{Char5}
12	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของอักขระ	QS_{Char1}
13	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของอักขระ	QS_{Char2}
14	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของอักขระ	QS_{Char3}
15	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของอักขระ	QS_{Char4}
16	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของอักขระ	QS_{Char5}
17	ศัพท์	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ	$\text{LCS}_{\text{norm-W}}$
18	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของคำ	COS_{W1}
19	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไบแกรมของคำ	COS_{W2}
20	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไตรแกรมของคำ	COS_{W3}
21	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของคำ	COS_{W4}
22	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของคำ	COS_{W5}
23	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของคำ	J_{W1}
24	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของคำ	J_{W2}

ที่	ระดับ	ค่าความละม้าย	สัญลักษณ์
25	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของไทรแกรมของคำ	J_{W3}
26	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของคำ	J_{W4}
27	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของคำ	J_{W5}
28	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ	QS_{W1}
29	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ	QS_{W2}
30	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของไทรแกรมของคำ	QS_{W3}
31	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของคำ	QS_{W4}
32	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของคำ	QS_{W5}
33	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักยูนิแกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-1}$
34	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักไบแกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-2}$
35	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักไทรแกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-3}$
36	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนัก 4 แกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-4}$
37	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนัก 5 แกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-5}$
38	วากยสัมพันธ์	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำ	$l_{CS_{norm-POS}}$
39	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของหมวดคำ	COS_{POS1}
40	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไบแกรมของหมวดคำ	COS_{POS2}
41	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไทรแกรมของหมวดคำ	COS_{POS3}
42	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของหมวดคำ	COS_{POS4}
43	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของหมวดคำ	COS_{POS5}
44	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของหมวดคำ	J_{POS1}

ที่	ระดับ	ค่าความละม้าย	สัญลักษณ์
45	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของไบนแกรมของหมวดคำ	J_{POS2}
46	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของไตรแกรมของหมวดคำ	J_{POS3}
47	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของหมวดคำ	J_{POS4}
48	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของหมวดคำ	J_{POS5}
49	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของหมวดคำ	QS_{POS1}
50	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของไบนแกรมของหมวดคำ	QS_{POS2}
51	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของหมวดคำ	QS_{POS3}
52	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของหมวดคำ	QS_{POS4}
53	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของหมวดคำ	QS_{POS5}
54	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของคำ	COS_{W123}
55	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักร่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-123}$
56	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรมของหมวดคำ	COS_{POS123}
57	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายของลำดับคำ	sim_{WO}
58	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของลำดับคำ	COS_{WO}
59	ความหมาย	ค่าความละม้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง	COS_{LSA}
60	วากยสัมพันธ์+ ความหมาย	ค่าความละม้ายของเวกเตอร์ทางความหมายและลำดับคำ	sim_{sem+wo}

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ซึ่งเป็นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวว่ามีความสอดคล้องกันในระดับใด วิธีการวิเคราะห์ดังกล่าวนี้จะให้ผลเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าความละเอียดที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละเอียดที่ได้จากวิธีการวัดค่าความละเอียดวิธีต่างๆ แต่ละวิธี ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้นี้จะเป็นตัวเลขตั้งแต่ -1 ถึง 1 โดยที่ค่าที่อยู่ใกล้ -1 หรือ 1 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันมากที่สุด หากค่าเป็นจำนวนบวกหมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่หากค่าเป็นจำนวนลบหมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ส่วน 0 หมายความว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันโดยสิ้นเชิง

ตารางที่ 7.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าความละเอียดที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละเอียดที่ได้จากวิธีการวัดค่าความละเอียดวิธีต่างๆ เรียงลำดับตามความสัมพันธ์ตั้งแต่มากไปหาน้อย

ที่	ระดับ	ค่าความละเอียดจากวิธีการวัดค่าความละเอียดโดยเครื่อง	สัญลักษณ์	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
1	ศัพท์	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยรวมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ	$l_{CS_{norm-W}}$	0.9124
2	อักขระ	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยรวมที่ยาวที่สุดของอักขระ	$l_{CS_{norm-Char}}$	0.9112
3	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดไซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ	Q_{SW1}	0.8932
4	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดไซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของอักขระ	Q_{Char3}	0.8910
5	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดไซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของอักขระ	Q_{Char4}	0.8886
6	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดไซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของอักขระ	Q_{Char5}	0.8819
7	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดไซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของอักขระ	Q_{Char2}	0.8801
8	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดแจ็กการ์ดของยูนิแกรมของคำ	J_{W1}	0.8777
9	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละเอียดไซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ	Q_{SW2}	0.8732

ที่	ระดับ	ค่าความละม้ายจากวิธีการวัดค่าความ ละม้ายโดยเครื่อง	สัญลักษณ์	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r)
10	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ด ของไบนแกรมของอักขระ	J_{Char2}	0.8683
11	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ ไตรแกรมของอักขระ	J_{Char3}	0.8668
12	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักยูนิแกรม ของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-1}$	0.8607
13	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของอักขระ	J_{Char4}	0.8566
14	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของ อักขระ	COS_{Char4}	0.8558
15	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักไบนแกรม ของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-2}$	0.8504
16	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ ของ 5 แกรมของอักขระ	COS_{Char5}	0.8488
17	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ ของยูนิแกรมของคำ	COS_{W1}	0.8457
18	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไตรแกรมของ อักขระ	COS_{Char3}	0.8450
19	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของอักขระ	J_{Char5}	0.8438
20	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรม ของคำ	COS_{W123}	0.8413
21	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็น แกรมของคำแบบ tf-idf	$COS_{tf-idf-123}$	0.8384
22	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไบนแกรมของคำ	COS_{W2}	0.8323
23	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ ของไตรแกรมของคำ	QS_{W3}	0.8315
24	วากยสัมพันธ์	ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุด ของหมวดคำ	$lcs_{norm-POS}$	0.8283

ที่	ระดับ	ค่าความละม้ายจากวิธีการวัดค่าความ ละม้ายโดยเครื่อง	สัญลักษณ์	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (<i>r</i>)
25	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ด ของไบนแกรมของคำ	J_{W2}	0.8251
26	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไบนแกรมของ อักขระ	$\text{COS}_{\text{Char2}}$	0.8198
27	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนักไทรแกรม ของคำแบบ tf-idf	$\text{COS}_{\text{tf-idf-3}}$	0.8173
28	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ ของ 4 ไนแกรมของคำ	$Q_{S_{W4}}$	0.7944
29	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไทรแกรมของคำ	COS_{W3}	0.7923
30	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนัก 4 ไนแกรม ของคำแบบ tf-idf	$\text{COS}_{\text{tf-idf-4}}$	0.7815
31	วากยสัมพันธ์+ ความหมาย	ค่าความละม้ายของเวกเตอร์ทาง ความหมายและลำดับคำ	$\text{sim}_{\text{sem+wo}}$	0.7801
32	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของยู นิแกรมของอักขระ	J_{Char1}	0.7717
33	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ ไทรแกรมของคำ	J_{W3}	0.7693
34	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ ของ 5 ไนแกรมของคำ	$Q_{S_{W5}}$	0.7585
35	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 4 ไนแกรมของคำ	COS_{W4}	0.7557
36	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ ของไทรแกรมของหมวดคำ	$Q_{S_{\text{POS3}}}$	0.7548
37	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของน้ำหนัก 5 ไนแกรม ของคำแบบ tf-idf	$\text{COS}_{\text{tf-idf-5}}$	0.7496
38	ความหมาย	ค่าความละม้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทาง ความหมายแอบแฝง	COS_{LSA}	0.7462
39	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ ของ 4 ไนแกรมของหมวดคำ	$Q_{S_{\text{POS4}}}$	0.7442

ที่	ระดับ	ค่าความละม้ายจากวิธีการวัดค่าความ ละม้ายโดยเครื่อง	สัญลักษณ์	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r)
40	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ ของ 5 แกรมของหมวดคำ	QS_{POS5}	0.7358
41	อักขระ	ค่าความละม้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของ อักขระ	COS_{Char1}	0.7318
42	ศัพท์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของคำ	COS_{W5}	0.7293
43	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ ไตรแกรมของหมวดคำ	J_{POS3}	0.7284
44	อักขระ	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ ของยูนิแกรมของอักขระ	QS_{Char1}	0.7264
45	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของคำ	J_{W4}	0.7238
46	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ด ของไบแกรมของหมวดคำ	J_{POS2}	0.7118
47	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 4 แกรมของหมวดคำ	J_{POS4}	0.7042
48	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 4 แกรมของ หมวดคำ	COS_{POS4}	0.7025
49	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ ของไบแกรมของหมวดคำ	QS_{POS2}	0.7022
50	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของ 5 แกรมของ หมวดคำ	COS_{POS5}	0.7017
51	ศัพท์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของคำ	J_{W5}	0.6843
52	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของ 5 แกรมของหมวดคำ	J_{POS5}	0.6842
53	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไตรแกรมของ หมวดคำ	COS_{POS3}	0.6779
54	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของช่วงเอ็นแกรม ของหมวดคำ	COS_{POS123}	0.6286

ที่	ระดับ	ค่าความละม้ายจากวิธีการวัดค่าความ ละม้ายโดยเครื่อง	สัญลักษณ์	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r)
55	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของยูนิ แกรมของหมวดคำ	J_{POS1}	0.6149
56	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของยูนิแกรมของ หมวดคำ	COS_{POS1}	0.5972
57	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายของลำดับคำ	sim_{WO}	0.5509
58	วากยสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ ของยูนิแกรมของหมวดคำ	QS_{POS1}	0.5499
59	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของไบแกรมของ หมวดคำ	COS_{POS2}	0.5446
60	วากยสัมพันธ์	ค่าความละม้ายโคไซน์ของลำดับคำ	COS_{WO}	0.5026

ตารางที่ 7.2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีต่างๆ เรียงลำดับตามความสัมพันธ์ตั้งแต่มากไปหาน้อย จากตารางดังกล่าวจะเห็นได้ว่าค่าความละม้ายที่มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกับค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด 3 วิธีแรก ได้แก่ ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ (lcs_{norm-W}), ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ ($lcs_{norm-Char}$), และค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ (QS_{W1}) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.9124, 0.9112, และ 0.8932 ตามลำดับ

ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถสรุปได้ว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายด้วยการหาค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ (lcs_{norm-W}) เป็นวิธีวัดค่าความละม้ายที่มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการระบุค่าความละม้ายโดยมนุษย์ เหมาะสมที่จะใช้ระบุแทนการระบุค่าคะแนนความละม้ายโดยมนุษย์ในข้อความที่พบว่ามีกรล็กลอกในระบบตรวจหาการล็กลอกงานวิชาการมากที่สุด เนื่องจากให้ผลค่าของความละม้ายสัมพันธ์สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด

ทั้งนี้ หากพิจารณาตารางที่ 7.2 ในภาพรวม จะเห็นได้ว่าค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีการวัดในระดับศัพท์และอักขระ ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิธีการวัดค่าความละม้ายที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิวและไม่ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ตามลำดับนั้น มีความสัมพันธ์กับค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญมากกว่าวิธีการวัดในระดับวากยสัมพันธ์และความหมาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิธีการวัดค่าความละม้ายที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิวลึก ดังจะ

สังเกตเห็นได้ว่าวิธีการวัดในระดับวากยสัมพันธ์และความหมายส่วนใหญ่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปรากฏอยู่ในอันดับครึ่งหลังของตารางดังกล่าว

ข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ระบุไว้ในตอนต้นว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึกจะให้ผลดีกว่าวิธีการวัดที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิว ทั้งนี้ สาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ว่า ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นผลเนื่องมาจากวิธีการพิจารณาตัดสินค่าความละม้ายของผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นมนุษย์ กล่าวคือ ในการพิจารณาค่าละม้ายของคู่หน่วยเทียบ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมุ่งพิจารณาความแตกต่างด้านรูปคำและรูปอักขระมากกว่าพิจารณาการความแตกต่างด้านความสัมพันธ์ในระดับวากยสัมพันธ์และความหมายของข้อความในคู่หน่วยเทียบ ทั้งนี้ อาจเป็นรูปคำและรูปอักขระนั้นปรากฏให้เห็นชัดเจนและสังเกตเห็นความแตกต่างได้ง่ายกว่าการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์และความหมาย

อย่างไรก็ดี จะเห็นได้ว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายที่มีประสิทธิภาพตามข้อค้นพบของการวิเคราะห์ในขั้นนี้ประยุกต์ใช้แนวคิดการคำนวณในระดับคำศัพท์และอักขระเช่นเดียวกับระดับของหน่วยที่ใช้ในการสร้างลักษณะสำหรับจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกซึ่งให้ประสิทธิภาพดีที่สุดตามข้อค้นพบในบทที่แล้ว ดังจะเห็นได้จากการประเมินประสิทธิภาพของลักษณะเป็นรายลักษณะในหัวข้อที่ 6.2.1 ของบทที่ 6 ซึ่งพบว่าค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ ($l_{CS_{norm-W}}$), ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ ($l_{CS_{norm-Char}}$), และค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ (OS_{W1}) ซึ่งเป็นวิธีการวัดค่าความละม้ายที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการทดลองในขั้นนี้ก็มีความมีประสิทธิภาพในการจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกอยู่ในอันดับ 9 ($F = 0.9846$), 18 ($F = 0.9773$), และ 5 ($F = 0.9859$) ตามลำดับ จากอันดับทั้งหมด 70 อันดับ เมื่อพิจารณาในแง่นี้ จะเห็นได้ว่าค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีการวัดค่าความละม้ายทั้ง 3 วิธีดังกล่าวต่างก็มีประสิทธิภาพอยู่ในอันดับต้นๆ ของการ ประเมินประสิทธิภาพของลักษณะ

ลักษณะที่ได้กล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่าลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางอักขระเป็นประเภทของลักษณะที่ให้ผลดีทั้งในขั้นการตรวจหาการลักลอกและขั้นการบ่งชี้ปริมาณการลักลอกในระบบตรวจหาการลักลอก ด้วยเหตุนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ในการพัฒนาระบบต้นแบบเพื่อตรวจหาการลักลอกงานวิชาการนั้น แนวคิดในการตรวจหาที่อิงรูปอักขระและรูปศัพท์ยังมีความสำคัญ ไม่ควรละเลย แต่ควรพัฒนาไปพร้อมกับวิธีการตรวจหาที่อิงจากความสัมพันธ์ทางภาษาในระดับที่ลึกกว่า

บทที่ 8

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยชิ้นนี้มีที่มาจากปัญหาการลักลอกงานวิชาการที่มีความรุนแรงมากขึ้นในปัจจุบัน ปัญหาดังกล่าวไม่เพียงก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาเท่านั้น แต่ยังทำให้กระบวนการสร้างสรรค์องค์ความรู้ของวงวิชาการต้องสะดุดหยุดลงด้วย ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงแนวทางป้องกันปัญหาดังกล่าว กลับพบว่าระบบตรวจหาการลักลอกที่มีให้ใช้งานอยู่ก็ไม่มีประสิทธิภาพในระดับที่น่าพึงพอใจ

สาเหตุที่กล่าวมาข้างต้นได้กลายมาเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 4 ประการ ประการแรกคือ เพื่อวิเคราะห์หลักเกณฑ์ทางภาษาที่จะใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ประการต่อมาคือ เพื่อพัฒนาระบบต้นแบบตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอกงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ทเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความละม้ายของข้อความ ประการที่ 3 คือ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบต้นแบบที่พัฒนาขึ้นใน 2 แง่มุม ได้แก่ ความเหมาะสมของลักษณะของข้อมูลรับเข้าที่จะใช้ในระบบ และความเหมาะสมของลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก และประการสุดท้ายคือ เพื่อเปรียบเทียบวิธีวัดค่าความละม้ายของข้อความที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมจะนำมาใช้ในระบบตรวจหาการลักลอกมากที่สุด

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประมวลเอาองค์ความรู้และข้อค้นพบต่างๆ มากำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย และเพื่อให้ผลของการวิจัยมีความหนักแน่นน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย โดยเก็บข้อมูลจากการจำลองสถานการณ์การลักลอกแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยแนวคิดทางภาษาศาสตร์ ผลจากการศึกษาในขั้นนี้ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการออกแบบและสร้างคลังข้อมูล ตลอดจนนำมาใช้อ้างอิงในการอภิปรายข้อค้นพบในขั้นต่อไป นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ออกแบบ สร้าง และตรวจสอบคุณภาพของคลังข้อมูล ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักของระบบด้วยความรอบคอบและรัดกุม ยังผลให้เชื่อได้ว่าผลการศึกษาที่ได้มาในตอนท้ายจะมีความหนักแน่นและเป็นที่เชื่อถือ สามารถอ้างอิงและนำไปพัฒนาต่อยอดได้ในอนาคต

ในบทสุดท้ายนี้ ผู้วิจัยได้กล่าวสรุปถึงผลของการวิจัยทั้งหมดที่ได้นำเสนอมาในงานวิจัยชิ้นนี้ จากนั้นจึงเป็นการอภิปรายผลการวิจัยอิงตามประเด็นที่ตั้งไว้ในสมมติฐานของการวิจัย แล้วจึงเป็นการ

เสนอข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยอื่นในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียดของประเด็นต่างๆ ดังกล่าวเป็นหัวข้อตามลำดับดังต่อไปนี้

8.1 สรุปผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 4 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยจนกระทั่งได้ข้อค้นพบดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

8.1.1 ผลการวิเคราะห์หาลักษณะ

ลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยชิ้นนี้ ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาลักษณะโดยพิจารณาจากลักษณะ (characteristics) ที่ชัดเจนและปรากฏอย่างสม่ำเสมอในข้อความที่มีการลักลอกและข้อความไม่มีการลักลอก แล้วนำลักษณะดังกล่าวมาประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้และเทคนิควิธีทางการประมวลผลภาษาธรรมชาติที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันแล้วสร้างเป็นลักษณะประเภทต่างๆ ขึ้น

เพื่อให้เอื้อต่อการนำไปทดสอบประสิทธิภาพของลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์อีกข้อของงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มของลักษณะจำนวนทั้งหมด 71 ลักษณะออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ลักษณะอิงอักขระ และลักษณะทางภาษา

ลักษณะอิงอักขระถือเป็นลักษณะที่ไม่ต้องประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในการวิเคราะห์หาและสร้าง เมื่อก้าวเช่นนี้ ลักษณะเพียงประการเดียวที่จะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อวิเคราะห์และสร้างลักษณะประเภทนี้ได้คือลักษณะของอักขระ (character) ในข้อความ ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้นำลักษณะอิงอักขระมาใช้ในฐานะเส้นฐาน (baseline) ในการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3.2 ลักษณะประเภทนี้มีจำนวนทั้งหมด 20 ลักษณะ ซึ่งวิเคราะห์ได้จากลักษณะทางรูปของอักขระและขนาดความยาวของข้อความอิงจากรูปของอักขระ

ส่วนลักษณะทางภาษานั้นคือลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอิงจากลักษณะทางภาษาของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ในการวิเคราะห์หาลักษณะประเภทนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์กลวิธีลักลอกงานวิชาการภาษาไทย ประกอบกับการสังเกตลักษณะทางภาษาของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก แล้วนำมาประยุกต์เข้ากับองค์ความรู้และเทคนิควิธีทางการประมวลผลภาษาธรรมชาติที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน

ผลของการวิจัยปรากฏว่า สามารถวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาเพื่อใช้ในการจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกได้ รวมทั้งหมด 51 ลักษณะ ลักษณะเหล่านี้สามารถแบ่งออกตามระดับของหน่วยทางภาษาได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ ลักษณะทางศัพท์ ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ ลักษณะทางความหมาย และลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมาย

ลักษณะทางศัพท์เป็นลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับคำ ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะทางศัพท์จะเอื้อให้เครื่องได้เรียนรู้ถึงขอบเขต ลักษณะและคุณสมบัติของคำในภาษา ลักษณะในกลุ่มนี้สามารถวิเคราะห์หาและสร้างได้จากลักษณะของรูปคำ ขอบเขตของคำ และลำดับของคำ โดยผ่านการประยุกต์ใช้แนวคิดทางการประมวลผลภาษาธรรมชาติ เรื่องระยะการแก้ไข ลำดับร่วมที่ยาวที่สุด เอ็นแกรม และการวัดความละม้ายของข้อความ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์หาทำให้สามารถสร้างลักษณะทางศัพท์ได้ รวมจำนวนทั้งหมด 25 ลักษณะ

ลักษณะทางวากยสัมพันธ์คือลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับวลี อนุพากย์ และประโยค ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะทางวากยสัมพันธ์จะเอื้อให้เครื่องได้เรียนรู้ถึงหน้าที่ ตำแหน่งในการปรากฏ และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยในวลี อนุพากย์ และประโยค ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาและสร้างลักษณะทางวากยสัมพันธ์ขึ้นโดยวิเคราะห์หาจากหมวดคำ และการเรียงลำดับของคำและหมวดคำในข้อความ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาและสร้างลักษณะทางวากยสัมพันธ์ขึ้นโดยวิเคราะห์หาจากหมวดคำ และการเรียงลำดับของคำและหมวดคำในข้อความ ร่วมกับการประยุกต์ใช้แนวคิดทางการประมวลผลภาษาธรรมชาติเรื่องระยะการแก้ไขของหมวดคำ ลำดับร่วมที่ยาวที่สุดของหมวดคำ เอ็นแกรมของหมวดคำ และการวัดความละม้ายของข้อความ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์หาทำให้สามารถสร้างลักษณะทางศัพท์ได้ รวมจำนวนทั้งหมด 23 ลักษณะ

ลักษณะทางความหมายเป็นลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับความหมาย ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะทางความหมายจะเอื้อให้เครื่องได้เรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำในข้อความ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดต่างๆ ในการแทนรูปความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำในข้อความออกมาได้ ได้แก่ แนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ความหมายแอบแฝง (Latent Semantic Analysis: LSA) และแนวคิดเรื่องการฝังคำ (word embedding) จากนั้นจึงนำความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำที่คำนวณได้มาสร้างเป็นเวกเตอร์ทางความหมายเพื่อใช้วัดค่าความละม้ายของข้อความ ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์หาลักษณะโดยอิงความหมายนี้ทำให้สามารถสร้างลักษณะทางศัพท์ได้ รวมจำนวนทั้งหมด 2 ลักษณะ อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าเสียดายว่าในขั้นตอนการสร้างลักษณะจากเวกเตอร์ทางความหมายของคำโดยอาศัยแนวคิด

เรื่องการฝังคำนั้นต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการคำนวณค่าความสัมพันธ์แบบคำต่อคำ จึงทำให้ไม่สามารถนำลักษณะค่าความละม้ายทางความหมายของเวกเตอร์ของคำมาใช้ในการทดสอบได้

ส่วนลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมายนั้นเป็นลักษณะที่วิเคราะห์หาและสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับวลี อนุพยางค์ และประโยค และระดับความหมาย ในแง่การตรวจหาการลักลอก ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมายจะเอื้อให้เครื่องได้เรียนรู้ความสัมพันธ์เชิงหน้าที่ระหว่างหน่วยต่างๆ ในข้อความพร้อมกับความสัมพันธ์ทางความหมายของคำในข้อความ การวิเคราะห์หาและสร้างลักษณะชนิดนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของลีและคณะ (Y. Li et al., 2004; Y. Li et al., 2006) โดยเป็นการรวมเอาค่าความละม้ายของลำดับคำและค่าความละม้ายของเวกเตอร์ทางความหมายเข้าด้วยกัน ด้วยเหตุนี้ ในเชิงหลักการ ลักษณะชนิดนี้จึงมีคุณสมบัติในการตรวจจับข้อความที่ลักลอกที่ผ่านการแก้ไขโดยแทนที่คำเดิมด้วยคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันและถูกเปลี่ยนลำดับของคำได้ อย่างไรก็ตาม ลักษณะในกลุ่มนี้สามารถวิเคราะห์หาและสร้างได้จำนวนเพียง 1 ลักษณะ

8.1.2 ผลการพัฒนาระบบต้นแบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ

ระบบต้นแบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยชิ้นนี้ทำให้เกิดผล (implement) ขึ้นโดยใช้ภาษาไพทอน เวอร์ชัน 3.6.3 ประกอบด้วยกระบวนการทำงาน 2 ส่วนหลักที่ออกแบบให้ทำงานต่อเนื่องกัน ได้แก่ ส่วนของการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก และส่วนของการวัดค่าความละม้ายของข้อความที่ได้รับการจำแนกประเภทว่ามีการลักลอก

ในส่วนของการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกนั้น ผู้วิจัยได้ประยุกต์วิธีการเรียนรู้ของเครื่อง โดยเลือกใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้คือ SVC ซึ่งเป็นคลาสหนึ่งในไลบรารี Scikit-learn เวอร์ชัน 0.19.1 ซึ่งเป็นไลบรารีการเรียนรู้ของเครื่องสำหรับโปรแกรมภาษาไพทอน (python) มีประสิทธิภาพในการเป็นตัวจำแนกประเภทชุดข้อมูลทั้งในแบบ 2 ประเภทและแบบหลายประเภท ส่วนการตั้งค่าพารามิเตอร์ของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนนั้น ผู้วิจัยกำหนดค่าตามค่าปริยายของคลาส SVC ดังรายละเอียดที่ได้แสดงในตารางที่ 3.3 บทที่ 3

อีกส่วนหนึ่งของระบบเป็นส่วนของการวัดค่าความละม้ายของข้อความ ในส่วนนี้จะมีหน้าที่รับคู่ของข้อความที่ได้รับการจำแนกว่ามีการลักลอกจากส่วนแรกมาวัดค่าความละม้าย เนื่องมาจากการจำแนกประเภทในส่วนแรกนั้นไม่สามารถบ่งชี้ปริมาณการลักลอกได้ ส่วนนี้จึงทำหน้าที่วัดค่าความ

ละม้ายและรายงานค่าความละม้ายระหว่างข้อความออกมาเป็นค่าแทนปริมาณการลักลอก อย่างไรก็ตาม ในการเลือกวิธีการวัดค่าความละม้ายที่จะใช้ในขั้นนี้จำเป็นต้องเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีวัดค่าความละม้าย เพื่อจะได้ค่าความละม้ายที่มีประสิทธิใกล้เคียงกับค่าความละม้ายที่ระบุโดยมนุษย์มากที่สุด ทั้งนี้ ผลเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีวัดค่าความละม้ายจะได้กล่าวถึงในหัวข้อที่ 8.1.4 ต่อไป

8.1.3 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบ

การประเมินประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกที่สร้างขึ้นเป็นวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งของงานวิจัยขั้นนี้ ทั้งนี้ การประเมินประสิทธิภาพของระบบได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกัน และการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกันในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบทั้ง 2 ส่วนสามารถสรุปได้ดังนี้

8.1.3.1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกัน

ลักษณะของข้อมูลรับเข้าถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกของระบบ ในขั้นนี้ การวิเคราะห์ในขั้นนี้จึงเป็นการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้า 2 ประเภทที่แตกต่างกัน ได้แก่ ย่อหน้า และหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน โดยควบคุมให้ใช้ลักษณะในการจำแนกชุดเดียวกัน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ (QS_{W1}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของคำ (QS_{W3}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 4 แกรมของคำ (QS_{W4}), และค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของ 5 แกรมของคำ (QS_{W5})

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ประเภทของข้อมูลรับเข้าที่แตกต่างกัน ปรากฏว่า เมื่อทดลองให้จำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกในคลังข้อมูลทั้งหมด ค่า F ที่ได้จากการใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้าสูงกว่าค่า F ที่ได้จากการใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าทั้งหมดทุกลักษณะ แสดงให้เห็นว่าในภาพรวมแล้ว ระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้าจะมีประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกดีกว่าระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้า และเมื่อทดลองให้ระบบจำแนกประเภทข้อมูลลักลอกแต่ละประเภท โดยแบ่งชุดข้อมูลทดสอบออกเป็น 4 ชุดย่อย แต่ละชุดย่อยจะประกอบด้วยข้อมูลลักลอกเฉพาะประเภทกับข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก ได้แก่ ข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยตรง

และข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก (EC-NO), ข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยใกล้เคียงและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก (NC-NO), ข้อมูลลักลอกประเภทคัดลอกโดยดัดแปลงและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก (MO-NO), และข้อมูลลักลอกประเภทถอดความและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอก (PA-NO) ผลปรากฏว่าระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้าให้ค่า F สูงกว่าระบบที่ใช้หน่วยปริมาตรพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าทั้งหมดในข้อมูลลักลอกทุกประเภท แสดงให้เห็นว่าย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้าที่เหมาะสมจะใช้ในการตรวจหาการลักลอกทุกประเภท

8.1.3.2 ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะที่ต่างกัน

ลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกถือเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการที่พัฒนาขึ้น การทดลองประเมินประสิทธิภาพของระบบในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้นำลักษณะที่วิเคราะห์และสร้างได้สำเร็จรวมจำนวนทั้งหมด 70 ลักษณะ ซึ่งแบ่งเป็นลักษณะอิงอักขระและลักษณะทางภาษา มาทดสอบประสิทธิภาพในการจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะ การประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุด และการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษา

ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะปรากฏว่า ลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพสูงสุด 10 อันดับแรก ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์ ซึ่งจัดเป็นลักษณะทางภาษาใน 6 อันดับแรก โดยลักษณะที่มีประสิทธิภาพสูงสุดคือลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}) รองลงมาคือลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของคำ (J_{W2}) และลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของคำ (QS_{W3}) ซึ่งให้ค่า F เท่ากับ 0.9870, 0.9867, และ 0.9865 ตามลำดับ ส่วน 4 อันดับที่เหลือเป็นลักษณะทางอักขระ ซึ่งจัดเป็นลักษณะที่ไม่ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาในการสร้าง

ส่วนการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุดนั้น ผู้วิจัยจะนำลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพดีที่สุด 10 อันดับแรกจากการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะเป็นรายลักษณะมารวมเป็นชุดของลักษณะและนำฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพในการจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก จากนั้นจะทดลองรวมชุดของลักษณะใหม่โดยดัดลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพอยู่ในอันดับที่ต่ำที่สุดออกไป 1 ลักษณะและนำมาฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนอีกรอบ ผู้วิจัยจะจัดชุดของลักษณะใหม่และนำไปฝึกฝนและทดสอบเช่นนี้

จนกระทั่งเหลือลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพอยู่ในอันดับที่สูงที่สุดเพียงลักษณะเดียว จากวิธีการดังกล่าวนี้ จะทำให้ได้ชุดของลักษณะทั้งหมด 10 ชุดที่ผ่านการฝึกและทดสอบด้วยแบบจำลอง

ผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะแบบรวมชุดปรากฏว่า ชุดของลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและข้อความที่ไม่มีการลักลอกดีที่สุดคือ ชุดที่ประกอบด้วยลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบแกรมของคำ (Q_{SW2}) เพียงลักษณะเดียว ซึ่งให้ค่า F เท่ากับ 0.9870

และในส่วนการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษา ผู้วิจัยได้ทดลองรวมชุดของลักษณะทางภาษาและนำไปฝึกฝนและทดสอบด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน โดยใช้ลักษณะ 3 ลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพรายลักษณะสูงสุดตามระดับของหน่วยภาษา 3 กลุ่ม ได้แก่ ลักษณะทางศัพท์ ลักษณะทางวายสัมพันธ์ และลักษณะทางความหมาย มารวมเป็นชุดทั้งหมด 4 ชุด ได้แก่

- 1) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 1 (LF_1) ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางวายสัมพันธ์ ได้แก่ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบแกรมของคำ (Q_{SW2}) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf ($\cos_{tf-idf-123}$) ตามลำดับ
- 2) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 2 (LF_2) ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบแกรมของคำ (Q_{SW2}) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) ตามลำดับ
- 3) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 3 (LF_3) ประกอบด้วยลักษณะทางวายสัมพันธ์และลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf ($\cos_{tf-idf-123}$) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) ตามลำดับ
- 4) ลักษณะทางภาษาชุดที่ 4 (LF_4) ประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์ ลักษณะทางวายสัมพันธ์ และลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบแกรมของคำ (Q_{SW2}) ลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของน้ำหนักช่วงเอ็นแกรมของคำแบบ tf-idf ($\cos_{tf-idf-123}$) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) ตามลำดับ

ผลประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ลักษณะทางภาษาปรากฏว่า ชุดรวมลักษณะทางภาษาชุดที่ 2 (LF_2) ซึ่งประกอบด้วยลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางความหมาย ได้แก่ ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความล้มร้ายโซเรนเซน-โดซ์ของไบแกรมของคำ (Q_{SW2}) และลักษณะค่าความล้มร้ายโคไซน์ของเวกเตอร์ทางความหมายแอบแฝง ($\cos_{LSA}$) ตามลำดับ เป็นชุดรวมลักษณะที่ให้ประสิทธิภาพดีที่สุดใน

การจำแนกประเภท กล่าวคือมีค่า F เท่ากับ 0.9859 อย่างไรก็ตาม ค่าดังกล่าวก็ยังต่ำกว่าค่า F ที่ได้จากการจำแนกประเภทโดยใช้ลักษณะค่าสัมประสิทธิ์ความลุ่ม้าโยไซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{w2}) เพียงลักษณะเดียว ซึ่งมีค่า F เท่ากับ 0.9870

8.1.4 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความลุ่ม้าโยของข้อความ

การทดลองในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความลุ่ม้าโยของข้อความเพื่อหาวิธีการวัดค่าความลุ่ม้าโยของข้อความที่มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการระบุค่าความลุ่ม้าโยโดยมนุษย์เพื่อนำมาใช้ในระบบ ในการทดลองนั้น ผู้วิจัยได้สร้างชุดข้อมูลทดลองขึ้นประกอบไปด้วยคู่หน่วยเทียบของย่อหน้าขนาดต่างๆ 150 ย่อหน้า จากนั้นจึงให้ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทย 3 คนเป็นผู้ระบุค่าความลุ่ม้าโยของคู่หน่วยเทียบดังกล่าว เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่าความลุ่ม้าโยที่วัดได้จากวิธีการวัดค่าความลุ่ม้าโยของข้อความทั้งหมด 60 วิธี ซึ่งเป็นผลที่ได้มาจากระดับการวิเคราะห์หาและลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีกรลักลอก ทั้งนี้ วิธีการวัดค่าความลุ่ม้าโยของข้อความที่ให้ค่าลุ่ม้าโยที่สอดคล้องสัมพันธ์กับค่าความลุ่ม้าโยที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญมากที่สุดจะถือว่ามีความมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับมนุษย์มากที่สุด

ทั้งนี้ เมื่อได้ค่าความลุ่ม้าโยที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญมาแล้ว ในขั้นแรก ผู้วิจัยจะนำค่าความลุ่ม้าโยดังกล่าวมาทดสอบความเป็นเอกพันธ์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการทดสอบในขั้นนี้ปรากฏว่า ณ ระดับนัยสำคัญ $\alpha = .05$ ค่าความลุ่ม้าโยที่ให้โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนไม่แตกต่างกัน ($F = .856, p = .426$) หรือกล่าวอีกนัยคือค่าความลุ่ม้าโยที่ให้โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมีความเป็นเอกพันธ์ ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถนำค่าเฉลี่ยของค่าความลุ่ม้าโยที่ให้โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนในแต่ละคู่หน่วยเทียบไปวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับค่าความลุ่ม้าโยที่เครื่องวัดได้จากวิธีต่างๆ ได้

ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยนำค่าความลุ่ม้าโยที่วัดได้จากชุดข้อมูลทดลองโดยใช้วิธีการวัดทั้ง 60 วิธี มาแบ่งเป็น 5 กลุ่มตามการประยุกต์ใช้ระดับของหน่วยในการคำนวณค่าความลุ่ม้าโย ดังนี้

- 1) ค่าความลุ่ม้าโยอิงอักขระ
- 2) ค่าความลุ่ม้าโยอิงศัพท์
- 3) ค่าความลุ่ม้าโยอิงว้ายสัมพันธ์
- 4) ค่าความลุ่ม้าโยอิงความหมาย
- 5) ค่าความลุ่ม้าโยอิงว้ายสัมพันธ์และความหมาย

จากนั้นจึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความลุ่ม้าโยที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความลุ่ม้าโยที่ได้จากวิธีการวัดค่าความลุ่ม้าโยวิธีต่างๆ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ทั้งนี้ ค่าความลุ่มม้ายที่มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกับค่าความลุ่มม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด 3 วิธีแรก ได้แก่ ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำ (lcs_{norm-W}), ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ ($lcs_{norm-Char}$), และค่าสัมประสิทธิ์ความลุ่มม้ายโซเรนเซน-โคซซ์ของยูนิแกรมของคำ (QS_{W1}) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.9124, 0.9112, และ 0.8932 ตามลำดับ

ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถสรุปได้ว่าวิธีการวัดค่าความลุ่มม้ายด้วยการหาค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ (lcs_{norm-W}) เป็นวิธีวัดค่าความลุ่มม้ายที่มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการระบุค่าความลุ่มม้ายโดยมนุษย์ เหมาะสมที่จะใช้ระบุค่าคะแนนความลุ่มม้ายในข้อความที่พบว่ามี การลักลอกในระบบตรวจการลักลอกงานวิชาการ เนื่องจากให้ผลค่าของความลุ่มม้ายสัมพันธ์ สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด

8.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 8.1 ผู้วิจัยมีข้ออภิปรายเกี่ยวกับผลการวิจัยดังกล่าวอิงตามสมมติฐานของวิจัยในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

8.2.1 ลักษณะทางภาษาที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก

จากผลการวิเคราะห์หาลักษณะที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 8.1.1 จะเห็นได้ว่า ในการวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาสำหรับใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกนั้น ผู้วิจัยได้นำลักษณะทางภาษาของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกประยุกต์เข้ากับเทคนิควิธีการประมวลผลภาษาธรรมชาติที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดระยะ การแก้ไข ลำดับร่วมที่ยาวที่สุด เอ็นแกรมของหน่วยทางภาษาระดับคำและหมวดคำ การให้น้ำหนักคำ การแทนรูปหน่วยทางภาษาในระดับต่างๆ ให้เป็นเวกเตอร์ หรือการวัดความลุ่มม้ายของข้อความ

ในแง่การพิสูจน์สมมติฐานนั้น กล่าวได้ว่าผลการวิจัยในขั้นนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ กล่าวคือ ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์ลักษณะในระดัคำ ระดับวากยสัมพันธ์ หรือในระดับความหมาย ก็สามารถวิเคราะห์หาลักษณะตามที่ระบุไว้ในสมมติฐานข้อที่ 1 ได้หมดทั้งสิ้น ยิ่งไปกว่านั้น งานวิจัยขั้นนี้ยังสามารถสร้างลักษณะทางภาษาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดอื่นๆ นอกเหนือไปจากที่ได้ระบุไว้ในสมมติฐานของการวิจัยอีกด้วย ด้วยการพิจารณาลักษณะทางภาษาและการคาดการณ์ถึงประสิทธิภาพ และผลที่ได้จะได้รับจากการใช้ลักษณะแต่ละตัว ทำให้สามารถวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษารวมเป็นจำนวนทั้งหมดได้ถึง 51 ลักษณะ

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าเสียดายว่าในขั้นตอนการสร้างลักษณะจากเวกเตอร์ทางความหมายของคำตามแนวคิดการฝังคำนั้นต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการคำนวณค่าความสัมพันธ์แบบคำต่อคำ จึงทำให้ไม่สามารถนำลักษณะค่าความละม้ายทางความหมายของเวกเตอร์ของคำมาใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของลักษณะได้ ทั้งนี้ ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลเนื่องมาจากข้อความแต่ละข้อความในคู่หน่วยเทียบที่ใช้จริงในคลังข้อมูลนั้นประกอบด้วยคำจำนวนมาก และมีคำปรากฏซ้ำกันเพียงบางส่วนเท่านั้น เครื่องจึงต้องเวียนคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำหลายรอบ เป็นเหตุให้ใช้เวลานานในการสร้างตารางคำนวณค่าความสัมพันธ์ทางความหมายแบบคำต่อคำให้เสร็จสมบูรณ์

8.2.2 ประเภทของข้อมูลรับเข้า

จากผลการประเมินประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกันได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 8.1.3.1 จะเห็นได้ว่าย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้าที่เหมาะสมจะใช้ในการตรวจหาการลักลอกทุกประเภท ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ได้ระบุไว้ว่าข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐานสามารถตรวจหาการลักลอกแบบคัดลอกโดยตรง การลักลอกแบบคัดลอกโดยใกล้เคียง และการลักลอกแบบคัดลอกโดยดัดแปลง ได้ดีกว่าข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้า ในขณะที่ข้อมูลรับเข้าที่เป็นย่อหน้าสามารถตรวจหาการลักลอกแบบถอดความได้ดีกว่าข้อมูลรับเข้าที่เป็นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการที่ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทของระบบที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าต่ำกว่าระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้านั้น เนื่องจากสาเหตุหลัก 4 ประการ ได้แก่

ประการแรก สาเหตุจากขนาดของหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ทั้งนี้ เป็นที่ทราบแล้วว่าหน่วยปริจเฉทพื้นฐานนั้นประกอบด้วยจำนวนคำที่น้อยกว่าย่อหน้า บางหน่วยปริจเฉทอาจประกอบด้วยคำเพียง 1-3 คำเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้เมื่อประยุกต์ใช้ลักษณะค่าความละม้ายที่คำนวณจากเอ็นแกรมของคำที่มากขึ้นเรื่อยๆ ค่าความละม้ายก็อาจเท่ากับ 0 ได้ การได้ลักษณะค่าความละม้ายที่มีค่าเป็น 0 นี้ย่อมส่งผลให้การตัดสินใจจำแนกประเภทของเครื่องเบี่ยงเบนไป เนื่องจากคู่หน่วยเทียบของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ลักลอกและไม่ลักลอกต่างก็มีค่าความละม้ายเท่ากับ 0 เหมือนกัน

สาเหตุประการต่อมาเป็นสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเชิงโครงสร้างวาทะ ตามทฤษฎีดังกล่าว หน่วยปริจเฉทพื้นฐานแต่ละหน่วยที่ประกอบกันขึ้นเป็นปริจเฉทย่อมมีวาทสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อกัน ในกรณีของการนำหน่วยปริจเฉทพื้นฐานมาใช้เป็นข้อมูลรับเข้าในการตรวจหาการลักลอก ผู้วิจัยเห็นว่าหากตัดแบ่งเฉพาะหน่วยปริจเฉทพื้นฐานมาใช้โดยไม่กำกับและพิจารณาวาทสัมพันธ์ระหว่าง

หน่วยต่างๆ หน่วยปริจเฉทพื้นฐานก็มีสถานะเป็นเพียงข้อความที่มีขนาดสั้นกว่าย่อหน้า ไม่สามารถสะท้อนความสัมพันธ์ภายในปริจเฉทอันเป็นแง่มุมหนึ่งที่ควรพิจารณาในการลักลอกและการตรวจหาการลักลอกได้ และจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการตรวจหาการลักลอกดังได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

สาเหตุอีกประการหนึ่งเป็นสาเหตุอันเนื่องมาจากการกลวิธีที่ผู้ลักลอกใช้ในลักลอก ทั้งนี้ กลวิธีลักลอกวิธีหนึ่งของผู้ลักลอกสามารถทำได้คือการแทรกหรือลบเนื้อหาในข้อความในระดับหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน ในการวัดค่าความละม้ายเพื่อนำมาใช้เป็นลักษณะ คู่หน่วยเทียบของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่จับคู่จากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่มีอยู่เดิมกับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ถูกแทรกเข้าไปใหม่ อาจให้ค่าความละม้ายที่สูงในระดับที่ใกล้เคียงกับคู่หน่วยเทียบที่เป็นคู่ลักลอกจริง ในขณะที่การลบหน่วยปริจเฉทพื้นฐานก็จะส่งผลให้ไม่สามารถจับคู่ลักลอกที่แท้จริงได้ เนื่องจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานเดิมที่ปรากฏอยู่ในข้อความต้นฉบับได้ถูกลบออกไปในข้อความลักลอก ในแง่นี้ค่าความละม้ายที่ได้จะต่ำมาก อย่างไรก็ตาม การกำหนดคำตอบสำหรับการเรียนรู้ของเครื่องจะกำหนดว่าลักษณะเช่นนี้ถือเป็นการลักลอก กรณีเช่นนี้จะส่งผลให้การตัดสินใจจำแนกประเภทของเครื่องเบี่ยงเบนไป เนื่องจากค่าความละม้ายที่เครื่องเรียนรู้มีลักษณะเหมือนกันทั้งจากการกำหนดคำตอบว่าเป็นการลักลอกและไม่เป็นการลักลอก เหตุผลประการสุดท้ายนี้ยังเป็นการแสดงให้เห็นข้อจำกัดของหน่วยรับเข้าประเภทหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ไม่ได้รับการกำกับความสัมพันธ์มาพร้อมกันก่อนนำมาใช้เป็นข้อมูลรับเข้า

และสาเหตุประการสุดท้ายเป็นสาเหตุอันเนื่องมาจากการสร้างข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบ ด้วยลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบนั้นสร้างขึ้นจำลองการลักลอกทั้งย่อหน้า มิใช่การแทรกข้อความลักลอกเข้าไปในย่อหน้าเพียงบางส่วน ในกรณีเช่นนี้ การตรวจโดยอิงจากค่าความละม้ายของข้อความอาจมีปัญหาได้ เพราะข้อความส่วนใหญ่ในคู่หน่วยเทียบจะไม่ละม้ายกัน และส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก กล่าวคือทำให้ค่า F ต่ำ ดังนั้นแล้ว ผู้วิจัยจึงเห็นควรให้มีการทดสอบเพิ่มเติมในบริบทที่การลักลอกเป็นเพียงบางส่วนของย่อหน้า การตรวจหาในลักษณะนี้ต้องทำข้อความแต่ละส่วน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าหน่วยรับเข้าประเภทหน่วยปริจเฉทพื้นฐานจะมีความเหมาะสมกับการตรวจหาในลักษณะเช่นนี้มากกว่า

8.2.3 ประสิทธิภาพของระบบเมื่อลักษณะใช้ที่ต่างกันในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก

จากผลการประเมินประสิทธิภาพของลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกที่ได้กล่าวไปในหัวข้อที่ 8.1.3.2 จะเห็นได้ว่าการทดลองประเมินประสิทธิภาพของลักษณะทั้ง 3 ขั้นตอน ผลปรากฏตรงกันว่าลักษณะทางศัพท์ซึ่งอาจถือได้ว่าลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิวมีประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอกได้ดีกว่าลักษณะที่ไม่

ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ คือลักษณะอิงอักขระ และลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึกลับ อันได้แก่ลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความ ตามลำดับ ข้อสรุปดังกล่าวนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 3 ที่ระบุไว้ว่าลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึกลับจะมีประสิทธิภาพในการตรวจหาการลักลอบได้ดีกว่าลักษณะที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิว และลักษณะที่ไม่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ ตามลำดับ ในแง่นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลมาจากสาเหตุ 3 ประการ ได้แก่

ประการแรก คือ การประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องค่าความลุ่มม้ายในการวิเคราะห์และสร้างลักษณะ ดังจะเห็นได้ว่าลักษณะทางศัพท์ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้วิเคราะห์หาและสร้างจากรูปคำที่ปรากฏโดยตรง และแทนรูปออกมาเป็นค่าความลุ่มม้ายซึ่งมีช่วงของปริมาณตั้งแต่ 0 ถึง 1 ลักษณะเช่นนี้จึงเอื้อให้เครื่องเรียนรู้และตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ ทั้งนี้หากเปรียบเทียบกับลักษณะชนิดอื่นที่ไม่ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเรื่องค่าความลุ่มม้าย เช่น ลักษณะขนาดของคู่หน่วยเทียบ ลักษณะผลต่างของขนาดของคู่หน่วยเทียบ หรือลักษณะความยาวของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุด ลักษณะเหล่านี้เป็นค่าตัวเลขดิบที่ได้จากการคำนวณ ไม่ได้อยู่ในรูปช่วงของปริมาณที่จำกัด จึงเป็นการยากที่เครื่องจะใช้ในการสร้างสมมติฐานทั่วไปในการตัดสินใจจำแนกประเภท

ประการต่อมา คือ การแทนรูปลักษณะจากรูปในระดับผิว ดังข้อค้นพบที่ปรากฏให้เห็นว่าลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางอักขระให้ประสิทธิภาพในการจำแนกข้อความลักลอบและข้อความที่ไม่มีการลักลอบได้ดีกว่าลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความหมายซึ่งมุ่งแทนรูปความสัมพันธ์ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึกลับ ทั้งนี้ เป็นไปได้ว่าลักษณะทางศัพท์เป็นการแทนรูปจากคำซึ่งเป็นหน่วยทางภาษาที่มีขอบเขตชัดเจน เมื่อนำมาแปลงเป็นค่าตัวเลขแล้ว ค่าที่ได้ก็แสดงความแตกต่างกันอย่างชัดเจน เมื่อเข้าสู่อัลกอริทึมของแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนแล้ว แบบจำลองจึงสามารถจำแนกประเภทได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

สาเหตุประการสุดท้ายเป็นเหตุที่มาจากลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการทดลอง กล่าวคือคลังข้อมูลที่สร้างขึ้นในงานชิ้นนี้สร้างโดยอาศัยการแก้ไขในระดับคำและวลีเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่การแก้ไขในระดับความหมายอย่างการถอดความปรากฏเป็นข้อมูลเพียงร้อยละ 10 ของข้อมูลที่เป็นการลักลอบ ด้วยเหตุนี้ ลักษณะทางศัพท์จึงให้ประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความลักลอบและข้อความที่ไม่มีการลักลอบได้ดีกว่าลักษณะประเภทอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม คลังข้อมูลที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ออกแบบโดยอิงจากผลการวิเคราะห์กลวิธีการลักลอบงานวิชาการภาษาไทย เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การลักลอบที่เกิดขึ้นจริง ด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงมั่นใจว่าลักษณะทางศัพท์เป็นลักษณะประเภทที่มีประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความลักลอบและข้อความที่ไม่มีการลักลอบ เหมาะสมจะใช้ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอบงานวิชาการต่อไป

8.2.4 ประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ

จากผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ จะเห็นได้ว่าค่าความละม้ายที่วัดได้จากวิธีการวัดในระดับศัพท์และอักขระ ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิธีการวัดค่าความละม้ายที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิวและไม่ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ตามลำดับนั้น มีความสัมพันธ์กับค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญมากกว่าวิธีการวัดในระดับวากยสัมพันธ์และความหมาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นวิธีการวัดค่าความละม้ายที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิวลึก ข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้นนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ระบุว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับลึกจะให้ผลดีกว่าวิธีการวัดที่ประยุกต์ใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ในระดับผิว

ทั้งนี้ สาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลเนื่องมาจากวิธีการพิจารณาตัดสินค่าความละม้ายของผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นมนุษย์ กล่าวคือในการพิจารณาค่าละม้ายของคู่หน่วยเทียบ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมุ่งพิจารณาความแตกต่างด้านรูปคำและรูปอักขระมากกว่าพิจารณาการความแตกต่างด้านความสัมพันธ์ในระดับวากยสัมพันธ์และความหมายของข้อความในคู่หน่วยเทียบ ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ว่ารูปคำและรูปอักขระนั้นปรากฏให้เห็นชัดเจนและสังเกตเห็นความแตกต่างได้ง่ายกว่าการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์และความหมาย

8.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่กล่าวได้ไปข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่ามีความประเด็นสำคัญหลายประเด็นที่สามารถนำไปศึกษาและพัฒนาต่อไปในอนาคตได้ ในที่นี้ ผู้วิจัยจะขอกกล่าวถึงประเด็นดังกล่าวโดยสังเขปดังนี้

8.3.1 การวิเคราะห์กลวิธีลึกลอกในงานวิชาการภาษาไทย

จากผลการวิเคราะห์กลวิธีลึกลอกในงานวิชาการที่ได้แสดงไปในบทที่ 4 ผู้วิจัยเห็นว่ามีความประเด็นที่ควรนำเสนอเพื่อนำไปพัฒนาต่อ กล่าวคือ ในเชิงทฤษฎีนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำทฤษฎีโครงสร้างวาทะไปใช้ศึกษาเพิ่มเติมได้ในหลายแง่มุม ในการวิเคราะห์ข้อความลึกลอกดังเช่นที่ปรากฏในงานวิจัยชิ้นนี้ หากสามารถกำกับวาทสัมพันธ์ให้กับข้อมูลทั้งหมดได้ ก็จะช่วยขยายขอบเขตผลการศึกษาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น กล่าวคือจะทำให้ทราบว่ารูปแบบความสัมพันธ์ในเนื้อหาระหว่างข้อความต้นฉบับกับข้อความลึกลอกมีลักษณะเป็นเช่นไร หรือในด้านการวิเคราะห์องค์ประกอบของข้อความในการถอดความ การเลือกกำหนดสถานะความสำคัญให้กับหน่วยปริจเฉทพื้นฐานก็เป็นอีกหัวข้อที่นำศึกษาวิจัยเพิ่มเติม

เนื่องจากจะเอื้อประโยชน์ในการทำความเข้าใจเจตนาของผู้เขียนที่ถ่ายทอดผ่านข้อความได้ อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงกลไกทางภาษาที่ใช้ในการถ่ายทอดเจตนาที่แตกต่างกันด้วย

8.3.2 การออกแบบและสร้างคลังข้อมูลจำลองการล้กลองงานวิชาการ

เมื่อกล่าวถึงแง่มุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและสร้างคลังข้อมูลเพื่อใช้ในการฝึกฝนและทดสอบประสิทธิภาพของระบบตรวจหาการล้กลองแล้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในแง่มุมต่างๆ ดังต่อไปนี้

ในแง่ขนาดของคลังข้อมูล เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าคลังข้อมูลที่มีขนาดใหญ่กว่าย่อมให้ประสิทธิภาพในงานที่เกี่ยวข้องได้สูงกว่า เช่นเดียวกันกับในกรณีของคลังข้อมูลจำลองการล้กลองงานวิชาการในงานวิจัยชิ้นนี้ คลังข้อมูลที่ใช้ในงานในแง่นี้ก็สมควรได้รับการขยายขนาดอยู่เสมอ ทั้งนี้ เนื่องจากข้อมูลในโลกวิชาการนั้นไม่เคยหยุดนิ่ง ข้อมูลที่บรรจุในคลังข้อมูลแบบสถิตย์เช่นที่ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ก็อาจพินสมัยได้ในวันหนึ่ง ดังนั้นแล้ว การปรับปรุงและขยายขนาดคลังข้อมูลอยู่เสมอจะช่วยให้สามารถพัฒนาระบบตรวจหาการล้กลองที่มีประสิทธิภาพได้ การเพิ่มข้อมูลเข้าในคลังข้อมูลอาจไม่จำเป็นต้องเป็นข้อมูลจากวิทยานิพนธ์เพียงเท่านั้น แต่อาจเลือกจากงานวิชาการประเภทอื่นๆ เช่น ตำราวิชาการ บทความวิชาการ บทความวิจัย หรือแม้กระทั่งข้อมูลจากสารานุกรม ก็สมควรนำมาบรรจุเข้าในคลังข้อมูล ยิ่งไปกว่านั้น งานวิจัยที่นำมาใช้ควรเลือกจากแหล่งที่หลากหลาย ทั้งนี้ ในอนาคตอาจสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาเพื่อสร้างคลังข้อมูลจำลองการล้กลองงานวิชาการรวมกัน เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ในการตรวจหาการล้กลองร่วมกันต่อไป

ในแง่ของสาขาวิชาของข้อมูลที่ประกอบเข้าเป็นคลังข้อมูล ผู้วิจัยเห็นว่าควรจัดแบ่งสาขาวิชาให้ละเอียดมากกว่าที่ปรากฏในงานวิจัยชิ้นนี้ การทำเช่นนี้จะช่วยข้อมูลในคลังข้อมูลมีความสมดุลมากขึ้น และจะนำไปสู่การปรับปรุงคลังข้อมูลให้ครอบคลุมถึงสาขาวิชาการที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งนี้ เมื่อข้อมูลแต่ละสาขาวิชาเฉพาะมีมากพอแล้ว ก็อาจพัฒนาให้ระบบตรวจหาการล้กลองในสาขาวิชาเฉพาะได้

ในแง่ของการกำกับข้อมูลในคลังข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดแก่ผู้จะนำคลังข้อมูลในงานวิจัยชิ้นนี้ไปพัฒนาต่อ ผู้วิจัยเห็นควรให้กำกับข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติมขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการกำกับหมวดคำ ความสัมพันธ์แบบพืงพา บทบาททางความหมาย หรือความสัมพันธ์ทางปริจเฉท

และในแง่การตรวจสอบคลังข้อมูลก่อนนำไปใช้งานจริง ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีทดลองจำแนกประเภทข้อมูลภายในคลังข้อมูลโดยแบบจำลองการเรียนรู้ของเครื่องแบบพื้นฐาน เช่น แบบจำลองนาอีฟเบย์ (Naive Bayes classifier) หรือการแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน (k-means clustering) ก่อน ทั้งนี้ เพื่อพิสูจน์ให้แน่ใจว่าในเบื้องต้น ข้อมูลแต่ละประเภทในคลังข้อมูลมีความแตกต่างกันเป็นกลุ่ม

หรือไม่ หากปรากฏว่าข้อมูลมีความแตกต่างกันเป็นกลุ่มแล้ว ก็จะช่วยให้แน่ใจได้ว่าคลังข้อมูลมีคุณภาพสามารถใช้ในการฝึกฝนจำแนกประเภทได้ต่อไป

8.3.3 หน่วยปริจเฉทพื้นฐานในฐานะข้อมูลรับเข้าของระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ

แม้ผลการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเมื่อใช้ข้อมูลรับเข้าที่ต่างกันจะชี้ให้เห็นว่าระบบตรวจหาการลักลอกที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้ามีประสิทธิภาพที่เหนือกว่าระบบตรวจหาการลักลอกที่ใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานเป็นข้อมูลรับเข้าก็ตาม แต่ผู้วิจัยเห็นว่าไม่ควรหยุดพัฒนาการใช้หน่วยปริจเฉทพื้นฐานในฐานะข้อมูลรับเข้าของระบบ สาเหตุที่กล่าวเช่นนี้เพราะหน่วยปริจเฉทพื้นฐานยังปรากฏข้อเด่นให้เห็นอยู่ 2 ประการ

ข้อเด่นประการแรกของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานคือขนาดและขอบเขตที่มีความจำเพาะกว่าย่อหน้า ทั้งนี้ หากต้องการสร้างระบบตรวจหาการลักลอกที่มีความสมบูรณ์พร้อมใช้งานอย่างเต็มรูปแบบ ระบบดังกล่าวควรรายงานผลการตรวจหาได้ทั้งในเชิงปริมาณการลักลอกและข้อความที่ต้องสงสัยว่าเป็นการลักลอก ในกรณีของระบบที่ใช้ย่อหน้าเป็นข้อมูลรับเข้า การรายงานผลข้อความที่ต้องสงสัยว่าเป็นการลักลอกจะเป็นไปโดยลำบาก เพราะหน่วยพื้นฐานที่ระบบจะแสดงผลคือย่อหน้า แม้ว่าย่อหน้าดังกล่าวอาจปรากฏการลักลอกเพียงในระดับคำหรือวลี ระบบก็จะรายงานผลเป็นย่อหน้าที่มีการลักลอก แต่หากใช้หน่วยรับเข้าที่มีขนาดและขอบเขตที่จำเพาะเจาะจงกว่าเช่นหน่วยปริจเฉทพื้นฐาน การรายงานผลการตรวจหาการลักลอกของระบบ ก็จะสามารถเน้นให้ผู้ใช้งานเห็นถึงหน่วยปริจเฉทพื้นฐานที่ต้องสงสัยว่ามีการลักลอกได้ ในแง่นี้จึงเอื้อความสะดวกให้แก่ผู้ใช้งานมากกว่า

ข้อเด่นอีกประการหนึ่งของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานคือ ในทางทฤษฎีแล้ว หน่วยปริจเฉทพื้นฐานย่อมปรากฏพร้อมกับวาทสัมพันธ์ที่มีระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานอื่นๆ ในข้อความ หากในอนาคตสามารถกำกับวาทสัมพันธ์ดังกล่าวได้ ผู้วิจัยเชื่อว่าจะช่วยให้การตรวจหาการลักลอกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง ด้วยแนวคิดนี้จะแทนรูปข้อความให้อยู่รูปโครงสร้างของปริจเฉทที่มีลักษณะเป็นลำดับชั้นสูงต่ำลดหลั่นกันไป ในแง่การตรวจหาการลักลอกอาจทำได้ด้วยการคำนวณระยะการแก้ไข (edit distance) ระหว่างลำดับชั้นที่แตกต่างกันในคู่ของข้อความที่ต้องสงสัยว่าลักลอก หรือการตรวจการลักลอกจะการแทนที่คำที่บ่งชี้วาทสัมพันธ์เดียวกันก็อาจเป็นไปได้

ด้วยข้อเด่นของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานทั้งสองประการที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นควรให้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการกำกับขอบเขตของหน่วยปริจเฉทพื้นฐานและกำกับวาทสัมพันธ์ที่มีอยู่ระหว่างหน่วยปริจเฉทพื้นฐานให้มีความสมบูรณ์ เพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้ในการตรวจหาการลักลอกในอนาคต

8.3.4 ลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก

จากการทดสอบประสิทธิภาพของลักษณะที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอก แม้ผลการทดสอบจะชี้ให้เห็นว่าลักษณะทางศัพท์และลักษณะทางอักขระจะเป็นลักษณะที่เอื้อให้ระบบจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกได้ดีกว่าลักษณะทางวากยสัมพันธ์และความหมายก็ตาม แต่การพัฒนากระบวนการตรวจหาการลักลอกต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยเห็นว่าไม่ควรละเลยลักษณะทางภาษาทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว

ในส่วนลักษณะทางวากยสัมพันธ์ ลักษณะประเภทหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจแต่ยังไม่สามารถสร้างได้สำเร็จคือลักษณะที่ได้จากการแทนรูปความสัมพันธ์แบบพึ่งพาในข้อความ ทั้งนี้ หากสร้างลักษณะชนิดนี้ได้สำเร็จ ผู้วิจัยเห็นว่าเอื้อให้เครื่องสามารถพิจารณารูปแบบความสัมพันธ์แบบพึ่งพาที่คงอยู่หรือเปลี่ยนแปลงไปอันเป็นผลจากการลักลอกได้ ในแง่นี้ ผู้วิจัยเชื่อว่าลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้ระบบตรวจหาการลักลอกมีประสิทธิภาพในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกสูงขึ้น

ส่วนลักษณะทางความหมายนั้น ดังได้กล่าวไปแล้วว่า เป็นที่น่าเสียดายที่การสร้างลักษณะจากเวกเตอร์ทางความหมายของคำโดยอาศัยแนวคิดเรื่องการฝังคำนั้นเป็นอันล้มเหลวในขั้นตอนการสร้าง จึงทำให้ไม่สามารถนำลักษณะค่าความละม้ายทางความหมายของเวกเตอร์ของคำมาใช้ในการทดสอบได้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นควรให้พัฒนาวิธีการตรวจหาการลักลอกโดยอาศัยแนวคิดการฝังคำต่อไป เนื่องจากแนวคิดดังกล่าวสามารถคืนค่าที่เป็นรูปแทนในระดับความหมายได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการตัดสินความหมายโดยมนุษย์ จึงช่วยลดปัญหาอันเกิดจากอัตวิสัยของมนุษย์ลงได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นแนวทางที่ควรดำเนินไปในการสร้างนวัตกรรมในอนาคต

นอกจากลักษณะทางวากยสัมพันธ์และลักษณะทางความหมายที่ได้กล่าวไปแล้ว ยังมีลักษณะทางภาษาอีกประเภทหนึ่งที่งานวิจัยชิ้นนี้ไม่ได้กล่าวถึงเนื่องมาจากความไม่พร้อมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์หาและสร้าง ลักษณะประเภทดังกล่าวคือลักษณะทางปริจเฉท ในอนาคต เมื่อเครื่องมือมีความพร้อมแล้ว ผู้วิจัยหวังว่าจะสามารถนำลักษณะของข้อความในระดับปริจเฉทมาใช้เป็นลักษณะได้ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะที่แทนรูปความสัมพันธ์ภายในปริจเฉท หรือลักษณะที่อาศัยการพิจารณาค่าเชื่อมในการบ่งชี้เจตนาของผู้เขียนหรือหน้าที่ทางปริจเฉทของข้อความได้ หากสร้างลักษณะประเภทนี้ได้สำเร็จระบบก็อาจมีประสิทธิภาพถึงในระดับที่สามารถตรวจจับเจตนาที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ลักลอกได้

8.3.5 การวัดค่าความละม้ายของข้อความ

แม้ผลการทดสอบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายจะชี้ให้เห็นว่า วิธีการวัดค่าความละม้ายด้วยการหาค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมยาวสุดที่ยาวที่สุดของคำ (lcs_{norm-w}) เป็นวิธี

วัดค่าความละม้ายที่มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการระบุค่าความละม้ายโดยมนุษย์มากที่สุด และเหมาะสมจะใช้แทนการระบุค่าความละม้ายโดยมนุษย์ในระบบตรวจหาการลักลอกงานวิชาการ เนื่องจากให้ผลค่าของความละม้ายสัมพันธ์สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับผู้เชี่ยวชาญมากที่สุด แต่หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่าความละม้ายที่ระบุโดยผู้เชี่ยวชาญกับค่าความละม้ายที่ได้จากวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีต่างในตารางที่ 7.2 แล้ว จะเห็นได้ว่าค่าสหสัมพันธ์ที่ปรากฏอยู่ในอันดับต้นๆ นั้นไม่ได้แตกต่างกันมากนัก กรณีเช่นนี้ ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอก หากต้องการลดความซับซ้อนของระบบ ผู้วิจัยเห็นว่าอาจใช้วิธีการวัดค่าความละม้ายที่เลือกใช้เป็นลักษณะที่ใช้ในขั้นตอนการจำแนกข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกมาใช้วัดค่าความละม้ายของข้อความในส่วนหลังของระบบได้เช่นกัน ซึ่งวิธีการวัดค่าความละม้ายดังกล่าวตามที่ปรากฏเป็นผลในงานวิจัยชิ้นนี้คือค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไคซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2})

นอกจากนี้แล้ว จากผลการทดลอง จะเห็นได้ว่าวิธีการวัดค่าความละม้ายที่มีประสิทธิภาพตามข้อค้นพบของการวิเคราะห์ในขั้นนี้ประยุกต์ใช้แนวคิดการคำนวณในระดับคำศัพท์และอักขระด้วยเหตุนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่า ในการพัฒนาระบบต้นแบบเพื่อตรวจหาการลักลอกงานวิชาการนั้น แนวคิดในการตรวจหาที่อิงรูปอักขระและรูปศัพท์ยังมีความสำคัญ ไม่ควรละเลย แต่ควรพัฒนาไปพร้อมกับวิธีการตรวจหาที่อิงจากความสัมพันธ์ทางภาษาในระดับที่ลึกกว่า

8.3.6 แนวทางการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอก

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลรับเข้าที่เหมาะสมจะใช้ในระบบที่สร้างขึ้นคือย่อหน้า ในขณะที่ค่าความละม้ายของข้อความที่คำนวณได้จากลักษณะทางคำและอักขระนั้นมีประสิทธิภาพโดดเด่น ทั้งในแง่การใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกด้วยแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน และในแง่การใช้วัดค่าความละม้ายของข้อความเพื่อบ่งชี้ปริมาณการลักลอกหลังจากการที่ได้รับการจำแนกประเภทแล้ว

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากแบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนที่นำมาใช้ทดลองในงานวิจัยชิ้นนี้มีการตั้งค่าพารามิเตอร์ตามค่าปริยาย ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ว่าหากปรับเปลี่ยนค่าพารามิเตอร์แล้ว ก็อาจส่งผลให้เครื่องมีประสิทธิภาพสูงขึ้นหรือต่ำลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่ใช้ข้อมูลรับเข้าหรือใช้ลักษณะชนิดอื่นในการฝึกฝนและทดสอบ ในแง่นี้ ผู้วิจัยเห็นควรให้ศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อให้ได้ระบบตรวจหาการลักลอกโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ในอีกแง่หนึ่ง ด้วยประสิทธิภาพที่โดดเด่นของค่าความละม้ายของข้อความที่คำนวณได้จากลักษณะทางคำและอักขระดังได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจว่าหากพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกขึ้นโดยอิงเฉพาะค่าความละม้ายที่วัดได้จากข้อความในระดับคำและอักขระ และตัดขั้นตอนการ

จำแนกประเภทการลักลอกด้วยวิธีการเรียนรู้ของเครื่องออกไป ระบบจะสามารถให้คำตอบได้ถูกต้องในระดับใด

เพื่อพิสูจน์ข้อสังเกตข้างต้น ผู้วิจัยได้นำวิธีวัดค่าความละม้ายที่มีประสิทธิภาพดีที่สุด 3 อันดับแรกจากการใช้เป็นลักษณะในการจำแนกประเภทข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกโดยเครื่อง ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของคำ (J_{W2}), และค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของคำ (QS_{W3}) และวิธีวัดค่าความละม้ายที่มีประสิทธิภาพดีที่สุด 3 อันดับแรกจากการทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีการวัดค่าความละม้ายของข้อความ ได้แก่ ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำ (lcs_{norm-W}), ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ ($lcs_{norm-Char}$), และค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ (QS_{W1}) มาหาช่วงของค่าความละม้ายของข้อความที่มีการลักลอกและไม่มีการลักลอกจากข้อมูลคู่หน่วยเทียบทั้งหมดในคลังข้อมูล เพื่อที่ว่าอาจจะสามารถนำช่วงของค่าความละม้ายดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ต่อในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกในอนาคต

ตารางที่ 8.1 แสดงค่าสถิติของค่าความละม้าย 6 ค่าที่วัดได้จากข้อมูลลักลอกและข้อมูลไม่ลักลอกในคลังข้อมูล ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายแจ็กการ์ดของไบแกรมของคำ (J_{W2}), ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของไตรแกรมของคำ (QS_{W3}), ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของคำ (lcs_{norm-W}), ค่าบรรทัดฐานของลำดับย่อยร่วมที่ยาวที่สุดของอักขระ ($lcs_{norm-Char}$), และค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายโซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ (QS_{W1}) ทั้งนี้ หากพิจารณาเฉพาะช่วงของค่าความละม้ายของข้อมูลลักลอกและข้อมูลไม่ลักลอกแล้ว จะเห็นได้ว่าช่วงของค่าความละม้ายของข้อมูลทั้งสองประเภทค่อนข้างกว้าง (ค่าพิสัยสูง) และมีช่วงของค่าที่ทับซ้อนกันอยู่ระหว่างข้อมูลลักลอกกับข้อมูลไม่ลักลอกด้วยลักษณะเช่นนี้อาจเป็นการยากหากจะนำมาใช้ทำนายการลักลอกในระบบตรวจหาการลักลอกอย่างไรก็ดี หากพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแล้ว จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของข้อมูลทั้งสองประเภทแตกต่างกันมาก อีกทั้งเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประกอบด้วยแล้ว จะเห็นได้ว่าค่าดังกล่าวน้อยมาก แสดงให้เห็นว่าค่าความละม้ายทั้งจากข้อมูลที่มีการลักลอกและข้อมูลที่ไม่มีการลักลอกนั้นมีการกระจายต่ำ ในขณะที่ค่าพิสัยของค่าความละม้ายแต่ละกลุ่มค่อนข้างมาก ในแง่นี้หมายความว่ามีความละม้ายที่มีความถี่ในการปรากฏต่ำอยู่ในทุกกลุ่ม ซึ่งในแง่การใช้เป็นลักษณะในการตรวจหาการลักลอกแล้ว ค่าความละม้ายที่มีความถี่ในการปรากฏต่ำนี้ก็อาจส่งผลให้เครื่องตรวจจับการลักลอกผิดพลาดด้วย

ตารางที่ 8.1 สถิติของค่าความละม้ายของคู่ลัทธิและคู่มัลลัทธิ

ประเภท	สถิติ	ค่าความละม้ายของข้อความ					
		QS_{W2}	J_{W2}	QS_{W3}	lcs_{norm-W}	$lcs_{norm-Char}$	QS_{W1}
คู่หน่วย เทียบ	ลัทธิ range ¹⁷	0.1322	0.0708	0.1008	0.3889	0.4863	0.1789
		ถึง	ถึง	ถึง	ถึง	ถึง	ถึง
		1.0000 (0.8678)	1.0000 (0.9292)	1.0000 (0.8992)	1.0000 (0.6111)	1.0000 (0.5137)	1.0000 (0.8211)
	mean	0.9166	0.8575	0.8827	0.9544	0.9676	0.9545
	S.D.	0.0904	0.1386	0.1201	0.0595	0.0488	0.0560
ไม่ ลัทธิ	range	0.2105	0.1176	0.2000	0.1546	0.2095	0.2273
		ถึง	ถึง	ถึง	ถึง	ถึง	ถึง
		0.6580 (0.4475)	0.4903 (0.3727)	0.5000 (0.3000)	0.9434 (0.7888)	0.9544 (0.7449)	0.8571 (0.6298)
	mean	0.3830	0.2405	0.3025	0.4367	0.5279	0.5598
	S.D.	0.0870	0.0691	0.0809	0.1128	0.1071	0.0884

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การพัฒนาระบบตรวจหาการลัทธิขึ้นโดยอิงเฉพาะค่าความละม้ายของข้อความและตัดขั้นตอนการจำแนกประเภทการลัทธิด้วยวิธีการเรียนรู้ของเครื่องออกไปก็อาจเป็นไปได้ แต่ต้องปรับช่วงของค่าความละม้ายดังกล่าวโดยพิจารณาตัดค่าความละม้ายที่มีความถี่ในการปรากฏต่ำออกไปก่อน ในกรณีนี้ ผู้วิจัยแนะนำให้ใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของยูนิแกรมของคำ (QS_{W1}) หรือค่าสัมประสิทธิ์ความละม้ายไซเรนเซน-ไดซ์ของไบแกรมของคำ (QS_{W2}) เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากสถิติแล้ว วิธีวัดค่าความละม้ายดังกล่าวให้พิสัยของค่าความละม้ายทั้งในข้อมูลลัทธิและไม่ลัทธิอยู่ในเกณฑ์ที่รับได้ ในขณะเดียวกัน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าความละม้ายที่ได้ทั้งในข้อมูลลัทธิและไม่ลัทธิยังต่ำที่สุดในภาพรวมเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการวัดค่าความละม้ายวิธีอื่นๆ ที่เหลือ

นอกจากนี้ อีกประเด็นหนึ่งที่ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบตรวจหาการลัทธิต่อไปคือประเด็นเรื่องการตรวจหาการลัทธิโดยอิงจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานหรือ

¹⁷ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าพิสัย

ประโยค ทั้งนี้ ดังได้กล่าวไปบ้างในหัวข้อที่ 8.3.3 ว่า ในการพัฒนาระบบตรวจหาการลักลอกเพื่อใช้งานจริงนั้นจำเป็นต้องรายงานทั้งปริมาณการลักลอกและข้อความในส่วยที่ระบุว่าเป็นการลักลอก หากการตรวจหาการลักลอกดำเนินการบนหน่วยรับเข้าประเภทย่อหน้า ค่าความละม้ายที่ได้และการรายงานผลข้อความส่วนที่ลักลอกก็จะบ่งชี้ในระดับย่อหน้า มิใช่ในระดับวลีหรือประโยคที่มีการลักลอกเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้ ระบบการตรวจหาการลักลอกในอนาคตจึงควรพัฒนาให้มีการตรวจหาการลักลอกโดยอิงจากหน่วยปริจเฉทพื้นฐานหรือประโยค เพื่อในขั้นรายงานผลจะสามารถรายงานค่าความละม้ายในฐานะปริมาณบ่งชี้การลักลอกและรายงานผลส่วนของข้อความที่มีการลักลอกได้อย่างจำเพาะจงเจาะ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กัญญา บุญยเกียรติ และประไพพิศ มงคลรัตน์. (2554). *การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (Plagiarism)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวรรณ เจริญสุข. (2549). *การแบ่งขอบเขตอนุพากย์ปริเฉทในภาษาไทยโดยใช้คำระบุบุ๋มและข้อสนทศเชิงวากยสัมพันธ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทัน อิมสำราญ. (2548). *ภาษากับการสื่อสาร*. นครปฐม: โครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรงค์ บุญสิริสัมพันธ์. (2546). *ซอฟต์แวร์เวกเตอร์แมชชีนแบบหลายประเภทโดยการแตกครึ่งแบบสมดุล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี อินตะชาว. (2556). *การแยกอนุพากย์ภาษาไทยด้วยการใช้แบบจำลองซอฟต์แวร์เวกเตอร์แมชชีน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัชชา ธีระสาโรช. (2553). *การรู้จำชื่อเฉพาะภาษาไทย : การใช้แบบจำลองคอนดิชันนอลแรนดอมฟิลด์ส*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัชชา ธีระสาโรช. (2559). *การศึกษาการแยกความหมายของคำหลายความหมายในภาษาไทยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความหมายแอบแฝง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นนทณัฐ พันธุ์สีดา. (2556). *การจำลองข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ ระหว่างวิธีโครงข่ายประสาทเทียมกับวิธีซอฟต์แวร์เวกเตอร์แมชชีน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2554). *การคัดลอกผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ (Academic Plagiarism) "ประเด็นที่เราควรตระหนัก"*. กทม.: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยธิดา อินทร์รักษ์. (2552). *การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความหมายแฝงกับการจำแนกประเภทอารมณ์ในข้อความภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิลาส เรื่องโชติวิทย์. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำกริยากับโครงสร้างประโยคในภาษาไทย* (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ภาณุ สังขวร. (2527). *ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในประโยคภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *ศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถาน*. ค้นคืนเมื่อ 11 กันยายน 2555
<http://rirs3.royin.go.th/coinages/webcoinage.php>
- วิไลวรรณ ศรีสงคราม. (2554). *การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องการลอกเลียนวรรณกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีบนพื้นฐานผลการวิจัยสำรวจและการวิเคราะห์เอกสาร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวพร ทวนไธสง. (2556). *การตรวจเทียบภายในทางการลอกจากงานวิชาการภาษาไทยโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวิจน์ แต่รุ่งเรือง และวิโรจน์ อรุณมานะกุล. (2558). กลวิธีลอกจากงานวิชาการภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์. *ภาษาและภาษาศาสตร์*, 34(1), 38-65.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2542). *ภาษาในสังคมไทย : ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Achananuparp, P., Hu, X., & Shen, X. (2008). *The Evaluation of Sentence Similarity Measures*. Paper presented at the 10th international conference on Data Warehousing and Knowledge Discovery, Turin, Italy.
- Agirre, E., Cer, D., Diab, M., & Gonzalez-Agirre, A. (2012). *SemEval-2012 task 6: A pilot on semantic textual similarity*. Paper presented at the 6th international workshop on semantic evaluation (SemEval-2012), Montréal, Canada.
- Agirre, E., Cer, D., Diab, M., Gonzalez-Agirre, A., & Guo, W. (2013). **SEM 2013 shared task: Semantic textual similarity, including a pilot on typed-similarity*. Paper presented at the second joint conference on lexical and computational semantics (*SEM), Atlanta, GA.
- Agirrea, E., Baneab, C., Cardiec, C., Cerd, D., Diabe, M., Gonzalez-Agirrea, A., . . . Wiebe, J. (2014). *SemEval-2014 task 10: Multilingual semantic textual similarity*. Paper presented at the 8th international workshop on semantic evaluation (SemEval 2014), Dublin, Ireland.

- Aliguliyev, R. M. (2009). A new sentence similarity measure and sentence based extractive technique for automatic text summarization. *Expert Syst. Appl.*, 36(4), 7764-7772. doi: 10.1016/j.eswa.2008.11.022
- Alzahrani, S. M., Salim, N., & Abraham, A. (2012). Understanding Plagiarism Linguistic Patterns, Textual Features, and Detection Methods. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics, Part C (Applications and Reviews)*, 42(2), 133-149. doi: 10.1109/TSMCC.2011.2134847
- Androutsopoulos, I., & Malakasiotis, P. (2010). A survey of paraphrasing and textual entailment methods. *Journal of artificial intelligence research*, 38, 135-187.
- Aroonmanakun, W. (2002). Collocation and Thai Word Segmentation. In T. Theeramunkong & V. Sornlertlamvanich (Eds.), *Proceedings of the Fifth Symposium on Natural Language Processing & The Fifth Oriental COCOSDA Workshop* (pp. 68-75). Pathumthani: Sirindhorn International Institute of Technology.
- Atkinson-Abutridy, J., Mellish, C., & Aitken, S. (2004). Combining information extraction with genetic algorithms for text mining. *IEEE Intelligent Systems*, 19(3), 22-30.
- Barrón-Cedeño, A., Basile, C., Degli Esposti, M., & Rosso, P. (2010). *Word Length n-Grams for Text Re-use Detection*. Paper presented at the International Conference on Intelligent Text Processing and Computational Linguistics (CICLing 2010), Berlin, Heidelberg.
- Barrón-Cedeño, A., Rosso, P., Agirre, E., & Labaka, G. (2010). *Plagiarism Detection across Distant Language Pairs*. Paper presented at the 23rd International Conference on Computational Linguistics (Coling 2010), Beijing.
- Barrón-Cedeño, A., Vila, M., Martí, M. A., & Rosso, P. (2013). Plagiarism meets paraphrasing: Insights for the next generation in automatic plagiarism detection. *Computational linguistics*, 39(4), 917-947. doi: 10.1162/COLI_a_00153
- Basile, C., Matematica, D., Benedetto, D., Caglioti, E., Cristadoro, G., & Esposti, M. D. (2009). *A plagiarism detection procedure in three steps: Selection, Matches and "Squares"*. Paper presented at the SEPLN 2009 Workshop on Uncovering Plagiarism, Authorship and Social Software Misuse (PAN 09), Donostia, Spain.

- Behrens, L., & Rosen, L. J. (2008). *Writing and reading across the curriculum* (10th ed.). New York: Pearson Longman.
- Bhagat, R., & Hovy, E. (2013). What is a paraphrase? *Computational linguistics*, 39(3), 463-472.
- Bretag, T., & Mahmud, S. (2009). A model for determining student plagiarism: Electronic detection and academic judgement. *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 6(1), 49-60.
- Brill, E. (1995). Transformation-based error-driven learning and natural language processing: a case study in part-of-speech tagging. *Computational linguistics*, 21(4), 543-565.
- Brockett, C., & Dolan, B. (2005). *Support vector machines for paraphrase identification and corpus construction*. Paper presented at the third International Workshop on Paraphrasing (IWP2005), Jeju island, Korea.
- Bruce, R., & Wiebe, J. (1994). *Word-sense disambiguation using decomposable models*. Paper presented at the Proceedings of the 32nd annual meeting on Association for Computational Linguistics, Las Cruces, New Mexico.
- Carlson, L., & Marcu, D. (2001). *Discourse tagging reference manual*. CA: University of Southern California Information Sciences Institute.
- Carlson, L., Marcu, D., & Okurowski, M. E. (2001). *Building a discourse-tagged corpus in the framework of Rhetorical Structure Theory*. Paper presented at the Second SIGdial Workshop on Discourse and Dialogue, Aalborg, Denmark.
- Chang, C.-C., & Lin, C.-J. (2011). LIBSVM: A library for support vector machines. *ACM Transactions on Intelligent Systems and Technology*, 2(3), 1-27. doi: 10.1145/1961189.1961199
- Cheema, W. A., Najib, F., Ahmed, S., Bukhari, S. H., Sittar, A., & Nawab, R. M. A. (2015). *A Corpus for Analyzing Text Reuse by People of Different Groups—Notebook for PAN at CLEF 2015*. Paper presented at the CLEF 2015 Evaluation Labs and Workshop, Toulouse, France.
- Chong, M., Specia, L., & Mitkov, R. (2010). *Using natural language processing for automatic detection of plagiarism*. Paper presented at the 4th international plagiarism conference, Newcastle-upon-Tyne, UK.

- Chulalongkorn University Language Institute. (n.d.). How to paraphrase. Retrieved October 7, 2011, from <http://www.culi.chula.ac.th/expeng/howtoparaphrase/index.htm>
- Clough, P., & Stevenson, M. (2009). *Creating a corpus of plagiarised academic texts*. Paper presented at the Corpus Linguistics Conference (CL2009), University of Liverpool, UK
- Clough, P., & Stevenson, M. (2011). Developing a corpus of plagiarised short answers. *Language Resources and Evaluation*, 45(1), 5-24. doi: 10.1007/s10579-009-9112-1
- Clouse, B. F. (2008). *The student writer : editor and critic* (7th ed.). Boston: McGraw-Hill.
- Crusius, T. W., & Channell, C. E. (2006). *The aims of argument: a brief guide* (5th ed.). Boston: McGraw-Hill.
- De Boni, M., & Manandhar, S. (2003). *The use of sentence similarity as a semantic relevance metric for question answering*. Paper presented at the AAAI symposium on new directions in question answering, Stanford University.
- De Marneffe, M.-C., Silveira, T. N., Haverinen, K., Ginter, F., Nivre, J., & Manning, C. D. (2014). *Universal Stanford Dependencies: a Cross-Linguistic Typology*. Paper presented at the Ninth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'14), Reykjavik, Iceland.
- Dice, L. R. (1945). Measures of the Amount of Ecologic Association Between Species. *Ecology*, 26(3), 297-302. doi: 10.2307/1932409
- Dolan, B., Quirk, C., & Brockett, C. (2004). *Unsupervised construction of large paraphrase corpora: exploiting massively parallel news sources*. Paper presented at the 20th international conference on Computational Linguistics, Geneva, Switzerland.
- Elhadi, M., & Al-Tobi, A. (2008). *Use of text syntactical structures in detection of document duplicates*. Paper presented at the third International Conference on Digital Information Management, London.
- Feng, J., Zhou, Y., & Martin, T. (2008). *Sentence Similarity based on Relevance*. Paper presented at the IPMU 2008, 2008.

- Fernando, S., & Stevenson, M. (2008). *A semantic similarity approach to paraphrase detection*. Paper presented at the Computational Linguistics UK (CLUK. 2008) 11th Annual Research Colloquium, Oxford, UK.
- Finch, A., Hwang, Y.-S., & Sumita, E. (2005). *Using machine translation evaluation techniques to determine sentence-level semantic equivalence*. Paper presented at the 3rd International Workshop on Paraphrasing (IWP2005), Jeju Island, Korea.
- Finkelstein, L., Gabrilovich, E., Matias, Y., Rivlin, E., Solan, Z., Wolfman, G., & Ruppin, E. (2002). Placing search in context: the concept revisited. *ACM Trans. Inf. Syst.*, 20(1), 116-131. doi: 10.1145/503104.503110
- Frick, T. (2005). How to recognize plagiarism. Retrieved October 16, 2011, from <https://www.indiana.edu/~istd/example5paraphrasing.html>
- Fujita, A. (2005). *Automatic generation of syntactically well-formed and semantically appropriate paraphrases*. (Doctoral dissertation), Nara Institute of Science and Technology, Nara, Japan.
- Fushiki, T. (2011). Estimation of prediction error by using K-fold cross-validation. *Statistics and Computing*, 21(2), 137-146. doi: 10.1007/s11222-009-9153-8
- Gaizauskas, R., Foster, J., Wilks, Y., Arundel, J., Clough, P., & Piao, S. (2001). *The METER Corpus: A corpus for analysing journalistic text reuse*. Paper presented at the Corpus Linguistics 2001 conference, Lancaster University, UK.
- Ganguly, D., Leveling, j., & Jones, G. (2011). *Query expansion for language modeling using sentence similarities*. Paper presented at the 2nd information retrieval facility (IRF) conference, Vienna, Austria.
- Gipp, B., Meuschke, N., & Beel, J. (2011). *Comparative evaluation of text- and citation-based plagiarism detection approaches using Guttenplag*. Paper presented at the 11th annual international ACM/IEEE joint conference on Digital libraries, Ottawa, Ontario, Canada.
- Glau, G. R., & Jacobsen, C. B. (2001). *Scenarios for writing: issues, analysis, and response*. Boston: McGraw-Hill.
- Gomaa, W. H., & Fahmy, A. A. (2013). A survey of text similarity approaches. *International Journal of Computer Applications*, 68(13), 13-18.

- Gould, E., DiYanni, R., & Smith, W. (1989). *The act of writing*. New York: Random House.
- Grozea, C., Gehl, C., & Popescu, M. (2009). *ENCOPLOT: Pairwise sequence matching in linear time applied to plagiarism detection*. Paper presented at the SEPLN 2009 Workshop on Uncovering Plagiarism, Authorship and Social Software Misuse (PAN 09), Donostia, Spain.
- Heffernan, J. A. W., & Lincoln, J. E. (1982). *Writing: a college handbook*. Toronto: W.W.Norton & company.
- Henry, J. A. (Ed.) (1971) *The compact edition of the Oxford English dictionary*. Oxford: Oxford University Press.
- Intasaw, N., & Aroonmanakun, W. (2013). *Basic principles for segmenting Thai EDUs*. Paper presented at the 27th Pacific Asia Conference on Language, Information, and Computation (PACLIC 27), Taipei, Taiwan.
- Islam, A., & Inkpen, D. Z. (2009). Semantic similarity of short texts. In N. Nicolov, G. Angelova, & R. Mitkov (Eds.), *Recent Advances in Natural Language Processing V: Selected papers from RANLP 2007* (pp. 227-236). Amsterdam, Netherlands: John Benjamins Publishing Company.
- Jaccard, P. (1908). Nouvelles Recherches Sur La Distribution Florale. *Bulletin de la Société vaudoise des Sciences Naturelles*, 44, 223-270.
- Jaccard, P. (1912). The distribution of the flora in the alpine zone. *New Phytologist*, 11, 37-50. doi: 10.1111/j.1469-8137.1912.tb05611.x
- Jurafsky, D., & Martin, J. H. (2009). *Speech and language processing : an introduction to natural language processing, computational linguistics, and speech recognition* (2nd ed.). Upper Saddle River, N.J.: Pearson Prentice Hall.
- Kauchak, D., & Barzilay, R. (2006). *Paraphrasing for automatic evaluation*. Paper presented at the Proceedings of the main conference on Human Language Technology Conference of the North American Chapter of the Association of Computational Linguistics, New York, New York.
- Ketui, N., Theeramunkong, T., & Onsuwan, C. (2012). *A rule-based method for Thai Elementary Discourse Unit Segmentation (TED-Seg)*. Paper presented at the 7th International Conference on Knowledge Information and Creativity Support Systems (KICSS 2012), Melbourne, Australia.

- Ketui, N., Theeramunkong, T., & Onsuwan, C. (2015). An EDU-based approach for Thai multi-document summarization and its application. *ACM Transactions on Asian and Low-Resource Language Information Processing*, 14(1), 4:1-4:26. doi: <http://dx.doi.org/10.1145/2641567>
- Kotsiantis, S. B. (2007). Supervised machine learning: a review of classification techniques. *Informatica*, 31(3), 249-268.
- Kozareva, Z., & Montoyo, A. (2006). *Paraphrase Identification on the Basis of Supervised Machine Learning Techniques*. Paper presented at the 5th International Conference on NLP, FinTAL 2006, Turku, Finland.
- Kozlowski, R., McCoy, K. F., & Vijay-Shanker, K. (2003). *Generation of single-sentence paraphrases from predicate/argument structure using lexico-grammatical resources*. Paper presented at the the second international workshop on paraphrasing, Sapporo, Japan.
- Kruskal, W. H., & Wallis, W. A. (1952). Use of Ranks in One-Criterion Variance Analysis. *Journal of the American Statistical Association*, 47(260), 583-621. doi: 10.1080/01621459.1952.10483441
- Leacock, C., Towell, G., & Voorhees, E. (1993). *Corpus-based statistical sense resolution*. Paper presented at the Proceedings of the workshop on Human Language Technology, Princeton, New Jersey.
- Lee, C., Hwang, Y.-G., Oh, H.-J., Lim, S., Heo, J., Lee, C.-H., . . . Jang, M.-G. (2006). *Fine-Grained Named Entity Recognition Using Conditional Random Fields for Question Answering*, Berlin, Heidelberg.
- Levenshtein, V. I. (1965). Binary codes capable of correcting deletions, insertions, and reversals. *Doklady Akademii Nauk SSSR*, 163(4), 845-848.
- Li, L., Wu, Y., & Ye, M. (2015). Experimental Comparisons of Multi-class Classifiers. *Informatica*, 39(1), 71-85.
- Li, Y., Bandar, Z., McLean, D., & O'Shea, J. (2004). *A method for measuring sentence similarity and its application to conversational agents*. Paper presented at the 17th International Florida Artificial Intelligence Research Society (FLAIRS) Conference, Florida, USA.

- Li, Y., McLean, D., Bandar, Z. A., O'Shea, J. D., & Crockett, K. (2006). Sentence similarity based on semantic nets and corpus statistics. *IEEE Transactions on knowledge and data engineering*, 18(8), 1138-1150. doi: 10.1109/TKDE.2006.130
- Liang, X., Wang, D., & Huang, M. (2010). *Improved Sentence Similarity Algorithm based on VSM and its application in Question Answering System*. Paper presented at the 2010 IEEE International Conference on Intelligent Computing and Intelligent Systems, Xiamen.
- Lin, C.-Y., & Hovy, E. (2003). *Automatic evaluation of summaries using N-gram co-occurrence statistics*. Paper presented at the Proceedings of the 2003 Conference of the North American Chapter of the Association for Computational Linguistics on Human Language Technology - Volume 1, Edmonton, Canada.
- Lin, D. (1998). *An Information-Theoretic Definition of Similarity*. Paper presented at the Fifteenth International Conference on Machine Learning, Madison, Wisconsin, USA.
- Liu, Y., & Zong, C. (2004). *Example-based Chinese-English MT*. Paper presented at the 2004 IEEE International Conference on Systems, Man and Cybernetics (IEEE Cat. No.04CH37583), The Hague, Netherlands.
- Lunsford, R. F., & Bridges, B. (2005). *The Longwood guide to writing* (3rd ed.). New York: Longman.
- Madhani, N., Tetreault, J., & Chodorow, M. (2012). *Re-examining machine translation metrics for paraphrase identification*. Paper presented at the 2012 Conference of the North American Chapter of the Association for Computational Linguistics: Human Language Technologies, Montreal, Canada.
- Malakasiotis, P. (2009). *Paraphrase recognition using machine learning to combine similarity measures*. Paper presented at the Proceedings of the ACL-IJCNLP 2009 Student Research Workshop, Suntec, Singapore.
- Mann, W. C., & Thompson, S. A. (1988). Rhetorical Structure Theory: Toward a functional theory of text organization. *Text*, 8(3), 243-281.
- Manning, C. D., Raghavan, P., & Schütze, H. (2008). *Introduction to information retrieval*. New York: Cambridge University Press.

- Marius, R., & Wiener, H. S. (1994). *The McGraw-Hill college handbook* (4th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Maurer, H., Kappe, F., & Zaka, B. (2006). Plagiarism - A Survey. *Journal of Universal Computer Science*, 12(8), 1050-1084.
- Metzler, D., Dumais, S., & Meek, C. (2007). *Similarity measures for short segments of text*. Paper presented at the 29th European conference on IR research, Rome, Italy.
- Meyer zu Eissen, S., Stein, B., & Kulig, M. (2007). *Plagiarism Detection Without Reference Collections*, Berlin, Heidelberg.
- Mihalcea, R., Corley, C., & Strapparava, C. (2006). *Corpus-based and knowledge-based measures of text semantic similarity*. Paper presented at the Proceedings of the 21st national conference on Artificial intelligence - Volume 1, Boston, Massachusetts.
- Mikolov, T., Sutskever, I., Chen, K., Corrado, G., & Dean, J. (2013). *Distributed representations of words and phrases and their compositionality*. Paper presented at the 26th International Conference on Neural Information Processing Systems, Lake Tahoe, Nevada.
- Mohtaj, S., Asghari, H., & Zarrabi, V. (2015). *Developing monolingual English corpus for plagiarism detection using human annotated paraphrase corpus*. Paper presented at the Conference and Labs of the Evaluation Forum (CLEF 2015), Toulouse, France.
- Mulvaney, M. K., & Jolliffe, D. A. (2005). *Academic writing: genres, samples, and resources*. New York: Pearson Longman.
- Navarro, G. (2001). A guided tour to approximate string matching. *ACM Comput. Surv.*, 33(1), 31-88. doi: 10.1145/375360.375365
- Nolan, R. (1970). *Foundations for an adequate criterion of paraphrase*. Paris: Mouton.
- Palmer, M., Fellbaum, C., Cotton, S., Delfs, L., & Dang, H. T. (2001). *English tasks: all-words and verb lexical sample*. Paper presented at the The Proceedings of the Second International Workshop on Evaluating Word Sense Disambiguation Systems, Toulouse, France.

- Papineni, K., Roukos, S., Ward, T., & Zhu, W. (2002). *BLEU: a Method for Automatic Evaluation of Machine Translation*. Paper presented at the 40th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics, Philadelphia, Pennsylvania.
- Park, C. (2003). In Other (People's) Words: Plagiarism by university students--literature and lessons. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 28(5), 471-488. doi: 10.1080/02602930301677
- Park, E.-K., Ra, D.-Y., & Jang, M.-G. (2005). Techniques for improving web retrieval effectiveness. *Inf. Process. Manage.*, 41(5), 1207-1223. doi: 10.1016/j.ipm.2004.08.002
- Pecorari, D. (2008). *Academic writing and plagiarism: a linguistic analysis*. London: Continuum.
- Pedersen, T., Patwardhan, S., & Michelizzi, J. (2004). *WordNet::Similarity: measuring the relatedness of concepts*. Paper presented at the Demonstration Papers at HLT-NAACL 2004, Boston, Massachusetts.
- Pedregosa, F., Varoquaux, G., Gramfort, A., Michel, V., Thirion, B., Grisel, O., . . . Cournapeau, D. (2011). Scikit-learn: Machine Learning in Python. *Journal of Machine Learning Research*, 12, 2825-2830.
- Petrov, S., Das, D., & McDonald, R. (2012). *A Universal Part-of-Speech Tagset*. Paper presented at the Eight International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'12), Istanbul, Turkey.
- Phucharasupa, K., & Netisopakul, P. (2012). *Classification of Thai sentence paraphrase*. Paper presented at the joint international symposium on natural language processing and agricultural ontology service 2011 (SNLP-AOS 2011), Bangkok, Thailand.
- Potthast, M., Barrón-Cedeño, A., Stein, B., & Rosso, P. (2011). Cross-language plagiarism detection. *Language Resources and Evaluation*, 45(1), 45-62. doi: 10.1007/s10579-009-9114-z
- Potthast, M., Eiselt, A., Barrón-Cedeño, A., Stein, B., & Rosso, P. (2011). *Overview of the 3rd international competition on plagiarism detection*. Paper presented at the CLEF 2011 Labs and Workshops, Amsterdam.

- Potthast, M., Hagen, M., Völske, M., & Stein, B. (2013). *Crowdsourcing interaction logs to understand text reuse from the web*. Paper presented at the 51st Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics (ACL 2013), Sofia, Bulgaria.
- Potthast, M., Stein, B., Barrón-Cedeño, A., & Rosso, P. (2010). *An evaluation framework for plagiarism detection*. Paper presented at the 23rd International Conference on Computational Linguistics (COLING 2010), Beijing, China.
- Potthast, M., Stein, B., Eiselt, A., Barrón-Cedeño, A., & Rosso, P. (2009). Overview of the 1st International Competition on Plagiarism Detection. In B. Stein, P. Rosso, E. Stamatatos, M. Koppel, & E. Agirre (Eds.), *SEPLN 09 Workshop on Uncovering Plagiarism, Authorship, and Social Software Misuse (PAN 09)* (pp. 1-9). Valencia, Spain: CEUR-WS.org.
- Qiu, L., Kan, M.-Y., & Chua, T.-S. (2006). *Paraphrase recognition via dissimilarity significance classification*. Paper presented at the 2006 Conference on Empirical Methods in Natural Language Processing, Sydney, Australia.
- Ronald, A., & Suharjito. (2014). Plagiarism detection algorithm using natural language processing based on grammar analyzing. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*, 63(1), 168-180.
- Ross, C., & Thomas, A. (2003). *Writing for real : A handbook for writers in community service*. New York: Longman.
- Rubenstein, H., & Goodenough, J. B. (1965). Contextual correlates of synonymy. *Commun. ACM*, 8(10), 627-633. doi: 10.1145/365628.365657
- Rus, V., McCarthy, P. M., Lintean, M. C., McNamara, D. S., & Graesser, A. C. (2008). *Paraphrase identification with lexico-syntactic graph subsumption*. Paper presented at the 21th International Florida Artificial Intelligence Research Society Conference (FLAIRS-21), Coconut Grove, FL.
- Sharjeel, M., Rayson, P., & Nawab, R. M. A. (2016). *UPPC - Urdu paraphrase plagiarism corpus*. Paper presented at the Language Resource and Evaluation Conference (LREC) 2016, Portorož, Slovenia.
- Sindhu, L., Thomas, B. B., & Idicula, S. M. (2011). A Study of Plagiarism Detection Tools and Technologies. *IJART*, 1(1), 64-70.

- Sinthupoun, S., & Sornil, O. (2010). Thai rhetorical structure analysis. *International Journal of Computer Science and Information Security (IJCSIS)*, 7(1), 95-105.
- Socher, R., Huang, E. H., Pennington, J., Ng, A. Y., & Manning, C. D. (2011). *Dynamic pooling and unfolding recursive autoencoders for paraphrase detection*. Paper presented at the 24th International Conference on Neural Information Processing Systems, Granada, Spain.
- Sørensen, T. J. (1948). A method of establishing groups of equal amplitude in plant sociology based on similarity of species and its application to analyses of the vegetation on Danish commons. *Kongelige Danske Videnskabernes Selskab*, 5(4), 1-34.
- Sousa-Silva, R., Grant, T., & Maia, B. (2010). *'I didn't mean to steal someone else's words!': A Forensic Linguistic Approach to Detecting Intentional Plagiarism*. Paper presented at the 4th international plagiarism conference, Newcastle.
- Spärck Jones, K. (1972). A statistical interpretation of term specificity and its application in retrieval. *Journal of Documentation*, 28(1), 11-21. doi: 10.1108/eb026526
- Spatt, B. (1987). *Writing from sources* (2nd ed.). New York: St. Martin's.
- Sriganesh, V., & Iyer, P. (2007). Plagiarism and medical writing. *Indian Journal of Radiology and Imaging*, 17(3), 146-147. doi: 10.4103/0971-3026.34716
- Stein, B., Lipka, N., & Prettenhofer, P. (2011). Intrinsic plagiarism analysis. *Lang. Resour. Eval.*, 45(1), 63-82. doi: 10.1007/s10579-010-9115-y
- Sukvaree, T., Charoensuk, J., Wattanamethanont, M., & Kultrakul, A. (2004). *RST based text summarization with ontology driven in agriculture domain*. Bangkok: Department of Computer Engineering, Kasetsart University.
- Sutherland-Smith, W. (2008). *Plagiarism, the internet, and student learning: improving academic integrity*. New York: Routledge.
- Taboada, M., & Mann, W. C. (2006). Applications of Rhetorical Structure Theory. *Discourse Studies*, 8(4), 567-588.
- Toutanova, K., Klein, D., Manning, C. D., & Singer, Y. (2003). *Feature-rich part-of-speech tagging with a cyclic dependency network*. Paper presented at the Proceedings of the 2003 Conference of the North American Chapter of the Association for

Computational Linguistics on Human Language Technology - Volume 1,
Edmonton, Canada.

- Tsatsaronis, G., Varlamis, I., Giannakoulopoulos, A., & Kanellopoulos, N. (2010). *Identifying free text plagiarism based on semantic similarity*. Paper presented at the 4th International Plagiarism Conference (IPC 2010), Newcastle.
- Tseng, H., Jurafsky, D., & Manning, C. D. (2005). *Morphological features help POS tagging of unknown words across language varieties*. Paper presented at the Fourth SIGHAN Workshop on Chinese Language Processing, Jeju Island, Korea
- Turian, J., Ratinov, L., & Bengio, Y. (2010). *Word representations: a simple and general method for semi-supervised learning*. Paper presented at the Proceedings of the 48th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics, Uppsala, Sweden.
- Vila, M., Martí, M. A., & Rodríguez, H. (2011). Paraphrase concept and typology. A linguistically based and computationally oriented approach. *Procesamiento del Lenguaje Natural*, 46, 83-90.
- Wan, S., Dras, M., Dale, R., & Paris, C. (2006). *Using dependency-based features to take the "para-farce" out of paraphrase*. Paper presented at the 2006 Australasian Language Technology Workshop (ALTW2006), Sancta Sophia College, Sydney.
- Warn, J. (2007). Plagiarism software: no magic bullet! *Higher Education Research & Development*, 25(2), 195-208. doi: 10.1080/07294360600610438
- Wattanamethanont, M., Suvakree, T., & Kawtrakul, A. (2005). *Discourse relation recognition by using Naïve Bayesian classifier*. Paper presented at the 9th National Computer Science and Engineering Conference (NCSEC 2005), University of the Thai Chamber of Commerce (UTCC), Bangkok, Thailand.
- Yang, C., & Wen, J. (2007). *Text categorization based on a similarity approach*. Paper presented at the International conference on intelligence systems and knowledge engineering (ISKE), Chengdu, China.
- Zhang, P.-y., & Li, C.-h. (2009). *Automatic text summarization based on sentences clustering and extraction*. Paper presented at the 2nd IEEE international conference on computer science and information, Beijing, China.

Zhang, Y., & Patrick, J. (2005). *Paraphrase Identification by Text Canonicalization*. Paper presented at the the Australasian Language Technology Workshop 2005, Sydney, Australia.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลการลักลอกงานวิชาการภาษาไทย

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การตรวจเทียบภายนอกหาการลักลอกในงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความละม้ายของข้อความ” ของนายศุภวัฒน์ แต่รุ่งเรือง นิสิตระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ข้อมูลทั้งหมดที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

ตอนที่ 1 : สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดกรอกข้อมูลส่วนตัวของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ต่อไปนี้

1. ระดับการศึกษาสูงสุด	☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี
	☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก
2. สถานภาพการศึกษา	☐ สำเร็จการศึกษาแล้ว	☐ กำลังศึกษา

ตอนที่ 2 : การลักลอกงานวิชาการ

คำชี้แจง : ในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้เตรียมข้อความต้นฉบับไว้จำนวน 5 ข้อความ สมมติให้ท่านเป็นนิสิตที่กำลังทำรายงานส่งอาจารย์ ให้ท่านนำข้อความต้นฉบับมาเขียนขึ้นใหม่ให้สื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับข้อความต้นฉบับมากที่สุด ทั้งนี้ ท่านต้องระมัดระวังมิให้อาจารย์สงสัยหรือตรวจสอบได้ว่าท่านลอกข้อความต้นฉบับมา

ข้อความ 2/5

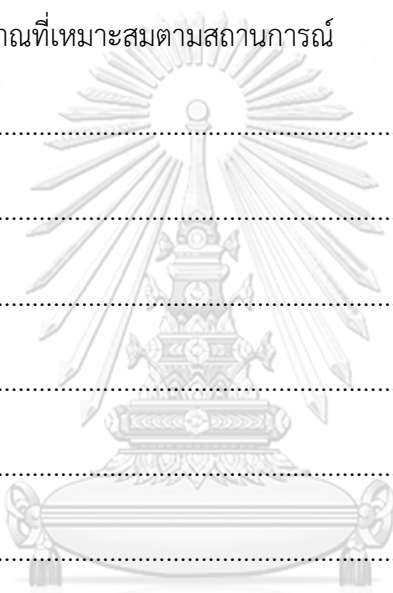
ป่าชายเลนมีความสำคัญทางด้านอนุรักษ์พื้นที่ชายฝั่งทะเล โดยทำหน้าที่เป็นปราการตามธรรมชาติป้องกันลมพายุ ป้องกันชายฝั่งไม่ให้ถูกกัดเซาะจากกระแสน้ำ ช่วยในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยช่วยดักกรองของเสีย และขยะบริเวณชายฝั่งก่อนลงสู่ทะเล นอกจากนี้ป่าชายเลนยังเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนที่มีความสำคัญอีกด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ข้อความ 3/5

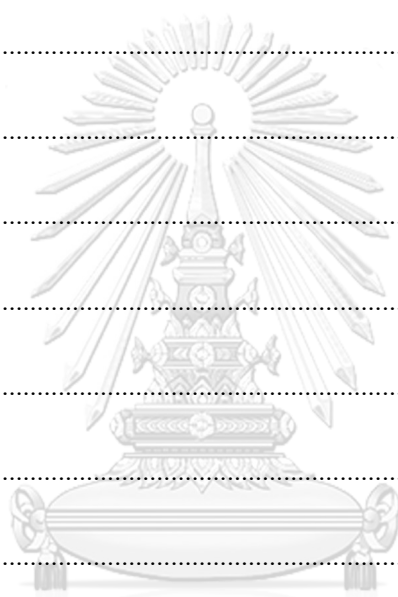
เงินเป็นสื่อกลางที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ เงินเปรียบเสมือนปัจจัยหล่อเลี้ยงเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาประเทศจะดำเนินไปด้วยดีและความมั่นคง ย่อมขึ้นอยู่กับปริมาณเงินและเครดิตในปริมาณที่เหมาะสม ถ้าในขณะใดขณะหนึ่งมีปริมาณเงินน้อยเกินไปก็จะก่อให้เกิดปัญหาเงินฝืด แต่ถ้ามีมากเกินไปก็จะก่อให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อ ซึ่งมีผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศทั้งสิ้น และผลเสียดังกล่าวก็จะเกิดผลกระทบต่อธุรกิจในประเทศเช่นกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวธนาคารกลางซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่สำคัญของประเทศที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินและเครดิตของประเทศจึงต้องเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยใช้นโยบายการเงินเข้าควบคุมปริมาณเงินและเครดิตของประเทศให้มีปริมาณที่เหมาะสมตามสถานการณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ข้อความ 4/5

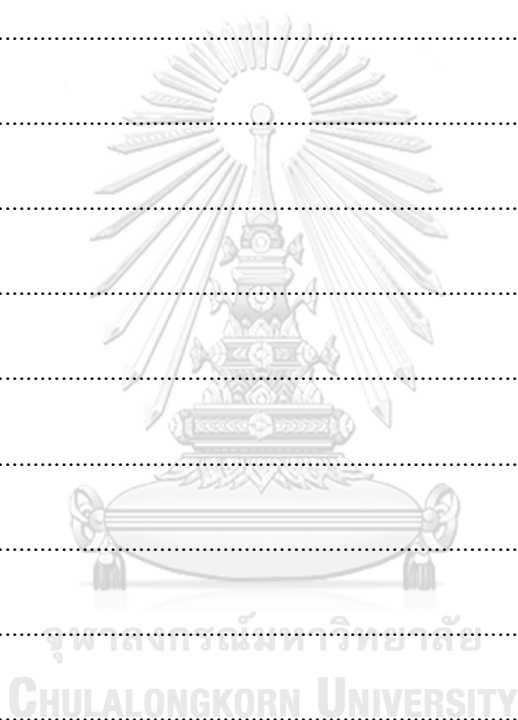
ความรุนแรงในสังคมและความรุนแรงในครอบครัวมีความคล้ายคลึงกันที่เหี้ยม คือผู้อ่อนแอ และมีสถานภาพต่ำกว่า เช่น สตรี เด็ก ฯลฯ แต่ผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัวรุนแรงและ ยาวไกลกว่าความรุนแรงในสังคม เพราะนอกจากจะเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาครอบครัวแตกแยก และนำมาซึ่งปัญหาสังคมอีกมากมายแล้ว ความรุนแรงในครอบครัวยังเป็นมรดกถ่ายทอดไปสู่หลาน ต่อ ๆ ในอนาคตอย่างไม่รู้จบสิ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ข้อความ 5/5

ในปัจจุบันความสำคัญในการใช้สุนัขล่าสัตว์ และช่วยหาอาหารนั้นได้ลดความสำคัญลงไป แต่ มนุษย์จะเลี้ยงสุนัขเพื่อใช้เป็นเพื่อน และใช้ประโยชน์อย่างอื่น ที่นอกเหนือไปจากการเฝ้าบ้าน การ ป้องกันขโมย ใช้ต้อนฝูงสัตว์ หรือเลี้ยงเพื่อการค้า ในบางครั้งสุนัขที่ได้รับการฝึกหัด สามารถจะใช้ใน งานสะกดรอยติดตามจับตัวผู้ร้าย ตมกลืนระเบิด ตรวจค้นหาสารเสพติด เป็นต้น

ภาคผนวก ข

รายการคำและบริบทสำหรับใช้แทรกและลบคำ
ในการสร้างข้อมูลลึกลอกประเภทคัตลอกโดยใกล้เคียง

รายการคำและบริบทสำหรับใช้แทรก

คำที่	คำ	บริบท
1	ก็	และความจริง _____ มีอย่าง หลากหลาย
2	กับ	เผชิญ _____ ปัญหา
3	การ	หลัง _____ ปลุกถ่ายไต
4	การ	วิธี _____ ดำน้ำตื้น
5	การ	พฤติกรรม _____ บริโภคอาหาร
6	เกี่ยวกับ	ข้อมูล _____ การแสดงละครหลวง นฤมิตร
7	ขอ	ในบทนี้จะ _____ กล่าวถึง
8	ของ	ในด้าน _____
9	ของ	ในส่วน _____
10	ของ	ในแง่ _____
11	ของ	ในมุม _____
12	ของ	อาคารสำนักงานราชการ _____ สี เขียว
13	ของ	สถานภาพ _____ ผู้หญิง
14	ของ	วัฏจักรชีวิต _____ สารสนเทศ
15	ข้อต่อ	การเคลื่อนไหวผ่าน _____ หลายข้อ ต่อ
16	ข้างต้น	ดังกล่าว _____
17	ข้างต้น	จากข้อสรุป _____
18	ขึ้น	เกิด _____ จาก
19	เขา	ดาบที่ _____ ใช้เป็นอาวุธ
20	เข้า	_____ ร่วมกิจกรรม
21	คอย	หาผู้เล่น _____ ฝึกกระป๋อง
22	คอย	ถ้าพบความแตกต่างจึง _____ เปรียบเทียบความแตกต่าง
23	คิด	ห่อ _____ เป็นเงินมูลค่า
24	แค่	_____ เพียงทั้งหมด

คำที่	คำ	บริบท
25	จะ	_____ เห็นได้ว่า
26	จะ	โดยรวม _____ พบว่า
27	จะ	มัก _____ มี
28	จะ	ควร _____ เลือกใช้เม็ดมีดแบบเคลือบ ผิว
29	จะ	_____ ได้ผลิตภัณฑ์เป็น
30	จะ	ผู้วิจัย _____ ใช้
31	จาก	_____ ผลการวิจัยพบว่า
32	จาก	_____ ผลการวิเคราะห์พบว่า
33	จึง	ต่อไป _____ เป็นขั้นลงมือปฏิบัติงาน
34	จึง	ดังนั้น _____ ทำให้การทดสอบ สมมติฐาน
35	ขึ้น	เด็ก _____ อนุบาล
36	ขึ้น	งานวิจัย _____ นี้
37	เช่น	โดยสภาพ _____ นี้
38	ซึ่ง	_____ คิดเป็นร้อยละ
39	ซึ่ง	ผู้ _____ เป็น
40	ซึ่ง	ผู้ _____ มี
41	ตั้ง	ในเรื่อง _____ ต่อไปนี้
42	ดังกล่าว	วิธี _____ นี้
43	ด้าน	เก็บไว้ _____ ใน
44	ด้าน	ทาง _____ ดนเปรียบเทียบ
45	ด้าน	ข้อกำหนดทาง _____ กฎหมาย
46	เด็ก	_____ นักเรียน
47	ได้	ผู้วิจัย _____ สร้าง
48	ได้	ผู้วิจัย _____ ศึกษา

คำที่	คำ	บริบท
49	ได้	ผู้วิจัย _____ พัฒนา
50	ได้	ผู้วิจัย _____ วิเคราะห์
51	ได้	ผู้วิจัย _____ พบ
52	ได้	ผู้วิจัย _____ ทบทวน
53	ได้	ผู้วิจัย _____ สังเคราะห์
54	ได้	ผู้วิจัย _____ สกัด
55	ได้	ผู้วิจัย _____ แยก
56	ได้	ผู้วิจัย _____ จำแนก
57	ได้	ผู้วิจัย _____ แบ่ง
58	ได้	ผู้วิจัย _____ สร้าง
59	ได้	จะเห็น _____ ว่า
60	ได้	เนื่องจาก _____ มี
61	ได้	ผู้วิจัย _____ สรุปผล
62	ได้	ถือ _____ ว่า
63	ได้	_____ ให้ความหมาย
64	ได้	เข้าใจ _____ ง่าย
65	ได้	ผู้วิจัย _____ วางแผนรายละเอียด
66	ต่อไป	ตั้ง _____ นี้
67	ตั้ง	การจัด _____ สภาชุมชน
68	ถึง	สะท้อนให้เห็น _____ กระบวนการ ดูแล
69	ถือ	อีกด้านหนึ่งยัง _____ เป็น
70	ทาง	ทักษะ _____ คนตรี
71	ทาง	ชื่อ _____ การค้า
72	ทำ	ก่อน _____ การทดลอง
73	ทำการ	ได้ _____ ศึกษา
74	ทำการ	ได้ _____ ทดลอง
75	ทำการ	ได้ _____ วิเคราะห์
76	ทำการ	ได้ _____ วิจัย
77	ทำให้	จากการศึกษา _____ พบว่า
78	ทำให้	จากการทดลอง _____ พบว่า
79	ทำให้	จากการวิเคราะห์ _____ พบว่า
80	ทำให้	จากการวิจัย _____ พบว่า
81	ที่	เพื่อ _____ จะ
82	ที่	สูง _____ สุด

คำที่	คำ	บริบท
83	ที่	ต่ำ _____ สุด
84	ที่	ผู้ _____ เกี่ยวข้อง
85	ที่	จำเลยเป็นผู้ _____ ไร้ศีลธรรม
86	ที่	หน้าที่ _____ ต้องทำ
87	ที่	อันดับ _____ หนึ่ง
88	ที่	กลุ่ม _____ ออกกำลังกายแบบสลับ
89	ที่จะ	สามารถ _____
90	ที่จะ	ต้องการ _____
91	ที่จะ	อยาก _____
92	ที่จะ	ผลที่ร้ายแรง _____ ตามมา
93	น้อย	ลด _____ ลง
94	นี้	สารที่เกิดการดูดซับที่พื้นผิว _____
95	เนื่องจาก	_____ ทำให้ผู้สอนทราบว่าสอนเพื่อ อะไร
96	ใน	ตั้งวง _____ ระดับ
97	ใน	ทักษะ _____ การ
98	ใน	ป่าเต็งรัง _____ บริเวณ
99	ใน	หรือเขียนได้ตั้ง _____ สมการที่
100	ใน	ส่วนประสมทางการตลาด _____ ด้าน ราคา
101	ใน	ภาวะ _____ การดูดซับ คาร์บอนไดออกไซด์
102	ในการ	มาใช้ _____ แก้ไขความผิดพลาด
103	เป็น	ซึ่ง _____ ระบบที่ฝ่ายบริหารหรือ คณะรัฐมนตรี
104	เป็น	เป็นหลักเกณฑ์และ _____ กติกา
105	เป็น	ผู้ป่วย _____ โรค
106	ไป	ประกอบ _____ ด้วย
107	ไป	การเติมลง _____ ในสารเคลือบผิว
108	ไป	ก่อนนำ _____ เข้าเครื่องวิเคราะห์
109	เพราะ	_____ ฉะนั้น
110	เพื่อ	_____ แสดงสัญญาณของชั้นแพร่แก๊ส
111	เพื่อ	วิเคราะห์ _____ หา
112	มา	ตาม _____ ด้วย
113	มา	แมสซีเตอร์มีขนาดใหญ่ขึ้น _____ บ้าง
114	มาก	เพิ่ม _____ ขึ้น
115	มี	ตั้ง _____ รายละเอียด
116	มี	โดย _____ คาร์บอนโมโนลิท

คำที่	คำ	ปริบท
117	มีความ	ผิวจรรยา _____ กว้าง
118	มีความ	ยื่นเป้าหมายที่ _____ สนใจ
119	มีความ	กระบวนการที่ _____ ซับซ้อนและมีหลายมิติ
120	รวบรวม	เก็บ _____ ข้อมูล
121	รอบ	ล้อม _____
122	ระยะ	เป็น _____ เวลา
123	เรื่อง	แนวคิด _____ ตัวชี้วัดผลลัพธ์การพยาบาล
124	โรค	_____ ภูมิแพ้
125	ลด	ลดวงจร _____ น้อยลง
126	แล้ว	นอกจากนี้ _____
127	แล้ว	กล่าวมา _____
128	แล้ว	จากนั้น _____
129	แล้ว	โดยมาก _____ พ่อแม่
130	และ	ทางตรง _____ ทางอ้อม

คำที่	คำ	ปริบท
131	และ	ทบทวนเอกสาร _____ งานวิจัย
132	ว่ามี	ไม่พบ _____ ความผิดปกติ
133	ไว้	ระบุ _____ ว่า
134	ศึกษา	การ _____ วิจัย
135	โรค	ความเศร้า _____
136	หมายเลข	สารฟู _____
137	หาก	_____ แต่
138	ให้	_____ ใช้ผ้า
139	ให้	มอบหมายงาน _____ ทีมการพยาบาล
140	ใหม่	นวัตกรรม _____
141	ให้เห็น	ตั้งแสดง _____ ในสมการ
142	ออก	แบ่ง _____ เป็น
143	อัน	_____ ได้แก่
144	อาทิ	_____ เช่น

รายการคำและปริบทสำหรับใช้สอบ

คำที่	คำ	ปริบท
1	กระทั่ง	การพูดกระทบ _____
2	กับ	เพิ่มให้ _____
3	การ	โดย _____ ทำปฏิกริยาระหว่างไกลโคไลซ์
4	การทดลอง	ในการทดลองจะแบ่ง _____
5	เกิน	_____ ไป
6	แก่	ให้สนับสนุน _____
7	แก่	ให้ _____
8	ขอ	จะ _____
9	ขอ	ในบทรนี้จะ _____ กล่าวถึง
10	ข้อ	_____ คำถาม
11	ของ	ในส่วน _____
12	ของ	ในด้าน _____
13	ของ	ในแง่ _____
14	ของ	ในมุม _____
15	ข้างต้น	ดังกล่าว _____
16	ขึ้น	เกิด _____ จาก
17	เข้า	_____ ร่วมกิจกรรม

คำที่	คำ	ปริบท
18	เข้า	_____ ร่วม
19	คง	ยัง _____
20	ความมี	จาก _____ สารประโยชน์
21	แค่นั้น	เขาก็จะเป็นอันตราย _____
22	งาน	ผู้ใช้ _____
23	จะ	โดย _____
24	จะ	_____ เห็นได้ว่า
25	จะ	_____ เป็นการสัมภาษณ์กึ่งทางการ
26	จัด	_____ ทำ
27	จาก	ผล _____ การทำ
28	จำนวน	ในการเพิ่ม _____ รถของบริษัท
29	ขึ้น	งานวิจัย _____ นี้
30	ซึ่ง	_____ ใน
31	ซึ่ง	_____ เมื่อ
32	ซึ่ง	_____ การ
33	ซึ่ง	_____ จาก
34	ซึ่ง	_____ พบว่า

คำที่	คำ	บริบท
35	ซึ่ง	ผู้_____เป็น
36	ซึ่ง	ผู้_____มี
37	ซึ่ง	_____น้ำที่ไหลผ่านจะกลายเป็นน้ำชะ
38	ซึ่ง	_____หากปรับตั้ง
39	ตั้ง	ในเรื่อง_____ต่อไปนี่
40	ด้าน	ทาง_____การ
41	เด็ก	_____นักเรียน
42	โดย	_____แบ่ง
43	โดย	_____มีรายละเอียด
44	โดย	_____จาก
45	โดย	_____ใน
46	ได้	สรุป_____ว่า
47	ได้	ผู้วิจัย_____
48	ได้	จะเห็น_____ว่า
49	ได้	เนื่องจาก_____มี
50	ได้	ผู้วิจัย_____
51	ได้	_____ให้
52	ได้	_____สรุป
53	ได้	_____ศึกษา
54	ได้	_____วิเคราะห์
55	ได้	_____ทบทวน
56	ได้	_____พบ
57	ได้	ที่_____
58	ได้	_____ให้ความหมาย
59	ได้	พบ_____
60	ต่อ	ละเมียด_____
61	ต่อ	ตอบสนอง_____
62	ต่อไป	ตั้ง_____นี้
63	ตามลำดับ	ที่ใดๆ ก็ตาม
64	ถึง	แสดงให้เห็น_____
65	ถึง	การตรวจสอบ_____การเตรียมความพร้อม
66	ทั้งนี้	_____จะ
67	ทั้งนี้	_____จะ
68	ทาง	_____ด้าน
69	ทำการ	ที่ใดๆ ก็ตาม

คำที่	คำ	บริบท
70	ทำหน้าที่	ผู้รับผิดชอบต้อง_____จัดเตรียมเส้นทาง
71	ที่	โดย_____
72	ที่	เพื่อ_____จะ
73	ที่	หลังจาก_____
74	ที่	เป็นไปตาม_____
75	ที่	เน้น_____
76	ที่	เส้นทาง_____ให้
77	ที่	ผู้_____มีรายได้
78	ที่	เป็นเทคโนโลยี_____ใหม่
79	ที่	อันดับ_____หนึ่ง
80	ที่	อยู่ในระดับ_____เหมาะสม
81	ที่	สารอาหาร_____สาหร่ายจะใช้ในการเจริญ
82	ที่	การ_____ทำสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง
83	ที่จะ	ก่อน_____
84	ที่จะ	สามารถ_____
85	ที่จะ	ต้องการ_____
86	ที่จะ	อยาก_____
87	ที่จะ	พยายาม_____
88	ที่จะ	ยอม_____
89	ที่เป็น	ในฐานะ_____
90	ที่มี	สูงกว่ากลุ่มตัวอย่าง_____ที่มีอายุ
91	ที่อยู่	ความยาวคลื่น_____ในวงเล็บ
92	น้อย	ลด_____ลง
93	นั้น	นี้_____
94	นำ	_____เสนอ
95	เน้น	มุ่ง_____
96	เนื่อง	นับ_____
97	ใน	_____เชิง
98	ใน	_____ทาง
99	ใน	ทักษะ_____การ
100	ในการ	เวลา_____จะละลายฟอสฟอรัส
101	เบื้อง	ตัวแปร_____ต้น
102	เป็น	_____สโต
103	เป็นการ	ปรากฏว่า_____จบที่
104	เป็นต้น	ที่ใดๆ ก็ตาม

คำที่	คำ	บริบท
105	เป็นที่	คือ_____เหมาะ
106	เป็นอัน	_____มาก
107	ไป	ประกอบ_____ด้วย
108	ผล	จาก_____การทดสอบสมมติฐานข้อที่
109	ฝั่ง	แฝง_____
110	เพราะ	_____ฉะนั้น
111	เพื่อ	ใช้_____หาความสัมพันธ์ระหว่าง
112	ภาค	_____ส่วน
113	มัน	พม่า_____จะ
114	มาก	เพิ่ม_____ขึ้น
115	มี	ตั้ง_____รายละเอียดต่อไปนี้
116	มีการ	ที่ใดๆ ก็ตาม
117	มีความ	ที่ใดๆ ก็ตาม
118	มีค่า	กรดต่างของน้ำทะเล_____ค่อนข้างคงที่
119	รวบรวม	เก็บ_____ข้อมูล
120	รอบ	ล้อม_____
121	ระยะ	เป็น_____เวลา
122	รายการ	ตั้ง_____ต่อไปนี้
123	เรื่อง	ศึกษา_____ผล
124	เรือน	บ้าน_____
125	ลง	สำเร็จ_____ได้
126	ลักษณะ	_____นิสัย
127	แล้ว	กล่าวมา_____
128	แล้ว	จากนั้น_____
129	และ	_____นอกจากนี้
130	และ	กลยุทธ์_____ความเป็นผู้นำ
131	และ	_____หลังจาก
132	ไว้	ระบุ_____ว่า
133	ศึกษา	การ_____วิจัย
134	โศก	ความเศร้า_____
135	สาย	รับ_____โทรศัพท์
136	เสีย	_____ก่อน

คำที่	คำ	บริบท
137	หลัง	บ้าน_____นี้
138	หาก	_____แต่
139	เหนือ	นอกเหนือ_____จาก
140	แห่งนี้	สนามบินเล็งนกทา_____จะเป็น
141	ให้การ	ในการ_____บำบัดทางการแพทย์
142	ให้ความ	_____เมตตา
143	ใหม่	นวัตกรรม_____
144	ให้มี	จัด_____
145	ให้เห็น	แสดง_____ว่า
146	อย่าง	_____ยิ่ง
147	อยู่	แยกส่วนกัน_____ระหว่าง
148	ออก	ถัด_____มา
149	ออก	พองน้ำขึ้น_____ไปสัมผัสขวด
150	ออก	แบ่ง_____เป็น
151	อาทิ	_____เช่น
152	อีก	_____ด้วย
153	เอง	นี้_____
154	เอา	นำ_____
155	ๆ	ทั่ว_____ไป

ภาคผนวก ค

คำชี้แจงสำหรับผู้จำลองการลักลอกโดยดัดแปลง

เนื่องด้วยผู้วิจัยกำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ “การตรวจเทียบภายนอกหาคำการลักลอกในงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความคล้ายของข้อความ (Extrinsic Plagiarism Detection in Academic Texts Using a Support Vector Machine Model and Text Similarity Measurement)” ในขั้นตอนการวิจัยหัวข้อดังกล่าว ผู้วิจัยจำเป็นต้องทดลองสร้างคลังข้อมูลจำลองการลักลอกขึ้น เพื่อนำมาทดลองวัดประสิทธิภาพของวิธีการตรวจจับการลักลอกที่นำเสนอในงานวิทยานิพนธ์

ในการนี้ ผู้วิจัยจึงขอรบกวนให้ท่านจำลองการลักลอกขึ้น โดย **ดัดแปลง** ข้อความที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้เป็นย่อหน้า โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ข้อมูลต้นฉบับ

ข้อมูลต้นฉบับสำหรับจำลองการลักลอกที่ท่านได้รับจะมีลักษณะเป็นย่อหน้าของข้อความเชิงวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 1,250 ย่อหน้า จำแนกตามสาขาวิชาและขนาดของย่อหน้า ตามรายละเอียดดังนี้

สาขาวิชา	วิทยาศาสตร์			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		
	สั้น	กลาง	ยาว	สั้น	กลาง	ยาว
จำนวนคำ/ ย่อหน้า	50-100	101-150	151-200	50-100	101-150	151-200
จำนวนย่อ หน้าที่ได้รับ	208	209	208	208	209	208

- ไฟล์ข้อมูลต้นฉบับ

ย่อหน้าที่ท่านจะได้รับจะถูกบันทึกในรูปแบบไฟล์สกุล .txt ไฟล์ละ 1 ย่อหน้า โดยชื่อไฟล์ถูกตั้งเป็นอักขระ 8 หลัก ตามด้วยข้อความ “-marked” ทั้งนี้ อักขระแต่ละตัวบ่งชี้ข้อมูลต่อไปนี้

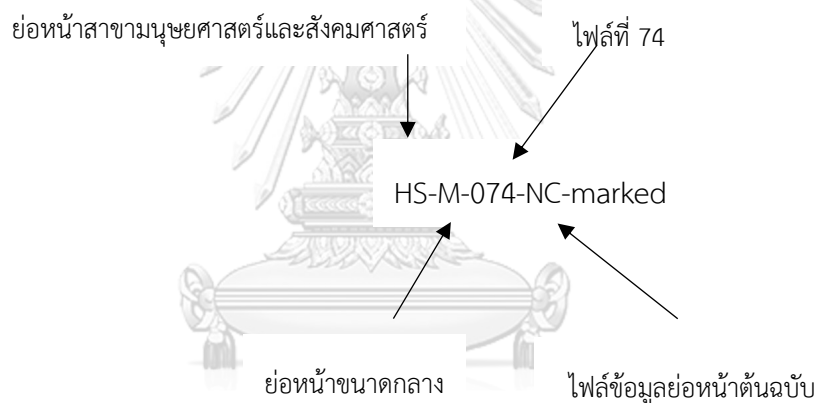
- 1) อักขระหลักที่ 1-2 ใช้จำแนกสาขาวิชาของย่อหน้าต้นฉบับ ดังนี้

อักขระ SC หมายถึง ย่อหน้าที่มีเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์

อักขระ HS หมายถึง ย่อหน้าที่มีเนื้อหาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

- 2) อักขระหลักที่ 3 ใช้จำแนกขนาดของย่อหน้าต้นฉบับ ดังนี้
  - อักขระ S หมายถึง ย่อหน้าขนาดสั้น มีความยาว 50-100 คำ
  - อักขระ M หมายถึง ย่อหน้าขนาดกลาง มีความยาว 101-150 คำ
  - อักขระ L หมายถึง ย่อหน้าขนาดยาว มีความยาว 151-200 คำ
- 3) อักขระหลักที่ 4-6 ใช้จำแนกลำดับที่ของย่อหน้าต้นฉบับในสาขาวิชาและขนาดเดียวกัน
- 4) อักขระหลักที่ 7-8 ใช้จำแนกความเป็นข้อมูลต้นฉบับหรือข้อมูลที่ผ่านการลักลอก ดังนี้
  - อักขระ NC หมายถึง ย่อหน้าต้นฉบับ
  - อักขระ MO หมายถึง ย่อหน้าที่ผ่านการตัดแปลงแล้ว

ตัวอย่าง

● ภาระงานโดยสังเขป

ให้ท่าน**ตัดแปลง**ย่อหน้าต้นฉบับแต่ละไฟล์ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) เปิดไฟล์ย่อหน้าต้นฉบับด้วยโปรแกรม Notepad, Notepad++, หรือ Microsoft Word ตามแต่ท่านสะดวก
- 2) ตัดแปลงข้อความที่ปรากฏในย่อหน้า
- 3) บันทึกไฟล์เป็นไฟล์ใหม่สกุล .txt โดยตั้งชื่อไฟล์อักขระที่ 1-6 ตามไฟล์ย่อหน้าต้นฉบับที่ลักลอก ส่วนอักขระที่ 7-8 ให้เปลี่ยนจากอักขระ NC เป็น MO
- 4) จัดเก็บไฟล์ที่ตัดแปลงแล้วแยกตามสาขาวิชาและขนาด

- **ลักษณะของข้อความที่ตัดแปลงได้**

การตัดแปลงข้อความในที่นี้จะทำโดยการ**แทรก ลบ หรือย้ายที่** ข้อความต้นฉบับในระดับ**วลี หรืออนุพากย์** ดังนั้นในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะได้ชี้แจงถึงลักษณะของวลีและอนุพากย์ที่สามารถตัดแปลงได้โดยอิงตามนิยามที่ระบุไว้โดยนลินี อินตะชาว (2556, น. 30-43) และให้ตัดแปลงวลีและอนุพากย์เหล่านั้นด้วยการ**แทรก ลบ และย้ายที่** จากนั้นจึงจะแสดงให้เห็นถึงกลวิธีตัดแปลงข้อความในลำดับถัดไป

1) **ลักษณะของวลีที่ตัดแปลงได้**

วลีที่สามารถตัดแปลงด้วยการ**แทรก ลบ หรือย้ายที่** นั้นจำเป็นต้องเป็นวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น (strong maker) ทั้งนี้ จากการศึกษาหน่วยเชื่อมโยงในภาษาไทย พบว่ามีคำเชื่อมเด่นอยู่เพียง 2 ประเภท คือ คำเชื่อมแจกแจงสมาชิกหรือแสดงตัวอย่าง เช่น “ได้แก่”, “เช่น”, “ตัวอย่างเช่น”, “อาทิ”, “เป็นต้นว่า” และคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ เช่นคำว่า “เพื่อ”

ตัวอย่าง (1)

[ตำนานปรัมปราเป็นการอธิบายถึงกำเนิดของจักรวาล โครงสร้าง และระบบของจักรวาล มนุษย์ สัตว์ ปราภฏการณ์ทางธรรมชาติ]₁ [*เช่น ลมฝน กลางวัน กลางคืน พายุร้อน พายุฝน*]₂

จากตัวอย่าง (1) จะเห็นได้ว่าข้อความหมายเลข 2 เป็นวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น “เช่น” อันเป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง วลีดังกล่าวจึงสามารถถูกตัดแปลงได้ตามหลักการในงานวิจัยชิ้นนี้

ตัวอย่าง (2)

[เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ทรงนิพนธ์บทละครดึกดำบรรพ์ไว้หลายเรื่อง]₁ [*ได้แก่ สังข์ทอง คาวี อิเหนา สังข์ศิลป์ชัย อุณรุทธ รามเกียรติ์ กรุงพณชมทวีป*]₂ [นอกจากนี้ยังมีบทละคร]_{3,1} [ที่ทรงแต่ง]₄ [อีกหลายเรื่องด้วย]_{3,2}

ในตัวอย่าง (2) ข้างต้นจะเห็นได้ว่าข้อความหมายเลข 2 เป็นวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น “ได้แก่” อันเป็นคำเชื่อมแจกแจงสมาชิก จึงสามารถถูกตัดแปลงวลีดังกล่าวได้ตามหลักการในงานวิจัยชิ้นนี้

ตัวอย่าง (3)

[จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ริเริ่มแนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่
ความทันสมัย]₁ [โดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต]₂ [พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน]
₃ [เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม]₄ [และพยายามทำลายขบวนการเคลื่อนไหวของ
พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย]₅

จากตัวอย่าง (3) จะเห็นได้ว่าข้อความหมายเลข 4 เป็นวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น “เพื่อ” อันเป็นคำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ วลีดังกล่าวจึงสามารถถูกตัดแปลงได้ตามหลักการในงานวิจัยชิ้นนี้

2) ลักษณะของอนุพากย์ที่ตัดแปลงได้

อนุพากย์ที่สามารถตัดแปลงด้วยการแทรก ลบ หรือย้ายที่ ตามขอบเขตของงานชิ้นนี้มีอยู่ 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ อนุพากย์ที่มีกริยาแท้ (finite clause) อนุพากย์เติมเต็มของกริยาที่มีกริยาแท้ (finite clausal complement of verb) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1) อนุพากย์ที่มีกริยาแท้ (finite clause)

กริยาแท้ หมายถึง กริยาที่สามารถทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (predicate) ของอนุพากย์ สามารถแสดงข้อมูลทางไวยากรณ์ (grammatical information) ต่าง ๆ ได้ เช่น กาล การณ์ลักษณะ วาจก ทศนภาวะ ฯลฯ ในภาษาไทยซึ่งเป็นภาษารูปคำโดด (isolating language) กริยาแท้สามารถให้ ข้อมูลทางไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่กล่าวมาได้โดยการเติมกริยาช่วยประเภทต่าง ๆ ไว้ข้างหน้ากริยาแท้ เช่น “จะ” แสดงการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์, “เคย” แสดงสถานการณ์สมบูรณ์, “กำลัง” แสดงการณ์ ลักษณะที่กำลังดำเนินอยู่, “ถูก” แสดงกรรมวาจก, “ควร” แสดงทศนภาวะ ฯลฯ

อนุพากย์ที่มีกริยาแท้ (finite clause) สามารถแบ่งออกเป็นอนุพากย์อิสระ (independent clause) และอนุพากย์ไม่อิสระ (dependent clause) ในขณะที่อนุพากย์อิสระสามารถอยู่ได้ด้วยตัวเองอย่างมีใจความสมบูรณ์ อนุพากย์ไม่อิสระต้องพึ่งพาอนุพากย์อิสระเสมอ เพราะไม่สามารถอยู่ได้ด้วยตัวเอง อนุพากย์ทั้งสองประเภทสามารถเชื่อมเข้าด้วยกันด้วยหน่วยเชื่อมโยงปริจเฉทหรือคำเชื่อม ทั้งนี้ยังสามารถจัดแบ่งอนุพากย์ไม่อิสระที่สามารถตัดแปลงได้อีก 3 ประเภทย่อย ดังนี้

2.1.1) คุณานุประโยคที่มีกริยาแท้ (finite relative clause)

คุณานุประโยคที่มีกริยาแท้เป็นอนุพากย์ไม่อิสระประเภทหนึ่ง ในทางหน้าที่คุณานุประโยค เป็นหน่วยสร้างที่มีหน้าที่ขยายคำนามหลัก (head noun) และในทางความหมาย ถือว่าเป็นอนุพากย์ที่ทำให้คำนามหลักที่ถูกอ้างอิงถึงความเฉพาะจงเจาะยิ่งขึ้น หน่วยสร้างประเภทนี้จะปรากฏหลัง คำนามหลักเท่านั้น และอาจจะมีหรือไม่มีตัวบ่งชี้ “ที่”, “ซึ่ง”, “อัน” นำหน้าก็ได้

ตัวอย่าง (4)

[เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ทรงนิพนธ์บทละครดึกดำบรรพ์ไว้หลายเรื่อง]₁ [ได้แก่ สังข์ทอง คาวี อิเหนา สังข์ศิลป์ชัย อุณรุท รามเกียรติ์ กรุงพาดชมทวีป]₂ [นอกจากนี้ยังมีบทละคร]_{3,1} [ที่ทรงแต่ง]₄ [อีกหลายเรื่องด้วย]_{3,2}

จากตัวอย่าง (4) ข้างต้นจะเห็นได้ว่าข้อความหมายเลข 4 เป็นคุณาประโยคที่มีกริยาแท้ทำหน้าที่ขยายคำนามหลัก “บทละคร” ในข้อความหมายเลข 3.1 ให้มีความหมายจำเพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงถือว่าสามารถดัดแปลงอนุพากย์ดังกล่าวได้

2.1.2) วิเศษณูประโยค (adverbial clause)

วิเศษณูประโยคเป็นอนุพากย์ไม่อิสระประเภทหนึ่งซึ่งช่วยขยายกริยาหลักในอนุพากย์อิสระเกี่ยวกับเงื่อนไข เหตุผล เวลา เป็นต้น สามารถปรากฏตำแหน่งหน้าหรือหลังอนุพากย์อิสระได้

วิเศษณูประโยคสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามความหมายและหน้าที่ซึ่งแต่ละประเภทจะใช้คำเชื่อมแสดงปริเจตสัมพันธ์ที่แตกต่างกันออกไป เช่น วิเศษณูประโยคบอกเวลา (time adverbial clause) ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม “จนกระทั่ง”, “ในขณะที่”, “ขณะที่”, “ขณะ”, “ในระหว่างที่”, “ในระหว่าง” เป็นต้น วิเศษณูประโยคบอกเหตุ (causal adverbial clause) ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม “เพราะ”, “เพราะว่า”, “เนื่องจาก”, “เนื่องจากว่า” เป็นต้น วิเศษณูประโยคแสดงเงื่อนไข (conditional adverbial clause) ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม “ถ้า”, “หาก”, “ถ้าหาก”, “หากว่า”, “ถ้าหากว่า” เป็นต้น วิเศษณูประโยคเงื่อนไขเพื่อยืนยัน (concessive adverbial clause) ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม “ถึงแม้ว่า”, “แม้ว่า” เป็นต้น คำเชื่อมเหล่านี้สามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้จุดเริ่มต้นของวิเศษณูประโยคได้

ตัวอย่าง (5)

[เขาต้องถูกส่งตัวกลับมาก่อน]₁ [เพราะป่วยเป็นวัณโรค]₂ [ด้วยเหตุนี้เขาจึงไม่ได้อยู่ประจำการที่ต่างประเทศตามเวลา]₃ [ที่กำหนดไว้เดิม]₄

ตัวอย่าง (6)

[หากพิจารณาให้ถี่ถ้วนแล้ว]₁ [บทความชิ้นนี้ดูจะมีกลิ่นไอของวิธีคิดเรื่องตัวตนและอัตลักษณ์แบบสำนักคิดหลังสมัยใหม่]₂

จากตัวอย่างข้างต้น ข้อความหมายเลข 2 ในตัวอย่าง (5) เป็นวิเศษณูประโยคแสดงเหตุผล ขึ้นต้นอนุพากย์ด้วยคำเชื่อม “เพราะ” และข้อความหมายเลข 1 ในตัวอย่าง (6) เป็นวิเศษณูประโยค

ประโยคแสดงเงื่อนไข ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม “หาก” จึงถือว่าวิเศษณานูประโยคทั้งสองสามารถถูกตัดแปลงได้ตามหลักของงานวิจัยชิ้นนี้

2.1.3) อนุพจน์กรรมรวม (coordinate clause)

อนุพจน์กรรมรวม คือ อนุพจน์มากกว่าหนึ่งอนุพจน์ที่มีความเท่าเทียมกันในเชิงหน้าที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกันในโครงสร้างระดับเดียวกันด้วยสันธานประสานหรือคำเชื่อม เช่น “และ” “หรือ” “แต่” ฯลฯ ผู้วิจัยกำหนดให้อนุพจน์ที่เชื่อมด้วยคำเชื่อมเหล่านี้เป็นอนุพจน์ที่สามารถถูกตัดแปลงได้

อย่างไรก็ตาม อนุพจน์กรรมรวมอาจมีรูปแบบของโครงสร้างที่คล้ายกับกริยาวลีที่เชื่อมเข้าด้วยกันด้วยสันธานประสาน เรียกว่า กริยาวลีกรรมรวม (coordinate verb phrase) ซึ่งผู้วิจัยไม่ถือว่าเป็นอนุพจน์ที่สามารถตัดแปลงได้ เนื่องจากกริยาในกริยาวลีไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางปริเฉทต่อกัน

วิธีสังเกตว่าข้อความนั้นๆ เป็น อนุพจน์กรรมรวม (coordinate clause) หรือ กริยาวลีกรรมรวม (coordinate verb phrase) สามารถพิจารณาได้จากกริยาหลัก กล่าวคือ ในอนุพจน์กรรมรวม กริยาของแต่ละอนุพจน์จะไม่ใช้กรรม ส่วนขยาย ส่วนเติมเต็ม หรือส่วนเสริม ร่วมกัน ส่วนกริยาในกริยาวลีกรรมรวมจะใช้กรรม ส่วนขยาย ส่วนเติมเต็ม หรือส่วนเสริม ร่วมกันได้

ตัวอย่าง (7)

[เกิดในโตเกียว]₁ [และมาเติบโตที่โอซากา]₂

ตัวอย่าง (8)

[แต่หลายส่วนลอกและเพิ่มเติมมาจากกฎหมายตราสามดวง]₁

ตัวอย่าง (7) เป็นอนุพจน์กรรมรวมที่เชื่อมกันด้วยคำเชื่อม “และ” กริยาของแต่ละอนุพจน์ไม่ได้ใช้ส่วนเสริมร่วมกัน นั่นคือ “ในโตเกียว” เป็นส่วนเสริมของกริยา “เกิด” และ “ที่โอซากา” เป็นส่วนเสริมของกริยา “มาเติบโต” ในที่นี้ ผู้จำลองการลอกจากจึงอาจเลือกตัดแปลงข้อความหมายเลข 1 หรือ 2 ก็ได้ ส่วนตัวอย่าง (8) เป็นกริยาวลีกรรมรวมที่กริยา “ลอก” และ “เพิ่มเติม” เชื่อมเข้าด้วยกันด้วยคำเชื่อม “และ” ใช้ส่วนเติมเต็ม “จากกฎหมายตราสามดวง” ร่วมกัน ดังนั้นจึงไม่ถือเป็นอนุพจน์กรรมรวมที่สามารถตัดแปลงได้ในที่นี้

2.2) อนุพจน์เติมเต็มของกริยาที่มีกริยาแท้ (finite clausal complement of verb)

อนุพจน์เติมเต็มเป็นอนุพจน์ที่ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มให้กับกริยาหรือคำนามที่ต้องการส่วนเติมเต็ม อนุพจน์เติมเต็มอาจอยู่ในรูปที่มีกริยาแท้หรือไม่มีกริยาแท้ก็ได้ หากมีกริยาแท้ อนุพจน์นั้นก็จะถูกตัดแปลงได้ตามแนวคิดของงานวิจัยชิ้นนี้

อนุพจน์เติมเต็มของกริยาที่มีกริยาแท้มักเป็นอนุพจน์ที่เป็นส่วนเติมเต็มของกริยาแสดงการรับรู้ (cognitive verb) เช่น “คิด”, “เชื่อ”, “รู้”, “จินตนาการ”, “สมมติ”, “หวัง”, “คาด”, “ฝัน” ฯลฯ และกริยาที่ใช้ในการรายงานคำพูด (verb in reported speech) เช่น “พูด”, “ประกาศ”, “ชี้แจง”, “แนะนำ”, “รายงาน”, “อธิบาย”, “ถาม”, “บอก”, “กล่าว” ฯลฯ นักภาษาศาสตร์บางคนเรียกกริยาทั้ง 2 ประเภทนี้ว่า “กริยาลักษณะประจำ (attributive verb)” ทั้งนี้ อนุพจน์ชนิดนี้มักจะขึ้นต้นด้วยตัวบ่งชี้ส่วนเติมเต็ม “ว่า”

ตัวอย่าง (11)

[สรุปได้]₁ [ว่าสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 แบบด้วยกัน]₂

ตัวอย่าง (11) ข้างต้นนี้ แสดงอนุพจน์เติมเต็มของกริยา และอนุพจน์ดังกล่าวมีขึ้นต้นด้วยตัวบ่งชี้ส่วนเติมเต็ม “ว่า” ในงานวิจัยชิ้นนี้จึงถือว่าข้อความหมายเลข 2 เป็นอนุพจน์ที่สามารถตัดแปลงได้

อนึ่ง มีหน่วยสร้าง 2 ประเภทที่ผู้จำลองการลักลอกพึงสังเกต ได้แก่ อนุพจน์เติมเต็มของกริยาที่ไม่มีกริยาแท้ (non-finite clausal complement of verb) และอนุพจน์เติมเต็มของนาม (clausal complement of noun) เนื่องจากหน่วยสร้างทั้ง 2 ประเภท **ไม่สามารถตัดแบ่งเป็นวลีหรืออนุพจน์เพื่อตัดแปลงได้**

อนุพจน์เติมเต็มของกริยาที่ไม่มีกริยาแท้ (non-finite clausal complement of verb) คือส่วนเติมเต็มของกริยาที่มีโครงสร้างเป็นอนุพจน์ที่มักปรากฏหลังตัวบ่งชี้ “ที่จะ” และ “จะ” กริยาของอนุพจน์ที่ตามหลังตัวบ่งชี้เหล่านี้จะไม่สามารถแสดงข้อมูลทางไวยากรณ์ได้ เพราะมีสถานะเป็นกริยาไม่แท้ คำกริยาหลักที่ต้องการส่วนเติมเต็มประเภทนี้ ได้แก่ กริยาแสดงความปรารถนา เช่น “อยาก”, “ชอบ”, “ต้องการ” ฯลฯ กริยาที่สื่อความหมายโดยนัย (implicative verb) เช่น “พยายาม”, “ลอง” ฯลฯ กริยาช่วย (modal verb) เช่น “สามารถ”, “ควร” ฯลฯ

ตัวอย่าง (9)

[แต่ก็เลือกที่จะละเลยเนื้อหามาตรฐานของพุทธศาสนา]₁

ตัวอย่าง (9) ข้างต้น เป็นตัวอย่างของหน่วยสร้างที่ประกอบไปด้วยอนุพจน์เติมเต็มของกริยาที่ไม่มีกริยาแท้ จะเห็นว่า “ที่จะละเลยเนื้อหา...” เป็นส่วนเติมเต็มของกริยา “เลือก” ดังนั้นหากจะตัดแปลงข้อความดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตัดแปลงทั้งข้อความ เพราะถือเป็นอนุพจน์ที่มีกริยาแท้ทั้งข้อความ ไม่สามารถเลือกตัดแปลงเฉพาะส่วนของข้อความหลังคำว่า “ที่จะ” ได้

ส่วนหน่วยสร้างที่ผู้จำลองการลักลอกพึงระวังอีกประเภท ได้แก่ อนุพากย์เติมเต็มของนาม (clausal complement of noun) อนุพากย์ชนิดนี้มักจะขึ้นต้นด้วยตัวบ่งชี้ “ที่ว่า” “ที่จะ” ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มให้กับค่านามหลัก หน่วยสร้างชนิดนี้ไม่สามารถตัดแบ่งเป็นส่วนหนึ่งของข้อความเพื่อตัดแปลงได้

ตัวอย่าง (10)

[โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะปรับประยุกต์เข้ากับตลาดทุนนิยม]₁

ข้อความ “ที่จะปรับประยุกต์...” ในตัวอย่าง (10) ทำหน้าที่เป็นอนุพากย์เติมเต็มของค่านาม “ประสงค์” ดังนั้นจึงไม่สามารถเลือกตัดแปลงเฉพาะส่วนของข้อความหลังคำว่า “ที่จะ” ได้ เพราะถือเป็นอนุพากย์ที่มีกริยาแท้ หากจะตัดแปลงข้อความดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตัดแปลงทั้งข้อความ

● กลวิธีตัดแปลงข้อความและการกำกับข้อมูล

ดังได้กล่าวไปแล้วในตอนต้นว่า การลักลอกโดยตัดแปลงข้อความที่กำหนดไว้ในงานวิจัยชิ้นนี้จะใช้กลวิธีหลัก 3 วิธี เพื่อตัดแปลงข้อความในระดับวลีหรืออนุพากย์ ดังนั้นในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะได้แสดงถึงรายละเอียดของกลวิธีที่ใช้ตัดแปลงข้อความ ดังนี้

1) การแทรก

การแทรก คือ การเพิ่มเติมข้อความในระดับวลีหรืออนุพากย์เข้าไปในข้อความต้นฉบับที่มีอยู่เดิม ทั้งนี้ ผู้จำลองการลักลอกควรอ่านข้อความต้นฉบับทั้งย่อหน้าให้เข้าใจก่อน จากนั้นจึงเลือกแทรกวลีหรืออนุพากย์ที่มีลักษณะตามที่ได้กล่าวถึงไปในหัวข้อที่แล้วเข้าไปในข้อความต้นฉบับเพียง 1 ครั้ง โดยกำกับข้อมูลที่แทรกเพิ่มเติมเข้าไปด้วยป้ายกำกับ <xins>...</xins> ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง (11)

(11)_{src} การแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวมีพัฒนาการมาจากการเดินทางในยุคอดีต ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีหลากหลายประเภท อาทิเช่น การเดินทางท่องเที่ยวเชิงการค้า ธุรกิจ การเดินทางเชิงศาสนา เพื่อแสวงบุญ การท่องเที่ยวพักผ่อน เพื่อความเพลิดเพลิน (Leiper, 2004: 4-10) อย่างไรก็ตาม การจัดแบ่งประเภทการท่องเที่ยวไม่ได้เป็นการแบ่งแยกอย่างเด็ดขาด เพราะในการเดินทางหนึ่งครั้งอาจจะเกี่ยวข้องหรือผสมผสานการเดินทางหลากหลายประเภท สำหรับผู้สูงอายุที่ท่องเที่ยวอย่างจริงจัง อาจจะเคยเดินทางท่องเที่ยวหลากหลายประเภทหรือสามารถที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้

ทุกรูปแบบ ทุกประเภท หากแต่ความสนใจหลักของผู้สูงอายุหากแต่ละคน อาจจะแตกต่างกัน

- (11)_{plg} การแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวที่มีพัฒนาการมาจากการเดินทาง ในยุคอดีต ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีหลากหลายประเภท อาทิเช่น การเดินทางท่องเที่ยวเชิงการค้า ธุรกิจ การเดินทางเชิงศาสนา เพื่อแสวงบุญ <xins>เช่น การเข้าวัด การไปฟังเทศน์ การไปเยือนศาสนสถานสำคัญ ประจำถิ่น เป็นต้น</xins> การท่องเที่ยวพักผ่อน เพื่อความเพลิดเพลิน (Leiper, 2004: 4-10) อย่างไรก็ตาม การจัดแบ่งประเภทการท่องเที่ยว ไม่ได้เป็นการแบ่งแยกอย่างเด็ดขาด เพราะในการเดินทางหนึ่งครั้งอาจจะเกี่ยวข้องหรือผสมผสานการเดินทางหลากหลายประเภท สำหรับผู้สูงอายุที่ท่องเที่ยวอย่างจริงจัง อาจจะเคยเดินทางท่องเที่ยวหลากหลายประเภทหรือสามารถที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้ทุกรูปแบบ ทุกประเภท หากแต่ความสนใจหลักของผู้สูงอายุหากแต่ละคนอาจจะแตกต่างกัน

ตัวอย่าง (11) ข้างต้นแสดงการแทรกวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่น “เช่น การเข้าวัด การไปฟังเทศน์ การไปเยือนศาสนสถานสำคัญประจำถิ่น เป็นต้น” เข้าไปข้อความต้นฉบับ (11)_{src} เพื่อทำหน้าที่แสดงตัวอย่างของ “การเดินทางเชิงศาสนา” เมื่อแทรกวลีดังกล่าวเข้าไปแล้วจึงกำกับป้ายกำกับ <xins> และ </xins> คร่อมข้อความที่แทรกเข้าไปเพื่อระบุขอบเขตของข้อความที่ถูกแทรก ดังแสดงให้เห็นในข้อความที่ถูกดัดแปลง (11)_{plg}

ตัวอย่าง (12)

- (12)_{src} สุนนทิพย์ จิตสว่าง (2554) ได้กล่าวถึงการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไทยไว้ด้วยว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในประเทศไทยในปัจจุบัน มีอายุระหว่าง 7-18 ปี โดยเด็กไทยยุคใหม่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนตลอดจนการทำความผิดที่สำคัญ อาทิ อัพยา การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะการเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยที่มีจำนวนมากขึ้น ทำให้การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการยกพวกตีกัน การจัดตั้งกลุ่มอันธพาลในการยกพวกตีกัน หรือทำร้ายผู้อื่น ฟรีเซ็กซ์ การมีพฤติกรรมในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดา รวมทั้งอาจนำไปสู่การค้าประเวณี ตลอดจนปัญหาการทำแท้ง โดย อาชญากรเด็ก ส่วนใหญ่มีอายุ 15 – 18 ปี โดยเป็นเพศชายมากกว่าหญิงประมาณ 10 เท่า โดย

สามารถที่จะแบ่งประเภทความผิดที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดออกเป็น 7 กลุ่มความผิดซึ่งเป็นไปตามการกำหนดของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

- (12)_{plg} สุมนทิพย์ จิตสว่าง (2554) ได้กล่าวถึงการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไทยไว้ด้วยว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในประเทศไทยในปัจจุบันมีอายุระหว่าง 7-18 ปี โดยเด็กไทยยุคใหม่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนตลอดจนการกระทำความผิดที่สำคัญ อาทิ อภัย การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะการเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยที่มีจำนวนมากขึ้น ทำให้การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการยกพวกตีกัน การจัดตั้งกลุ่มอันธพาลในการยกพวกตีกัน หรือทำร้ายผู้อื่น ฟรีเซ็กซ์ การมีพฤติกรรมในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดา **<xins>ที่สามารถพบได้โดยทั่วไปในเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้</xins>** รวมทั้งอาจนำไปสู่การค้าประเวณี ตลอดจนปัญหาการทำแท้ง โดย อาชญากรเด็ก ส่วนใหญ่มีอายุ 15 – 18 ปี โดยเป็นเพศชายมากกว่าหญิงประมาณ 10 เท่า โดยสามารถที่จะแบ่งประเภทความผิดที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดออกเป็น 7 กลุ่มความผิดซึ่งเป็นไปตามการกำหนดของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตัวอย่าง (12) นี้แสดงการแทรกอนุภาคที่มีกริยาแท้ประเภทคุณานุประโยค “ที่สามารถพบได้โดยทั่วไปในเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้” เข้าไปข้อความต้นฉบับ (12)_{src} เพื่อทำหน้าที่ขยายคำนาม “เรื่องธรรมดา” เมื่อแทรกอนุภาคดังกล่าวเข้าไปแล้วจึงกำกับป้ายกำกับ **<xins>** และ **</xins>** คร่อมข้อความที่แทรกเข้าไปเพื่อระบุขอบเขตของข้อความที่ถูกแทรก ดังแสดงให้เห็นในข้อความที่ถูกดัดแปลง (12)_{plg}

2) การลบ

การลบถือเป็นกลวิธีที่ถูกใช้บ่อยที่สุดในสถานการณ์การลักลอกที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ การลบสามารถทำได้โดยตัดทอนวลีหรืออนุภาคที่มีลักษณะต้องตามทีระบุไว้ในหัวข้อ “ลักษณะของข้อความที่ตัดแปลงได้” ที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น การตัดแปลงข้อมูลด้วยกลวิธีการลบนี้นี้กำหนดให้ผู้จำลองการลักลอกเลือกวลีหรืออนุภาคในข้อความต้นฉบับเพียง 1 ครั้งเท่านั้น โดยผู้จำลองการลักลอกไม่ต้องลบข้อความที่เลือกนั้นออกจากต้นฉบับจริง ๆ เพียงแค่กำกับป้ายกำกับ **<xdel>** และ **</xdel>** คร่อมข้อความที่ต้องการลบท่อนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง (13)

(13)_{src} ขั้นที่1 (การตระหนักรู้) กลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนว
 ความหมายในชีวิต เริ่มด้วยการให้สมาชิกที่ร่วมกลุ่มตระหนักในสถานการณ์
 หรือประสบการณ์ชีวิตของตนเอง ตระหนักในลักษณะเฉพาะตน ความ
 ต้องการที่จะต่างๆ และคุณค่า ความหมายในชีวิต ที่มีอยู่ในประสบการณ์
 หนึ่งๆ รวมถึง ความรู้สึกด้านลบ อาทิเช่น ความท้อแท้หมดหวังในชีวิต รู้สึก
 ว่าตนเองไม่มีคุณค่า ความกังวลและความกลัว ในการดำเนินกลุ่มครั้งนี้ ผู้นำ
 กลุ่มได้เริ่มต้นโดยให้เยาวชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มตระหนักในสุขภาวะของ
 ตนเอง ผ่านการบอกเล่าเรื่องราว ตามแบบฝึกหัด"การเดินทางของรถ" โดย
 เปรียบตัวเยาวชนหากแต่ละคนเป็น "รถ" คันหนึ่ง จากนั้นแล้วให้เขียนเป็น
 ความเรียง หรือวาดเป็นภาพ ก็ได้ และสุดท้าย เยาวชนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม
 หากแต่ละคนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การสำรวจและตระหนักในสุข
 ภาวะของตนในกลุ่ม

(13)_{plg} ขั้นที่1 (การตระหนักรู้) กลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนว
 ความหมายในชีวิต เริ่มด้วยการให้สมาชิกที่ร่วมกลุ่มตระหนักในสถานการณ์
 หรือประสบการณ์ชีวิตของตนเอง ตระหนักในลักษณะเฉพาะตน ความ
 ต้องการที่จะต่างๆ และคุณค่า ความหมายในชีวิต ที่มีอยู่ในประสบการณ์
 หนึ่งๆ รวมถึง ความรู้สึกด้านลบ ~~อาทิเช่น ความท้อแท้หมดหวังใน~~
ชีวิต รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า ความกังวลและความกลัว ในการ
 ดำเนินกลุ่มครั้งนี้ ผู้นำกลุ่มได้เริ่มต้นโดยให้เยาวชนที่เป็นสมาชิกกลุ่ม
 ตระหนักในสุขภาวะของตนเอง ผ่านการบอกเล่าเรื่องราว ตามแบบฝึกหัด"
 การเดินทางของรถ" โดยเปรียบตัวเยาวชนหากแต่ละคนเป็น "รถ" คันหนึ่ง
 จากนั้นแล้วให้เขียนเป็นความเรียง หรือวาดเป็นภาพ ก็ได้ และสุดท้าย
 เยาวชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มหากแต่ละคนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การ
 สำรวจและตระหนักในสุขภาวะของตนในกลุ่ม

ตัวอย่างที่ 13 ข้างต้นแสดงให้เห็นการกำกับข้อความที่ต้องการลบในข้อความต้นฉบับ (13)_{src}
 โดยกำกับวลีที่ขึ้นด้วยคำเชื่อมเด่น “อาทิเช่น ความท้อแท้หมดหวังในชีวิต รู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า
 ความกังวลและความกลัว” ที่ทำหน้าที่แสดงตัวอย่างของค่านาม “ความรู้สึกด้านลบ” ด้วยป้ายกำกับ
 ~~และ </del> คร่อมวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อมเด่นดังกล่าวจนได้เป็นข้อความที่ถูกตัดแปลง
 (13)_{plg}~~

ตัวอย่าง (14)

(14)_{src} จิตรกรรมไทยมีมาตั้งหากแต่ในสมัยอดีต ปรากฏเป็นงานภาพเขียนหรือรูปเขียน สามารถที่จะวาดด้วยสีเดียวหรือสีมากกว่าสองสีก็ได้ โดยภาพเกิดขึ้นจากความคิดจินตนาการของศิลปินหรือจิตรกร โดยอาจมีลักษณะเป็นภาพเสมือนจริงตามธรรมชาติหรือเป็นภาพในจินตนาการก็ได้ อีกประเภทหนึ่งคืองานจิตรกรรมไทยที่มีลักษณะเป็นงานช่างฝีมือ เรียกว่า ประณีตศิลป์ หรือศิลปหัตถกรรมบางประเภทจะใช้วิธีการที่แตกต่างจากงานวาดรูประบายสี อาทิ งานมุกประดับ งานลงรักปิดทอง ที่เรียกว่า ลายรดน้ำ

(14)_{plg} จิตรกรรมไทยมีมาตั้งหากแต่ในสมัยอดีต ปรากฏเป็นงานภาพเขียนหรือรูปเขียน สามารถที่จะวาดด้วยสีเดียวหรือสีมากกว่าสองสีก็ได้ โดยภาพเกิดขึ้นจากความคิดจินตนาการของศิลปินหรือจิตรกร โดยอาจมีลักษณะเป็นภาพเสมือนจริงตามธรรมชาติหรือเป็นภาพในจินตนาการก็ได้ อีกประเภทหนึ่งคืองานจิตรกรรมไทยที่มีลักษณะเป็นงานช่างฝีมือ เรียกว่า ประณีตศิลป์ หรือศิลปหัตถกรรมบางประเภทจะใช้วิธีการที่แตกต่างจากงานวาดรูประบายสี อาทิ งานมุกประดับ งานลงรักปิดทอง ~~ที่เรียกว่า ลายรดน้ำ~~

ตัวอย่าง (14) นี้แสดงการกำกับอนุพากย์ที่มีกริยาแท้ประเภทคุณานุประโยค “ที่เรียกว่า ลายรดน้ำ” ที่ต้องการจะลบออกจากข้อความต้นฉบับ (14)_{src} อนุพากย์ดังกล่าวทำหน้าที่ขยายคำนาม “งานลงรักปิดทอง” สอดคล้องกับลักษณะของอนุพากย์ที่สามารถตัดแปลงได้ตามหลักของงานวิจัยชิ้นนี้ จะสังเกตได้ว่าอนุพากย์ดังกล่าวถูกกำกับด้วย ~~และ~~ คร่อมด้านหน้าและหลังของข้อความเพื่อระบุขอบเขตของข้อความที่ต้องการลบ ดังแสดงให้เห็นในข้อความที่ถูกตัดแปลง (14)_{plg}

3) การย้ายที่

การย้ายที่ถือเป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่สามารถใช้ในการตัดแปลงข้อความได้ โดยผู้จำลองการกลลอกสามารถเลือกย้ายวลีหรืออนุพากย์ที่มีลักษณะต้องตามที่ระบุไว้ในหัวข้อ “ลักษณะของข้อความที่ตัดแปลงได้” ได้ตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การย้ายที่ดังกล่าวไม่ควรทำให้ใจความสำคัญของข้อความผิดเพี้ยนไปจากเดิมมาก

ในการย้ายที่ข้อความ ให้ผู้จำลองการกลลอกกำกับด้วย ~~และ~~ คร่อมข้อความที่เลือกย้ายที่ จากนั้นจึงคัดลอกข้อความดังกล่าวไปวางไว้ยังตำแหน่งใหม่ที่

ต้องการย้ายไป พร้อมทั้งกำกับป้ายกำกับข้อความ `<mved>` และ `</mved>` คร่อมข้อความที่คัดลอกไปวางไว้ในตำแหน่งใหม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง (15)

(15)_{src} เนื่องจากบทละครเปลี่ยนบริบทมาเป็นสังคมไทยร่วมสมัย เครื่องหมายตกแต่งที่ปรากฏจึงมีลักษณะของการเป็นเครื่องหมายตกแต่งที่สามารถที่จะสะท้อนให้เห็นถึงรูปทรงของเครื่องหมายเฉพาะของชายรักเพศเดียวกันที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่ใส่ใจในรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่นและการตกแต่งกายค่อนข้างสูง เครื่องหมายตกแต่งที่ปรากฏจึงนอกจากที่จะต้องสามารถที่จะสะท้อนลักษณะของความนิยมของกระแสแฟชั่นเครื่องหมายตกแต่งชายในปัจจุบันแล้วนั้น ยังต้องสามารถที่จะแสดงรสนิยมทางเพศของผู้สวมใส่ กล่าวคือ ต้องสามารถที่จะเสนอลักษณะของความโดดเด่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรสนิยมด้านแฟชั่นของแต่ละคนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตัวละครของ บาส ที่มีอาชีพเป็นบรรณาธิการนิตยสารแฟชั่น การปรากฏตัวของบาสนั้นจะอยู่ในเครื่องหมายตกแต่งที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง คล้ายกับเขาพยายามตกแต่งตัวให้มีลักษณะเฉพาะไปในหากแต่ละวันไม่เหมือนกัน

(15)_{plg} `<mvor>`เนื่องจากบทละครเปลี่ยนบริบทมาเป็นสังคมไทยร่วมสมัย`</mvor>` เครื่องหมายตกแต่งที่ปรากฏจึงมีลักษณะของการเป็นเครื่องหมายตกแต่งที่สามารถที่จะสะท้อนให้เห็นถึงรูปทรงของเครื่องหมายเฉพาะของชายรักเพศเดียวกันที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ที่ใส่ใจในรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่นและการตกแต่งกายค่อนข้างสูง `<mved>`เนื่องจากบทละครเปลี่ยนบริบทมาเป็นสังคมไทยร่วมสมัย`</mved>` เครื่องหมายตกแต่งที่ปรากฏจึงนอกจากที่จะต้องสามารถที่จะสะท้อนลักษณะของความนิยมของกระแสแฟชั่นเครื่องหมายตกแต่งชายในปัจจุบันแล้วนั้น ยังต้องสามารถที่จะแสดงรสนิยมทางเพศของผู้สวมใส่ กล่าวคือ ต้องสามารถที่จะเสนอลักษณะของความโดดเด่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรสนิยมด้านแฟชั่นของแต่ละคนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในตัวละครของ บาส ที่มีอาชีพเป็นบรรณาธิการนิตยสารแฟชั่น การปรากฏตัวของบาสนั้นจะอยู่ในเครื่องหมายตกแต่งที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง คล้ายกับเขาพยายามตกแต่งตัวให้มีลักษณะเฉพาะไปในหากแต่ละวันไม่เหมือนกัน

ตัวอย่างที่ 15 ข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการย้ายอนุภาคที่มีกริยาแท้ประเภทวิเศษณานุประโยค “เนื่องจากทละครเปลี่ยนบริบทมาเป็นสังคมไทยร่วมสมัย” จากเดิมที่อยู่ในตำแหน่งต้นย่อหน้าเป็นตำแหน่งท้ายประโยคที่มีกริยาวลี “จึงมีลักษณะ” อันเป็นกริยาวลีที่วิเศษณานุประโยคดังกล่าวทำหน้าที่ขยายอยู่ และจะเห็นได้ว่าการย้ายตำแหน่งอนุภาคดังกล่าวมิได้ทำให้ใจความสำคัญของย่อหน้าต้นฉบับเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ ขอให้ผู้อ่านลองการลักลอกสังเกตการกำกับข้อมูลในย่อหน้าที่ถูกตัดแปลง (15)_{plg} จะเห็นว่าป้ายกำกับ <mvor> และ </mvor> ถูกกำกับคร่อมวิเศษณานุประโยคที่ต้องการย้ายในตำแหน่งเดิมคือตอนต้นของย่อหน้า และการกำกับป้ายกำกับ <mved> และ </mved> ถูกกำกับคร่อมวิเศษณานุประโยคที่ถูกย้ายไปยังตำแหน่งใหม่ในย่อหน้า

ตัวอย่าง (16)

(16)_{src} จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า เมื่อเก็บรักษาไมโครแคปซูลเป็นระยะเวลา 3 เดือน ไมโครแคปซูลยังสามารถที่จะในการต้านออกซิเดชัน (ภาพที่ 4.16 และภาพที่ 4.18) ทั้งนี้เนื่องจากไมโครแคปซูลเมื่อเริ่มต้นเก็บรักษามีฤทธิ์การต้านออกซิเดชันสูง ดังนั้นกระบวนการเอนแคปซูลจะช่วยรักษาเสถียรภาพของสารต้านออกซิเดชัน โดยกระบวนการเอนแคปซูลจะช่วยชะลอการลดน้อยลงของฤทธิ์ต้านออกซิเดชันอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมรอบด้านความร้อน แสง และอากาศ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Kirby et al. (1991) ที่พบว่ากระบวนการเอนแคปซูลจะช่วยยืดอายุการเก็บรักษาของสารต้านออกซิเดชันเมื่อเปรียบเทียบกับกรเก็บรักษาในสภาวะสารละลาย

(16)_{plg} จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า เมื่อเก็บรักษาไมโครแคปซูลเป็นระยะเวลา 3 เดือน ไมโครแคปซูลยังสามารถที่จะในการต้านออกซิเดชัน (ภาพที่ 4.16 และภาพที่ 4.18) ทั้งนี้เนื่องจากไมโครแคปซูลเมื่อเริ่มต้นเก็บรักษามีฤทธิ์การต้านออกซิเดชันสูง <mved>โดยกระบวนการเอนแคปซูล</mved>จะช่วยชะลอการลดน้อยลงของฤทธิ์ต้านออกซิเดชันอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมรอบด้านความร้อน แสง และอากาศ<mved> ดังนั้นกระบวนการเอนแคปซูลจะช่วยรักษาเสถียรภาพของสารต้านออกซิเดชัน <mvor>โดยกระบวนการเอนแคปซูล</mvor>จะช่วยชะลอการลดน้อยลงของฤทธิ์ต้านออกซิเดชันอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมรอบด้านความร้อน แสง และอากาศ<mvor> ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Kirby et al. (1991) ที่พบว่ากระบวนการเอนแคปซูลจะช่วยยืดอายุการเก็บ

รักษาของสารต้านออกซิเดชันเมื่อเปรียบเทียบกับสารเก็บรักษาในสภาวะ
สารละลาย

จากตัวอย่าง (16) ข้างต้นจะเห็นได้ที่มีการย้ายอนุพากย์ที่มีกริยาแท้ “โดยกระบวนการเอนแคปซูลชันจะช่วยชะลอการลดน้อยลงของฤทธิ์ต้านออกซิเดชันอันเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมรอบด้าน ความร้อน แสง และอากาศ” ไปไว้ในตำแหน่งก่อนหน้าตำแหน่งเดิมโดยอาศัยหลักความเป็นเหตุผลที่สามารถกล่าวถึงเรื่องใดก่อนก็ได้ และแม้ว่าอนุพากย์ที่ถูกย้ายที่จะเป็นอนุพากย์ที่ประกอบขึ้นจากอนุพากย์ย่อยมากกว่า 1 อนุพากย์ แต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ก็ถือว่าสามารถดัดแปลงโดยการย้ายที่ได้หากได้ข้อความที่สมเหตุสมผลและไม่เปลี่ยนใจความสำคัญของย่อหน้าต้นฉบับ ทั้งนี้ ขอให้ผู้จำลองการลักลอกสังเกตการกำกับข้อมูลในย่อหน้าที่ถูกดัดแปลง (16)_{plg} จะเห็นว่าป้ายกำกับ <mvor> และ </mvor> ถูกกำกับคร่อมอนุพากย์ที่มีกริยาแท้ที่ต้องการย้ายในตำแหน่งเดิม และการกำกับป้ายกำกับ <mved> และ </mved> ถูกกำกับคร่อมอนุพากย์ที่ถูกย้ายไปยังตำแหน่งใหม่ในย่อหน้า

ในส่วนท้ายของหัวข้อนี้ ผู้วิจัยขอสรุปป้ายกำกับข้อความที่ใช้ในการดัดแปลงข้อความอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ผู้จำลองการลักลอกเห็นภาพรวมของงานที่ชัดเจน ดังนี้

กลวิธีดัดแปลงข้อความ	ป้ายกำกับต้น ข้อความ	ป้ายกำกับท้าย ข้อความ
1) การแทรก	<xins>	</xins>
2) การลบ	<xdel>	</xdel>
3) การย้าย	กำกับข้อความในตำแหน่งเดิม	</mvor>
ที่	กำกับข้อความในตำแหน่งใหม่ที่ถูกย้ายไป	</mved>

ไฟล์ข้อมูลต้นฉบับที่ท่านได้รับจะมีการกำกับข้อมูลบางประเภทอยู่บ้างแล้ว ท่านสามารถดัดแปลงข้อความได้ตามปกติโดยไม่ต้องสนใจการกำกับข้อมูลดังกล่าว แต่ให้คงการกำกับข้อมูลที่มีอยู่ในไฟล์ต้นฉบับไว้

- คำตอบแทน

ในการตัดแปลงข้อความในย่อหน้าต้นฉบับแต่ละย่อหน้า ท่านจะได้รับค่าตอบแทนย่อหน้าละ 5 บาท ทั้งนี้ ย่อหน้าที่ท่านตัดแปลงข้อความจะได้รับการตรวจสอบโดยผู้วิจัย และผู้วิจัยอาจร้องขอให้ท่านแก้ไขย่อหน้าที่ผ่านการตัดแปลงแล้วใหม่ได้ย่อหน้าละ 1 ครั้ง

- รายการอ้างอิง

นลินี อินตะชา. (2556). การแยกอนุพากย์ภาษาไทยด้วยการใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ง

คำชี้แจงสำหรับผู้จำลองการลักลอกโดยถอดความ

เนื่องด้วยผู้วิจัยกำลังทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ “การตรวจเทียบภายนอกหาคำการลักลอกในงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความคล้ายของข้อความ (Extrinsic Plagiarism Detection in Academic Texts Using a Support Vector Machine Model and Text Similarity Measurement)” ในขั้นตอนการวิจัยหัวข้อดังกล่าว ผู้วิจัยจำเป็นต้องทดลองสร้างคลังข้อมูลจำลองการลักลอกขึ้น เพื่อนำมาทดลองวัดประสิทธิภาพของวิธีการตรวจจับการลักลอกที่นำเสนอในงานวิทยานิพนธ์

ในการนี้ ผู้วิจัยจึงขอรบกวนให้ท่านจำลองการลักลอกขึ้น โดย **ถอดความ (paraphrase)** ข้อความที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้เป็นย่อหน้า โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ข้อมูลต้นฉบับ

ข้อมูลต้นฉบับสำหรับจำลองการลักลอกที่ท่านได้รับจะมีลักษณะเป็นย่อหน้าของข้อความเชิงวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 625 ย่อหน้า จำแนกตามสาขาวิชาและขนาดของย่อหน้า ตามรายละเอียดดังนี้

สาขาวิชา	วิทยาศาสตร์			มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		
	สั้น	กลาง	ยาว	สั้น	กลาง	ยาว
จำนวนคำ/ ย่อหน้า	50-100	101-150	151-200	50-100	101-150	151-200
จำนวนย่อ หน้าที่ได้รับ	104	104	104	104	105	104

- ไฟล์ข้อมูลต้นฉบับ

ย่อหน้าที่ท่านจะได้รับจะถูกบันทึกในรูปแบบไฟล์สกุล .txt ไฟล์ละ 1 ย่อหน้า โดยชื่อไฟล์ถูกตั้งเป็นอักขระ 8 หลัก ซึ่งบ่งชี้ข้อมูลต่อไปนี้

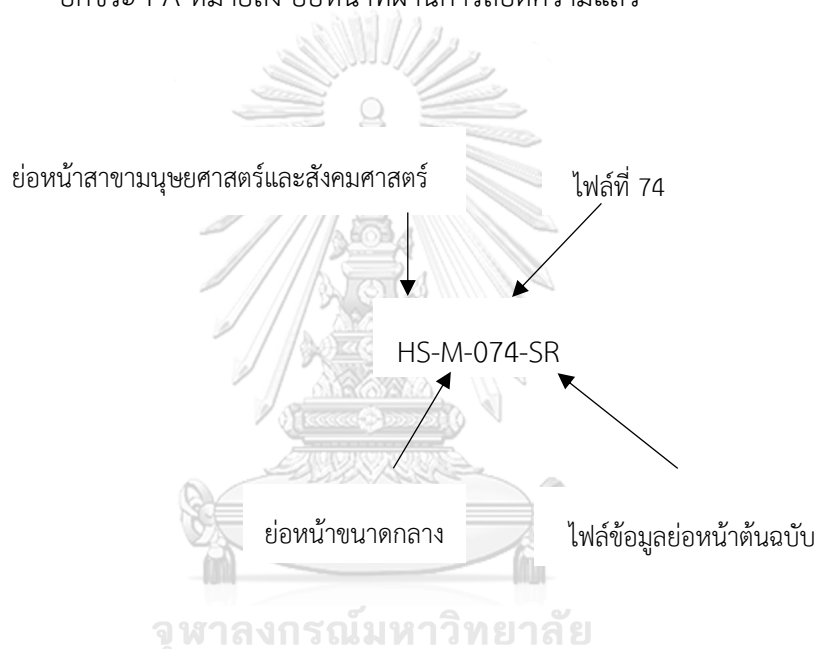
1) อักขระหลักที่ 1-2 ใช้จำแนกสาขาวิชาของย่อหน้าต้นฉบับ ดังนี้

อักขระ SC หมายถึง ย่อหน้าที่มีเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์

อักขระ HS หมายถึง ย่อหน้าที่มีเนื้อหาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

- 2) อักษรหลักที่ 3 ใช้จำแนกขนาดของย่อหน้าต้นฉบับ ดังนี้
  - อักษร S หมายถึง ย่อหน้าขนาดสั้น มีความยาว 50-100 คำ
  - อักษร M หมายถึง ย่อหน้าขนาดกลาง มีความยาว 101-150 คำ
  - อักษร L หมายถึง ย่อหน้าขนาดยาว มีความยาว 151-200 คำ
- 3) อักษรหลักที่ 4-6 ใช้จำแนกลำดับที่ของย่อหน้าต้นฉบับในสาขาวิชาและขนาดเดียวกัน
- 4) อักษรหลักที่ 7-8 ใช้จำแนกความเป็นข้อมูลต้นฉบับหรือข้อมูลที่ผ่านการลักลอก ดังนี้
  - อักษร SR หมายถึง ย่อหน้าต้นฉบับ
  - อักษร PA หมายถึง ย่อหน้าที่ผ่านการถอดความแล้ว

ตัวอย่าง

● ภาระงาน

ให้ท่านถอดความ (paraphrase) ต้นฉบับแต่ละไฟล์ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) เปิดไฟล์ย่อหน้าต้นฉบับด้วยโปรแกรม Notepad, Notepad++, หรือ Microsoft Word ตามแต่ท่านสะดวก
- 2) ถอดความข้อความที่ปรากฏในย่อหน้า
- 3) กรณีที่ข้อความมีการอ้างอิงทางวิชาการหรือมีภาษาต่างประเทศปน ท่านสามารถพิจารณาตัดข้อความส่วนดังกล่าวออกไปได้
- 4) บันทึกไฟล์เป็นไฟล์ใหม่สกุล .txt โดยตั้งชื่อไฟล์อักษรที่ 1-6 ตามไฟล์ย่อหน้าต้นฉบับที่ลักลอก ส่วนอักษรที่ 7-8 ให้เปลี่ยนจากอักษร SR เป็น PA
- 5) จัดเก็บไฟล์ที่ถอดความแล้วแยกตามสาขาวิชาและขนาด

- ตัวอย่างการถอดความ

ตัวอย่าง (1)

ข้อความต้นฉบับ

บทบาทแบบคนภายนอก หมายถึง การเข้าไปสู่สนามของผู้วิจัย เพื่อการสังเกตโดยตรงว่าสมาชิกในสังคมนั้นพูดคุยสนทนาประพจน์ปฏิบัติอะไร อย่างไร ตลอดจนทำการสัมภาษณ์พูดคุยกับสมาชิกในกลุ่มที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกต บทบาทนี้ผู้วิจัยเปิดเผยตนเอง โดยการสังเกตเฝ้ามองอยู่ห่างๆ ไม่เข้าไปร่วมกิจกรรมด้วย จุดอ่อนของบทบาทแบบคนนอก คือ คุณภาพและความลึกซึ้งของข้อมูลซึ่งขึ้นอยู่กับความไว้วางใจของผู้ให้ข้อมูลและระยะเวลาในการอยู่ในพื้นที่ของผู้วิจัย

ข้อความที่ผ่านการถอดความ

บทบาทแบบคนภายนอก คือ การที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตโดยตรงในพื้นที่ว่าสมาชิกในสังคมนั้นๆ พูดคุยกันเรื่องอะไร ปฏิบัติตัวอย่างไร นอกจากนี้ยังต้องสัมภาษณ์สมาชิกที่เข้าไปสังเกตด้วย แต่ผู้วิจัยจะสังเกตโดยเฝ้ามองอยู่ห่าง ๆ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมโดยตรง อย่างไรก็ตาม บทบาทแบบคนนอกก็มีข้อด้อย คือ คุณภาพและความลึกซึ้งของข้อมูลจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาของการอยู่ในพื้นที่ รวมถึงความไว้วางใจที่ผู้ให้ข้อมูลมีต่อผู้วิจัย

ตัวอย่าง (2)

ข้อความต้นฉบับ

พื้นที่สีเขียวที่ทำการศึกษากายในโครงการเพอร์เฟค เพลส รัตนธิเบศร์ มีทั้งหมด 9 แห่ง เป็นพื้นที่สวนสาธารณะ จำนวน 1 แห่ง พื้นที่สวนขนาดกลาง จำนวน 1 แห่ง, พื้นที่สวนหย่อมที่มีลักษณะตำแหน่งที่ตั้งอยู่ติดถนนหลัก หน้าโครงการ จำนวน 1 แห่ง, พื้นที่สวนหย่อมที่มีลักษณะที่ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้บ้านพักอาศัย จำนวน 3 แห่ง, พื้นที่สวนหย่อมที่มีลักษณะที่ตั้งอยู่บริเวณถนนปลายตัน จำนวน 2 แห่ง และสวนชั่วคราวซึ่งเป็นพื้นที่ขายในอนาคต จำนวน 1 แห่ง ส่วนพื้นที่สีเขียวที่ทำการศึกษากายในโครงการเพอร์เฟคเพลส ราชพฤกษ์ มีทั้งหมด 5 แห่ง เป็นพื้นที่สวนสาธารณะ จำนวน 1 แห่ง, พื้นที่สวนขนาดกลาง จำนวน 1 แห่ง, พื้นที่

สวนหย่อมที่มีลักษณะตำแหน่งที่ตั้งอยู่ติดถนนหลัก หน้าโครงการ จำนวน 1 แห่ง, พื้นที่สวนหย่อมที่มีลักษณะที่ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้บ้านพักอาศัย จำนวน 1 แห่ง และพื้นที่สวนหย่อมที่มีลักษณะที่ตั้งอยู่บริเวณถนนปลายตัน จำนวน 1 แห่ง

ข้อความที่ผ่านการถอดความ

พื้นที่สีเขียวที่ศึกษาในโครงการเพอร์เฟค เพลส รัตนาธิเบศร์ มีทั้งสิ้น 9 ที่ แบ่งเป็นพื้นที่สวนสาธารณะ 1 ที่ พื้นที่สวนขนาดกลาง 1 ที่ พื้นที่สวนหย่อมที่อยู่ติดถนนหลักหน้าโครงการ 1 ที่ พื้นที่สวนหย่อมที่มีอยู่ใกล้บ้านพักอาศัย 3 ที่ พื้นที่สวนหย่อมที่มีอยู่บริเวณถนนปลายตัน 2 ที่ และสวนชั่วคราวซึ่งจะเป็นพื้นที่ขายในอนาคตอีก 1 ที่ ส่วนพื้นที่สีเขียวที่จะศึกษาภายในโครงการเพอร์เฟคเพลส ราชพฤกษ์ มี 5 ที่ ได้แก่ พื้นที่สวนสาธารณะ 1 ที่ พื้นที่สวนขนาดกลาง จำนวน 1 ที่ พื้นที่สวนหย่อมที่อยู่ติดถนนหลักหน้าโครงการ 1 ที่ พื้นที่สวนหย่อมที่อยู่ใกล้บ้านพักอาศัย 1 ที่ และพื้นที่สวนหย่อมที่อยู่บริเวณถนนปลายตัน 1 ที่

ตัวอย่าง (3)

ข้อความต้นฉบับ

ในวรรณคดีสันสกฤต ยักษ์เป็นอมนุษย์ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์ ดูร้าย ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ แต่ในทางพุทธศาสนา ยักษ์มีทั้งพวกที่มีรูปร่างงดงามและพวกที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์ โดยยักษ์ที่เคยสร้างกุศลจะมีรูปร่างงดงาม ทรงสง่าราศี ส่วนยักษ์ที่เคยสร้างบาปกรรมจะมีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว

ข้อความที่ผ่านการถอดความ

ยักษ์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ยักษ์ในทางวรรณคดีสันสกฤต และยักษ์ในทางพุทธศาสนา ยักษ์ในวรรณคดีสันสกฤตเป็นอมนุษย์ที่มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์ ดูร้าย ชอบกินเนื้อมนุษย์และซากศพ ส่วนยักษ์ในทางพุทธศาสนาแบ่งเป็นพวกที่มีรูปร่างงดงาม สง่า มีราศี ซึ่งเกิดจากกรรมดีที่เคยสร้างไว้ และพวกที่มีหน้าตาอัปลักษณ์ น่าเกลียดน่ากลัว ซึ่งเกิดจากกรรมชั่วที่เคยสร้างไว้

- คำตอบแทน

ในการถอดความย่อหน้าต้นฉบับแต่ละย่อหน้า ท่านจะได้รับคำตอบแทนย่อหน้าละ 20 บาท ทั้งนี้ ย่อหน้าที่ท่านถอดความจะได้รับการตรวจสอบโดยผู้วิจัย และผู้วิจัยอาจร้องขอให้ท่านแก้ไขย่อหน้าที่ผ่านมาการถอดความแล้วใหม่ได้ย่อหน้าละ 1 ครั้ง

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างชุดข้อมูลทดลองสำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญระบุค่าความละม้ายของข้อความ

ชุดข้อมูลนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การตรวจเทียบภายนอกการลักลอกในงานวิชาการโดยใช้แบบจำลองซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีนและการวัดค่าความละม้ายของข้อความ” ของนายศุภวัจน์ แต่รุ่งเรือง นิสิตระดับดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ข้อมูลทั้งหมดที่ท่านตอบจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

คำชี้แจง

ในส่วนต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้เตรียมคู่ของย่อหน้าไว้จำนวน 150 คู่ ให้ท่านอ่านย่อหน้าเปรียบเทียบกับกันในคู่และพิจารณาว่าแต่ละคู่มีความเหมือนกันมากน้อยเพียงใด จากนั้น **ให้ท่านระบุตัวเลขตั้งแต่ 0% ถึง 100%** โดย 0% หมายถึงคู่ของย่อหน้าไม่เหมือนกันเลย ส่วน 100% หมายถึงคู่ของย่อหน้าเหมือนกันทุกประการ

Case: 001

Text A:

4) ภาวะที่ทำให้เกิดการสูญเสียไปคาร์บอนเนตออกจากร่างกาย ได้แก่การสูญเสียทางระบบทางดินอาหาร เช่น อุจจาระร่วง อาเจียนรุนแรง หรือการสูญเสียทางน้ำดี การสูญเสียทางระบบไต เช่น ไตวาย การได้รับสารยับยั้งเอนไซม์คาร์บอนิกแอนไฮเดรส เช่น ยากลุ่ม อะเซทาโซลาไมด์ (acetazolamide)

Text B:

4) ภาวะที่ทำให้เกิดการสูญเสียไปคาร์บอนเนตออกจากร่างกาย อันได้แก่การสูญเสียทางระบบทางดินอาหาร อาทิเช่น อุจจาระร่วง อาเจียนรุนแรง หรือการสูญเสียทางน้ำดี การสูญเสียทางระบบไต อาทิเช่น ไตวาย การได้รับสารยับยั้งเอนไซม์คาร์บอนิกแอนไฮเดรส อาทิเช่น ยากลุ่ม อะเซทาโซลาไมด์ (acetazolamide)

เปอร์เซ็นต์ความเหมือน

Case: 002

Text A:

เฟดเดอริค เฮิร์ชเบิร์ก(23) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่องานของวิศวกรและนักบัญชีจำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในการทำงาน และความไม่พึงพอใจในการทำงานมิได้มีสาเหตุจากปัจจัยกลุ่มเดียว ทว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยสองกลุ่มโดย เฮิร์ชเบิร์กเสนอว่าประกอบไปด้วย สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (ปัจจัยจูงใจ) และสิ่งที่หากขาดไปจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ (ปัจจัยค้ำจุน) โดยรายละเอียดของทฤษฎี 2 ปัจจัย มีดังนี้

Text B:

เฟดเดอริค เฮิร์ชเบิร์ก(23) ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่องานของวิศวกรและนักบัญชีจำนวน 200 คน ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในการทำงาน และความไม่พึงพอใจในการทำงานมิได้มีสาเหตุจากปัจจัยกลุ่มเดียว ทว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยสองกลุ่ม ประกอบไปด้วย สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (ปัจจัยจูงใจ) และสิ่งที่หากขาดไปจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ (ปัจจัยค้ำจุน) โดยรายละเอียดของทฤษฎี 2 ปัจจัย มีดังต่อไปนี้

เปอร์เซ็นต์ความเหมือน

Case: 003

Text A:

มีผู้สูงอายุที่ไม่มีปัญหาด้านการทำงานของร่างกาย 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36 มีปัญหาในการได้ยิน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12 โดยมีลักษณะที่เกิดขึ้นคือหูตึง 2 คน (ร้อยละ 8) และหูได้ยินเป็นครั้งคราว 1 คน (ร้อยละ 4) มีปัญหาในการมองเห็น 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16 โดยมีลักษณะที่เกิดขึ้นคือ ตาฝ้า 1 คน (ร้อยละ 4) มองเห็นไม่ชัด 2 คน (ร้อยละ 8) และตาเป็นต้อ 1 คน (ร้อยละ 4) และมีปัญหาในการเคลื่อนไหว 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36 โดยมีลักษณะที่เกิดขึ้นคือ การเดิน 3 คน (ร้อยละ 12) การลุก 5 คน (ร้อยละ 20) และทำเดินผิดปกติ 1 คน (ร้อยละ 4)

Text B:

มีผู้สูงอายุที่ไม่มีปัญหาด้านการทำงานของร่างกาย 9 คน คิดเป็น 36% ผู้สูงอายุมีปัญหาในการได้ยิน 3 คน คิดเป็น 12% (แบ่งเป็นผู้สูงอายุที่หูตึง 2 คน คิดเป็น 8% และผู้สูงอายุที่หูได้ยินเป็นครั้งคราว 1 คน คิดเป็น 4%) ผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการมองเห็น 4 คน คิดเป็น 16% (แบ่งเป็นผู้สูงอายุที่ตาพร่ามัว 1 คน คิดเป็น 4% ผู้สูงอายุที่มองเห็นไม่ชัด 2 คน คิดเป็น 8% และผู้สูงอายุที่ตาเป็นต้อ 1 คน คิดเป็น 4%) และผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว 9 คน คิดเป็น 36% (แบ่งเป็นผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเดิน 3 คน คิดเป็น 12% ผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการลุก 5 คน คิดเป็น 20% และผู้สูงอายุที่มีทำเดินผิดปกติ 1 คน คิดเป็น 4%)

Case: 004

Text A:

ปัจจัยภายนอกที่สำคัญอีกประการหนึ่ง นั่นคือบทบาทของประเทมหาอำนาจ และข้อพิจารณาทางการเมืองระหว่างประเทศต่อการทำความตกลงการค้าเสรี ซึ่งนักวิชาการหลายท่านพบว่า การทำความตกลงการค้าเสรีเป็นเครื่องมือหรือยุทธศาสตร์ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งของมหาอำนาจและประเทศอื่นๆ เช่น Sisira Jayasuriya และ Gary Magee จากหนังสือชื่อ Negotiating a preferential trading agreement: Issues, constraints and practical options ที่เชื่อว่ารัฐต่างๆ ใช้ความตกลงการค้าเสรีเพื่อทดสอบความสัมพันธ์อันเหนียวแน่นระหว่างกัน ส่งผลให้ผู้นำของประเทศที่เจรจากันหมายมั่นความสำเร็จในการเจรจา โดยวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับมหาอำนาจและการเมืองระหว่างประเทศอาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

Text B:

ปัจจัยภายนอกที่สำคัญอีกประการหนึ่ง นั่นคือบทบาทของประเทมหาอำนาจ และข้อพิจารณาทางการเมืองระหว่างประเทศต่อการทำความตกลงการค้าเสรี ซึ่งนักวิชาการหลายท่านพบว่า การทำความตกลงการค้าเสรีเป็นเครื่องมือหรือยุทธศาสตร์ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งของมหาอำนาจและประเทศอื่นๆ อาทิเช่น Sisira Jayasuriya และ Gary Magee จากหนังสือชื่อ Negotiating a preferential trading agreement: Issues, constraints and practical options ที่เชื่อว่ารัฐต่างๆ ใช้ความตกลงการค้าเสรีเพื่อทดสอบความสัมพันธ์อันเหนียวแน่นระหว่างกัน ส่งผลให้ผู้นำของประเทศที่เจรจากันหมายมั่นความสำเร็จในการเจรจา โดยวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับมหาอำนาจและการเมืองระหว่างประเทศอาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

เปอร์เซ็นต์ความเหมือน

Case: 005

Text A:

อย่างไรก็ตาม บุคคลที่ถือว่าเป็นตัวเร่งให้แนวความคิดทฤษฎีปัจเจกชนนิยมของล๊อคให้มีผลอย่างจริงจังในการปฏิวัติฝรั่งเศส ได้แก่ ฌอง ฌาคส์ รูสโซ (Jean Jacques Rousseau) โดยรูสโซเห็นว่า สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล เป็นลักษณะตามธรรมชาติของมนุษย์ ดังนั้นเมื่อมนุษย์ได้สูญเสียเสรีภาพ และความเสมอภาคของตนไปจากการรวมตัวกันเป็นสังคม มนุษย์จึงต้องค้นหารูปแบบของการรวมตัวกันเป็นสังคมที่สามารถให้หลักประกันอย่างเพียงพอแก่สิทธิและเสรีภาพ รวมถึงความเสมอภาคที่เป็นสิทธิตามธรรมชาติของตน เพราะฉะนั้น มนุษย์จึงต้องทำสัญญาประชาคมระหว่างกันขึ้น และ "รัฐ" จึงเป็น สิ่งจำเป็นที่ต้องมี เพื่อทำหน้าที่รับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อันเป็นสิทธิตามกฎหมายที่ประชาชนทุกคนสามารถยกขึ้นใช้ยันรัฐได้อย่างเท่าเทียมกัน

Text B:

อย่างไรก็ตาม บุคคลที่ถือได้ว่าเป็นตัวเร่งให้แนวความคิดทฤษฎีปัจเจกชนนิยมของล๊อคให้มีผลอย่างจริงจังในการปฏิวัติฝรั่งเศส อันได้แก่ ฌอง ฌาคส์ รูสโซ (Jean Jacques Rousseau) โดยรูสโซเห็นว่า สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล เป็นลักษณะตามธรรมชาติของมนุษย์ ดังนั้นเมื่อมนุษย์ได้สูญเสียเสรีภาพ และความเสมอภาคของตนไปจากการรวมตัวกันเป็นสังคม มนุษย์จึงต้องค้นหา รูปแบบของการรวมตัวกันเป็นสังคมที่สามารถที่จะให้หลักประกันอย่างเพียงพอแก่สิทธิและเสรีภาพ รวมถึงความเสมอภาคที่เป็นสิทธิตามธรรมชาติของตน เพราะฉะนั้น มนุษย์จึงต้องทำสัญญาประชาคมระหว่างกันขึ้น และ "รัฐ" จึงเป็น สิ่งจำเป็นที่ต้องมี เพื่อทำหน้าที่รับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อันเป็นสิทธิตามกฎหมายที่ประชาชนทุกคนสามารถที่จะยกขึ้นใช้ยันรัฐได้อย่างเท่าเทียมกัน

เปอร์เซ็นต์ความเหมือน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายศุภวัจน์ แต่รุ่งเรือง เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2529 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จ การศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง สาขาวิชาภาษาไทย จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2550 จากนั้นได้เข้าทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยวิจัยประจำ โครงการแบบทดสอบมาตรฐานวัดสมรรถภาพการใช้ภาษาไทยของผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ศูนย์ภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2553 ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติขั้นสูง เพื่อเปลี่ยนระดับเข้าสู่หลักสูตร อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2554 ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาเฉพาะค่าเล่าเรียนประเภท 60/40 (ปีการศึกษา 2555-2557) และได้รับ สนับสนุนทุนวิจัยจาก “ทุน 90 ปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช รุ่นที่ 31 (2/2559)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY